

ZEIȚA
OREZULUI

Rani Manicka

Fascinația
unei lumi exotice

RANI MANICKA

ZEIȚA OREZULUI

Original: *The Rice Mother* (2005)

Traducere de:
CARMEN-IULIA BOURCEANU

virtual-project.eu

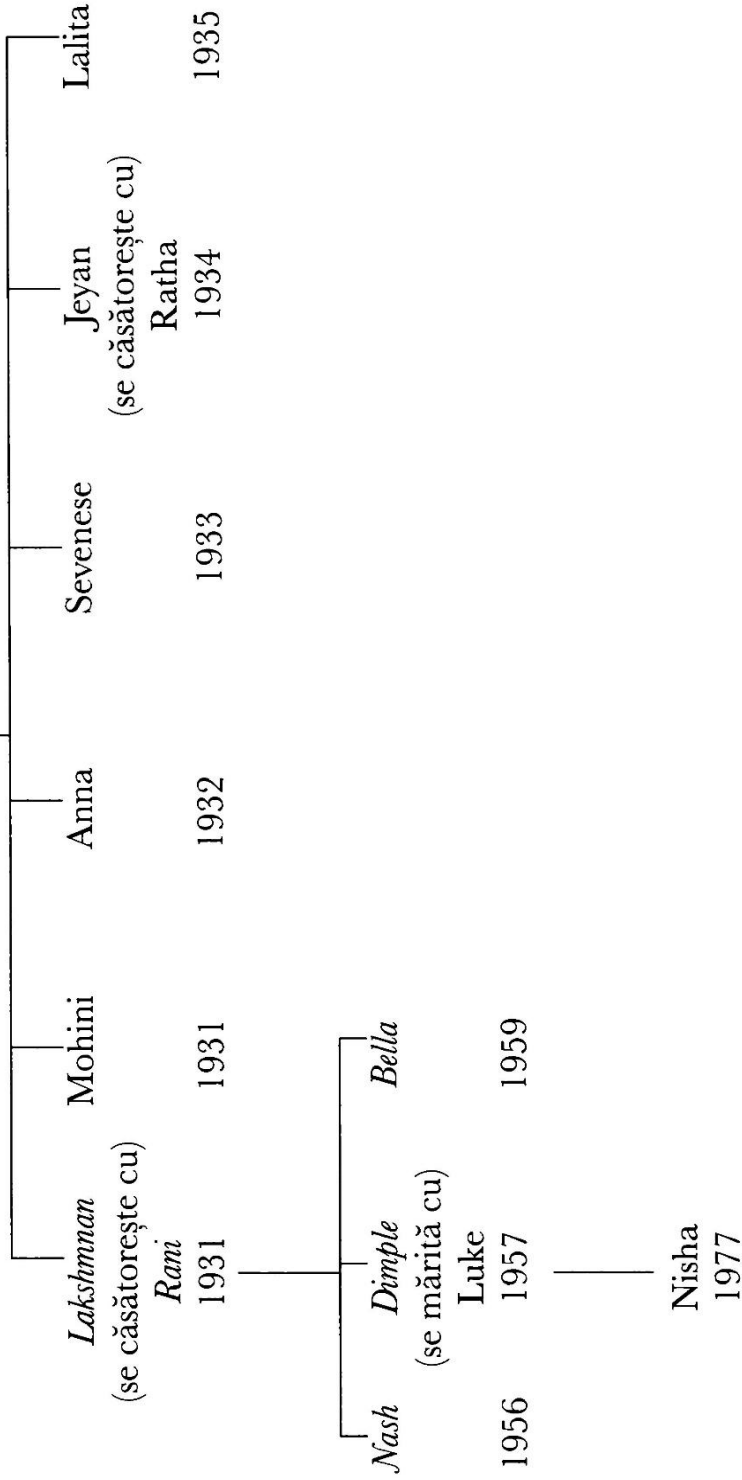
RAO International Publishing Company

2014

Arborele genealogic

Lakshmi (se mărită cu) **Ayah**

născută în 1916

Încă de când eram mică și ședeam pe genunchii unchiului meu, care vindea fructe de mango, auzisem vorbindu-se de minunații culegători de cuiburi de păsări, care trăiau într-un ținut îndepărtat numit Malaysia. Aceștia se cățarau voinicește, fără torțe, până la zeci de metri înălțime pe tulpini de bambus unduitoare ca să ajungă la gurile peșterilor din munte. Sub privirile duhurilor celor care își pierduseră viața căzând în gol, bărbații, cocoțați pe crengile acelea firave, se întind și apucă prada delicată, râvnită de bogați: un cuib făcut din salivă de pasăre. În bezna aceea cumplită, cuvinte precum teamă, cădere sau sânge nu trebuie rostite pentru că răsună și pot ațâța spiritele demonice. Singurii prieteni ai culegătorilor de cuiburi sunt stâlpii de bambus care le susțin greutatea corpului. Înaintea oricărui pas, bărbații lovesc cu grijă lemnul, iar dacă acesta oftează trist, cățărorii îl abandonează imediat. Abia când lemnul de bambus cântă, culegătorii de cuiburi îndrăznesc să-și înceapă urcușul.

Unchiul meu obișnuia să spună că inima mea este ca bambusul, iar dacă o tratez cu blândețe și îi ascult cântul, cuibul cel mai mare și cel mai înalt va fi, cu siguranță, al meu.

LAKSHMI

PARTEA ÎNTÂI

Micuți care se împiedică în întuneric

Lakshmi

M-am născut în Ceylon în 1916, într-o vreme când spiritele mergeau pe pământ asemenea oamenilor. Înainte ca luciul electricității și tumultul civilizației să le sperie și să le gonească în adâncurile neștiute ale pădurilor, și-au găsit adăpost în copacii enormi, cu umbră mare, răcoroasă, de un verde-albăstrui. În liniștea aceea ai fi putut să întinzi mâna și să le simți prezența mută, uluită, în timp ce tânjeau după formă fizică. Dacă ne cuprindea o dorință neînțeleasă de a ne abandona trupul pe când cutreieram jungla, trebuia să rostim o rugăciune și să le cerem permisiunea înainte ca deșertăciunea noastră să le atingă ținutul, pentru că se supărau ușor. Scuza lor ori de câte ori intrau într-un intrus era că le fusese tulburată singurătatea. Și puneau stăpânire pe el.

Mama povestea că odată sora ei a fost ademenită astfel de un spirit și posedată. Au chemat un om sfânt de la două sate distanță ca să exorcizeze spiritul. Vraciul purta multe șiraguri de mărgele răsucite ciudat, iar la gât avea rădăcini uscate, mărturii ale puterilor sale strașnice. Sătenii, oameni simpli, s-au adunat curioși în jurul lui ca un cerc de gură-cască. Ca să alunge spiritul, a început s-o bată pe mătușa mea cu un baston lung, subțire, întrebând tot timpul: „Ce dorești?” Bărbatul umpluse satul cu urletele ei îngrozite, dar a continuat să-i lovească neînduplecat bietul trup până i-a dat sângele.

Bunica mea a început să se zbată și să țipe c-o omoară, fiind, la rândul ei, ținută în loc de trei femei îngrozite, dar în același timp fascinate de scena oribilă. Ignorând-o, bărbatul sfânt a meditat atingându-și cicatricea roz pal care-i brăzda obrazul și cu pași hotărâți a început să înconjoare tot mai din scurt trupul ghemuit al fetei, rostind neîncetat în șoaptă îndemnul întunecat: „Ce dorești?” Până când, în cele din urmă, fata țipă sfâșietor că vrea un fruct.

„Fruct? Ce fel de fruct?” a întrebat vraciul oprindu-se în fața fetei care suspina.

Brusc, s-a produs o transformare șocantă. Fața micuță s-a uitat cu viclenie la vraci și poate că exista și o urmă de nebulie în rânjetul de o obscenitate de nedescris care i s-a întins încet pe buze. Sfișoasă, fata a arătat cu degetul spre sora ei mai mică, mama mea.

„Asta-i fructul pe care îl doresc!” a spus ea cu voce de bărbat.

Sătenii prezenți, oameni simpli, au icnit cu toții de uimire. E de la sine înțeles că vraciul n-a dat-o pe mama spiritului pentru că era fiica preferată a tatălui ei. Spiritul a trebuit să se mulțumească cu cinci lămâi, tăiate și aruncate în fața lui, după care a fost stropit cu apă sfințită, arzătoare și cu o cantitate sufocantă de mir.

*

Când eram mică, obișnuiam să mă odihnesc liniștită în poala mamei, ascultându-i glasul în timp ce depăna amintiri despre vremuri mai bune. Vezi tu, mama provenea dintr-o familie foarte bogată și influentă, așa încât, la un moment dat, bunica din partea mamei, doamna Armstrong, fiind englezoaică, fusese chemată să ofere un buchet de flori și să strângă mâna înmănușată a reginei Victoria. Mama s-a născut parțial surdă, însă tatăl ei i-a stat cu buzele lipite de frunte și i-a vorbit neobosit până când micuța a învățat să vorbească. Când a împlinit șaisprezece ani era frumoasă ca o zână. La casa lor drăguță din Colombo au început să vină peșitori de peste tot, însă ea s-a îndrăgostit de mirosul pericolului. Ochii ei alungiți s-au oprit asupra unui nemernic fermecător.

Într-o noapte, s-a cățărat pe fereastră și a ieșit afară pe copacul de *neem*¹, pe care tatăl ei pusese să crească o tufa țepoasă de bougainvillea încă de când copila avea un an, în încercarea de a opri orice bărbat care ar fi îndrăznit să escaladeze copacul ca să ajungă la fereastra fiicei lui. De parcă gândurile lui curate alimentaseră arbustul, acesta crescuse și iar crescuse, până când coroana toată, plină de flori aprinse la culoare, devenise un semn distinctiv ce se putea vedea de la kilometri distanță. Dar bunicul nu luase în calcul încăpățânarea propriului copil.

În noaptea aceea, la lumina lunii, spinii ca niște colți de fiară dezgoliți i-au sfâșiat hainele groase, au tras-o de plete și i-au intrat adânc în piele, însă nu au putut-o opri. Dedesubt era bărbatul pe care îl iubea. Când în sfârșit a ajuns lângă el, fiecare centimetru de piele o ustura, cuprinsă parcă de flăcări. Mută, umbra o îndemnă să-l urmeze, însă fiecare pas era cumplit de dureros de

¹ *Azadirachta indica*, liliac indian. (n.tr.)

parcă ar fi avut cioburi în tălpi, așa că îl rugă să se oprească un pic. Silueta tăcută o luă în brațe și continuă să se îndepărteze. La adăpostul brațelor lui calde, fata privi în urmă spre casă, care părea impresionantă pe fondul cerului înstelat, și își văzu urmele însângerate ale pașilor. Petele trădării ei. Începu să plângă, știind că acestea aveau să-l doară cel mai mult pe sărmanul ei tată.

În zori, iubiții s-au cununat într-un templu mic dintr-un alt sat. După cearta aprigă care-a urmat, mirele, tatăl meu, care era, de fapt, fiul plin de resentimente al unui servitor din slujba bunicului, i-a interzis mamei să-și mai vadă vreodată familia. Abia după ce tata a ajuns cenușă suflată în vânt s-a mai întors mama la casa ei părintească, însă atunci bunica era deja o văduvă cărunță îndurerată.

După ce a anunțat aspra hotărâre pe care o luase, tata a dus-o pe mama într-un sătuc retras, departe de Colombo. A vândut o parte din bijuteriile ei, a cumpărat ceva pământ, a ridicat o casă și a instalat-o pe soția lui acolo. Însă aerul curat și fericirea conjugală nu se potriveau firii proaspătului mire, încât, nu peste mult timp, a plecat, atras de luminile strălucitoare ale orașului, ademenit de plăcerile alcoolului ieftin, servit de prostituate machiate țișător și amețit de mirosul răscolit de cărțile de joc, împrăștiate pe mese. După fiecare absență, revenea, prezentându-i tinerei sale neveste scorneli și pretexte variate, toate îmbibate în diverse arome de băutură. Din nu se știe ce motiv, avea impresia că ei îi plac aceste scuze. Biata mama, nu-i mai rămăseseră decât amintirile și eu! Lucruri prețioase pe care obișnuia să le scoată la iveală în fiecare seară. Mai întâi le-a curățat mizeria depusă de-a lungul anilor cu propriile lacrimi, apoi le-a lustruit cu patina regretului. Și, în cele din urmă, după ce le-a redat scânteia lor minunată, mi le-a depănat una câte una, ca să le admir, strângându-le apoi la loc cu multă grijă în caseta aurie din mintea ei.

Din gura ei apăreau viziuni ale unui trecut glorios, presărat cu cete de slujitori devotați, trăsurii grozave trase de cai albi și cufere de fier umplute cu aur și bijuterii scumpe. Cum aș fi putut eu, care stăteam pe podeaua de ciment din cocioaba noastră, să-mi închipui măcar o casă pe un deal, atât de înaltă încât de la balconul din fată se vedea tot ținutul Colombo, sau o bucătărie așa de mare că toată casa noastră ar fi încăput în ea.

Mama mi-a povestit cândva că atunci când a fost pusă prima dată în brațele tatălui ei, acestuia i-au curs șiroaie de lacrimi de fericire pe obraji la vederea tenului ei neobișnuit de alb și la clăia de păr negru, bogat de pe cap. A apropiat mogâldeața de fața lui și preț de câteva minute n-a fost în stare decât

să inspire parfumul acela ciudat, dulce, de prunc nou-născut. Apoi, cu pași mari, cu tunica albă fluturându-i pe lângă picioarele puternice, cu pielea cafenie, s-a dus la grajduri, a încălecat pe armăsarul său preferat și a dispărut în galop într-un nor de praf. Când s-a întors, a adus două dintre cele mai mari smaralde pe care le văzuseră vreodată sătenii. I le-a oferit soției sale, două globuri mici drept mulțumire pentru un miracol neprețuit. Femeia a cerut să i se monteze într-o pereche de cercei încrustați cu diamante, pe care i-a purtat toată viața.

N-am văzut în realitate smaraldele faimoase, însă mai am încă o fotografie alb-negru de studio a unei femei cu ochi triști care stă țeapănă în fața unui decor pictat grosolan, cu un cocotier crescut pe marginea unei plaje. O privesc adesea, așa imortalizată pe o bucată de hârtie, mult după dispariția ei.

Mama mi-a spus că la nașterea mea a plâns când a văzut că sunt fată, iar tatăl meu, dezgustat, a dispărut o perioadă în escapadele lui mincinoase, revenind doi ani mai târziu tot beat și furios. În ciuda acestui lucru, am amintiri limpezi precum cristalul despre o viață la țară atât de fericită și lipsită de griji, încât acum, la maturitate, nu trece o zi fără să mă gândesc în urmă cu strângere de inimă. Nici nu știu cum să-ți zic ce mult duc dorul acelor zile lipsite de griji, când eram singurul copil al mamei, soarele și luna ei, stelele și sufletul ei! Eram atât de iubită și de răsfățată, că trebuia să fiu rugată ca să mănânc. Mama obișnuia să iasă din casă cu farfuria de mâncare și să mă caute prin tot satul ca să mă hrănească ea cu mâna ei. Și toate astea doar pentru ca sarcina plicticoasă a mâncatului să nu-mi întrerupă joaca!

Cum să nu duci dorul acelor zile când soarele îmi era un tovarăș vesel de joacă tot anul și-mi făcea pielea castanie. Când mama aduna apa de ploaie dulce în fântâna din spatele casei, iar aerul era așa de proaspăt că iarba mirosea a verde.

Era un timp al inocenței când drumurile prăfuite erau străjuite de cocotieri înclinați pe care treceau din când în când săteni simpli pe biciclete șubrede, zâmbind senini cu dinții și gingiile roșietice la vedere. Când bucata de pământ din spatele fiecărei case era un supermarket, iar o capră tăiată ajungea să hrănească opt gospodării, care nu auziseră pe atunci de o invenție numită frigider. Când mamele n-aveau nevoie decât de zee din ceruri, care se adunau în norii albi de deasupra ca niște dădace ca să vegheze asupra copiilor lor care se jucau în cascadă.

Da, țin minte Ceylonul pe când era magic, cel mai frumos loc din lume!

Mama m-a alăptat până la vârsta de aproape șapte ani. Alergam la joacă neastâmpărată cu prietenii mei până ce foamea sau setea mă îmboldeau s-o zbughesc înapoi acasă, la răcoare, unde o strigam nerăbdătoare pe mama. Și, indiferent ce făcea, îi dădeam la o parte sariul și-mi potriveam gura în dreptul movițelor moi, slobode, de piele arămie. Îmi îngropam capul și umerii în culcușul sariului ei aspru de bumbac, ce-i purta parfumul, mă abandonam în dragostea nevinovată din laptele ei care îmi curgea în gură și în confortul cald al acelor sunete liniștite de supt pe care le făceam în îmbrățișarea pielii ei. Încercările vieții, anii plini de greutateți care au urmat n-au reușit să-mi ștergă amintirea aceluia gust sau sunet.

Mulți ani am detestat gustul de orez sau de orice fel de legumă, mulțumită să trăiesc numai cu lapte dulce și fructe galbene de mango. Unchiul meu era negustor de mango, iar în magazia din spatele casei noastre stăteau mereu lăzi cu fructe. Un tip slăbuț venea pe un elefant și le depozita acolo, apoi așteptau amândoi până venea altul să le ridice. Dar în timp ce ei așteptau... mă cocoțam pe stivă și, acolo, sus pe lăzi, m-așezam turcește, fără pic de teamă de păianjenii și scorpionii care, inevitabil, apăreau dinăuntru. Nici măcar faptul că am zăcut patru zile la rând, cu pielea vânătă de la mușcătura unui centiped, nu m-a lecut. Toată viața m-a dominat impulsul de a păși desculță pe cărarea dificilă a vieții. „Întoarce-te”, obișnuiau să-mi strige disperăți oamenii din jur. Însă eu, cu tălpile sfâșiate și sângerânde, strângeam din dinți și insistam în direcția opusă.

Fără să stau mult pe gânduri, așa sălbatică cum eram, decojeam cu dinții pulpa portocalie suculentă. Este una dintre imaginile cele mai vii pe care le am. Singură în întunericul răcoros din magazie, cocoțată pe lăzile de lemn, cu zeama dulce de fruct curgându-mi pe brațe și picioare, scotocind prin marfa unchiului meu.

Pe atunci, fetele, spre deosebire de băieți, nu trebuiau să meargă la școală și, în afară de două ore în fiecare seară când mama mă învăța să citesc, să scriu și ceva aritmetică, eram lăsată în mare parte să zburd în voie. Asta s-a întâmplat, de fapt, până la vârsta de paisprezece ani, când prima picătură de sânge menstrual m-a proclamat brusc și nefericit că sunt femeie adultă. În prima săptămână am fost închisă într-o cămăruță cu ferestrele acoperite, bătute în cuie. Așa era obiceiul, pentru că nicio familie respectabilă n-ar fi riscat posibilitatea ca băieți aventuroși să se urce pe cocotieri ca să tragă cu ochiul la farmecele secrete, proaspăt descoperite ale fiicelor lor.

În timpul perioadei de izolare, am fost silită să înghit ouă crude cu ulei de susan și o grămadă de leacuri din ierburi amare, în zadar plângeam. Când mama intra cu ofrandele ei drăcești, venea cu un baston pe care, spre surprinderea mea, era pregătită să-l folosească la nevoie. La ora ceaiului, în locul delicioaselor ei prăjituri dulci primeam o jumătate de coajă de nucă de cocos, plină vârf cu un piure fierbinte de vinete, gătit în același ulei de susan nesuferit. Mama mă îndemna să-l mănânc cât era cald, apoi încuia ușa după ea. Într-un acces de sfidare și frustrare, l-am lăsat special să se răcească. Pasta rece și uleioasă de vinete pleoscăi mulțumitor între degetele mele, însă la gust mi se păru absolut grețoasă. Parcă aș fi înghițit omizi moarte. După treizeci și șase de ouă crude, câteva sticle bune de ulei de susan și un coș de vinete, s-a încheiat izolarea mea în acea cămăruță. Apoi am fost pur și simplu ținută în casă și obligată să învăț treburile casnice femeiești. A fost o tranziție tristă pentru mine. Nu pot să explic în cuvinte ce mult tânjeam să alerg și să simt iar sub picioare pământul ars de soare. Stăteam ca un prizonier și mă uitam în gol prin ferestrele micuțe. La scurt timp după aceea, claia mea lungă de păr mi-a fost pieptănată și împletită ca un șarpe subțire pe spate, iar pielea mea prea bronzată i-a îngrozit pe toți dintr-odată. Mama considera că adevăratul meu potențial era tenul. Spre deosebire de ea, nu eram o frumusețe indiană, însă, într-un ținut cu oameni cu pielea de culoarea cafelei, eu eram ca un ceai cu foarte mult lapte. O culoare frumoasă și extrem de apreciată.

Caracteristică foarte căutată la o soție, subtil încurajată la o noră și nespuse de prețuită la nepoți. Brusc, au început să vină la noi tot felul de doamne ciudate, de vârstă medie. Gătită la patru ace, eram scoasă și pusă să defilez în fața lor. Toate aveau înfățișarea vicleană a cumpărătorilor de diamante din magazinele de bijuterii. Cu ochi mici și priviri iscoditoare, mă inspectau atent în căutare de defecte, fără pic de jenă.

Într-o după-amiază toridă, după ce mama a înfășurat o bucată mare de material roz pe trupul meu țeapăn, apoi l-a tras și suflecat cu pricepere, mi-a împodobit părul cu trandafiri roz și mov din grădină și m-a împopoțonat cu pietre prețioase montate în aur, m-am așezat îmbufnată la fereastră, mirându-mă cât de repede și complet mi se schimbase viața. Într-o singură zi. Nu, mai puțin! Și pe negândite.

Afară, vântul sufla prin lămâiul verde și o briză jucăușă intră la mine în cameră, îmi zburli buclele de la tâmples și îmi șopti la ureche. Cunoșteam bine acea adiere. Era albastră ca zeul-prunc Krișna și la fel de obraznică. De câte ori plonjam de pe cele mai înalte stânci în cascadele din pădure, dindărătul casei

lui Ramesh, mereu reușea să ajungă prima în apele reci ca gheața. Asta pentru că trișează. Picioarele ei nu ating niciodată mușchiul catifelat, verde-închis de pe pietre.

Îmi râse la ureche. „Vino!” răsună veselă vocea ei. Îmi atinse în joacă vârful nasului și zbură afară.

M-am aplecat în afara ferestrei, mi-am întins gâtul cât de mult am putut, însă eu pierdusem pentru totdeauna apa sclipitoare și briza albastră. Ele aparțineau unei copile zâmbărețe, alergând desculță într-o rochie murdară.

Stând așa și alimentându-mi nemulțumirea, am văzut o trăsură oprind în fața casei. Roțile scrâșniră în colbul de pe drum. Din ea coborî o femeie grasuță, îmbrăcată cu un sari bleumarin și purtând niște papuci prea firavi pentru statura ei. La adăpostul întunericului din cameră, am privit-o curioasă. Ochii ei negri mici scrutară căsuța și acareturile noastre modeste cu o satisfacție ascunsă. Mirată de expresia aceea ciudată din privirea ei, i-am urmărit atent figura vicleană până mi-a dispărut din imagine. Dispăru după arbuștii de bougainvillea care mărgineau poteca de la intrare. Vocea mamei pofind-o răzbătu până la mine. M-am lipit de ușa dormitorului și am tras cu urechea la glasul neașteptat de melodios al necunoscutei. Avea un glas plăcut, în contradicție cu ochii mici, șireți și buzele subțiri. Imediat, mama m-a chemat să servesc ceaiul pe care îl pregătise musafirei. De cum am ajuns în pragul camerei unde mama-și primea oaspeții, am simțit cum sunt măsurată scurt din priviri de străină. Din nou mi s-a părut că este mulțumită de ceea ce vedeau ochii ei iscoditori. Buzele i se răsfrânseră într-un zâmbet cald. Realmente, dacă nu i-aș fi surprins căutătura îngâmfată, aproape triumfătoare la vederea locuinței noastre, chiar aș fi luat-o drept o mătușică iubitoare, așa cum, de fapt, mi-a prezentat-o mama surâzând. Am luat o mină sfioasă, cu ochii plecați, cum fusesem învățată să fac în prezența adulților binevoitori și a cumpărătorilor de diamante cu ochi aprigi.

—Vino și ia loc lângă mine! mă îndemnă blând tanti Pani bătând canapeaua de lângă ea.

Am remarcat că nu avea punctul roșu de *kumkum*², pe frunte potrivit obiceiului femeilor căsătorite, ci un punct negru, ceea ce arăta că nu era căsătorită. Am pășit cu grijă, de teamă să nu mă împiedic în cei șase metri de pânză grea care se rotea periculos în jurul meu, ca să n-o fac de râs pe mama și s-o amuz pe străina sofisticată.

² Pudră folosită în hinduism pentru însemne pe corp în scop ritualic sau social, obținută dintr-un amestec de curcumă sau șofran cu zeamă de limetă. (n.tr.)

Pe același ton melodios, femeia exclamă din nou:

— Ce drăguță ești!

Fără să scot vreun sunet, am examinat-o cu coada ochiului și am simțit o repulsie inexplicabilă față de ea. Avea tenul neted, atent pudrat și fără riduri, părul parfumat dulce cu iasomie, însă în regatul fermecat din mintea mea mi-o închipuiam ca pe o femeie-șarpe care mănâncă șobolani. Furișându-se încet din copaci și strecurându-se în dormitoare ca o panglică mută. O arătare neagră, la vânat. O văd cum ițește din când în când o limbă roz, lungă, rece. Ce știe oare femeia-șarpe?

Își vârî o mână grasuță, cu inele, într-o poșetuță brodată cu mărgele și scoase la iveală o bomboană ambalată. Astfel de cadouri erau rare în satul nostru. Mi-am zis că nu toate femeile-șarpe erau otrăvitoare. Îmi întinse bomboana. Era un test. N-am dezamăgit-o pe mama care mă urmărea. Nu m-am repezit s-o iau. Abia după ce mama a zâmbit și mi-a făcut semn aprobator din cap, am apucat prețiosul dar. În treacăt ni s-au atins palmele. Ale ei erau umede și reci. Privirile ni s-au întâlnit, iar eu i-am susținut-o până ce ea a cedat. Am învins șarpele uitându-mă în ochii lui! Am fost trimisă la mine în cameră. De îndată ce am închis ușa, am desfăcut ambalajul bomboanei și am mâncat momeala femeii-șarpe. A fost delicioasă.

Străina n-a mai stat mult și, la scurt timp, mama a venit la mine. M-a ajutat să ies din fâșiile lungi de material înnodate complicat, să le împăturesc și să le pun deoparte.

Cu ochii la sariul strâns, mama mi-a spus:

— Lakshmi, am acceptat o cerere în căsătorie pentru tine! Una foarte bună! El este dintr-o castă mai privilegiată decât a noastră. Și locuiește în țara aceea bogată, numită Malaysia.

Eram năucă. M-am uitat la ea nevenindu-mi a crede. O cerere în căsătorie care mă ducea departe de mama? Auzisem de Malaysia, ținutul cu hoți de cuiburi de păsări, aflat la mii de kilometri distanță. Mi s-au umplut ochii de lacrimi. Nu fusesem niciodată despărțită de mama. Niciodată, în viața mea. Niciodată! Niciodată!

Am alergat spre ea și i-am tras bărbia în jos, spre mine. Mi-am lipit buzele de fruntea ei și am întrebat-o:

— De ce nu mă pot mărita cu cineva din Sangra?

Frumoșii ei ochi erau umezi. Asemenea unui pelican care-și smulge carnea din piept cu ghearele ca să-și hrănească puii.

— Ești o fată foarte norocoasă! O să călătorești cu soțul tău într-o țară unde sunt bani pe toate drumurile. Tanti Pani spune că viitorul tău soț este foarte bogat și vei trăi ca o regină, cum a trăit bunica ta. Nu vei fi nevoită să trăiești ca mine. Nu este nici bețiv, nici nu pariază la jocuri de noroc așa ca taică-tu!

— Cum de te înduri să mă trimiți departe?

Am tras adânc aer în piept, simțindu-mă trădată.

În străfundul ochilor ei vedeam chinul și dragostea care-i sfâșiau sufletul. Viața avea să mă învețe că dragostea unui copil nu poate egala vreodată durerea unei mame. Este adâncă și vie, dar fără ea o mamă este incompletă.

Am continuat să mă vait:

— Voi fi atât de singură fără tine!

— Nu, nu vei fi, pentru că proaspătul tău soț este văduv și are doi copii de nouă și zece ani. Deci, vei avea o mulțime de lucruri de făcut și lume în jur care să-ți țină de urât!

M-am încruntat nesigură. Copiii lui aveau aproape vârsta mea.

El ce vârstă are?

— Păi, are treizeci și șase de ani! răspunse în grabă mama răsucindu-mă în loc pentru a-mi elibera ultima gaică de la bluză.

M-am întors cu fața la ea.

— Dar, Ama, asta înseamnă mai bătrân decât tine!

— O fi, dar va fi un soț minunat pentru tine! Tanti Pani spune că deține câteva ceasuri de mână din aur. A avut o groază de timp să strângă avere și este așa de bogat, că nici măcar nu pretinde zestre pentru tine! Este vărul ei, așa că știe. Eu am făcut o greșeală amarnică și astfel m-am asigurat că tu n-ai s-o repeți. Vei fi bine! Mai bine ca mine! Imediat îți pregătesc cutia cu bijuterii.

Mă uitam fix la mama, mută de uimire. Hotărâse deja.

Soarta mi-era pecetluită.

Cele cinci sute de lămpi cu ulei aprinse la nunta bunicii, cu cincizeci de ani în urmă, au surprins răsăritul pe durata a cinci zile extravagante de banchet, dar în cazul meu avea să fie o petrecere de o zi. Timp de o lună, am fost toți ocupați cu pregătirile de nuntă și, în ciuda rezervei mele inițiale, m-am împăcat, în cele din urmă, cu gândul că voi avea un soț misterios, care mă va trata ca pe o regină. Eram, de asemenea, încântată de ideea că voi avea în îngrijire doi copii vitregi. Da, poate că avea să fie într-adevăr o aventură minunată! În fantezia nemaipomenită pe care o creasem în capul meu, mama urma să vină în vizită o dată pe lună, iar eu să mă întorc cu vaporul de două ori pe an. Un străin chipeș îmi zâmbea cu tandrețe și mă copleșea cu cadouri. Am

coborât fruntea timidă când zeci de noțiuni romantice, oarecum stânjenitoare, mi-au trecut prosteste prin mintea mea adolescentină. Bineînțeles că niciuna dintre ele nu implica efectiv actul sexual! Nimeni din jurul meu nu vorbea sau nu avea cunoștință de astfel de lucruri. Procesul misterios de concepere a copiilor nu mă preocupa. Consideram că își vor face apariția cu capete buclate, când va fi sorocul.

Și a venit și ziua cea mare. Căsuța noastră părea că geme și oftează sub povara doamnelor grăsuțe, în vârstă, care treblăuiau peste tot. Aroma faimosului curry negru gătit de mama umplea aerul. Stăteam în odaia mea mică, impresionată și copleșită de toată agitația. De emoții, mi se pusese un nod în stomac și, când mi-am lipit palmele de obraji, am constatat că frigeau.

— la să te vedem! zise mama după ce Poonama, vecina noastră, îmi pliase cu mâini îndemânaticе și prinsese îngrijit, cu ace, cei șase metri de material din frumosul meu sari roșu cu auriu. Un timp, mama doar m-a privit cu un amestec de tristețe și bucurie, apoi și-a șters colțurile ochilor înlăcrimați și, fără să poată scoate o vorbă, a dat, pur și simplu, din cap mulțumită. Eficientă, femeia pe care o tocmise dintr-un alt sat ca să-mi aranjeze părul s-a apropiat de mine. Stăteam pe un taburet în timp ce ea mi-a prins în păr șiraguri lungi de perle, la care a adăugat o meșă aspră, răsucind totul într-un coc mare, lăsat pe ceafă. Parcă îmi crescuse încă un creștet la spate, dar am văzut că mama părea mulțumită de cum arătam cu două capete, așa că n-am zis nimic. Apoi, femeia a scos un tub mic din care ieșea o pastă roșie densă. Cu degetul arătător gros muiat în pasta lipicioasă cu miros respingător, mi-a uns buzele cu atenție. Arătam de parcă sărutasem genunchiul însângerat al cuiva. Mă priveam fascinată în oglindă.

— Să nu-ți lingi buzele! mă instrui autoritar femeia.

Am confirmat din cap solemn, însă tentația de a-mi șterge stratul gros de vopsea mirositoare de pe gură a stăruit până l-am văzut pe mire. În clipa aceea am uitat nu numai de disconfortul unsorii de pe buze, ci și de orice altceva. Timpul a stat în loc, copilăria a dispărut pentru totdeauna, iar eu am urlat îngrozită.

Împodobită cu bijuterii, am fost condusă în holul principal unde mirele aștepta pe un baldachin, dar, ajunsă în dreptul celui de-al doilea rând de scaune cu invitați, n-am mai rezistat. Am ridicat curioasă privirea și m-am uitat la el. Toată emoția plăcută de până atunci se risipi. Genunchii mi se muiară, iar pasul mi se poticni. Cele două escorte zâmbitoare care mă însoțeau m-au strâns de brațe în același timp. Le puteam auzi gândurile

dezaprobatoare în minte: „Ce naiba se întâmplă cu fata cu ten de culoarea ceaiului?”

Problema fetei cu ten de culoarea ceaiului era că îl văzuse pe mire!

Așezat pe lectică, așteptându-mă, era un bărbat imens, cel mai mare uriaș din câți văzusem vreodată, cu o piele întunecată care lucea ca țigăiul noaptea. La tâmple avea smocuri de păr cărunt ca aripile păsărilor de pradă, iar de sub nasul lat îi ieșeau în afară niște dinți lungi și îngălbeniți, care-l împiedicau să închidă gura complet.

La gândul că acel bărbat era soțul meu, frica puse stăpânire pe trupul meu de copil. Visurile mele romantice, copilărești se spulberară pe loc și m-am trezit brusc mică, singură și cu ochii în lacrimi. Din momentul acela, dragostea a devenit pentru mine viermele din măr. Ori de câte ori gura mea atinge miezul moale, îl distruge, iar el, la rândul lui, mă dezgustă. Panicată, m-am uitat spre nuntași, căutând din ochi singura persoană care ar fi putut îndrepta tot răul.

Ni s-au întâlnit privirile. Mama îmi zâmbi fericită, cu ochii sclipindu-i de mândrie pe fața sărmană. N-aș fi putut s-o dezamăgesc. Își dorise asta pentru binele meu. În fața sărăciei noastre lucii, bogăția lui o orbise mai presus de orice. Pașii mă purtau tot mai aproape. Am refuzat să-mi țin capul plecat ca alte mirese timide. Mă uitam fix la viitorul meu bărbat, cu un amestec de frică și îndrăzneală.

Era de trei ori mai mare decât mine.

Se uită în sus. Avea ochi mici, negri. Privirea mea curajoasă îi prinse căutătura din ochii ca mărgelele, ce exprimau trufia posesivă. Continuam să-l fixez fără să clilesc. „Nu-i arăta că te temi”, mă gândeam furioasă. L-am prins în același joc copilăresc de cine susține mai mult privirea celuilalt. Bubuitul tobelor și sunetul trompetelor se estompară, iar nuntașii deveniră o masă cenușie, pe măsură ce ochii mei îl sfredeleau cu privirea. Curios lucru, am simțit o schimbare în expresia lui. Mirarea luă locul acelei posesivități trufașe. Lăsa ochii în jos. Învinsesem bestia hidoasă. Până la urmă, el era prada, iar eu vânătorul. Îmblânziseam fiara cu o singură privire. Mi-am simțit trupul cuprins de fierbințeală.

M-am uitat în jur după mama. Zâmbea în continuare la fel de mândră și încurajatoare. La fel ca înainte de momentul meu de victorie. Pentru ea, momentul nu existase. Numai eu și noul meu soț l-am simțit. Am zâmbit spre ea, am ridicat ușor mâna și i-am răspuns cu semnul nostru secret bătând ușor cu degetul mijlociu de cel mare de trei ori, adică „totul e grozav”. Lângă

lectica decorată, am îngenuncheat pe perna din petale de flori presărate pe jos. Simțeam valurile de căldură emanate de corpul bestiei împlânzite, dar nu îmi mai era teamă.

Nu întoarse capul să se uite la mine. Nici nu știu cum a decurs restul ceremoniei. Mirele nu mi-a mai căutat privirea fioroasă. Iar eu mi-am lăsat gândurile să se perinde în voie, închipuindu-mi cum plonjiez iar și iar de pe cea mai înaltă stâncă în cascada răcoroasă din spatele casei lui Ramesh.

*

În noaptea aceea am stat întinsă în întuneric fără să scot un sunet când mi-a dezvelit trupul cu gesturi stângace și s-a urcat peste mine. Cu palma lui mare mi-a înăbușit strigătul de durere, îmi aduc aminte că mâna îi mirosea a lapte de vacă.

— Șșșșș... doare numai prima dată! mă consolă el.

A fost blând, însă mintea mea de copil se tulbură din pricina șocului. A făcut cu mine ceea ce făceau câinii în stradă... până când noi aruncam apă pe ei și se despărțeau mârâind nemulțumiți, cu membrele rozalii încă tensionate. M-am concentrat astfel încât să fac întru totul abstracție de el în întuneric. Dinții lungi îi ieșeau în afară fără pic de control, iar cu ochii umezi, sticloși, mă pândeau mut ca un șobolan în beznă. Uneori îi mai lucea ceasul de aur care o impresionase atât de mult pe mama. M-am uitat fix în ochii lui până a clipit și apoi m-am holbat la dinții lui. Și astfel totul s-a terminat foarte repede.

Se întinse pe spate și mă cuprinse tandru în brațe ca pe un copil rănit. Stăteam rigidă ca un băț de artificii în strânsoarea lui. Nu cunoscusem decât îmbrățișarea blândă a mamei, iar asprimea corpului lui îmi era străină. Când răsuflarea îi deveni regulată, iar brațele grele, m-am strecurat cu grijă afară din pat și m-am dus pe vârfuri la oglindă. Mi-am privit nedumerită fața șocată, brăzdată de lacrimi. Ce-mi făcuse? Oare mama știa că avea să-mi facă *asta*? Oare tata îi făcuse același lucru dezgustător mamei? Mă simțeam murdară. Pe pulpe mi se prelinsese sânge și lichid lipicios, iar între picioare mă chinuia o durere surdă.

Afară, la lumina lămpilor cu gaz, cei mai petrecăreți nuntași încă beau și râdeau. Am găsit un sari vechi în dulap. Cu capul acoperit, am deschis ușor ușa și am ieșit. Am pășit desculță pe prisma de ciment, fără să fac zgomot, și nimeni nu a remarcat silueta mea firavă trecând pe lângă zid, învăluită în umbrele nopții. M-am strecurat în liniște prin ușa din spatele casei și am ajuns imediat la fântâna lui Poonama. M-am dezbrăcat repede și am scos o găleată întreagă de apă neagră și lucioasă din puțul adânc. Când apa rece ca gheața

căzu peste trupul meu, am început să plâng. Să mă zgudui de plâns. Am continuat să-mi torn apă neagră pe corpul înghețat până când am amortit. Și când lacrimile mi-au secăt, mi-am îmbrăcat corpul năpăstuit și m-am întors în patul soțului meu.

Acesta dormea liniștit. Ochii îmi alunecară pe ceasul lui de aur de la mână. Măcar voi trăi ca o regină în Malaysia. Poate că are o casă pe un deal, așa de mare că în bucătăria lui ar încăpea toată căsuța noastră. De acum nu mai eram copil, ci femeie, iar el, soțul meu. Am dat să întind mâna ca să-i mângâi fruntea lată. Sub vârfurile degetelor, pielea lui mi se păru netedă. Nu se foi. Liniștită de gândul la o bucătărie mai mare decât toată casa mea veche, m-am strâns într-un colț pe marginea patului, cât mai departe de matahală, și am adormit adânc.

Urma să ne imbarcăm pe un vapor peste două zile și erau multe de făcut. Abia dacă am mai apucat să-l văd în zilele pregătitoare. Era ca o umbră întunecată care își întindea aripile mari peste mine la fiecare sfârșit de zi, acoperind până și acea mică geană de lumină ce rămânea de obicei sub ușa mea ca să mă vegheze când adorm.

În dimineața plecării noastre am stat în pragul ușii din spate urmărind-o pe mama în lumea ei surdă. Ca în fiecare dimineață de când mă știu, curăța soba. Însă în dimineața aceea i se scurgeau lacrimi sub bărbie, lăsând pete mari, întunecate pe pieptul sariului ei. Am știut dintotdeauna că nu-mi iubesc tatăl. Dar nu știusem niciodată că-mi iubesc mama așa de mult încât să mă doară sufletul. Mi-o închipuiam mai departe de una singură în căsuța noastră gătind, cosând, curățând și măturând, și nu aveam cum s-o ajut. Am întors capul de la ea și m-am uitat pentru ultima dată la norii de furtună care se retrăgeau pe cer. În pădure, sute de broscuțe începură să cânte în cor, implorând cerul să se mai deschidă o dată, astfel încât băltoacele din praf să ajungă de mărimea unui iaz în care să poată înota. Am privit de jur împrejur la tot ce îmi era familiar; pardoseala netedă din ciment a casei, zidurile din lemn ridicate prost și vechiul scăunel rotund pe care mama se așeza și-mi ungea părul cu ulei. M-am simțit brusc năpăstuită. Cine o să mă mai pieptene? Era aproape un ritual. Reținându-mi lacrimile, mi-am promis în gând că n-o s-o uit pe mama. Parfumul ei, gustul mâncării de pe degetele ei muncite cu care mă hrănea, frumoșii ei ochi triști și toate acele povestiri minunate pe care le păstra în cutia aurită din mintea ei. Am stat o clipă în loc imaginându-mi cum ar fi arătat bunicul, înalt și mândru, călare pe calul lui alb și cum ar fi vrut să mă vadă mare. Biata de mine!

În curte, Nandi, vaca noastră, străină de detaliile plecării mele și, prin urmare, deloc îngrijorată, își rotea privirea blândă în gol, iar puii de găină abia ieșiți din ou puseseră deja stăpânire pe curte, luându-și rolurile în serios. Pe de-o parte, nu-mi venea să cred. Nu-mi venea să cred că plecam în ziua aceea și lăsam în urmă tot ce știam ca să merg pe mare, departe, cu un bărbat care-mi spusese: „Mă cheamă Ayah!”

Am ajuns la locul stabilit în port. Mă uitam ca hipnotizată la conturul masiv al pachebotului ancorat la mal, lucind impunător, gata să traverseze oceanul. Tanti Pani, care trebuia să-i aducă pe copiii mei vitregi, întârzia. Îngrijorat, Ayah mai verifică o dată cât era ora la ceasul său extravagant. Exact când sirenele vaporului erau pe punctul de a anunța îmbarcarea, femeia sosi cu trăsura, dar fără copii. Pe un ton vesel îi comunică bărbatului meu că sunt bolnavi și nu sunt în stare să călătorească.

— Vor mai sta la mine câteva luni! Când se fac bine, îi aduc eu în Malaysia! adăugă ea melodios.

Derutat, Ayah se uita în jur neajutorat, ca un pui de elefant răătăcit.

— Nu pot pleca fără ei! strigă el disperat.

— Trebuie! insistă ea. Nu sunt grav bolnavi. Nu pățesc nimic dacă mai rămân cu mine câteva săptămâni. Știi doar ce mult țin la ei! Nimeni n-are grijă de ei mai bine decât mine.

Pe moment, soțul meu ezită. Toți îl urmăreau atent. Chipul impertinent al tușei Pani se luminează când văzu că Ayah ridică valijoara de la picioarele mele și e gata de îmbarcare. Deși pare incredibil, era dispus să-și lase acolo copiii. Mi-era clar atât mie, cât și celorlalți care asistaseră la scenă că suferința misterioasă a copiilor era o poveste cusută cu ață albă. De ce nu insistase să se ducă cineva repede la ea acasă și să-i aducă pe copii? L-am urmat încet, neînțelegând ce se întâmplă, dar n-am zis nimic. Simțeam că tanti Pani nu era o persoană bună, dar în sinea mea înflori un gând rău, că poate era mai bine așa. Îi văzusem pe copiii mei vitregi la nuntă și erau sosii în miniatură ale tatălui lor. Bieții de ei aveau niște expresii apatice și se mișcau cu o lentoare enervantă. Nu-mi convenea că de data asta ieșea cum își dorea femeia aceea, Pani, dar și mai tare mă speria ideea de a avea grijă de doi copii vitregi cam prostuți.

M-am întors în loc și am sărutat-o pe mama pe frunte.

— Te iubesc din tot sufletul meu! i-am șoptit.

Mi-a prins fața în palme și m-a privit îndelung, vrând parcă să-mi memoreze fiecare trăsătură, știind că era ultima dată când mă vedea sau atingea. Neaveam să ne mai regăsim tot restul vieții.

De pe vapor am urmărit-o cu privirea până s-a micșorat cât o picătură de verde sfâșietor, într-o mulțime de rude care își fluturau mâinile și țipau.

Ah, călătoria! Călătoria a fost îngrozitoare, imposibil de descris. Aproape tot drumul am zăcut cu febră și delirând. Simțeam cum mi se învârte capul și mă năpădeau valuri de greață. Uneori îmi era atât de rău, că aș fi vrut să mor. Lângă mine, bărbatul meu era ca un bolovan inutil pe patul îngust din cabină, în vreme ce mă zvârcoleam ca un șarpe mic, simțind mereu nevoia să mă răsucesc. Un miros acru, scârbos îmbibase totul. Părul, hainele, așternuturile, pielea și răsuflarea mea... Totul mi se părea slinos de la aerul sărat de mare.

M-am trezit în toiul nopții cu o sete cumplită. O mână blândă mi se așternu pe frunte.

— Ama! am strigat slăbită.

Dezorientată, credeam că era mama care venise să aibă grijă de mine. M-am întors să-i zâmbesc. Soțul meu mă privi fix în ochi cu o expresie ciudată. Surprinsă de intensitatea căutăturii lui, am clipit și m-am uitat din nou spre el, incapabilă să-mi abat ochii. Gura îmi era uscată.

— Cum te simți? mă întrebă el încet.

Vraja se rupse.

— Mi-e sete! am răspuns răgușit.

L-am văzut cum se întoarce cu spatele, dezlânat și masiv, și îmi toarnă puțină apă. I-am studiat expresia în timp ce beam, dar fața lui neagră ca abanosul nu mai transmitea decât blândețe. Am reținut această întâmplare pentru că, de-a lungul vieții noastre împreună, nu i-am mai citit niciodată în ochi acea dorință vie de atunci.

*

Cerul era senin și azuriu, iar suprafața apei, ca o bucată groasă de sticlă lucitoare în lumina soarelui puternic. Ascunse în adâncurile verzi ale mării, știam că sunt orașe minunate, secrete, cu palate grozave, minarete înalte și flori-de-mare grațioase, unde sălășluiau semizeii puternici din poveștile mamei. Pe vapor, sute de oameni agățați de balustrade urmăreau cu teamă apropierea de uscat. Aerul vibra ca zbaterea a mii de aripi. Aripile speranței.

Ochilor mei neîncrezători, portul Penang li se înfățișa ca locul cel mai extraordinar de pe pământ. O aglomerare de oameni cum nu mai văzusem

niciodată mișuna asemenea unei colonii de furnici pe o dună de nisip. Și erau tot felul de oameni. Încântată, mă holbam cu gura căscată.

Erau negustori arabi, cu ten măsliniu, îmbrăcați în robe fluturânde și cu turbane albe și negre. Chiar și de la distanță, tarabele lor prospere ieșeau în evidență ca un zmeu roșu pe fundalul cerului. Își țineau capetele acoperite înclinate arogant, iar degetele grăسune le erau pline de inele masive care aruncau scânteii roșii, verzi și albastre sub soarele arzător. Veniseră să vândă mirodenii, fildeș și aur. Vântul le prinse în zbor limba guturală și ciudată și mi-o aduse la urechi.

Și mai erau și chinezi. Cu ochi oblici, nas minuscul și expresia feței foarte hotărâtă. Fără nicio clipă de pierdut în trândăveală. Rămași la bustul gol, cu pielea bronzată puternic, se gârboveau și se poticneau sub povara unor saci plini pe care îi descărcau de pe barje și drage. Erau de neoprit. În viziunea mea copilărească, obișnuită fiind să apreciez doar trăsăturile clar definite și ochii mari, gânditori ai poporului meu, chipurile lor turtite erau întruchiparea diformității.

Localnicii, cu ten de culoarea nucii de cocos coapte, umblau cu o atitudine ușor servilă. Aveau instinctiv ceva nobil în expresia feței, însă nu erau stăpânii propriului pământ. Nu știam pe atunci că războiul lor împotriva omului alb se transformase rapid în simple manifestări de violență.

Primii debarcară europenii. Izolați fiind la clasa întâi, avuseseră pesemne parte de mâncare mult mai bună. Înalți, impunători și cu ținute elaborate, ieșeau țațoș pe punte, soarele lucindu-le în păr asemenea unor zei. De parcă lumea le era la picioare. Mă atrăgeau buzele lor pale și reci. Bărbații erau neobișnuit de curtenitori față de femei care, cu nasul pe sus, strânse în corsete, sub niște umbreluțe de soare fragile și ineficiente, urcau cu spatele drept în automobile scumpe sau trăsuri elegante. Ultimul lucru pe care l-am remarcat: încheieturile mâinilor uimitor de albe și fluturatul batistelor de dantelă.

Bărbați puternici, tucirii, cu haine albe de pânză venită în întâmpinarea călătorilor să-i ajute. Cuferele mari din fier erau încărcate în ricșe acoperite de niște indivizi deșirați, desculți, cu pălării triumphiulare, cu mușchii încordați.

Am simțit o bătaie ușoară pe umăr și, ridicând privirea, am dat de fața lată, întunecată, a bărbatului meu. Probabil arătam atât de tânără și nerăbdătoare, că ochii lui mici m-au scrutat cu un aer de îngăduință aproape paternă.

— Haide, ne așteaptă Bilal! strigă el peste toată zarva aceea.

Am pășit după silueta lui masivă, care-și croia loc cu ușurință, nefiind împovărat decât de bagajele cu lucrurile mele. Se postă în fața unei mașini mari, negre, parcate la umbra unui copac. Bilal, șoferul, era malaysian. Nu vorbea deloc tamilă și, neprinzând nicio boabă de malaeză de pe buzele mele, mă studie curios, aprobă din cap și îmi oferi un rânjete galben, recunoscându-mă ca proaspăta mireasă-copil a stăpânului lui. Am urcat în automobilul cu banchetă din piele deschisă la culoare. Nu mai urcasem până atunci în vreo mașină. Mulțumită, mi-am închipuit că acela era începutul noii mele vieți îndeplinite.

Străzile nu erau pavate cu aur, ci pline de praf și mizerie. Vedeam magazine cu acoperișuri curbate, orientale, afișând la intrare ideograme mari chinezești, ce păreau că moțâie sub soarele dogoritor. De-o parte și de alta a străzii, se întindeau șiruri de prăvălii înguste, congestionate de varietatea nemaipomenită de articole. Fructe proaspete așezate în coșuri se revărsau pe asfalt, iar pe niște trepte din lemn special concepute erau aranjate sticle mari cu fructe uscate. Croitorii, cizmarii, brutarii, giuvaiergii și băcăniile formau un singur rând de culoare, zgomot și miros. În cafenele, bătrâni vânoși cu fețe tăbăcite și pantaloni largi leneveau cu țigări aprinse între degetele îngălbenite. Pe la colțuri se ascundeau câini de pripas cu nasuri umede, pândind după resturi. La o tarabă improvizată de lângă drum, un șir de rațe erau atârinate de gâtul rupt, iar pe jos, într-o colivie de lemn, câteva orătănii vii măcăiau tare și se ciorovăiau. Un satâr imens, înfipt într-un fund de lemn scânteia înfricoșător. Câțiva indivizi cu fețele arse de soarele puternic curățau grătarele de la marginea trotuarelor cu niște mățuri uriașe.

La un semafor din centrul orașului, două bătrâne stăteau la umbra unui copac și bârfeau cu însuflețire, făcând să tremure pliurile de piele care, le atârnavă de obraji. De cealaltă parte a străzii, dintr-o mașină coborî o făptură uluitoare cum nu-mi mai fusese dat să văd. Era delicată, cu ten palid, atât de palid că părea aproape alb. Îmbrăcată într-o rochie chinezească de un roșu aprins, avea părul negru cărbune strâns cu piepteni incrustați cu pietre prețioase și mărgele. Avea ochii mari, migdalați, dar îi ținea întredeschii, privind timid pe la colțuri, iar gura mică, de forma unui boboc de trandafir. Se dăduse cu un ruj foarte roșu, și acesta lucea în lumină. Părea perfectă, ca o păpușă, până când făcu un pas poticnit înainte. Unul dintre cei care o însoțeau își întinse spre ea un braț. Nerecunoscătoare, fata își deschise evantaiul peste mâna venită în ajutor, îndepărtându-se arogantă de aceasta. Abia atunci mi-am dat seama că etichetele picioarelor ei erau micuțe cât pumnul

meu. Iar eu am mâini mici. Am clipit și m-am uitat îndelung, fără să pot pricepe rostul tălpilor ei diforme, încălțate în papuci negri de mătase, care i-ar fi venit unui copil foarte mic.

— I-au fost legate labele picioarelor când era mică! îmi explică soțul meu în arșița din mașină.

M-am răsucit șocată spre el.

De ce?

— Ca să nu se facă mari și grosolane ca ale tale! mă necăji el în glumă.

— Poftim? am strigat indignată.

— Așa este obiceiul în China, să se lege tălpile fetelor! Chinezii consideră labele picioarelor legate ca fiind frumoase și de dorit. Numai țăranii săraci care au nevoie de o mână în plus să lucreze culturile de orez își lasă fiicele cu tălpile nelegate. Încă de la vârsta de doi, trei ani, cei din familii înstărite leagă tălpile fetițelor lor așa de strâns încât oasele în creștere se deformează. Și până la sfârșitul vieții trăiesc cu o durere inimaginabilă, plătind prețul acestui detaliu de feminitate. Odată legate, picioarele lor nu mai pot fi dezlegate sau se dezvoltă în forme stâlcite care fac imposibil mersul chiar și cu acei pași clătinători!

Lăsasem în urmă pentru totdeauna satul meu nevinovat.

Am ajuns instantaneu la concluzia că rasa chineză este barbară. Să legi tălpile propriei fiice pe când aceasta urlă în agonie, s-o urmărești de-a lungul vieții cum șontăcăie cu pași dureroși îți trebuie o inimă deosebit de crudă. Ce gust depravat a admirat prima dată un picior mutilat? M-am uitat în jos la labele mele zdravene în papuci maronii și m-am bucurat că le am normale. Picioarele mele alergaseră nestingherite prin păduri și înotaseră în ape răcoroase, fără să-mi fi trecut vreodată prin minte că undeva în lume niște fetițe stau neajutate, suferind cât e ziua de lungă și plângând toată noaptea.

În scurt timp, mașina noastră ieșea din orașul aglomerat. Un bărbat cu haine stropite cu noroi ducea de bot un bivol de apă de-a lungul străzii. Peisajul plat era din loc în loc presărat cu colibe mici. Soțul meu se sprijini de bancheta dură a mașinii și închise ochii ca să doarmă. Sub soarele puternic al amiezii, șoseaua se desfășura ca un șarpe cenușiu dinaintea noastră, curbându-se printre orezării, plantații de mirodenii și, în cele din urmă, traversând solul portocaliu din pădurile virgine. Pe ambele laturi ale drumului se înălțau ziduri de vegetație de un verde-închis. Ferigile uriașe își roteau brațele înfrunzite în sus spre lumină, iar de pe ramurile copacilor atârnav neglijent liane și plante agățătoare mari ce pândeau să prindă razele de soare,

ca niște copii care-și întind mâinile după o felie de tort. Din loc în loc, scoarța roasă a copacilor se ițea ca o față îmbătrânită de griji. Printre frunze, totul era mut și neclintit. Kilometri în șir. Pădurea dormea înțeleaptă, în schimb eu nu îndrăzneam nici măcar să clipest, ca nu cumva să pierd ceva impresionant.

Cele două ore în care am stat de veghe au meritat efortul.

La orizont am zărit mai întâi una, două și apoi un șir întreg de siluete pe biciclete. Indivizii erau îmbrăcați din cap până în picioare în negru și fiecare părea fără chip, arătând înfricoșător, ascunși sub costumul negru cu pânza trasă peste cap și față. Acoperământul de cap era fixat cu batiste roșii înnodate sub bărbie. Peste baticurile acelea negre și batistele roșii purtau niște pălării de paie enorme. Mânele negre erau lăsate peste mâini, astfel încât nu aveau niciun centimetru de piele expusă. Se apropiau molcom.

Imediat, l-am scuturat pe Ayah să se trezească.

— Ce? Ce este? mormăi el uimit, încă amorțit de somn.

— Uite! am strigat speriată, arătându-i cu degetul amenințarea evidentă pe care o reprezenta procesiunea în haine negre din fața noastră.

Privirea lui urmări direcția indicată de mine.

— A, ei! zise și se lăsă la loc somnoros. Sunt cei care spală reziduurile din mine. Lucrează în minele de cositor și strecoară cu sitele casiteritul din locurile de exploatare. Dacă ai ști că sub pânza aia neagră sunt unele dintre cele mai frumoase chinezoaice pe care le poți întâlni! Să le vezi seara când se gătesc în vesmintele³ lor strâmte.

Șirul de siluete zvelte pedala pe lângă noi. Tăcut. Inofensiv.

Eram intrigată. Se înveșmântau ca niște mumii egiptene ca să-și păstreze pielea albă ca orezul. Ne-am continuat călătoria pe drumuri de țară și am trecut prin orașele și sate liniștite. La un moment dat, Bilal încetini ca să lase să treacă doi purceluși sălbatici ce se aventuraseră pe drum, într-un imbold de curiozitate. Copii goi, cu piele cafenie alergau pe marginea drumului și ne făceau veseli cu mâna. La rândul-mi, transpirând din abundență sub cei șase metri de material fixați bine cu un șorț alb, i-am îndrăgit pe loc. Fetita desculță care fusesem tânjea să iasă afară. Chiar și acum am clară în minte imaginea acelor copii cu ochi de catifea. După-amiază am trecut pe lângă un templu chinezesc cu stâlpi de granit, un interior colorat în roșu intens și cu dragoni de piatră sculptați pe acoperișul de ceramică.

³ În orig. *cheongsam*, rochie tipic chinezească, lungă, dintr-o bucată de mătase, croită pe lângă corp. (n.tr.)

În cele din urmă am ajuns în Kuantan, destinația noastră finală. Bilal conduse pe un drum plin de gropi, presărat cu pietre albe, ascuțite. Un fel de fundătură. Drumul încercuia un pâlc de tufişuri sălbatice, un desiş de bambuși, cu un copac splendid de rambutan, și deservea cele cinci locuințe construite în jurul lui. Casa din imediata apropiere a drumului era cea mai mare, evident a mea. La umbra unui copac de angšana se aflau o masă și câteva scaune din piatră. Era frumoasă și îmi plăcea la nebunie. La adăpostul răcoros al zidurilor ei groase, mi-am închipuit că ar fi servitori cu pași ușori. Am remarcat lampioanele roșii chinezești agățate la ușă și m-am întrebat care era rostul lor.

Bilal încetini în dreptul porților mari, negre, dar în clipa când mă pregăteam să cobor, doi câini firoși, ciobănești germani, se năpustiră spre noi, lătrând amenințător. După care, ocolind o groapă imensă, șoferul a mers mai departe, trecând de casa frumoasă. La una dintre ferestre, o nutriță cafenie ne urmărea cu multă curiozitate. Am întors capul spre soțul meu, însă el mi-a evitat privirea, uitându-se în față. Derutată, mi-am luat ochii de la el. Mașina se hurducăia cumplit pe drumul accidentat. Celelalte patru case erau sărăcăcioase; făcute din lemn. Bilal opri în fața unei căsuțe așezate pe pilăștri.

Soțul meu se dădu jos din mașină și eu am coborât cu papucii mei maro, o făptură mică, șifonată și uimită. Bagajele fură scoase din portbagaj, iar Bilal, care nu era nicidecum șoferul de încredere al soțului meu, își luă la revedere și plecă. Ayah scotoci în buzunarele de la pantalonii săi largi și scoase un set de chei. Zâmbi când îmi văzu fața.

— Bine ai venit acasă, scumpa, draga mea soție!

— Dar... dar...!!

Însă o luase deja din loc, îndepărtându-se pe picioarele acelea ridicol de lungi. Ușa de lemn a căsuței se deschise și-l înghiți cu totul. Pe moment n-am fost în stare decât să mă holbez la interiorul întunecat al casei, după care l-am urmat încet. M-am oprit de îndată ce am pășit peste prag. Mama fusese păcălită. Gândul mă copleși: „Soțul meu nu este bogat, ci sărac!” Pani ne amăgise. Eram singură într-o țară străină, cu un bărbat care nu era ceea ce ne lăsase să credem. Nu aveam deloc bani la mine, nu vorbeam engleza sau limba locală și habar n-aveam cum să mă întorc acasă. Am simțit cum îmi clocotește sângele în vine.

Înăuntru era rece și întuneric. Casa părea că doarme, molcom și tihnit. Însă nu pentru mult timp, mi-am zis în sinea mea. Am deschis toate ferestrele de la micuța cameră de zi, să intre adierea ușoară și proaspătă de seară, precum și

razele firave de lumină din amurg. Dintr-odată n-a mai contat că nu era un conac sau că nu aveam servitori la dispoziție. De fapt, provocarea de a face ceva din nimic mi se păru mult mai incitantă. La urma urmei, puteam totuși să fiu stăpâna căsuței de lemn.

Ayah dispăruse undeva în spatele casei. Curioasă, am început să explorez. Am înaintat pe podeaua de ciment și m-am uitat la pereții din lemn. Camera de zi avea două fotolii șubrede, cu niște perne ponosite, vechi, o măsuță urâtă la perete, pe una din laturi, și o masă mare, la fel de uzată, cu patru scaune sărăcăcioase aruncate în jurul ei. M-am dus în dormitor și, spre surprinderea mea, am dat de un pat mare, cu cadru și stâlpi din fier, vopsit argintiu. Nu mai văzusem în viața mea un pat așa de mare. Într-adevăr, părea un pat regesc. Perdelele erau decolorate, de un verde bolnăvicios. Salteaua din bumbac era plină de noduri, dar pentru mine era de vis. Un dulap bătrânesc, cu incrustații complicate, dintr-un lemn închis la culoare, având o oglindă pe ușa din stânga, scârțâi când l-am deschis. Înăuntru atârnavu pânze de păianjen cenușii. Am găsit niște haine de-ale soțului meu și patru sariuri ale fostei sale soții. Le-am scos. Erau modeste și mohorâte, culorile șterse ale unei femei moarte. Postându-mă în fața oglinzii, am înfășurat în jurul meu unul gri și, pentru prima dată, m-am gândit la ea. Cândva trăise în casa asta și purtase aceste haine. Am atins materialul rece și l-am mirosit. Avea un iz de pământ încins ca în anotimpul secetos. Mirosul înțepător mă făcu să mă cutremur. Sariurile îmi amintiră de ea și de copiii ei, pe care îi lăsasem atât de ușor în urmă. Am pus materialul la loc în dulap și l-am închis repede.

În al doilea dormitor erau două paturi vechi, înghesuite sub geam. O poliță fusese transformată în loc de rugăciune, cu poze înrămate ale unor zeități hinduse. Ramele erau împodobite cu niște cununițe de flori ofilite. Se simțea lipsa îndelungată a unei mâini de gospodină. Automat, mi-am lipit palmele în dreptul pieptului în semn de închinare și respect. Lângă ușă erau două perechi de papuci de copii. Două fețe mici se uitară în sus la mine. „N-avem încălțări!” au murmurat ei cu tristețe. M-am retras iute, închizând ușa după mine.

Mare mi-a fost mirarea să descopăr că baia era în interiorul casei. Acasă trebuia să ies în curte la privată. L-am auzit pe soțul meu umblând pe verandă. Am inspectat zidurile netede, cenușii și, răsucind un robinet mic din bronz, am văzut cum începe să curgă frumos apă curată în vana de ciment încastrată în perete, la colț. Îmi plăcea bazinul, pentru că arăta ca un havuz înalt până la brâu. Am răsucit întrerupătorul rotund, negru, de modă veche, și încăperea micuță, fără geam, fu inundată de lumină. Eram de-a dreptul încântată de

noua mea baie. Am ieșit din baie și am intrat în bucătărie, unde am scos un chiot de bucurie. În colțul odăii era cea mai frumoasă băncuță pe care o văzusem vreodată. Construită din lemn masiv, cu picioare frumos sculptate, era cam cât un pat de o persoană. Am examinat-o minuțios, cu plăcere nedisimulată, atingând suprafața netedă, învechită, fără să știu că acea piesă de mobilier avea să-mi supraviețuiască și într-o zi avea să susțină cadavrul soțului meu.

De la fereastra bucătăriei se vedea o zonă cimentată pentru spălat și treburi gospodărești în aer liber, cum ar fi măcinatul și presa de ulei, precum și o curte vastă, neglijată, din spatele casei, cu cocotieri crescuți în voie. Un jgheab imens de evacuare pentru sezonul musonului separa proprietatea noastră de câmpurile năpădite de bălării. O potecă mică se ghicea aventurându-se spre pădurice.

Am început să fac curat cu energia unui adolescent de paisprezece ani, eliberând, spălând și ștergând înjur. Casa mea deveni noua mea jucărie. Soțul meu se așeză afară pe verandă într-un șezlong, își aprinse un *cheroot*⁴ și se relaxă bucurându-se de el. Mirosul aromat pătrunse în rotocoale în casă, în vreme ce eram prinsă cu dereticatul. În scurt timp, căsuța arăta curată și ordonată și, găsind niște ingrediente la bucătărie, am pregătit niște curry de linte cu orez.

Am lăsat mâncarea să fiarbă încet, apoi m-am închis în noua mea baie, am pornit robinetul și m-am desfătat în baia acoperită. Curată și proaspătă, am îndepărtat toate florile uscate de pe altarul improvizat. Din tufa noastră de iasomie ce creștea în curtea sălbătică din spatele casei, am rupt câteva buchețele de flori, le-am pus pe o farfurie și am decorat cu ele polița de rugăciune. M-am rugat pentru binecuvântări. Ayah a intrat și l-am servit cu bucatele acelea simple gătite de mine. A mâncat cu poftă, dar încet, după cum îi era felul în toate.

— Ce lucrezi? l-am întrebat.

— Sunt funcționar!

Am aprobat din cap, dar asta nu însemna nimic pentru mine. Abia mai târziu aveam să aflu importanța pe care o reprezenta slujba aceea.

— De unde ai patul și băncuța?

— Am lucrat cândva pentru un englez și, când s-a întors de tot în țara lui, mi le-a dat mie.

⁴ Trabuc ieftin, rulat din foi de tutun, tipic mai ales zonei Burma și India. (n.tr.)

Am dat încet din cap. Într-adevăr, erau un pat foarte bun și o băncuță de calitate, potrivite pentru oamenii care prindeau lumina soarelui în părul lor.

În noaptea aceea, când m-am întins în patul străin, am închis ochii și am ascultat zgomotele nopții. Adierea vântului printre trunchiurile de bambus, greierii țârâind în întuneric, un lemur zgâriind coaja copacului de rambutan și flautul îmblânzitorului de șerpi. Melodia tânguitoare îmi aminti de mama. Cum rămăsese singură în baraca ei. Mi-am propus să-i scriu a doua zi. Să-i povestesc totul, începând cu doamna aceea cu labele de la picioare legate și despre lucrătoarele din mină îmbrăcate în negru. Despre copiii desculți de la marginea drumului sau despre cârdul de rațe cu gâtul rupt de la piață. Să-i povestesc totul, mai puțin faptul că fața ei se măritase cu un bărbat sărac. Și n-o să-i pomenesc în veci despre clinchetul ușor al ceasului de aur care o impresionase atât de mult când a căzut în palma întoarsă a lui Bilal chiar înainte de a ne saluta din cap și a se înapoia la adevăratul său stăpân. Am auzit cum foșnesc în beznă cearșafurile aspre, apretate, am simțit mâna grea a lui Ayah pe stomacul meu și am oftat ușor.

Cartierul meu era format din cele cinci căsuțe adunate în cerc. Locuința splendidă care mă impresionase când am ajuns apartinea în realitate celei de a treia soții a unui chinez foarte bogat, pe nume Old Soong. Lângă ea, într-o casă ca a mea locuia un șofer de camion malaysian și familia lui. Bărbatul era mai tot timpul plecat, dar soția lui, Minah, era o femeie cu suflet bun și o vecină de treabă, care îmi ură bun venit a doua zi cu un platou de jeleu din nucleu de cocos. Avea un chip deschis, zâmbitor, specific malaysian, o siluetă năucitoare în formă de clepsidră și o fire blândă și respectuoasă. Ținuta îi era naturală, frumoasă și grațioasă. Totul la ea era rafinat: vocea, manierele, mișcărilor, mersul, felul în care vorbea și pielea. După ce a plecat, am stat îndărătul draperiilor decolorate urmărindu-i legănatul molcom al șoldurilor până când a dispărut prin perdeaua de mărgele agățate în pragul casei ei. Părea de neconceput, dar avea patru copii. Mult mai târziu am aflat, după încheierea celei de-a cincea sarcini a ei, de coșmarul izolării tradiționale malaysiene pe timpul lăuziei. Patruzeci și două de zile de înghițit plante medicinale amare, de ținut o sobă fierbinte sub pat care să usuce fluidele în exces și să întărească mușchii vaginali, abdomenul legat foarte strâns și masaj zilnic, nemiloase, executate de bătrâne ridate, incredibil de puternice. Însă suferința merita. Minah era cel mai bun exemplu.

Lângă casa ei se afla o gospodărie chineză incredibil de aglomerată. Tot felul de persoane apăreau sau ieșeau din casa aceea micuță, făcându-mă să

mă întreb unde dormeau cu toții. Uneori, una dintre femeile casei ieșea în fugă pe uliță după un copil care țipa și, când îl prindea, îi dădea pantalonii în jos, fie fetiță sau băiat, și-i plesnea fundulețul alb până i se înroșea pielea. Apoi, continuând să injure și să blesteme, femeia pleca, lăsând copilul în drum să suspine. Alteori o pedepseau pe una dintre fetele mai mari făcând-o să alerge goală împrejurul casei. Să fi avut nouă sau zece ani, și mi se făcea milă de biata ființă când trecea pe la geamul meu, costelivă, cu ochii înroșiți de plâns și trăgându-și nasul cu putere. Erau sălbatici și primitivi, însă motivul pentru care îi uram din tot sufletul era că zilnic, în amurg, una dintre cele două soții ale bărbatului îngrișa grădina de legume cu fecale umane. Și, de câte ori vântul sufla în direcția noastră, duhoarea cumplită mă scârbea, îmi tăia pofta de mâncare și mă făcea să vărs.

În dreapta noastră locuia un călugăr bătrân. Uneori îi zăream fața lungă și tristă la fereastră. Lângă el stătea îmblânzitorul de șerpi, un bărbat scund, vânjos, cu păr lins negru-albăstrui și un nas acvilin pe chipul rece, încordat. La început mi-a fost teamă de el, de cobrele lui și de șerpii veninoși din al căror venin făcea leacuri pe care le vindea, gândindu-mă că dacă reptilele ar scăpa, ar mișuna pe lângă patul meu. Soția lui era o femeie micuță, firavă, și împreună aveau șapte copii.

Într-o zi, la piață, m-am trezit lângă un grup de curioși adunați în cerc. Împovărată de cumpărături, mi-am făcut loc printre oameni. În mijlocul lor stătea dresorul de șerpi, care tocmai își încheiase numărul și punea capacele peste coșuri. Un băiat, să fi avut vreo șapte sau opt ani, a ieșit în față. Pe frunte îi atârnavu cârlionți negri care-i acopereau ochii zâmbitori. Era îmbrăcat cu o cămașă albă soioasă și niște pantaloni scurți de in, arătând a ștregar. Ținea în mâini o sticlă de bere. Pe neașteptate, sparse sticla de pământ, luă un ciob de jos, îl vârî în gură și începu să-l mestece. Mulțimea se înfioră și făcu liniște.

Din gura puștiului începu să curgă sânge. Îi curse pe bărbie și i se prelinse pe gulerul cămășii albe, apoi în jos, pe pieptar. Luă un alt ciob din praful străzii și și-l îndesă în gură. În timp ce stăteam locului îngrozită și transfigurată, băiatul deschise larg gura, ca să arate că era plină de sânge, scoase din buzunar un săculeț din pânză roșie și se aplecă să adune monedele aruncate de public. Mi-am făcut loc să ies din mulțime și m-am îndepărtat ca arsă. Isprava băiatului, așa-zisul truc, mă întorsese pe dos. Mă simțeam tulburată și mi-era efectiv rău. De la acel incident, am evitat să mai intru în legătură cu familia îmblânzitorului de șerpi. Eram convinsă că în casa lor ciudată se practică scamatorii și magie neagră. Și că în penumbra din locuința lor

sălășluia o prezență care nu putea fi descrisă, dar care îmi făcea pielea de găină și mă umplea de spaimă.

La un moment dat, stând pe verandă, l-am văzut pe băiatul îmblânzitorului de șerpi alergând desculț spre casa șoferului de camion, cu bucele fluturând în vânt. Mi-l aminteam stând în mijlocul grupului înfiorat de spectatori, cu gura plină de sânge și sticlă sfărâmată, fără să zâmbească, cu o privire gravă. A observat că-l privesc și mi-a făcut cu mâna. I-am făcut și eu semn cu mâna. În aer plutea mirosul de mâncare gătită de la casele învecinate. Aroma dulce de carne de porc friptă în untură încinsă îmi trezi pofta de a mânca și altceva în afară de legume și orez. Cămărilor mele erau toate goale, dar, din fericire, mama îmi scrisese cele mai bune rețete ale ei cu detalii precise și, de două săptămâni, talentul meu de a transforma o ceapă într-un fel de mâncare gustos ne ajuta să ne descurcăm. Însă în ziua aceea așteptam cu speranță. Era ziua de salariu. Stăteam pe verandă și-l așteptam pe Ayah să vină acasă, nerăbdătoare să pun mâna pentru prima dată pe banii casei noastre. Asemenea mamei, intenționez să-i planific și să-i administrez chibzuit, dar mai întâi voiam să ne delectăm cu ceva bun de mâncare ca o schimbare binevenită. L-am văzut pe Ayah cum intră pe ulița noastră de după colț, cu corpul său masiv mișcându-se neîndemânatic pe bicicleta fragilă în încercarea de a ocoli pietrele. M-am ridicat repede în picioare.

Fără grabă, bărbatul meu își lăsa bicicleta la locul obișnuit, zâmbindu-mi. Cuprinsă de emoții, i-am răspuns la zâmbet. Țineam în mână o scrisoare din Ceylon pentru el și în timp ce-i întindeam plicul albastru, se scotoci în buzunar și scoase un plic maroniu, subțire. Am făcut schimb de plicuri, a trecut pe lângă mine și a intrat în casă. M-am uitat surprinsă la plicul din mâinile mele de copilă. Era totul. Îmi dăduse tot salariul lui. Am rupt capătul și am numărat banii. Erau două sute douăzeci de ringgiți. Mulți bani. Am început imediat să fac planuri în gând. Câțiva voiam să-i trimit mamei și un teanc frumușel să-l pun deoparte în cutia de bomboane de ciocolată de import în care-mi țineam bijuteriile. Aveam să economisesc și iar să economisesc, astfel încât în scurt timp să fim la fel de bogați ca Old Soong. Voiam să ne asigur un viitor bun. Am rămas locului ținând strâns bancnotele cu ambele mâini, având senzația că mă agăț de visurile mele fabuloase, când în capătul uliței noastre neasfaltate și-a făcut apariția un bărbat cu o haină în stil Nehru, un *veshti* alb indian, papuci din piele și o umbrelă neagră imensă. În cealaltă mână ducea o servietă din piele. Venea spre mine rânjind larg. În curând, bărbatul mic de înălțime, cu un abdomen proeminent, ajunsese în fața mea. Ochii i se fixară pe

teancul de bani din mâinile mele. Am lăsat ușor mâinile pe lângă corp, iar privirea lui lacomă le-a urmărit traseul. Am așteptat până a ridicat ochii la mine. Chipul lui rotund râdea cu falsitate. Mi-a displicut individul imediat.

— Salutări noii doamne a casei! mă abordă el cu veselie.

— Cine ești? l-am întrebat furioasă și deloc politicoasă.

Nu s-a simțit deranjat.

— Sunt cămătarul vostru! explică el cu un zâmbet larg care-i dezgolea dinții maronii-roșietici. Scoase un carnețel din buzunar, linse un deget grăsun și începu să frunzărească paginile unsuroase cu degetul mare. Dacă îmi dai douăzeci de ringgiți și semnezi în dreptul datei de azi, nu te mai rețin și îmi văd de drumul meu!

Practic, i-am smuls carnețelul din palmele grăسune și, ca lovită de trăsnet, am văzut numele soțului meu în colțul din stânga sus și un rând de semnături lângă diferite sume. Luna trecută nu plătise nimic cât fusese în Ceylon să-și găsească o nouă soție. Ochii cămătarului sclipeau în timp ce îmi reaminti cu glas tare dobânda și rata datorate. l-am întins suma ca prin ceață, inclusiv dobânda și întârzierea pe care le pretindea.

Bărbatul încheie ciripind un salut și se întoarse să plece.

O zi bună, doamnă, și ne vedem luna viitoare!

— Stai! am strigat după el. Cât a rămas de dat?

— A, încă o sută de ringgiți! îmi comunică el melodios.

„O sută de ringgiți”, am repetat în șoaptă și, ridicând privirea, am văzut alți doi indivizi venind spre casa noastră. În dreptul cămătarului, bărbații înclinară amândoi din cap, apoi mă salutară în cor:

— Salutări noii stăpâne a casei!

M-am cutremurat. Până la lăsarea întunericii, creditorii nu conteniră să vină pe la noi. La un moment dat se făcuse chiar coadă în fața ușii, așa încât, la final, am rămas doar cu cincizeci de ringgiți. Atât aveam pentru o lună întregă. Stăteam în mijlocul sufrageriei noastre sărăcăcioase, jenată și totodată spumegând de furie.

— Am numai cincizeci de ringgiți pentru toată luna, l-am anunțat pe bărbatul meu pe un ton calm, pe când acesta înghițea ultima îmbucătură de orez și cartofi.

O clipă mă privi cu ochi goi. Îmi dădea impresia unui animal greoi cu încetineala aceea masivă a lui, cu felul stoic în care îndura insistența supărătoare a muștelor mișcând ușor din coadă murdară, stând pe loc ca o vită. Prostește.

În cele din urmă, mă liniști:

— Nu-ți face griji! Oricând ai nevoie de bani, spune-mi și mai pot împrumuta. Sunt privit cu încredere!

M-am holbat la el fără să-mi cred urechilor. O boare de vânt suflă spre bucătăria noastră aducând miasma de dejecții umane. Am simțit un val de greață în stomac, iar capul începu să-mi zvâcnească cu putere. Acea bubuială ritmică în tâmpile avea să mă chinuie tot restul vieții, cu mici perioade de acalmie. Mi-am abătut privirea de la ochii negri, inexpressivi ai matahalei și n-am zis nimic.

În noaptea aceea, la lumina unei lămpi cu kerosen, m-am așezat turcește pe băncuța mea frumoasă și am făcut o listă de creditori. Nu puteam dormi din pricina planurilor pe care mi le făceam. Într-un târziu, când toți demonii nopții au trecut în zbor peste partea noastră de lume, m-am întins pe burtă și am urmărit prin geamul deschis cum se crapă de ziuă. Planul îmi era clar în minte. Mi-am făcut o infuzie de ceai negru, m-am așezat la masa noastră bună și am băut cana cu înghițituri mici, la fel ca mama și bunica mea cu mulți ani în urmă, la sfârșitul unei zile lungi. Înainte de trezirea păsărilor, m-am îmbăiat în apă rece ca gheața, mi-am spălat părul cu lapte de nucă de cocos și, îmbrăcată cu un sari curat de bumbac, am mers pe jos un kilometru jumătate până la templul lui Ganesha din spatele magazinului general al lui Apu. În micuțul lăcaș de lângă drumul prăfuit, m-am rugat din toată inima. Așa de sincer, că lacrimile au început să-mi curgă din pleoapele închise. L-am implorat pe zeul Ganesha să-mi ajute să-mi iasă bine planul, iar noua mea viață să fie una fericită. Apoi am pus zece cenți în cutia de danii de lângă reprezentarea zeului-elefant, care este întotdeauna milos și cu suflet bun, și, frecându-mă pe frunte cu cenușă sfințită, am plecat spre casă.

Când am ajuns acasă, soțul meu abia se trezise. Sonorul cu păcănituri al radioului umplu căsuța. I-am pregătit terci de cereale și cafea și l-am privit cum mănâncă. Mă simțeam puternică și protectoare față de el, de casa noastră și de noua noastră viață împreună. După plecarea soțului meu, m-am pregătit și am compus o scrisoare, una foarte importantă, apoi m-am dus în oraș. La poștă, am expediat scrisoarea unchiului meu, negustorul de mango. Acesta locuia cu soția lui în Seremban, o altă provincie din Malaysia. Îi făcusem o propunere. Voiam să împrumut suma totală datorată de soțul meu și un pic peste ca să mă descurc până la următorul salariu. La schimb mă angajam să-i plătesc o dobândă mică și îi ofeream drept garanție suplimentară cutia mea cu bijuterii. Știam că bijuteriile mele valorau cu mult

mai mult decât suma pe care o ceream ca împrumut. Mama îmi dăduse un pandantiv cu un rubin mare cam cât degetul meu mic de la picior și numai piesa respectivă valora o groază de bani. Era o piatră frumoasă, cu o lumină curioasă, puternică în interior, care ținută în soare emana o flacăra roșiatică de parcă era vie. După ce am pus scrisoarea la poștă, am mers la piață, un loc fascinant, plin de lucruri splendide, cum nu mai văzusem.

M-am oprit în fața unor grămezi de ouă negre sărate, cu unul sau două din vârful grămezii lăsate deschise ca să expună gălbenușurile de culoarea sângelui. Chinezii cu saboți de lemn stăteau pe vine în jurul mărfii așezate pe pământ, vânzând mici cuiburi de păsări. În cuști de sârmă se foiau șopârle uriașe, cu mișcări nervoase, la vederea unor șerpi vii din alte cuști. Totul era proaspăt, ținut în coșuri împletite, iar târgovețele malaysiene cu dinți de aur vindeau ouă moi de țestoasă, în coșuri de sârmă.

Într-un colț, o chinezoaică bătrână, care abia putea merge, șontăcăia gărbovită pe lângă marfa ei: niște castraveți-de-mare răsucii, de culoarea noroiului, alge de mare negre și un coș al abundenței plin cu creaturi neidentificate ce înotau în gălețile de lemn pline cu apă. Vânători mestecând betel⁵ așteptau răbdători îndărătul grămezilor a tot felul de rădăcini, creaturi sălbatice care încă se zbăteau și grămăjoare de frunze medicinale. Uneori țineau în mâini cozile a patru sau cinci șerpi vii care se zvârcoleau și se întindeau pe caldarâm dinaintea lor. Lumea cumpăra acei șerpi subțiri, multicolori în scop medicinal. Mai erau castroane pline cu tăieței galbeni și șiruri de rațe prăjite, agățate de gâturile unuroase din care încă mai picura grăsimea. Bineînțeles că pentru mine cea mai mare surpriză au fost broaștele, albe și zdrobite, întinse pe lespezi de lemn. Însă în ziua aceea n-am zăbovit. Eram în misiune.

Am cumpărat imediat o bucată mică de carne, niște legume, o pungă de tamarind și cu cinci cenți o pălărie imensă de spălător de mină, cu boruri mari, apoi m-am îndreptat spre chei, de unde am cumpărat o mână de creveți. Mama avea o rețetă specială pentru creveți și eram sigură că pot s-o gătesc la rândul meu. Cu capul înclinat și complet pierdută în gândurile mele legate de un viitor în culori roz pentru noi, am refăcut drumul spre casă. În fața mea, umbra mi se lungise; eram foarte nerăbdătoare. Eram atât de hotărâtă să pun în aplicare tot ce plănuisem cu grijă, încât am tresărit speriată când umbrei mele i s-a mai alăturat una. M-am uitat înjur și am dat de față care se uitase cu

⁵ Plantă de mestecat, asemenea tutunului, cu efect tonic și ușor halucinogen. (n.tr.)

atâta curiozitate la mine prin geamul deschis al casei lui Old Soong, zâmbind stângaci și timid. De-o parte și de alta a obrajilor avea două codițe negre împletite, prinse cu funde roz ca de copil. Fata era cam de vârsta mea. Pe nutrița rotundă, o pereche de ochi negri cărbune îi sticleau isteți.

De fapt, Mui Tsai⁶ era o slujnică năpăstuită, după cum aveam să aflăm mai târziu. I-am zâmbit încercând să leg o conversație, îmi găsisem o prietenă, dar avea să fie începutul unei prietenii pierdute. Dacă aș fi știut atunci ce știu acum, aș fi prețuit-o mai mult. A fost singura prietenă adevărată pe care am avut-o. A încercat să-mi vorbească în malaeză, dar limba îmi era încă necunoscută, o combinație de sunete străine, așadar, ne-am descurcat cu o serie de mișcări complicate din mână. M-am hotărât să-l rog pe Ayah să mă învețe să vorbesc bine malaeza. La porțile casei ei, ne-am despărțit. Am văzut-o grăbind pasul să ducă înăuntru coșul plin cu produse de la piață.

De îndată ce am ajuns acasă, am cotrobăit prin bucătărie și am găsit un cuțit foarte lung, vechi și ruginit, care fusese probabil folosit mai demult la spart nuci de cocos. Apoi mi-am pus combinezonul care se poartă de obicei pe sub sari, peste care am îmbrăcat o cămașă veche și ponosită de-a bărbatului meu. Mânele îmi acopereau palmele și m-am uitat la respectiva suprapunere cu satisfacție. Mi-am pus o batistă mare bărbătească pe cap și am legat-o sub bărbie, iar peste ea mi-am potrivit noua pălărie de spălător de mină. Mulțumită că eram complet protejată de soarele arzător, am deschis ușa verde din spatele casei și am început să smulg buruienile, iarba crescută și tufele de mur, julindu-mi mâinile până la sânge. În fiecare colțișor din curte crescuseră din abundență plante cu spini, dar eram foarte hotărâtă să eliberez zona. Nu m-am oprit până când n-am curățat locul, după care am săpat pământul cu lama curbată a cuțitului. Spatele mă durea cumplit și îmi zvâcneau toți mușchii de la efort, dar eram încântată că făcusem treabă bună.

Când în sfârșit am terminat, eram learcă de transpirație. După un duș rece, mi-am oblojit mâinile umflate cu ulei de semințe de susan înainte de a mă apuca de gătit. Am marinat carnea în mirodenii și am lăsat câteva ore amestecul acela puternic să fiarbă la foc mic într-o oală cu capac. În timp ce mâncarea se pătrundea, am curățat și creveții.

Apoi am ras miez de nucă de cocos proaspăt tăiat și am pregătit tocănița picantă cu chilio și ceapă, învățată de la mama. După care am fiert vinete în

⁶ *Mui Tsai* - în chineză înseamnă „surioară”, termenul tradițional denumește fete tinere, din familii sărace, vândute de mici în bordeluri sau unor familii înstărite pe post de ajutoare casnice, de unde, la vârstă adultă, erau uneori eliberate prin căsătorii aranjate. (n.tr.)

puțină apă cu sare și praf de curcumă și, când s-au muiat, le-am amestecat până s-au făcut ca o pastă groasă, la care am adăugat lapte de cocos și am lăsat să dea în clocot. Separat, am feliat niște cartofi și i-am prăjit cu puțin praf de curry. Am tăiat în cubulețe cepele și roșiile și le-am amestecat cu iaurt proaspăt. Meniul acela regesc fiind aproape gata, m-am apucat de făcut curat prin casă. Eram extrem de încântată de aromele plăcute ale cărnii gătite, când am dat de o scrisoare ruptă în bucăți în interiorul tabacherei lui Ayah. Știu că n-ar fi trebuit să umblu, dar nu m-am putut abține. Am adunat fragmentele cu scris de mână albastru, încârligat, le-am așezat pe pat și am citit scrisoarea pe care o primise ieri soțul meu.

Dragă Ayah,

Satul este mai sărac ca niciodată, dar nu pot spera să plec și să prosper vreodată, cum ai făcut tu. Acest ținut sărac este locul unde se va lumina cerul pentru scurt timp de la rugul funerar ridicat spre odihna oaselor mele bătrâne. Ultimele săptămâni au fost o bucurie divină pentru mine pentru că m-am deprins să-i îndrăgesc pe cei doi copii de parcă ar fi sânge din sângele meu. Măcar acum nu voi muri singură!

Sper că în brațele tinerești ale noii tale fericiri nu ți-ai uitat responsabilitățile. Copiii cresc repede și au nevoie de haine, încălțări noi și hrană bună. După cum știi, sunt singură, nu am un soț pe care să mă pot baza și acum am două noi guri flămânde de hrănit. Sper că îmi vei trimite urgent niște bani, întrucât situația devine din ce în ce mai strâmtorată pentru mine.

M-am oprit. N-am mai putut citi restul scrisorii de la tanti Pani. Picioarele mi s-au înmuiat brusc și m-am lăsat pe pat. Atunci am înțeles de ce a venit în ziua aceea, privirea cercetătoare din ochii ei șireți și repulsia instinctivă pe care am simțit-o când am văzut-o prima oară. Voia să țină copiii la ea ca să aibă o sursă de venit. Alesese casa unei femei sărmene ca să găsească o mireasă tânără și maleabilă. Una pe care s-o poată manipula. În momentul acela am simțit că o urăsc din tot sufletul. Cât detestam tonul ei imperativ! Oare își imagina că bărbatul meu are câlți în loc de creier? Îmi fierbea sângele de furie. Din ziua în care mă măritasem nu cred că mâncasem vreodată bine, și în următoarele opt luni, dacă îmi reușea planul, trebuia să economisesc ca să ne descurcăm cu traiul zilnic, darămite să mai și trimit niște bani. N-ar fi o lecție bună pentru ea să nu-i trimitem? Dar atunci îmi apără în minte imaginea

celor doi copilași cu ochii goi și deznădăjduiți, cu pielea tuciurie întinsă pe pomeții lor proeminenți. Prostuți și nevinovați. Până și dinții lor, plictisindu-se să stea în scăfârlii așa de goale, le ieșeau în afară în două șiruri galbene, inegale ca să se uite la lumea de afară. Fără îndoială, copiii nu erau decât niște sclavi pentru femeia aceea dibace, dar adevărul e că, indiferent cât de îngrozitor ar suna, nu voiam să trăiesc în aceeași casă cu mine.

Am închis ochii și m-am simțit înfrântă. Fusesem folosită de femeia aceea. Dacă n-ar fi fost minciunile ei, aș fi rămas în continuare cu iubita mea mamă.

Trebuia să trimitem bani, n-aveam de ales.

Și atunci a intervenit curajul tinereții. Așa cum primăvara aduce frunze noi în crengile ofilite, tinerețea hotărî că planul meu se putea extinde astfel încât să asigure o alocație copiilor mei vitregi. Eu și cu mama suferiserăm pentru că tata nu se deranjase să ne trimită bani. Aveam să fiu mai bună decât tata. Pur și simplu nu vom avea carne la masă până când nu ne achităm datoriile. O să trăim din peticul nostru de grădină cu legume și cu ouăle pe care o să le facă găinile noastre. Până să ajung din nou în bucătărie ca să amestec în mâncare, îmi recăpătasem optimismul.

În seara aceea, soțul meu s-a întors cu bani împrumutați de la cămătar ca să-i trimită copiilor lui, un cadou împachetat în hârtie de ziar pentru mine și o bucată de lemn pe care intenționa s-o cioplească. A pus cadoul pe băncuță lângă mine și a așteptat. M-am uitat la el, apoi la cadoul nedorit învelit în ziar și îmi venea să urlu. În felul ăsta nu aveam să mai ieșim vreodată din hăul datoriilor. Cum să-i explic că preferam să rabd de foame o săptămână decât să mai îndur o coadă de creditori în fața casei în fiecare zi de salariu? Am inspirat adânc, mi-am mușcat limba și am desfăcut sfoara cu care era legat pachetul. Nemulțumirea mi-a dispărut pe dată. Înăuntru era cea mai frumoasă pereche de papuci aurii cu toc înalt, împodobiți cu mărgele colorate, pe care îmi fusese dat s-o văd până atunci. Cu un gest plin de reverență, i-am așezat pe podeaua de ciment. Ca vrăjită, mi-am strecurat piciorul printre baretele fragile, aurii. Mi se potriveau perfect. Avea să dureze până să mă obișnuiesc cu tocurile, dar îmi plăcea deja la nebunie achiziția aceea inutilă.

— Mulțumesc! am șoptit înclinându-mi capul în semn de mulțumire.

Era un om bun soțul meu, dar tot trebuia să facem cum îmi pusesem în gând. Mai întâi l-am servit cu mâncarea aceea delicioasă, apoi i-am împărtășit planul meu. M-a ascultat în liniște. Într-un final, am tras aer în piept și, privindu-l drept în ochi, l-am anunțat că de acum înainte eu voi fi singura care va plăti facturile. El urma să primească o sumă mică de buzunar pentru un ziar

sau o ceașcă de cafea de la cantina de la serviciu, dar nu mai avea voie să împrumute bani și va trebui să mă consulte pentru orice avea legătură cu siguranța noastră financiară. A aprobat din cap și mi-a mângâiat cu blândețe părul cu mâna lui mare, iar privirea lui de obicei goală s-a însuflețit.

— Cum dorești, draga mea soție!

— Și ar mai fi ceva. Vrei te rog să mă înveți să vorbesc malaeza?

— *Boleh!* spuse el, zâmbindu-mi.

Știam cuvântul acela. Însemna „sigur”. I-am zâmbit și eu.

— *Terima Kasih!* „Mulțumesc” în malaeză.

Până la sfârșitul acelei săptămâni, amenajasem deja grădina noastră cu legume. Un bărbat de dincolo de drumul principal mi-a construit o coștereață în care am adus pui de găină pufoși și galbeni. În timp ce îmi admiram parcela proaspăt cultivată la adăpostul borurilor pălăriei mele mari, sosi unchiul meu, negustorul de mango, mormăind sub greutatea unui sac imens de fructe de mango. La vederea chipului lui familiar, rotofei, cu piele maronie, mi-am șters ochii de lacrimi și am alergat spre el, să-l îmbrățișez. Nu conștientizasem că eram de singură până când nu l-am văzut. Adusese suma de bani pe care i-o cerusem, râzând cu poftă și refuzând propunerea mea ridicolă să-i dau o garanție. După ce a plecat, am mâncat șase fructe de mango unul după altul, apoi inexplicabil m-am dus la sobă, am luat niște bucăți de cărbune și am început să le ronțai.

Atunci mi-am dat seama că sunt însărcinată.

Săptămânile au trecut pe nesimțite. Micul meu lot de pământ prospera. Mi-am plimbat degetele peste stratul catifelat al noii recolte de bame, eram surprinsă de roșeața ardeilor mei chilli și m-am simțit foarte mândră de vinetele movulii lucioase. Coștereața se dovedi un succes încă dinainte de a-mi crește burta. Eram mulțumită și fericită. Datoriile fuseseră achitate și începusem chiar să economisesc într-o cutiuță pe care o țineam ascunsă în sacul cu orez.

Noaptea, după ce toate glasurile amuțeau, vasele erau spălate și luminile stinse, iar vecinii dormeau, eu rămâneam trează. Nu reușea să mă prindă somnul. Parcă îl vedeam cu brațele încrucișate, privindu-mă poznaș de la distanță. Așa încât petreceam multe ore întinsă pe spate, cu ochii ațintiți pe fereastră la cerul înstelat, învățând malaeza și rotind prin cap tot felul de visuri nerăbdătoare cu bebelușul meu nenăscut. Mi-l imaginam ca fiind un băiețel rotunjor, cu bucle frumoase și ochi scânteietori, întotdeauna în reveriile mele mi-l închipuiam cu ochi mari, isteți, care se mișcau alert în jur,

dar în tipul somnului, dacă aveam coșmaruri, îmi apărea mereu un copil slab, numai piele și os, cu ochi mici, stinși, care mă urmăreau fix și rugător, implorând puțină dragoste. Mă trezeam atunci tresărind, vinovăția față de soarta copiilor mei vitregi abandonati făcându-mă să mă simt ca și cum o albină furioasă mi-ar fi bâzâit în piept. Captivă, singură, o simțeam cum își ridică picioarele din față cu perișori și ciocăne ușor la ușa inimii mele. Iar inima mea tânără se oprea o secundă de rușine. Înainte de venirea zorilor, mă îmbăiam și plecam la templu. Acolo aduceam ofrande și mă rugam stăruitor ca pruncul meu să nu arate ca orfanul din coșmarurile mele.

Bărbatul meu era așa de grijuliu, că mă scotea din răbdări. În fiecare dimineață și seară se interesa de starea mea și aștepta încordat răspunsul meu, de parcă aș fi putut să îi spun și altceva decât „Sunt bine!” Timp de nouă luni nu i-a trecut prin cap să nu mai repete asta. Refuza să mă lase să merg la piață și se ducea el. La început a venit cu pește vechi, carne râncedă și legume stricate, dar după câteva reproșuri din partea mea sau momente de tăcere îmbufnată, s-a împrietenit cu o târgoveață cumsecade căreia i s-a făcut milă de necazul lui. Din acel moment a adus acasă pește proaspăt cu ochi lucioși, fructe coapte și sortimente bune de carne, cum aș fi ales chiar eu.

Într-o zi a adus acasă un fruct ciudat pe nume *durian*. Nu mai văzusem niciodată un fruct acoperit într-o astfel de carapace cu țepi, cu aspect amenințător. Mi-a spus că dacă un fruct de *durian* ar cădea din pom în capul cuiva, l-ar putea omorî. Nu m-am îndoit că așa era. A desfăcut atent carapacea țepoasă și înăuntru erau rânduri de semințe acoperite de pulpă de fruct. Mi-a plăcut instantaneu gustul cremos al acelei pulpe galbene. Inclusiv mirosul respingător, puternic al fructului, despre care mi s-a spus că un scriitor englez l-a descris ca și când ai mânca o porție dulce de griș cu lapte și zmeură într-o toaletă. Atât de mult îmi place, încât sunt în stare să mănânc cinci sau șase fructe unul după altul.

Când am ajuns în luna a opta de sarcină mă simțeam atât de inconfortabil, încât mă dădeam jos din pat pe cât posibil fără să fac zgomot, și mă întindeam pe suprafața dură și răcoroasă a băncuței din bucătărie. Prin fereastra deschisă, bezna catifelată a nopții malaysiene intra și mă mângâia, cu atingerea ei umedă și densă. Uneori, soțul meu apărea îngrijorat în întunericul din pragul bucătăriei și mă întreba ce am. Și în nopțile acelea chinuite, mă abțineam să nu izbucnesc într-un acces de iritare, să-l jignesc, amintindu-mi că e un bărbat bun.

Măcar nu aveam parte de supărările lui Mui Tsai. Și ea era însărcinată. Abdomenul ei ieșea ca o umflătură prin bluzele subțiri, cu guler înalt pe care le purta mereu ca să arate statutul ei de „surioară”. Iar pantalonii negri largi îi lega sus peste proeminența aceea netedă, albă. În umbrele răsfărânte de lampa veche cu ulei, povestea ei ar duce la disperare însăși Disperarea. Totul a început într-un sătuc din China, când mama ei a murit brusc de la o febră ciudată. Mui Tsai avea opt ani. În mai puțin de o lună, o nouă mamă, îmbrăcată în mătase, a venit să locuiască cu ei. După obiceiul tradițional al chinezilor, pe fața palidă și rotundă a acesteia ieșea în evidență gura mică și roșie. Chinezii preferă miresele cu guri mici, fiind convinși că femeile cu o gură mare aduc ghinion. Se spune că o femeie cu gura mare și-a înghițit spiritual bărbatul, făcându-l să moară prematur.

Era un semn liniștitor că gura proaspetei mirese era cum trebuia, dar ceea ce l-a făcut pe tatăl lui Mui Tsai să se topească în prezența noii sale soții asemenea untului era că avea picioarele legate. Picioarele miresei erau mai mici decât cele ale fiicei ei vitrege în vârstă de opt ani, pentru că mama lui Mui Tsai nu se îndurase să-și supună fata la tortura legării tălpilor. Noua mireasă stătea într-o odaie parfumată, complet neajutorată în fața treburilor obișnuite de gospodărie. La sfârșitul fiecărei zile lungi, pline de trudă, Mui Tsai mai avea sarcina de a-i îndepărta bandajele mamei vitrege și a-i îmbăia labele picioarelor în apă caldă, parfumată. Așa încât, mulți ani mai târziu, umbra alungită a lui Mui Tsai se cutremură pe peretele bucătăriei mele rememorând povestea tălpilor goale ale mamei ei vitrege. O priveliște ascunsă cu înțelepciune tuturor bărbaților, mai ales soțului ei, pentru că vederea acelei deformări crude, fără învelișul delicat al încălțărilor mici, era de nesuportat. Răsucite, învinețite și duhnind a carne putrezită, picioarele acelea l-ar fi alungat și pe cel mai înflăcărat pretendent. În fiecare zi trebuia îndepărtată coaja de piele moartă sau tăiată o unghie încarnată, după care hidoșeniile acelea de tălpi erau rebandajate cu petale de trandafiri înăuntru.

Timp de trei ani, Mui Tsai a cărat lucruri de colo-colo, a făcut curat și a gătit pentru mama ei vitregă. După aniversarea de treisprezece ani, căutătura mamei vitrege s-a schimbat din antipatie fățișă într-una de calcul și interes. Sora lui Mui Tsai abia împlinise opt ani și putea acum prelua treburile ei. Dacă fata cea mai mare rămânea în familie, apărea grija aranjării unei căsătorii. Căsătoriile implicau zestre. Într-o dimineață când tatăl ei era la lucru, mama vitregă a pus-o pe fată să îmbrace cea mai bună ținută și să aștepte pe scaun în salon. Apoi a trimis vorbă la piață și un negustor aflat în trecere prin oraș a

venit la ei. Mui Tsai i-a fost vândută. S-a întocmit un document legal și definitiv pe hârtie subțire, roșie. Din momentul când mâna albă, moale a mamei vitrege a semnat acea hârtie, Mui Tsai a devenit proprietatea exclusivă a negustorului. Pentru tot restul vieții nu mai putea să-și exprime vreodată propria voință.

Negustorul cu ochi aspri și unghii lungi, galbene a plătit pentru ea și a luat-o în primire doar cu hainele de pe ea. A pus-o într-o cușcă. În aceeași încăpere mai erau alte cuști cu alți copii speriați, ghemuiți ca și ea. Vreme de câteva săptămâni a trăit așa, o tânără fată nenorocită, primind castroane de mâncare și golind containere de mizerie prin aceeași gaură din cușcă. În încăperea aceea întunecată, laolaltă cu fete din alte sate, a plâns și a gemut de frică și de rău. Însă niciuna dintre ele nu înțelegea dialectul celorlalte. După care au fost toate aruncate pe un vapor de gunoaie cu destinația Asia de Sud-Est. Vaporul vechi se clătina înverșunat pe Marea Chinei de Sud sub suflarea puternică a musonului. Multe zile la rând, copilele nenorocite au țipat de groază. Mirosul acru provocat de răul de mare le convinsese că vor pieri toate și vor ajunge hrană pentru rudele peștilor cu carne albă pe care îi consumaseră necugetat de-a lungul copilăriei. Ca prin minune, au supraviețuit. Încă amețite de voiajul acela cumplit, au fost debarcate eficient în Singapore și Malaysia, vândute ca târfe sau slave casnice în schimbul unui profit frumușel.

Old Soong, noul stăpân al lui Mui Tsai, a plătit suma imensă de două sute și cincizeci de ringgiți pentru ea. Urma să fie un cadou pentru noua lui soție, a treia. Astfel a ajuns micuța Mui Tsai să locuiască în casa mare de la capătul mahalalei noastre. În primii doi ani a făcut gospodărie și a locuit într-o cămăruță din spatele casei. Dar într-o zi, stăpânul, care până atunci fusese preocupat să-și pună mâinile grăsunii pe coapsele ca de fildeș ale soției sale și să ciufulească ursuz bucățele de mâncare cu bețișoarele, a început brusc să-i zâmbească lui Mui Tsai ca și cum n-ar fi fost întreg la minte. Apoi, cam pe vremea când m-am mutat și eu în zonă, ochii lui lacomi au început s-o urmărească în timpul mesei cu o intensitate care o speria pe biata fată, pentru că bărbatul era o creatură respingătoare.

În drum spre piață, îl văzusem uneori stând în răcoarea sufrageriei sale, sub ventilatorul din tavan, transpirând abundent, în timp ce citea ziarul chinez, cu un maiou întins peste abdomenul umflat. Burta aceea uriașă îmi amintea de apetitul lui insașiabil pentru carne de câine. Aducea uneori acasă carne de câțel împachetată în hârtie cerată maronie. Bucătarul i-o făcea tocăniță cu gingseng scump, adus special din China.

Seară de seară, stăpânul făcea același joc. Acoperindu-și gura cu mâinile lui scurte și grase, se scobeia în dinți în vreme ce ochii aprinși mângâiau din priviri corpul tânăr al slujnicei lui. Ferindu-și privirea, Mui Tsai se prefăcea că nu vede. Nu-și dădea seama că asta era rolul ei în joc. Să arate distanță. Soția, cu privirea îndreptată în jos, nu observa nimic. Aceasta stătea în ținutele ei elegante și aștepta ca un vultur cu coatele pe masă venirea fiecărui nou fel de mâncare, moment în care bețișoarele i se mișcau extrem de iute, alegând cu precizie bucățile cele mai apetisante. De îndată ce bucățile cele mai bune erau în castronul ei, se apuca de mâncat cu mult rafinement și delicatețe.

La scurt timp după aceea, Old Soong căuta ocazii să atingă ca din întâmplare cu dosul degetelor pielea „surioarei” soției lui, și odată și-a strecurat mâna grasă pe interiorul coapsei ei, în timp ce fata le servea supa. Supa s-a vărsat pe masă, dar soția tot n-a observat nimic. Cu nasul în castronul ei plin cu carne fragedă de purceluș de lapte, a murmurat nervoasă o ocară: „Fată proastă și de nimic!”

— Spune-i! am îndemnat-o eu oripilată.

— Cum aş putea? șopti speriată Mui Tsai, cu privirea înghețată de groază. El este stăpânul casei!

Pe măsură ce gesturile stăpânului deveneau tot mai îndrăznețe, Mui Tsai începu să-și părăsească odaia în timpul nopții. Dormea acolo numai când știa că el era la una din celelalte soții. Când venea s-o viziteze pe stăpâna ei, Mui Tsai se ghemuia sub un pat din una dintre camerele acelei case mari și în felul acesta reușise multe luni să scape de prinsoarea lui transpirată. Adesea, fata se cățăra prin fereastra de la bucătăria mea și stăteam pe băncuță povestind fiecare despre ținutul ei natal, până aproape în zori.

Nu credeam că ceea ce i se întâmpla lui Mui Tsai era legal și eram hotărâtă să reclam situația. Cineva trebuia să ia măsuri și să-i curme suferința. I-am povestit lui Ayah despre asta. El lucra într-un birou. Sigur cunoștea pe cineva care să o ajute, dar el scutură din cap. Legea nu putea face nimic câtă vreme slujnica din casă nu era abuzată.

— Dar stăpâna ei o pălmuește și o pișcă! Asta e abuz, nu-i așa? am protestat eu.

El scutură din nou din cap, iar cuvintele pe care le rosti în continuare îmi sunară ca pașii unor străini neștiutori care intră încălțați într-un templu.

— În primul rând, asta nu este considerat abuz, iar în al doilea rând, deși domnul Soong nu vine personal să ia chiria, el este proprietarul nostru! Ale lui sunt toate casele de pe ulița asta.

— Ah! am îngăimat simțind cât de ușor renunț la ideea revoluționară de a da buzna în birouri ciudate pentru a-l denunța pe bătrânul Soong.

Într-adevăr, problema mă depășea!

Într-o noapte când copacii erau argintii de la razele fantomatice ale lunii, stăpâna lui Mui Tsai o chemă la ea în dormitor. Voia un masaj. Spunea că o doare spatele de la atâtea mâncăruri savuroase. Își scoase cămașa din satin și se întinse pe burtă în pat. Mui Tsai începu s-o maseze. Își trecu ferm mâinile cafenii pe pielea albă și moale a spinării stăpânei. Fără haine, se vedea că femeia începuse să se îngrașe.

— O să te las să-i faci un masaj stăpânului diseară. E foarte obosit și ai mâini pricepute! spuse femeia strângându-și pe ea halatul din satin.

De parcă totul ar fi fost regizat dinainte, stăpânul intră în dormitor în veșmântul lui de mătase galben, brodat cu un dragon negru. Halatul şuiera pe lângă picioarele lui albe și grase. Mui Tsai îngheță de teamă. Stăpâna evită să-l privească în ochi pe soțul ei; în schimb o fixă pe Mui Tsai cu o privire prevenitoare și o admonestă pe un ton iritat:

— *Ai Yah*, nu te agita atâtea!

Când sunetul papucilor stăpânei se stinse pe gresia de pe terasă, stăpânul se așeză pe așternutul ușor răvășit. Mui Tsai, îngenuncheată lângă pat, ridică ochii nevenindu-i să creadă ce se petrece. După luni de priviri avide pe care i le tot aruncase, era pe cale să câștige jocul. Învingătorul stătea întins într-un halat galben, pe care îl desfăcu lăsându-și la vedere burta mare și tare. Întinse mâna și stinse veioza de pe noptieră. La lumina lunii, fața lui lucioasă de transpirație deveni brusc ca o mască. Mui Tsai era înspăimântată. Amețit de excitația interzisă implicită acelei situații, ochii bărbatului adânciți în faldurile palide de carne ardeau. Puțea a alcool. Fata simți prima strângere de inimă, copleșită de ură și dezgust.

— Hai, haide, draga mea! o invită blând stăpânul, lovind rapid cu palma locul de lângă el în pat. Mui Tsai îi ghici gândurile de parcă le-ar fi rostit cu glas tare: „Fata nu e vreo frumusețe din naștere, dar prin farmecul primilor ani de tinerețe este, fără îndoială, drăguță și, fiind virgină, îmi va reda vitalitatea mult dorită. E întotdeauna bine pentru un bărbat de vârsta mea să se înfrupte primul din nectarul unei fete”. Puritatea și inocența ei erau ca o floare ce așteaptă să fie culeasă. Și în grădina aceea el era stăpânul.

Zâmbi încurajator spre ea și-și dezveli de tot corpul rotund.

Biata fată se holba încă încremenită de groază la micul vierme cuibărit între picioarele lui când bărbatul își coborî corpul alb peste trupul ei fragil. Ceva

mic și tare intră în ea și, spre surprinderea ei, carne udă se desprinsese din ea atârând. Bărbatul gemu și grohăi ca un porc mistreț foarte aproape de urechea ei, până când, pe neașteptate, toată greutatea lui se prăbuși peste ea. Strivită, fata trase aer în piept neputând respira. Bărbatul se rostogoli de pe ea și gâfâind ceru un pahar cu apă.

Se încheiase. Ca o somnambulă, fata își trase la loc pantalonii și merse să-i aducă apă stăpânului. O pișcau pleoapele sub șuvoiul de lacrimi pe care și le reținea, iar bărbia îi tremura. Când se întoarse cu apa, el o puse să se dezbrace de tot. Cât își bău paharul, stăpânul o studie cu intensitate, dar fără să zâmbească deloc. Fata simți lichidul lipicios al pasiunii lui scurgându-i-se pe pulpele însângerate. Stătu despuiată și pustiită parcă în lumina lunii până când stăpânul întinse o mână grăsună și o trase iar în pat. După ce adormi buștean, sforăind cu putere, Mui Tsai privi în gol umbrele argintii de pe tavan, până când, brusc, tresări văzând dinaintea ochilor chipul dezgustat al stăpânei ei. Desculță, femeia intrase în cameră atât de încet, încât Mui Tsai nu-i auzise pașii.

— Scoală-te, golancă nerușinată! o ocări aceasta printre dinți.

Cu ochi invidioși, întipărise în minte trupul tânăr întins pe patul ei.

Umilită, Mui Tsai încercă să-și acopere sânii. Stăpâna continuă să șuiere ca un șarpe înfuriat:

— Scoală-te, acoperă-ți corpul plin de pofte și să nu îndrăznești să mai adormi la mine în pat!

Mui Tsai se împletici până în spatele casei ca să se spele. Se lungi și rămase trează și rușinată în cămăruța ei până se făcu dimineață.

Uneori, stăpânul avea nevoie de un masaj de două ori pe noapte. În zilele acelea cumplite, îi auzea pașii, apoi ușa ei se crăpa, despiciând parcă întunericul. În lumina tainică a lunii și a stelelor, prindea doar o clipă strălucirea aurie a robei lui. Apoi, ușa se închidea și în bezna odăii se auzeau numai târșâitul ușor al papucilor de mătase pe podeaua de ciment și răsuflarea lui greoaie. Apoi o mână rece de transpirație i se lăsa pe sânii mici. Imediat era cuprinsă în învăluirea de carne rece, umedă, și nările i se umpleau de răsuflarea lui iute, stătută. Mișcarea ciudată de legănare reîncepea ca de obicei.

Nu după mult timp, Mui Tsai rămase gravidă.

Stăpânul era extrem de fericit, pentru că cele trei soții ale lui erau sterpe. De mult timp i se șoptise că el ar fi de vină, dar acum era evident că, de fapt, hoăștele bătrâne erau cauza. În culmea extazului, porunci ca Mui Tsai să fie

hrănită cu cele mai bune mâncăruri, așa încât odrasla lui să crească puternică și sănătoasă. Stăpâna se văzu nevoită să fie blândă cu Mui Tsai, deși în adâncul ochilor ei mijiiți se citea invidia feroce. Deseori, Mui Tsai ascundea pentru mine puțin din amestecul special de plante medicinale cumplit de amare, dar foarte scumpe, care i se dădea.

— Ca să ai un prunc puternic! zicea ea, pe un ton vesel.

Într-o dimineață, stăpânul aduse vestea că Prima Soție voia să cunoască pomul roditor care dăduse viață seminței stăpânului. Era o femeie corpulentă, cu falduri mari de carne în jurul maxilarului, nasul plat ținut cu aroganță în sus și ochi mici, vicleni. Casa bătrânului Soong se umplu de activitate frenetică. Se gătiră preparate alese, se spălară și lustruiră dușumelele, setul cel mai bun de porțelan se curăță și fu așezat la vedere pentru a trece inspecția unor ochi ageri.

— Ai mâncat? se interesă ea în stilul obișnuit, de curtoazie, al chinezilor.

Avea o voce severă, iar fața, deși mândră, cunoscuse tristețea; aceea de a fi înlocuită în grațiile soțului ei și suferința de a nu putea face copii.

— Da, are suficientă poftă de mâncare, soră mai mare! replică imediat stăpâna lui Mui Tsai.

— Câte luni mai are până naște? întrebă maiestuos Prima Soție.

— Trei luni. Poftim niște ceai, soră mai mare! răspunse politicoasă A Treia Soție, ridicându-se plină de deferență de pe scaun ca să toarne ceaiul.

Prima Soție aprobă din cap, după care reveni de câteva ori în vizită, stând mereu cu Mui Tsai sub copacul de tamarind. Era blândă, părea realmente preocupată și arăta din ce în ce mai mult interes față de copilul nenăscut. Îi adusese chiar și cadouri, haine de bebeluș scumpe, importate, pe nuanțe de bleu și o rățușcă țiuitoare. Mui Tsai era încântată de vizita măritei doamne bătrâne. Era o onoare să fie acceptată de Prima Soție. Poate că norocul avea să i se schimbe până la urmă. Poate lucrurile se schimbau după ce se năștea copilul. Avea să fie mama moștenitorului averii uriașe a stăpânului.

Se organizează un târg în oraș, chiar pe terenul de fotbal de lângă piață. Eu și Mui Tsai ne-am strecurat afară când căldura era în toi, în timp ce stăpâna ei, moleșită după un prânz copios, moțâia sub ventilatorul pornit.

Intrarea era douăzeci de cenți.

Mirosul dulce de prăjituri cu ouă și nuci se împletea cu cel de pește prăjit în cazane mari de ulei. Scena improvizată, unde, după lăsarea nopții, fete oacheșe se așezau în șir zâmbitoare, așteptând ca bărbați tineri, sfioși să

plătească cincizeci de cenți pentru un dans energizant cu femeia aleasă, era pustie în după-amiaza toridă.

„Veniți s-o vedeți pe femeia cu piton” anunța un afiș mare cu un șarpe uriaș încolăcit în jurul unei fete frumoase, cu ochi creionați exagerat. Am dat zece cenți și am intrat în cortul închis, înăuntru era nădușeală. Un bec fără abajur ardea în aerul sufocant. Într-o cușcă de fier, o malaysiană de vârstă medie, apatică, stătea turcește pe un pat de paie. Ținea în mâini un șarpe dezamăgitor de mic și încerca să-l pună ca un șal în jurul ei, dar leneșa vietate își arăta din când în când limba și aluneca moale la loc în fân. Plictisite și încălzite, am plecat repede.

Vânzătorul de băuturi ne umplu cu suc rece din nucă de cocos paharele emailate pe care i le-am întins, iar Mui Tsai mă convinse să ne așezăm la coada de la cortul unui ghicitor chinez. În fața cortului erau desene cu diverse tipuri de palme, diferențiate pe categorii aparte, ale căror semnificații în privința norocului erau explicate în chineză, cu verde. Am primit niște hârtiuțe roșii cu numere pe ele. Eu și Mui Tsai ne-am luat un bilet comun, pentru că doream să intrăm împreună. Capul ei atinse clopoței de vânt agățați la intrare și, când am pășit în cortul maroniu, încă chicoteam amuzate.

Un prezicător chinez în vârstă, cu un barbișon rar ne zâmbi enigmatic de la o masă pliantă dinăuntru. Avea pielea gălbuie și ochii atât de oblici încât păreau închiși. Ne arătă cu mâna scaunele din fața mesei ca să luăm loc. Ne-am așezat ușor stinghere, punându-ne cănile cu suc de cocos pe iarbă și înghițindu-ne imediat chicotele de râs sub privirea lui fixă. Pe masă avea un mic altar roșu, cu bețișoare aprinse și o figurină mică din bronz.

Ridică mâna dreaptă și zise:

— Să vorbească strămoșii!

Clopoței de vânt scoaseră un clinchet ușor.

Cu chipul rigid, își întinse mai întâi palmele zbârcite spre mâinile lui Mui Tsai; le apucă și trase adânc aer în piept de câteva ori. Eu și Mui Tsai ridicam din umeri și ne strâmbam una la alta ca să mai detensionăm atmosfera din acel cort încins și amenințător. Mi-am dat ochii peste cap comic și ea și-a tuguat buzele la mine.

Bătrânul strigă cu glas răgușit:

— Tristețe, multă tristețe, multă, multă suferință!

Am tresărit amândouă la acel strigăt brusc în cortul liniștit. Apoi adăugă cu un glas ciudat, lipsit de inflexiuni:

— Nu vei avea niciun copil pe care să-l numești al tău!

Se făcu pe dată liniște. Am simțit-o pe Mui Tsai cum înțepenește de frică. De parcă mâinile ei l-ar fi ars, bătrânul le dădu drumul dintr-odată. Apoi își întoarse privirea amenințătoare spre mine. Luată pe nepregătite și descurajată, mi-am strecurat automat mâinile în palmele lui întinse, care așteptau. Am simțit cum pielea lor uscată și crăpată se închide peste palmele mele umede. Ghicitorul închise ochii. În căldura aceea cumplită, rămase nemișcat ca o statuie.

— Putere, prea multă putere! Ar fi trebuit să te fi născut bărbat! Își descreți fruntea. Sub pleoapele închise, globii oculari i se mișcau cu rapiditate. Continuă: Vei avea mulți copii, dar niciodată fericire. Ferește-te de fiul tău cel mare! Îți este un dușman dintr-o altă viață reîntors să te pedepsească! Vei cunoaște durerea de a-ți îngropa un copil! Vei atrage un obiect ancestral de mare valoare care va ajunge în mâinile tale. Să nu-l păstrezi și să nu încerci să câștigi de pe urma lui! Locul lui e într-un templu!

Îmi eliberă palmele și deschise ochii care redeveniseră impasibili. Se uita la noi. Atât eu, cât și Mui Tsai ne-am ridicat în picioare șocate și îngrozite. Mi se făcuse pielea de găină pe brațe, deși căldura era înăbușitoare.

Am ieșit afară împleticindu-ne, uitând pe iarbă pungile de plastic cu paharele de suc. M-am uitat la Mui Tsai, care, cu ochii mari de spaimă, își lipise palmele de burtă. Deși era în șapte luni, burta ei nu era la fel de evidentă ca a mea, în costumul ei tradițional chinezesc, nu se vedea deloc.

— Uite ce-i, am comentat eu curajoasă, e clar că este un escroc! Păi, a zis că n-o să ai copii, când tu ești deja gravidă. Tocmai am irosit niște bani cu ghicitorul. Tot ce-a zis sunt doar prostii!

— Da, ai dreptate! Trebuie să fie un escroc! Un mincinos îngrozitor care se distrează sperind fete tinere.

Pe drumul spre casă am tăcut amândouă. Am încercat să uit de bătrânul care ne-a vorbit abia mișcând-și buzele, dar cuvintele lui ciudate mi-au rămas întipărite în minte ca un blestem de la un străin. Mi-am cuprins ocrotitor pântecul rotunjit. Era ridicol să mă gândesc că primul meu fiu nenăscut pe care îl adoram deja putea fi dușmanul meu. Era, pur și simplu, o prostie fără seamăn.

Și viața continuă. Sculptura în lemn a soțului meu s-a transformat în curând într-o față ovală. La început mă uitam la ea în fiecare zi, apoi, pentru că progresul era așa de lent, m-a dovedit firea mea nerăbdătoare și mi-am pierdut interesul.

A, stai, trebuie să povestesc despre întâlnirea mea cu un piton adevărat. S-a întâmplat într-o după-amiază umedă și caldă, pe când stăteam pe podeaua rece din bucătărie despicând și curățând niște anșoa uscate. Acești pești erau ieftini, iar eu obișnuiam să-i gătesc deseori. Anșoa cu curry, vinete cu anșoa, anșoa în lapte de cocos. Aproape fără să-mi dau seama, adăugam ingredientul hrănitor în toate felurile. În orice caz, în după-amiaza aceea, Mui Tsai își făcu apariția la fereastra mea de la bucătărie. Cu ochii cât cepele și agitând din mâini, m-anunță emoționată:

— Repede, vino să vezi pitonul!

— Unde este?

— În spatele casei lui Minah.

Am alergat amândouă în spatele casei lui Minah și, în tufele din depărtare, trei băieței arătau cu degetul spre ceva de pe pământul prăfos, cu ochii strălucind de un amestec de frică și entuziasm. Deși ne-a simțit prezența, pitonul gros nu reușea să se miște din loc. Soarele și prada masivă pe care abia o înghițise îngreunaseră și toropiseră reptila. Fără să clipească, cu pupile portocalii pe capul în formă de romb, ne studia cu răutate.

Era imens și frumos. Așa de frumos, că mi-aș fi dorit să-l păstrez. Nu mi-era frică de șerpi.

Câțiva bărbați veniră repede strigând tare și îl loviră în cap până i-l zdrobiră. Corpul gros și lucios al reptilei se răsuci și se zvârcoli de câteva ori în agonie, după care muri într-o baltă de sânge. Au întins animalul mort și l-au măsurat folosind ca reper lungimea antebrațului cu tot cu degete. Au anunțat că avea mai bine de trei metri și jumătate. După care i-au spintecat burta. În amestecul însângerat au descoperit o capră pe jumătate digerată, aproape de nerecunoscut. Mă uitam fascinată la grămada de carne vineție răvășită, năclăită de sucuri gastrice, din care ieșeau aiurea o copită și un corn. Mi-a trecut prin cap un gând ciudat. În curând, burta mea va fi mai mare ca a lui. Și, realmente, burta îmi creștea într-un ritm alarmant. În luna a noua eram atât de mare și de incomodată în mișcări, că eram convinsă că din moment în moment aveam să mă sparg ca un pepene scăpat pe jos.

În sfârșit, m-au apucat durerile facerii. Apa curgea din mine asemenea rachiului ieftin de orez într-o bodegă aglomerată. Simțeam furnicături în ceafă. Îmi venise sorocul.

O, dar eram curajoasă! L-am strigat pe soțul meu și l-am trimis după moașă. S-a holbat la mine preț de câteva secunde, apoi s-a întors brusc și a

fugit din casă. Am stat la fereastră și l-am urmărit gonind pe bicicletă, clătînându-se periculos pe ulița cu pietre.

Am scos două prosoape curate pe care le-am dus în bucătărie și câteva saronguri⁷ vechi, dar spălate. Am fiert apă într-o oală mare. Apă curată ca să-mi spăl fiul. Cu fruntea aplecată, m-am rugat încă o dată să am un fiu. În timp ce așteptam venirea pruncului pe lume, m-am așezat pe băncuță și am despăturit o scrisoare veche de la mama.

Îmi tremurau mâinile. Mi le-am privit surprinsă. Credeam că eram calmă și matură. Șapte foi subțiri foșneau în mâna mea ca un secret. Ca o zână superbă pășind pe niște frunze uscate. Scrisul mic, îngrijit al mamei îmi tremura și se înțețoșa sub ochi.

O durere ascuțită mi-a străbătut trupul. Cele șapte foi subțiri cu dorurile, speranțele, rugăciunile și urările mamei se împrăștiară pe dușumeaua bucătăriei.

Imediat, durerile au devenit mai cumplite. Însă continuam să fiu calmă. Mama ar fi fost mândră de mine pentru că mușcam tare o bucată de lemn ca să-mi amuțesc țipetele, astfel încât vecinii să n-audă și să nu știe nimic. Doar mă vor vedea stând pe verandă cu burta plată și cu un bebeluș în brațe. Ce se vor mai minuna! Însă o crampă fulgerătoare m-a făcut să-mi încleștez mâna pe abdomen, cedând neajutorată în fața durerii. Pe frunte și pe buza de sus mi-au apărut broboane de transpirație. După care a urmat o altă crampă. Atât de repede!

— Ganesha, rogu-te, ajută-mă! m-am rugat cu dinții încleștați.

Mai rea decât durerea era teama. Teama pentru copil. Teama că ar putea fi ceva în neregulă. Un alt spasm feroce și am început să mă panichez. Stăteam într-un mic templu închinat lui Ganesha, fără niciun suflet în preajmă și băteam un clopot în cinstea zeului. Am tras de clopot până mi-a dat sângele în palme.

— Ah, mărite Ganesha, cel care îndepărtezi toate piedicile, fă ca pruncul meu să fie bine! mă rugam întruna.

Am simțit cum copilul mă lovește pe dinăuntru și din pleoapele-mi închise au țâșnit lacrimi fierbinți.

Îl înjuram în gând pe negliobul de bărbat-meu cu tot cu încetineala lui. Unde era? Mi-l imaginam zăcând în vreun șanț. Copilul începu să se miște în mine, grăbit, nerăbdător și periculos de vulnerabil. Simțeam cum se adună o

⁷ Sarong - bucată de pânză mare, purtată în jurul coapselor de bărbați și femei în Asia de Sud și Sud-Est mai ales, dar și în Peninsula Arabică, Africa și insulele din Pacific. (n.tr.)

presiune dureroasă între șoldurile mele și o groază nouă, istovitoare îmi răsări în minte.

Copilul se năștea. Nici urmă de moașă, iar eu nășteam.

Fără vreun alt semn prevestitor, eram pe punctul ca inevitabila furtună să se dezlănțuie. Mi-a scăpat bățul din gură. Vedeam negru în fața ochilor.

Zeul mă uitase.

Eram convinsă că voi muri. Brusc, am uitat de vecini și de ideea de a apărea pe neașteptate pe verandă cu burta trasă și cu un copil în brațe. Am uitat să fiu curajoasă sau mândră. Coaja tare de nucă de cocos a mândriei se sparge așa de ușor și în atâtea bucăți când este azvârlită de cimentul tare al durerii!

O masă tremurândă de transpirație și teroare nu știe ce e mândria. Stând pe vine ca un animal speriat, am țipat prelung și tare ca un lup, dar o durere bruscă și sfâșietoare îmi tăie răsuflarea. Simțeam cum iese creștetul copilului.

Am auzit în gând vocea moașei bătrâne: „Împinge! Împinge doar!” Glasul ei făcea ca totul să pară simplu. Ușor. Ca prin minune, furtuna din mintea mea se liniștește. „Împinge, doar împinge!” Mi-am încleștat palmele de laturile băncuței, am tras adânc aer în piept și am împins. L-am cuprins capul cu mâna. Am uitat acum lupta aceea înfricoșătoare de una singură, dar țin minte magia acelei clipe în care țineam în mâinile însângerate un copil întreg, vinețiu. Am ridicat mogâldeța cleioasă pe abdomenul meu și, uimită, am privit-o ca prin vis.

— Oh, zeule Ganesha, mi-ai dat un băiat!

Am inspirat fericită. Automat, de parcă mai făcusem mișcarea de o mie de ori până atunci, mâinile mi s-au întins spre cuțitul de lângă tocător. În dimineața aceea tăiasem o ceapă și era pătat cu zeamă de ceapă. L-am prins ferm în mână și am tăiat cordonul ombilical, care atârna de bebeluș. Copilul fusese eliberat de mine.

Ținea încă ochii închiși, dar deschise gurița și începu să urle, glasul acela subțire străbătându-mi tot corpul. Am râs de bucurie.

— Pur și simplu n-ai mai putut aștepta, așa-i? L-am întrebat minunându-mă. M-am uitat la creatura aceea mică, fără dinți, ridicol de furioasă și mi s-a părut cel mai frumos lucru de pe lume. Sentimentul matern își făcu apariția și-mi cotropi inima. Și din clipa aceea am știut că pentru necunoscutul acela plin de cute și riduri aș fi în stare să rup capete de lei, să țin în loc trenuri cu mâinile goale și să curăț munți năpădiți de zăpadă. Ca într-o comedie suprarealistă, Ayah și moașa apărură atunci în prag, gâfâind. Am zâmbit larg spre fețele lor uimite.

— Du-te acasă, i-am spus mândră moașei, gândindu-mă la cei cincizeci de ringgiți pe care îi economisiseam, neavând nevoie de serviciile ei.

Mi-am întors repede fața luminoasă de la ei ca să sorb în liniște frumusețea noii și minunatei mele creații. De fapt, îmi doream să mai fi stat singură cu el încă un pic, când, deodată, o durere cumplită în pântec mă făcu să mă chircesc de durere. Moașa veni spre mine. Cu gesturi experte, îmi luă băiatul și-l întinse pe mormanul de prosoape curate. Apoi se aplecă peste mine. Mâinile ei acționau rapid și precis.

— Allah, ai milă! Îngăimă o rugă ca pentru sine înainte de a se întoarce spre bărbatul meu să-i murmure: Mai are un copil în pântec!

Și așa s-a născut geamăna fiului meu! Fata alunecă ușor afară, în mâinile întinse ale moașei. Moașa era o malaysiană bătrână pe nume Badom, recomandată de Minah. Îmi spusese că are mâini de aur și avusese dreptate. N-am să uit vreodată forța care răzbătea ca un pârâu curgător din mâinile ei viguroase sau încrederea dată de pricepere ce-i lucea în ochii umezi. Știa tot ce trebuie știut despre mame și copii. Chipul ei brăzdat de riduri fusese martor la atâtea momente și memorase toate cunoștințele care contau. De la castraveți interziși și flori pisate care strângeau uterul până la poțiuni magice din fierturi de urzici și plante medicinale ce redau aspectul inițial, înfloritor al unui abdomen alungit.

Îmi puse în brațe cei doi bebeluși frumoși.

Fiul meu era tot ce-mi dorisem. Un dar din partea zeilor. Toate rugile îmi fuseseră ascultate în privința buclelor fine, negre și plânsul perfect, din tot sufletul, semn de sănătate. Dar, de fapt, la fiica mea mă uitam încontinuu, ca vrăjtită. Trebuie să vă spun din capul locului că era deosebită, mai frumoasă decât mi-aș fi putut imagina. Când Badom mi-a pus grămăjoara înfășată în brațe, a ridicat din sprâncenele rare și mirată a rostit: „Dar are ochii *verzi!*” În toți anii de când asistase la venirea pruncilor pe lume, nu mai văzuse niciodată unul cu ochi verzi.

M-am uitat uluită la pielea rozalie și la părul abia crescut ce promitea a fi lucios și drept. Cu siguranță prin vinele ei curgea sânge de-al doamnei Armstrong, celebra bunică a mamei, care fusese chemată cu mulți ani în urmă să ofere un buchețel de flori și să strângă mâna înmănușată a reginei Victoria. M-am uitat la făptura mică, albă din brațele mele și am hotărât că toate numele la care ne gândiserăm eu și soțul meu și pe care le dezbătuserăm ore întregi erau inutile. Aveam s-o numesc Mohini.

Mohini era seducătoarea celestă din legendele antice, așa de incredibil de frumoasă, încât o sorbitură accidentală din adâncurile lichide ale ochilor ei era suficientă să ia chiar și mințile unui zeu. În poveștile mamei, se înecau toți pe rând, cuprinși de dorința imperioasă de a o poseda. Eram prea tânără pe atunci ca să știu că frumusețea exagerată e un blestem. Fericirea refuză să împartă același pat cu frumusețea. Mama îmi scrisese, avertizându-mă că nu era un nume bun pentru o fată. Aducea ghinion. Acum știu că ar fi trebuit s-o ascult.

Nici nu pot descrie acele prime luni. Parcă pășeam într-o grădină secretă și descopeream zeci și sute de flori frumoase și noi, culorile, parfumurile necunoscute, incredibile și formele minunate. Îmi umpleau ziua. Eram fericită din zori și până în asfințit. Mergeam la culcare cu un zâmbet pe buze, minunându-mă de frumusețea copiilor mei și visam cum le mângâi pielea mătăsoasă.

Perfectă din creștetul moale al căpșorului și până în vârful degetelor mici de la picioare, Mohini era fără cusur. Lumea o privea cu curiozitate evidentă când o scoteam afară. Se uitau la mine care aveam o înfățișare comună, apoi la urâtul de taică-său și apoi vedeam cum invidia le sădește rădăcini adânci în inimile meschine. Luam foarte în serios răspunderea frumuseții fiicei mele. O îmbăiam în lapte de cocos și îi frecam pielea cu sferturi de limetă. O dată pe săptămână rupeam flori de hibiscus și le muiam în apă caldă până când se făcea ruginie, după care îi lăsam trupușorul în ea. Pleoscăia și râdea și îmi arunca pumnișori de apă stacojie în față. Ca să nu te plictisesc, nu-ți mai povestesc prin ce chinuri treceam ca să-i protejiez pielea albă ca laptele.

Nicio fetiță nu putea fi iubită mai mult decât ea. Fratele ei pur și simplu o adora. Deși nu semănau fizic, exista o legătură invizibilă, specială între ei. Se înțelegeau din priviri. Făceau nutrițe complice. Ceva indescrribil. Nu-și terminau propozițiile unul altuia, ci mai degrabă își înțelegeau momentele de pauză dintre vorbe. Ca și cum în clipele acelea de tăcere comunicau unul cu altul la un alt nivel, mai profund. Dacă închid ochii acum, parcă îi văd ca atunci stând față în față, măcinând orez la piatra de moară. Fără să-și vorbească. Nu aveau nevoie să umple timpul cu conversații inutile. El răsucea piatra grea, iar ea împingea orezul în gaura din piatră cu mâna goală. Muți și perfect sincronizați de parcă erau o singură persoană. I-aș fi putut urmări ore întregi. O zi da, o zi ba, seara târziu. Era o treabă periculoasă. Exista mereu riscul unei mâini strivite.

Când erau doar ei singuri, liniștea aceea îi învăluia ca un cerc magic numit „noi”, care îi excludea pe ceilalți. Îmi aduc aminte că erau dați când nu te simțeai în largul tău să-i privești.

Dacă eu eram nefiresc de mândră de fiica mea, tatăl ei adora și locul pe unde călca. Îi făcea sufletul să tresalte și îl emoționa într-un mod atât de încântător, care-l surprindea și deruta totodată. Când s-a născut, micuța cum era, îi încăpea perfect în palmele ținute căuș și acea senzație n-a uitat-o niciodată. Nevenindu-i să creadă că fusese în stare să conceapă așa o minunăție, stătea și o privea cu orele când dormea. În toiu noapții se trezea de două, trei ori ca s-o schimbe dacă transpira. Adesea, găseam dimineța o movilă de haine sub hamacul ei din pânză suspendat.

Dacă se întâmpla să cadă sau se rănea câtuși de puțin, o ridica blând cu mâinile lui mari și o legăna ușor, oglindindu-și privirea în lacrimile ei. Ce mult suferea soțul meu când fata era bolnavă! O iubea atât de mult, că un singur moment de durere resimțit de ea era ca un spin în inima lui de om simplu.

Când era foarte mică, mare parte din timpul cât era trează stătea în poala lui, ascultând amândoi vocile metalice de la radio. Ore întregi, fetița le petrecea răsucindu-i o șuviță de păr pe degetele ei grăsuțe, neștiind că era o scamatorie ce avea puterea de a transforma uriași blânzi în proști jucăuși.

Băiatului i-am pus numele de Lakshman. Era primul născut, superb, deștept, scump și, indiscutabil, preferatul meu. Vezi tu, deși Mohini era mai mult decât mi-aș fi imaginat în visurile mele, o promisem fără merit. Sentiment pe care l-am avut toată viața, că am intrat pe furiș parcă în grădina altcuiva și am cules fără voie cel mai mare și frumos boboc de floare. Ea n-avea nimic nici de la mine, nici de la taică-său. Chiar și când o alintam la pieptul meu, mi se părea că e împrumutată și că, la o anumită dată, cineva va ciocăni la ușă s-o recupereze. Prin urmare, eram ușor reținută. Eram uluită de frumusețea ei perfectă, dar nu puteam s-o iubesc în felul în care îl iubeam pe Lakshman!

O, și cât îl mai adoram! Îi înălțasem un altar în sufletul meu doar ca să-i cinstesc răsul. Mă recunoșteam în ochii lui vioi și când îi lipeam de mine trupul bine legat, cu piciorușe care se zbăteau, devenea bucățică ruptă din mine, cu aceeași culoare de piele, ca un ceai lăptos.

A născut și Mui Tsai. Într-o noapte, târziu, l-a adus pe furiș la mine în casă când dormeau toți, ca să mă conving cu ochii mei cât de zdravăn era. Promise băiatul pentru care se rugase la altarul roșu de lângă piață. Era foarte grăsuț și foarte alb, cu un smoc de păr negru pe cap. Exact ce-și dorise!

— Vezi, prezicătorul s-a înșelat! am zis veselă, mascând ușurarea cu care am primit vestea că a născut un băiețel perfect sănătos.

Dacă prezicătorul greșise în privința lui Mui Tsai, atunci îl puteam considera un șarlatan, iar vorbele lui, niște minciuni crude. Mi-am lăsat un deget în palma micuță a bebelușului, iar el lovi din picioare energic, îmi apucă degetul cu palma și refuză să-mi dea drumul.

— Uite ce puternic el am complimentat-o eu.

Mui Tsai aprobă încet din cap, parcă neîndrăznind să se mândrească exagerat ca să nu provoace zeei, deși îi citeam fericirea în ochi. La lumina lămpii vechi de gaz, pielea ei radia din interior; dar niciodată nu trebuie să ne mândrim prea mult cu norocul nostru! Așa se spune. Îmi spusese odată că aducea ghinion asta. Așa încât și-a sărutat bebelușul și a comentat cu jumătate de gură că imaginea aceea de sănătate debordantă din brațele ei e prea slăbuț. Când a plecat, ținând strâns la piept mogâldeța prețioasă, m-am bucurat pentru ea. În sfârșit avea ceva al ei.

Exact o lună mai târziu, ca să coincidă cu sfârșitul perioadei de izolare pe durata lăuziei, stăpânul a dat copilul ei primei lui soții. Mui Tsai a fost prea șocată de trădare ca să protesteze. Complet devastată și incapabilă să refuze, nu i-a mai rămas decât să accepte în schimb obișnuitul plic roșu *ang pow*⁸ cu bancnota aceea scorțoasă, îndoită, de cincizeci de ringgiți.

— Cum îndrăznește? Mama pruncului n-are niciun drept? am întrebat îngrozită.

M-a informat pe un ton firesc că era, pur și simplu, un alt obicei foarte vechi, din China, ca prima soție să aibă dreptul să revendice primul născut al oricărei soții de rang inferior sau concubine.

— Este o mare onoare când cea mai vârstnică soție cere fiul unei Mui Tsai. Cred că este cel mai bine pentru băiat! Acum o să aibă locul cuvenit în familie fără alte întrebări, adăugă Mui Tsai cu tristețe.

Biata ei inimioară era frântă, iar bucuria din interior i se stinsese ca o lumânare suflată.

O priveam fix, șocată de tot ce se întâmpla. Era, pur și simplu, monstruos.

Venea în continuare să stea cu mine de vorbă în unele nopți când nu mai îndura strigătele singuratice ale lemurului din copacul de rambutan și reușea să se cațere pe fereastra mea cu aceeași agilitate pe care i-o știam, dar totul se

⁸În cultura chineză, se obișnuiește ca la o lună după naștere, părinții copilului să primească bani în plicuri roșii, cu însemne desenate pe ele, aducătoare de noroc; se mai oferă, de asemenea, la sărbători speciale copiilor mari și tinerilor până la căsătorie. (n. tr.)

schimbase acum. Fata pusă pe șotii care chicotea odinioară nu mai exista, în locul ei rămăsese o față rotundă, pierdută. Stătea în bucătăria mea ca un cățel alungat, sprijinindu-și bărbia în palme. Uneori retrăia toată scena din ziua în care îi fusese luat copilul.

— Ce credeai? Că poți fi mai presus decât Prima Soție? o certase cu dispreț stăpâna ei ranchiuoasă.

Obișnuia să se uite la mine curajoasă, să m-asigure că nu își dorise să fie mai presus de Prima Soție. Doar își știa locul, era o slujnică „surioară”¹¹. Sărmana Mui Tsai! Eu aveam doi bebeluși frumoși, iar ea știa că altă femeie îi legăna pruncul. Uneori, când se uita la gemenii care dormeau și răsuflau ușor în paturile lor de bumbac, lacrimi amare îi curgeau necontrolat pe obraji. O vedeam ștergându-și fața cu mânecile, trăgându-și nasul cu zgomot și declarând cu glas șoptit:

— Așa au vrut zeii!

Apoi într-o zi a constatat că e din nou însărcinată. Încântat de a doua confirmare a fertilității sale masculine, stăpânul îi promise în grabă că de data asta copilul va rămâne la ea. Prima Soție n-a mai venit s-o vadă, ceea ce Mui Tsai a luat drept un semn bun. Își învățase bine lecția. Era bine când nu primea vești din partea bătrânei matroane.

Am întărcat copiii și am rămas și eu din nou gravidă. Eu și Mui Tsai eram iarăși unite de aceeași experiență, jucând dame și chicotind încet la lumina slabă a lămpii de kerosen. În după-amiezile când stăpâna ei dormea, venea la mine, se așeza pe pervazul ferestrei și visam împreună. Visuri imposibile legate de viitorul măreț al copiilor noștri. În alte după-amiezi mă ajuta să sap răsadurile mele cu arahide-de-pământ. Spălam nucile de noroi, le fierbeam și le mâncam în bucătărie încă fierbinți. Atunci obișnuia să ofteze și să declare dramatic că momentele cele mai fericite din viața ei erau cele petrecute la mine în bucătărie, dar când simți că i se apropie sorocul, deveni din ce în ce mai agitată. În adâncul inimii ei își auzea strămoșii amintindu-i de prezicerea care-i fusese făcută într-un cort sordid în urmă cu mai bine de doi ani. Parcă un șir lung de rude moarte stăteau cu brațele întinse urându-i să aibă copii. Oare stăpânul făcuse o promisiune în vânt?

Adesea se trezea în toiul nopții cu inima bubuindu-i în piept. Se dădea jos din pat, ieșea din casă și, în bezna nopții, se uita și privea bezna să vadă licărul lămpii mele de kerosen. Și dacă îl zărea, ofta ușurată, închidea ușa încet și venea la mine. Deși însărcinată, se cățara prin fereastra mică de la bucătărie.

Încă-i aud vocea dulce, firavă de odinioară spunându-mi: „Lakshmi, tu ești lampa mea de veghe noaptea!”

Mă bucuram mereu să-i văd fața rotunjoară. Uneori șușoteam, alteori pur și simplu tăceam amândouă. Când mă gândesc acum la vremurile acelea, îmi dau seama cât de prețioase au fost. Dacă aș fi știut atunci ce știu acum... i-aș fi spus la ureche cât de mult țin la ea. I-aș fi spus că mi-a fost cea mai bună prietenă. Regret că nu i-am spus: „Ești sora mea și asta este casa ta!” Poate că eram prea tânără, prea absorbită de propria experiență a maternității. N-am prețuit atunci la justa valoare apropierea noastră și nici nu m-am gândit la consecințele pierderii ei. Uneori izbucnea fără motiv în plâns și spunea cu o voce de toată mila: „M-am născut sub o stea extrem de nefastă!”

Mui Tsai a mai născut un băiat. Zicea că avea capul acoperit de păr negru și că i-a zâmbit. În prima zi l-a ținut strâns la pieptul ei. A doua zi, stăpâna a intrat la ea în cameră. Avea un licăr ranchiunos în privire când i-a transmis lui Mui Tsai că bebelușul Primei Soții murise cu o lună în urmă și era datoria lor să se sacrifice și s-o ajute pe cea mai în vârstă dintre ele. Mui Tsai trebuia să-i dea copilul femeii care jelea. Șocul veștii că primul ei născut murise fu mai greu de acceptat decât ideea că trebuie să renunțe și la al doilea copil. Scutură confuză din cap și cedă mogâldeța frumos mirositoare. În sinea ei, Mui Tsai știa că primul ei bebeluș murise de inimă rea.

Rămase cu fața cenușie de supărare, dar ochi secați de lacrimi, când stăpâna răutăcioasă avu îndrăzneala de a-i spune:

— Ești tânără și foarte fertilă! Mai ai mulți fii în pântec!

— O să-i vrei pe toți? Întrebă foarte încet Mui Tsai, convinsă că Soția a Treia n-o auzise.

Două luni mai târziu, bolnavă de malarie, am născut-o pe Anna, cu pielea ei de culoarea caramelului și cu ochii mari, rotunzi. Noaptea era cel mai rău. Mai întâi deliram de la febră, apoi tremuram necontrolat în propria-mi sudoare. În timpul zilei, slăbită și cu mintea încețoșată sub efectul chininei, simțeam că fetița este în brațele lui Mui Tsai. Vreme de șaptesprezece zile, Ayah a fost ca o umbră mișcătoare în jur, iar copiii, două pete luminoase șușotind pe lângă pat. Uneori simțeam buzele răcoroase, tari ale soțului meu pe pielea mea lipicioasă și alteori degețele curioase care-mi atingeau fața, dar de fiecare dată părea mai ușor să mă detașez și să mă abandonez bolii. Când mi-a trecut boala, pierdusem laptele, iar sânii îmi erau ca niște pietre mici sub piele, tari și dureroși la atins. Plângeam și eram slăbită de puteri. Singura persoană care a reușit să-mi smulgă un zâmbet a fost dragul meu Lakshman.

M-am uitat la micuța Anna și mi s-a făcut milă de ea. Sărăcuța! Nici măcar nu avusese parte de lapte matern, dar era un copil tare bun, cu ochi enormi, sclipitori, și am fost încă o dată recunoscătoare că nici ea nu moștenise genele simple ale mătăhălosului ei tată. Zăceam în pat și l-am văzut pe Ayah cum o ridică ușor, de parcă i-ar fi fost frică să n-o scape sau rănească, deși pe Mohini o luase în brațe de prima dată, ca o moașă experimentată.

Mui Tsai era topită după fetița mea nou-născută. Se purta cu Anna cu totul altfel decât cu Lakshman și Mohini. Se minuna și se bucura la cele mai mici detalii:

— Uită-te la limbuța ei, e așa de drăguță! obișnuia să exclame, cu fața luminată de încântare.

Într-o zi m-am întors de la piață și am găsit-o alăptând-o pe Anna. A ridicat privirea vinovată.

— Iartă-mă, dar plângea de foame!

Imediat am priceput de ce Annei nu-i convenea deloc laptele de la cutie. Simțind că-mi iau foc urechile, am ascultat explicațiile lui Mui Tsai. Cum și-a pierdut laptele de când i-a fost luat al doilea bebeluș și că primul plânset de foame al Annei a făcut-o să-i revină în piept. Mi s-a părut jenant că i se vedea chiar atunci, de fată cu soțul meu, bluza umezită.

Desigur! Nu-mi dădusem seama până atunci, dar ea o hrănise pe Anna în cele șaptesprezece zile cât am zăcut cu febră și delir. Cu mare greutate am reușit să-mi stăpânesc repulsia instinctivă față de faptul că altcineva îmi alăptase propriul copil. Mi-am spus în gând că pierderea cumplită pe care o suferise o îndemnase să acționeze cu așa îndrăzneală. Înțelegeam. Cel puțin asta încercam să mă conving. Aș fi vrut să fiu mărinimoasă. Pierduse așa de mult. Ce era așa de rău să-mi hrănească bebelușul? Sâniile mei se uscaseră ca pergamentul, în timp ce ai ei erau plini și aveau să mai fie hrănitori câteva săptămâni bune. Așa încât gurița roz a Annei a supt la sâniile mici, necrescuți ai lui Mui Tsai. Maternitatea e un lucru straniu. Oferă și ia atâtea lucruri. Ar fi trebuit să fiu recunoscătoare, dar n-am fost. Deși n-am zis nimic, n-am fost suficient de matură să trec peste lucrul acela și să merg mai departe.

Am ridicat un zid micuț între noi. Nu înalt, dar de fiecare dată când biata fată încerca să comunice cu mine, trebuia să-l sară. Acum îmi pare rău că a apărut acel obstacol între noi. Eram singura prietenă pe care-o avea și i-am întors spatele. Le spun tuturor nepoților mei să nu se izoleze de cei din jur, pentru că dacă apuci să ridici ziduri față de străini, te închizi între ele. Este în

natura lucrurilor ca, odată ridicat acest zid spre exterior, să crească de la sine până nu mai poate fi escaladat.

Când Mohini avea trei ani, a răcit. În mai puțin de o săptămână, răceala s-a transformat într-un hârâit astmatic înfricoșător. Stătea mică și complet neajutorată, proptită între trei perne pe patul meu mare, argintiu și se străduia să respire, cu ochii ei frumoși plini de teamă și gura ca o dungă albastră. În pieptul ei mic auzeam zornăitul unui șarpe periculos care se prefăcea că e o piuitoare de copil.

Am încercat toate leacurile tradiționale la care m-am putut gândi și tot ceea ce mă sfătuiseră doamnele de la templu. Am uns-o cu balsam de tigru pe pieptul astmatic, am ținut-o plângând în hohote în fumul unor plante medicinale cu miros înțepător și i-am dat cu forța pe gât pastile negre, ayurvedice. Apoi tatăl ei a mers până la Pekan cu autobuzul să cumpere porumbei verzi. Arătau așa de dulci în colivie, uguind și dând din căpșoarele lor drăguțe, dar le-am imobilizat corpurile, pline de oase mici, care se zbăteau în palma mea și le-am rupt capetele. Am hrănit-o apoi pe Mohini cu carnea aceea vineție, tăiată cubulețe și prăjită cu cuișoare, crușin și șofran. Apoi Prima Soție, vecina mea din casa aceea năucitoare de alături, îmi aduse un plic din hârtie de ziar cu niște insecte uscate. La o privire mai atentă am descoperit că erau găze moarte, furnici, albine, gândaci și greieri amestecați într-o mare de picioare, atât de uscați încât pocneau atingându-se unul de altul și foșneau aspru pe hârtia în care fuseseră aduși. I-am fiert în apă până s-au transformat într-o pastă maronie, scăzând cam la o treime din cantitatea inițială și rezultatul l-am dat copilului meu să-l înghită. Totul în van.

În toiul nopții, trăiam momente de groază când se făcea vânăta neputând respira. La spitalul nostru mic din zonă, amenajat într-o curte, un doctor i-a dat niște pastiluțe roz care o făceau să tremure necontrolat. Convulsiile m-au speriat mai mult decât hârâitul din plămâni. Trecuseră două zile de iad. Ayah își cuprindea capul între palme ca un bătrân, dezolat și neajutorat. Radioul tăcea. Se învinovăța. El o scosese la plimbare și, când începuse pe neașteptate ploaia, o lăsase să se ude.

Aș fi vrut să dau vina pe el, dar nu era nimeni de vină. Eu îl pusesem să scoată copiii la aer. M-am rugat. Cum m-am mai rugat! Am stat ore întregi cu genunchii pe pardoseala rece a templului și cu fruntea lipită de piatră, frângându-mă în mătâni, ca să-mi arăt adâncă evlavie. Eram o creatură minusculă. Te rog, mărite zeu, ajută-mă! Bunul zeu doar nu avea cum să mă abandoneze acum!

În a treia după-amiază, Mui Tsai a năvălit în bucătăria mea cu o idee absolut fantezistă. M-am oprit din amestecatul linteii în iaurt, prinzându-mă cu mâna de burtă, căci eram din nou însărcinată, și ascultând pe jumătate șocată, pe jumătate uimită vorbele aruncate rapid, agitat din gura ei mică. Înainte de a termina de vorbit, scuturam din cap.

— Nu! am rostit, dar cu glas neconvincător.

Adevărul e că eram gata să încerc orice. Voiam să fiu convinsă. N-a pierdut vremea. A insistat cu însuflețire:

— O să aibă efect!

— Este o idee dezgustătoare! Pfiu! Cui i-o fi venit ideea asta bolnavă? Și totuși...

— O să meargă, încearcă te rog! Vrăciul stăpânului meu este foarte, foarte priceput. A venit tocmai de la Shanghai.

— Este o idee groaznică! Cum să-mi forțez bietul copil să facă asta? Și așa abia respiră. Risc să se sufoce.

— Trebuie să încerci! Vrei s-o vindeci de boala asta cumplită?

— Desigur, dar...

— Păi, atunci încearcă!

— O să fie un șobolan obișnuit?

— Nu, normal că nu! Este o specie anume, cu ochi roșii. Și când e abia fătat, nu are blană. Este roz și este cam cât degetul meu de mic.

— Dar trebuie să-l înghită viu?

— În primele minute de viață nu se mișcă. Mohini îl poate înghiți cu miere de albine. Nu-i spune ce este!

— Ești sigură că o să dea rezultate?

— Da, mulți oameni din China s-au tratat așa! Vrăciul este foarte deștept. Nu te îngrijora, Lakshmi! O s-o rog pe stăpâna Soong să te ajute.

— Câți șobolani va trebui să înghită?

— Doar unul, în regulă? răspunse ea repede.

Dar până la urmă micuța Mohini n-a mai trebuit să înghită niciun șobolan de la Mui Tsai. Tatăl ei a refuzat. Pentru prima dată de când îl știam, ochii lui mici negri scânteiară furios.

— Nimeni nu-i vâra pe gât un șobolan viu fetei mele! Ai naibii de barbari! tună el nervos înainte de a se întoarce în odaia în care se afla Mohini, unde uriașul a redevenit el însuși.

Ayah ura șobolanii. Simpla lor vedere îl revolta teribil. Fără vreun motiv real, din câte îmi amintesc, Mohini a început să se întremeze și în câteva zile

era mai bine și n-a mai fost nevoie de puii aceia speciali de șobolan cu ochi roșii decât mulți ani mai târziu.

Sevenese a venit pe lume la miezul nopții. Gând s-a născut, împlânzitorul de șerpi cânta la flaut și notele acelea muzicale dulci, singuratice, care i-au acompaniat nașterea, au fost ca un semn prevestitor pentru personalitatea ciudată pe care avea s-o aibă. Moașa l-a învelit într-un prosop curat, așa roșu-închis cum era, și mi l-a arătat. Sub pielea transparentă, sângele îi pompa printr-o pânză minusculă de vinișoare verzi. Când a deschis ochii, erau negri și curios de alerți. Am tras aer în piept ușurată. Nu semăna deloc cu copiii mei vitregi.

Copil fiind, Sevenese avea un zâmbet cuceritor și un răspuns obraznic mereu pregătit pe limbă. Cu capul plin de bucle și rânjetul ștregăresc, era irezistibil. Încă din primele luni m-am mândrit cu istețimea lui. Chiar dacă era încă mic, îl atrăgeau mereu toate lucrurile neobișnuite. Casa împlânzitorului de șerpi se afla în curba uliței și-l atrăgea ca un magnet. Deși i-am interzis să mai meargă acolo, o ștergea pe ascuns și petrecea ore întregi tentat și sedus de vrăjile și poțiunile lor ciudate. Acum îl vedeam în curtea din spate, apoi dispărea în casa aceea oribilă. Parcă avea ceva lipsă, neterminat sau diferit în el care-l îndemna să caute, să umble după acel lucru și niciodată să-l găsească. În multe nopți a venit fuga în bucătărie trezit de vise morbide care-mi zbârleau părul pe mână de frică. Pantere uriașe rânjind fioros cu ochi portocalii aprinși care-i săreau pe piept, după care se întorceau cu fața și-i devorau chipul. Odată mi-a văzut moartea. M-a văzut stând întinsă într-o cutie. Pe pleoapele mele închise erau monede și persoane pe care nu le cunoștea se plimbau în jurul monedelor cu bețe aprinse în mâini. Niște bătrâne cântau cu glasuri răgușite imnuri de slavă. Mohini, adultă și cu un copil în poală, plângea într-un colț. Când Sevenese mi-a visat moartea, nu mai asistase la nicio înmormântare hindusă și totuși a descris totul cu atât de multe detalii, încât m-au trecut fiori reci pe șira spinării. Nu reușeam să-mi înțeleg copilul acesta.

Când Anna avea doi ani și jumătate, am intrat la un moment dat pe neașteptate din grădină în casă și am încremenit. Anna era cu capul afundat în bluza cu imprimeu alb-albastru a lui Mui Tsai. M-am oprit în loc uimită pentru că îmi închipuisem că încetase s-o mai alăpteze de mult, mult timp. Secretul acesta era o trădare. Nu mi s-a părut normal ca fiica mea de doi ani să mai sugă încă. Furia mă copleși. Resentimentul mă făcu să uit că, la rândul meu, supsesem la sânul mamei până la vârsta de aproape opt ani. Vorbe urâte,

crude mi se strânseseră în gât. Le simțeam amare pe limbă. Am deschis gura, dar brusc mi-am dat seama că Mui Tsai, neobservând ochii mei arzători, privea în gol la orizont, lăsând să-i curgă lacrimi mute pe obrajii îndurerați, cu o expresie atât de tristă, că a trebuit să întorc capul și să-mi mușc limba. Simțeam cum clocotește sângele în mine. Încă era prietena mea, prietena mea cea mai bună. Am înghițit otrava.

Stând după ușa de la bucătărie, am tras adânc aer în piept și, pe un ton normal, am reușit s-o strig pe Anna, care veni alergând spre mine cu față nevinovată. Din partea ei nu exista nicio trădare. Încă simțeam cum mă chinuie gelozia. Ce trăire de compătimit! De ce oare o adăpostim în inimile noastre n-o să înțeleg niciodată. Pretinde că iartă, dar n-o face! Fără să se lase impresionată de lupii pe care ea îi văzuse pândind în viitorul ei distrus sau de ciorile negre ale disperării zburând în cerc pe deasupra, gelozia îmi șopti la ureche că Mui Tsai tânjea să-mi ia copilul în schimbul alor ei. Am ținut-o pe Anna strâns lipită de mine. Fetița mi-a dat un pupic umed.

— Tanti Mui Tsai este aici! zise ea.

— O, bun! am răspuns veselă, dar din acel moment mi-am propus să n-o mai las pe Anna singură cu Mui Tsai.

Timpul se scurgea cu repeziciune, punându-și amprenta pe corpul meu, schimbându-l. Aveam aproape nouăsprezece ani de acum. Eram femeie. Soldurile mi se lățiseră de la nașteri, iar sânii îmi erau plini cu lapte. Mi se schimba și fața. Pomeții începură să mi se definească. Căpătasem un sentiment de încredere în mine sesizabil în privire. Pruncii creșteau repede, umplând casa cu râsete și strigăte copilărești. Eram fericită. Era o senzație plăcută să stau afară seara, să-i văd pe copii jucându-se în timp ce pe sârmă cârpele albe dreptunghiulare pe care le foloseam ca scutece, cămășuțele lui Lakshman și rochițele lui Mohini fluturau în vânt. Eram bucuroasă că reușisem să fac o căsuță de basm dintr-o troacă. Copiii mei erau toți frumoși, nici măcar unul nu fusese atins de defectele fraților lor vitregi.

Mui Tsai își tăie pletele până la umăr. Eram iarăși amândouă însărcinate. Pe vremea aceea, orice moment de neatenție în întuneric aducea, prin finalul lui lipicios, ani de responsabilitate și chin. Ochii mari și rotunzi ai lui Sevenese urmăreau mersul greoi, de condamnată, al lui Mui Tsai.

De data asta, stăpânul promisese categoric.

— Pare sincer de data asta! zise Mui Tsai.

Nu puteam spune sau face nimic. Ochii ei stinși se uitau la mine mai absenți ca niciodată. Era ca un animăluț cu laba prinsă într-o capcană. Chiar și în

lumina difuză a lămpii mele, îi zăream licărul mut al lacrimilor. Mi se rupea sufletul. Înainte obișnuiam să ne povestim totul. Chiar și secretele de alcov; nimic nu părea suficient de important încât să ne ascundem una de alta. Acum însă, pe de-o parte, eu ridicasem acel zid de tăcere meschin dintre noi, iar dincolo de el era ea privind în gol, îndurerată și singură. Eu aveam cârdul meu de copii, iar ea trăia prin vizitele stăpânului și sarcinile fără prunc.

Dar continuam să fim prietene, îmi spuneam, refuzând cu încăpățănare să dărâm zidul dintre noi. Când ești tânăr, e greu să dărâmi un zid pe care l-ai înălțat cu cărămizile egoismului și cimentat cu tencuiala mândriei.

După ce a născut, am lăsat lampa de kerosen aprinsă până târziu în noapte și am stat la fereastră să-i aud pașii sau șoapta melodioasă când se interesa: „Dormi?” Au trecut săptămâni, dar fața ei rotundă n-a mai apărut la geamul meu. Bineînțeles că în sinea mea știam ce s-a întâmplat.

Am văzut-o întâmplător. Eram foarte mare, în ultimul trimestru de sarcină, dar de pe verandă am zărit-o stând afară pe unul dintre scaunele verzi, de piatră, sprijinindu-și coatele pe masa de piatră masivă. Cu capul aplecat, se uita în pământ. Părul ei drept îi căzuse în față, acoperindu-i fruntea. Mi-am tras repede papucii și m-am grăbit spre zidul care încercuia proprietatea lui Old Soong. Am strigat-o și a întors încet capul. S-a uitat fix la mine. În momentul acela mi s-a părut că n-o cunosc deloc, că e o străină. Părea o altă persoană. Apoi s-a ridicat în picioare fără tragere de inimă și a venit spre mine.

— Ce s-a întâmplat? m-am interesat, deși intuiam.

— A Doua Soție a primit copilul, șopti ea moale, dar stăpânul spune că o să-l păstrez pe următorul. Unde este Anna? întrebă ea și o urmă de emoție îi răsări pe chip.

— Hai s-o vezi! Crește repede, s-a făcut mare!

O să vin în vizită în curând, șopti ea schițând jumătate de zâmbet. Mai bine te duci înainte să te vadă stăpâna. La revedere!

Perdelele de la una dintre ferestre tremurară, apoi reveniră la loc. Și înainte să apuc să-mi iau la revedere, Mui Tsai întorsese deja capul și pășea spre casă. N-am mai avut când să mă preocupe situația lui Mui Tsai, pentru că în după-amiaza aceea am fost anunțată că soțul meu avusese un accident pe drum. În timp ce se îndrepta spre bancă pe bicicletă, un motociclist a intrat în el. Vestea că a fost dus inconștient la spital m-a lovit din plin.

Simțeam ca o greutate în stomac când am luat un taxi împreună cu copiii să ajung la spital. Eram speriată de moarte. Gândul că riscam să-i cresc singură, fără cineva care să-mi asigure banii casei se întindea ca o prăpastie

dinaintea mea. Am dus copiii în Secția de urgențe și i-am aranjat pe una din băncile lungi din sala de așteptare. Mititeii s-au strâns între o doamnă care gemea și un bărbat suferind de elefantită. I-am lăsat să se uite mirați la piciorul umflat al bietului om și am înaintat pe coridor. Acolo l-am văzut pe Ayah nemișcat, întins pe o targă îngustă, cu rotile, lipită de peretele holului. Am alergat spre el, dar cu cât m-apropiam, cu atât îmi era mai teamă. Avea capul spart, sângele îi năclăise părul, îi stropise cămașa și i se strânsese băltoacă sub cap. Nu mai văzusem atâta sânge în viața mea. Pe fața însângerată, patru dinți din față, cei pe care îi remarcasem încă de la nuntă, îi lipseau. O gaură neagră le luase locul. Dar cel mai rău îi arăta piciorul. Osul i se rupsesse și îi ieșea prin carnea rozalie. La vederea rănii mă luă cu leșin și mi se făcu greață. A trebuit să mă țin de ceva să nu cad. Cel mai apropiat lucru era peretele, de care m-am rezemat cu spatele. Apoi l-am strigat, dar era inconștient.

Niște infirmieri veniră în grabă pe coridor și-l împinseră cu targa prin ușile rabatante, duble de la Secția de urgențe. M-am lipit mai tare de perete, buimacă. Simțeam că mi se înmoaie genunchii. Copilul din burtă lovi și eram cât pe ce să izbucnesc în plâns. M-am uitat spre bancă și i-am văzut pe copii stând cumiți și privindu-mă cu ochi mari, temători. Le-am zâmbit și m-am îndreptat spre ei. Genunchii îmi erau ca de gelatină. S-au strâns grămadă în jurul meu.

Lakshman m-a luat de gât.

— Ama, mergem acasă acum? îmi șopti la ureche, cu voce schimbată.

— Imediat! i-am răspuns sugrumată, îmbrățișându-l atât de tare că aproape scânci.

Am așteptat cu copiii câteva ore.

Se înnoptase deja când am plecat fără să avem nicio veste. Era încă inconștient. În ricșă, gemenii mă priviră gravi. Anna ațipise sugându-și degetul mare, iar bebelușul Sevenese făcea balonașe de salivă. M-am uitat la toți, închipuindu-mi că înțelegeam ce simțise văduva care își aruncase cei șaisprezece copii și apoi pe sine într-o fântână. Mă îngrozea gândul că riscam să cresc copiii de una singură. Mă imaginam împiedicându-mă pe un culoar întunecat, înconjurată de ecoul vocilor celor mici.

Frântă, i-am hrănit și i-am pus la culcare. Eram prea șocată ca să pot mânca, așa că m-am așezat pe băncuță și m-am uitat la stele. Am început să mă întreb încontinuu în gând: „De ce mie? De ce, zeu măreț, îmi aduci în cale

atâtea greutăți?” În noaptea aceea am așteptat-o pe Mui Tsai și i-am simțit cumplit lipsa, că n-a venit.

Când s-au trezit copiii a doua zi, au mâncat și ne-am întors la spital. Pe patul de spital Ayah zăcea inconștient, cu pielea cenușie, acoperit de bandaje foarte albe. La ora prânzului am dus copiii acasă și, nesimțindu-mă în stare să mă întorc la spital, m-am așezat și am început să plâng. În seara aceea am mers cu copiii la templu. Pe Sevenese l-am așezat pe jos, iar pe restul i-am îndemnat să stea în șir în fața mea și împreună ne-am rugat.

— Rogu-te, zeu Ganesha, nu ne abandona acum! Uită-te la ei! l-am implorat. Sunt atât de nevinovați și de tineri. Fă-l bine, te rog, pe tatăl lor!

A doua zi nu apăruse nicio schimbare, tot inconștient era.

Când am privit în jos, brățările de sticlă de pe mâini scânteiau în lumină, făcându-mă să-mi amintesc de altceva. Distrasă de grija ultimelor zile, uitasem să mănânc. Uitasem de mica ființă ce creștea în mine. De patru zile îmi înfometasem fătul care n-avea nicio vină. În a cincea zi m-am trezit pe băncuța din bucătărie cu dureri în tot corpul.

I-am urmărit pe copii cum savurau micul lor dejun preferat: supă de sfeclă roșie, dulce. Imaginea unor copii care mănâncă este sfâșietoare când ești singură și speriată. Mestecau cu gura întredeschisă, învârtind zeama colorată în jurul limbuțelor roz. Sevenese se păță pe bluza albă. Mă uitam la ei, așa de mici și fără ocrotire, și eram speriată de moarte. A doua zi împlineam nouăsprezece ani. Simțeam cum mă înțepă lacrimile îndărătul pleoapelor, făcându-mă să văd ca prin ceață scena. Auzeam din când în când câte un plâns sau un moment de pauză sinistru. Asta mi se întâmpla mie. Mi-am văzut la orizont toate speranțele năruindu-se. Pierzându-și substanța. Era o perspectivă înfricoșătoare. Și când am întors privirea într-o parte ca să nu mai am viziunea aceea oribilă, mi-am văzut destinul rânjind într-un colț, iar visurile mele golite de miez, închise în cutia lui de fier.

Teama s-a transformat în furie.

Am dat fuga în camera de rugăciune. La altar, am înmuiat un deget tremurător în bolul de argint cu *kumkum* și mi-am desenat un punct roșu atât de mare și de neregulat, că practic îmi ocupa toată fruntea.

— Uite, uite! am strigat la imaginea zeului Ganesha. Încă am un soț!

Zeitarea se uita calm la mine. Toți zeii la care mă rugasem de când eram mică mă priveau cu exact aceeași expresie de recunoștință reținută. Și în toți acești ani, interpretasem greșit acel zâmbet schițat pe jumătate drept generozitate blândă. Emoțiile intense au dat glas unor vorbe furioase.

L-am provocat pe un zeu:

— Ia-mi-l dacă trebuie! Fă-mă văduvă de ziua mea! m-am răstit incoerentă de furie, ștergându-mi punctul roșu de pe frunte. Haide, am strigat fioros, dar să nu crezi că îmi voi îneca vreodată copiii în fântână sau să mă întind să mor! O să răzbesc! O să-i hrănesc și o să fac oameni din ei. Deci, continuă! Ia bărbatul nefolositor! Ia-l dacă-i musai!

În secunda în care am închis gura după acele vorbe aspre, urâte – jur că ăsta-i adevărul! —, cineva m-a strigat pe nume de afară. La ușă era o doamnă pe care o cunoșteam de la templu, care lucra ca îngrijitoare la spital. Venise să-mi spună că soțul meu se trezise. Încă slăbit, întrebuse de copii și de mine.

M-am uitat la ea năucă. Un mesager al zeului? Apoi am văzut-o că se uită curios la mizeria aceea roșie de pe fruntea mea și mi-am amintit că nu mă îmbăiasem de trei zile.

— Stai să fac un duș scurt, i-am spus, simțind că inima mi-o ia razna.

Mi se părea că-mi ies în cale hiene, aducându-mi flori cerești în fălcile lor agresive. Zeul îmi îndeplinise rugile. Mă ascultase. Pluteam de bucurie. Zeul doar mă testa, se juca cu mine, la fel cum făceam eu cu copiii mei.

Mi-am turnat o găleată de apă rece în cap și brusc n-am mai putut respira. Fie din cauza șocului pe care corpul meu slăbit l-a resimțit, fie din cauză că nu mâncasem în ultimele cinci zile, plămâni mi s-au blocat. Refuzau să primească aer. Genunchii mi-au cedat și am căzut pe podeaua udă, agățându-mă în disperare cu mâinile de ușă. Mesagera zeului a venit în fugă să m-ajute. În ochii ei n-am citit mirare, ci groază. O femeie gravidă, goală, însărcinată, cu buzele vinete și cu o expresie chinuită zăcea pe podeaua băii. Nu-mi mai amintesc clar ce-a urmat, doar că marginile sariului verde-limetă al femeii se făcură verde-închis la contactul cu apa. Mă ridică destul de greu, gâfâind de la efort, pentru că brațele mele ude îi alunecau din mâinile mici. Speriată că o să mor, m-am sprijinit de peretele cenușiu inspirând rar și superficial ca un pește și, încet-încet, mușchii din piept mi s-au relaxat și la fel și strânsoarea aceea ca de oțel. Reușeam să inspir guri mici de aer. Mesagera mă înveli într-un prosop și am reînceput să respir normal, ca toate ființele de pe pământ. Copiii, speriați și traumatizați, năvăliră deodată spre mine, plângând și suspinând.

Câteva zile mai târziu l-am adus acasă. Și câteva săptămâni mai târziu a luat o ricșă până la serviciu. Treptat, lucrurile au reintrat în normal, cu excepția unui hârâit slab din pieptul meu în nopțile foarte reci.

Când Jeyan s-a născut, a fost un mare șoc. Avea ochii mici pe o față lată, pătrată și picioare dureros de slabe. l-am sărutat ușor pleoapele micuțe,

întredeschise ca roua pe frunze și am sperat să fie totul bine, dar știam de atunci că nu va fi remarcabil. Viața urma să-l trateze cu același dispreț pe care i-l rezervase bietului său tată. Nu știam atunci că eu voi fi instrumentul pe care viața îl va folosi ca să-mi chinuie propriul copil. În mintea lui Jeyan, zeul considera potrivit să scoți doar câteva cuvinte, cu multe pauze între ele. N-a vorbit până la aproape trei ani. Se mișca la fel cum vorbea. Încet. Îmi amintea de copiii mei vitregi, pe care aproape reușisem să-i uit. Uneori mă gândeam vinovată că poate șocul teribil avut în baie când mi-am turnat găleata de apă rece pe cap sau perioada când am uitat să mănânc erau de vină pentru starea lui.

Mohini îl găsea încântător. Îi legăna trupul mic, întunecat în brațele ei albe și-i spunea că pielea lui e la fel de frumoasă precum pielea albastră a pruncului Krișna. Bebelușul se uita stăruiitor la ea, curios. Era genul iscoditor. Ca o pisică ce te urmărește cu privirea prin cameră. Mă întrebam la ce s-o fi gândind. Spre deosebire de ceilalți copii ai mei, refuza să zâmbească. Gâdilatul fiind, izbucnea în hohote scurte, involuntare de râs, dar nu stăpânea zâmbetul ca artă.

La opt luni după nașterea lui Jeyan, Mui Tsai a mai născut un copil. Bebelușul a țipat până s-a înroșit la față când a venit Prima Soție să-l ceară. Era dorit drept tovarăș pentru celălalt copil „al ei”, care, neavând frați sau surori, devenise prea răsfățat și dificil de strunit.

A venit și luna decembrie, aducând nu doar obișnuitele ploii musonice, ci și un nou copil. Doamna Gopal, care a fost de față la naștere, a fost practică și foarte rapidă în mișcări.

— Ai face bine să mănânci mai puțin creveți scumpi și să începi să strângi de zestre pentru copil, mă sfătui ea zornăind cheile prinse de șorț.

Biata fată avea culoarea ciocolatei amăruie. Chiar și ca bebeluș, Lalita era foarte urâtă. Zeii începeau să fie neatenți cu darurile pe care mi le trimiteau. Mai întâi Jeyan, și acum acest gândăcel mic care mă privea cu ochi triști. Avea privirea unei bătrâne îndurerate și părea că-mi spune: „Oh, sărmana de tine! Dacă ai ști ce știu eu!” Era ca și când Lalita mea știa deja că nefericirea avea să se aștearnă definitiv pe chipul ei searbăd.

Am hotărât că aveam destui copii. Îmi atinsesem limita. N-aveau să mai existe momente de neatentție în întuneric. Lunile treceau fără ca Lalita să se împlinescă. Membrele subțirele, aproape rahitice, îi fluturau pe lângă trup. Era la fel de tăcută ca tatăl ei. Nu-și manifesta niciodată deschis afecțiunea,

dar cred că ținea foarte mult la Ayah. În ochii lui vedea tot ce era greșit la ea și-l ierta necondiționat.

Foarte retrasă și imposibil de a fi provocată, fetița trăia în lumea ei imaginară. Petrecea ore întregi în grădina de legume, întorcând frunze și pietre, uitându-se sub ele și șoptind secrete lucrurilor invizibile pe care le găsea acolo. Când a crescut și amicii imaginari au părăsit-o, viața a fost tare nedreaptă cu ea, dar a rezistat la tot ce-i puneă în cale fără luptă. De fapt, fără să crâcnească.

Când Jeyan avea un an și jumătate, s-a săturat să se târască în patru labe, a vrut să se ridice, dar picioarele îi erau prea firave ca să-i susțină greutatea corpului. Mama m-a sfătuit în scris să sap o groapă în nisip și să-l așez în picioare în ea. Astfel îngropat, membrele sale aveau să se întărească treptat și să se facă vânjoase. Am săpat o groapă adâncă de jumătate de metru chiar în fața geamului de la bucătărie, de unde îl puteam vedea în timp ce găteam și-l lăsam în ea diminețile, ținându-l așa câteva ore. Adesea, Mohini stătea lângă el să-i țină de urât. Încet, încet, picioarele i s-au înzdrăvenit, până când într-o zi a izbutit să stea singur drept.

Când Lakshman și Mohini aveau șase ani, au început școala. Dimineața plecau la școala de stat unde învățau engleza, iar după-amiezele la școala locală unde erau învățați să citească și să scrie în tamilă. Lakshman trebuia să poarte pantaloni scurți bleumarin și o cămașă albă cu mâneci scurte, iar Mohini un sarafan albastru-închis peste o cămașă albă. Amândoi purtau șosete albe și teniși albi. Mergeau lângă mine, ținându-se de mână. Mi-am simțit inima tresăltând de mândrie văzându-i atât de emoționați. Prima zi de școală! Și pentru mine era o noutate. Eu nu mersesem niciodată la școală și eram bucuroasă că pot să le ofer copiilor mei un lucru de care eu n-avusesem parte. Am plecat devreme de acasă ca să trecem mai întâi pe la templu. În dimineața aceea răcoroasă, le-am așezat rucsacurile pe jos lângă altar ca să fie sfințite, Lakshman a tras de clopot, iar eu am spart o nucă de cocos, cerând binecuvântarea zeului.

Aveam douăzeci și șase de ani, iar Lalita șase când am primit o telegramă de la unchiul meu, negustorul de mango. Se mărita fata lui și noi eram cu toții invitați la nuntă. Soțul meu nu mai avea zile de concediu, așa încât nu puteam merge. Mi-am împachetat cele mai bune sariuri, bijuteriile și papucii cu mărgele aurii, iar copiilor, cele mai bune haine.

A venit să ne ia aceeași mașină neagră, lucioasă care ne luase pe mine și Ayah din portul Penang, dar Bilal se pensionase. Un alt bărbat în uniformă

kaki ne rânji servil, salută atingându-și ușor bereta și ne îngrămădi bagajele în portbagaj. Am urcat în interiorul capitonat al mașinii cu un fior de nostalgie. Eram doar o copilă când venisem în țara asta, iar acum mogâldețele cărora le dădusem naștere se foiau pe lângă mine. În aerul răcoros al dimineții, mi-am amintit de doamna cu labelle picioarelor deformate și de alaiul de spălători de mine, de parcă toate acestea se întâmplaseră într-o altă viață. Cât de mult mi se schimbase viața! Cât de generoși fuseseră zeii cu mine! În timp ce eu eram pierdută în reverie, copiii se certau și se împingeau pentru locul la fereastră. Mi-am întins automat mâna ca să-l împiedic pe Sevenese să-l mai ciupească pe Jeyan.

Anna avea rău de mașină, iar Lakshmanan, așezat regește în scaunul din față, cu geamul deschis și vântul suflându-i în părul ondulat, se răsuci și ne privi cu un amestec de curiozitate și dezgust. Am surprins în oglinda retrovizoare ochii șoferului zăbovind asupra lui Mohini și m-am abținut să nu ripostez. Trebuia s-o mărit repede. Răspunderea unei mari frumuseți apasă pe umerii unui părinte. Avea zece ani și deja atrăgea prea multe priviri. Uneori rămâneam trează noaptea, făcându-mi griji pentru ea. Duhuri prietenoase veneau în bucătăria mea și îmi șopteau să fiu precaută. Ar fi trebuit să le ascult. Să fi avut mai multă grijă. Să-i fi lăsat pielea albă să se bronzeze la soare. Să-i fi pus cu mâna mea briciul de ras al lui taică-său la gât.

La reședința unchiului meu mă aștepta o mare surpriză. Mai întâi, pentru că locuia pe o colină, iar colinele erau în general apanajul europenilor, iar în al doilea rând, pentru că trăia într-o casă foarte mare, de fapt o vilă imensă cu două niveluri și camere luxoase, verande cu colonade și un acoperiș ascuțit, impresionant. Era construită în stil englezesc Regency, lansat de John Nash, după cum avea să-mi explice mai târziu unchiul meu mândru. Ascultam cu surprinderea unui țăran despre felul în care mă informa fălos că liniile arhitecturale anglo-indiene paladine ale conacului lui erau asociate cu umanism și idealuri de rang, prestigiu și eleganță.

A treia surpriză, total neașteptată, a fost impresia că nevasta unchiului, care nu mă mai văzuse până atunci, mă ura. Am simțit asta din momentul când a deschis ușa și mi-a zâmbit. M-a făcut să încremenesc, dar momentul a trecut când unchiul a alergat să mă întâmpine și m-a îmbrățișat. S-a uitat uluit la Mohini și și-a mișcat aprobator capul dintr-o parte în alta văzând cât de înalt și puternic era Lakshmanan. Dar Anna a fost cea care l-a făcut să-i dea lacrimile când s-a uitat solemn la el. Era mică pentru vârsta ei. Avea ochi care

te implorau s-o ridici în brațe și fălcuțe ca niște mere din care-ți venea să muști.

— Uită-te la fața ei! strigă el luând-o în brațe și ciupind-o de obrăjori. E leită mama mea!

Își șterse lacrimile care i se strânseseră la colțul ochilor. Apoi îngenunche și-i sărută pe Jeyan și pe Sevenese și ne pofți să intrăm. N-avea cum să n-o rateze pe Lalita, pentru că aceasta se ascunsese în faldurile sariului meu într-un acces de timiditate.

Înăuntru, pardoseala de piatră, verandele adânci și cornișele conlucrau armonios la crearea unui interior plăcut și răcoros. Mi-am rotit privirea, impresionată de opulența din încăpere și-am dat cu ochii de obiecte din toată lumea. Figurine frumoase din jad în casete de sticlă, mobilă englezească rafinată, covoare persane deosebite, oglinzi franțuzești uriașe, cu rame aurite și fotolii acoperite cu brocart. Încăperea părea a fi peștera lui Aii Baba. Umilul meu unchi era realmente bogat. Mi-am dat seama că nu era un mic negustor de mango neînsemnat și am aflat mai târziu că își diversificase activitatea, intrând în sectorul profitabil al afacerilor cu cauciuc și tablă. De aceea se aflau atâtea camioane în fața casei.

Mătușa ne-a condus într-un salon cu o ușă cu oblon care dădea spre un balcon. Din balcon se zărea un sat mic, drăguț, Minangkabau. Bănuiam că mătușa mă detesta în taină și, deși nu știam de ce, eram încântată de șederea noastră acolo și de nunta care urma. Erau așteptați cinci sute de oaspeți și fusese închiriată clădirea primăriei din localitate. Timp de două zile se gătise întruna în oale mamut din fier. Când în sfârșit ne-am aventurat în bucătărie, douăzeci și una de tăvi cu prăjituri și dulciuri erau aliniate la perete. Multe femei îmbrăcate în sariuri vorbeau și bârfeau în timp ce tăiau în forme sau prăjeau în ulei prăjiturele și fursecuri. În cratițe mari de fier, tot felul de amestecuri de legume fierbeau și bolboroseau. M-am uitat la copiii pe care îi adusesem cu mine și, spre groaza mea, l-am văzut pe Sevenese îndesându-și repede în gură cu mânuțele lui grăsuțe zeci de scoici de zahăr.

A doua zi i-am îmbrăcat pe copii cu veșmintele lor noi, care le stăteau foarte bine, mulțumită să vadă răsplata orelor pe care le petrecusem noaptea croind și cosând. Nu-i vedeam prea des atât de gătiți. Pe cele trei fete le îmbrăcasem în aceleași nuanțe de verde și auriu. Anna era adorabilă, iar Lalita drăguță, dar Mohini era ca o sirenă splendidă, cu ochi luminoși, încântători. Când am coborât la parter, am surprins frisonul de furie și invidie de pe chipul

fardat al mătușii mele și m-a încercat o senzație perversă de mândrie că țâncii mei sclipitori, nevinovați și jucăuși o impresionaseră atât de mult.

Era o ocazie importantă, o etalare fantastică de bogăție. Podeaua vastă a primăriei fusese decorată cu desene clasice *kollum*, complicate, executate manual de niște femei așezate în patru labe, folosind un amestec subțire din făină de orez și apă. Femei în sariuri scumpe de mătase stăteau în grupuri colorate și pălăvrăgeau încercând să acopere zumzetul tobelor și al trompetelor. Deasupra lor, de tavan erau agățate sute de frunze galbene de cocotier împletite frumos și frunze de mango care fluturau ca niște stegulețe verzi. Cincizeci de bananieri tineri, plini de fructe verzi, tăiați la baza trunchiurilor netede, fuseseră înșirați de-o parte și de alta a cărării pe care mireasa avea să pășească sfioasă. Mirele, mândru și chipeș, aștepta la capătul cărării străjuite de bananieri. Când mireasa a ajuns la ușa din hol, strălucea ca o zeiță purtată într-o procesiune dintr-o zi sfântă. Nu încăpea îndoială că tatăl ei era bogat. Avea lanțuri pornind de la frunte, atârnat în șiruri groase de aur până la gât și presărate din loc în loc în pietre ca să-i cuprindă inclusiv talia. Mirele stătea pe lectica lui înălțată și părea foarte mulțumit.

După schimbul de inele, ghirlande și legarea aceluia *thali* gros de aur, la celălalt capăt al holului a început pregătirea pentru marele festin. Frunze de bananier au fost înșirate rapid pe podeaua acelei săli de niște băieți. Oaspeții s-au împărțiat, s-au așezat turcește în dreptul fiecărei frunze și au așteptat. Când încăperea s-a umplut de oameni aliniați spate în spate cu fața la o frunză de bananier, au sosit servitorii cu oale din aluminiu. Zumzetul vocilor s-a stins și oamenii au început să mănânce. Erau la alegere orez galben, orez simplu și tot felul de preparate vegetariene. După care au venit supa dulce, brânza *kaseri* și dulciurile cu nucă și alune.

Într-un cort verde instalat în fața sălii era o masă specială cu pânze albe, flori și farfurii, pregătită pentru invitații europeni, care afixau aceeași expresie de noblețe și de amabilitate distantă. I-am studiat cu atenție. Păreau o rasă mândră, care considerau prezența lor acolo ca pe o favoare. Chiar un act de caritate. Și era fascinant să-i privești cum mâncau cu cuțite și niște ustensile mici, ca niște copite.

Au existat multe priviri piezișe aruncate în direcția lui Mohini, unele admirative, unele invidioase, unele meditative, cu planuri pentru fiii lor. A fost o zi interesantă, plină de pompă și splendoare, dar spre seară lui Mohini i s-a făcut rău. Ne-am grăbit spre mașina unchiului meu, dar până am ajuns la el acasă avea febră și gema de la crampele abdominale.

Unchiul meu a vrut să cheme doctorul, dar mătușa, cu fața ei jilavă la fel de neiertătoare, a țâțâit iritată și a trimis-o pe slujnica în vârstă, pe nume Menachi, să aducă niște ulei de margosa. Menachi era o femeie bătrână, slăbuță, cu umeri înguști și membre scheletice. Ceea ce rămăsese frumos la ea, nealterat de bătrânețe, erau ochii căprui, umbriți de gene dese, răsucite. Mi-a plăcut dintotdeauna să mă uit la chipurile bătrânelor, iar al ei era excepțional. Ca o carte de istorie, care avea o poveste de zis. Ridurile ei, niște pagini fascinante de parcurs. Trebui să se ridice pe vârfuri ca să-i dea să bea lui Mohini uleiul, fiind aproape cât ea de înaltă.

— O să-i fie bine mâine-dimineață, zise mătușa.

Menachi își înclină obedient capul, dar de îndată ce silueta înveșmântată în mov și auriu a mătușii mele ieși din cameră, bătrâna se apropie de mine.

— E deochi, nu indigestie! șopti ea aspru.

Îmi spuse că atât de multe persoane o priviseră cu invidie pe frumoasa mea fiică, încât gândurile lor rele efectiv o afectaseră. Ochii ei adânciți în orbite mă îndemnau s-o cred. Genele ei mătăsoase fluturară când adăugă că ochii unora erau atât de răi, încât puteau ucide dintr-o privire. Dacă admirau o plantă, a doua zi aceasta se usca și murea. Văzuse întâmplându-se asta.

O mână ca o gheară se încleștă pe brațul meu. E drept că pentru a anihila deochiul lumea obișnuia să picteze un punct negru pe fețele bebelușelor ca să le știrbească din frumusețe și să le protejeze de privirile geloase. Dar Mohini nu era bebeluș. Derutată, m-am uitat la bătrână și am întrebat:

— Ce să fac?

Ieși în fața casei și luă un bulgăre de pământ. Apoi merse în două zone diferite ale terenului de lângă casă și adună alți doi bulgări de pământ. De fiecare dată când ridica unul, murmura rugăciuni. Când reveni în casă, presăra sare și ardei iuți uscați peste pământ. Ținând amestecul în palmele făcute căuș, îi ceru lui Mohini să scuipe în amestecul acela de trei ori. Mohini, care continua să se simtă rău în ciuda uleiului de margosa, se ținea de stomac și fața ei exprima durere.

— Ochii ăștia și ochii ăia și ochii tuturor celor care au atins această persoană să se ducă în foc! incantă bătrâna în timp ce dădea foc amestecului.

Ne-am așezat în cerc și ne-am uitat cum arde. Ardeii iuți și sarea scoteau șuierături și pocnituri, arzând cu o flacără limpede, albastră. Când focul se stinse de la sine, consumând totul, bătrâna se întoarse spre Mohini și o întrebă simplu:

— Cum te simți?

Spre surprinderea mea, Mohini nu mai avea nici febră, nici dureri. I-am mulțumit bătrânei mărunțele și aceasta înclină din cap cu modestie.

— Fiica ta este o regină! Nu lăsa să se abată prea multe priviri curioase asupra ei! mă sfătui mângâind cu mâna ei ridată părul gros și lucios al lui Mohini.

Era 13 decembrie 1941, iar eu tocmai strângeam bagajele ca să ne întoarcem acasă, când unchiul năvăli în camera noastră, cuprins de o panică oarbă, cu părul răvășit și ochii sălbatici. Cu vocea sugrumată de șoc m-anunță că japonezii au invadat Malaysia. În timp ce noi mâncam și petreceam, trupele japoneze debarcaseră în Penang. Se pare că soldații britanici mari și vânjoși pe care ni-i imaginaserăm invincibili fugiseră, lăsându-ne la voia întâmplării. Descriindu-mi agitat mulțimea care se adunase în piața din Penang ca o turmă de dobitoace dezorientate, unchiul meu împrășca salivă. Cum se uitau pe cer la avioanele metalice și urmăreau cu teamă și admirație aparatele de zbor lucioase, ca apoi acestea să lanseze bombe asupra lor. În tot acest timp, nebănuind ce se întâmplă, își închipuiseră că sunt avioane britanice venite să-i salveze. Și apoi fețele lor înnebunite, ridicând membre rupte sau strivite din mormanul de dărâmături din jur.

Război! Ce-o să însemne pentru familia mea? Pe chipul terorizat, acoperit de transpirație al unchiului meu am văzut toate acele răspunsuri oribile la întrebarea mea.

— O să ajungă în curând aici! Trebuie să începem să ascundem orezul, toate lucrurile de valoare...

Am auzit ca un tunet pe cer. Era doar un avion care trecuse la mică înălțime, dar unchiul se cutremură și constată pe un ton rece, prevestitor:

— Sunt aici!

Drumurile erau blocate. Nu se putea călători. Eu și copiii eram nevoiți să rămânem.

Casa unchiului era frumoasă și aveam mereu mâncare bună la masă, dar mă știam musafirul nedorit al mătușii. Unchiul stătea puțin pe acasă, împărțindu-se între diverse întâlniri cu parteneri de afaceri care simțeau că vor avea pierderi importante. Vreme de două săptămâni, mătușa își alimentase în tăcere ura misterioasă față de mine. Necunoscând originea ostilității ei, eram vulnerabilă, dar într-o zi, când am intrat în bucătărie, am văzut-o aruncându-mi o privire și întorcându-mi spatele, remarcând cu glas tare spre una dintre slujnice:

— Unii pretind că vin pentru două zile, după care ajung să stea convenabil luni întregi!

Stăteam cu bagajele strânse și gata de plecare de când primisem anunțul că drumurile sunt blocate și nimeni nu poate pleca. Știa asta. Văzuse gențile împachetate. Nu luasem în calcul invazia japoneză. M-am hotărât s-o înfrunt.

Am mers spre ea și am întrebat-o încet:

— De ce mă urăști așa de mult?

— Pentru că ai împrumutat bani de la soțul meu fără să plătești dobândă, suieră ea cu răutate, apropiindu-și fața umedă de a mea.

Se vârâse în sufletul meu așa de aproape, că-i distingeam porii pe obraji, rășfrângerea nemulțumită a rotunjimii buzelor și-i adulmecam mirosul lăcomiei.

Luată prin surprindere, am deschis și închis simplu gura. Mi-am ferit privirea de la chipul ei comun, devenit grotesc sub imperiul furiei. Voiam să nu mai văd gura aceea de pradă, rujată cu un cireșiu supranatural și ochii turbați, machiați cu bleu-deschis ca penele de pescăruș albastru. Am simțit cum mi se înfierbântă obraji de parcă m-ar fi prins furând una dintre piesele lor exorbitante, din casetele acelea încuiate. Mi-au căzut ochii pe o statuie din lemn în mărime naturală a unei dansatoare din Bali. Trăsăturile delicate de pe chipul zâmbitor îi erau minunat redată în abanosul solid, aranjamentul de pe cap înțesat cu bijuterii și prins complicat era o încântare pentru privitor și stătea mărturie pentru dibăcia cioplitorului. M-am gândit la numeroasele camioane parcate într-o parte a vilei și la sacii de orez adunați movilă, unul peste altul, aproape atingând tavanul înalt al conacului lor anglo-indiano paladin.

Cum putea femeia aceasta să trăiască în asemenea vilă splendidă, plină ochi cu bogății pe care majoritatea oamenilor abia le visează, să fie servită îndeaproape de atâtea servitori și să fie obsedată de ceva atât de minor ca dobânda la un împrumut vechi al unei rude care se zbătea să supraviețuiască? Cât de lacom este oare sufletul omenesc?

— M-am oferit să-i plătesc dobândă, dar soțul tău a refuzat, am spus într-un final.

Fierbințeala din obraji îmi trecuse. Mi se făcuse frig de nervi și-mi părea rău de unchiul meu. Nu doream nimănui o consoartă ca ființa aceea rea, cu atât mai puțin unchiului meu. M-am hotărât să plec în aceeași zi, chiar dacă aș fi fost nevoită să fac drumul pe jos până în Kuantan, cărându-i pe copii în spinare. Poate că până la urmă nu din cauza banilor mă ura. Ci din cauza

afecțiunii evidente și sincere pe care unchiul meu o avea față de mine și copii, dar eram tare mândră pe atunci. Știam că nu mai pot rămâne acolo decât atât cât era strict necesar pentru a pregăti călătoria de întoarcere. Când a venit unchiul meu, l-am anunțat ce intenționez și, cum nimic din ce spunea nu mă putea face să mă răzgândesc, s-a apucat să-mi aranjeze plecarea cu o barcă. Avea să fie un voiaj lung și anevoios, poate chiar periculos, dar eram de neclintit. Gura mi se strânsese ca o linie dreaptă, subțire.

Copiii exclamă încântați, abia reușind să-și rețină nerăbdarea la gândul unei călătorii cu barca. Isprăvile pe care și le povesteau erau pline cu tigri feroși și elefanți dresați care își foloseau blând trompele să ne salveze. Gura mea posacă nu le știrbi entuziasmul. Când am plecat, soția unchiului n-a ieșit să-și ia la revedere și singura veste pe care am mai avut-o de la ea a fost după ce japonezii le-au luat toate lucrurile frumoase din casă. Atunci, bietul meu unchi meu pierduse deja toți banii. Investise prea mult în cauciuc, iar prețul cauciucului a scăzut dramatic. Lovită de sărăcie, mătușa mi-a scris să-mi ceară dobânda. I-am trimis banii imediat.

Menachi a venit după noi cu un leac împotriva insectelor, făcut din balegă arsă de vacă. I-am pudrat pe copii cu cenușa gri și am pornit la drum cu un bărbat tocmit de unchiul meu.

Călătoria a început de la marginea mucegăită, cu miros fetid a unei păduri.

Nu era locul romantic pe care mi-l închipuisem. În umbra verde, amenințătoare, tot felul de lucruri se ghemuiau, întindeau și creșteau de jur împrejurul nostru. Liane atârătoare, groase și încâlcite îmi atingeau umerii, agățându-se ușor de mine, tânjind parcă să-mi străpungă pielea cu țepii lor mici, ascuțiți. La urma urmei, sângele este cel mai bun îngrășământ.

Copacii creșteau drepti și înalți, asemenea colonadelor de la vila unchiului, de zeci de metri, fără să elibereze vreo creangă, până ajungeau la lumină și aer, după care se lansau spre cer.

La un moment dat am auzit un răget adânc. Jungla se juca pur și simplu cu sunetul, strecurându-l prin încâlceala de vițe și plante agățătoare, până ajunse asurzitor la urechile noastre. Călăuza ne spuse că era de tigru și un val de frică trecu prin șirul meu de copii ca o rafală de vânt deasupra unui câmp cu iarbă înaltă. Bărbatul se amuza pe seama spaimei noastre și a exclamațiilor de groază pe care le scoteam, după care admise că tigrul era prea departe ca să ne îngrijoreze. Nu iuți pasul și, treptat, groaza de a vedea dungi negre și portocalii licărind printre frunze se risipi.

Ni se lipiseră hainele de piele și simțeam că ne sufocăm. Parcă respiram în abur. Continuam să mășăluiim în mirosul acela puternic de pământ și frunze mucegăite. Țânțarii bâzâiau sâcâitor, ținuți la distanță de mirosul degajat de pomada împotriva insectelor a lui Menachi. Uneori, ghidul trebuia să taie câte o creangă sau vreo liană, dar altfel înaintam fără probleme.

În curând am ajuns la mal, unde ne aștepta barca.

Râul era lat și curgea repede. M-am rugat cu fervoare zeului Ganesha, cel care îndepărtează toate obstacolele:

— Fă ca râul să nu ne înghită pe niciunul dintre noi! Du-ne acasă în siguranță, mărite zeu-elefant! Apoi ne-am urcat cu grijă în barcă.

Barcagiul nostru era un aborigen. Avea trăsături mari, neregulate și cârlionți maronii ca mierea. Pielea îi era de un negru-închis, ca mahonul, după o viață întregă sub soare. Când se așeză în barcă, deveni una cu ea, dirijând ambarcațiunea aceea veche și zgomotoasă de parcă era o extensie a lui. Avea corpul subțire și musculos, dar o fire echilibrată și jovială. La un moment dat, în timp ce încerca să se întindă și să taie un mănunchi mare de banane coapte care atârna la marginea apei de-a lungul malului, barca s-a împotmolit în noroi. După ce a așezat fructele galbene pe fundul ambarcațiunii, s-a lăsat în mâzga aceea moale până la piept, trăgând și smucind barca până a eliberat-o. Apoi s-a azvârlit în barcă sprinten ca un delfin și a rânjit larg, dezvelindu-și gingiile violacee.

Știa povești fascinante despre un vechi oraș khmer scufundat, care zăcea în adâncurile lacului Cini, ascuns sub straturi de aluviuni. Cu voce melodioasă ne depănă legenda despre locuitorii Khmerului, care și-au inundat propriul oraș ca să reziste atacului, dar au pierit în ultima confruntare, lăsând orașul cambodgian îngropat de atunci.

De pe buzele lui groase, ca de cauciuc, înviară povești misterioase despre un monstru legendar care trăia pe fundul lacului Cini și avea un corn pe capul mare cât al unui tigru și un corp uriaș, care se unduia creând valuri ce puteau răsturna ușor o barcă. Povesti publicului care îl asculta cu ochii cât cepele că monstrul obișnuia să treacă din lacul Cini în sus spre lacul Pahang, pe drumul pe care mergeam și noi. Poveștile erau întâmpinate cu nerăbdare de copii, dar mai târziu, când am dat de ape mai învolburate care clătinau barca, au început să țipe speriați, convinși că monstrul exista cu adevărat și căuta să ne mănânce.

La un moment dat, o pasăre portocalie, iridescentă, de o frumusețe nemaipomenită se așeză pe o creangă de deasupra noastră și își privi propria

reflexie în apă. Am trecut pe lângă un copac mare, cu crengi vânjoase, pline cu maimuțe mici. Barcagiul a oprit motorul. În liniștea care s-a așternut brusc nu se auzea nimic. Colonia de maimuțe pitice, de culoarea și mărimea unor șobolani, încremenise locului, cu ochii umezi ca niște bile de sticlă. După care una dintre maimuțe căzu în apă cu un pleoscăit ușor și începu să înoate spre noi. Celelalte îi urmară exemplul, lăsându-se pe rând să cadă încet în apă. În curând, apa era plină cu ele.

Copiii erau amuțiți de fascinație și teamă ascunsă. Oare mușcă? Oare ne vor zgâria sau vor trage de noi? M-am uitat îngrijorată la barcagiul, dar acesta mă liniști zâmbind. Evident, mai trecuse prin asta. Scoase un cuțit mic din buzunar și tăie un ciorchine din mănunchiul mare de banane coapte pe care îl luase, acoperind repede restul de banane cu un sac maroniu. Le întinse copiilor câte o banană.

Primul a ajuns la marginea bărcii liderul grupului, am presupus noi. Blana udă îi atârna pe lângă trupul slăbuț. Ochii lui mari ne cercetară plini de curiozitate. Era o încântare de urmărit. Niște mânuțe negre se repeziră s-apuce banana pe care Lakshman i-o întinsese, curățând-o cu o agilitate uimitoare. Coaja o aruncă în apă. Preț de o clipă, coaja pluti ca o floare galbenă, apoi se scufundă. Banana dispăru în gura maimuței din trei mușcăături, gura mică mestecând-o repede. Fără să-și dezlipească de noi ochii rotunzi și isteți, întinse mânuța să-i mai dăm. Mohini întinse banana ei, dar o maimuță din apropiere o înhăță imediat. Alte maimuțe începură să urce la bord. În curând am terminat toate bananele. Începură să scoată zgomote alertate și să se certe între ele, aliniat pe marginea bărcii, ude și curioase. Fețișoarele lor simpatice se uitau cu jind la mâinile noastre goale. Ochii liderului păreau că reflectează. De parcă știa că mai sunt fructe sub sac. Alte maimuțe veneau înot spre noi, în grupuri de blană gri-maronie. În apă erau rapide și tăcute. Dintr-odată, ni s-a părut că sute înoată în direcția noastră. Prezența micilor creaturi îmblânite și aparent inofensive devenea amenințătoare.

Eram o mamă cu copii foarte mici în barcă și niciunul dintre ei nu știa să înoate.

— Să mergem! i-am strigat barcagiului.

Fără să se sperie sau să se grăbească, bărbatul porni motorul, iar maimuțele căzură simultan și grațios în apa de culoarea ficatului. Le-am văzut cum înoată înapoi spre uscat. În curând dispărură din vizorul nostru, ascunse de frunzișul des, după care reapărură ca niște flori maronii pe crengile

răsfirate ale aceluia copac uriaș. Atunci mi-am dat seama că ar fi fost incapabile să ne facă rău și m-am simțit privilegiată că le-am văzut.

Cam la un kilometru și jumătate după ce am trecut de maimuțe, ne-am lăsat pe spate uimiți. Pe neașteptate, râul devenise ca un bulevard de liane înflorite. Vițe cu flori atârnavă până pe malul apei și se întindeau printre copacii denși, ce se aplecau deasupra râului, într-o manieră promiscuă, sufocându-i în nuanțe liliachii și creând un efect minunat, ca de tunel. Ca o peșteră magică dintr-un vis. Și peste tot, cei mai frumoși fluturi portocalii și negri, cu aripi franjurate, deranjați de prezența noastră, scuturară din aripi și se înălțară în nori de culori uluitoare.

În sfârșit, călătoria se încheiase. Kuantanul era nefiresc de tăcut. Venise războiul. Ayah stătea în prag. Își ținea mâinile în buzunarele pantalonilor. Din expresia lui intimidată, mi-am dat seama că ceva este în neregulă.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat desfăcându-i brațele Lalitei strânse în jurul gâtului meu și așezând-o pe jos.

— Casa a fost prădată, zise el trist.

Am pășit pe lângă el și am intrat în casă. Nu mai rămăsese nimic. Oale, tigăi, haine, mese, scaune, bani, paturile copiilor, cu tot cu saltelele lor vechi, florile brodate înrămate pe care le lucrasem în nopțile când n-aveam somn – toate dispăruseră. Până și perdelele decolorate pe care voiam să le schimb. Ne mai rămăseseră doar lucrurile pe care le luasem cu mine la nuntă. Slavă zeului că îmi luasem la drum toate bijuteriile, patru dintre cele mai bune sariuri și hainele cele mai bune ale copiilor. Casa noastră era goală, cu excepția patului greu din fier și a băncuței mele; ar fi fost prea complicat să le care.

Nu soldații japonezi erau de vină. Nu, aceștia veniseră ceva mai târziu și erau pretențioși. De vină erau zilierii de dincolo de drumul principal. O așezare indiană formată dintr-un grup de muncitori foarte săraci, aduși din India să muncească la construirea căii ferate sau în pădurea de arbori de cauciuc. În India erau paria, din castele inferioare, sau cei convertiți la creștinism. De-a lungul timpului, i-am privit cu neîncredere și cu superioritate și i-am văzut îmbătându-se, înjurând și blestemând, bătându-și nevestele și aducând cel puțin o dată pe an un mic huligan în lumea noastră curată și sigură. Acum se răzbunaseră. Probabil că ne urmăriseră casa și, observând că Ayah era plecat toată ziua, s-au servit. Economiiile mele erau îngropate în curte într-o cutie de conservă. M-am repezit la locul cu pricina și, spre marea mea ușurare, am observat că pământul nu fusese deranjat.

Amintiri? Da, am amintiri, dar sunt scumpe și îndepărtate, ca fluturii. Crâmpeie mici de culori zburătoare cu care s-a jucat băiețelul curios al timpului. Nimeni nu îndrăznește să-i spună: „Nu-i atinge că li se scutură praful de pe aripi și se vor decolora și nu vor mai putea să zboare!”

Am chiar și amintiri despre evenimente ciudate care cred că nu aveau cum să se fi întâmplat. Probabil le-am visat, dar am în minte o imagine clară cu mine cuibărită în poala lui Mui Tsai și sugând la sânul ei. Lacrimi i se rostogolesc pe fața ei tristă și-mi picură în păr. Cu siguranță nu s-a întâmplat niciodată așa ceva, dar imaginea aceasta m-a derutat deseori.

Fluturile cu cele mai mari și mai frumoase aripi este mama. Când eram copil, în casă, ea era ca o lumină puternică și strălucitoare. Fără îndoială, cea mai puternică influență asupra vieților noastre. Din clipa în care intram în casă, când mă întorceam de la școală, o simțeam în aer. Îi simțeam parfumul în mâncarea pe care o pregătise, o vedeam în ferestrele pe care le deschisese și o auzeam în frumoasele cântece tamileze demodate, pe care le asculta la radio. Înainte de a fi suficient de mare să merg la școală, o urmăream în tăcere prin casă, încurcată de vederea spatelui ei care se mișca neliniștit. De îndată ce tata pleca dimineața de acasă, ea începea imediat să umble la cel mai mare buton al aparatului radio, făcând ca micul ac roșu de scală să se miște pe fața lui inexpresivă și galbenă. Și cum îl mișca, acesta scotea sunete înfricoșătoare și dezolante până când prindea postul și muzica veselă și vocile melodioase umpleau casa. Apoi își începea corvezile zilei.

Nu pot uita vreodată când a plecat timp de două zile să-și viziteze o prietenă. Parcă luase cu ea însăși esența întregii noastre familii. Casa părea părăsită și goală sub soarele după-amiezii. Când m-am întors de la școală, m-am oprit în prag și am știut atunci ce aș simți dacă ar muri pe nepusă masă. Stând acolo în uniforma mea albastră, am înțeles cu durere că în mâinile ei puternice se aflau iubirea, râsetele, hainele frumoase, lauda, mâncarea, banii și puterea de a face soarele să strălucească în viețile noastre. Dar după ce s-a întâmplat acel lucru teribil, voința ei puternică s-a întărit și nu a mai adus cer senin și zile însorite, ci nori negri, tunete albastre și furtuni mândioase asupra noastră.

*

Adevărul este că stătea între noi ca un imens stejar englezesc, și ramurile ei solide se învârteau în jurul nostru, fără a scoate un sunet, ca figurinele unui

carusel al umbrelor. În jurul tuturor. Al tatei, al lui Lakshman, Mohini, Sevenese, Jeyan, Lalita și al meu. Toate deciziile mari și mici erau puse pe o tavă și așezate la picioarele ei, iar acea minte a ei incredibil de ageră făcea alegerile, bazându-se pe ceea ce ea considera că era cel mai bine pentru noi. Și ne voia doar binele suprem. Nimic altceva nu era de ajuns.

La cincisprezece ani, mama a renunțat la viața ei pentru noi și și-a arogat dreptul de a trăi prin noi. Și-a canalizat toată energia spre noi. Împingându-ne către standarde de neatins. Vrând pentru noi ceea ce nu a avut niciodată sau nu a putut fi. Și existau multe lucruri pe care nu le avusese și multe la care nu ajunsese. Obstacolul ei era tata. Era adesea furioasă pe el.

Presupun că din cauză că el părea mulțumit de slujba lui lipsită de perspective, în vreme ce colegii lui erau promovați și aduceau acasă mai mulți bani. Nu i-a putut ierta nicicând inima lui largă și milostivă ce refuza să recunoască faptul că ființele umane sunt niște creaturi corupte, rele și lacome, care își înșală în mod constant semenii. El voia să ajute orice suflet îi ieșea în cale.

Odată a adus acasă un alt prieten care avea nevoie să împrumute niște bani. Au venit cu actul de mână ce consemna datoria semnat deja, să-i explice mamei termenii de restituire. Ei îi era așa lehamite de același scenariu, că nici măcar nu s-a deranjat să asculte. A luat hârtia din mâinile mari ale tatei și, în timp ce bărbatii o priveau cu gurile căscate, ea a rupt foile de hârtie semnate în bucățele mărunte și le-a aruncat în aer.

— Banii soțului meu sunt pentru copiii lui! Orice bănuț pe care-l avem este pentru copiii noștri, îi spuse bărbatului șocat, și dispăru în bucătărie cu un zâmbet radios.

Era același zâmbet pe care i l-a adresat și directorului nostru, domnul Vellupilai. El nu știa, dar zâmbetul ascundea dorința aproape obsesivă pentru tot ce era mai bun, încât era dispusă să ne sacrifice pe toți. Fericirea noastră părea lipsită de importanță în schema grandioasă a lucrurilor. Domnul Vellupilai venise să spună că Lakshman era destul de inteligent să sară peste clasa a doua primară și să treacă direct în clasa a treia primară, dacă mama era de acord. L-a urmărit pe bărbatul cu mustață mâncând din biscuiții ei în formă de scoică, a înclinat politicos din cap și a aprobat propunerea lui, dar de îndată ce silueta lui a ajuns în strada principală, mama și-a dat jos masca și a devenit o cu totul altă persoană. Ridicându-mă în aer de subsuori, m-a rotit cu o încântare de necontrolat. Neputând să se abțină, mă aruncă în sus și mă prinse, cu ochii veseli și buzele arcuite ca un curcubeu răsturnat, râzând.

A fi mai bun, mai deștept și mai curajos era totul. Gând greșei erai ca un câine prost dresat care trăia în casele altor oameni. Și atunci când greșeam, ceea ce se întâmpla adesea, o lua ca pe un afront personal. Faptul trist de netăgăduit era că noi toți la un loc nu prea aveam îndemânarea sau inteligența unui singur deget de-al ei. Niciunul dintre noi nu avea vreun talent. Amănunt de care ne-am dat repede seama, și de asemenea și ea. Odată cu trecerea anilor, mama a devenit o femeie nefericită, de neconsolat, iar la rândul ei ne făcea și pe noi nefericiți.

Dar mai întâi să vă spun despre vremurile fericite. Să vă spun despre vremurile dinainte ca cerul senin să se rupă în două. Înainte ca acel lucru, despre care nimeni nu vorbește, să se fi întâmplat. Când oamenii admirau felul în care mama își îmbrățișa familia și ne făcea pe toți să arătăm perfect. A trecut atât de multă vreme de atunci, încât uneori mă întreb dacă a existat cu adevărat, însă a existat. Era înainte de Ocupația Japoneză, când Lakshman venea acasă cu bomboane de ciocolată împachetate în hârtie verde, simplă, din taberele armatei britanice de lângă casa noastră. Astăzi, cea mai bună ciocolată elvețiană nu poate egala acele pătrate simple de dulce pe care fratele meu le aducea acasă ca pe niște trofee pe care mama ni le împărțea în mod egal. Așa că trăgeam de timp savurând aroma caldă a bucățelei mele de ciocolată, încât jumătate mi se topea între degete înainte să mă îndur în cele din urmă s-o vâr în gură.

— Vino aici, flăcău! așa-l strigau soldații britanici mari și voinici pe Lakshman.

Îi ciufuleau părul cu afecțiune și-l învățau să vorbească o engleză care nu se preda niciodată în școală.

— Prostălău! obișnuia el să spună când venea acasă.

— Pămpălău, îngâna mama.

— Nuuuuuu, prostălău!

— Pămpălău, repeta mama serios.

— PROSTĂLĂU! rostea Lakshman foarte clar și tare.

— Pămpălău, spunea mama, iar noi, care ascultam în liniște, începeam să simțim iritarea din vocea ei.

— Da, foarte bine, era de acord fratele meu.

Și acelea sunt vremurile cele mai fericite ale copilăriei mele, așa cum mi le amintesc. Când mama era cea mai fericită. Când râdea cu gura larg deschisă și ochii îi străluceau ca stelele aprinse noaptea pe cer. În ochii mamei,

Lakshman era fiul frumos și extraordinar de deștept. În acele zile, tot ce făcea și spunea el îi provoca un zâmbet de mândrie.

Îmi amintesc de panica nebună dintr-o după-amiază când smocuri de păr de pe capul lui Lakshman îi rămaseră mamei în mâini în timp ce-l dădea cu briantină. Își trecu mâna prin părul lui și văzu că și mai multe şuvițe i se prinseseră între degete. Petice de chelie se uitau sfidătoare în ochii formidabili ai mamei.

— *Aiyoo*, asta ce mai este? întrebă ea cu o voce oripilată.

Lakshman se uita uluit la smocurile de păr. Și el era înspăimântat. Oare să fie vreo boală cumplită?

— Sunt pe moarte? șopti el cu priceperea șireată a bărbaților de a exagera orice fel de suferință fizică sau boală.

Mohini stătea cu brațele încrucișate de teamă, Jeyan se uita mut, iar Lalita își sugea degetul mare. Mama îl bombardă rapid cu întrebări. După câteva răspunsuri scurte, află că el adusese acasă sacul cu făină de mei, purtându-l pe cap. Mama cultiva mei în curtea din spate, culegea semințele și Lakshman le ducea la moară să fie măcinate. Când fratele meu a plecat să aducă sacul, meiul măcinat era încă fierbinte. Din cauza căldurii îi căzuse părul în smocuri. Când s-a descoperit cauza, am izbucnit ușurați în hohote de râs. Mama ba îl certa, ba râdea și-i săruta peticele de chelie, în timp ce el zâmbea neîncrezător, neștiind dacă făcuse bine sau rău. Apoi mama a pregătit pentru toți prăjiturile la abur, cu zahăr brun și fasole verde. Noi am primit câte trei prăjiturile în loc de două, iar Lakshman a primit cinci în loc de trei. Îmi amintesc acele după-amiezi însorite, înainte ca fratele meu să devină un ratat crud și sadic.

În fiecare seară ne rugam. Stăteam în fața altarului, un raft înălțat la nivelul ochilor mamei, ne împreunam mâinile și ne rugam din toată inima. Tot ce puteam vedea eu erau capetele zeilor din imaginile viu colorate. Fiecare aveau zeul nostru preferat.

Eu și mama ne rugam la zeul-elefant, Ganesha. Rugăciunile lui Mohini erau către zeița Sarasvati, deoarece ea voia să fie deșteaptă, iar zeița Sarasvati era stăpâna educației. Mohini voia să devină medic.

Lakshman se ruga respectuos la zeița Lakshmi pentru bogăție atunci când va fi mare. Zeița Lakshmi era cea care oferea bunăstare celor care o venerau. În acele timpuri, cămătarii îndrăgeau foarte mult imaginea ei plină de ghirlande. Pe altarul nostru, într-o ramă pe un fond albastru, stătea într-un sari roșu,

împrăștiind în ploaie monede de aur din palma uneia dintre numeroasele ei mâini.

Sevenese se ruga zeului Șiva deoarece acesta era distrugătorul care făurise un colier dintr-o cobră neagră. El era, de asemenea, cel mai puternic dintre toți zeii. Celui care i se ruga cu suficientă ardoare îi îndeplinea orice favoare și, odată ruga împlinită, nu mai putea fi anulată de nimeni – nici măcar de însuși zeul Șiva. Impresionat de această informație, Sevenese începuse să se roage pentru beneficiul lui. El era mereu foarte bizar prin comparație cu noi ceilalți. N-am să uit niciodată ziua în care a intrat în casă ținând în mână un băț lung și neted.

— la priviți cu toții, spuse el, și chiar în fața ochilor noștri a dat drumul strânsorii și bățul rigid pe care-l ținea drept în sus s-a mișcat și s-a transformat înapoi într-un șarpe maro, unduios. Apoi, mulțumit de agitația pe care o provocase, Sevenese a înfășurat calm chestia aceea în jurul mâinii ca pe o eșarfă și a plecat spre casa împlânzitorului de șerpi. A fost al naibii de norocos că nu l-a văzut mama atunci!

Micul Jeyan se ruga la zeul Krișna, deoarece Mohini cea inimoasă îi șoptise la urechile sale mici că era la fel de închis la culoare și frumos ca însuși zeul Krișna.

Nu știi la cine se ruga Lalita. Poate că nu avea o zeităte preferată. Nu cred că o observam prea atent. Doar Mohini făcea mare vâlvă în jurul Lalitei.

Seară de seară, fiecare dintre noi cânta un imn închinat zeității alese și apoi mama suna din micul clopoțel din bronz, aprindea camforul în candelă pentru zei, ne puneă pe frunte cenușă sfântă și ne făcea un punct cu pastă proaspătă din lemn de santal. Tata nu ni se alătura niciodată la rugăciune. El stătea afară pe scaunul lui de răchită, fumând obișnuita țigară de foi.

— Zeii sunt în sufletul nostru, zicea el.

Uneori, când mă gândesc la trecut, îmi vine să plâng la amintirea zilelor inocente când tata era o figură uriașă care ne putea cuprinde poponețele noastre mici în palma lui mare și ne ridica deasupra capului. Și acolo sus eram cel mai în siguranță, cel mai bun loc din toată lumea asta mare, dar așa a fost înainte de a începe să-mi fie milă de el. Acelea erau zilele în care în ochii săi negri ardea un foc strălucitor atunci când o privea pe mama zâmbind cu mândrie și bucurie. Era pe vremea când încă încerca să transforme o bucată de lemn în cea mai frumoasă sculptură pe care am văzut-o vreodată.

Ani de-a rândul am stat turcește pe podea lângă el, privind cum studia preț de multe minute bustul cioplit, înainte de a mai răzui o mică fâșie cu dalta. Și,

când a fost gata în cele din urmă, toți cei care l-au văzut au remarcat că era o adevărată operă de artă. Era mai mult decât o creație de geniu. Era dragoste.

Tata o surprinsese pe mama așa cum nu o văzuse niciunul dintre noi, așa cum doar el o știa. O fată tânără scăldată în razele soarelui, dintr-un sătuc numit Sangra, înainte ca viața să o fi atins. Și într-o bună zi, mama a prefăcut în doar câteva minute sutele de ore de muncă minuțioasă și duioasă în așchii. Îmi amintesc acea zi în care trupul ei furios a distrus bustul. Când a terminat, așchiile de lemn erau împrăștiate pretutindeni. Mânioase.

Acum, când mă gândesc la tata, simt doar regrete. Căci el a fost cel mai cumsecade om care a trăit vreodată pe acest pământ și, cu siguranță, cel mai nefericit. Când eram foarte mică, înainte ca mama să mă facă să-mi fie rușine cu el, îl iubeam foarte mult. Îmi amintesc că venea acasă cu un mănunchi de banane pe care-l cumpăra din salariul lui lunar de mizerie. Era micul nostru ritual. El stătea pe scaunul lui, pe verandă, cojind bananele una câte una cu degetele sale lungi și negre. Toate ațele galbene pe care le putea scoate de pe coaja interioară le băga în gură.

— E cea mai bună parte, insista el cu noblețe, dându-ne nouă fructul cărnos de un galben pal. Eu, Mohini și Lalita stăteam solemn, la picioarele lui, în timp ce el făcea împărțeala.

Pe atunci eram doar un copil, dar am înțeles bine că voinicul și tăcutul meu tată o iubea mai mult pe sora mea cea mare, atât de mult, că și-ar fi băgat cu drag mâna în foc dacă ea i-ar fi cerut lucrul acesta. Ne iubea pe toți, dar pe ea o iubea cel mai mult. Mă întrebam dacă există în sufletul meu vreun soi de ură între surori, dar sincer nu cred, pentru că nu era important să câștig dragostea tatei. Premiul era mereu captarea atenției mamei.

Îmbrăcate cu rochii identice, stăteam în fața mamei așteptând aprobarea ei. Ea ne aranja o fundiță, netezea pe spate o șuviță de păr și ne zâmbea amândurora cu aceeași satisfacție, iar lucrul acesta era suficient ca să mă asigur că mă iubea și pe mine la fel ca pe sora mea. Nu e nevoie să spun că Mohini arăta cu totul altfel în aceeași rochie. Oamenii se uitau mereu după ea, mai ales bărbații, cu priviri jenante. Nimeni nu credea că suntem surori. Se uitau în ochii ei de un verde cald cu surprindere, și uneori cu o urmă de invidie.

Îmi aduc aminte cum stăteam lângă oglindă când mama îi aranja părul și o priveam cum i-l dădea cu ulei și-l pieptăna până când se transforma într-un șarpe negru strălucitor care i se unduia în jos pe spate până în dreptul curbei ușor bombate a șezutului. Părul meu era subțire și moale, iar când au venit

japonezii, spre oripilarea mea, mama a pus mâna pe foarfecă. M-a pus să stau în picioare afară, în curte și s-a pus pe treabă, iar când a terminat, pe pământ zăceau grămăjoare de șuvițe lungi și subțiri de păr. Am alergat la oglindă, cu lacrimile și roindu-mi pe față. Nu mi-a lăsat părul mai lung de cinci centimetri, îmbrăcată cu o pereche de pantaloni scurți băiețești și o cămașă, am fost trimisă la școală. În următoarele câteva zile m-am liniștit într-o cântă, când am văzut că mai mult de jumătate dintre fetele de la școală deveniseră băieți.

Destoinic, domnul Vellupilai a strigat catalogul clasei, pentru a înregistra schimbările. În clasa mea, singura fată care a rămas cu aspect de fată era Mei Ling. Mama ei i-a permis să-și păstreze înfățișarea feminină și ea a devenit preferata profesorului nostru japonez. Apoi, într-o bună zi, în pauză, a chemat-o într-o clasă goală și a violat-o. Parcă o văd cu buzele tremurându-i pe față albă, șocată, în timp ce ieșea împleticindu-se, cu cureaua din același material ca și uniforma ușor strâmbă. Știam, desigur, că a fi violată era catastrofa supremă, dar nu știam exact ce presupune. Îmi aduc aminte cum credeam că însemna să pățești ceva la ochi. Deoarece ochii îi erau bulbucăți și vineți în acea dimineață. Și multă vreme am crezut că a fi violată însemna să te rănești la ochi. Nu-i de mirare că mama a ascuns-o pe Mohini cea cu ochi minunați. De fapt, chiar directorul a venit la noi acasă să o sfătuiască pe mama să o retragă pe sora mea de la școală.

— Prea frumoasă, a spus el tușind într-o batistă mare și albă. Domnul Vellupilai credea că nu-i putea garanta siguranța cu atâția japonezi în preajmă. Printre îmbucăturile de prăjitură cu banane, a anunțat-o că urmau să aducă la școală profesori japonezi. Sunt aspri și vulgari! a adăugat el. Nu va putea avea niciun control asupra lor; nu trebuie uitat că ei, practic, și-au croit drum prin jumătate din China violând tot ce întâlneau. Iar lui Mohini, fiind la acea vârstă, a conchis el delicat, nu-i putea garanta siguranța. De fapt, vorbele lui mai exact au sunat așa: „Nu mi-ar plăcea să pun o pisică și o farfurie cu lapte în aceeași încăpere și să închid ușa”.

Mamei nu i-a mai trebuit un alt avertisment. Așa că Mohini a reușit să-și păstreze coada groasă de păr ca un șarpe, dar a devenit prizonieră în casă. Mohini era secretul nostru. A încetat să mai existe pentru cei de dincolo de ușa noastră. Nu pomeneam niciodată de ea. Era ca un sipet cu lingouri din aur îngropat sub casă, despre care toată familia mințea ca să-l apere. Nimeni nu a văzut cât de frumoasă se făcuse. Nu putea nici măcar să iasă pe verandă sau să pășească în curtea din spate ca să respire aer curat. Timp de aproape trei ani a rămas ascunsă de lume, astfel încât inclusiv vecinii au uitat cum arăta.

Mamei îi era teamă ca nu cumva cineva să dezvăluie existența ei soldaților japonezi pentru o favoare sau din invidie. Trăiam niște vremuri dificile, iar prietenii se împuținau.

Într-o zi, Mohini se așază pe treptele de la ușa din spatele casei în timp ce mama o pieptăna. Părul îi cădea pe spate în valuri mătăsoase. În timp ce mama îi răsuca părul negru cu amândouă mâinile, l-am zărit pe fiul cel mare al îmblânzitorului de șerpi în soarele arzător. Flăcăul sigur ieșise la vânătoare de șoareci sau șerpi mici pentru a-și hrăni cobrele, dar dăduse fără voie peste prețiosul nostru secret. Rămase locului, ca înghețat în căldura aceea teribilă, prins în plasa propriei descoperiri. Hainele lui ponosite și murdare abia reușeau să-i acopere trupul subțire, bronzat, iar în mâna puternică ținea un coș închis. Nu purta încălțăminte și era nespălat pe cap, dar în luciul soarelui ochii îi erau ca niște găuri negre, fantomatice pe fața uimită. Tresărirea capului meu atrase atenția mamei, iar ea se răsuca instinctiv s-o acopere pe Mohini.

— Pleacă! se răsti ea aspru la băiat.

Pe moment, acesta continuă să se uite fix, hipnotizat de părul ei bogat, de pielea albă ca laptele, după care, la fel de brusc pe cum se ivise, dispăru în valurile de căldură din zare. M-am uitat la chipul mamei și am văzut că exprima teamă. Nu teama de magia stranie a îmblânzitorului de șerpi sau de dorința trezită la viață care strălucise în ochii tânărului, ci teama de frumusețea rară a surorii mele, care fusese văzută de un străin. Într-adevăr, Mohini era ca o magnifică *quetzal*⁹, care zboară în sus din vârfurile copacilor înalți de sute de metri, se rotește cântând, după care se lasă în picaj, cu penele ei irizate fluturându-i ca o coadă de cometă. Mamei îi fusese dat să fie stăpâna acestei păsări splendide. Prin urmare, nu avea de ales decât să țină în colivie frumusețea ei ireală. Și pasărea mamei a rămas captivă până în ziua când a zburat pentru totdeauna.

Îmi aduc aminte cum veneam amândouă spre casă de la școală prin căldură, îmbrăcate identic, pășind alături și mâncând gheață rasă înmuiată în sirop. Trebuia s-o mâncăm repede, ca să nu ni se topească în mâini. N-aveam voie să-i spunem mamei că mâncăm așa ceva pentru că Mohini avea crize oribile de astm și nu avea voie să mănânce nimic rece. Astfel încât luam pe ascuns acele biluțe de gheață numai când era arșiță. Astmul lui Mohini era

⁹ Pasăre din familia *Trogonidae*, de mărime medie, cu penaj verde irizat sau auriu pe spate, cap, aripi, piept și coada lungă, iar pe burtă roșu (*Pharomacrus Mocinno*), specifică zonelor umede și pădurilor din America Centrală. (n.tr.)

foarte grav. Ori de câte ori ploua sau doar burnița, mama venea să ne ia de la școală cu o umbrelă neagră mare și ne întorceam toate trei împreună, Mohini, sub umbrela aceea mare, eu, sub una mică din hârtie cerată maronie ce mirosea puternic a clei, iar mama prin ploaie. Cred că, în taină, mamei îi plăcea senzația aceea de a sta sub picurii mari, calzi de ploaie. De fiecare dată când ajungeam acasă, ne aștepta o cană cu suc de ghimbir proaspăt stors, cu acel miros foarte înțepător. Apoi mama fierbea niște apă și o turna în suc, umplând bucătăria de aburi înțepători. După care adăuga o linguriță de miere de albine și o dizolva în amestecul acela respingător. Mama îi înmâna ceașca lui Mohini și aștepta până când o golea pe toată. Asistam aproape cu admirație cum Mohini o bea pe toată. Pe acoperiș ploaia răpăia și bubuia insistent. Cred că pe atunci o iubeam foarte mult.

Și-mi amintesc și de Mui Tsai. Dulcea, asuprita, micuța Mui Tsai! Cred că ea era cu adevărat atașată de mama, dar mama era atât de hotărâtă ca pe piatra ei funerară imaginată să scrie „Mamă adorată”, încât nu-și putea vedea prietena cerșind puțină iubire. Ochii îi erau ațintiți departe, spre orizont, acolo unde toți copiii ei erau exemple excelente de bună-creștere. Biata Mui Tsai! Adesea arăta tristă, dar asta era pe când nu fusese încă distrusă. Au distrus-o ca pe o jucărioară stăpânele și stăpânul ei. După aceea nu a mai fost tristă. Cred că mintea ei a luat-o razna. S-a dus într-un loc unde a avut mulți copii și a putut să-i păstreze pe toți.

Cele mai frumoase amintiri ale mele despre Mui Tsai sunt umbrele ei alungite pe peretele din bucătăria mamei, târziu în noapte. Un rendez-vous secret în lumina scăpărândă și misterioasă a lămpii cu petrol a mamei. Oricând mă trezeam brusc din cauza vreunui vis urât, în toiul nopții, mergeam tiptil în bucătărie, spre strălucirea prietenoasă a lămpii cu kerosen. Acolo le găseam pe Mui Tsai și pe mama stând turcește, vorbind în șoaptă sau jucând dame pe bancă. Mergeam zâmbind spre brațele întinse ale lui Mui Tsai și adormeam în poala ei, dar ea trezea în mine aceeași milă mascată pe care o simțeam pentru sora mea mai mică, Lalita.

Îmi aduc aminte când s-a născut sora mea mai mică. Un copilaș plăpând, strâns înfășat într-un scutec de pânză. Avea ochi mici și foarte apropiați pe o față lată. Și era mai neagră decât noi toți. Tata trebuia să-i ronțăie ușor lobii urechilor ca s-o facă să râdă. Era foarte tăcută. Era ca el, vezi tu! Chiar și la înfățișare semăna cu tata. Mama recunoștea sincer că nu-și dorise ca vreun copil de-al ei să semene cu tata. Spunea că odraslele lui din prima căsătorie erau cele mai jalnice creaturi pe care le văzuse vreodată. Când privi pentru

prima dată în ochii inexpressivi ai Lalitei, crezu că doar prin puterea voinței ar putea-o transforma. Să schimbe cursul naturii. Era doar un bebeluș. Bebelușii pot fi modelați.

Dar cu cât înainta în vârstă sora mea, cu atât mai mult semăna cu tata. De disperare, mama începu să o legene pe sora mea pe picioare, cântând. „Cine-o să se însoare cu tine, biata mea fată?” Dacă ați fi auzit durerea din acele cuvinte simple, ați fi ajuns la concluzia că toți copiii frumoși inspiră mândrie părinților lor, iar copiii urâți inspiră o undă imensă de dragoste protectoare. O nevoie de a compensa neglijența. Natura i-a refuzat frumusețea surorii mele, dar mama era cea care-i oferea dragostea protectoare până într-acolo încât, fără să-și dea seama, i-a refuzat surorii mele șansa de a se căsători. Știu că nu-i frumos din partea mea, dar nu pot să-mi scot din cap ideea că *din cauza* mamei sora mea nu s-a căsătorit niciodată. Convingerea mamei, care i-a cântat și repetat întruna acel vers trist. Dacă m-ar auzi mama că spun așa ceva, ar fi tare furioasă. Ar spune că a făcut tot ce i-a stat în putință. Nimeni nu s-ar fi putut strădui mai mult să-i găsească un soț surorii mele. Probabil că ar trebui să se simtă flatată că o consider atât de puternică încât a putut schimba cursul destinului surorii mele prin cântecele ei.

Cea mai timpurie amintire completă a mea este de când am mers la nunta mătușii mamei în Seremban. Cât am stat acolo, mătușa mamei și mama s-au certat din cauza unui fleac, dar mama s-a supărat așa de tare, încât a trebuit să ne întoarcem cu barca de-a lungul periculosului râu Pahang ca să nu mai fie nevoie să petreacă nicio clipă în plus sub același acoperiș cu soția unchiului ei. Mulți ani la rând, singurul lucru pe care mama ni l-a spus a fost că soția unchiului ei o ura. Nu ne-a spus niciodată de ce.

Când ne-am întors în casa noastră goală, prădată, mama a trebuit să folosească mai mult de jumătate din economiile ei să înlocuiască tot ce se furase. Spre lauda ei, mama a depășit dezastrul în ritmul ei obișnuit de muncă. Înainte de amiază, ea mersese deja prin piețe și reușise să strângă ceva provizii, iar mai apoi a înlocuit mare parte din mobilier, cumpărând piese furate de la alții. Până la sfârșitul aceluși an, restul de economii ale mamei s-au transformat în hârtii fără valoare. Japonezii ne-au făcut pe toți să devenim inventivi, dar mama era o forță de neînving. Dându-și seama că banii ei erau de nefolosit, îl trimise pe Lakshman, mai îndemânatic decât o maimuță, să urce în cel mai înalt cocotier din curtea noastră, unde a legat cutia ei cu bani și bijuterii, să stea la adăpost printre crengi. Din când în când se cățara să verifice dacă mica ei comoară era în siguranță. Acoperită de găinațul păsărilor,

averea mamei a rămas neatinsă ani la rând. Venirea japonezilor a transformat-o pe mama într-o întreprinzătoare chiar pricepută. A observat că laptele condensat nu se mai găsea și standul de cafea de pe drumul spre biroul tatei vindea doar cafea neagră, fără zahăr. Există deci o piață pentru laptele de vacă. Așa că și-a vândut cel mai mare rubin și a cumpărat vaci și capre. Le mulgea în fiecare dimineață, înainte de răsăritul soarelui, și Lakshman ducea laptele la cafenelele din oraș. În timpul zilei lăsa laptele să se prindă ca să facă iaurt, iar seara femeile de la templu ne vizitau cu recipientele goale pentru a colecta iaurtul mamei subțiat cu apă. Îi spuneau „mour”.

Aveam nouă ani pe atunci și îmi aduc aminte că vacile noastre ni se păreau niște creaturi imense cu trupuri greoaie și ugere masive. Se uitau la mine cu ochi triști și umezi care mă făceau să mă simt vinovată că încercam să mă împrietenesc cu ele, dar chiar erau prea proaste ca să ne împrietenim. Nu se vedea niciodată lumina recunoașterii sau vreo altă expresie în ochii lor, în afară de o acceptare tristă. Resemnate să ducă o viață cumplită într-un spațiu urât mirositor. Sub cozile lor se găsea mereu bălegar uscat.

Destul de bizar, când mă gândesc la Ocupația Japoneză, mă gândesc la vacile noastre. Felul în care au intrat în viețile noastre la începutul Ocupației și cum au fost vândute atunci când japonezii au plecat. Deși este adevărat că mama a ținut și capre, curcani, găște, acestea nu au avut niciun impact asupra mea. Lalita hrănea curcanii și găștele cu tofu și spanac până când se făceau suficient de mari să fie vânduți și apoi plângea atunci când mama îi vindea negustorului chinez din piață.

Cel mai mult asociez Ocupația Japoneză cu frica. Acel tip de frică pătrunzătoare ce are propriul gust și miros. Metalic și ciudat de dulce. Eu și Lakshman am văzut primul cap decapitat în drum spre piață. Capul era într-un țăruș la marginea drumului, de care era prinsă o pagină ruptă dintr-un caiet de exerciții, cu mesajul „Trădător”. Am râs la vederea capului. A fost amuzant câtă vreme am crezut că nu este real. Cum putea să fie real când nu se scurgea sânge din gâtul secerat sau din spintecătura de pe obrazul stâng al omului? Când ne-am apropiat, ne-am dat seama că era adevărat. Muștele erau reale. La fel era și mirosul dulceag, stătut din jurul lui. O frică așa cum nu mai simțisem vreodată m-a lovit direct în stomac. Brusc, mi-a fost teamă pentru viața tatei, deși fratele meu m-a asigurat că îi decapitau doar pe chinezii pe care-i suspectau a fi comuniști.

La câțiva metri în fața noastră, nu doar un cap, ci un corp întreg fusese tras pe o țepă și înfipt în pământ. Am simțit cum pașii fratelui meu se împleticesc.

Mă strângea dureros de tare de mână, dar fratele meu era ca mama – nu se lăsa înfrânt ușor. Am mers mai departe. Îmi doresc să n-o fi făcut. Chinezul arăta ca un manechin nu prea reușit, dar cea de a doua siluetă m-a făcut să am coșmaruri mulți ani la rând.

Era o femeie. Asigurarea fratelui meu că decapitau doar chinezi comuniști se dovedi a fi o minciună. Nu doar că era cadavrul unei femei, dar avusese și o sarcină avansată. Îi spintecaseră burta și un fetus înnegrit, perfect format, atârna obscen din gaura larg căscată. Fața ei era un lucru înfiorător de privit. Ochii bulbucăți ca și cum era îngrozită să ne vadă uitându-ne la burta ei deschisă și gura atârând căscată, gata să înceapă să urle nebunește. Muște mari bâzâiau în jurul burții ei deschise și urât mirositoare. Ținea în mâna lipsită de vlagă o pancartă pe care scria: „Iată cum sunt tratate familiile comuniste”. Se părea că japonezii aveau o ură aparte față de chinezi, ce depășea limita războiului. Am mers mai departe în tăcere.

După ce i-au furat cel de-al cincilea copil, Mui Tsai umbla ca o stafie. Sufletul ei era rănit și sângera, dar pentru lumea din exterior părea tânără și frumoasă. Pentru soldații japonezi era perfectă. Își găsiseră femeia de alleanță în micuța noastră vecină. Și ce-o mai foloseau! Stăteau la rând. Unul câte unul, o posedau pe podeaua din bucătărie, în patul stăpânului, în sufragerie pe masa din lemn de trandafir unde stăpânul și stăpânele mâncau în fiecare zi. De fiecare dată când veneau, se așteptau să-și găsească mâncarea pe masă și să facă sex oriunde le venea. Mohini a noastră și Ah Moi, de lângă noi, ei îi datorau virginitatea lor. Când generalul Ito și oamenii lui intrau în cartier, prima dată dădeau fuga la casa lui Old Soong. La Old Soong găseau tot ce le era necesar pentru a-și satisface nevoile primare. Găseau mereu mâncare cu care nu doar că se obișnuiseră, ci le și plăcea, și apoi era mereu o fată tânără pe care o foloseau după cum poșteau. Nevasta nimănu, fiica nimănu. Pentru că o aveau pe Mui Tsai, nici nu se mai deranjau să caute vreuna dintre fiicele ascunse cu grijă. Intuiseră probabil că erau fete de vârstă potrivită ascunse pe undeva în cartier, dar Mui Tsai le era de ajuns deocamdată.

Mama și Lakshmanan făcuseră o groapă secretă pentru Mohini și una ceva mai modestă pentru mine, dacă Ocupația avea să dureze mulți ani. Ca băiat, ar fi trebuit să fiu în siguranță încă vreo câțiva ani, dar cu japonezii nu poți să știi niciodată. Mama spunea că războiul scoate la iveală animalul ce sălășluiește în om. Compasiunea e uitată. A-l întâlni pe pământ vrăjmaș este ca atunci când după colț întâlnești ochii galbeni ai unui leu uriaș. Nu există șansa de a aduce argumente sau de a găsi înțelegere. Cu siguranță se va

năpusti asupra ta. Ascunzătoarea era o groapă pe care o săpase cu dibăcie sub dalele din casă. Te cobora sub podeaua ridicată a casei și dădea direct într-o groapă cu spațiu suficient pentru Mohini, pentru mine și poate chiar pentru Lalita într-o bună zi.

Mama desfăcu vechiul coteț de păsări, puse sârmă pentru pui în jurul pilonilor de sub casă și mână puii în noua lor locuință, de sub casa noastră. Miza pe faptul că, decât să se murdărească de găinaț, orice servitor dedicat al împăratului ar renunța la a investiga spațiul strâmt de sub casă. Trapa era acoperită cu un cufăr mare de lemn pe care bunica îl trimisese din Sangra. Când cufărul era împins peste trapă, intrarea era complet ascunsă. Era o ascunzătoare ingenioasă, și japonezii, deși au deschis dulapuri și au căutat prin cotloane, nu au găsit-o niciodată. Poate că nu s-au străduit destul. Mui Tsai le tocise deja ascuțișul nevoilor primare înainte ca aceștia să mai apară prin preajmă.

Odată, mama a încercat să-i mulțumească oferindu-le mâncare. De cum au gustat-o, au și scuipat-o, privind-o cu o furie ucigătoare de parcă le oferise mâncare condimentată doar ca să-și bată joc de ei. Mama a făcut o plecăciune adâncă și a implorat iertare. Au plesnit-o peste capul plecat. Uneori o priveau pe mama cu expresii ciudate și o întrebau unde și-a ascuns fiicele. Stând lângă ea în haine băiețești, o simțeam cum tremură lipită de mine. Odată, generalul Ito a venit foarte aproape și a întreat-o din nou cu un zâmbet atotștiutor, încât am crezut că unul dintre vecini ne trădase. Dar ei doar ne încercau, și-am răsuflat ușurați când camionul a ieșit în strada principală.

Mohini umplu camera ei secretă cu perne brodate și cărți. O făcuse drăguță, dar înăuntru nu aveam voie să vorbim. Ne lipeam una de alta și ascultam în tăcere tropăitul bocancilor grei de pe podea. La început ne era foarte frică în grotă noastră secretă, dar cu timpul ne-am obișnuit și am învățat să chicotim foarte, foarte încet în pumni, gândindu-ne la soldații care ne căutau ascunzătoarea chiar pe deasupra capetelor noastre. Eram așa de mândră de ascunzătoarea noastră deșteaptă, pentru că știam că nu o vor găsi niciodată, și am avut dreptate.

Pe tata au venit să-l ia.

Micul Sevenese a visat că l-a văzut pe tata căzând într-o groapă mare, în pământ, cu buzele sângerând puternic. Mama nu a înțeles semnificația visului său, dar s-a dus la templu să doneze niște bani și să se roage.

Două nopți mai târziu, când noi uitaserăm de vis, au venit. Era o noapte întunecată. Luna era o formă subțire și zeii împrăștiaseră doar o mână de stele

pe cerul pustiu. Știu, pentru că multe ore după aceea am stat uluită, ascunsă în întunericul nopții și am privit cerul. Mahalaua toată dormea, doar mama mai era trează. Stătea și cosea în bucătărie. La primul sunet de cauciucuri scârțâind pe stradă, s-a înțepat la deget. Preț de o clipă, se uită la punctul roșu ce-i apăruse pe deget, dar chiar înainte ca ei să oprească autocamioanele și să coboare, ne-a tras pe Mohini și pe mine din pat și ne-a dus în ascunzătoarea noastră. Apoi a stins lampa cu kerosen și s-a uitat pe geamul de la sufragerie. Veniseră cu lanterne și baionete. I-a văzut cum au dispărut în casa camionagiului.

Câteva minute mai târziu erau afară, ținându-l pe camionagiu sub amenințarea baionetei. Acesta arăta derutat în lumina farurilor. Îi târâră în camion trupul pe jumătate îmbrăcat. Din casa bietului om se auzeau vaiete și hohote puternice de plâns. Țipetele înfricoșătoare ale copiilor sfâșiau noaptea. Soldații stătură o vreme discutând cu voce tare ceva în limba lor guturală. Nu era Ito cu oamenii lui. Ito și soldații lui erau previzibili. Îi uram, dar erau figuri cu care ne obișnuiserăm de-acum. Oamenii aceștia arătau mult mai înfricoșători. Nu căutau mâncare gratis și o pereche de picioare desfăcute. Căutau ceva mult mai important. În timp ce mama privea cum grupul se împrăștia, doi dintre ei porniră spre casa noastră. Ușa din față bubui sub bătăile lor puternice. Mama se repezi să deschidă ușa. Lanternele luminară scurt fața ei înainte de a o îmbrânci din cale. Lumina căzu pe tata, care stătea incremenit de șoc în ușa de la dormitor. Îl înșfăcă ră imediat și-l scoaseră afară din casă. Aveau fețele împietrite, iar strigătele patetice ale mamei îi lăsară indiferenți.

Tata se întoarse spre noi, dar noi nu i-am făcut cu mâna. Nu era nicio emoție pe fața lui. Era prea uluit.

Au pornit în noapte și au mers vreo patruzeci și cinci de minute.

Camionagiul așezat în fața tatei începu să suspine, iar tata, care purta doar un maiou alb și pantaloni de pijama, începu să tremure în camionul descoperit. În cele din urmă au intrat pe o plantație de arbori de cauciuc, spre o casă de piatră elegantă, în stil colonial. În lumina lunii, casa scufundată în întuneric era argintie și fantomatică. De la o singură fereastră deschisă, la primul etaj, prin perdelele umflate de vânt se auzea o muzică clasică, apăsătoare.

L-au împins pe tata sub amenințarea sabiei în jos pe niște scări, într-o încăpere la subsol. Apa curgea din tavan și se scurgea pe pereții carcerei. Când a pus mâna pe ziduri, îi simți catifelati cu mușchi verde. Culoarele scoteau

ecouri dure ale pașilor și respirației lor. Prizonierii se împleticeau pe un coridor lung și erau împinși în celule mici. Ușa se închise cu zgomot în urma tatei. Fără lumina galbenă și chioară a lanternei temnicerului, încăperea se scufundă în bezna ca niște nori de cerneală neagră. Două punctișoare portocalii îi apărură pe pleoape. Nu era nicio ușurare în sunetul pașilor grei de bocanci care se îndepărtau. Era rece și umed în încăperea, iar el tremura și asculta. Bocanci care se apropiau. Ritmic și dur. Au trecut. Un câine lătra afară. De undeva din apropiere picura apă.

Tata pipăi conturul încăperii mergând în patru labe. Pereții erau tencuiți neglijent, pe alocuri sfărâmicioși, iar podeaua era din piatră tare. Încăperea era pustie, cu excepția lui și a unei mișcări bruște precum un fâșăit. Se îngrămădi repede într-un colț și, cu spatele lipit de perete, se uita speriat în întuneric. Era un șobolan. Îi auzi ghearele lovindu-se de cimentul rece. Un sunet ușor. I se făcu părul măciucă. Ura șobolanii. Putea suferi șerpilor, tolera păianjenii, înțelegea nevoia de broaște slinoase și chiar ierta existența gândacilor – dar ura șobolanii. Ah, zei, și coada aceea oribilă, cheală! Înghiți în sec, copleșit de teamă. Auzi din nou zornăitul și strânse pumnul. În întuneric, dinții șobolanului deveniră mai lungi și mai ascuțiți. Intenționa să lovească tare cu pumnul trupul cald și moale. Da, avea să împrăște cu sânge dezgustător, dar apoi va fi în siguranță! Își aminti că era desculț. Încă o dată auzi bocanci mășăluind pe coridor. Sunetul îl îngrozi. I se uscă gura.

Nu îi era frică de japonezi. Nu avea de ce să-i fie frică. Nu făcuse nimic rău. El, dintre toți oamenii, nu avea nimic de care să-i fie frică. Nu cedase nici măcar cicălelilor soției sale și cumpărase la negru zahărul alb pe care ea și-l dorise atât. NU ÎI ERA FRICĂ!

De șobolanul acela îi era frică. Își repeta întruna lucrul acesta. Nu avea de ce să-i fie frică. Trebuia să se concentreze asupra șobolanului ca nu cumva să-l muște de degetele de la picioare. I se păru că simte o sabie șuierând în aer pe lângă gâtul lui și își feri capul. Își închipui capul zburându-i în aer, secerat de sabia strălucitoare. Din gât îi țâșni sânge ca o ploaie roșie.

— Încetează! își spuse el în întunericul de nepătruns.

Alungă din mintea febrilă scena cu fața galbenă care mânuia sabia invizibilă.

Apoi auzi destul de clar un țipăt. Un țipăt răgușit, care-ți sfâșia urechile. Înghetă, ascultând intens în întuneric. Sunetul nu se repetă. Gura îi era atât de arsă încât limba i se lipi de cerul gurii. Tuși, dar nu apăru salivă. Brusc, simți o mângâiere de blană aspră pe piciorul stâng. Mâna izbi cu putere, dar lovi

podeaua tare de ciment. Șobolanul era rapid. Zornăitul se îndepărtase. Șobolanul își bătea joc de el.

Ușa se deschise și o lumină puternică îi pică pe față. Își ridică mâinile să-și acopere ochii, cu un strigăt. Strălucirea bruscă era insuportabilă, ca niște cuțite în ochi. I se făcu frică. Nu auzise zgomotul de bocanci.

Din întuneric, pe după lumina puternică, se desprinseră două umbre și apărură lângă el. Doi băieți malaysieni. Cu mâini moi, îl ajutară să se ridice în picioare. Ochii le erau goi, n-avea niciun sens să stăruiască pe lângă ei. Îl conduseră de-a lungul coridorului rece și întunecat ce mirosea puternic a urină. Înțelese de data aceasta că erau multe uși închise pe ambele părți ale coridorului. În principal, nu se auzea nimic, dar o dată un oftat puternic veni dindărătul uneia dintre uși. Era suspinul disperat al cuiva care nu mai putea lupta, nu mai avea nicio speranță.

Și apoi fu lăsat într-o încăpere destul de mică și pustie, de unul singur. În încăperea luminată de un bec aprins se aflau o masă și două scaune. Pe masă erau o cană mare cu apă și un pahar gol. Se uită fermecat când văzu apă în fața ochilor. Părea a fi apă curată, dulce și plăcut răcoritoare, cu cuburi mari de gheață plutind la suprafață. Era atât de ciudat să găsești exact ceea ce-ți trebuia în cea mai pustie încăpere cu un bec electric, încât se simțea nesigur. Se uită la singurul pahar de pe masă. Oare sigur putea să bea rapid o înghițitură și să nu știe nimeni? Se uită prin încăpere. Pereții erau solizi și groși. Mai așteptă vreo cinci minute. Nu veni nimeni.

Luă carafa și bău o înghițitură. Lichidul nu stătu decât o secundă pe limba sa arsă de sete și fu scuipat rapid. Apa era atât de sărată că nu putea fi băută. Acum era efectiv speriat, când văzu mizeria de pe jos. Ce făcuse? Era o capcană și el căzuse direct în ea. Cu siguranță era cineva care-l privea pe gaura cheii. Începu să tremure din cap până-n picioare. Cu stângăcie și în grabă, își scoase maioul și șterse pe jos. Când podeaua fu uscată, cu mâini tremurânde, își puse din nou maioul. În ușă se răsuci cheia. Ușa se deschise și un bărbat cu o mască deosebită intră în încăpere. Tata era așa de speriat de incredibila imagine din fața sa, încât suspină și, fără să vrea, făcu un pas înapoi. Atunci nu știa că avea în fața ochilor o frumoasă mască japoneză *No*. Bărbatul purta o mantie largă, cu mânecile mult prea lungi. Se înclină politicos, în stilul japonez. Tata făcu și el rapid o plecăciune. Când bărbatul mișca din cap, masca părea că prinde viață. Sub lumina de deasupra capetelor, tenul măștii părea neted și lucios ca pielea unei fete. Tata se holba inexpresiv la mască. Dinaintea lui, un băiat tânăr și frumos sau o fată tânără și

frumoasă îi zâmbea, cald, curat și inocent. Sub sprâncenele delict arcuite, în orbitele goale, ochii străinului erau umbriți, dar vii. Negri și vii. Tata stătea în mijlocul încăperii, intimidat și zăpăcit de mască.

— Armata Imperială este încântată să vă aibă aici ca oaspete de onoare, șopti masca străină și, preț de o secundă fericită, tata se înșelă, crezând că este vorba de o greșală.

Armata japoneză nu avea niciun motiv să-l primească drept oaspete. El era doar un funcționar prost, care nu reușise niciodată să fie promovat. De ce? Pentru că picase fiecare examen pe care-l susținuse! N-aveau decât s-o întrebe pe nevastă-sa, pe copii, pe vecini. Ei o să-i spună imediat. Era pur și simplu un caz de confuzie de identitate. Omul căutat de Armata Imperială era evident cineva important care să-i poată ajuta. Tata deschise gura să vorbească, dar străinul politicos îi făcu semn spre carafa cu apă de pe masă și-i vorbi cu o inflexiune ușor arțăgoasă în voce:

— Doriți ceva de băut?

Și atunci înțelese tata că nu era nicio greșală.

Străinul îi turnă tatei cu grijă un pahar plin cu apă și i-l întinse:

— Ia loc, îl invită acesta, trăgând unul dintre scaune.

Mâneca lungă de mătase se ridică dezvelindu-i mâinile ireal de albe, ca pielea de pe burta unei șopârle, și teribil de deformate. Vârfurile degetelor erau nefiresc de buretoase. Tata își reprimă un fior. Nu mai văzuse așa ceva până atunci. Simți cum o frică bruscă îi încleștase inima și înțelese scopul mâneșilor. Începu să se întrebe cu groază ce defect cumplit acoperea masca.

Nu i se putea întâmpla așa ceva. El era doar un om obișnuit care nu avea niciun fel de afiliere politică sau niciun soi de ambiție. Era un om mulțumit să stea pe verandă cu un trabuc sau să-și țină copiii în poală în timp ce asculta radioul.

Masca îl privea cu o expresie plăcută. Tata era încurcat. O mască nu avea expresii. Apoi masca veni spre el până când nu-i mai despărțeau decât vreo zece centimetri. Orbitele goale, umbrite deveniră brusc niște crevase de o cruzime teribilă. Îl fixau mate și cu un amuzament rece. Licărirea ștersă din ochii bărbatului mascat îi transmitea tatei că mai făcuse lucrul acesta de multe, multe ori și îi făcuse plăcere de fiecare dată. Tata se uita fix nevenindu-i să creadă, aproape vrăjit de frumusețea deosebită a măștii și de răutatea ce sălășluia în acei ochi. Buzele roșii cărnose, senzual de umede, erau aproape deasupra lui când vraja se destrămă brusc și, recăpătându-și suflarea, tata sări înapoi, îngrozit. Individul cu mască era întruchiparea răutății.

— Bea, bea, strigă cu căldură bărbatul mascat, dar ochii reci ca de reptilă anticipau cruzimea cu o veselie sadică.

Tata simți cum i se face părul măciucă de repulsie.

Masca *No* îl îndemnă iar, mai insistent de această dată:

— Bea!

Așa că tata luă o înghițitură mare de apă sărată. Apa îi arse gâtulejul deja iritat. Imediat, bărbatul făcu un pas înainte și îi reumplu paharul. Apoi începu să vorbească. Vorbea suav și, uneori, uluitul meu tată, în maioul său umed și alb și cu paharul pe jumătate plin în mână, trebuia să se concentreze profund să poată asculta. Uita imediat ce spunea bărbatul cu mantie largă. Tot ce își amintea era impresia incredibilă că masca își schimba expresiile. Uneori afișa melancolie, iar alteori părea veselă și fericită. Altă dată furioasă. Și își mai amintea și vocea. Prin acea blândețe inspira teroare bietului meu tată, și desigur că își amintea îndemnurile blând șoptite:

— Bea, bea!

Când discuția lor a luat sfârșit, tatăl meu băuse deja toată carafa de apă cu sare. Stomacul îl durea și îl ardea de o sete mistuitoare. Cei doi băieți malaysieni l-au dus înapoi în celula sa. Acolo a găsit tot o cană cu apă sărată și niște terci rece de orez cu legume, cu un gust cumplit de mâncare stricată. Probabil că a mai trecut o zi sau poate două. Buzele începuseră să-i crape. Undeva se auzea un robinet cu apă care curgea. Îi simțea răcoarea în gură. În camera întunecată se gândea deja la sângele șobolanului. Era lichid, nu-i așa?

L-au lăsat așa mult timp și, când au trimis din nou după el, doi soldați îl întrebau întruna despre un comunist despre care nu auzise vreodată. Ah Peng... sau Ah Tong... sunau la fel.

— Nu-i cunosc pe acei oameni!

L-au plesnit tare.

— Nu pe ei, pe *el*! L-au corectat ei furioși. Nu te juca!

— Da, da, pe *el*! Pe *el*, nu pe ei, țipă tata de durere.

— Nu recunoști că ăsta a trecut pe la tine prin zonă?

— O fi trecut, dar n-a venit la mine.

— Atunci la cine?

— Nu știu.

— Încearcă să ghicești... Știi pe cine căutăm!

Și așa au continuat cu întrebările, nesfârșite, presupunând că tata realmente adăpostise un comunist pe care ei îl căutau, iar acum, în mod evident, îi mințea. Cei doi soldați l-au bătut.

— Mărturisește! strigă o voce atât de aproape de urechea lui, că o simți ca pe o explozie în cap, surzindu-l și vibrându-i în timpan. Își ținu capul ținând în mâini, încercă să le dea multe răspunsuri, toate nesatisfăcătoare. Cu o unealtă de lemn ce arăta perfect inofensivă îi sfâșiară carnea dintre degete. Tata leșină din cauza durerii de nesuportat. Aruncară o găleată de apă pe el. Gând își reveni, îi smulseră o unghie. Ce la îndemână le venea cruzimea! Unghia roz ieși cu stropi de sânge și o bucată de carne prinsă de ea. O făcură așa de repede, încât tatei îi fură necesare câteva secunde să-și dea seama ce se întâmplase. Cu ochi sălbatici își privea uluit degetul sângerând. Da, înțelegea greu, dar se putea oare să fie vreun soi de glumă? I se puteau întâmpla lui toate acestea?

Cei doi soldați zâmbiră batjocoritor la creatura mare și proastă care se zvârcolea pe podea. Încet, agonia intensă se transformă într-o durere convulsivă. Tata trase adânc aer în piept și riscă să se mai uite o dată la degetul zdrobit. Rana arăta mai rău decât ceea ce simțea el. Durerea era suportabilă. Privi către fețele dure, arse de soare ale soldaților.

— A trecut durerea? îl întrebă cel de lângă el, înșfăcând mâna tatei într-o prinsoare ca de menghină și băgând-o în borcanul de sare din preajmă.

Atunci începu să urle ca apucat. Tortura era ceva prin care nu mai trecuse vreodată. Ca niște flăcări, durerea îi radie în sus pe braț, explodându-i pe nervi ca artificiile.

— Nu-l cunosc! Nu-l cunosc! Ah, zeii, jur că nu-l cunosc! Ah, Sfinte Ganesha, apără-mă! *Te roooog!* Ia-mă de aici! Du-mă! Ia-mă acum!

Își pierdu cunoștința, iar când își reveni, doi flăcăi malaysieni îl târau pe coridor. În ceață, mai zări doi băieți localnici ieșind pe una dintre numeroasele uși de pe coridorul cel lung. O chinezoaică se împleticea între ei. Era goală de la brâu în jos. Părul lung până la umeri era încâlcit și murdar, iar ochii îi erau lucioși și fără viață. În lumina slabă de pe coridor, fața îi era albă ca varul. Nu se putu abține și privirea îi căzu în jos. Brusc, înțelese ceea ce vedea. Femeia sângera din abundență. Sângele îi șiroia pe interiorul coapselor și păta podeaua. Primul gând fu că o răniseră în părțile intime, dar apoi își dădu seama că era la ciclu. Destul de bizar, lipsa ei de jenă față de propriul sânge îl sperie mai mult decât orice altceva văzuse până atunci. Atunci cedă.

— Ah, nu, nu, nu, ce ți-au făcut, scânci el ca un prunc, plângând de parcă ar fi fost cineva apropiat din familie; dar, de parcă durerea lui era invizibilă, ea merse mai departe, cu fața pustiită, ca un robot, sau de parcă era moartă, spre încăperea în care bărbatul cu mască aștepta.

Îl aruncară pe tata pe podeaua rece de piatră, în dureri cumplite, alături de o carafă cu apă sărată și șobolanul drept companion. Se trase în colțul său, înfrânt și epuizat. Capul i se învârtea descriind cercuri amețitoare. În sfârșit pricepuse de ce cadavrele afișate peste tot prin oraș, atârând legate, aveau degetele înnegrite. Soarele de după-amiază le scorjia carnea și ardea sarea din răni.

Se trezi țipând. Îl ardea degetul. Sunetul aspru al propriului țipăt îi fu de nerecunoscut. Ceva îi mânca degetul. Șobolanul mânca în carne vie. Își scutură mâna. O durere îl săgetă pe întuneric, dar șobolanul era așa de înfometat că refuza cu îndârjire să dea drumul prăzii. Tata plesni frenetic, aproape nebunește cu mâna de podea până când se eliberă și zornăiala se îndepărtă. Mâna îi zvâcnea sălbatic. Începu să suspine încet. Încăperea mirosea de la propria urină.

Zilele treceau. Le pierdu șirul. Totul fusese acoperit de negură. Se simțea mai rău decât un animal într-o cușcă. Mâna începu să-i tremure incontrolabil. Apa sărată îi făcuse buzele să crape și să sângereze. Își trecea degetele peste crustele uscate și uriașe de pe buze cu aceeași teroare ca atunci când îți găsești lipitori pe trup. Zăcu multe ore în întunericul de nepătruns ascultând cum șobolanul fâșâia în beznă. Când îl auzea în apropiere, lovea podeaua până când sunetul se retrăgea în celălalt capăt al încăperii. Îi era rușine că torționarii l-au putut reduce atât de repede la o asemenea stare inumană. Mereu se văzuse ca un bărbat demn și iată...

În cele din urmă, într-o zi, ușa se deschise încă o dată și fu dus în încăperea unde întâlnește pentru prima dată masca *No* și răul din spatele acesteia.

Îl aștepta o carafă cu apă. Doar văzând-o, genunchii începură să-i tremure de groază și duse instinctiv mâna la gură. Crustele erau mari și sângerau acum în mod constant. Orice mișcare a buzelor era de o durere înfiorătoare. Se cutremură până-n măduva oaselor. Bărbatul în mantie intră în încăperea, veni spre masă și turnă niște apă în pahar. I-l întinse tatei.

Masca era într-adevăr o capodoperă. Acum începu să semene cu cineva pe care tata îl cunoștea. Poate că o lua razna. Privirea îi căzu pe apa ce-i era oferită. Gheața zornăia în pahar. Părea încântător de răcoritoare. Tata scutură din cap și știi că ochii îi erau plini de rugăminți jalnice.

— Nu, vă rog, murmură printre buzele înțepenite și strânse.

Vorbele le făcură să sângereze din nou. Oare era doar în mintea lui? Cum se putea ca o mască să exprime dezamăgire?

— Armata Imperială nu mai are nevoie de tine, spuse masca familiară înainte de a lua o sorbitură sonoră de apă. O să mori până la ivirea zorilor, îl anunță liniștit călăul său și plecă. Pesemne că apa nu era sărată. Tata sări asupra carafei, dar doi soldați îl pocniră cu paturile puștilor.

Târziu în acea noapte, patru soldați urcară zece oameni într-un camion. Muzică clasică, sonoră umplea aerul rece al nopții. Tata nu avea nicio îndoială că bărbatul cu piele de reptilă era cel care asculta o asemenea muzică frumoasă. Era un cunoscător al lucrurilor frumoase, îți puteai da seama după felul în care își transforma brutalitatea în artă. Bărbații urcară în camion unul câte unul. Toți aveau buzele sângerânde pe fețele lor arse și deshidratate. Mâinile le tremurau și ochii le erau bulbucați de groază.

Camionul cu bărbații bătuti se îndepărtă de casa elegantă care adăpostea șobolani alături de gazda mascată, de o cruzime nemaiîntâlnită și băieții malaysieni silențioși care apăreau și dispăreau ca stafiile. Camionagiul stătea lângă tata. Uluit, privea în gol. Bărbații fură duși adânc în junglă și lăsați într-un luminiș. Prizonierii se priveau unul pe altul, copleșiți de o teamă nouă. Sesiză în apropiere mirosul de cadavre în descompunere. Soldații le ordonă să coboare din camion, le puseră lopeți în mâinile tremurânde și le ordonă nu să sape, ci să acopere o groapă lungă și adâncă. Groapa era adâncă și atât de neagră, încât nu puteau vedea fețele contorsionate de groază sau trupurile infestate de viermi, însă simțeau duhoarea. Cadavre umane în descompunere.

Tata se uită înjur. Lumina de la farurile camionului îi făcea pe toți să arate nebuni și sperați. Miasma, gândurile urâte, rugăciunile murmurate și râsetele sălbatice ocazionale. Arătau ca niște oameni care simțiseră pe propria piele răsuflarea blândă și rece a morții. Acoperiră groapa. Apoi li se spuse să sape o altă groapă, de aceeași lungime și lățime precum cea dinainte. În lumina farurilor putu vedea că mai erau și alte locuri de aceeași lungime și lățime, acoperite cu pământ afânat. Nu îndrăznea să se gândească la ce însemna asta. Timp de vreo două ore, poate mai mult, au săpat. Munca mergea încet, îi dureau spatele de epuizare, însă nimeni nu-și dorea să se termine. Mai teribil decât orice, în căldura acelei nopți, se temeau de cuvintele: „Stop, ajunge!”

În curând voi fi mort, se gândi el, liniștindu-se brusc.

Tata a spus că a văzut Moartea, și Moartea era atât de aproape și arăta ca un copil așa de adorabil, că-l trăgea lângă ea și-l săruta pe buze. „Hai, joacă-te cu mine!” îl invita copilul.

— STOP! Ajunge! Stați cu fața la groapă, ordonă o voce puternică.

În curând avea să nu mai fie și îi păru ciudat de plăcut. Era conștient că era un mare ratat și Moartea îi făcuse o invitație drăguță. Își făcu socotelile. Mohini avea să se mărite în curând, iar eu eram suficient de inteligentă să-mi fac o viață destul de bună. Băieții aveau să fie bine, desigur. Simți o strângere de inimă pentru biata Lalita, dar mama, acel model admirabil de perfecțiune, avea să se îngrijească de sărmana copilă.

Cu greu, bărbații se aliniară. Unii începură să suspine și alții să ceară îndurare printre buzele care le sângerau din abundență în timp ce încercau să vorbească. Sângele le șiroia pe bărbie. Sunetele jalnice pe care le scoteau păreau să vină de undeva de foarte departe. Soldații erau impasibili. Tata se uita la gurile mici, negre ale mitralierelor japoneze.

Și, într-adevăr, atunci îl văzu pe acel copil numit Moartea, de care tata era captivat. Avea stele în priviri și părea ciufulit de somn. Fermecătorul copil îi zâmbi tatei. Un zâmbet slab arcui gura vrăjită a tatei. Era pregătit.

Aerul se umplu brusc de răbufnirea mitralierelor și de lumină. Umărul îi era ca în flăcări de o durere cruntă când alunecă în față. Bărbatul de lângă el se apucă cu mâinile de stomac și căzu peste tata. Împreună se prăbușiră în groapă, într-o încrengătură de brațe și picioare urât mirositoare. La câțiva centimetri de fața tatei, în lumina albă și rece a lunii, văzu chipul vecinului, o mască palidă holbată și știu că Moartea era un copil crud, fără inimă. În spasme și convulsii, ei jucau jocul Morții pentru amuzamentul aceluia copil. Nu scoase niciun sunet când simți sânge cald scurgându-i-se pe față. Toate țipetele de groază și le înăbuși. De sub cadavre, auzea soldații vorbind în felul lor agresiv și gutural. Stăteau deasupra gropii privind înăuntru. Mai traseră câteva focuri la întâmplare. Unele trupuri tresăriră în groapă. Tata deschise larg gura, dar numai pentru a trage aer în plămâni încinși. Poate că nu era un om deștept, dar cunoștea bine prețul tăcerii.

Mai întâi dispăru lumina farurilor, apoi și zgomotul camionului se pierdu în noapte. Era întuneric, atât de întuneric în groapa morții, încât tata crezu că nu avea să mai apuce să vadă vreodată lumina. Așteptă până când spasmele încetară, căci n-ar fi putut să calce peste niște trupuri suferinde. Celelalte corpuri erau grele de somnul morții. Brațe, picioare și capete îl apăsau. Parcă voiau să-l țină cu ele în gaura aceea neagră. În noaptea aceea, ieși de sub celelalte nouă cadavre. A fost cumplit, în cele din urmă, reuși să iasă din groapă. Obosit, stătu o vreme așezat lângă groapa la care și el săpase. Se uită în jur cu gândurile aiurea. Luna îi zâmbea trist și apoi auzi sunetele pădurii

pentru prima dată de când fuseseră aduși acolo. Bâzâitul neconținut al insectelor. Un țânțar îl pișcă. Se plesni peste ceafă și începu să rădă nebunește. Era încă în viață. Cerul avea nori gri și sufla o briză ușoară. Era sfâșiat și sângera, însă îl păcălise pe copilul fermecător. Lui tata nu-i scăpă acea licărire de furie îndărătnică din ochii blânzi și umezi.

— Nu-i nimic, se adresă el închipuirii îmbufnate. Nouă din zece tot e treabă bună!

Tata coborî înapoi în groapă ca să ia o pereche de pantofi de la unul dintre morți, apoi începu să meargă în noapte, rămânând în junglă, dar ținându-se aproape de cărări. Poate că într-o zi sau două aveau să-l ducă înapoi în oraș, dar în lumina cenușie a zorilor fu îngrozit când își dădu seama că se rătăcise.

Tata se întoarse acasă la aproape două săptămâni după ce fusese luat. Pierduse cam o treime din greutate. Mirosea ca pisica vecinului care se băgase să moară sub lemnele de foc și nu fusese descoperită decât după o săptămână. Pielea îi era acoperită de plăgi putrezite și mușcături. Ca un elastic, părea că pielea lui neagră se întinsese pe cadrul mare al oaselor. Se târâse prin junglă în cerc, escaladase trunchiuri enorme de copaci doborâți și acoperiți de mușchi și licheni, alunecând și patinând în noroi și inhalând mirosul acru al frunzelor putrezite ce zăceau pe jos. Și în tot acest timp hrănise cu sângele său țânțari uriași, lipitori, muște, purici, furnici zburătoare și doar zeii știu ce alte creaturi ale celor mai negre nopți posibile.

Tata mi-a spus că noaptea chimicalele emanate prin procesul de putrefacție transformă frunzele moarte și trunchiurile dezrădăcinate ale copacilor pline de ciuperci și licheni din junglă într-un model nesfârșit de forme fosforescente și luminoase. Stătea înconjurat de frumosul aranjament de lumină strălucitoare la picioarele sale, încremenit de frică, ciulind urechile după pași de tigru, știind că tigrii, cu ale lor labe moi, se pot furișa așa de ușor pe pământ, încât să nu deranjeze nici măcar o singură frunză de ferigă. I-ar apărea pur și simplu în față, cu buzele negre ca tăciunile și dinții strălucitori.

Bietul tata! În căldura umedă, umărul îl ardea zi și noapte de parcă avea cărbuni încinși pe carne vie. Rana din umăr începuse să miroasă urât. O acoperise cu frunze. În fiecare zi, în zori, lingea roua de pe cât de multe frunze putea găsi înainte de a se împletici mai departe, atât cât îl puteau duce picioarele. Odată, în lumina strecurată printre crengi, fusese la un pas să calce pe un scorpion negru imens, ce-i tăiasse calea mergând agale, ținându-și coada otrăvitoare sus, deasupra capului. Se oprise în ultimul moment.

Într-o zi plouase cu găleata, transformând potecile pe care mergea în râuri de noroi roșu; într-o altă zi, abur fierbinte se ridica din frunzele putrede de pe jos. Odată se sperie și fu uimit să descopere gropi imense în noroi și să vadă în apropiere trunchiuri de copaci stropite până la nivelul urechilor lui cu mâl negru – urme de elefanți. O vreme se luase după acestea, dar nu duceau nicăieri.

În cele din urmă, înțelesese că se învărtea în loc. Paranoia pusese stăpânire pe el. Impresia de nestrămutat că jungla îl capturase creștea din ce în ce mai mult în trupul său descurajat. Foamea ei colectivă îi apărea în fiecare chip și formă; până și târâtoarele atârinate de ramurile copacilor îl mângâiau cu atâta ardoare, încât îi lăsau pe față urme umede și verzi.

Se așeză pe un buștean căzut, privind un păianjen cu picioare păroase, mare cât palma sa, urcându-se pe o târâtoare cărnoasă, când simți o gădilitură pe antebrațul dezgolit. Un vierme dansa. Uitându-se surprins la el, un altul căzu lângă acesta. Se uita pur și simplu la două larve albe și lucioase veselindu-se pe carnea lui, până când o treia li se alătură. Încetișor, întoarse capul și, deși ghici imediat că rana plină de puroi de pe umăr era o masă de larve fojgăinde și mișcătoare, văzându-le, i se zbârli părul în cap de scârbă și oroare. Observă că nu prea își mai simțea mâna. „Ăștia mă mănâncă de viu”, gândi el, scufundându-se în cea mai neagră disperare.

Crezu că acel copil blond și răzbunător al morții se distra pe seama lui pe acea căldură arzătoare, dar se înșela, copilul drăguț își pierduse interesul față de el. Larvele mâncară doar puroiul și pielea moartă, după care dispărură toate, lăsând o gaură curată în umărul său. Un fazan Argus trecu rapid printre ferigile gigantice, dar atât de aproape de el, încât tata întinse mâna după el. Ce ar fi făcut cu el dacă l-ar fi prins a fost mereu un mister pentru mine, pentru că tata nu putea ucide nicio muscă dacă i-ar fi intrat în gură. Nu se pusese problema, pentru că nu reușise decât să aterizeze cu fața în jos, pe pământul negru fertil. Deasupra, trecu un pescăruș albastru, cu pieptul de un portocaliu țipător, dar tata îl văzuse doar ca pe o pată estompată de albastru și portocaliu, căci era groaznic de slăbit și lipsit de vlagă.

Când coronamentul frunzelor începu să se rărească, fluturi mari cât fața lui zburară în jurul capului său, descriind cercuri grațioase și uneori trecu prin nori de musculițe de oțet, dând cu mâna pe lângă față, extenuat. Umărul încă îi zvâcnea, gura îi era acoperită de arsuri și pielea de pe corp îl strângea de durere, cu sute de mușcăături și zgârieturi de la frunze otrăvitoare. Știa că nu mai putea continua așa multă vreme. Se târî mai departe, slăbit.

În sfârșit, găsisse ceva, semne de om. Copacii erau marcați. Plin de bucurie, urmări marcajele. Duceau la un pâlț de bananieri. Cum se năpusti în crângul încărcat cu fructe, zeci de lipitori căzură pe el, de sub minunatele frunze verzi. Nu știi că este acoperit de lipitori până când nu le văzu plesnind sătule de sângele său și groase cât degetul mijlociu, dezlipindu-se de bunăvoie de pe pielea lui. Când provizia de banane i se termină, flămânzi până când simți parfum de mango. Merse după parfumul puternic până când ajunse în fața unui covor minunat de fructe coapte de sub un pâlț de mangotieri sălbatici.

Așezat pe covorul galben, rupse cojile cu dinții și mănă zece, cincisprezece, poate chiar douăzeci de fructe. Erau incredibil de delicioase. Din maiou își făcu o traistă și puse în ea câte fructe încăpură, să aibă la drum.

Apoi, ca prin minune, jungla făcu loc unor rânduri simetrice de arbori de cauciuc. Se târî înainte, ca o felină la vânătoare, oprindu-se în spatele fiecărui arbore, ițindu-și capul la pândă, temându-se în fiecare clipă să nu apară un soldat japonez. O față galbenă neclintită, care să-i înfigă adânc în stomac o baionetă. Dar nu întâlni nicio baionetă. După bâzâitul neconținut al milioanei de vietăți din junglă, cu țipete puternice de păsări și maimuțe, zona pustie a arborilor de cauciuc era cufundată în tăcere. Merse până când ajunse la un drum vechi de țară, apoi urmă acel drum până la o cocioabă unde doi indieni procesau manual foi brute de cauciuc folosind *toddy*, o tărie făcută din suc de cocos și alcool. Tata strigă la ei, însă din plămâni lui nu ieși decât un vaiet stins. Deschise gura să strige tare, dar picioarele cedară sub el și îl înghiți întunericul.

Erau oameni cumsecade. Ni l-au adus pe tata acasă. N-am mai văzut pe nimeni de un asemenea profesionalism rece ca mama. Nu-i era nici frică și nici scârbă de starea soțului ei. De duhoarea, rănilor, tăieturile, vânătăile, carnea sfâșiată și luciul pielii umflate. Mama arse bucățele de cârpă pe sobă și folosi capetele ca pe niște fitile stinse cu care îl frecă pe tot corpul. Tata gemea de ușurare când carbonul era absorbit de plăgi. Îi spălă fața umflată cu fiertură de frunze de arahide de pământ. Rănilor i le-a curățat și pansat și apoi s-a apucat să coasă bietul om distrus, care nici măcar nu o recunoscuse în pragul casei.

Săptămâni la rând, tata a zăcut în patul mare de fier, ca o formă stinsă acoperită în iod. Pielea îi era ca noroiul și lipicioasă de transpirație. Cerea în permanență apă, chiar și în somn. Singurul nume de pe buzele lui era cel al mamei și singura persoană pe care a recunoscut-o prin ochii pe jumătate deschiși a fost tot ea. Uneori întindea mâna să atingă fața lui Mohini și lacrimi

tăcute i se rostogoleau pe obraji. Buzele ce păreau să nu se mai refacă vreodată s-au vindecat totuși foarte repede, dar trupul devastat de malarie se agita și se foia, de parcă n-ar fi fost posibil ca războiul din trupul lui să înceteze vreodată.

— Scoate-i masca! Nu-i da lui chinina mea, striga delirând. Repede - închide ușile! Ascunde copiii, bălmăjea el. Nu vezi? Sunt morți în mocirlă, urla el tremurând atât de tare, că se cutremura patul cel mare.

În prima duminică de la întoarcerea lui, mama a venit acasă de la piață și a desfăcut pe tocătorul din fața bucătăriei un pachet ambalat în frunze verzi de papaya. Înăuntru era o bucată de carne de crocodil de un roșu țipător.

— E bună pentru răni, spuse ea. E un bărbat mare și-i nevoie de multe alimente să-l întremăm!

Găti carnea cu plante aromate. Am privit cum îl hrănea pe tata cu lingura cu acea supă de culoarea vomei. Bucățelele care i se prelingeau pe bărbie i le prindea cu lingura. Timp de mai multe zile, a desfăcut pachete din frunze de papaya și a pregătit carnea roșie trandafirică dinăuntru.

Zi și noapte a stat mama la căpătâiul lui. Uneori îl dojenea, alteori îi cânta cântece pe care nu o mai auzisem să le fi cântat vreodată. Poate chiar îl iubea, până la urmă. Poate că era aspră din fire. O văd și acum ca pe o figură luminoasă care veghea la căpătâiul siluetei întunecate a tatălui meu, înconjurată de umbrele serii. Stând în ușă, cu talpa stângă sprijinită de gamba piciorului drept, ascultând cu înfrigurare cum cântă cântece pe care habar n-aveam că sălășluiesc în ea, îmi amintesc că mă gândeam că mama era ca oceanul. Atât de adâncă și plină de lucruri necunoscute, încât mă temeam că n-am să ajung niciodată să le dau de capăt. Îmi doream să fiu un râu, apoi să mă transform într-un fluviu care, într-o bună zi, ar ajunge la ea.

Apoi, pe neașteptate, tata se sculă în capul oaselor și ceru o banană.

Noi ne foiam pe lângă el, fascinați, privindu-l cum mănâncă singur. Tatăl nostru vânăt era un erou. Reușea doar să zâmbească slab, iar zâmbetul dispărea de cum apărea. Îi făcu semn lui Lakshman să-i aducă la pat bucata aceea specială de lemn pe care o pusese la păstrat de multă vreme. Apoi începu să sculpteze o mască. Încetișor, se contură un chip frumos, cu sprâncene arcuite și buze cărnoase, senzuale. Masca, netedă și cu un surâs blând, stătea lângă pat și tata o privi mult timp. Apoi, într-o noapte, ne-am trezit cu toții din cauza unor zgomote și a unor răcnete furioase. Ne-am repezit la el în cameră și l-am găsit stând în mijlocul încăperii, sprijinit fără vlagă în pisălogul greu de lemn al mamei. Masca, zdrobită în bucăți, zăcea pe podea.

Preț de câteva secunde, se uită la noi de parcă nu ar fi știut cine suntem, apoi se prăbuși suspinând.

A doua zi stăteam în prag, uitându-mă cum mănâncă supa de aligator, când mă strigă să intru. Bătu ușor cu palma pe pat și m-am cuibărit lângă el, punându-mi ușor capul pe burta lui. Începu să-și depene povestea lui de groază. Fiecare cuvânt mi se întipărea în minte ca înfierat. La urma urmei, *pe mine* mă alesese să-și spună cumplita poveste! După aceea s-a însănătoșit rapid și în curând putea merge prin casă, însă și mai repede a început să uite detaliile care mie mi se întipăriseră pe veci în minte. Cu trecerea anilor, masca sau copilul drăguț al morții îi rămaseră ca niște umbre vagi în amintire.

Jeyan

Ca să mi se întărească picioarele firave, lui Mohini i-a fost dată sarcina de a mă plimba prin pădurea din spatele casei, de-a lungul pârâului în sus și uneori chiar până la cimitirul chinezesc, de cealaltă parte a drumului principal. Ținându-ne de mână, mergeam cu sora mea care tropăia zgomotos într-o pereche de saboți de lemn, roșii și inconfortabili, preferați de chinezoaice pe atunci, iar eu în pantofii mei rigizi pentru care mama plătise bani buni. Într-una dintre acele plimbări, o mică scânteiere de lumină în apă îi atrase privirea surorii mele. Intră în apă, cu tot cu haine și saboții roșii, și se întoarse cu ochii strălucind, ținând strâns în palmă un cristal albastru fabulos. Acesta a fost începutul celei mai fericite perioade din viața mea, când pământul a devenit un izvor cristalin de fertilitate infinită. Găseam peste tot pietre de o frumusețe uluitoare în noroi, pe marginea drumurilor, sub casele oamenilor, pe malurile râurilor, când mama mergea să cumpere pește, și pe lângă stâncile din apropierea pieții. Le curățăm cu grijă și o dată pe săptămână le duceam la profesorul Rao.

Profesorul Rao era o cunoștință de-a tatei, un fel de specialist al pietrelor prețioase. Ne arătase manuscrise tipărite, îngălbenite de vreme, documente importante pe care le scrisese pentru Societatea de Gemologie de la Londra. Era un om vânjos, învățat, preocupat de istoria Indiei. Capul îi era acoperit de un păr alb ca un nor. Fiul său, de care era foarte mândru, studia medicina în Anglia. Ori de câte ori putea, profesorul Rao îi trimitea cu drag fiului său ciorchini de banane verzi, prin prieteni și cunoștințe. Ne citea adesea scrisorile de la flăcăul lui deștept, vesel, care-i mulțumea pentru bananele galbene minunate, care ajungeau la el. Perfect coapte, scria entuziasmat tânărul.

Profesorul Rao a fost cel care ne-a învățat primul să umblăm cu o bucățică de cremene în buzunar. Ori de câte ori găseam o piatră sau o rocă, o loveam mai întâi cu cremenea și, dacă piatra ceda, însemna că putea fi șlefuită cu un amnar. În felul acesta, eu și Mohini am umplut aproape până la refuz o cutie de lemn portocalie, veche, cu pietre și roci colorate, frumos șlefuite. În ochii mei de copil, cutia închisă de sub casa noastră părea a fi cea mai extravagantă comoară, la egalitate cu colecția profesionistă de roci, cristale, fosile și pietre prețioase a profesorului Rao.

La egalitate până și cu fragmentele sale de geode, lustruite și tăiate cu fierăstrăul, ca niște ouă de piatră, ale căror suprafețe exterioare groase constau din straturi de modele rotite ca într-un vârtej, obținute prin răcirea rapidă în scoarța pământului, iar la interior fiind niște cavități mari, pline cu cristale de un vinețiu-închis. La egalitate până și cu firida lui de ametist de aproape un metru, în care mi-ar fi intrat cu ușurință tot capul. Și, eram convins, la egalitate cu lingamul său neobișnuit de mare, o bucată de turmalin negru în formă de falus, considerat de hinduși a fi simbolul zeului Șiva. Și la egalitate, credeam eu, cu piatra de chihlimbar în care fusese prinsă de vie o insectă. Ca să nu mai pomenesc de fascinația morbidă pe care mi-o crea opacitatea aceea dramatică a insectei surprinse în timp ce se lupta cu moartea.

Stăteam pe un covor de frunze verzi și galbene în curtea noastră din spate, fără să fiu gelos pe scoicile sale Paua, cu ale lor cochilii gigantice, sau pe copacul său de coral cu mărgelile sale prețioase încă intacte.

Dar acum, când mă uit la conținutul cutiei noastre, îmi vine să plâng. Nu văd decât o cutie plină de roci prăfuite. O amintire tristă a unui timp inocent, a unor vremuri fericite când puteam petrece ore întregi sub casă șlefuid cu atenție o piatră, pentru a-i scoate la iveală miezul portocaliu. O vreme la fel de efemeră și delicată ca aripile unui fluture, când pietre de cel mai incredibil azuriu, sau nuanțe de topaz intens și roz pal poposeau pentru câteva clipe în palma mea încântată.

În fiecare săptămână ne lăsam papucii la ușa profesorului Rao și urcam șirul scurt de trepte spre locuința lui care-mi amintea de peștera lui Aladin. În prag, ne întâmpina îmbrăcat în tunica lui albă, cu mâinile împreunate ca un boboc de floare de lotus, în cea mai nobilă formă de salut, cu ochii plini de mii de virtuți și cu amprenta zeului, cenușa sfântă în forma literei U, desenată pe frunte.

— Intrați, poftiți! ne invita el vădit mulțumit de publicul său. Înăuntrul casei sale răcoroase ne deschideam pumnii încleștați și-i ofeream pietre calde ca să le studieze. Cu seriozitate, ne lua pietrele cu penseta și le examina una câte una la lupă. Deși era clar că eu și Mohini îi dădeam de cele mai multe ori bolovani simpli, profesorul Rao punea pietrele noastre cu o grijă meticuloasă pe o tavă specială înainte de a căuta în camera în care ținea sticlulele negre cu otrăvuri pe care le folosea la identificarea rocilor și a mineralelor. Aducea sticlulele, interesant etichetate cu oase în cruce și cranii, cumpărate de la furnizori specialiști din străinătate, și punea cu grijă o picătură din lichidul incolor pe ofrandele noastre. Noi ne uitam fără să clipim. Și imediat, preț de câteva momente miraculoase, pietrele noastre sfârâiau, scoteau fum și adesea se umpleau de pete sau străluceau în mii de culori.

După care soția sa, o femeie posacă, ne servea cu ceai dulce și cu minunata ei prăjitură marmorată. Își petrecea timpul în bucătărie ascultând cântece frivole de dragoste, tamile, dar în sufragerie profesorul Rao nu permitea alte sunete să umple aerul decât cele ale muzicii clasice Thiagaraja. Cât noi mâncam din prăjitura tăiată în felii subțiri, profesorul își deschidea cutia sa de argint, cu micile ei compartimente. Taler, frunze de betel, var stins, nuci de areca, nucă de cocos aromată, cardamom, cuișoare, anason și șofran, toate se găseau acolo. Era yoga în formă pură, felul ales în care el prindea între degetele sale lungi cantitățile precise din fiecare ingredient, împătura frunzele de un verde aprins în formă de piramidă, prinzând pachetul cu o singură ață.

Ținând talerul subțire în gură, aducea la viață suflul iritat al unei stridii sau viața clocotindă a magmei la sute de kilometri sub picioarele noastre, ducându-ne sub scoarța pământului unde diamantele trăiau de milioane de ani. Ușor, vocea lui cultivată ne purta prin marile săli împodobite cu marmură verde din Sparta, marmură galbenă din Namibia și fresce de Meleager și Antimenes. Pe zidurile mărețe atârnav lămpi cu ulei parfumat și coronițe din frunze frumos mirositoare și violete. Pe acolo, profesorul Rao ne atrase atenția asupra unei gazde romane decadente, care alesese dinadins o colecție bizară de mâncăruri doar pentru că erau rare și scumpe, iar el era un gurmand înstărit. Sclavii aranjau pe o masă mare de banchet platouri de argint cu păsări cântătoare, papagali, turturele, flamingo, arici-de-mare, delfini, limbi de ciocârlie, uter de scoafă sterilă, copite de cămilă, creste de cocoșei, tocană de căprioară, stridii la grătar și sturzi peste care se turnase un gălbenuș de ou.

— Priviți, spuse profesorul Rao, mănâncă cu mâna. La fel ca noi.

Fascinați, ne uitam la muzicieni, poeți, înghițitori de foc și dansatoare care veneau și plecau până când, în cele din urmă, se termina felul doi, iar gazda mândră ținea în mână un pocal incrustat cu ametiste, anunțând: „Să începă simpozionul băuturii!” În timpul acesta, sclavii puneau câte o bucată de ametist în pocalul de argint al fiecărui invitat, căci în limba greacă *amethystos* înseamnă „treaz, lucid”.

Prin ochii profesorului Rao vedeam eunucii de curte din vechile dinastii chinezești acordând atenție egală slujbei lor de a găsi mereu un val constant de fete tinere drept concubine și pregătirii bucatelor împăratului în boluri de jad pentru menținerea vigoriei stăpânului lor.

După prăjitură, îl urmam pe profesor la vitrina lui de sticlă. Deschidea larg ușile și o altă lume apărea în fața ochilor noștri.

— la să văd! V-am arătat oare crabul meu de piatră? ne întreba el, punând în mâinile noastre de copii greutatea considerabilă a unui mare crab fosilizat.

Fiecare detaliu era păstrat pentru posteritate.

Una câte una, toate comorile din vitrină ieșeau să se încline în fața noastră. Minunându-ne, ne plimbam degetele peste lemnul pietrificat, bucățelele de agat și mătăniile făcute din lacrimile lui Șiva, sau măргеele roșii-maronii din *rudraksh*. Admiram carapacea de un galben translucid a unei țestoase, iar alteori colțul unui mamut fosilizat sau fildeșul sălbatic, netratat, de hipopotam sau morsă.

Despachetam cu grijă pietrele negre rotunde ce fuseseră despicate ca o nucă de cocos pentru a găsi în interiorul lor amoniți de mare fosilizați, chirciți și prinși ca într-un secret. Îi găsiseră în Himalaya.

— Nu exista niciun lanț muntos până când India s-a desprins de continentul suprem numit Gondawana și a intrat în coliziune cu Tibetul, împingând fundul mării din ce în ce mai sus, ne-a explicat el, descifrând misterul existenței amonițiilor de mare la așa o înălțime pe coastele munților.

Însă pentru mine, perla coroanei colecției profesorului Rao a rămas mereu un craniu de cristal al unui indian Cherokee. Profesorul Rao ne spunea că indienii Cherokee credeau că, după moarte, craniile lor cântă și vorbesc și le spălau în mod regulat cu sânge de căprioară înainte de a le folosi la tămăduire sau ca oracol. Craniul era un obiect minunat cu prisme colorate la interior. Foarte rar, când culorile se estompau, profesorul îl îngropa în pământ peste noapte și-l scotea pe vreme de furtună sau când era lună plină.

La fiecare vizită ne puneam în mână dreaptă o altă bucată de cristal și ne îndemna s-o acoperim ușor cu mâna stângă.

— Închideți ochii și lăsați-vă inima să șoptească cristalului „te iubesc”, ne sfătuia el.

Țineam cristalul așa cum ne ceruse, închideam ochii și mintea mea de maimuță fugea instantaneu la ultima bucățică de prăjitură marmorată ce rămăsese nemâncată, în timp ce așteptam cu nerăbdare momentul în care el avea să ne spună: „Acum deschideți ochii!” Și ne întreba entuziasmat: „Ce ați văzut?”

Eu nu vedeam nimic altceva decât stele verzi pe pânza portocalie a pleoapelor strânse, dar, copleșită de experiment, Mohini vorbea de fulgerări de lumină, bucurie ce-i invada vinele ca apa de ploaie și alge de mare alunecoase crescându-i pe corp. Uneori credea că piatra din mâna ei pulsa, respira și se mișca. Atunci, profesorul Rao striga triumfător: „Acestea sunt amintiri prinse în cristal!”

Într-o zi a avut o surpriză pentru noi. Ciorchinele de cristal de cuarț pe care Mohini îl ținuse în mână cu o săptămână în urmă avea pe unul dintre vârfurile de cristal un curcubeu. Ne uitam muți la curcubeul perfect format și ne minunam. Oare era posibil ca Mohini să fi făcut lucrul acesta?

— Da, cu siguranță, radia profesorul Rao. Uneori, pietrele sunt ca un copil șocat. Tu l-ai mângâiat, iar el ți-a răspuns!

Mai apoi, o rugă să atingă și să se joace cu cristalul de fiecare dată când mergeam în vizită. Era singurul cristal din câte avea care produsese un curcubeu.

La ultima noastră vizită la profesor, cu doar câteva săptămâni înainte ca japonezii să invadeze Malaysia, el deschise o cutie de chibrituri și înăuntru, așezat pe un pat de vată, se afla ceva ce arăta ca o picătură mare de ulei pur, foarte verde. Profesorul Rao luă picătura solidă în mână, o ținu în lumină și jură că era cel mai perfect smarald pe care-l văzuse vreodată. Era inestimabil. Chiar și neprelucrat, mărimea și frumusețea lui erau așa de evidente, încât muncitorul care-l găsisse în mină îl înghițișe pentru a-l putea scoate de acolo.

— Este viața mea, declară mândru profesorul Rao, iar în timp ce-l așeza la loc în cutiuța modestă, vocea îi deveni ciudat de blândă. Îmi amintește mereu de ochii tăi, Mohini, copila mea dragă, și va fi al tău când te vei căsători cu fiul meu!

Avea dreptate în legătură cu smaraldul. Chiar arăta ca ochii surorii mele. Am amintiri despre ochii ei chiar și de când eram prunc. Ca niște pietre prețioase surâzătoare. Cum mai râdea!

Îmi amintesc de ea dansând. Stăteam și mă uitam la ea cum dansează în lumina lunii. Stăteam pe scăunelul pe care mama îl folosea la mulș, în timp ce vacile dormeau în grajd, și o priveam, atât de diferită în lumina argintie a lunii, atât de frumoasă! Ochii ei magnifici, ciudați și alungiți, fardați din belșug cu *kohl*-ul negru al mamei.

Tai tai, Taka Taka tei, tei, Taka, Taka! Vocea ei curată răsună ca bătaile din palme ale bebelușilor. Își arcuia trupul, mișcându-și repede brațele, mângâind aerul în întuneric la fel de agil ca păstrăvii de râu care sar din apa neagră, lovind cu călcâiele pământul, ținând ritmul cu sunetul vocii în cadență. Brățările de la glezne zăngăneau în noaptea argintie.

Tai, tai, Taka Taka tei, tei! cânta ea, cu degetele răsfirate ca un evantai. Mâinile îi pluteau în noapte de parcă ar fi cules fructe miraculoase. Le mângâia delicat, le aranja în coșul făcut din fir de aur și le oferea marilor zei din ceruri. Apoi vârful degetelor îi coborau să-și atingă etichetele picioarelor, iar tălpile ei, precum cea mai delicată coadă de verighetă, săreau și alergau înainte, desenând un tablou pe pământ. Un păun mândru, un tigru răgând, o căprioară timidă. Mereu era prea întuneric să pot vedea. Ochii îi săgetau în lături, stânga, dreapta și iar stânga. O expresie uimită îi apărea pe față. Tabloul era complet. Picioarele i se mișcau, călcâiele loveau pământul cu mișcări rapide într-un cerc grațios în jurul tabloului pe care îl desenase. Și când cercul era complet, știam că se termina și fantezia ei.

Ta Dor, Ta Dor, Ta Dor, Ta, Ta!

O privesc cum își ridică ambele mâini către lună și se învârtește din ce în ce mai repede, clopoței de la glezne sună ca nebunii, până când ea cade pe pământ amețită și respirând întretăiat. Își apleacă fața strălucitoare către mine, restul trupului se arcuiește pe pământ, și întrebă: „Ei? Am făcut mai bine acum?”

Și, dintr-un motiv bizar, îmi amintește de Siddhi, acea femeie minunată ce întruchipează ademenirea puterilor mistice – așa de frumoasă, cu niște ochi atât de extravaganti, și totuși disprețuită de zei.

În acele câteva secunde, amăgit de lumina lunii și de extazul dansului ei, uitam că nu era vreo ființă cerească misterioasă care descinsese în curtea noastră din spate, ci sora mea, cea mai curajoasă persoană pe care o cunoșteam. Era curajoasă într-un mod în care alții nu erau, într-un mod pe care mama îl considera slăbiciune, iar tata dovedea o inimă blândă. Cum să vă explic focul ce ardea în sora mea atunci când vedea că se face o nedreptate? Poate că veți înțelege dacă vă povestesc despre o cină dată cu ocazia zilei de

naștere a mamei. Pe atunci, tata economisise timp de un an întreg din salariul său mic să le poată oferi soției și copiilor ei o masă demnă de o regină.

Mama ar fi refuzat o asemenea extravaganță dacă ar fi știut dinainte, dar tata plănuiise totul în secret. Comandase din vreme totul, plătind în rate mici cu mult înainte de ziua de naștere a mamei. Toată familia stătea în jurul unei mese mari, rotunde. Mai întâi au sosit crabii cu chilli, apoi carnea de oaie gătită în lapte de capră, tăiețeii *laksa* cu smântână, fructele de mare picante *char kueh teow*, calamarul iuțit cu sambal, având un iz puternic de *belacan*¹⁰, codul negru în pastă de ghimbir, bastonașele de trestie-de-zahăr glazurate în pastă de creveți și câte și mai câte până când toată masa era acoperită de mâncare aburindă.

— La mulți ani, Lakshmi! șopti tata.

Pe chip avea un zâmbet.

Mama doar aprobă ușor din cap. Probabil că era mulțumită, pentru că ne-a zâmbit și a început să umple un bol cu orez prăjit pentru Lalita, când un vaiet sfâșie aerul. O cerșetoare bătrână se lamenta zgomotos în timp ce proprietarul încerca s-o gonească, lovind-o cu o mătură peste picioare. Așa se făcea pe atunci. Trebuia să-i bați pe cerșetori ca să-i alungi.

Toți se uitau la scenă, unii cu tristețe, alții ușurați că femeia murdară n-o să vină la masa lor să le strice poftă de mâncare. Dar nu și Mohini, nu! Cu ochii înotându-i în lacrimi, sări ca arsă și porni spre proprietar.

— Să nu îndrăznești s-o bați pe bunică! strigă ea.

Șocat s-o vadă pe fată venind spre el ca vijelia, mătura omului se opri în aer. Femeia, obișnuită să fie bătută, se opri din plâns, rămânând cu gura căscată. Mohini o luă de mijloc pe bătrâna cerșetoare și o aduse la masa noastră. Să mănânce cu noi. Sora mea nu avea nici zece ani pe atunci. Până și cele mai timpurii amintiri ale mele sunt colorate de prezența ei. Priveam în sus din groapa din pământ în care mama mă punea să stau zilnic pentru a-mi întări picioarele și o vedeam într-o mulțime de posturi. Întruchipând povești în care ea juca toate personajele. Alergând încolo și încoace, strâmbându-și fața și schimbându-și vocea, se agita în jurul meu ca un fluture vesel. Pe atunci îmi părea că are timp doar pentru mine. Trebuie să se fi uitat în ochii mei mici și rugători și să fi înțeles fără să i se spună că nu avea să se găsească niciun pic de iubire în lume pentru biata ființă urâtă din fața ei. Nu scoteam din gură niciunul dintre minunatele lucruri adorabile cu care sunt înzestrați toți copiii

¹⁰ Pastă de creveți, folosită ca ingredient în sosuri și tocane asiatice. (n.tr.)

pentru a se face îndrăgiți, având numai o bucată de carne leneșă pe post de limbă. Așa că sora mea și-a propus să mă înveselească așa cum putea ea mai bine.

Făcea asta când ceilalți nu erau acasă. După ce tata pleca la serviciu, Anna și frații mei la școală, iar mama la piață cu Lalita după ea. Mama trebuia s-o ia pe Lalita cu ea, căci altfel s-ar fi prăbușit pe podea și-ar fi vărsat lacrimi amare până când mama s-ar fi întors. Așa că stăteam în fiecare dimineață cu picioarele încrucișate, într-un loc unde soarele nu bătea cu putere, lângă fereastra de la bucătărie, în timp ce Mohini îmi prindea și îmi răsucea tot părul în cârlionți și-mi spunea povești despre zeul Krișna, zeul albastru.

— Pe când era copil, stând afară, mama lui l-a văzut mâncând un pumn de nisip și s-a repezit să-i deschidă gura și să-l curețe de nisip, dar când i-a deschis gura, înăuntru se găsea întreaga lume!

Stăteam cu degetele ei în părul meu și-i simțeam respirația caldă pe cap și-l invidiam pe copilul iubit și obraznic din legende, care fura lapte bătut, ascundea din capriciu hainele fetelor care se scăldau, omorâse o cobră uriașă cu mâinile goale și ridicase muntele Govardhan pentru a adăposti o cireadă de vaci din calea unei furtuni teribile stârnite de gelosul zeu Indra. Mă visam privind de la fereastra unui palat către o generație de *gophi*, lăptărese cu pielea albă care strâng boboci de flori de lotus dintr-un iaz verde, fiecare rugându-se în secret să se mărite cu mine. Visam chiar la o căsătorie cu cea mai frumoasă *gophi* dintre ele, pe nume Ratha.

— Într-o zi, Ratha a ta, delicată ca floarea de muștar, o să apară și îi vei pune pastă de lemn de santal și *kumkum* pe frunte, mă tachina Mohini.

Mereu făceam aceeași figură scârbită, dar credeam în ea din toată inima.

Acestea sunt cele mai fericite amintiri ale mele. Ce altceva ar mai fi de amintit? Anii petrecuți la mila profesorilor cruzi. Îmi prindeau caietele de teme de spate în timpul pauzelor ca să aflu întreaga școală ce îngust la minte eram. Mă plesneau peste încheieturile degetelor și-mi aruncau pe geam lucrările fără valoare. Li se părea că eram incredibil de prost. Mă făceau în toate felurile și mă puneau la colț. La joacă, elevi pe care nu-i mai văzusem vreodată intonau: *Kayu balak, Kayu balak, Lemn, Lemn* când mă vedeau. „Prost ca o scândură de lemn!” Ah, ce mai plângeau ochii mei fără gene! Eram atât de disperat, că mă umileam să capăt și eu dreptul la o vorbă bună, un salut, o conversație în timpul pauzei. Le căram de bunăvoie ghiozdanele colegilor, mergeam cu spatele pe teren doar ca să se amuze ei și lătram ca un câine. Dar cu timpul am descoperit că prietenia nu se obține astfel, așa că m-am învățat

să stau singur la marginea terenului de joacă, cu spatele la copiii care râdeau, cu ochii mei mici la drum, mestecându-mi leneș mâncarea.

— *Kayu balak, Kayu balak!* îmi strigau din urmă copiii veseli.

Profesorii continuau să mă mustre și să mă beștească pentru că scriam urât, iar eu nu-mi puteam controla mâna care devenise țeapănă ca lemnul. Lacrimi îmi scăpau printre pleoapele căzute, dar fețele lor aspre refuzau să se înmoaie. Cum puteam să le spun că atunci când deschideam o carte să citesc, peștișori albaștrui de cerneală înotau pe apele albe ale paginilor, așa că nu puteam să văd bine cuvintele? Cum să pot eu aduna corect numerele dacă ele țopăiau și se jucau asemenea maimuțelor-păianjen de-a lungul și de-a latul paginilor? Sau, la fel, cum să le spun măcar că mâna mi se înțepenea la scris?

Mulți ani după ce japonezii ne-au distrus viețile și-au plecat, mă gândeam ce-ar fi fost dacă aș fi adormit pe un strat de frunze lucioase, în grădina din spate și-aș fi visat o pictură Basohli bătută în fragmente de aripi de cărăbuș care strălucesc ca smaraldul. E posibil oare ca o astfel de perioadă grozavă și civilizată să fi existat în viața mea? Am mers să-l vizitez pe profesorul Rao. Acesta a venit la ușă, aproape chel, cu mâinile împreunate într-un simbol zbârcit al florii de lotus și fragil, atât de fragil. Mi-l aminteam mult mai impunător, mai mare și zâmbind încântător.

— Papa Rao, i-am spus întorcându-mă fără să-mi dau seama la amintirea din copilărie.

El zâmbi trist. Întinse mâna să-mi atingă părul dat cu ulei și pieptănat pe spate.

— Cărlionții, se lamentă el.

— Erau ridicoli. Găselnița lui Mohini... am comentat eu fără să-mi termin ideea.

Bătrânul profesor era tras la față.

— Desigur, încuviință el sec, poftindu-mă înăuntru.

Casa era mută, mai mică și bizar de lipsită de viață. Din bucătărie nu se mai auzeau cântecele de dragoste siropoase ale doamnei Rao. O auzeam foindu-se pe undeva printr-o altă parte a casei, cu mișcări greoaie și nefirești.

— Unde-s firida de cristal, geodele, craniul, picturile? l-am întrebat din senin.

Ridică mâna dreaptă și o lăsă să cadă inertă pe lângă corp.

— Japonezii... au furat totul! Trei dintre ei abia au putut să care firida mea de cristal.

— L-au luat? Chiar și crabul de piatră?

— Inclusiv crabul de piatră, dar uite – nici nu s-au atins de lingam! Brutele nu i-au cunoscut valoarea.

Merse și atinse piatra neagră curbată.

Îmi veni ceva în minte.

— S-a întors fiul dumneavoastră? l-am întrebat.

— Nu, spuse el grăbit, și mi-am dat seama că se întâmplase o nenorocire de neînchipuit. Ascultăm niște Thiagaraja? sugeră el, întorcându-se rapid ca să nu-i pot vedea durerea cruntă ce pusese stăpânire pe chipul său bătrân.

La primul sunet pur al corzii de *veena*, profesorul Rao își lăsă capul în palme. Lacrimi mute cădeau pe tunică lui albă, din pânză, prin care i se vedea biata piele maronie.

— Papa Rao, am izbucnit în plâns văzându-i ochii înlăcrimați.

— Șșșș, ascultă! șopti el, înecat de plâns.

Nu mai era nicio prăjitură marmorată sau ceai dulce. Am stat nemișcat pe locul meu până când s-a terminat ultima notă din melodia lui Bhairav, iar profesorul Rao și-a revenit suficient să-și ridice capul și să-mi zâmbescă tremurând. Înainte să plec, îmi puse în palmă neprețuitul său lingam.

— Nu, am spus eu.

— Curând o să mor, spuse el. Nimeni nu-l va prețui ca tine.

Trist, am adus acasă piatra neagră. Japonezii n-au vrut-o. Nu-i văzuseră frumusețea. Era un lucru respins, exact ca mine. M-am dus sub casă, m-am așezat pe cutia plină de pietre frumos șlefuite și fără nicio valoare și m-am gândit la gura tremurândă a lui papa Rao. M-au podidit lacrimile. Am ținut în palma dreaptă lingamul negru, acoperindu-i blând cu stânga vârful neted și rotunjit. Apoi am închis ochii și pentru prima dată inima mea a șoptit cu convingere: „Te iubesc, cristalule!”

Un timp am văzut doar interiorul portocaliu al pleoapelor cu bine cunoscutele stele verzi până când, aproape pe nesimțite, mi-a apărut o străfulgerare, ca lumina soarelui pe apă, în colțurile ochilor. Și-apoi mi-am simțit inima agitată luând o gură de aer și oprindu-se un pic. Deodată, cineva care mă înțelegea pe deplin mă ținu în brațe și mă legănă. Am simțit cum se lasă pacea peste mine. Piatra mă alina și, ușor-ușor, am înțeles că eu nu trebuia să mă fi născut vreodată ca om. Aș fi fost fericit ca piatră. Aș fi putut fi o figură imensă de piatră pe un vârf de munte sau un simplu buchet de cristale luminoase în lumina rece a soarelui. Pe muntele Everest.

Aș fi putut să mă cocoț sus, deasupra lumii, să stau neclintit și sigur de propria valoare, an după an, privind cum vin și pleacă fără rost oamenii

derutați. Pe mâna de granit aş purta un ceas de lemn, trecând zile și nopți în timp ce limbile înghețate ale ceasului meu ar sta nemișcate. Dar nu sunt un cristal strălucitor sau o stâncă neregulată dominând o pantă frumoasă. Văd asta pe fața mamei. Nu mi-e scris să fiu admirat de oameni, să-și pună viețile la picioarele mele ca să mă cunoască, să zăbovească un pic pe piscul meu. Eu sunt un nătâng cu fața pătrată, parcă decupată din granit. Jinduiesc în inima mea singuratică la râsetele și pasiunile altor oameni.

Mă uit atent la chipul meu iscoditor de lemn, iar oamenii se mișcă în jurul meu cu viteză mare. Când ridic privirea, strângătorul de suflete e prin preajmă, iar cei pe care-i iubesc au dispărut pentru totdeauna și oameni noi au răsărit ca semințele din pământ. Când mă privești, nu vezi decât un bărbat prins într-o existență umilă – dar fiți cu băgare de seamă și să nu vă fie milă de mine, pentru că, la fel ca pământul, eu voi dăinui dincolo de acest du-te-vino fără rost al omenirii! Veți vedea!

Sevenese

Abia atunci când am aflat de iubirea secretă a lui Raja, fiul cel mare al împlânzitorului de șerpi, pentru sora mea mi-am dat seama cât de frumoasă era. Aceasta se întâmpla în 1944 și aveam unsprezece ani. Am fugit acasă atât de repede, încât vântul îmi șuiera pe la urechi și poalele cămășii albe îmi fluturau nebunește. Am trecut în goană pe lângă tata, care moțăia pe verandă cu gura întredeschisă și m-am îndreptat spre bucătărie. Soră-mea și-a ridicat privirea de la castronul cu aluat brun pentru turte și mi-a zâmbit. M-am uitat la stelele din ochii ei. Într-adevăr, Mohini era o ființă spectaculoasă. A fost o revelație să înțeleg că ea nu era doar mâna care aranja grămăjoare ordonate de curry în jurul orezului din farfuria mea sau atingerea mult mai blândă (față de cea fermă a mamei) care îmi ungea părul cu ulei, după obiceiul din fiecare săptămână.

M-am uitat în punctele acelea verzi și maronii din ochii ei minunați și m-am simțit invadat de o căldură plăcută văzând cât de bine se potrivea cu planurile mele această intrigă romantică cu totul neașteptată. Îmi aduc aminte că în clipa aceea mi-am împreunat mâinile și am spus o rugăciune, mulțumind zeului că mi-a dat o soră atât de frumoasă încât să-i atragă atenția lui Raja, pentru că de când mă știam îl idolatrizam pe Raja și îmi doream să mă împrietenesc cu el.

Pentru alții, fața lui ursuză și silueta lui energică personificau sunetele ciudate inexplicabile și strigătele care se auzeau în toiul nopții de la casa împlânzitorului de șerpi. Se pomenea de rău și magie neagră. Se vorbea chiar de fantome și spirite întoarse din morți. Oamenii se temeau de el și de tatăl lui, dar eu nu. Din ziua în care am aflat că țeasta care rânjea în interiorul casei lor îi aparținea, am fost obsedat de nevoia de a-l cunoaște mai mult. De ani de zile mă jucam cu fratele lui mai mic, Ramesh, uitându-mă de la distanță spre silueta înaltă, inabordabilă a lui Raja. Totul la el era o sursă de curiozitate intensă și mister. Mâinile și picioarele lui cu pielea de culoarea argilei, hainele murdare de pământ uscat, buclele arâmii nespălate și mirosul acela sălbatic, fără a fi neplăcut, de fiară, pe care corpul său îl emana în valuri. Desigur, mama își amintea bine isprava sângeroasă de pe vremea când el era doar un băiețel cu păr cârlionțat, și îl văzuse în piață ronțăind cioburi de sticlă, ceea ce îi conferea în ochii mei puteri inimaginabile.

Mă uitam cu înfrigurare de la depărtare cum dădea târcoale stupului de albine din spatele casei lor. Nu îmi prea plac albinele și nu pot uita ziua când vecinul nostru, Ah Kow, a aruncat cu o piatră într-unul dintre stupi și tot roiul s-a ridicat deasupra ca un nor întunecat, furios, vuind ca o cascadă. Până și soldații japonezi cu puștile lor lungi așteptau în fața casei să primească gratis sticle cu miere. Totuși, Raja n-a ezitat și și-a vârât fără frică mâna în stupii zumzăitori și le-a furat mierea prețioasă. Uneori îl înțepau, dar el își scotea calm acul acela negru din fața umflată. Odată a purtat un roi întreg ca pe o barbă respingătoare negru cu galben pe față.

Totul pentru plăcerea mea.

Înainte ca Raja să intre în viața mea eram cercetaș în timpul zilei, hoț de fructe seara și huligan într-o bandă cu lanțuri în unele weekenduri.

Eu, fratele lui Raja, Ramesh, și Ah Kow făceam parte dintr-o gașcă de băieți care dădeau iama în livezile altor oameni și puneau în scenă lupte aprige cu bandele rivale.

Pare incredibil acum, gândindu-mă în urmă, că ne luptam, înarmați cu lanțuri de biciclete, bețe și pietre. Ne adunam la periferia vechii piețe și atacam inamicul țipând ca nebunii, aruncând pietre și rotind prin aer lanțurile de bicicletă. Curgea și destul de mult sânge de la răni, până când gospodinele chinezoaice, cu coafuri neîngrijite și costume tradiționale strâmte, se grăbeau să ne alunge, dând năvală din casele lor, blestemând și fluturând măhuri. Ne loveau în cap și, ocazional, reușeau și să ne prindă de urechi pe aceia dintre noi prea absorbiți de luptă. A fi urecheat era de departe mai rău decât o sută

de lovituri primite în cap cu un lanț de bicicletă. Insulta supremă era atunci când se aplecau foarte aproape de urechile noastre și ocărau din toți rărunchii cu vocile lor aspre, needucate:

— Diavoli, diavoli, mici diavoli aducători de necazuri! Stai să te spun eu maică-tii!

Ceilalți nu mai aveam de ales decât să renunțăm imediat la expresiile noastre fioroase și la posturile amenințătoare și să fugim care încotro cât mai repede. Luptele respective avuseseră hazul lor, chiar dacă au fost puține și aveau loc la mare distanță de timp între ele.

În cea mai mare parte a timpului pe atunci eram mulțumiți să intrăm pe furie între rândurile de pepeni și să-l furăm pur și simplu cu roaba pe cel mai mare și mai frumos. Doseam fructul imens de un verde-închis și ne ospătam ca porceii din miezul lui roșu până nu ne mai puteam mișca. Apoi ne lungeam pe pământ, cu brațele și picioarele răstignite ca niște stele de mare eșuate și gemeam la cerul albastru. Odată, în timp ce furam pepeni verzi de pe un câmp, un bărbat pe jumătate îmbrăcat a ieșit dintr-un șopron murdar, nefolosit. Scutură furios pumnul și strigă:

— Hei, porci lacomi! Veniți înapoi!

Unul dintre băieții din grupul nostru țipă îngrozit, abia atunci dându-și seama că prădaserăm tocmai terenul unchiului său. Unchiul lui ne urmări pe distanță mare, blestemând și înjurând în chineză.

Uneori intram în livezi și stăteam printre crengi mâncând fructe de mango dulci și rambutani până când efectiv ni se făcea rău. Nu după mult timp, unul dintre proprietarii livezilor a cumpărat un câine mare, negru, de pază. Trebuie să vă spun că dulăul avea un lătrat fioros, dar i-am aruncat în bot o avalanșă de fructe crude până a fugit cu coada între picioare și cu limba scoasă atârându-i precum capătul unei eșarfe roșii. După incidentul respectiv, n-a mai apărut. Abia când am auzit că cineva a otrăvit bietul câine ne-am dumirit că și alții făceau același lucru ca noi.

Cel puțin o dată pe săptămână ne ascundeam în spatele brutăriei chinezești din centrul orașului în speranța că vom putea șterpeli cornuri cu nucă de cocos. Când șoferii încărcau dubele cu comenzile pentru toate cafenelele din oraș, ne grăbeam să dăm lovitura, furând rapid câțiva pumni plini. Cornurile erau încă fierbinți, cu un gust minunat când le hăpăiam. În timpul acelor jafuri îndrăznețe pe care le dădeam, am descoperit de ce cafeneaua de lângă brutărie vindea cel mai ieftin orez cu pui din tot Kuantanul. De fapt se putea mânca o masă îndestulătoare cu numai douăzeci

de cenți. Zi și noapte erau oameni care se așezau la mesele rotunde, mâncând pe săturate. Dar noi am văzut ascunse în spatele pubelelor cuști peste cuști pline cu pui bolnavi și morți care soseau de la diverse ferme din afara orașului. Pui apatici, cu ochi închiși pe jumătate și subnutriți, golași, picotind ca beți peste carcacele de găini moarte de pe fundul cuștii. Un băiat chinez cu buză de iepure îi sacrifica, îi înmuia într-o cuvă mare de apă clocotită, apoi îi curăța de pene și îi arunca într-un container pătrat de aluminiu. Din când în când, un bucătar morocănos în pantaloni scurți negri, murdari și cu un maiou alb ieșea afară scărpinându-se și înjurând. Fuma o țigară, după care lua câțiva pui proaspăt curățați de pene, prinzându-i de gâtul gol și se întorcea în bucătărie. Din restaurant se auzeau hohotele de râs și strigătele persoanelor care comandau mai multe porții din orezul acela cu pui delicios.

Alteori hoinăream pe străzile dosnice, încercând să surprindem în acțiune vreo prostituată ieftină, machiată strident. Cele mai multe dintre ele erau urâte și cu mutre acre. Stăteau în grupuri colorate pe aleile respective, cu ochi posaci, atotștiutori și guri lacome, bosumflate nefiresc. Se sprijineau cu spatele de zidurile murdare ale gangurilor înguste, fumând țigară după țigară și aruncau cu pietre în noi, cu o răutate surprinzătoare în cazul în care ne prindeau trăgând cu ochiul.

Sexul era o curiozitate reală, dar numai o singură dată eu și Ramesh am reușit să asistăm la actul propriu-zis. Era seara târziu și fata era foarte tânără. Avea gura dată cu roșu puternic și părul negru ca pana corbului. Ne-am ascuns după pubelele verzi urât mirositoare, pline până la refuz cu gunoi în descompunere, și ne-am uitat pe furiș cu ochii mari la bărbat și la fată. Părea că are loc o negociere, individul chiar a dat să se îndepărteze, dar fața i-a zâmbit, a întins o mână foarte albă și s-a uitat pudibondă la el. Bărbatul a scos niște bani din buzunarul de la cămașă și i-a pus în mâna întinsă. Numai de câțiva s-au apucat de treabă. A fost destul de sordid și departe de lucrul incitant pe care mi-l imaginam că ar fi. Bărbatul și-a lăsat în jos pantalonii și a îndoit genunchii în așa fel încât pantalonii i-au rămas prinși în susul gambelor. Mâinile sale au cuprins cu gesturi dure carnea moale, albă a feselor ei. Fără să-i pese că fundul lui zbârcit, slab, era complet la vedere, bărbatul își vârî fața în umărul ei stâng și pompă energic. De fiecare dată când se avânta în ea, fata striga extatic: „Ua, ua, ua!”, dar pe fața ei pudrată și rujată excesiv, ochii sticloși i se rostogoliseră în sus. În sus și departe de rigolele urât mirositoare și de buruienile verzi-ruginii care se zbăteau să crească în crăpăturile din jurul canalizării. Departe de marginile sparte ale treptelor de piatră, pe lângă

vopseaua scorojită de pe pereți, dincolo de ferestrele închise de la care i se striga că este o curvă și departe chiar și de țiglele pline de mușchi, spre un petic de cer de seară, colorat orgasmic a mandarină. Pe fața ei nu era nici plăcere, nici plictiseală, nici emoție. Doar o gură foarte roșie exclama: „Ua, ua, ua!”

În interiorul pantalonilor mei scurți, un șarpe mic își decoji un strat de piele și crescău gros și tare. De îndată ce omul termină de gemut, își ridică nădragii gri din vine, se încheie la nasturi surprinzător de iute și dispăru în direcția opusă. Fata scoase o batistă mototolită, murdară din geanta ei și se șterse repede. Mișcarea îndoită a încheieturii ei dovedea experiență. Nu purta chiloți. Partea ei intimă era albă, plată, triunghiulară și acoperită cu păr negru creț. Își lăsă în jos fusta scurtă stil occidental netezind-o, își flutură pletele peste umăr și se îndepărtă pe tocurele foarte înalte. Am ascultat păcănitul lor răsunând tare în aleea pustie până când a dispărut pe una dintre ușile anonime din spate.

Sunt sigur că prima experiență despre sex a avut un efect profund asupra mea, aceasta imprimându-mi în minte semnificația greșită a ideii de sex. Plictiseala teribilă a acelei tinere și buzele ei roșii lucesc în fața ochilor mei ca un miraj în deșert. Mă târăsc spre el în patru labe doar ca să descopăr că sunt pe aleea greșită, în camera de hotel greșită, cu o altă prostituată. Recunosc că indiferența acelei prostituate mă atrage și mă excită. Recompensa fiind abilitatea de a anima un chip plictisit. Asta am căutat ani de zile. Chiar și după ce am aflat adevărul despre sufletele lor obosite, am trăit pentru fantezia creată cu atâția ani în urmă de acea gură roșie de pe alee, plătind dublu femeile dacă reușeau să mimeze că se simt bine și nu întrebau: „Mai durează?” Iar ele, armata aceea inepuizabilă de fuste scurte și coapse netede, nu ratau nimic, etalând un repertoriu admirabil de sunete convingătoare, gemete guturale, suspine întretăiate. Da, mi-am irosit viața în bordeluri căutând-o pe fata de pe alee – dar nu este ciudat că, după toți acești ani, încă mi-o amintesc atât de bine? Tocurile pantofilor ei intrând pentru totdeauna în coajă de papaya putrezită, norul de musculițe de oțet care i se urca până spre glezne, genunchii care i se loveau ușor unul de altul... „Ua, ua, ua!” mai strigă ea încă o dată, dându-și ochii peste cap ca să se uite la cerul de seară. După care, în fantezia mea, se uită fix în ochii mei și geme de plăcere.

O dată la două săptămâni, după-amiaza, eu și Ramesh ne puneam uniforma mov de cercetași și eșarfa și mergeam la școală. Acolo eram învățați să fim ascultători, să ajutăm, ni se explica importanța de a fi serios și de-a

avea un comportament frumos, integru. Apoi ni s-au făcut carnete albastre, imprimate cu sigla școlii. Am fost împărțiți în grupuri de câte doi și trimiși pe la diferite case bogate din jurul școlii. Am sunat pe la porți, am bătut la ușile de la intrare ale acestora și cu zâmbete strălucitoare întrebam în cor: „Tanti, nu vreți să v-ajutăm la niște treburi casnice?” Invariabil, au vrut. Am spălat mașini, am curățat garaje, am tuns peluze, am tăiat garduri vii, am măturat rigole, am adunat gunoiul în grămezi și l-am ars. Apoi ne-am prezentat carnetele de membri, le-au semnat și am fost plătiți fie cu cincizeci de cenți, fie cu un ringgit. Banii trebuia să-i predăm la sfârșitul zilei cercetașului-sef, dar eu și Ramesh aveam două carnete, astfel încât la fiecare ringgit, păstram unul pentru noi.

Pe vremea aceea îți puteai cumpăra singur țigări. Negustorul te privea din cap până în picioare, dar în cele din urmă te servea ca să nu-și submineze propria afacere. Atât timp cât dădeai bani, nu comenta și se făcea că nu vede. La început ne strecuram în luminișul din pădurea din spatele casei lui Ramesh, suflând sute de inele de fum în aerul umed, ascultând zgomotul făcut de godacii de mistreț care mai cădeau în timp ce goneau în grup prin tufișuri, dar pe măsură ce-am crescut, am devenit mai curajoși și am migrat spre oraș. Seara târziu ne înșiram pe marginea străzii, în apropiere de cinematograful, stând cu picioarele atârinate în interiorul șanțului de scurgere imens pentru muson ce străbătea tot orașul, fumând și urmărind fetele care treceau. Când venea musonul, cu vânt puternic și ploaie abundentă zile în șir, vedeam cum sunt aduse de ape lucruri ciudate. Odată am zărit un bivol de apă înecat, care plutea țeapăn, un șarpe mare care se zbătea sălbatic fiind luat de viitură, un balansoar stricat de ratan, șobolani care încercau din răspuț să înoate, dând furios din labe ca niște câini, apoi sticle, excremente și, într-o zi, o păpușă care a devenit preferata Lalitei. Era lungă de treizeci de centimetri, avea părul galben și creț, ochi albaștri și o gură mică de plastic pictată cu un roz pal. Probabil că, într-un acces de temperament, o aruncase în apă vreun copil european răsfățat. Încă nu începuseră ploile lunii decembrie când am văzut-o plutind ușor pe lângă mine, cu ochii rotunzi holbați, în apa care curgea încet. Am scos-o cu mâna și am dus-o acasă, unde Lalita, cu privirea vrăjită, a primit-o cu brațele deschise.

Ar trebui să amintesc însă că fumatul lângă canalul de scurgere al orașului era mult mai riscant decât adunările din pădure. Mama avea spioni peste tot. Putea conta că orice femeie în sari avea să-i transmită orice incident legat de noi, cu o groază de înflorituri, desigur. Am văzut efectul uneia dintre

escapadele lui Jeyan. Bietul copil! Până să ajungă el acasă, mama deja clocotea. Dar mai grav e că el nu făcea rele aproape niciodată. Să spunem că din an în Paște îndrăznea câte o escapadă, și mititelul ghinionist era prins întotdeauna!

Din când în când ne prefăceam bolnavi ca să lipsim de la școală și ajungeam la cinema. Odată, în timp ce stăteam la coadă ca să intrăm la un film deocheat, am fost surprinși să-l vedem pe directorul nostru ascunzându-se în spatele unui stâlp și privind cu ochii săi bulbucăți în jur. Era un om atât de simandicos, încât ne închipuiam că-i e scârbă până și de propriile secreții corporale. Am fi fugit, sau ne-am fi ascuns, sau am fi încercat să-l evităm cumva dacă n-am fi observat că ținea fără vlagă între degetele transpirate un bilet verde-deschis pentru matineu la *Vimochanam* (*Relele consumului excesiv de alcool*). Deci nu se afla acolo ca să se năpustească asupra noastră! Încorsetat cum era în cămașa lui albă, foarte scrobită și cu pantalonii negri de modă veche, emana jenă prin fiecare por. Veni momentul îngrozitor, hilar când ni se întâlniră privirile, încremeni, cu excepția unui singur spasm de surpriză în obraz, care-i făcu mustața să tresară nervos. Strângând mai bine biletul între degete, intră în sala întunecată. Zile întregi m-am întrebat dacă mă va pârî mamei, dar se pare că rușinea a fost mai puternică decât ultragiurea.

În unele zile, nimic nu putea risipi plictiseala ce sufla apatic peste orașelul nostru minuscul, în care părea să nu se întâmple mai nimic. Când nu ne era de ajuns să mergem la râu, în partea cealaltă a orașului, ca să vedem cum bărbații pe jumătate goi prindeau crocodili și broaște-țestoase, ne întorceam însetați de agresivitate și foloseam praștii ca să vânam șopârle. Cel mai bun dintre noi la tras cu praștia era Ismail, fiul cel mai mic al lui Minah. Era cunoscut pentru pasiunea cu care omora șopârlele cenușii. Ca bun musulman ce era, își asumase sarcina de a ucide cât de multe îi permitea îndemânarea. Pentru că o șopârlă indicase ascunzătoarea lui Nabi Mahomed dușmanilor săi, distrugând pânza subțire întinsă cu grijă de un păianjen credincios peste gura unei peșteri. La sfârșitul unei acțiuni de vânătoare, când Ismail se oprea să-și aprindă o țigară, avea lângă el o grămadă grotescă de nu mai puțin de cincisprezece șopârle. Întins la umbra unui tamarind, uitându-mă printre frunze la peticele de cer albastru, îi invidiam în secret grămada lui Ismail și mă gândeam cum să mi-o cresc pe a mea. Nu-mi trecea prin minte că, la mii de kilometri depărtare, soldații naziști erau la fel de preocupați să-și mărească stivele oribile de evrei morți, înfometăți și goi, cu pielea lucioasă ca osul

lustruit. În timp ce leneveam la umbră în acele după-amiezi sufocante, războiul părea foarte departe de noi, dar când a izbucnit, a izbucnit atât de brusc, că efectiv n-a mai fost timp să ne pregătim de el.

Japonezii au aterizat în Penang pe 7 decembrie 1941.

După vizionarea filmelor despre bombele „fabricate în Japonia”, care se dezintegrau cu un pleoscăit moale, și glumele făcute pe seama soldaților crăcănați și mult prea sașii ca să tragă drept, am fost uimiți de preluarea bruscă și completă a controlului de către ei. Cine erau acești pitici asiatici, care îi puteau face pe puternicii britanici să fugă în noapte? Și au ajuns în Kuantan. După vocile grave și uniforme elegante, cu cizme lustruite ale omului alb, primul soldat japonez a părut urât și necizelat în haine croite nepotrivit. Avea o față galbenă de țăran, purta un chipiu înalt, de pânză ieftină, cu clape atârinate pe ceafă și avea prinse la curea o ploscă, o cutie de orez, pește sărat și boabe de soia. Picioarele scurte le avea încălțate cu ghete din pânză de cort cu talpă de cauciuc, prinse astfel încât degetul mare era separat de celelalte, iar restul încălțării era tras peste cracul pantalonului. Astfel pregătit pentru oroarea noroiului din climatul tropical, soldatul arăta ca un erou cuceritor. În mintea noastră naivă, de tineri romantici, consideram că toată autoritatea lui stătea în pușca cu baioneta lungă.

— Dar arată ca tine! i-am șoptit neîncrezător lui Ah Kow prima dată când am văzut un grup de-al lor în oraș.

Ramesh a aprobat din cap, dar Ah Kow se uita la soldați cu ură în ochii lui mici. Cât de îndreptățit era să simtă ură față de ei, căci i-au distrus familia! Ne-am uitat după ei cum patrolau pe drum până când au dispărut din raza noastră vizuală. Oameni de sacrificiu, în uniforme de sacrificiu, care scoteau sunete guturale aspre când vorbeau și-și descheiau fără rușine pantalonii în locuri publice ca să împroaște valuri galbene de urină. Cum putuseră oare acești indivizi să-i alunge pe britanici? Pe cei care locuiau în case nobile cu servitori și șoferi la dispoziția lor, care mâncau numai bucate alese, preparate din carne roșie cumpărată de la Depozitul Rece. Iar copiii lor, evident prea rafinați pentru sistemul de învățământ local, trebuiau să fie trimiși înapoi în patria-mamă după ce se bronzaseră sub soarele nostru. Oare de câte ori am stat cu capul plecat, să le greblez umil frunzele din curți, în timp ce pe furiș îi ascultam pe copiii lor privilegiați râzând și vorbind cu accentul acela ciudat, dar superior.

— Ei, cum te cheamă? întrebau curios, cu gene pale și ochi mai albaștri decât cerul.

Nu existase niciodată vreo îndoială că erau copiii celui mai important popor din lume, cu cel mai mare imperiu pe care l-a cunoscut istoria. În mintea celor colonizați, era o onoare să servești o astfel de rasă și părea de-a dreptul imposibil să ni-i imaginăm măcelăriți de un popor asiatic, cu o misiune atât de strict feudală precum a invadatorilor japonezi. Aceștia din urmă aveau un plan elaborat de a-i oferi Singaporele împăratului lor ca pe un cadou de ziua lui, la 15 februarie 1942, iar Malaysia era un coș de materii prime în drum.

Războiul părea că se încheiase înainte de a începe, dar era doar începutul chinului zilnic, al mizeriei și cruzimii de nedescris a Ocupației Japoneze care avea să dureze trei ani și jumătate.

Ne-am întors de la Seremban la casa prădată de hoți, goală cu excepția patului mare de fier al părinților mei și a băncuței grele din bucătărie. În rest, totul dispăruse. N-aveam nici măcar o saltea pe care să dormim. În noaptea aceea ne-am chinuit să dormim toți opt în patul acela mare. În zori ne-am trezit și îmi amintesc cum am dat fuga prin întuneric spre piață cu Lakshman și cu mama, ținând gurile sacilor goi încleștate în mâini.

Piața era de nerecunoscut. Departe de a fi o scenă de război, era aglomerată, încărcată cu mărfuri de parcă ar fi fost zi de duminică. Localnicii care în mod obișnuit se tocmeau atunci când cumpărau căței, pisici și păsări de curte, acum se înghesuiau să apuce borcane de gem, marmeladă și murături. O chinezoaică bătrână se lupta pentru niște cutii de sardine și heringi, conserve de carne și cartofi și își disputa cu cei din jur supremația asupra unor conserve de sfeclă, pungi de zahăr, compot de mere și pere la cutie, sucuri de fructe în cutii de carton și provizii de medicamente și îmbrăcăminte furate din casele britanicilor și depozite abandonate. Ne-am umplut bine sacii. În locul unde îngropam ghimbirul ca să-l păstrăm proaspăt, am adâncit gaura în pământ ca să ne ascundem și noile rezerve.

Asta se întâmpla înainte ca primul val de soldați veniți în camioane deschise să amenințe cu pedeapsa prin decapitare infraționi grave precum jaful. Măsura era dură, dar imediat eficientă. Vederea capetelor înfipte în pari descuraja alte furturi. Impunerea noului decret a creat o altă problemă. Cum să ascunzi lucruri care în mod evident nu-ți aparțin, dar le aveai îngrămădite până în tavan? Preț de mai bine de o săptămână au ars focuri mari de tabără zi și noapte, stârnind panică pură. Cei care jefuiseră conacele europene îngrămădiseră frigidere, ventilatoare electrice, prăjitoare de pâine, plane strălucitoare și seturi întregi de mobilier masiv într-un morman imens în fața caselor lor din frunze de palmier, care nici măcar nu erau racordate la

electricitate, și le-au dat foc. Ne-am uitat cum ard scaune, dulapuri, mese, covoare persane rulate și paturi cu o vâlvătaie înaltă, portocalie, care scuipa mii de scânteii. Pentru mama a fost o binecuvântare. Ea și Lakshman au traversat zonele unde locuiau servitorii marilor reședințe europene și a ales mobilierul pe care l-a vrut din focuri de tabără neaprinse.

Situația din mahalaua noastră s-a schimbat drastic în timpul Ocupației Japoneze. Fetițele s-au deghizat în băieți peste noapte, iar fetele de o anumită vârstă au dispărut pur și simplu. Tata a rămas fără slujbă, lui Ismail i-a murit tatăl, iar Ah Kow și-a pierdut fratele, înrolat în Partidul Comunist Malaysian. Acesta a plecat să locuiască cu oamenii de pe dealuri, cum erau cunoscuți, într-o tabără numită Plantația Șase de lângă Sungai Lembing, unde se concentrau în principal pe organizarea de ambuscade de mică amploare asupra patrulelor japoneze.

Japonezii n-au pierdut deloc timpul. Și-au propus să ne impună forțat, deodată, cultura, moralitatea și felul lor de viață atât de străin nouă. Ca și când faptul că stăteam smirnă și le cântam imnul național zilnic în fiecare dimineață, înainte de înviore, sau că ne forțau copiii să învețe limba japoneză ne putea însufla dragoste pentru drapelul lor urât (pe care instantaneu l-am denumit absorbant pătat) sau pentru împăratul lor de departe. Este uimitor să te gândești că nu pricepeau că nu ne plecăm capetele cu respect la vederea unei uniforme japoneze pe stradă, ci din teama de a nu fi pălmuiți. În fiecare zi, în drumul nostru spre școală treceam pe lângă un soldat de santinelă, care ne fixa cu asprime în privire, fața lui serioasă exprimând aroganță. Era evident că nu-l bucura nimic mai mult decât să pedepsească pe cineva care nu reușea să se încline în mod satisfăcător în dreptul simbolului împăratului. Trăiască împăratul! Pe străzi, autobuzele se deplasau cu un soldat postat pe acoperiș, care azvârlea pliante de propagandă peste capetele oamenilor.

Ascunși pe după pubele, nu mai ascultam vorbăria goală a prostituatelor, ci bufniturile înspăimântătoare ale pașilor celor care alergau speriați, urmăriți în plină zi de-a lungul străzilor în zonele rău famate ale orașului.

De câteva ori, în timp ce eram la școală, s-a întâmplat să auzim avioane care zburau la mică înălțime și se pornea sirena. Atunci ne aruncam cu toții la pământ și rămâneam așa până când se oprea alarma și se reaprindeau luminile. Îmi amintesc că am văzut odată o vacă aruncată în aer de o bombă. Avea ochi sticloși rămași deschiși și îi lipsea o bucată imensă din trunchiul umflat și rupt. Ne-am ținut de nas și am mers foarte aproape de ea, cât să-i

vedem rana mare, deschisă, ce-i expunea tot abdomenul. Zburau muște în jur, iar Ismail a vomitat lângă ea, dar noi, ceilalți, am fost impresionați de distrugerea produsă.

Există momente în viața noastră care ne rămân vii în amintire pentru totdeauna. Prima dată când Raja a binevoit să vorbească cu mine este unul dintre acele momente. În lumina strălucitoare a soarelui, o umbră neagră a căzut peste mine. Când mi-am ridicat privirea, el se uita în jos la mine, întins pe pământ, îngrijindu-mi genunchii zdreliți și palmele sângerânde. Cu soarele bătând din spate, ai fi zis că face parte dintr-o rasă superioară de războinici. Din degetele mari, drepte îi picura cerneală galbenă. A îngenuncheat lângă mine, a frecat lichidul acela magic pe genunchii mei răniți și pe palme, iar durerea înțepătoare mi-a dispărut. Mâinile sale puternice m-au ridicat de pe jos.

— Deci, tu ești băiatul care trăiește la numărul trei!

Nu-l mai auzisem niciodată vorbind. Avea o voce groasă, dar moale. Am dat din cap, incapabil să vorbesc. El era băiatul care înota fără frică în râul din cealaltă parte a orașului, unde vâna aligatori mari, zâmbitori, cu fălcile pline de colți de fildeș. În timpul perioadelor secetoase, când râul devenea maro, iar noroiul i se usca pe piele, îl vedeam întorcându-se acasă cu modele de praf galben pe trup, de ai fi zis că are piele de șarpe.

Zâmbi încet. Îmi aduc aminte că atunci mi-a trecut prin cap că este sălbatic, sălbatic asemenea cobrelor negre pe care le domesticea și vrăjea ca să danseze. Când priveai în ochii lui tineri, ți se păreau niște oglinzi reci, dar dacă îndrăzneai cu adevărat să te uiți în profunzimea lor, zăreai focurile ancestrale care-i ardeau în interior. Am crezut că m-am uitat destul de bine. Mi-am imaginat că am văzut tot ce era de văzut. Și acum îmi pare rău că nu m-am uitat mai atent. Ceea ce alții considerau a fi focuri puternice, devastatoare, alimentate de lucruri întunecate, reprobabile, eu am luat drept un mic licăr de prietenie. Așa cum apa tinde să curgă pe orizontală, râvneam la lumea lui periculoasă. O lume interesantă în care a doua șansă era o iluzie fermecătoare, creată de un inamic lung, negru, din iarbă. Raja era un vrăjitor de magie neagră și era tocmai personajul pe care îmi doream să-l emulez.

— Este mușcat vreodată un împlânzitor de șerpi de propriii șerpi? l-am întrebat odată.

— Da, mi-a răspuns. Când vrea să fie mușcat!

Obișnuiam să stau și să mă uit cum mănâncă Raja. Mânca precum un lup, cu umerii cocoșați, cu un luciu aspru de suspiciune în privire, sfâșiiind

mâncarea cu dinții ascuțiți. La scurt timp, spre iritarea mamei, am început să mănânc la fel. Asta a fost mereu cea mai mare slăbiciune a ei – n-avea deloc simțul umorului. De îndată ce ajungeam acasă de la școală, hăpăiam mâncarea ca un lup hămesit, apoi dădeam fuga la casa lui. Raja nu mergea la școală, nu fusese niciodată și nici nu voia. Era pe deplin sălbatic. N-avea puncte sensibile, cu excepția dragostei interzise pe care o nutrea în secret pentru sora mea. Era clar însă că era prins până peste cap. Petrecea ore bune târându-se pe burtă, fără zgomot, în tufele din spatele casei noastre, la fel ca șerpii veninoși pe care-i dresa, în speranța că o va zări în treacăt, tânjind după cea mai neînsemnată informație despre ea. Ce-a mâncat, ce-a făcut, ce-a spus, când doarme, ce-o face să râdă, care este culoarea ei preferată. În căpșorul meu care pica de somn erau toate informațiile pe care le dorea. Fiecare cuvânt pe care-l rosteam era devorat cu lăcomie jenantă. Și cu cât vorbeam mai mult, cu atât se cufunda mai mult în fântâna iubirii. Privirea i se topea chiar sub ochii mei ca lumânările din ceară de albine pe care le făcea mama lui și care ardeau la ei în casă. Un mic zâmbet îi apărea pe fața necizelată, iar sprâncenele drepte, de culoarea bronzului, i se lăsau ușor peste ochii negri. Nu știa să citească sau să scrie și purta zdrențe, dar în interiorul carapacei dure a trupului său fierbea periculos o pasiune incandescentă.

Eram tânăr pe atunci și nu știam nimic despre dragoste. Pasiunea lui nu era decât treapta de piatră pe care înaintam pas cu pas ca să m-apropii de el. Nu vedeam niciun rău în a încuraja ceea ce consideram a fi o slăbiciune destul de duioasă pentru sora mea. Nu vedeam decât că-mi creștea mie statutul. Soarta, mă gândeam, mi-a oferit un mod interesant de a pune stăpânire pe el. Probabil că pe undeva în sinea mea știam că nu era posibilă căsătoria dintre Mohini și eroul meu zdrențaros, dar în apărarea mea aș zice, acum, de unde să știe un copil că dragostea poate fi atât de periculoasă? Habar n-aveam că ar putea ucide.

Raja mă făcea să uit de chinul zilnic și totodată de plictiseala cruntă din timpul Ocupației Japoneze. El mi-a schimbat copilăria. Stând pe bușteni la umbra arborilor falnici de *neem* năpădiți de mușchi, spuneam povești cu schimbul. Își apleca fruntea în față și m-asculta cu atenție, după care era rândul lui să vorbească. Iar poveștile care sălășluiau în capul lui creț erau dintre cele mai surprinzătoare. Povești africane. Despre bătrâni cu păr încâlcit care anunțau la ușa colibei vraciului: „Am venit să mănânc capră neagră!” Despre bătrâne care își puteau arunca nisip în ochii deschiși și despre găini care absorb spiritele rele care trăiesc în interiorul unui om. *De'wo'afokpa. Mi le*

bubu de tefea n'u oh! adică „Scoate-ți încălțărilor care profanează ținutul magic!”

Mă holbam la el, captivat de puterea misterioasă a unei limbi străine. Stăteam cu orele desculț, uitându-mă în ochii lui strălucitori, ascultându-i vocea gravă, aproape letală. Aducea în aerul nemișcat al după-amiezii istorisiri cu djini înspăimântători, așa de înalți încât le dispăreau capetele în nori, iar într-o altă zi, zâmbea ușor și țesea o lume în care un pai dat de o lăcustă-călugăriță și pus într-o oală de lut se putea transforma într-o bebelușă frumoasă. Uneori închideam ochii, iar vocea lui închipuia trupuri lucioase cu pielea ca abanosul alergând sub soarele african puternic sau în sclipirea albastră de la miezul nopții, printre copacii argintii de la lumina lunii. Mă uitam la tălpile lui prăfuite, desculțe, vârate în nisip, și când ridicam iarăși privirea, vedeam dinaintea ochilor multe fețe feroase care se coborau la unison spre un jgheab de lemn, bând lacom lapte rozaliu de la sângele taurilor. De pe buzele sale roșii-cărmizii ieșeau spectacole de circumcizie publică și drepturi ciudate de inițiere, unde fecioare pubere și bărbați tineri dansau, învârtindu-se din ce în ce mai repede în jurul unui foc voodoo portocaliu până când își ieșeau din corpuri și se priveau din exterior cum posedau sau erau posedați de către toți ceilalți.

Așa cum un dulap gol acceptă lucrurile altor oameni, înmagazinam cu bucurie poveștile străvechi despre lei care se transformau în oameni, despre șerpi sacri trimiși în visele bolnavilor ca să le lingă rănila și să-i vindece sau despre Musakalala, craniul vorbitor, dar cred că povestea mea favorită a fost întotdeauna povestea despre Chibindi și leii. Lasă-mă să mă gândesc o clipă, ca să-mi reamintesc savoarea ei pe care am descoperit-o cu atât de mult timp în urmă, pe care am uitat-o și după care tânjesc!

Cu mulți ani în urmă, sub un arbore *neem*, care nu mai există, doborât ca să crească în loc un hotel mare internațional, cu o piscină, restaurante și la subsol un club de noapte cu o pleiadă de prostituate aliniate în jurul barului, Raja stătea precum Chibindi, Mărețul, un vânător al cărui cântec magic putea îmblânzi leii sălbatici. *Siinyaama, Oomu Kuli masoonso, Sitinyama*. „Vai, voi, cei care mâncați carne, nu am decât iarbă uscată în această desagă; Oh, voi, cei care mâncați carne!”

Sub arborele *neem*, de jur împrejurul nostru, mârâitul leilor încetă și începură să danseze pe melodia lui magică. Valsau înainte și înapoi pe etichetele din spate, unduindu-și cozile dintr-o parte într-alta, răsucind și întorcându-și trunchiurile, clătînând și scuturând din cap. Felinele mari torceau de

mulțumire. L-ar fi sfâșiat în bucăți dacă n-ar fi fost vocea lui plăcută, puternică. Cu cât vocea lui devenea mai sonoră, cu atât felinele își răsuceau și învârteau mai repede trupurile lor arămii.

Chibindi bătea din picior în timp ce cânta; ținând mâinile în față la nivelul umerilor, le mișca de sus în jos ca și când ar fi încurajat o haită întreagă de lei să danseze din ce în ce mai repede în două picioare. După puțin timp, leii feroși au uitat de pofta lor de carne de om.

Doar gândindu-mă la Chibindi, mi-au revenit amintiri. Amintiri triste. Parcă îl văd pe Raja stând sub arborele *neem*, lovind cu tălpile lui goale în solul uscat, fluturând din brațe nebunește, iar el m-a iertat.

Într-o zi, spre marea mea încântare, Raja a fost de acord să mă învețe secretele unui îmblânzitor de șerpi. Secrete care de generații se transmiteau doar din tată în fiu. A fost ca un vis devenit realitate. Dintr-odată, m-am trezit ținând șerpi în jurul gâtului, ca zeul Șiva. Veninul, am aflat, era cel mai prețios lucru pentru om, iar teama, cel mai prețios lucru pentru un șarpe. Șarpele caută mirosul fricii când scoate limba afară și o șfichiue în jur. Abia când detectează frica atacă. Raja spunea că își scosese frica din el cu mult timp în urmă, o înzestrase cu dinți drepți, ascuțiți și gheare lungi, fine, insuflează iuteală în membrele sale nătângi și o făcuse s-aștepte alături de el.

— În seara asta va fi lună plină, mi-a spus într-o după-amiază. Lumina lunii îi excită pe șerpi. Les să danseze. În seara asta vii în cimitirul chinez? Ochii lui tineri și maturi totodată urmărindu-mă, cercetându-mă, punându-mă la încercare.

Primele câteva dăți am scuturat capul cu regret, dorindu-mi din toată inima să fi putut merge. Măcar o dată, îmi ziceam în sinea mea, mi-ar fi de ajuns. Avea atâtea să mă învețe, atâtea să-mi arate – dar întotdeauna a existat spectrul umbrei alungite a mamei care aștepta în bucătărie ca un tigrul la pândă până când lumina dimineții se strecura încet prin ferestrele deschise. N-a încetat niciodată să mă uimească faptul că mama abia dacă dormea. Nu cred că a dormit vreodată mai mult de două sau trei ore pe noapte. Cu toate acestea, într-o după-amiază, la umbra arborelui *neem*, pur și simplu am dat din cap și m-am pomenit spunând:

— Bine, diseară ne vedem la cimitirul chinez!

Nu știu cum se face, dar s-a dovedit a fi surprinzător de ușor să mă furișez pe fereastra dormitorului meu, să cobor până jos pe un butoi plasat strategic și să plec mai departe fără zgomot. La casa îmblânzitorului de șerpi, Raja mă aștepta în umbră. Când am trecut, a întins o mână brusc și m-a tras în

întuneric. Și-a dus degetul arătător la buze. El era un subiect tabu pentru mine, iar eu eram secretul lui.

Dinspre silueta lui întunecată răzbătea un miros înțepător de ceapă zdrobită. Se mișca fără să scoată niciun zgomot, nici măcar aerul nu flutura pe lângă el, pentru că nu purta cămașă. Pielea lui Chibindi strălucea ca argila roșie lăcuită în lumina palidă a lunii. La gât avea o amuletă de aur în formă de corn, pusă pe un lanț galben. Aceasta lucea în noapte. Știam că amuleta era pentru cobra roșie-scuipătoare. Specia aceasta de cobră caută licărirea din ochii inamicului său, ca să-și poată ținti otrava mortală în ei și să-l orbească, păstrând în același timp distanța ca să fie în siguranță. O amuletă sclipitoare distrage atenția cobrei, care va scuipa spre amuletă.

Raja avea în mână un băț bifurcat și un sac de pânză. Eram încântat. Îmi clocotea sângele în vine. Oare ce aventuri mă așteptau?

— Dă-ți jos cămașa și pantalonii, mi-a șoptit foarte aproape de ureche.

Dintr-o cutie de tablă ruginită scoase un amestec ce puțea îngrozitor, același miros pe care îl remarcasem mai devreme. Mi-a acoperit rapid membrele goale cu acel piure care avea consistența iaurtului și era răcoros pe pielea goală. Mâinile îi erau sigure și aspre. Țin minte că mi-a trecut prin cap că singurul lucru blând la el era dragostea lui. Ca miezul moale al unui dulce fiert.

Îmi explică, suflând cald pe piele:

— Șerpilor urăsc acest miros!

Am stat docil să mă ungă. Apoi mi-a explicat în șoaptă:

— Cimitirul este cel mai bun loc de a-i prinde! Mulți șerpi vin la cimitir pentru păsările sălbatice și purceii pe care chinezii îi lasă la morminte ca ofrande care să-i îmbuneze pe strămoșii lor. Pentru că aduce ghinion să mănânci alimente oferite morților, nici măcar bețivii sau oamenii foarte săraci nu vin să fure din acest festin bogat. Șerpilor se desfată și se fac mari și grași.

Îmi vorbi pe un ton scăzut, dar agitat despre o cobră frumoasă pe care aproape o prinsese ultima dată. Era cea mai mare din câte văzuse vreodată. Trebuie să fi fost un specimen cu adevărat remarcabil, pentru că-i făcuse ochii să-i scapere în noaptea aceea. M-am îmbrăcat la loc, îngrijorat că mama va simți mirosul acela cumplit care mă acoperea din cap până în picioare.

— Cum se face că tu nu trebuie să-ți freci chestia asta urât mirositoare pe corp? am șoptit, încrețindu-mi nasul cu dezgust.

A râs încet, frecându-și bine mâinile cu câteva frunze zdrobite.

— Pentru că *vreau* să vină la *mine*!

Am luat-o pe scurtătura din spatele casei lui, am traversat câmpul și păduricea unde stătusem ore întregi să-mi exersez suflatul rotocoalelor de fum și am trecut de șirul de case-prăvălii. Cimitirul se întindea pe câteva pante adormite. Chiar și de departe, movilițele acoperite de iarbă de un verde pal pe fondul cerului de noapte, presărate cu pietrele funerare albe, îmi transmiteau ceva rău prevestitor, dar am urmat cu încredere pasul silențios al lui Raja prin vegetația înaltă.

Sub razele lunii pline, fructele rotunde de pomelo semănau cu niște globuri fantomatice printre pietrele funerare. Aerul era plin cu miros de flori proaspete de pe morminte, dar văzduhul parfumat era nefiresc de dens și neclintit. Nu se mișca nimic. De atunci am rămas cu convingerea că un cimitir creștin sau malaysian poate fi un loc liniștit noaptea, dar un cimitir chinezesc este o chestiune cu totul diferită. Departe de a fi un loc de odihnă, acesta este un loc unde spiritele, care încă suferă chinuite de dorințe pământești, își așteaptă rudele să vină și să ardă pentru ele case din hârtie complet echipate cu mobilier, slujitori și inclusiv mașini mari, cu plăcuțe de înmatriculare, parcate afară. Uneori ard chiar și imagini din hârtie desenate cu vreo soție preferată sau cu o concubină, îmbrăcată în veșminte scumpe și cu bijuterii, ținând teancuri de bani falși de cheltuială în mână. În noaptea aceea eram conștient de prezența lor, a acelor spirite nerăbdătoare, flămânde, care mă urmăreau cu ochi neliniștiți. Mi se ridicase părul pe ceafă și un păianjen mic, numit frică, se trezise tresărind și începuse să se târască încet prin stomacul meu.

Tablele de piatră cu scris în chineză și fotografiile alb-negru ale morților păreau nefiresc de albe pe fondul frunzișului întunecat. Un băiețel cu ochi umezi se uita trist la mine că am trecut de mormântul lui. O femeie tânără, cu buze subțiri, crude, zâmbea ademenitor, iar un bărbat foarte bătrân părea că-mi strigă pe mutește să-l las să se odihnească în pace. Peste tot unde mă uitam, fețe grave mă fixau ursuz. Pașii noștri nu se auzeau în atmosfera aceea neclintită și șuierătoare. M-am uitat la Raja.

Umerii îi erau încordați de tensiune, dar ochii îi erau alerți și aprinși. Cu bățul bifurcat cerceta pământul din fața lui, șoptind prin arbuști. O dată sau de două ori îmi arătă un corp care șerpuia sau o coadă care dispărea în tufișuri. O, zei, locul colcăia de șerpi! Lângă un arbore masiv se opri brusc.

— Acolo este! șopti el.

M-am uitat cu teamă în direcția aceea. Pe pământ, un monstru de cobră era încolăcit în jurul rădăcinilor expuse ale unui copac mare. Corpul său gros

lucea în noaptea de argint ca o centură lustruită, foarte scumpă. Cureaua lată șuieră și se desfăcu încet.

Raja continuă:

— Pot să-l prind acum, dar vreau să-ți arăt ceva mai întâi!

Încet, Raja se lăsă pe vine. În spatele lui, am înghițit în sec și m-am tras un pas înapoi, gata să fug.

Șarpele era conștient de prezența noastră. Începu să-și miște ușor corpul lucios departe de noi, solzii alunecându-i ca niște șenile, fără zgomot, dar precise, mușchii de sub piele fiind puternici și siguri. Dintr-odată, printre solzii negri mișcători i-am văzut ochii reci urmărindu-ne. Dorința de a da bir cu fugiții era așa de presantă, încât a trebuit să strâng din dinți și să-mi încleștez pumnii ca să nu mă fac de râs.

Raja scoase un flacon mic din buzunarul de la pantaloni. Foarte încet, își frecă pe mâini conținutul ei. Avea un miros dulce, aromat. Apoi începu să descânte încet. Cobra se înălță brusc, ca și când abia atunci ar fi simțit că e în pericol de moarte.

Am înlemnit.

În fața mea, mâinile și picioare frumos definite ale lui Raja străluceau. Fiecare părticică din interiorul corpului său devenise nemișcată. Asculta. Pe de-a-ntregul, până și pielea îi devenise o prelungire a urechii. O tăcere fatală păru să se aștearnă peste cimitir. După un timp, nu mai eram decât eu, Raja și șarpele, iar singurul lucru care se mișca era gura lui Raja. Cobra își dilată gâtul ca un evantai, cu capul ridicat în aer și rămase așa de încremenită, că ai fi zis că e o sculptură reușită din lemn. Ochii îi erau foarte, foarte strălucitori. Privirea îl fixa vigilent și amenințător pe Raja fără să clipească. Raja se opri din scandat și se ridică foarte, foarte încet. Merse spre cobra și întinse mâna.

Stăteam transfigurat, ținându-mi răsuflarea. Capișonul negru, lucios al cobrei veni mai aproape de mâna întinsă. M-am gândit că era nebun de legat, dar, spre surprinderea mea, cobra își scoase limba bifurcată, apoi își atinse capul ca un pisoi somnoros de mâna lui Raja, după care își încolăci încet trupul gros pe mâna lui. Șarpele înaintă pe mâna întinsă într-un dans senzual până când ajunse la nivelul ochilor lui. Se uitau unul la celălalt. Raja devenise el însuși o sculptură din lemn. Trecuseră câteva clipe, poate minute. Niciun mușchi nu mișca. Timpul părea că stă în loc. Pământul nu se mai rotea, pentru ca Raja să-și poată prinde șarpele trofeu. Am retrăit mulți ani de atunci în gând noaptea respectivă, dar rămâne cel mai uimitor lucru la care am asistat vreodată. A fost un adevărat maestru în acea noapte.

Ca un fulger întunecat, Raja a făcut o mișcare foarte rapidă, iar cobra șocată s-a legănat în spate și a deschis gura de un roșu-închis, dar Raja îi prinsese deja cu mâna părțile laterale ale capului, imobilizând-o. Îi vedeam colții lucioși și lichidul incolor ce picura din aceștia. Dintr-odată, reptila păcălită începu să se zvârcolească furios. Raja o ridică deasupra capului ca un trofeu ca să vadă lungimea capturii sale. Corpul gros al reptilei se undui și plesni inutil spatele tare și subțire al lui Raja. După care șarpele intră în sac, unde se calmă instantaneu.

— O să păstrez această cobră pentru mine! Este prea lungă să încapă într-un coș și prea grea s-o transport la piață, spuse Raja cu mare satisfacție în glas. Vocea îi era plină de curaj justificat. Cum l-am invidiat în acea noapte! Apoi încheie: Haide, trebuie să te duc înapoi la culcare!

Am traversat repede păduricea. Când am ieșit din ea, s-a întors spre mine și-a zis:

— O să-i spui? Îi spui că l-am îmblânzit pe regele tuturor șerpilor? a întrebat el cu un tremur de mândrie în glas.

— Da, l-am mințit, știind că n-aș pomeni niciodată nimănui din familia mea despre aventura asta. M-ar fi închis imediat în casă pentru totdeauna. Aș fi fost pus să curăț cartofi sau să tai ceapă în bucătărie toată ziua.

Dar acum eram vrăjtit. Trecusem de faza ascultatului de povești după-amiezile la umbra copacului de *neem*, astea erau pentru copii. Adrenalina care îmi inundase corpul când i-am văzut pe Raja și pe șarpele-monstru uitându-se unul la altul în lumina lunii îmi crease dependență. Mai voiam. Cu siguranță, fratele lui Mohini merita mai mult! L-am rugat, l-am lingușit, l-am mituit.

— Îmi mai arăți ceva? l-am implorat. Eram de neobosit în strădaniile mele. În curând, japonezii vor pleca, iar Mohini va merge la templu! Pot aranja o întâlnire accidentală, i-am promis nesincer, urmărind cum ochii lui negri cărbune se transformau în jăratic. Tatăl meu ascultă la radio BBC-ul și spune că germanii au pierdut deja războiul. Japonezii vor pleca în curând. Aproape au pierdut războiul!

El m-a privit atent și ceva a fluturat pe chipul lui închis, și pentru un moment păru că știa că promisiunile mele erau goale, iar prietenia mea falsă, însă apoi ochii i-au redevenit lipsiți de expresie.

— Da! a cedat. O să-ți mai arăt!

M-a dus la casa dărăpănată, părăsită din cealaltă margine a pădurii. Ușa putrezită s-a deschis larg la atingerea lui. În interior era întuneric și răcoare, dar liniște, multă liniște. Dădea impresia că jungla o acaparase încet, târându-

se înăuntru. Rădăcini de culoarea nisipului pătrunseseră prin pardoseala de ciment, iar în fisurile din pereți năpădiseră plante sălbatice. Acoperișul avea găuri mari, prin colțurile crăpate ale tavanului cădeau rădăcini spiralate, roz pal, dar în mijlocul camerei un singur bec atârna din căpriorii de lemn într-un mod straniu, ca de basm. Tremura sufletul în mine. Mă bucuram că Raja era cu mine.

Ne-am așezat cu picioarele încrucișate pe podeaua spartă, printre rădăcinile mari. Dintr-o tolbă de pânză legată în jurul taliei, Raja scoase o sticlă. Îi îndepărtă dopul. Imediat se răspândi un miros înțepător. Am strâmbat din nas dezgustat, dar m-a asigurat că era doar zeamă din rădăcini și scoarță de copaci și că o înghițitură îmi va arăta o altă lume. Începu să construiască o piramidă asimetrică din lemn și iarbă pe podeaua de ciment din casa părăsită. După ce aprinse un foc mic, galben, din ramuri uscate, se întoarse spre mine și îmi întinse sticla. Fără nicio expresie pe chip. Eram sigur că era un fel de test și, dacă ezitam, ar fi însemnat că mă tem. I-am luat sticla din mână și am băut o înghițitură bună. Amestecul maroniu era gros și uleios la gust. Mi s-a făcut pielea de găină.

— Uită-te în foc! îmi ceru. Uită-te în foc până când îți vorbește!

— Bine! M-am uitat fix la flăcări până am simțit că-mi iau foc ochii, dar focul se încăpățâna să nu-mi comunice nimic. Cât mai stau așa? l-am întrebat, simțind că lacrimile începeau să-mi întunece vederea.

— Uită-te în foc! repetă el foarte aproape de urechile mele.

Îi simțeam mirosul, acel miros ciudat de animal, de sălbăticiune, care trăia alături de partea sa rațională.

Am început să amețesc fixând limbile de foc ce dansau în nuanțe de galben și portocaliu, dar de fiecare dată când voiam să-mi abat privirea, o voce fermă mă instruia:

— Uită-te în foc!

Tocmai când interiorul pleoapelor începuse să mă frigă, focul deveni albastru. Marginile ardeau cu nuanță verde, iar miezul era turcoaz, ca uniforma fetelor de liceu.

— Focul este albastru și verde, i-am spus.

Vocea mea suna ca de departe și de nerecunoscut și îmi simțeam limba grea și umflată. Am clipit rapid de câteva ori. Focul se făcu de un albastru strălucitor.

— Uită-te la mine acum! mă dirijă Raja. Vocea lui suna ca o șoaptă sau ca un șuierat.

Mi-am sprijinit bărbia de piept și privirea grea mi-a căzut pe mâini. Cu un fel de uimire detașată am observat că pielea de pe mâini îmi devenise transparentă. Îmi vedeam sângele pulsând și circulând prin vine. M-am uitat șocat la mâinile mele, după care am observat podeaua. Se mișca.

— Hei, am exclamat greoi, întorcându-mă ca să mă uit la Raja.

— Grozav, nu-i așa? rânji el.

Am aprobat din cap, zâmbindu-i. Aveam unsprezece ani și pluteam ca un zmeu înălțat sub efectul drogului din rădăcini secrete și scoarță de copac. Atunci am observat că Raja se schimba. I-am privit mai atent chipul.

— Cum arăt? întrebă cu nerăbdare Raja.

Avea ochii febrili în lumina difuză a focului. Arăta ca un animal sălbatic.

Am clipit și am clătinat din cap, nesigur de ceea ce-mi vedeau ochii. M-am uitat la foc. Acesta ardea iarăși galben, dar simțeam nevoia să întind mâna să-l ating, să-l îmbrățișez și să intru în el. Regretam că nu era mai mare ca să stau în picioare în el. Gândul mă sperie și, într-o mișcare frustrant de lentă, m-am concentrat iar spre Raja. A durat ceva să-mi dispară negura din marginile câmpului vizual. Mi se formau gânduri în creier și apăreau cuvinte de nicăieri. Erau ale mele, dar cum oare să îndrăznesc să le rostesc?

— Pot s-ating focul? m-am surprins rostind.

— Nu te mai uita la foc! Spune-mi cum arăt, insistă Raja. Arăt ca un șarpe?

Oare vocea îi sunase plină de speranță? Eram confuz. Era bine dacă îl aprobam? Mi-am scuturat ușor capul și mi s-a rotit pe gât ca un balon umplut cu apă. Tot corpul îmi era cuprins de senzații ciudate. Pe sub piele, sângele îmi zvâcnea într-un mod care nu era neplăcut. Când am închis pleoapele, mi-a apărut dinainte o explozie de culoare. Culori frumoase de curcubeu apăreau și se contopeau din nou în tipare nenumărate.

Zâmbind, am deschis ochii și Raja stătea în fața mea. Ochii îi străluceau cu înverșunare, iar dinții îi păreau lungi și feroși. Avea ceva sălbatic și necunoscut pe chip. Un timp n-am putut decât să mă uit șocat de transformare, apoi am închis repede ochii. Nu mai eram entuziasmat, ci copleșit de un presentiment rău. Apa se lovea de pereții balonului. Voiam să gândesc, dar capul îmi era greu cu apa care plutea în interior. Raja se transforma într-o creatură înspăimântătoare. În el nu mai era Chibindi, care dresa leii să danseze, ci ceva rău și urât, pe care nu-l recunoșteam. Ceva ce nu bănuisem. Biata, dulcea Mohini!

— Cum arăt? mă întrebă din nou.

Și vocea i se schimbă! O mai auzisem în cimitir. O auzisem printre rădăcinile noduroase ale unui copac mare, în liniștea tablelor albe de piatră. Era un șuierat scăzut.

— Nu, nu arăți ca un șarpe! am îngăimat cu greu. Îmi era prea frică să mă mai uit la el. Vreau să merg acasă!

Inima îmi bubuia în piept.

— Nu, nu încă! O să treacă în scurt timp efectul drogului și atunci o să poți merge acasă.

Am început să tremur de frică. Eu și Raja n-am mai vorbit. Nu îndrăzneau. Îl simțeam respirând lângă mine, dar îmi țineam privirea pironită în podeaua care se mișca. Era ca și cum cimentul devenise o cârpă de bumbac subțire și sub ea un milion de furnici cărau, măcinau și se foiau. Simțeam lângă mine căldura ce emana dinspre Raja, dar refuzam să întorc capul și să văd creatura care-mi stătea alături. Indiferent ce drog luasem și pusese stăpânire pe mine, era foarte puternic. Ce mai experiență! Nu mai exista altă realitate, decât ceea ce simțeam și vedeam în acel moment. Prea tânăr să-mi dau seama că aveam halucinații, mă uitam înspăimântat la podea. Mi s-a părut că a trecut o viață stând acolo nemișcat, inima bătându-mi sălbatic ca o tobă africană, temându-mă că fiara periculoasă se va năpusti asupra mea din clipă în clipă.

În cele din urmă, Raja a spus:

— Hai să mergem! Vocea îi era plată. Părea dezamăgit. Haide!

M-am uitat la fața lui, în ochii stinși, monotoni de pe chipul lui triumfiar și m-am tras în spate alarmat. Da, chiar arăta ca un șarpe! Se transformase într-un șarpe. Poțiunea pe care o consumasem amândoi îl transformase într-un șarpe. Mi-am pipăit obrazii ca să verific dacă nu mă transformasem și eu. Mi s-a părut că mi se mișcă pielea sub degete și am strigat îngrozit. În gura amortită, dinții începuseră să-mi clănțăne. Și eu mă transformam în șarpe. Îmi apăreau gânduri nebunești în cap. M-a adus aici să mă transforme într-un șarpe, ca să mă poată ține într-un coș și să mă facă să dansez pe muzica flautului lui idiot. Suspinam neputincios. Un sunet adânc și prelungit.

Când s-a apropiat de mine, am închis ochii și am început să mă rog la Ganesha. Apoi am auzit vocea lui Raja la ureche:

— Magia este prea puternică pentru tine. Nu-ți face griji, în câteva minute, totul va reveni la normal. Haide, mergem împreună! Se întunecă deja.

Am deschis ochii surprins. Nu m-a rănit. L-am văzut ca prin somn cum stinge focul și vine să mă ajute să mă ridic în picioare. Am mers alături, sprijinindu-mă pe brațul lui. Refuzam să mă uit la el.

— Aerul proaspăt o să-ți facă bine!

Vocea îi era aspră ca șmirghelul, dar ajunși afară, m-am simțit mai bine, mai în siguranță. Era seară și era lume care ieșise la plimbare, râzând și șușotind. Glasurile lor mi se păreau foarte departe.

— Nu te îngrijora, totul va reveni la normal în scurt timp. Stai drept și mergi bărbătește! Ține capul sus!

În cele din urmă ne-am întors în cartierul nostru. Mă speria gândul că mama m-aștepta acasă. Avea să-și dea imediat seama că ceva e în neregulă. O să vadă că mi se mișcă pielea și o să se sperie.

În interiorul grădinii cu ziduri a lui Old Soong, Mui Tsai făcea un foc. Ardea toate frunzele moarte și iarba uscată, iar Old Soong stătea în picioare în preajmă, cu mâinile lui grele în șold, uitându-se la ea, rânjind ca un crocodil cu gura mare deschisă și plină de dinți. M-am uitat la focul care era mare cât un rug funerar și dintr-odată, fără să-mi dau seama, am început s-alerg spre el. Fugeam ca vântul. Eram o bucată de fier care se grăbea spre un magnet uriaș. Mui Tsai se holba, cu gura deschisă, derutată. Mi s-a părut că arăta ca un iepure speriat. Râzând, fugeam spre focul frumos cu mâinile întinse, iar focul se întindea și mă chema la el. Ceva căruia nu-i puteam rezista mă atrăgea în interiorul limbilor portocalii care înghițeau frunzele moarte.

Prima vâlvătaie de căldură purificatoare îmi atinse trupul când am sărit în foc, dar în loc să ajung la stăpânul lui, zăceam pe pământ, cu Raja peste mine, inima bătându-i pe pieptul meu. M-am uitat în ochii lui scânteietori, la fața triumfiulară mutantă, nefamiliară, și am știut că făcusem imposibilul. Îl speriasem.

— Oprește-te! șuieră el. Încearcă să te comporti normal!

Nu era nimic de spus. Nu ajungeam nici la degetul mic al stăpânului meu.

Raja m-a condus până la treptele casei și a plecat. Mama a ieșit să mă întâmpine, iar eu m-am uitat uimit la ea. Era frumoasă. O tigroaică extrem de periculoasă, cu ochi extraordinari, strălucind ca ambra. Și era furioasă. Nu pe mine. Doar furioasă. Citeam asta în ochii ei arzători.

— Ce s-a întâmplat? mârâi coborând treptele la fel de agilă ca o pisică. Când m-a atins, am tresărit – atât de puternică era energia pe care o emana. Auzeam vocea aproape isterică a lui Mui Tsai în fundal povestindu-i despre saltul meu în flăcări. Am simțit ochii mamei uitându-se la mine, la pielea mea mișcătoare. În interiorul casei, Mohini se ascundea în spatele perdelelor. Ca o pisică. Frumoasă, blândă, albă, cu ochii mari și verzi. Exista ceva atât de pur și

de seducător în ea, că aş fi vrut să întind mâna s-o mângâi. Acum îmi era clar de ce o iubea Raja atât de mult.

M-am încruntat conștientizând ce implica transformarea lui Raja. Un șarpe și o pisică în aceeași cameră. N-ar fi trebuit să-l încurajez, am deschis gura s-o avertizez pe mama, dar chipul trist al Lalitei mi-a apărut în față. Ținea aproape de obraz păpușa pe care o recuperasem din canalul de scurgere. M-am uitat curios la păpușă. Părea ciudat de reală. Dintr-odată, mi-a făcut viclean cu ochiul, a deschis gura și a behăit ca o capră. Un țipăt îngrozit mi s-a adunat în gât, dar, înainte să-l slobod, o pală de vânt mi-a suflat în față și am văzut pete negre. Ca petele de cerneală care apar pe fotografiile vechi sau cele care apar pe o oglindă veche. Încet, petele s-au făcut din ce în ce mai mari și mai multe până când am văzut doar negru în fața ochilor. După care nu-mi mai amintesc nimic altceva. Mai târziu, mama mi-a spus că am strigat ca posedat după o oglindă. Mă zbăteam sălbatic cu puterea unui om în toată firea să intru în casă, să mă uit la o oglindă.

Am zăcut bolnav două zile. Mamei i s-a recomandat să mă frece pe cap cu o pastă de mirodenii și ardei iute ca să-mi curețe gândurile. După ce m-am întremat, n-am mai putut să suport privirea fixă a păpușii Lalitei. Simțeam că ochii ei, departe de a fi orbi, ascundeau ceva malefic, ancestral. De fiecare dată când o priveam, mi se părea că prinde viață și se uită la mine, cu gura curbată gata să behăie ca o capră. Întindeam mâna s-o ating, ca să m-asigur că este doar o păpușă, dar mi-o retrăgeam scârbit. Pielea ei avea textura cadavrelor pe care japonezii le înfingeau în garduri sau le atârnavă cu capul în jos, la răscruci de drumuri. Știu asta, pentru că o dată am fost silit să accept o provocare și am atins unul. Pielea mortului era rece și ușor flexibilă. Mi se făcea rău când mă gândeam că sora mea nevinovată dormea lângă jucăria aceea monstruoasă. Când m-am înzdrăvenit, am aruncat păpușa în canalul de scurgere din cealaltă parte a orașului și am privit cum apa o duce la vale, până când n-a mai fost decât o picătură de roz și galben în depărtare. M-am întors acasă și am găsit-o pe Lalita înnebunită de durere și m-am prefăcut câteva ore că o ajut să-și caute păpușa dispărută. Apoi am dat vina pe Blackie, câinele vecinilor.

După acel incident am fost foarte precaut. Îl văzusem pe Raja o dată într-un fel pe care nu-l puteam nici uita, nici schimba. Nu mă mai puteam preface că nu vedeam oamenii care mergeau la tatăl lui cu grimase respingătoare și plecau de acolo strângând la piept niște bocceluțe, cu expresii pline de speranță. Nu mai puteam pretinde că bocceluțele burdușite, roșii și negre, pe

care le cărau erau pline cu mere sau rodii roz, și nu lucruri oribile obținute în urma acelor incursiuni nocturne la mormintele nemarcate pentru ca un iubit să fie pedepsit ori vreun dușman distrus. Începusem să-l evit pe Raja.

Într-o zi, Raja se apropie de mine și-mi ceru o buclă din părul ei. Preț de câteva secunde, n-am făcut decât să mă uit fix la chipul lui impenetrabil, apoi am scuturat din cap și am fugit. Știam deja ce farmece puteau face acești oameni cu o șuviță de păr. Începuse să-mi fie teamă de Raja. Nu reușeam să uit ochii strălucitori de pe fața lui triumfiulară.

Așa că am început s-o păzesc pe Mohini. În fiecare zi mă grăbeam s-ajung acasă de la școală și s-o studiez cu atenție. Zâmbetul, cuvintele, membrele ei, totul trebuia minuțios cercetat, ca să mă asigur că nu avuseseră loc schimbări subtile în lipsa mea. Sentimentul de vinovăție mă înnebunea. În oglindă surprindeam un chip străin cu ochi bântuiți, febrili. La școală nici nu mai băgăm de seamă gustul amar al uleiului de ricin pe care ni-l turnau pe gât. Nu mai căutam nici tovarășia vechii mele găști și stăteam în banca tare din lemn și priveam în gol, în vreme ce profesorii își terminau pe rând orele și ieșeau din clasă. Când suna clopoțelul la sfârșitul zilei, eram primul care ieșea din sală. După ce o cercetam pe Mohini de la distanță căutând semne neobișnuite, mă așezam pe un scaun și așteptam să se facă seară.

În fiecare zi, în amurg, când soarele se scufunda după casele-prăvălii, iar amenințarea soldaților japonezi înceta peste noapte, mama o lăsa pe Mohini să se plimbe în grădina din spate. Era momentul preferat al surorii mele. Asfințitul, când cerul era încă pătat de nuanțe ireale de violet și movuri întunecate, chiar înainte ca țânțarii să-i atace pielea pofticioși. Mohini mergea de-a lungul straturilor de legume sădite de mama și uneori culegea din tufa plină de iasomie din capătul grădinii o farfurie plină de flori pentru altarul de rugăciune. Era ieșirea ei neprețuită în lumea exterioară, dar numai eu știam că era momentul cel mai temut dintre toate. Pentru că în tufișuri și copaci, întins pe burtă era Raja, urmărindu-mă pe mine, urmărind-o pe ea, urmărindu-ne pe noi. Așa că am început s-o păzesc. Am început să stau la ușa din spate urmărind-o vigilent până când se întorcea și închidea ușa. Uneori chiar o însoțeam, stându-i alături, foarte aproape și scrutând atât de îngrijorat tufele, încât, impresionată de preocuparea mea, îmi ciufulea ușor părul și-mi mângâia fruntea încrunțată.

— Ce e asta? mă întreba tandru Mohini atingându-mi cu degetele cutele adânci de pe frunte.

Dar, desigur, nu-i puteam explica. Știam că mama avea planuri, planuri foarte mari pentru bijuteria familiei noastre. O căsătorie importantă într-o familie mare. Așadar, „asta” era calvarul meu. O fixasem ca pe o ghiulea de picior și trebuia s-o îndur. „Asta” era ceea ce știam că se ascunde în tufișuri.

Am vrut să-i povestesc lui Mohini despre cobre. Să-i spun ce știam, ce văzusem. S-o avertizez că, deși sunt creaturi fascinante, trebuie să se teamă de ele pentru că o cobră nu se supune nimănui. Dansează pentru tine, dacă o încântă melodia, și bea laptele pe care i-l lași lângă coș în fiecare zi, dar nu-ți va datora supunere. În cele din urmă, nu trebuie să uităm niciodată că o cobră nu-și schimbă năravul și, din motive știute doar de ea, se poate întoarce oricând să-și înfigă colții veninoși în carnea ta. În mintea mea de copil, Raja era o cobră mare, neagră. Am vrut să-i spun despre Raja. Mă gândeam mereu la strălucirea rece a ochilor lui. Își pusese în gând s-o aibă sau să ne distrugă. Eram sigur de asta.

Într-o zi, grăbindu-mă acasă de la școală, l-am găsit așteptându-mă, rezemat de zidul casei lui Old Soong. Desfăcu un pachet de pânză neagră și scoase o piatră mică, roșie, care strălucea în soare. Când mi-a lăsat-o în palmă, nu era nici ușoară, nici rece, ci ciudat de grea și fierbinte, ca un ou abia ouat.

— Am un cadou pentru sora ta. Pune-l sub perna ei ca o surpriză plăcută! spuse el cu vocea aceea catifelată pe care ajunsesem s-o urăsc.

Am aruncat în nisip piatra ciudat de fierbinte și am fugit cât de repede am putut. N-a venit după mine. Îi simțeam privirea sfredelindu-mă. Când am ajuns la treptele din fața casei, m-am întors pe călcâie și l-am văzut stând tot lângă zidul din cărămidă roșie, privindu-mă. Nu era furios. Ridică mâna să mă salute. Mi-a fost foarte frică în ziua aceea. Cât tânjeam după zilele când pentru mine era un războinic curajos pe nume Chibindi!

În seara respectivă am văzut-o pe Mohini că dă să se aplece după ceva din iarbă. Ceva care lucea în întuneric. Înlemnit de spaimă, am țipat și m-am prefăcut că alunec și cad. Sora mea a alergat spre mine. Am rugat-o să mă ajute până în casă. Mohini a uitat de obiectul strălucitor din iarbă. Mai târziu în aceeași noapte, m-am strecurat afară din casă. Era o noapte fără lună și am distins cu greu obiectul în iarbă. M-am aplecat să-l ridic și picioarele goale ale lui Raja mi-au apărut în vizor. Mi-am îndreptat încet spatele, îngrozit de ce aveam să văd.

— Dă-mi-o! ceru. Vocea îi era aspră și severă.

Ani simțit că-mi îngheață sângele în vine.

— Niciodată! am replicat, necăjit că vocea îmi sunase atât de mică și slabă.

— O să pun mâna pe ea! promise el și, întorcându-se cu spatele, se topi în întuneric.

Am iscodit cu teamă noaptea neagră, dar nici urmă de el. Dispăruse într-o clipită, luându-și disperarea cu el.

În noaptea aceea am visat că m-ascund în spatele unor tufe și o urmăresc pe Mohini plimbându-se pe malul unui râu. În copaci cântau păsări colorate, iar ea râdea la giumbușlucurile unor maimuțe obraznice, cu mutra încadrată de blană argintie. Am văzut-o cum se lasă în patru labe și, ținându-și cu o mână părul greu, bea cu cealaltă ca o pisicuță. La câțiva metri distanță, pâdea o creatură, cu o pereche de ochi imobili, cumpliți, imperturbabili și amenințători. Un crocodil! Mi-e teamă de crocodili! Cel mai înfricoșător lucru la ei este că niciodată nu știi dacă sunt vii sau morți. Au mereu o expresie goală. Te fac să te întrebi dacă nu cumva au venit pe această lume pe o altă ușă.

Plutind ca un buștean inofensiv, crocodilul aluneca silențios spre ea până când, fără s-o avertizeze câtuși de puțin, avea să se năpustească asupra ei mușcând-o de cap cu fălcile lui puternice. Trăgând-o în apă cu un plescăit dezgustător. Voiam s-o avertizez la fel cum intenționasem să-i spun și despre cobrele negre, dar nu-mi aminteam numele ei. Monstrul își deschise gura imensă. Am alergat la malul apei ținând, dar îi înșfăcase deja capul între dinții galbeni. Stăteam la mal paralizat, în pantalonii mei scurți, cu un amestec de groază și neîncredere pe chip, uitându-mă la zbaterea sălbatică din râu. Bruta dispăru în apă luând-o cu el. Mohini nu mai era. Apa redeveni calmă. Râul își primise ofranda. De pe malul celălalt, l-am văzut pe Raja cu chipul schimonosit de șoc, striga tot felul de vorbe, aruncându-se în apa plină de crocodili, dar erau într-o limbă pe care n-o înțelegeam în vis, iar treaz fiind, nu o auzeam.

M-am trezit tresărind, transpirat și speriat, cu inima bubuindu-mi în piept și cu un nod dureros în gât. Lângă mine, frații mei dormeau liniștiți. Ei nu se jucaseră cu diavolul în persoană.

Neliniștit și tulburat de vis, m-am strecurat până la patul fetelor s-o privesc pe Mohini cum doarme. Mi-am trecut ușor degetele peste pielea catifelată a brațului ei. Era caldă.

Mi-am amintit de vocea ușor exasperată a mamei: „Odată, când Mohini avea vreo opt ani, eu și tatăl tău eram certați și, pentru că nu ne vorbeam, i-a cerut ei să-i facă o cafea. Stăteam în bucătărie și am văzut-o punându-i nouă

lingurițe de cafea la una de zahăr. După care, ascunsă în spatele dulapului, l-am urmărit cum o bea pe toată, fără să se strâmbe. Așa de mult o iubește tatăl tău pe sora ta!”

Mi-era rușine și-mi părea rău. O trădasem. Îi dezvăluisem secretele și stricasem totul.

Mă simțeam vinovat față de sora mea adormită. Nu-mi păsa de disperarea infinită a lui Raja. Mi-am făcut un culcuș pe jos lângă patul ei. De atunci înainte eram hotărât să o păzesc cu prețul vieții. Ceva cumplit era pe cale să se întâmple, dar n-aveam să permit una ca asta. Stăteam întins, perfect nemișcat, fixând tavanul în întuneric și ascultând respirația surorii mele. Undeva departe se auzea scheunatul unui animal. Sunetul suna aproape omenesc. A durat mult până să m-adoarmă respirația ritmică a surorilor mele. Ultimul meu gând a fost că ar trebui să vorbesc cu cineva.

Lakshmi

Primul lucru pe care l-au făcut soldații japonezi când au venit noaptea în mahalaua noastră a fost să împuște câinii lui Old Soong. Aceștia începuseră să latre feroce, dar în clipa următoare au răsunat împușcăturile, iar trupurile lor uriașe au căzut doborâte, împrôșcând cu sânge pietrișul alb și negru.

— *Kore, Kore*, au urlat soldații fioros, zgâlțâind cu înverșunare și lovind porțile încuiate cu paturile puștii.

Mă uitam de după perdele, cu stomacul ghem. Ascunzătoarea lui Mohini era bine mascată, dar tot eram terorizată că o vor găsi. Sălbăticia lor era inimaginabilă. Văzusem pe străzi aliniat cadavre trase în țeapă din vintre până la gură, ca porcii pregătiți la proțap. Și știam de zonele de execuție din Teluk Sisek, în drum spre plajă, unde oamenii fuseseră împrăștiți în bucăți. Ici, o mână zvâcnind, colo, un picior zbatându-se frenetic, poate vreun rest de la un braț secționat, sau un picior sângerând și, în final, capul condamnatului. Aflasem chiar și de soția proprietarului depozitului de gheață din oraș, care la lumina lunii se dusesse singură să adune rămășițele soțului ei, ca să-l poată înmormânta cum se cuvine. Așa acționau japonezii. Crud și barbar.

Pițiți îndărătul ferestrei, eu, soțul meu și Lakshman am văzut silueta timidă a lui Mui Tsai apărând la ușa din față.

— *Kore, Kore!* strigară la ea.

Fata a alergat să deschidă porțile. Soldații le-au împins larg și s-au uitat atent la ea. Cu privirea aia îngustă! Am simțit fiori de gheață pe șira spinării. Ea

făcu o reverență adâncă. Soldații vorbeau într-o limbă agresiv de zgomotoasă și urâtă. Intrară, pășind indiferenți peste câinii morți. Le era foame, foarte foame. Cotrobăiau gospodăriile, consumând tot ce găseau și confiscând orice obiect mic și care îl puteau lua cu ei. Știau probabil că peste câteva zile aveau să lupte în junglele din Java sau în mlaștinile otrăvitoare din Sumatra.

Căutau bijuterii, stilouri și ceasuri. Old Soong nu era acasă, dar îi găsiră ceasurile scumpe pe noptieră și și le prinseră pe încheieturile deja acoperite cu altele. O amenințară pe stăpâna casei cu vârful baionetei ținut în dreptul burții, arătându-i spre vitrinele goale. La început, aceasta se prefăcu că nu înțelege ce vor, dar când începură să înțepe mai tare în burta ei de răsfățată, femeia îi strigă bucătăresei să sape după figurinele de jad de sub tufa de trandafiri. Soldații păreau mulțumiți de ce găsiseră. Apoi arătară spre caseta din lemn de palisandru. Servitorii se grăbiră s-o deschidă. Japonezii fură încântați în special de bețișoarele din fildeș pentru mâncat.

Străinii umblau după zahăr. Arătară prin semne și zgomote guturale. Stăpâna se încruntă, iar slugile ei își fereau privirile neputincioase. Soldații nerași și cu ținută neîngrijită o apucară de păr pe bucătăreasa îngrozită, o înjurară amarnic și o palmuiră. Începură să răstoarne toate cutiile. Ce nerăbdare cumplită! În cele din urmă, dintr-un borcan răsturnat curse o moviliță de praf alb pur.

— Aaah, zahăr!

Se opriră din răvășit cutiile. Apoi veniră foarte aproape de stăpână. Femeia își ținu respirația.

Soldații duhneau a corpuri nespălate după luptă. O murdărie imposibil de uitat. Puțeau ca niște oameni fără suflete. Încă o dată gesticulară cu semnele lor brute. Palidă ca o fantomă, femeia se uita fix la ei, dar păreau că cer doar un foc deschis în grădina din spate. Voiau să-și gătească mâncarea lor.

— Lemn de foc!

Servitorii se grăbiră să găsească lemn de foc.

Străinii zăboviră pe afară, cu armele lăsate la întâmplare pe jos lângă ei, așteptând ca ospățul lor în aer liber să se facă, în timp ce tot personalul domestic al lui Old Soong stătea în rând, înspăimântat, și-i privea. Străinii mâncară ca niște câini înfomețați, după care plecară.

I-am văzut îndreptându-se spre casa lui Minah.

Am văzut-o cum deschide ușa și murmură: „Ya Allah, Ya Allah!”, îmbrăcată cu roba aceea albă, lejeră, ca un giulgiu, care era veșmântul de rugăciune specific religiei ei. Acum nu era însă pentru rugăciune, ci o mantie ca să-i

acopere curbele splendide. Numai fața speriată îi era descoperită. Ca un mic cerc, exprimând spaimă. Cei cinci copii se strânseseră în jurul ei și se holbau la bărbații care le scotoceau locuința săracă. Bărbații făcură un semn circular în jurul gâtului și încheieturii mâinilor. Minah înțelese. Era pregătită. Le înmână o batistă legată cu un nod. În interior erau un lanț vechi, un inel și mai vechi și două brățări ușor îndoite. Soldații i le aruncară dezgustați înapoi în față. N-au mai întârziat mult. Vezi tu, n-am apucat să vă spun că înainte de a ieși din casa lui Old Soong au aruncat-o pe sărmana, bătuta de soartă Mui Tsai pe masa din bucătărie și unul câte unul, așteptându-și rândul într-o manieră neașteptat de ordonată, au abuzat de ea până când au fost toți satisfăcuți.

La casa chinezului de peste drum au spart o oglindă și au luat trei purceluși de lapte. Cei doi băieți mai mari ai lui fugiseră prin ușa din spate, intraseră la noi în curte și o luaseră la sănătoasa pe câmpul deschis, dispărând în mica junglă.

Îmi simțeam inima în gât când bocancii lor grei au urcat treptele noastre din lemn. Stomacul îmi tremura de frică. Năvăliră prin ușă ca un uragan. Însă de aproape erau scunzi și cu pielea galbenă. Abia îi ajungeau la piept soțului meu. Se uitară în sus la fața lui neagră și urâtă. Ce priviri rele și aspre aveau! Asemenea elefanților instruiți să arate supunere în fața sultanului în zilele de glorie ale Imperiului Mogul, ne-am înclinat toți cu respect, profund, la unison. Tropăiau prin casa noastră, zguduind scândurile din dușumea.

Au deschis dulapuri, au ridicat capacele cutiilor, s-au uitat sub mese și paturi, dar n-au găsit-o pe fiica mea. În curtea din spate, au deschis coștreața, au rupt gâturile nefericitelor găini care cârâiau alertate și au ieșit cu câte trei, patru în fiecare mână. Apoi au arătat spre cocotier. Lakshman s-a cățărât repede în copac. Soldații băură pe loc lichidul dulce și aruncară coaja de nucă de cocos la picioare. La plecare, dând să iasă din ulița noastră, au smuls din balamale porțile impresionante, negre, din fier ale lui Old Soong și le-au luat cu ei.

Pe atunci, japonezii erau avizi după fier. Cele mai multe locuințe erau lăsate fără porți, neexistând teamă de hoți pentru că japonezii pedepseau cele mai mici delictе cu tortură și decapitări. Numărul infracțiunilor scăzuse la un minim istoric. De fapt, nimeni nu se mai deranja să încuie ușile când ieșea din casă pe toată durata Ocupației Japoneze. Dar nu, să nu ne invidiați existența lipsită de criminalitate, pentru că până la urmă acești câini ne-au făcut să plătim cu sânge!

Erau aroganți, rudimentari, cruzi și neiertători și cât voi trăi o să-i urăsc cu mânie de mamă. O să le scuipe în fețele lor urâte! Ura mea este atât de cumplită, încât nu-i uit nici în viața de apoi! O să țin minte ce au făcut familiei mele și o să-i blestem neîncetat, astfel încât într-o zi să guste amărăciunea durerii mele!

De cum au venit, japonezii au interzis locuitorilor noștri orice fel de jafuri. Doi bărbați acuzați de furt au fost legați la ochi, cu mâinile prinse la spate și duși în scuarul unde se ținea piața de noapte în fiecare joi. Soldații deturnau trecătorii spre scuar ca pe niște oi până au adunat un număr suficient de spectatori. Indivizii acuzați au fost forțați să îngenuncheze. Un ofițer japonez le-a tăiat capetele unul după altul, ștergându-și cu grijă lama de o bucată de pânză după fiecare execuție. Nici măcar nu se uită în treacăt la capul care se rostogolea cu gura căscată într-un urlat mut, stropind cu sânge nisipul, sau la corpul care se zbătea pe jos, vărsând valuri de sânge din gâtul decapitat, cu picioarele zvâcnind spasmodic. Ofițerul se uita numai la mulțimea amuțită de spectatori șocați și făcea din cap un semn de avertisment.

După ce și-au impus rapid mesajul, japonezii au început să se servească copios. Ei nu numai că jefuiau, ci și profanau casele pe care le călcau. Nu cereau voie niciodată, nu ofereau nimic drept compensație, ci, pur și simplu, întindeau mâna și luau tot ce voiau. Pământ, mașini, construcții, afaceri, biciclete, găini, culturi, alimente, îmbrăcăminte, produse medicale, fiice, soții, vieți.

La început nu i-am blestemat. Nu le simțisem brutalitatea efectiv pe pielea mea. M-am învățat repede să ignor capetele puse în pari la răscruce de drumuri. Nu luam în seamă propaganda lor imperialistă nici măcar cât o sâcăială. Credeți că-mi păsa că interziseseră purtarea cravatei în public? Consideram că războiul justifica atrocități oribile. Pur și simplu, îmi pusesem în gând să nu mă las învinsă de o rasă atât de urâtă și de murdară într-un joc pe care-l știam atât de bine. Eram trufașă pe vremea aceea. Știam cum să produc hrană din nimic pentru copiii mei dacă era necesar. „O să supraviețuiesc și acestei experiențe”, mi-am spus cu încredere. Soțul meu și-a pierdut slujba de îndată ce a început regimul japonez, așa încât ne-am pierdut dreptul la cartelele prețioase. Cartelele însemnau orez și zahăr. Eram considerați oameni inutili. Persoane pe care noul regim prefera să nu-și irosească resursele limitate. Dintr-odată, aveam opt guri de hrănit și niciun venit. Nu era timp să mă plâng sau să apreciez privirile compătimitoare ale doamnelor de la templu, ai căror soți reușiseră să-și păstreze slujbele.

Mi-am vândut niște bijuterii și am cumpărat vaci. Vitele mi-au făcut viața mai grea, dar n-am fi supraviețuit fără ele. În fiecare dimineață, pe ploaie sau vreme bună, când încă nu se luminase bine, m-așezam pe un scăunel în aerul rece și le mulgeam. Cafenelele și standurile de cafea îmi plăteau pentru lapte cu bancnote japoneze care aveau imagini cu cocotieri și bananieri pe ele. Aceste bancnote, cum erau denumite, erau date cu frică din mână în mână pentru că nu erau înseriate și valorau tot mai puțin de la o lună la alta. Tutunul valora mai mult decât banii japonezi. Unii converteau cât mai repede banii în terenuri și bijuterii, dar cum eu abia aveam să-mi întrețin copiii, aspectul acesta nu ne preocupa pe noi.

Fără cartele, orezul putea fi cumpărat doar de pe piața neagră, la prețuri exorbitante. Orezul devenise rar și scump. Vânzătorii lăsau orezul să prindă umezeală ca să atârne mai greu la cântar și să obțină un preț mai bun. Oamenii strângeau orezul bob cu bob și-l ascundeau ca pe lucrurile de valoare, păstrându-l pentru ocazii speciale. Zile de naștere sau sărbători religioase. Cam toată săptămâna mâncam griș de tapioca. Pe vremea aceea, tapioca era de bază. Se folosea peste tot. Coaptă pe post de pâine sau procesată sub formă de tăieței. Până și frunzele se puteau fierbe și mânca. Sarcina zilnică de a tăia, fierbe și găti maniocolul ne umplea existența, dar detestam planta. O uram cumplit. Ani întregi am încercat să mă conving că îmi place, dar îi uram gustul vâscos. Pâinea parcă era din cauciuc. Sărea pe masă și se întindea între dinți ca guma. Tăiețeii erau oribili, dar trebuia să-i mâncăm.

Am încercat să cultiv cam tot ce găseam. Chiar și curcumă, care, din nu știu ce motiv, făcea fructe ciudat de deformat.

Însă spre sfârșitul primului an de Ocupație, m-am împrietenit cu doamna Anand. Soțul ei lucra în Departamentul de Control Alimentar și reușea să procure orez pe sub mână din nordul Malaysiei, din rațiile armatei japoneze. Mi-am ascuns proviziile noastre ilegale de orez în bârnelor din acoperiș. Vitele și grădina mea ne-au ferit de criza alimentară gravă care a afectat tot statul Pahang. Atât de gravă era situația, că în cele din urmă guvernatorul a sugerat populației să mănânce de două ori pe zi în loc de trei. Poate că el nu știa că lumea deja mânca doar de două ori pe zi.

Orice lucru importat devenise ca praful de aur. Înainte de Ocupația Japoneză, îi spălam mereu pe copii pe cap cu un tip special de păstăi din India. Înmuiam păstăile dure, de culoare maro-închis, apoi le fierbeam și le zdrobeam. Terciul ciocolatiu obținut era șamponul perfect. Acesta curăța firul

de păr până îl făcea să scârțâie. Am improvizat și i-am spălat pe cap pe copii cu păstăi de fasole verde. În timpul Ocupației Japoneze mi-am făcut singură săpun din frunze, scoartă de copac, scortişoară și flori. Ne periam dinții cu degetul arătător înmuiat în cărbune măcinat fin, sau ocazional în sare.

Foloseam crenguțele moi de frunze de *neem* drept periuțe de dinți. Mi-am făcut singură ulei de cocos când prețul unei cutii a explodat de la șase ringgiți la trei sute cincisprezece ringgiți în 1945. Se vindeau zece ouă mici cu nouăzeci de ringgiți. Dar ce erau astea în comparație cu prețul unui sarong, care crescuse de la un ringgit și opt cenți la o mie de ringgiți? Am încercat să fac o țesătură din frunze de ananas și scoartă de copac, dar era prea aspră pe piele și se putea folosi doar ca pânză de sac.

Lamele de ras deveniseră atât de prețioase, încât toată lumea obișnuia să le ascută și reascută pe cele vechi, tocite, apăsându-le și frecându-le cu grijă înainte și înapoi de pereții interiori ai unui pahar de sticlă. Automobilele dispăruseră, cu excepția celor folosite de către militari și civilii niponi importanți. Câțiva japonezi purtând cocarde albastre își însușiseră de mult mașina veche a lui Old Soong. Taxiurile mergeau cu cărbune și lemn de foc. Armata japoneză își rezerva aproape toate medicamentele și consumabilele spitalului pentru uzul propriu, iar noi eram lăsați în baza medicinei tradiționale. Ce-a de-a doua soție a chinezului care locuia lângă mine era să rămână fără un picior când a încercat să-și vindece o tăietură adâncă cu o cataplasma de ananas și banane coapte. Rana s-a învinețit și a început să emane un miros putred. Aproape că se instalase cangrena.

Apa de la robinet a devenit din ce în ce mai rea pe măsură ce substanțele chimice folosite la tratarea ei erau reduse. Uneori, viermișori mici, crem se zvârcoleau în agonie în apa noastră de băut.

După ce soțul lui Minah a fost împușcat, a trebuit să-i comunic vestea rea. Femeia s-a ghemuit în prag, ca o cârpă mototolită. Îmi părea rău pentru ea, așa că m-am așezat pe jos alături și i-am mângâiat părul fin negru-albăstrui. Curba lină a obrazului ei îmi atinse mâna. O fi avut pielea ca de bebeluș, dar era complet lipsită de economii. Câteva găini, o grădină de legume și o bijuterie ciudată, de modă veche erau tot ce avea.

— Nu plânge, o să fie în regulă, o mințeam.

Ea scutură doar din cap și suspină încet.

Minah abia dacă mai rezista când, într-o seară, un jeep militar verde parcă în față la ea. Un japonez spilcuit, în haine civile se dădu jos din mașină și intră în casă. După aceea l-am văzut de mai multe ori parcând în fața locuinței ei.

Într-o zi, Minah și-a trimis cei cinci copii la sora ei în Pekan, spunându-i lui Mui Tsai că acolo erau cele mai bune școli. Apoi, japonezul cu jeep a început să rămână peste noapte. După câteva săptămâni s-a mutat la ea. N-am mai vizitat-o și ea a încetat să ne mai vorbească. Poate că îi era rușine să fie femeia întreținută a unui oficial japonez. De câteva ori am văzut-o pe afară. Începuse să poarte rochii în stil occidental și *cheongsam*-uri chinezești când ieșeau împreună seara. Era machiată și avea unghiile date cu oją. De fapt, arăta ca un star de cinema. Gambele ei albe luceau prin șlițul rochiței strâmte din mătase când se urca elegant în jeep. Aveam o problemă. Ce mă făceam dacă o sacrifică pe Mohini pentru o bucată de pământ, o casă mai bună, un inel cu diamant sau o pungă cu zahăr?

Într-o zi ne-am întâlnit. Era inevitabil să se întâmple asta, dar a fost neașteptată prezența lui. Când am trecut de colțul străzii, tocmai coborau din jeep. Am încetinit, în speranța că vor intra în casă înainte de a ajunge la ei, dar ea s-a oprit și m-a așteptat, iar el a rămas lângă ea. I-am zâmbit. Prietenos. Mi-era frică de amândoi acum. Și ea devenise inamicul. Secretul meu depindea de veriga cea mai slabă, și tocmai mă uitam la ea.

— Bună! mă salută.

Era frumoasă ca întotdeauna.

— Bună! Ce mai faci?

— Bine! răspunse ea zâmbind. Avea buzele date cu roșu și obrajii pudrați, dar ochii îi erau încă triști. Pe brațe îi zornăiau ca o alarmă lucioasă niște brățări verzi de jad, splendid lucrate.

— Ce-ți fac copiii? am întrebat vrând să fac conversație.

— Sunt foarte obraznici și refuză să învețe la școală, răspunse cu modestie. Dar cei cinci copii minunați ai tăi cum sunt?

I-am zâmbit moale, cu recunoștință. Secretul meu era în siguranță deocamdată. Știa că am șase copii. N-o pusese la socoteală pe Mohini special ca să audă el. Mi-am dat seama că plănuise o astfel de întâlnire ca să mă liniștească.

— Sunt bine toți! Mulțumesc de întrebare, i-am zis și am trecut mai departe.

Ne-am înțeles una pe alta. Când m-am întors să mă uit la ei, intrau în casă. El ținând-o cu brațul pe după talie.

Trecuse un an de Ocupație Japoneză. În timp ce înota și se legăna ca Tarzan pe lianele ce creșteau de-a lungul râului Kuantan, Lakshman se împrietenise cu un băiat aborigen. Aborigenii sunt cei mai buni vânători din câți există și se pricep de minune să ia urma prăzii. Cunosc jungla mai bine ca

oricine și știu să stea la pândă zile în șir, fără să le simți prezența. Băiatul îl învăță pe Lakshman cum să-și facă o țevă de suflat și să vâneze cu ea. În curând, datorită fiului meu, am început să gătim tot felul de lucruri necunoscute nouă până atunci.

A adus șopârle lungi, urâte, dar care fierte aveau un gust destul de delicat. Am mâncat mistreț, căprioară, veveriță, tapir, broască-țestoasă, piton proaspăt ucis, carne tare de tigru, și o dată chiar elefant. Lakshman ne-a povestit cum s-au întors membrii tribului de la vânătoare, ca un alai, încordați sub povara hălcilor imense de carne din care picura sânge pe umerii lor. Nici soțul meu și nici eu nu ne-am îndurat să mâncăm din carnea de elefant. Mai ales că îmi puneam toată credința în zeul-elefant; dar m-am rugat să ne ierte și le-am dat copiilor să mănânce. Carnea era dură, cu o piele groasă, grimaronie, dar copiii au spus că nu era prea rea la gust. Într-o zi, Lakshman a venit acasă cu un pui de maimuță pe umăr, iar Old Soong, care îl văzuse de la fereastră, a trimis-o pe bucătăreasă să ne întrebe dacă îi vindem capul cu creierul intact.

Chinezul a spart craniul, a turnat în el coniac cumpărat la negru și apoi i-a ciugulit cu bețișoarele conținutul, leorpăind. În aceeași seară l-a chemat pe Lakshman la el și i-a spus că l-ar răsplăti cu generozitate dacă-i aduce organe genitale de tigru sau de urs. S-a oferit să ne scutească de chiria pentru o lună. Consumate, se spunea că-ți conferă nemurire.

La școală, copiii au fost obligați să învețe japoneză și de la ei am aflat că „mulțumesc” se spune *Domo arigato*. Indiferent ce cereau soldații, dădeam imediat din cap și rosteam grăbit un „mulțumesc” în limba lor insuportabilă, guturală. Vedeam că-i încânta faptul că mă străduisem să le învăț sunetele. Mă credeau docilă. Nu-mi sesizau teama. Chiar și atunci când înșfăcau câte un pui care cârâia, stârnind un nor de pene, mi-era teamă de ei. Țineam minte că îl luaseră pe soțul meu, îl împușcaseră și-l abandonaseră, crezând că-i mort. Nici măcar afirmația lui Mui Tsai că le plăcea orezul alb insipid, fiert cu zahăr, ca un fel de mâncare principal, nu putea risipi lipsa de încredere instinctivă pe care o aveam față de ochii lor răi.

Nu era indicat să fie provocați.

Știam asta în sufletul meu. În prezența lor, oricine se înclina imediat, coborând privirea. Uneori, generalul Ito, care era mereu primul care o viola pe Mui Tsai și care știa un pic de engleză stâlcită, mă întreba unde-mi sunt fetele. Știam că habar n-avea de noi, dar mă privea cu ochi atât de vicleni, că

tremuram ca o frunză gândindu-mă la pielea fină a lui Mohini, care se afla în ascunzătoarea de sub picioarele lui.

Îmi spuneam întruna: „Când vor pleca de tot, voi sărbători! Acum îmi țin ochii plecați și le dau cele mai fragede și mai bune nuci de cocos din curte”. Auzisem povești despre cum tăiaseră copaci întregi dacă nu găsiseră pe nimeni în casă să le dea jos niște nuci de cocos. De aceea îl pusesem pe Lakshman să taie cele mai bune fructe înainte să plece la școală. De îndată ce au venit la noi acasă și au arătat spre cocotier, m-am repezit să le aduc fructele verzi. Le-au despicat cu baionetele. Pe furiș, i-am urmărit cum beau, sucul scurgându-li-se din gură pe gâturile lor detestabile, pătându-le uniforma cu nuanțe mai întunecate de maroniu. Aș fi vrut să le fac rău. Îi uram, dar motivul pentru care mă temeam cel mai tare era altul. Nu doar că ar putea tăia un cocotier sau riscul de a-mi descoperi cutia cu bijuterii printre frunzele ce se legănau în vânt, mi-era teamă să nu se încumete în cotețul găinilor cloncănitoare, trecând peste stratul gros de găinaț depus, să sape sub casă și să-mi ia fiica.

Gândul ăsta mă ținea trează noaptea. De fiecare dată când o vedeam pe fata din vecini, chinezoaica, alergând liberă prin curte, tunsă scurt, militărește și cu pieptul înfășurat foarte strâns cu o pânză, astfel încât sub cămașile băiețești părea plat ca o scândură, îmi făceam griji pentru Mohini. Socoteam că părul fiicei mele era pur și simplu prea frumos pentru a fi tăiat și mai știam că, și dacă i-aș fi legat sânii abia înmuguriți și i-aș fi tuns părul minunat, fața ei ar fi fost imposibil de ignorat. Tot ar fi dat-o de gol pomeții, ochii, gura senzuală. Singura soluție era s-o ascund.

Stăteam singură și mă uitam la stele pierdută în gânduri, când Mui Tsai ridică plasa de țăntari și urcă la mine în bucătărie. Trecuse atât de mult timp de când nu mai venise în vizită și îmi lipsise cumplit. Se prăbuși pe bancă lângă mine. Ținea în mână o prăjitură mică, glazurată, de cacao. Era sărbătoarea zeilor chinezi. Un moment când zeii și spiritele mai puțin importante se spunea că vizitau toate casele chinezești de pe pământ și duceau până la ceruri istorisiri despre fărâdelegile oamenilor. Pentru a le cumpăra bunăvoința, gazdele chineze coceau prăjituri dulci, lipicioase, ca să-i împiedice să mai spună lucruri neplăcute despre casele vizitate.

Mui Tsai știa că-mi place să mănânc crusta fondantă de deasupra prăjiturii.

Cuprinzându-și bărbia în mâini, se uită la mine cu o privire gravă. Șocată, abia atunci mi-am dat seama cât de îngândurați îi erau ochii și ce umbre ascundeau genele ei.

— Ce mai faci? se interesă.

Tot cea mai bună prietenă îmi era.

— Sunt bine. Cum ești?

— Sunt însărcinată, m-anunță ea răspicat.

Am făcut ochii mari.

— Cu stăpânul?

— Nu, stăpânul nu mă mai vizitează de mult. Nu de când cu soldații japonezi. Îi este frică de boală. Îl dezgustă corpul meu. Este nepoliticos și rece cu mine, dar prefer așa!

— O, zeule, i-am răspuns, tulburată.

Nenorocirile ei păreau că nu se mai termină. Trebuie să fi fost într-adevăr născută sub o stea nefastă.

— Da, e al unuia dintre ei, declară ea calm.

Toate umbrele din ochii ei se mișcă ca niște fantome bătrâne într-o casă bântuită. Le-am văzut cum se micșorează, apoi se întind iar.

— Și ce ai de gând să faci?

Stăpâna vrea să scap de el, spuse foarte simplu. Ridică nepăsător din umeri. Cum să-l păstrez? Ce mă fac dacă este odrasla celui care urinează în mine după ce și-a împrăștiat sămânța? Se uită la mine cu un zâmbet strâmb. Apoi ceva ciudat se întâmplă în adâncul ochilor ei când mă întrebă: Știi unde pot face un avort?

— Nu, sigur că nu.

Nu-mi povestise niciodată în amănunt ce-i făceau și nici eu nu o întrebam.

— Ei bine, sunt sigură că stăpâna va ști!

N-am putut s-o ajut deloc. Badom, moașa mea, murise în urmă cu doi ani.

— Oh, Mui Tsai, te rog să fii foarte, foarte atentă. Treburile astea sunt foarte periculoase!

A râs a pagubă.

— Nu-mi pasă! Știi ce-i mai ciudat? În ultima vreme, tot aud glasul unui bebeluș plângând în camera alăturată. Și când mă duc să văd, bebelușul nu mai e.

M-am uitat la ea cu ochi îngrijați, dar a râs din nou. Un hohot zgomotos. Mi-a spus că nu se teme, pentru că era doar fantoma primului ei copil care o chema. Apoi am jucat câteva partide de dame chinezești. Am câștigat fără să fie nevoie să trișez. Mintea ei era în altă parte.

Câteva zile mai târziu, o ambulanță a venit cu sirena urlând în mahalaua noastră. S-a oprit în fața casei lui Old Soong și doi infirmieri îmbrăcați în alb au coborât în grabă. La început am crezut că era pentru Old Soong, dar venise pentru Mui Tsai. Am fugit spre ambulanță și am văzut o scenă pe care n-o voi uita vreodată. Fața ei palidă era schimonosită de durere și ochii îi erau sticloși de parcă era pe punctul de a leșina. Pe targă, mâna i se mișca spasmodic ca și când încerca să-și împingă stomacul departe de corpul ei. Hainele îi erau pătate cu sânge gros, negru și labele picioarelor ei mici, năclăite cu bucăți buretoase de sânge purpuriu. Stăpâna alerga după targă, anunțându-i pe infirmieri în malaeză că dăduse peste Mui Tsai în starea aceea și habar n-avea că fata era însărcinată.

Mui Tsai privi prin mine, așa de sfâșiată de durere, că nici măcar nu mă recunosc. Pe frunte i se adunaseră picături mari de sudoare și se zvârcolea de pe o parte pe alta în agonie. I-am atins mâna. Îi era rece ca gheața. Speriată, am încercat să i-o rețin, dar și-a tras-o din a mea. Bărbații în halate albe mă împinseră la o parte nerăbdători și o ridicară în interiorul aseptice al dubei. Părea foarte grav. Arăta pe moarte. Ușile ambulanței se închiseră cu zgomot. M-am uitat la stăpâna lui Mui Tsai, care stătea lângă dubă cu ochi nepăsători pe fața ei flască. Expresia gurii, de obicei posacă, devenise acum acră și țâfnoasă. Aș fi vrut să merg la ea și s-o trântesc la pământ, dar asta ar fi însemnat să dau ochii cu ea. N-aș mai fi fost atunci una dintre chiriășele invizibile. Riscam să ne pierdem casa, grădina. M-am îndepărtat în tăcere spre casă.

Mui Tsai s-a întors o săptămână mai târziu. Stătea multe ore din zi sub copacul de tamarind, de una singură. Uneori o vedeam urmărind cu degetul modelele de pe masa de piatră, alteori doar stătea și privea în gol. Când m-am dus la poartă să vorbim, s-a uitat la mine de parcă eram o străină. Incapabilă de efortul pe care l-ar fi presupus să se ridice și să-mi vină în întâmpinare, au podidit-o lacrimile. Atunci mi-am dat seama că prezența mea o necăjea. Dar când Anna s-a dus la poartă, Mui Tsai s-a apropiat șontâcăind și împletindu-și degetele cu ale fiică-mii, i-a murmurat ceva în chineză, o limbă pe care Anna nu o înțelegea.

Înainte de a-mi continua povestea, ar trebui să vorbesc mai întâi despre un prezicător nomad bătrân, care se oprise să se odihnească în Sangra și i-a spus mamei despre mine. Eram doar un țânc pe atunci, mergând de-a bușilea prin praf. M-a luat în brațe și mi-a studiat îndelung chipul nevinovat. S-a uitat la mine cum gânguream și suflam bule de salivă. În timp ce toată lumea se

aștepta să-mi prevadă viitorul, prezicătorul își mângâie barba lungă, sură, cu o mână ce aducea mai mult a creangă de copac noduros și spuse că zeul a pus o junglă în capul fiecărui om. Pe unele le-a umplut cu creaturi blânde, căprioare cu ochi rotunzi și antilope grațioase, pe unele cu maimuțe zgomotoase, iar pe altele cu bufnițe înțelepte, sau uneori cu vulpi iuți și viclene. Dar în cazul meu, zeul, în înțelepciunea sa, a pus tigri feroși, vânători.

Oamenii care duc vieți sfinte n-au niciun motiv să-și depene povestea, dar cei care-și scot ghearele la cei dragi lor trebuie să se justifice. Prin urmare, îți spun totul. Totul, astfel încât să înveți să faci altfel.

Războiul era aproape pe sfârșite, iar în mai 1945 a venit vestea înfrângerii și capitulării Germaniei. Pe 6 august, americanii au bombardat Hiroshima. Postul de radio BBC a răspândit vestea că Japonia a fost lovită cu o armă nouă, puternică, de radiație. Întregul oraș a fost șters de pe fața pământului cu un nor în formă de ciupercă. Pe 15 august, împăratul a anunțat supușilor săi capitularea lor. Am auzit știrea aproape imediat în transmisiile națiunilor aliate. Circula o groază de povești cu soldați japonezi care, în disperare, s-au întors împotriva lor înșiși cu pumnalele și și-au făcut harachiri. Uneori, păreau deznădăjduiți și confuzi, ceea ce nu i-a oprit pe alții să apară neinvitați la petrecerile unor localnici care sărbătoreau, să-i pălmuiască și să-i umilească pe glumeți. Războiul se terminase, însă în stradă soldații japonezi erau încă la conducere. Eram un popor liniștit și hotărât să stăm cu capul plecat până când soseau britanicii. Încă îi uscam rufele lui Mohini deasupra focului în bucătărie, așa cum făcusem în ultimii trei ani. Nimeni nu trebuia să știe că există, până când nenorociții de gălbejiți nu plecau cu totul. Mersesem la templu în dimineața aceea ca să-i mulțumesc lui Ganesha pentru harul pe care îl revărsase asupra familiei mele. Scăpasem teferi, chiar mai puternici prin experiență. M-am uitat pe fereastră și m-am minunat de copiii mei. Lakshman și Mohini măcinau făină. Anna, cu fața înmărmurită, jupuia un pui. Era una dintre acele zile neobișnuit de liniștite când îmi amintesc inclusiv ce gândeam. Mi-a trecut prin minte că, la cât de miloasă era Anna, se va face vegetariană într-o zi. Jeyan se juca cu Lalita în ascunzătoarea secretă a lui Mohini, iar niște găște se certau în curte. Sevenese era la o întâlnire a cercetașilor la care fusese obligat să participe de către dirigințele său. Iar eu prăjeam spanac în praf de curry și usturoi.

Picăturile de apă din frunzele de spanac spălate scuipeau cu furie în uleiul fierbinte și îmi amintesc limpede că mă simțeam mulțumită. Fericită cu soarta mea. Japonezii aveau să plece în curând, iar lucrurile vor reveni la ceea ce au

fost. Soțul meu s-ar putea întoarce la muncă, copiii la școală, ca să le fie din nou predate disciplinele adecvate, iar eu să economisesc bani pentru zestrea fiicelor mele. Nu-mi trebuia mare lucru pentru Mohini, dar, fără îndoială, pentru Lalita aveam nevoie de mai mult. Plănuiam să închei căsătorii bune pentru fiicele mele. Pe copiii mei îi aștepta un trai minunat. Primul lucru pe care urma să-l fac era să vând vacile. Prea multă muncă grea.

Am lăsat spanacul să se prăjească un pic mai mult. În timp ce tăiam o vânătă, pierdută în gânduri, am auzit scârțâitul pneurilor. Un scrâșnet de care mă obișnuisem să mă tem și care putea însemna doar un singur lucru. Cuțitul îmi rămase în aer o clipă, eliberat din strânsoarea mea moale, înainte să sar în sus și s-alerg la fereastra din față. Două jeepuri pline cu soldați japonezi tocmai intrau de după colț pe ulița noastră prăfuită. Inima începu să-mi bată nebunește în piept. Am țipat panicată la copii. Am deschis trapa și Anna, care era cel mai aproape, a fugit înăuntru.

— Japonezii! Repede, Mohini! am strigat alergând înapoi la fereastră.

Soldații se împărțiseră deja pe două rânduri și veneau pe cărare spre casa noastră. Am întors capul de la fețele lor sumbre, galbene și i-am văzut pe Mohini și Lakshmanan alergând cu sufletul la gură spre sufragerie. Trebuia să ajungă la gaură la timp, iar Lakshmanan putea închide trapa după Anna și ea. M-am întors și am văzut doi soldați urcând scările noastre. Cel cu trese albastre știam că era generalul Ito.

— Haide, Mohini! l-am auzit pe Lakshmanan șuierând insistent.

I-am sesizat teama cumplită din glas și presupun că aceeași teamă a fost responsabilă pentru ceea ce s-a întâmplat în continuare. Când a tras-o spre el, Lakshmanan a alunecat și a căzut în locul ei prin trapă. Bocancii negri, grei erau deja în fața ușii. Nu ciocăneau niciodată, ci loveau ușa. În această fracțiune de secundă, Mohini a luat o decizie teribilă. A considerat că era prea târziu să-l scoată și nu era spațiu suficient ca să mai încapă și ea înăuntru. Așadar, a făcut o prostie de neconceput. A închis trapa și a împins lada peste. Când am întors capul de la fereastră, am văzut-o stând în dreptul lăzii.

O ținusem închisă atâta timp, încât nu o mai vedeam efectiv și uitasem felul în care oamenii obișnuiau să reacționeze. Ochii mi se măriseră de groază, închipuindu-mi impresia pe care ar lăsa-o unui soldat japonez cu ochii pofticioși. Era o nimfă încântătoare, reîncarnarea seducătoarei Mohini. Sărăcia din jur nu făcea decât să-i amplifice frumusețea. Prinși în lumina soarelui, ochii ei verzi erau imenși și luminoși. Anii petrecuți ascunsă îi transformaseră tenul de caramel într-un roz cremos, ca o nuanță de magnolie.

Gura șocată, ușor deschisă, era ca un fruct de culoare roz, plin, cu coajă subțire și lipsit de apărare. Dinții albi îi străluceau sidefiu. Bluza veche pe care o purta îi venea prea strâns în jurul pieptului crescut, dar ar fi fost necesare niște sume inimaginabile de bancnote pentru a cumpăra pânză și, cum singurii ochi care o vedeau erau cei din familia ei... de fiecare dată când inspira gâfâind de frică, materialul se umfla pe sânii ei în creștere, atât de sugestiv conturați. Ochii mei coborâra pe talia îngustă și zăboviră pe abdomenul expus prin doi nasturi pierduți cu mult timp în urmă. Fusta veche, cu poalele zdrențuite, era transparentă în lumina care intra prin fereastra din spatele ei. Coapsele ei îmi atraseră privirea. Netede și rotunjite. De copilă, dar, oh, atât de atrăgătoare! Adevărul e că era o zeiță de paisprezece ani. Iar pentru ei ar fi fost o pradă valoroasă de violat în grup. Am scuturat din cap nevenindu-mi să cred ce mi-e dat să trăiesc. Nu, nu, nu! Era cel mai mare coșmar al meu devenit realitate. Nu puteam să cred că se petrece. Cum de se putuse întâmpla acum? Războiul se terminase. Aproape reușisem.

Blocată într-o transă de teroare pură, nu puteam decât să mă uit fix la ea.

Ușa cedă brusc și patru ghetete negre duduie în tăcerea ca de moarte. Timpul încetini pe măsură ce ochii mi se mișcă lent spre bestiile îmbrăcate în maroniu. Da, știam ce voi vedea. Se uitau țintă, uluiți peste măsură la copilul meu. N-o să le uit niciodată ochii mici, negri, de obicei obtuzi, aprinzându-se de lăcomie. Asemenea șacalului care dă peste un bivol întreg după ce toată viața a considerat că ochii, măruntaiele și fuduliile respinse de leu sunt un festin. Dacă închid și acum ochii, îmi amintesc licărirea aceea care a strălucit în ochii lor la vederea de carne proaspătă.

Apoi, unul dintre ei traversă cu pași mari încăperea. Generalul Ito! A apucat de bărbie cu mâna lui dură floarea mea blândă cu trandafirul strivit pe post de gură și i-a întors fața într-o parte și în alta, ca și când verifica dacă nu-l înșală ochii. Scoase un icnet lacom din gât. Mâna îi căzu pe gâtul ei, cuprinzându-i-l cu palma lată, iar un deget îi mângâie ușor pielea de la baza decolteului. Cu o mișcare rapidă, mâna lui ca un șarpe galben ajunse în spatele capului ei și rupse banda de cauciuc care îi prindea părul, care, mățâsos și des îi învălui de-o parte și de alta fața și l-am auzit cum se înfioară, șuierând uimit. Era înspăimântătoare admirația și surpriza față de comoara neașteptată care le picase în mâini. Mohini stătea ca paralizată de șoc. L-am văzut cum i se încordează grumazul și, punându-și mâna pe fundul ei, o îndemnă să înainteze.

— Haide! ordonă el dur.

Am sărit înainte.

— Stai, stai! Vă rog să stați, am strigat.

Fără nici cea mai mică avertizare, m-am trezit că îmi pune vârful cuțitului în spațiul mic dintre sâni. Se mișcase atât de repede. Am deschis gura.

— Mișcă! ceru el rece.

— Stai, nu înțelegi! E doar un copil.

Se uită la mine amuzat, cu condescendență. Am continuat să bolborosesc incoerent, cu disperare spre fața mustăcioasă, înverșunată:

— E indiană, nu e chinezoaică! Soldații japonezi iau numai fete din China. Vă rog, vă implor, nu o luați!

— Mișcă! repetă el și am văzut cum privirea îi rătăcește spre vârful cuțitului. O pată de un roșu aprins se întindea pe bluza mea; își împlântase cuțitul în carnea mea. M-am uitat la fața ca o mască. Și totuși, îl cunoșteam. Timp de trei ani îi dădusem cele mai bune găini și nucile de cocos cele mai moi.

— Te rog, generalule onorabil, lasă-mă să gătesc pentru armata imperială! Am mâncare bună. Mâncare foarte bună!

Dintr-odată, am simțit fumul înecăcios de spanac ars în tigaie. Am văzut cum îi tresar buzele. Am căzut în genunchi. Am plâns. Am implorat. Îl cunoșteam. De atâtea ori mă întrebasesc cu umor negru, rece: „Unde ți-ai ascuns fiicele?” I-am îmbrățișat strâns picioarele cu ambele brațe.

Pe chipul lui apăru dezgust și mă lovi tare cu piciorul. Durerea a fost ca o explozie. Am căzut, ținându-mă de abdomen. O trase pe Mohini spre ușă. Târându-mă în patru labe, am urlat ca un lup într-o noapte cu lună. Nu trebuia să iasă din casă cu fiica mea! Dintr-odată, nimic nu era mai important decât să-l împiedic să treacă prin ușă. Gura mea se deschise și cuvintele zburară. Cuvinte pe care îmi doresc din toată inima să nu le fi rostit vreodată:

— Știi unde puteți găsi o fecioară chinezoaică! Trup care nu a știut atingere de bărbat, m-am îngrozit auzindu-mă, înțelegând ce făceam, dar incapabilă să mă opresc.

Umerii lui părură mai rigizi, dar continua să se îndrepte spre ușă. Era interesat. Am adăugat:

— Este exotică și frumoasă! Te rog, i-am plâns. Te rog!

Nu puteam să-l las să iasă afară.

Se opri. Peștele prinsese momeala argintie în fălcile sale. Fața galbenă se întoarse. Doi ochi răi se holbară la mine inexpressivi. Îi dădu drumul din strânsoare lui Mohini. Un zâmbet ciudat îi traversă fața aspră. M-aștepta să-i dau indicii. I-am făcut semn lui Mohini și ea se poticni orbește spre mine. M-

am ridicat și i-am cuprins strâns palmele, apropiind-o de mine. Tremura în îmbrățișarea mea ca un graur mic pe moarte. „Greșești ce faci!” îmi urla sângele pulsându-mi în tâmple. I-am strigat generalului:

— Casa de alături, au o fată lângă ușă, îndărătul dulapului!

Bărbatul se înclină țeapăn. O plecăciune batjocoritoare. Am înghițit un nod tare de frică. O privire rece și rea îi străfulgeră ochii mici, oblici. M-am cutremurat de teamă și am știut imediat că am sacrificat-o pe săraca Ah Moi în zadar. A înaintat și m-a împins atât de tare, încât m-am lovit de perete. M-am prăbușit deznădăjduită și l-am văzut cum o apucă pe Mohini de mână și iese afară, în soarele strălucitor. Le-am auzit ghetele tari călcând pe verandă. Toată casa bubuia și se zguduia sub tălpile lor grele cu cuie, un sunet îngrozitor care îmi bântuie coșmarurile de atunci. Pe moment m-am ridicat pe mâini și genunchi, încremenită de groază absolută ca o stană de piatră – mi-o luaseră până la urmă! Apoi m-am ridicat și am fugit. Am fugit pe verandă și în jos pe treptele de lemn, pe care le spălase tocmai în dimineața aceea, acum pline de urme de bocanci murdari. Am fugit cu brațele întinse și în picioarele goale pe cărarea pietruită. Ticăloșii erau acolo, la o aruncătură de băț de mine. O urcau în camion. Am ajuns la camion. Chiar l-am atins, dar de îndată ce palmele mele ce încercau să prindă atinseră metalul fierbinte al jeepului, motorul porni și ticăloșii râzând au luat-o din loc într-un nor de praf, cu cauciucurile scârțâind. Fața ei mică ovală se întoarse să se uite la mine. N-a scos niciun sunet, n-a rostit nici măcar un cuvânt. Nici: „Salvează-mă!”, nici „Ajută-mă!” Nimic!

Am alergat după ei, știi! I-am urmărit până când mi-au dispărut din vizor și apoi nu m-am oprit, nici n-am căzut la pământ să urlu. M-am răsucit pe călcâie și, ca o jucărie taiwaneză cu arc, am mers înapoi.

Pe treptele din lemn ale casei am lăsat urme sângeroase. Am pășit cu tălpile sparte, rănite, prin casă și m-am dus în bucătărie spre sobă. Am luat tigaia cu spanac de pe foc. Avea un miros neplăcut, a ardei iute și spanac ars. Am simțit un glas oftând adânc în pieptul meu. Ah, bambusul din inima mea! Un timp am stat în dreptul focului ascultându-l doar. „Când o să-mi cânti? Când o să-ți mai aud cântecul?”, i-am șoptit, dar n-a făcut decât să ofteze mai mult.

Apoi am hotărât să beau un ceai. Să mă tratez cu un ceai adevărat, cu zahăr! Cumpărasem cu doar o săptămână în urmă o cantitate mică, prețioasă de la un prieten care lucra la Departamentul Apelor și am simțit nevoia să beau unul cu zahăr acum. Ceaiul îndulcit cu melasă nu era același lucru. Timp

de trei ani tânjiseam după ceai cu zahăr alb, frumos, dar mi l-am refuzat de fiecare dată. Punându-i pe copii pe primul plan. Da, copiii au fost întotdeauna pe primul plan! Am pus să fiarbă niște apă într-un ceainic și am turnat cu lingurița frunzele de ceai într-o cană albastră, mare. Cum mă holbam la frunzele de ceai, mi s-a părut că le văd foindu-se ca niște furnici negre. Și când am turnat apa caldă peste ele arătau ca niște furnici moarte. Am pus un capac pe cană și am auzit sunete mici,perate, dar foarte încete. Cineva mă striga. De fapt, mai multe voci mă strigau. Am mai auzit și sunetul înfundat al unei ciocănituri. Am decis să le ignor. Am să-mi pun zahăr, dar nu-mi aminteam unde îl ascusesem. M-am așezat pe băncuță confuză. Afară începuse să plouă.

— Copila, cu siguranță, o să se ude. O să toc niște ghimbir pentru ea. Tușește așa de rău, am murmurat încet pentru mine. Mi-am tras genunchii la piept și m-am legănat înainte și înapoi, înainte și înapoi, cântând un cântec vechi de adormit copiii pe care mama obișnuia să mi-l cânte. N-ar fi trebuit s-o las de una singură în Ceylon! Săraca mama! Este insuportabil să pierzi o fiică. Nu, n-aveam să mă mai gândesc la zahăr. Era mai simplu să cânt și să mă leagăn. Repetam încontinuu aceleași patru versuri.

Timpul trecea și, din când în când, auzeam același sunet insistent de voci de copii care ciocăneau la ușă, strigându-mă și plângând. Mi se părea că strigătele deveneau din în ce în ce maiperate, implorându-mă și țipând îngroziți, dar erau atât de slabe aceste sunete ciudate și se auzeau de așa de departe, că am rămas la primul gând de a le ignora și m-am concentrat asupra migrenei mele. Capul îmi bubuia. Parcă înotam într-o mare de durere și numai legănarea continuă îmi dădea un pic de echilibru.

Mult timp mai târziu, un sunet pătrunse în coconul meu de durere. Mijindu-mi ochii ca să zăresc prin lumina amiezii, m-am întors și l-am văzut pe soțul meu stând în ușa bucătăriei. Fața lui lată, negricioasă îmi păru hidoasă și instantaneu am simțit ură și furie, cum nu mai simțisem până atunci. Cum îndrăznise să ne lase să ne descurcăm singuri împotriva soldaților japonezi în timp ce el stătea la bârfe cu bătrânul gardian sikh în fața clădirii Chartered Bank? Era numai vina lui. Furia se iscă în mine și îmi întunecă mintea. Fără să gândesc, m-am ridicat și m-am năpustit spre el, țipând nebunește la expresia șocată de pe fața lui urâtă. Tobele din capul meu deveniseră așa de puternice, încât, deși i-am văzut buzele mișcându-se, nu am auzit cuvintele pe care le-a rostit. Degetele mele se întinseră spre pomeții săi înalți și i-am zgâriat obrații lucioși de transpirație cu unghiile mele scurte, înfigându-mi-le cu răutate cât

am putut de tare. La început a fost prea surprins ca să reacționeze, dar când am urlat și am dat să ridic din nou mâinile, mi le-a prins ca într-o menghină.

— Lakshmi, oprește-te! a strigat și m-am uitat uimită la obraji sfâșiati, la sângele care-i curgea în jos pe guler. Unde sunt copiii? a întrebat el, așa că am ridicat încet privirea de la guler și m-am uitat în ochii lui mici, speriați.

— Au luat-o pe Mohini, i-am spus și, la fel de brusc cum izbucnise, furia mea s-a disipat.

M-am simțit pierdută și îmi doream un soț care să-mi preia grijile măcar o oră. Cineva care să îndrepte lucrurile. Nările îi fremătară ca unui animal imens cuprins de durere. Dintr-odată, căzu în genunchi.

— Nu, nu, nu! suspina, uitându-se în ochii mei, neîncrezător.

M-am uitat la el și n-am simțit nici durere, nici milă. Nu, nu mi-ar fi preluat grijile nici măcar pentru o oră. Se ridică încet ca un om bolnav, foarte bătrân și merse să dea la o parte lada. Copiii ieșiră prăvălindu-se afară, în hohote, direct în brațele lui mari. Îi adună pe toți lipindu-i aproape de corpul lui mare și plânse cu ei. Mi-am văzut copiii cum îmi aruncau pe furiș priviri pline de frică și se cuibăreau în el. Chiar și Lakshman. Ce trădători sunt copiii!

— Le-am zis despre Ah Moi de alături, i-am spus și l-am văzut pe soțul meu trăgându-se înapoi.

— De ce? șopti el șocat.

Nu era o privire de groază, ci una de trădare în ochii lui, ca și când l-aș fi înjunghiat în spate. Ca și când nu mă recunoștea. Sângele continua să-i curgă pe obraji și îi picura pe guler.

— Pentru că am crezut că aș putea-o salva pe Mohini, i-am răspuns încet.

O lacrimă scăpă și se rostogoli pe fața mea. Da, abia atunci am înțeles ce făcusem. Cu toate acestea, având în vedere alternativa momentului, aș fi procedat altfel? Poate dacă aș fi fost mai inteligentă în modul în care am propus schimbul. Măcar dacă Mohini ar fi fugit în câmp și s-ar fi ascuns în tufișuri. Dacă n-ar fi căzut Lakshman. Dacă n-ar...

— O, zei, oh, zei, ce-ai făcut? șopti soțul meu. Îi îmbrățișă încă o dată pe copiii care se agățau de el și anunță: Mă duc alături și, dacă nu este prea târziu, să încerc să-i avertizez – dar dacă este prea târziu, atunci nu mai vreau să pomenească nimeni despre asta vreodată!

Copiii dădură din cap energic. Aveau niște ochi mari, foarte speriați.

Fugi afară din casă. Am așteptat în bucătărie. Niciunul dintre noi nu se mișcă, inspectându-ne reciproc ca niște străini din tabere diferite. Sevenese

dădu buzna în bucătărie. Întâlnirea cu cercetașii se prelungise evident. Ochii îi erau ca scoși din orbite. Sigur văzuse urmele tălpilor mele însângerate.

— A prins-o crocodilul pe Mohini? întrebă gâfâind.

— Da! am răspuns.

Fiul meu spusese lucrurilor pe nume.

— Trebuie să-l găsec pe Chibindi. Numai el o poate ajuta acum, țipă el sălbatic înainte de a ieși ca o furtună din casă.

Ayah reveni foarte repede. Era prea târziu. Soldații o luaseră deja pe Ah Moi.

În noaptea acea, Lakshman a fugit de acasă. L-am văzut îndreptându-se spre junglă în locul unde de obicei Sevenese dispărea cu băiatul acela dezgustător al împlânzitorului de șerpi. Lakshman veni în noaptea următoare, schimbat și zdrobit. Nu a întrebat de ea. Știa de pe fața mea că nu o aduseseră înapoi. Nu m-a lăsat să-l îmbrățșez. N-am înțeles atunci, dar asta a fost ziua în care l-am pierdut pentru totdeauna. L-am pus o farfurie de mâncare dinainte. Mult timp s-a uitat la ea ca și când se dădea o luptă în interiorul lui. Apoi, s-a năpustit asupra ei și a mâncat de parcă nu mai văzuse mâncare de câteva săptămâni.

Ca un animal flămând. Apoi brusc, a vărsat totul înapoi în farfurie. S-a uitat la mine, cu gura și bărbia pline cu bulgări de alimente parțial digerate și a urlat:

— Simt gustul mâncării pe care o consumă ea. Acră. Foarte acră. Vrea să moară! Ama, nu vrea decât să moară! S-o ajute cineva, te rog, te rog!

Și în timp ce-l priveam îngrozită, s-a chircit pe podea, strângându-și picioarele la piept, scâncind cu voce pițigăiată. Nu-mi dădusem seama până atunci că gemenii mei efectiv își comunicau gândurile în pauzele acelea mute, în care cuvintele nu erau necesare. Ce sunete, ce mirosuri, ce gânduri, ce emoții, ce durere, ce bucurie? Timpul trecea, fiul meu frumos scâncea la picioarele mele, iar eu încremenisem, incapabilă să reacționez.

De-acum, Lakshman renunțase de bunăvoie la copilărie și se purta ca un bărbat, încât am uitat să-l mai privesc ca pe un copil. Obișnuia să se trezească înainte de răsăritul soarelui ca să ducă gălețile pline cu lapte proaspăt pe la cafelele din oraș și se întorcea cu teancuri de bancnote. Mâna vacile pe câmp să pască, cosea iarbă înaltă pentru ele, le ducea la pârâiaș să le scalde și le curăța adăpostul de două ori pe săptămână. Aducea vânat pentru familia lui și spăla hainele pe care le pusesem la muiat cu o seară înainte în leșie de când

nu mai aveam săpun. Făcea treburi de bărbat, dar nu era decât un băiat. Nu suportam să-l văd așa. M-am ghemuit lângă el.

— Nu e vina ta, i-am spus mângâindu-i părul, dar în capul lui o mie de voci acuzatoare șuierau: „E vina lui Lakshman. Din cauza lui Lakshman. El i-a lăsat pe câinii de japonezi s-o ia”. Am încercat să-l cuprind în brațe, dar nu vedea că mă ghemuisem lângă el, cu lacrimile curgându-mi pe obraji. Nu simțea mâna mea. Continuă să-și împingă pumnii încordați în obraji până când fața îi arăta ca o mască agonizantă și țipă, dar vocile acuzatoare tot nu conțineau. „Lakshman a făcut-o. El e de vină.”

Simțeam privirile șocate ale celorlalți copii ai mei din ușă și tristețea lor de înțeles, dar el era chinuit de o vinovăție cumplită. El o iubea cel mai mult, însă era acum răspunzător pentru batjocorirea ei. Măcar dacă nu s-ar fi împiedicat. Dacă ar fi putut să sară afară de îndată ce-a căzut. Măcar dacă...

Cine s-ar mai căsători cu ea acum? Nimeni. Era distrusă iremediabil. Bun deteriorat. Dacă o lasă însărcinată? Mândria și bucuria noastră ar fi în curând disprețuită și bârfită. Floarea pe care am ocrotit-o atât de atent, distrusă. Ochii pe care i-am spălat cu infuzie de ceai pentru a le pune în valoare limpezimea vor exprima suferință pentru totdeauna. Oare chiar își petrecuse ultimii trei ani din viață ca un prizonier în propria casă pentru asta? În mintea chinuită a lui Lakshman, Mohini rămăsese ca încremenită în acel moment de panică. Vină pe care știa că o poartă el.

— O s-o aducă înapoi, i-am șoptit blând în față, atât de aproape de buze încât i-am simțit răsuflarea amară. Nu este moartă! O vor aduce înapoi!

Se opri brusc. Își îndepărtă pumnii încordați din obraji și abia atunci se uită în ochii mei. Ce-am văzut în străfundul lor mă bântuie de atunci. Un teren înnegrit, bătut de vânt și pustiu. Mohini plecase și luase cu ea pomii fructiferi, florile, păsările, fluturii, curcubeul, pârâiașele... Fără ea, vântul urla prin buturugile găunoase. Gând au luat-o cu forța dintre noi, au smuls și o parte din el. Partea cea mai bună. Realmente, jumătatea cea mai bună! Lakshman a devenit un străin în casa mea, un străin în ai cărui ochi goi stătea la pândă ceva crud și matur. De fapt, ce am văzut în ochii lui văzuse și el într-ai mei. Un șarpe cu o putere teribilă. El ne îndemna să facem lucruri de neconceput. Când veți auzi ce-am mai făcut, veți gândi rău de mine, dar n-am putut să rezist voinței acestuia.

În următoarele trei zile, soțul meu a stat lipit de radio ca să asculte știrile. Și-a mutat scaunul puțin ca să poată vedea drumul prin fereastra sufrageriei, iar eu în aceste trei zile n-am mâncat nimic. Mă uitam ca năucă la fiecare

farfurie de tapioca fiartă, de culoare crem și ușor strălucitoare. Lakshman se trezea mai devreme decât de obicei, își făcea grăbit toate îndatoririle, după care se așeza pe treptele casei afară și fixa drumul principal, cu umerii lui largi încordați de așteptare. Nu vorbea cu nimeni și nimeni nu îndrăznea să-i vorbească. Copiii se uitau la mine cu ochii mari, speriați, în timp ce eu mă prefăceam ocupată. Abia când copilul nopții dădea buzna peste zi, cu tălpile lui parcă înnegrite de păcatele din timpul zilei, puteam închide ușa de la bucătărie și să m-așez pe băncuța mea uitându-mă neputincioasă la noaptea neagră malaysiană. Refuzam să mă gândesc la soarta fiicei mele. Refuzam gândurile la mâini viguroase, arse de soare, murdărite de gustul metalic al armelor, sau la guri vorace și limbi avide. Ori la duhoarea lor. O, zei, cât de mult încercam să nu mă gândesc la individul care urina în vaginul lui Mui Tsai. Stăteam în schimb întinsă s-ascult sunetele nopții, de greieri, țânțari, strigătele animalelor mici sălbatice, şușoteala frunzelor în vânt. Trăgeam cu urechea după Mohini a mea.

În după-amiaza celei de-a treia zile s-a întors Ah Moi. Era învinețită, sângera și abia putea să meargă, dar era în viață. Știu, pentru că m-am ridicat la un metru distanță de fereastră, ferită de umbre și am privit-o pe mama ei înnebunită de durere cum aleargă afară din casă țipând la vederea siluetei fragile, leșinate între mâinile a doi soldați care o susțineau. Au abandonat fata la picioarele mamei ei și au plecat. Membrii familiei au cărat fata înăuntru. Eram îngrozită. Unde era Mohini? Pe ea de ce n-au adus-o înapoi? Ar fi trebuit să fug afară și să-i întreb ca să știu.

Poate că vor reveni mâine, mi-am spus.

În noaptea aceea, deși am încercat să stau trează, am fost copleșită de o letargie ciudată și am adormit în bucătărie. Am avut un somn agitat, plin de vise ciudate și m-am trezit de mai multe ori că mi-e cald și sete. Tulburată și nereușind să mă liniștesc, am străbătut casa agitată, trecând dintr-o cameră în alta, bombănind, privind panicată. Am deschis o fereastră și m-am uitat afară în noapte. Totul arăta și suna normal. Se auzeau greieri în tufișuri și notele triste de flaut de la casa îmblânzitorului de șerpi. Țânțarii zumzăiau. Am închis geamul și am mers să-i verific pe copii. Mi s-au părut străini. Era prea cald.

Mi-am turnat apă rece pe corp, care a căzut în ropote pe podeaua de ciment, inundând toată baia, făcând vălurele care se loveau de pragul mic ridicat la ușa și dând pe afară în coridor. Am stat în coridorul inundat și, simțindu-mă ceva mai bine, am decis să-mi pregătesc o cană de ceai. Dacă s-

ar fi trezit soțul meu, i-aș fi făcut și lui una. Am intrat în dormitor, cu un sarong umed tras până la subsuori și legat mai sus de sâni.

Ayah stătea pe pat, cu capul în mâini. Când mi-a auzit pașii, a ridicat privirea. Pe pat era o rochie mică, verde. M-am apropiat și am atins materialul mătășos. L-am simțit răcoros între degete. Tăiasem unul dintre sariurile mele cele mai bune pentru a coase rochia aceea pe care uitasem că o făcusem. Părea dintr-o altă viață, trecută, la o sărbătoare a luminilor, Divali, când am îmbrăcat-o pe Mohini în verde ca să se asorteze cu ochii ei. Mi-am amintit apoi de lămpile cu ulei cu care înconjurasem casa și mi-am amintit-o purtând rochia aceea. O, zei, ce mică era pe atunci! Chiar și preotul din templu îi ciupise obrazul admirativ. M-am uitat la silueta gârbovită, învinsă, așezată pe pat ca un somnambul.

— Unde ai găsit-o? l-am întrebat.

Mi-am dat seama că vocea mea suna acuzator. Nu exista niciun lucru în casa mea de a cărui existență să nu știu. Știam unde se află totul de sus în jos, și totuși el ținuase ascunsă cu grijă această rochie în toți acești ani.

— O păstram pentru fiica ei, șopti el.

Am simțit un gol imens, pe care, pur și simplu, nu-l puteam accepta. Dacă o făceam, m-aș fi pierdut cu totul. Am scos niște haine din dulap în tăcere și am ieșit. Starea de bine pe care mi-o dăduse baia aceea rece dispăruse. Soțul meu își desfășurase durerea fățiș, ca pe un evantai uriaș. Atât de crudă mi s-a părut, cu dăre discordante de roșu și negru amenințător, încât m-am tras înapoi, șocată. Ar fi trebuit să-i cuprind în brațe corpul care jelea, dar nu-mi stătea în fire, în schimb am fost geloasă pe el. Dragostea lui mi s-a părut mai curată, mai mare decât a mea.

Mi-am făcut un ceai, m-am așezat și m-am uitat la el până când s-a răcit. Aș fi vrut să ies din casă, să dau buzna ca o furtună în garnizoana japoneză și să cer să fie eliberată, dar n-am fost în stare decât să stau ca o bătrână lipsită de puteri, gândindu-mă la trecut. Mi-am amintit cum i-am dus pe copii la un templu din China, de ziua lui Kuan Yin. Acolo, printre cai de hârtie în mărime naturală, era o statuie uriașă a zeiței Milei cu robele fluturând și urne strălucitoare din bronz, pline cu bețișoare roșii parfumate. Am ars niște tije subțiri, cenușii, de tămâie, teacuri de hârtie colorată și stegulețe ce simbolizau bunăstare și prosperitate. Părea că mai ieri am stat la coadă cu copiii, într-un șir curios, de capete negre lucioase, tăcute, cu mâinile lor dolofane ținând stegulețele mângălite cu caractere chinezești care reprezentau numele lor. Unul câte unul, i-am urmărit cum ard fiecare solemn

stegulețul într-un container de zinc ondulat. Deasupra lor se legănau niște lampadare roșii mari și păreau că aprobă din cap în briza zorilor. Apoi fiecare dintre noi am lansat o pasăre din colivie, pe care un îngrijitor de la templu, îmbrăcat în alb pictase un mic punct roșu pe corpul ei mic, astfel încât nimeni să nu îndrăznească să le prindă sau să le mănânce. Am stat acolo și m-am rugat pentru copiii mei care se uitau cum zboară liber păsările, cu expresii de încântare pe fețele lor frumoase și fermecate. „Apără-i, protejează-i și binecuvântează-i, dragă, dragă zeiță Kuan Yin!” am implorat, dar când am plecat, țin minte că m-am uitat în ochii reci ai zeiței cu fața senină și m-am gândit că nu m-auzise.

Afară în întuneric i-am auzit pe frații lui Ah Moi tupilându-se spre canalizare, căutând gândaci. Cu lumânări aprinse, băieții intrau în canalizările vecinilor în fiecare noapte căutând să prindă gândaci cu care să hrănească găinile dimineața. Șoptele lor în chineză mi-au întrerupt firul gândurilor.

— Ua, uite cât de mare este diavolul ăla!

— Unde? Unde?

— Lângă piciorul tău, cap de mort ce ești! Repede, prinde-l înainte să intre în gaură!

— Câți ai până acum?

— Nouă! Tu?

Vocile și papucii lor care lipăiau în canal amuțiră. Am încercat să mă înfurii la gândul că mâinile lor mici făcute căuș prindeau acele creaturi dezgustătoare din mizerie, dar viața era grea în timpul Ocupației Japoneze. Grânele erau insuficiente, iar găinile hrănite cu gândaci suculenți creșteau mai mari, mai repede.

Îmi era iarăși cald. M-am stropit pe față cu apă rece ca gheața și am reîncălzit ceaiul. Ceva mai târziu probabil am adormit pe băncuță, pentru că m-am trezit dintr-odată tresărind. Lăsasem lampa aprinsă. Ceasul din bucătărie arăta că era ora trei dimineața.

Primul lucru pe care mi-l amintesc a fost un sentiment de pace. Bubuitul constant din capul meu încetase. Trăisem cu el zi și noapte vreme de atâția ani, încât lipsa totală și bruscă a acestuia era ciudată. Mi-am dus uimită mâinile la tâmple. Cum stăteam, minunându-mă de ceea ce toată lumea ia drept firesc, soțul meu a intrat în bucătărie. Umerii lui largi îi atârnavă înfrânți, iar albul ochilor îi licărea umed în întuneric.

— A plecat! S-a dus, în sfârșit! Nu-i mai pot face rău, zise el cu o voce spartă.

Era un om atât de blând. Nu era supărat pe pacea albă care îi aștepta cu siguranță sufletul ei mic și nevinovat. Ochii lui mari de broască-țestoasă erau triști. Apoi s-a întors și a plecat liniștit, în timp ce îl priveam îndepărtându-se, durerea aceea de cap trepidantă a revenit, mai nemiloasă ca niciodată.

Am înțeles. Ea fusese acasă. Ea m-a trezit și a vorbit cu tatăl ei. Venise să-și ia la revedere. Nu mai era cazul s-o aștept, înțelesesem ce s-a întâmplat. Cred că am știut din momentul în care i-am văzut pe nemernici aducând-o pe Ah Moi la familia ei. De asta nu m-am grăbit să întreb de a mea. Știam deja. O pierdusem. Am simțit în sufletul meu că șarpele monstruos, negru și cumplit de răzbunător, de care am pomenit mai devreme, s-a întins și a sâsâi îndrăzneț.

Doamna Metha de la Asociația Ceyloneză a venit să stea în sufrageria mea și să-și prezinte condoleanțele. Am stat mult timp închisă în mine, mută, uitându-mă la gura ei urâtă și la cercelul banal de nară, agățat pe partea dreaptă a nasului ei coroiat.

— Numai cei buni mor tineri, proclamă ea cu pioșenie, și dintr-odată m-a cuprins o dorință puternică de a o plesni.

Mă vedeam efectiv gata să mă ridic și să-i trag o palmă atât de tare, încât fața să i se răsucească la spate pe gâtul ei sfrijit. Impulsul a fost atât de puternic, încât a trebuit să mă ridic de pe scaun. M-am oferit s-o servesc cu ceai.

M-a refuzat repede:

— Nu, nu, nu te deranja, a spus cu ochii alerți, dar îi întorsesem deja spatele.

Credeam că o urăsc. Mi s-a părut, de asemenea, că o recunosc. Era cioara invidioasă, în legătură cu care mă avertizase mama. Cea care bea lacrimile altor oameni pentru a-și menține penele negre și strălucitoare. Cioara care stă pe cel mai înalt copac, ca să fie prima care vede cortegiul funerar al cuiva.

În bucătărie am făcut niște ceai. Am pus ultima rezervă prețioasă de zahăr. Când ceaiul a fost gata, am gustat un pic cu o linguriță și mi s-a părut perfect. Știam că o să-l bea până la ultima picătură. Am lăsat cana pe bancă și m-am gândit la rochița verde întinsă pe pat. Preț de o clipă, mi-am permis luxul de a ceda emoțiilor și instantaneu lacrimile, care abia așteptau, mi-au ars interiorul ochilor, au alunecat pe obraji și au căzut în cana de ceai. Vezi tu, singurele lacrimi pe care cioara invidioasă nu trebuie să le bea niciodată sunt lacrimile unei mame îndurerate! Lacrimile mamei sunt atât de sacre, încât e interzis să le bea, sau penele ei vor deveni stinse de boală și va pieri încet și chinuitor. Am

avut dreptate cu ceaiul meu – l-a băut –, dar m-am înșelat în privința ei! Am făcut o greșeală în ziua aceea. Doamna Metha nu era cioara de care mă avertizase mama, pentru că de multe ori m-a căutat oferindu-și ajutorul. A murit recent, și când era pe patul de moarte, urâtă ca întotdeauna, mi-a părut rău pentru ce făcusem. M-am aplecat și i-am șoptit la ureche păcatul meu față de ea. Mi s-a părut că trupul ei zbârcit s-a cutremurat ușor, dar când i-am prins privirea, mi-a zâmbit. A murit fără să mai spună nimic.

Am crezut că n-o s-o am pe Ah Moi pe conștiință, dar nu a fost să fie așa, pentru că, la mai puțin de o săptămână, silueta gârbovită a tatălui ei mâna carul cu boi trecând pe lângă casa noastră, cu trupul fetei înfășurat într-un covor țesut din frunze de cocotier. Am stat după perdea și m-am uitat asemenea cobrei negre, care se ascunde într-un colț secret în junglă, observând-o pe mama îndurerată cum se dă cu capul de stâlpii de piatră, după care îl depune pe fiul ei mort în fața altarului zeului Șiva. Săraca Ah Moi se spânzurase de căpriorii din casa ei. Murise de rușine.

Tatăl ei a îngropat-o într-un mormânt nemarcat, undeva nu departe. După înmormântarea ciudată și sărăcăcioasă, Ayah s-a dus să le transmită condoleanțe, dar eu nu m-am încumetat să dau ochii cu Prima Nevastă. De la casa noastră i-am putut auzi urletele de durere care-ți înghețau sângele în vine, ascuțite și tânguitoare ca ale unui câine în agonie.

Și eu pierdusem o fiică. Pusă în aceeași situație, știu că ar fi făcut exact ca mine. Dragostea unei mame nu cunoaște nicio lege, nicio limită și nu are alt stăpân decât pe sine. Ea îndrăznește totul. În acel moment nu puteam vedea că am greșit. Am refuzat s-o plâng pe Mohini cum se cuvine. În schimb, m-am amăgit că regretul meu cel mai mare a fost că n-am păstrat eu rochia verde. Ar fi trebuit să mă gândesc să-i păstrez rochița aceea. Din când în când o căutam, pentru că era cheia secretă pentru tot. Chiar și acum o caut și, chiar dacă n-o găsesc, știu că o păstrează el, pentru că e convins că ea se va întoarce. Într-o zi! Ayah a ascuns-o într-un loc sigur, departe de ochii mei curioși, de inima mea geloasă și de gândurile mele murdare.

PARTEA A DOUA

Parfum de iasomie

Lalita

Istoria familiei noastre poate fi împărțită în două etape distincte: înainte și după moartea lui Mohini. Odată cu moartea ei, mama, tata și Lakshman s-au schimbat, devenind de nerecunoscut, chiar și fizic. N-aș fi crezut că este posibil să se schimbe cineva atât de drastic într-o singură după-amiază. Credeam că oamenii sunt ca niște obiecte solide... însă s-au schimbat. Toată familia mea s-a schimbat în acea amiază fierbinte, petrecută cu mulți ani în urmă.

Lucru și mai ciudat este că nu-mi amintesc clar ziua respectivă. De fapt, nu mi-o amintesc nici pe Mohini. Poate că sunt supărată pe ea, pe spiritul fatidic care ne-a schimbat viețile tuturor prin simpla ei dispariție. Știu că nu e drept. A fost smulsă dintre noi sub amenințarea armei. Și totuși, o parte din mine vrea s-o acuze că n-a fost obișnuită, ca restul lumii. Și știu că nici asta nu este corect. Doar nu și-a ales singură înfățișarea.

Uneori mi-o amintesc ca pe mireasma de iasomie de pe mâna mamei. Să nu vă mire. Ar fi o explicație pentru asta. Mohini a murit la sfârșitul Ocupației Japoneze. În timpul Ocupației, mama a crescut vite. Se scula să le mulgă la patru dimineața, înainte de a ne trezi pe noi, când venea învăluită în tot acel miros de lapte de vacă proaspăt. De îndată ce japonezii au început să fie evacuați, mama a vândut toate vitele. După care nu se mai scula la patru, ci mai târziu – iar singurul lucru pe care îl făcea înainte să ne trezească era să umple o tăviță cu flori de iasomie pentru altarul de rugăciuni. Copilul care eram asocia mirosul de flori de iasomie al degetelor cu dispariția lui Mohini. Cât urâsc parfumul de iasomie! Duhnește a moarte.

Când încerc să mi-o amintesc pe sora mea, o văd doar așa cum apare în singura fotografie neprețuită pe care o avem cu ea. Mult timp, mama a ținut poza într-o tolbă mică de mătase până când Sevenese a dus-o la magazinul bătrânului Chin Teck din Jalan Gumbut și a montat-o într-o ramă de lemn negru cu auriu. Mama a dat jos de pe peretele din sufragerie broderia

excepțional lucrată a Annei, reprezentând un păun lăfăindu-se pe un fond cu flori verzi și portocalii, și a atârnat în locul ei poza înrămată. Fotografia fusese făcută chiar înainte să înceapă războiul japonez, prinzând familia completă, în cele mai bune ținute, deși nu mai rețin drumul la studioul foto și nici că am stat nemișcați în fața fotografului. E ca un fel de testament alb-negru pentru memoria mea defectuoasă.

Mama poartă acel *thali*¹¹ gros din aur, pe care l-a avut la nuntă, și vestitul rubin pe care l-a vândut la începutul Ocupației Japoneze. Stă jos și privește fix în obiectivul aparatului, refuzând cu îndârjire să zâmbească. Pe fața ei se citește mândria. Nu este vreo frumusețe izbitoare, însă e conștientă de calitățile ei. Tata stă în picioare, mare și înalt, într-o cămașă cu mânecă scurtă, o capodoperă a călcatului meticulos. Ușor adus de spate, zâmbește spre aparat și se simte totuși că nu-i poți întâlni privirea. Bărbia lui Lakshmanan iese prominent în față și-și umflă pieptul ca un măcăleandru. Are în privire aceeași îndrăzneală ca și mama. E conștient că e menit să facă lucruri mari. Anna și-a prins mâinile dolofane în față, într-un gest drăgălaș, și poartă pantofii ei roșii preferați. Cred că-mi amintesc pantofii aceia. Aveau pe-o parte catarama strălucitoare.

Părul lui Jeyan fusese ondulat cu migală de Mohini, dar are umerii înguști, și ochii întunecați sunt deja resemnați. Sevenese zâmbește știrb și-și ține mâinile adânc înfipite în buzunarele pantalonilor scurți. Are o licărire ștregărească în privire. Seamănă cu o pușlama de pe stradă, îmbrăcat să pară pentru o zi unul dintre copiii mamei. Apoi mă văd pe mine. Stau în poala mamei și în ochii mici și somnoroși am o privire uluită. Mă uit atentă la propria mea imagine încercând să-mi văd genele, dar nu pot găsi niciuna. Apoi îmi privesc gura, ușor căscată, și atunci îmi dau seama brusc că mie mi-a fost refuzată până și frumusețea trecătoare a copilăriei.

Căutând un loc pe care să-mi odihnesc privirea, ochii mi se îndreaptă spre Mohini. Supremul loc de tihnă. Dar ea refuză să întâmpine ochii privitorului și se uită în schimb la Lakshmanan. Chiar și din profil, este limpede ca lumina zilei că ea este frumoasă și diferită de noi toți. Este prinsă în mișcare și prin însuși faptul că nu privește în aparat devine într-un fel mai vie, mai reală decât toți ceilalți imortalizați în fotografie. Este ciudat să te gândești că noi toți trăim, și ea nu. Ea este vie doar în fotografia noastră.

¹¹ De obicei, un șnur galben petrecut prin curcumă, pe care sunt înșirate mărgelile negre, sau, pur și simplu, un lăntișor de aur, cu aceeași semnificație ca verigheta. (n.tr.)

Înainte, când eram trezită în fiecare dimineață de mirosul de iasomie, Lakshman era eroul meu. Soldații străini îl învățaseră să spună: „Hey, kid!”¹² Și așa îmi spunea el mie. În engleză, întotdeauna cu veselie în glas. Mereu părea mare și lat în umeri. Mi-l amintesc fără cămașă și desculț, cu mușchii lui tineri și puternici strălucind în lumina soarelui când ne lovea cu strășnicie hainele de piatră, spălându-le. Picături de apă zburau în jurul lui de parcă era un fel de zeu al apei. Imaginea asta a lui, bătându-ne hainele murdare de piatra netedă din curtea din spate, mi-a rămas pentru totdeauna în minte. Tânăr, vibrant și teribil de chipeș, anticipându-și un viitor pictat în culorile curcubeului. Picăturile de apă pline de soare zburau mereu în jurul lui. Eu stau pe peticul de grădină cu legume al mamei și nu-mi pot lua ochii de la zeul apei. Privind modul inteligent în care se pricepe să facă soarele să coloreze baloanele de săpun. În verde, roșu, galben, albastru...

Apoi mi-l amintesc la piatra grea de măcinat. În fiecare dimineață, fratele meu măcina condimentele ce dădeau gust meselor noastre de peste zi. Prefăcea pumni întregi de condimente uscate în grămăjoare mărunte, colorate de chilio, chimen, schinduf, coriandru, fenicul, cardamom și curcumă și le punea pe o tavă pentru mama, ca pe un dar. Grămăjoare mici și umede de galben, verde, portocaliu, roșu-închis și nuanțe pământii.

De ce nu-mi pot aminti nimic altceva? De ce nu-mi amintesc de lucrurile pe care Anna și Sevenese și le amintesc?

Mama devine intolerantă cu mine, dar n-am ce face. Pentru mine, trecutul nu înseamnă evenimente majore, ci lucruri de zi cu zi, cum veneam de la școală și o vedeam stând turcește pe băncuța din bucătărie împletind ghirlande de flori colorate să împodobească efigiile zeilor de pe altarul nostru. Niciun eveniment nu se deosebește de altele. Doar lucruri pe care le vedeam în fiecare zi. Ghirlandele colorate, răsucite pe o tavă de argint așezată lângă ea. Feliile de mango de Siam în forma literei S pe care obișnuia să le pună în orez ca să se coacă mai repede. Sau orele încântătoare pe care le petreceam pierdută printre lucrurile din cufărul ei de lemn. Confectionat din lemn negru solid cu mânere mari din bronz, cufărul era cel mai interesant lucru al copilăriei mele. O ladă plină cu bogățiile mamei. Înăuntru erau sariurile ei de mătase viu colorate despre care spunea mereu că într-o zi vor fi ale surorilor mele și ale mele. Îmi treceam degetele peste materialul rece, mătăsos și încercam să-mi închipui care va fi al meu într-o bună zi. Cele verzi știam că

¹² Hei, puștiule! (n. tr.)

sunt pentru Mohini. Mama spunea că verdele este cel mai potrivit pe pielea lui Mohini. Înăuntru se mai aflau și actele importante ale mamei, și teancuri de scrisori prinse și legate cu fir de rafie, de la bunica. După ce au plecat japonezii, cutia de bomboane în care își ținea mama bijuteriile a fost coborâtă din vârful cocotierului și și-a regăsit locul cuvenit în cufărul de lemn. Cutia de bomboane odată deschisă te fermeca. Rubine, safire și pietre verzi licăreau și sclipeau de parcă se bucurau să vadă lumina zilei și doreau să ajungă pe pielea de om.

Am amintiri surprinzător de clare despre plante, insecte și animale. Frunze violete frumoase ce pot ține o picătură de ploaie pe suprafețele lor ca pe un diamant strălucitor, sau mă revăd stând cu orele afară în soare, vrăjită de furnici. Ce creaturi uluitoare sunt acestea! Umblă într-un du-te-vino permanent, cu greutate de multe ori mai mari decât propriile corpuri încântătoare. Și dacă stăteam foarte, foarte nemișcată o vreme destul de îndelungată, se putea chiar ca o libelulă să coboare din zbor pe mine. Sunt făpturi minunate, cu aripi diafane ce poartă pe ele curcubeul. Mă copleșesc ochii lor mari, calzi ca globurile de cristal, cu un punct negru în interior. Mă întrebam cum oare le-oi părea eu, în timp ce le priveam cum mănâncă duzine întregi de țânțari mai mari și mai mici. Picioarele lor mă gădilau pe piele. Și cel mai surprinzător este că pot decola și cu spatele. Uneori, gândaci mari cu aripi dure și negre și cu niște antene curbate poposeau brusc pe mâna mea, dar dintre toate insectele care s-au odihnit pe mâinile mele întinse și m-au privit prostește, greierii erau preferații mei. Mă uitam la fețele lor împietrite și îi credeam pierduți în gânduri și chiar puțin triști. Uneori, miriapozii încântători cu picioare inutile hoinăreau pe brațele mele sau bărzăuni mi se izbeau de fuste și se legănau apoi în vânt. Odată am stat și m-am uitat la un liliac care zburase în mangotier în amurg. Atârna cu capul în jos de o creangă subțire și ronțăia capul complet golaș al unui pui de pasăre.

Dar dintre toate creaturile din lume, preferatele mele erau găinile care trăiau sub casă. Le îndrăgisem de când erau pui foarte mici, galbeni și pufoși și eram mândră de ei când au început să crească, să devină găini cu ochi de mărgele, ce mai apoi cădeau cloști. Doar eu eram suficient de mică să mă aplec și să intru în căminul lor de sub casă. Era întuneric și umezeală, dar aerul răcoros mirosea a pene și a amoniac de la găinaț. Păsările se îngărmădeau în jurul meu piuind, fiindu-mi imposibil să mai fac vreun pas fără să le strivesc cu papucii de cauciuc. De îndată ce mă opream, se adunau bătând din aripi, sărind și uneori țipând nerăbdătoare, așteptând să le dau de mâncare ca să

poată ciuguli lacome de pe jos. Le priveam cum mănâncă, teribil de amuzată, până când trebuia să caut prin cuibare după ouă, care uneori aveau două gălbenușuri. Mama nu ne lăsa niciodată pe noi, fetele, să mâncăm acele ouă curios deformate, pentru că se zicea că cine le mânca putea face copii gemeni.

De cocoș trebuia să mă feresc. Era o creatură splendidă, dar de o nebulie incurabilă. Își dădea capul pe-o parte și cu un singur ochi de un galben incredibil urmărea traiectoria papucilor mei bleu de cauciuc. Și uneori mă fugărea și mă ataca, gonindu-mă de sub casă fără absolut niciun motiv. Alteori stăteam pe o piatră de lângă stâlpii casei și mă întrebam ce îl face să fie mereu așa de furios, dar tot îl iubeam.

La câteva zile după moartea lui Mohini, mama s-a lăsat încetșor pe-o parte cu capul în poala Annei, în timp ce stăteau pe băncuța din bucătărie. Îmi aduc aminte cum o priveam surprinsă. Mama nu se sprijinea niciodată de nimeni. Anna privea fix înainte și mânuțele ei mici și dolofane zăceau fără vlagă pe capul mamei.

— Acum că ea nu mai e, trebuie să scap de găinile alea urât mirositoare de sub casă! spuse mama pe un ton sec.

M-am uitat îngrozită la ea, dar și-a ținut cuvântul, și găinile au fost sacrificate una câte una. Gardul de sârmă pentru pui a fost scos din jurul pilonilor și terenul curățat. Dedesubt nu mai era umezeală, și întuneric. Toții puii aceia mirositori, cu pene strălucitoare dispăruseră.

Desigur că am amintiri frumoase despre tata. Stăteam și-l priveam cum mânca pepeni verzi pe verandă. Putea face o felie să țină atât de mult, încât aș fi putut adormi privindu-l. Una câte una, semințele îi alunecau fără niciun sunet din colțul gurii în mâna stângă. Bineînțeles toate acestea se întâmplau înainte ca tata să-și piardă pofta de viață și să înceapă să umble fără noimă prin casă, trecând dintr-o cameră într-alta, de parcă pierduse ceva.

În tinerețe, tata fusese un adevărat artist. Sculptase un bust frumos al mamei și îmi închipui că așa trebuie să fi arătat ea înainte – înaintea lui, înaintea noastră și înaintea nenumăratelor dezamăgiri ce năvăleau întruna în viața ei. Tata i-a redat ochii strălucind de o inteligență ironică și un zâmbet total lipsit de griji. A surprins-o într-un moment înainte ca noi toți să o îngrădim cu prostia noastră, sau încetineala, sau neputința noastră de a face lucrurile cu aceeași ușurință ca ea. Era vina noastră, a tuturor! Am transformat-o într-un tigru neliniștit care se plimbă agitat prin cușcă zi și noapte, mârâind furios la tâlharii care-i luaseră libertatea, la noi! Când casa ne-a fost prădată în timp ce noi eram la o nuntă în Seremban, bustul a

dispărut împreună cu toate celelalte lucruri, până când nevasta împlânzitorului de șerpi l-a văzut în piață. Un bărbat îl scotea din sac și-l vindea doar pe un ringgit. Ea l-a cumpărat și i l-a adus mamei înapoi. Bustul salvat s-a reîntors în vitrina mamei până când a murit Mohini. Atunci, mama a luat bustul acela minunat din vitrină și l-a făcut țândări. Chiar și așa, nu a fost mulțumită. A strâns așchiile grămadă și le-a dat foc în curte. Soarele apunea și, în lumina serii, ea stătea cu spatele la noi, cu mâinile în șolduri, privind cum fumul negru se răsucea în sus din grămada de așchii de lemn. Abia când bustul s-a transformat într-o grămadă de cenușă s-a întors și ea în casă. Niciunul dintre noi n-a îndrăznit s-o întrebe de ce a făcut acel lucru.

Când eram mică, mergeam cu mama la piață în fiecare dimineață. Ca să nu ne plictisim, începea un joc. Ea devenea Kunti, un povestitor din vechime, dintr-un sătuc din Ceylon, iar eu, în mod miraculos, mă transformam în Mirabai, o fetiță frumoasă care locuia într-o pădure secretă cu o familie blândă de căprioare.

— Ah, aici ești, scumpă Mirabai! mormăia ea răgușit, ca și cum ar fi fost o femeie foarte bătrână. Apoi mă lua de mână și-mi spunea cele mai grozave povești despre trâmbițași cu turbane care suflau în niște scoici imense, din alte vremuri. Despre Rama, cu arcurile sale magice, și Sita, care plângea închisă în cercul vrăjit. Cum îmi mai țineam respirația temându-mă de momentul în care Sita, nemaiputând să reziste căprioarei, pășea în afara cercului vrăjit, direct în brațele haine ale lui Ravana, regele demon din Lanka. Și coada zeului-maimuță creștea și creștea și creștea. Erau povești minunate despre zeul-elefant sacru, cu cincisprezece capete, pe care preotul unui templu l-a găsit în albia secată din satul natal al mamei, în Ceylon.

Dintre toate poveștile pe care mi le spunea, preferatele mele erau acelea despre Naga Babas – asceți goi, cu pielea acoperită de o crustă de cenușă, care cutreierau zonele pustii de pe pantele munților Himalaya, sperând să-l întâlnească pe Șiva, pierduți în meditație. Nu mă plictisiam niciodată de Naga Babas din lumea mamei. Puterile lor nemărginite și teribilele practici de inițiere. Anii petrecuți în peșterile reci, privind pereții goi de piatră și lunile de groază din deserturile arzătoare. Uneori cred că poveștile mamei sunt ceea ce mi amintesc cel mai bine din copilărie.

După-amiezile stăteam la picioarele ei pe când transforma baloți de materiale în haine pentru noi, lucrând la mașina ei de cusut Singer. Îmi aduc aminte cum mă uitam la picioarele ei apăsând pedala. Roata se învârtea din ce în ce mai repede, iar mașina lacomă devora metru după metru de material.

Când m-am făcut mai mare, îmi sprijineam bărbia de suprafața netedă a metalului mașinii de cusut și-mi era teamă că din greșeală, cumva, aceasta iar putea mânca și degetele mamei. Multă vreme mi-a fost frică de lăcomia evidentă a mașinii și de dinții metalici pizmași, dar în cele din urmă am înțeles că mama era mult prea deșteaptă ca să permită una ca asta.

Îmi amintesc și mirosul de caramel al zahărului care se topea în unt, în oala noastră mare din tuci. Acelea erau vremurile bune, când mama mă așeza turcește pe băncuță punându-mi câteva stafide lângă picioare și se apuca să prepare *kaseri* să avem pentru gustare. Făcea cel mai bun *kaseri*, cu stafide umflate și alune caju prin el. Îmi plăcea s-o privesc pe mama și când făcea *alvas*. Felul în care ținea cu fermitate oala de tuci de mână și amesteca cu lingura până când se ridica uleiul și compoziția devenea transparentă ca sticla colorată. Apoi întindea amestecul portocaliu sticlos pe o tavă și cu un cuțit ascuțit îl tăia în romburi. Când era încă fierbinte, curăța și-mi dădea mie toate marginile care nu formau romburi perfecte. Chiar și acum, la maturitate, am o slăbiciune ciudată pentru zahăr ars, tot fierbinte. Pentru marginile nu tocmai perfecte. Ca o mașină a timpului, gustul acela mă duce înapoi în după-amiezile când eram doar eu și mama fericite în bucătărie. Tata era la serviciu și toți ceilalți la școală. Presupun că Mohini era și ea acasă. Bineînțeles că era. Tot timpul cât au rămas japonezii la noi în țară, ea a stat ascunsă în casă.

Câteodată, după ce a devenit mai puțin decât o amintire, îmi închipuiam că-i văd picioarele albe dispărând pe după vreo ușă. Eram sigură că auzeam sunetul acela drăguț al clopoțelilor pe care-i purta la glezne, dar când fugeam după colț, nu era nimeni acolo. Mă deranja cumplit că nu aveam amintiri despre ea. Mă concentrez și mă chinui să-mi amintesc. Mă spăla pe cap? Stătea pe pragul din fața bucătăriei și mă ungea cu ulei pe corp vinerea după-amiaza? Nu cumva mă lua în brațe și mă gâdila până când îmi dădeau lacrimile de râs? Oare nu o ajuta și ea pe mama când făcea *alvas*? Oare mâna ei albă nu lua pe ascuns mai multe stafide din castron ca să mi le pună la picioare când mama era întoarsă? Și totuși, nu o văd decât pe mama aplecată deasupra sobei, amestecând cu lingura ei de lemn în tigaia cu zahăr și *ghee*¹³, încordată, pentru că trebuia să iasă perfect.

Chiar și atunci când mă gândesc cum stăteam în ordine în fața altarului de rugăciune, nu mi-o pot aminti pe Mohini. O văd pe mama rugându-se cu asemenea fervoare, încât îi curgeau lacrimi printre pleoapele închise, vocea ei

¹³ Termen ce definește untul clarificat în Asia de Sud. (n.tr.)

tremurătoare murmurând cântece de rugăciune. Mama credea că, dacă aprinde candela, arde camfor, se roagă în fiecare zi și ne freacă cu cenușă pe frunte, putea să ne protejeze și să ne țină departe de rele. Îmi sună în cap cum cânta Lakshman cu vocea aceea puternică, dură, vocea copilăroasă a Annei și vocea înaltă, frumoasă a lui Sevenese, care părea mai degrabă a fi tritul de dimineață al unei păsărele decât vocea unui băiețel. Îmi aduc aminte chiar și cântecele afone ale lui Jeyan, la care Lakshman nu se putea abține să nu râdă pe înfundate. Dar nu-mi pot aminti vocea lui Mohini sau dacă măcar era acolo cu noi. Bineînțeles că era acolo! Stătea lângă Lakshman cu părul ud lăsat liber pe spate.

Îmi spun că ar trebui măcar să-mi amintesc cum o ajutam pe Mohini să pună murături. Îndesând sare gemă în cincizeci de lămâi verzi până când pocneau și le puneam într-un vas lucios, bine strâns la gură, sub bancă, timp de trei zile până când arătau ca niște inimi sfârtecate. Apoi cum le luam și le aranjam cu grijă pe frunze mari curbate de nuci *areca* să se usuce la soare până când se făceau galbene-maronii și tari ca piatra.

— Nu-ți amintești cum stăteam cu toții pe treapta din fața bucătăriei și îndesam în vas cincizeci de lămâi proaspete împreună cu lămâile maronii întărite, până când ne dureau degetele? mă întreabă toți nevenindu-le să creadă. Nu-ți amintești cum Ama pune un amestec de ardei iuți măcinați și fenicul în vas? Și nu ne uitam cu toții cum Mohini acoperea din nou vasul și-l strângea la gură cât de tare putea ea? Mă uit la ei prosteste. La început, când plecarea ei era încă vie, dădeam jos fotografia ei și mă uitam la ea. E posibil ca, pur și simplu, să mi-o fi șters din memorie? Nu, e imposibil! Nu am atâta putere, cu siguranță. Și atunci de ce nu mi-o pot aminti ca toți ceilalți? Despre acea după-amiază când au găsit-o și au luat-o nu am niciun fel de amintire. Nu-mi pot aminti nici măcar acele trei zile de iad când nimeni nu știa dacă mai este în viață sau nu.

Poate că eram prea mică. Sau poate că acel vis ciudat cu tata care vine singur-singurel pe acoperișul înclinat acoperit cu tablă zincată, construit să adăpostească vacile, cu umerii aduși și chipul contorsionat de o durere monstruoasă, nu este doar un vis. Poate că era, pur și simplu, prea complicat pentru un copil să-și amintească de sine, înghețată de șoc, temându-se până să și respire sub casă, cu mâinile pline de pușori galbeni și moi.

Cât de nemișcată am stat când l-am văzut sprijinindu-și fruntea de Rukmani, vaca noastră, și a plâns atât de tare, încât am știut în inima mea de copil că tata nu-și va mai reveni niciodată. Ea ar fi trebuit să moară. Știa fără

să i se fi spus că pe ea oricum nimeni n-o iubea într-atât. Cu siguranță tatăl ei nu ar fi plâns-o atât. Se simțea respinsă și implicată în suferința lui ce-i apărea dinaintea ochilor ei consternați, mult, mult prea imensă pentru a putea fi domolită. Până la urmă era vina ei. N-avea ce căuta în locul unde o țineau ascunsă pe Mohini. În tăcere îl privi cum plânge atât de tare, că până și vacile fremătară în grajd cu tălângile zornăind și el tot plângea ca un copil.

Aveam zece ani când a murit Mohini. Se pare că de mulți ani tata stătea cocoșat pe scaunul lui, privind în gol ore întregi. La început m-am gândit că dacă vin la el cu tăieturi, vânățai și alte julituri, o să-mi cânte pentru brațele sau picioarele mele rănite, cu vocea aceea oribilă, așa cum făcea mereu înainte. Și apoi eu începeam să chicotesc și durerile amândurora dispăreau încetisor, uitare complet, căci el mereu glumea spunând că nici cea mai groaznică durere nu putea să îndure felul în care el cânta. Dar când m-am dus lângă el ținându-mi mâna rănită, era absent, mi-a ciufulit ușor părul subțire și creț, iar ochii i-au rămas undeva departe. Poate că undeva departe, la orizont, era Mohini și-l chema. Și apoi m-am făcut prea mare ca să-mi mai cânte și nici n-a mai cântat vreodată.

Fratele meu Sevenese era doar un copil pe-atunci, dar avea deja toate acele puteri ciudate. În noaptea în care Mohini a murit, el a văzut-o. S-a trezit auzind clinchetul clopoțelilor ei. S-a ridicat în capul oaselor trezit dintr-un somn profund. Acolo, printre oglinzi și alte lucruri mărunte ce luceau pe rând în noaptea luminată doar de lună, apariția ei era la fel de reală și aieva ca și el. Surprins, se uita la ea. Era foarte albă și foarte frumoasă, îmbrăcată cu aceleași haine pe care le purta când a plecat din casă, o simți brusc apropiată și dragă. Totul la ea părea cald, real și obișnuit. Pur și simplu stătea acolo, uitându-se la el. N-avea nicio urmă pe față sau pe trup pe care să o fi putut vedea. Până și părul îi strălucea și era pieptănat. Apoi zâmbi blajin.

— O, bine, strigă fratele meu cu ușurare și veselie. Nu te-au rănit.

A privit-o mergând, însoțită de acel clinchet suav, până la celălalt pat unde dormeam eu și cu Anna. A spus că ne-a mângâiat ușor pe cap și s-a aplecat să ne sărute fețele adormite. Noi nici nu ne-am trezit și nici nu ne-am mișcat. O privea din ce în ce mai încurcat. Era ceva ciudat ce nu putea înțelege. Apoi ea merse la celălalt capăt al patului și-l sărută pe Jeyan, care respira molcom, și l-a privit mult timp pe Lakshmanan, așa epuizat de griji și vrând să dispară din lumea asta. Cu o expresie de milă profundă, se aplecă și-și sărută blând fratele geamăn, buzele ei zăbovind pe obrazul său de parcă nu mai voiau să-i dea drumul.

— Îl așteaptă așa o viață grea! Trebuie să încerci să-l îndrumi, deși mă tem că n-o să te asculte, șopti ea bizar. Apoi îl privi direct în ochi pe Sevenese, care avea o figură consternată. Ascultă cu atenție vocea mea, micul meu gardian, și poate că mă vei auzi! Apoi se răsuci și plecă însoțită de clinchetul suav al clopoțelilor.

— Stai! strigă el, cu brațele întinse, dar ea plecă mai departe în întuneric, fără să se întoarcă.

Pe hol, în drum spre bucătărie, clinchetul suav al clopoțelilor se stinse. Crezând că a fost totul doar un vis, Sevenese coborî din pat și merse către lampa aprinsă din bucătărie unde mama stătea și privea în noapte doborâtă și cu umerii aduși în față. De data aceasta era cu mâinile goale. Zăceau neîntoarse și neajutorate în poală. Numai lucrul acesta era suficient să-l uluiască pe băiat. Mâinile mamei erau mereu ocupate, cosând, reparând, curățând anșoa, alegând insectele mici și negre din orez, scriind scrisori mamei ei, pisând linte sau făcând ceva.

— Mama, Mohini a venit acasă? o întrebă el.

— Da, spuse ea cu tristețe privind în noapte spre cer. Brusc, își întoarse capul și se uită ciudat la el. Ochii îi erau doar niște găuri negre pe fața imobilă. De ce, ai văzut-o?

El o privi fix.

— Da, spuse el făcându-i-se brusc frică.

O voce diafană îi șoptea în cap că nu trebuie să-i mai fie vreodată teamă că Raja o va răpi pe Mohini. Niciodată nu-i va mai fi teamă de partea lui egoistă de a transforma o iubire adolescentină într-o obsesie de necontrolat. Japonezii îi rezolvaseră această problemă.

Un lucru straniu se întâmplă imediat după Ocupație. Japonezii care plecau trebuiau să-și abandoneze depozitele pline de comori și proprietăți confiscate. În timpul Ocupației nu au avut vapoare disponibile cu care să-și ducă acasă prăzile și, odată înfrânți, au fost forțați să plece din țara noastră cu mâinile goale. Nevasta îmblânzitorului de șerpi a venit alergând la noi acasă să ne spună despre un depozit mare de lângă piață, în care se intrase cu forța.

— Repede! strigă ea. Tot depozitul este plin ochi și toată lumea își ia saci de zahăr, orez și tot felul de lucruri.

— Pleacă acum, îi spuse mama tatei. Toată lumea pradă depozitul de lângă piață. Vezi dacă poți să iei și tu ceva.

El se schimbă de *sarong* cu o pereche de pantaloni în timp ce mama se foia și dădea mărunț din buze.

— Grăbește-te, strigă ea către silueta lui care se îndepărta pe bicicletă.

Tata a pedalat cât a putut de repede, însă, când a ajuns la depozit, era deja prea târziu și nu mai era nimic de luat. Trecu pe lângă un alai de oameni care duceau pe sus cutii mari și saci pântecoși, dar trecând de ușile magaziei, înăuntru găsi doar gunoi pe podea și o senzație de pustiu. Merse pe bicicletă până în mijlocul magaziei goale și se uită de jur împrejur. Se gândea abătut la mâinile mamei întinse în așteptare și la limba ei ascuțită, dar cum pedala, văzu o cutie lunguiață ascunsă după ușă. Era evident că îi căzuse cuiva din sac. O ridică și fu surprins să observe că era cam ușurică. Se sui repede pe bicicletă și veni acasă.

— Asta-i tot? exclamă mama privind cu dezamăgire la cutia din mâinile lui.

Îmblânzitorul de șerpi și fiul lui se mișcaseră destul de repede încât să vină acasă cu un sac mare de zahăr și cu unul plin cu orez. Ea luă cutia de lemn și se auzi un sunet înfundat, fără ecou. Orice s-ar fi aflat înăuntru era bine împachetat. Cutia de lemn fusese bătută în cuie. Împachetarea meticuloasă ne făcu să ne gândim la ceva ieșit din comun. Mama desfăcu repede cutia cu un cuțit, în timp ce noi ne-am strâns cu toții curioși în jurul ei. Dădu capacul deoparte și îndepărtă paietele folosite drept căptușeală. Mai întâi, mâna ei atinse netezimea rece. Scoase o păpușă de jad, atât de frumos lucrată, încât am simțit cum i se taie mamei respirația. O ridică. Piatra translucidă strălucea într-un verde-închis minunat. Statueta avea o înălțime de doar cincisprezece centimetri. Avea păr foarte lung răsucit în cascade până la șolduri, iar pe chip o expresie liniștită. Niciunul dintre noi nu mai văzuse o asemenea frumusețe extraordinară. Pe micul pedestal de aur pe care stătea era sculptată o inscripție în chineză. Se lăsase tăcerea în casă. Mama se schimbă la față.

— Seamănă cu Mohini, spuse Sevenese cu o voce mult prea răsunătoare.

— Da, seamănă, admise mama cu o voce teribilă.

Pe atunci credeam că motivul era că japonezii ne-au luat-o pe Mohini și ne-au dat la schimb statueta. Mama ne-a lăsat pe toți să o atingem înainte de a o pune în vitrină, acolo unde fusese cândva expus bustul ei. Păpușa a stat în vitrina noastră împreună cu colecția mea de păsări vesele făcute din puf și câteva exemplare de coral pe care Lakshmanan le culesese de pe plajă. Au trecut mulți ani până să aflu că inscripția descria păpușa drept Kuan Yin, zeița milei, o piesă din Dinastia Ching, veche de mai bine de două sute de ani. O informație care nu avea nicio relevanță pentru mama, căci ea știa ce era și ce reprezenta pentru ea din clipa în care o văzuse. Se îngrozi în sinea ei și simți cum i se risipesc toate speranțele.

Cu ochii minții, îl revăzu pe bătrânul prezicător chinez și-și aminti cuvintele pe care se străduise atât de mult să le uite: „Fii cu băgare de seamă la fiul tău cel mare! Îți este dușmanul dintr-o altă viață întors să te pedepsească! Vei cunoaște durerea de a îngropa un copil. Vei avea în mâini un obiect vechi de o mare valoare. Să nu cumva să-l păstrezi și să nu încerci să câștigi de pe urma lui! Locul lui e într-un templu”.

Dar dacă ar fi dat statuia unui templu, ar fi însemnat să creadă în bătrânul blestemat și prezicerile lui cumplite. Da, pierduse un copil, dar la fel pățiseră mii de oameni. Era război. Așa se întâmpla în război. Îți omoară copiii. Nu se putea, nu trebuia să i se dea crezare prezicătorului. Primul născut, preferatul ei, nu îi era dușman! Pur și simplu refuza să creadă chiar și atunci când păpușa de jad, ținută foarte aproape, îi șoptea: „Fii cu băgare de seamă la fiul tău cel mare!” Așezând statuia în fundul vitrinei, în spatele corailor și al păsărilor, credea că putea demonstra că prezicătorul se înșelase. Dar voința ei o va roade pe interior, iar fiul cel mare o va distruge.

Îmi aduc aminte că mama spunea că Lakshmanan începuse să scrâșnească din dinți în somn după ce a murit Mohini. Deodată, a început să-mi fie teamă de Lakshmanan. Nu știu de unde vine teama, dar sunt îngrozită de el. Nu pentru că m-a lovit sau rănit, sau că l-am văzut făcând o gaură în perete cu pumnul la nervi, sau că a făcut vreun lucru sau altul despre care tot bombăne Anna și mama. Dar brusc, în mintea mea, el nu mai bate hainele pe piatră cu picăturile de apă strălucitoare zburând în jurul lui ca diamantele, ci este un Asura mândios, unul dintre giganții nemiloși care stăpânesc lumea de sub pământ. Îi simt mânia sub piele atât de aproape de suprafață, încât cea mai mică, cea mai ușoară zgârietură ar face-o să năvălească afară turbată și de necontrolat. Nici măcar nu-mi aduc aminte când a încetat să-mi mai spună „Hey, kid!”, în stilul acela al lui.

După ce japonezii au plecat, am fost trimisă la școală, dar eram o elevă mediocră. Prietena mea cea mai bună era Nalini. Ne-am găsit una pe cealaltă atunci când chinezoaicele din clasa noastră au refuzat să stea lângă noi, plângându-se profesorilor că aveam pielea închisă la culoare pentru că eram murdare. Când profesorii le-au forțat să stea lângă noi, s-au plâns mamelor lor, care au venit la școală și au cerut ca fiicelor lor să li se permită să stea deoparte de indience.

— Indiencele au păduchi în păr, au susținut ele trufașe, fără vreo fărâmă de adevăr.

Așa că eu și Nalini am ajuns să stăm împreună. Eram amândouă închise la culoare și simple, dar ea era mult mai săracă, pentru că eu aveam ceva ce ea nu avea. Eu o aveam pe mama.

Pentru mine, mama este o femeie bună. Fără ea, niciunul dintre noi nu ar fi azi aici. Îmi pare extraordinar de rău că n-am putut s-o fac să fie mândră de mine. Cu mare drag aș deveni persoana aceea de succes în care se străduise atât de mult să mă transforme. Cât de mult îmi doresc să fi putut fi și eu în imaginea pe care mama și-o crease în minte! Îmi și închipui acea imagine; este o scenă de la o petrecere perfectă de aniversare, într-o casă frumoasă. Poate că e ziua unuia dintre copiii lui Lakshman și toți intrăm pe aleea din față în mașinile noastre scumpe. Toți purtăm haine frumoase, cu soții și soțiile noastre lângă noi și copiii aleargă înainte să se arunce cu bucurie în brațele bunicii lor care le zâmbeste. Brațele îi sunt deschise să prindă trupurile mici îmbrăcate în haine frumoase. Apoi Lakshman își apleacă trupul său înalt de 1,85 metri și o sărută blând pe mama pe obraz. Soția lui Lakshman zâmbeste îngăduitor în fundal. Lângă ea se află o masă plină de cadouri împachetate în culori țipătoare și o varietate de mâncăruri savuroase.

De ce, mă întreb uneori, nu își dorește Anna această imagine? De ce o disprețuiește pe mama pentru că își dorește acest lucru? Eu tânjesc după ea. Anna se comportă de parcă mama ar fi distrus întreaga familie. Este întru totul neadevărat.

Soția lui Lakshman o acuză pe mama că este un păianjen femelă. Spune că pentru a evita să fim devorați, bietul nostru tată aduce acasă plicuri maronii pline de bani în fiecare lună. Da, poate că mama este un păianjen femelă. Toată viața ei a țesut din nimic mâncare, cele mai frumoase haine, dragoste, educație și adăpost pentru noi toți. Sunt fiica unui păianjen. Nu pot s-o văd decât frumoasă. Mi-am petrecut întreaga viață încercând să o fac pe mama fericită. Pentru că atunci când ea e fericită, întreaga casă se înveselește, pereții zâmbesc larg, perdelele flutură de bucurie, fețele de pernă bleu râd în soarele care se revarsă prin ferestrele deschise și flacăra din sobă dansează de încântare. Cum o privesc, lucruri stranii care parcă mă încarcă se dezvăluie în dorința de a fi ca ea, deși știu că eu semăn cu tata.

Nu-mi vine în minte vreo problemă care să o fi depășit pe mama. Le ia cu ușurință în mână, fără teamă, de parcă ar fi doar batiste ce trebuie puse deoparte. Câteodată se mai varsă lacrimi, însă și ele pot fi îndepărtate. Când au plecat japonezii, tata avea cincizeci și trei de ani. Încă mai erau șapte guri de hrănit în casă, așa că eu și mama ne-am urcat într-un autobuz și ne-am dus

la domnul Murugesu, la spital. Acesta avea un birou luminos, spațios, cu pereți zugrăviți în alb și ferestre mari boltite în spatele mesei de lucru pline de hârtii. Ne-a condus înăuntru de parcă am fi fost oaspeți importanți, de care se simțea onorat să fie vizitat.

— Intrați, intrați! ne invită el sincer.

Se vedea imediat că era un tip de treabă. Ferestrele dădeau într-o grădină frumoasă, pătrată, iar un coridor acoperit trecea prin mijlocul ei, unind două clădiri. Asistente și doctori sporovăiau și mergeau de-a lungul coridorului. Grauri se odihneau în copaci și doi băieți se jucau arșice. Afară totul era frumos, însă înăuntru, mama plângea. Domnul Murugesu se făcuse mic în scaun. Mama își tot ștergea ochii cu una dintre batistele mari ale tatei și-l implora pe domnul Murugesu să-i ofere tatei o slujbă.

— Uitați ce mică este mezina noastră, îl imploră ea întorcându-și fața spre mine. Cum să-i hrănesc și să-i îmbrac pe toți? îl întrebă ea pe uluitul domn Murugesu.

După câteva minute, directorul se ridică brusc, de parcă scaunul pe care stătea l-ar fi ars.

— Nu te-ngrijora, nu te-ngrijora, tot repeta el cu vocea sa blândă, aranjându-și ochelarii și deschizând un sertar din stânga sa. Spune-i bărbatului tău să vină să mă vadă. Sunt sigur că-i vom găsi ceva la departamentul de contabilitate. O să vorbim despre salariu când vine aici.

Mama se opri din plâns și îi mulțumi. Recunoștința i se revărsa în valuri mari și calde ce-l învăluiau pe bărbatul care se simțea jenat.

— Cu plăcere, cu plăcere, murmură domnul Murugesu.

Scoase din sertar o cutie pătrată. Cu ea în mână, ochii săi își pierdură din privirea aceea încurcată și neajutorată. O deschise și îmi oferii ce-avea înăuntru – un sortiment dulce numit *ladhu* de prăjituri indiene rotunde, glazurate cu zahăr și strălucind apetisant. Am luat una.

— Mulțumesc, am zis timid.

Era mare și-mi umplea toată mâna. Mirosul de zahăr și cardamom îmi gădila ispititor nasul. Deja domnul Murugesu își revenise și avea în expresia binevoitoare a feței un zâmbet încântat.

— Nu mânca aici! O să faci firmituri în biroul domnului Murugesu, mă avertiză mama pe un ton care-mi transmitea „să nu îndrăznești să mă faci de râs în fața străinilor”.

— Nu, nu, lasă copilul să mănânce acum, insistă domnul Murugesu cu vocea sa pițigăiată și veselă.

Am mușcat din sfera galben-roșiatică. Brusc, firmituri moi și rotunde căzură pe hainele mele bune „de oraș” și se rostogoliră pe podeaua gri lustruită a domnului Murugesu. Îmi aduc aminte că m-am uitat pe furiș la mama și-am văzut-o cum mă privea cu furie. Genele îi erau încă ude, dar lacrimile fuseseră deja strânse cu grijă în batista albă a tatei.

Războiul se terminase și erau multe de sărbătorit. Old Soong împlinea șazeci de ani. A Treia Soție hotărâse să-i facă o petrecere de aniversare. O prezicătoare îi spusese că aceasta ar putea fi ultima aniversare a lui Old Soong. Așa că se hotărâse să fie o serbare ca nicio alta. Toate soțiile și copiii aveau să fie prezenți. Zile în șir, bucătăreasa pusese la înmuiat, împănat, legat, marinat, copt, prăjit și depozitat în cutii de tablă închise ermetic tot felul de delicatese. Mui Tsai făcuse curat, lustruise, spălase și ajutase la bucătărie. Toată casa fusese decorată cu stegulețe pictate cu inscripții speciale pentru și mai multă prosperitate.

Însăși a Treia Soție petrecuse mult timp în bucătărie gustând, împărțind sfaturi și ocări. Bucătăreasa pregătise felul de mâncare preferat al stăpânului, carne de câine, în trei variante diferite. Într-unul pusese dinte de tigru măcinat, să-i dea vigoare neconținută, în altul – corn de rinocer pisat, pentru vitalitate sexuală, și în al treilea – rădăcini aromatice, pentru sănătate nezdruncinată. Făcuseră tăieței lungi speciali ca să-i ureze viață lungă stăpânului. Aveau un purceluș de lapte rumenit, ce ținea în gură o portocală stoarsă. Și mai era și un fel de mâncare din porc mistreț. Pentru început erau două tipuri de supă – din aripioare de rechin și din cuib de pasăre.

Totul era pregătit. Până și lui Mui Tsai i se dăduse un costum nou de culoarea prunei cu această ocazie specială.

În ziua programată au început să sosească oaspeții. Soseau neconținut în mașini mari și strălucitoare, prosperitatea li se vedea după cât de trupeși erau. Îmbrăcați în haine frumoase, intrau râzând în casa lui Old Soong. Mui Tsai trecuse de dimineață pe la noi și în ochii ei obosiți era o încântare pe care mama spunea că nu o mai văzuse de foarte multă vreme.

— Băieții mei vor fi azi aici. O să-i văd pe toți, îi șopti Mui Tsai mamei.

Era o ocazie extraordinară, așa că toată mahalaua ieșise pe verande să privească. Din tinda noastră o puteam vedea pe Mui Tsai alergând în și dinspre bucătărie în timp ce supraveghea sosirea oaspeților, așteptând cu nerăbdare să-și vadă fiii. În cele din urmă, Prima Soție sosi. Aceasta, cu trecerea timpului, se îngrășase și, pășind de-o parte și de cealaltă a trupului ei rotofei, veneau cei doi băieți. Băieții lui Mui Tsai. Erau îmbrăcați în costume chinezești identice,

de un roșu ca focul, brodate cu păsări ale paradisului viu colorate. Stând drepti și mândri lângă Prima Soție, se uitau în jur cu curiozitate. O vedeam pe Mui Tsai rămasă în ușa bucătăriei, pironită la vederea celui de-al doilea și al treilea născut. Apoi sosi a Doua Soție care-i avea pe ceilalți doi băieți. Erau îmbrăcați în mătase albastră și se împungeau unul pe altul vehement.

La semnalul talgerelor, începu dansul leului. Șase bărbați într-un costum colorat de leu țopăiau și dansau în fața unei audiențe fermecate.

După ce au fost hrăniți, copiii au fost lăsați afară, la joacă. În timp ce toți erau înăuntru la masă, am văzut-o pe Mui Tsai furișându-se să-și vadă copiii la joacă, apropiindu-se de ei atât cât a îndrăznit. Stătea nemișcată privindu-și băieții. Ei alergau înjur cu bețe pe post de arme. Poate că se dădeau drept britanici victorioși, căci, atunci când au zărit-o pe Mui Tsai uitându-se la ei, și-au îndreptat toți bețele spre ea, strigând în chineză și au început să ia în pumni nisip și pietricele de pe alee, bombardând pe inamicul japonez Mui Tsai. Am văzut-o cum încremenește, șocată.

— Hei! strigă mama de pe verandă. Își puse papucii și alergă spre casa lui Old Soong. Opriți-vă! strigă ea nervoasă, dar în zbuciumul jocului lor crud și în răcnetele și strigătele lor de triumf, vocea mamei nu răzbătea. A Doua Soție apărui în ușă și spuse ceva cu o voce atât de aspră, că băieții își lăsară capetele în pământ de rușine. Mama se opri din alergat. Băieții fugiră către a Doua Soție și îi sărutară mâna în chip de scuză. Ea le spuse ceva cu o voce mai blândă, iar ei alergară în cealaltă parte a casei, unde îi aștepta o varietate de prăjituri, special comandate de la Penang. A Doua Soție intră înapoi în casă fără să arunce o privire către silueta împietrită a lui Mui Tsai.

Mama s-a dus la gard și a strigat-o pe Mui Tsai. Aceasta s-a împleticit spre mama. Avea pe frunte o tăietură mică de unde-i curgea sânge.

— Gând eram mică, dădeam cu pietre după cățelele gestante de pe stradă, din piață. Uneori dădeam cu pietre și după cerșetorii care veneau la noi acasă. Aceasta mi-e pedeapsa! spuse ea încet.

— O, Mui Tsai, îmi pare rău. Ei nu știu, o consolă mama pe biata femeie.

— Și nu vor ști niciodată, dar arată bine, nu-i așa, copiii mei? Ochii le strălucesc și, într-o bună zi, vor moșteni tot ce-i aparține stăpânului.

— Da, vor moșteni!

Se întoarse cu tristețe și intră în casă pe ușa din spate. Asta a fost ultima dată când mama a văzut-o pe Mui Tsai. A dispărut brusc și în locul ei o altă Mui Tsai își vedea de treabă fără vreun zâmbet sau cea mai mică intenție de a se împrieteni cu vecinii. O vreme, nimeni nu a știut ce se întâmplase cu Mui Tsai a

noastră sau unde era. Până într-o zi, când bucătăreasa lui Old Soong răspunse la întrebarea mamei, descriind un cerc cu degetul arătător în dreptul tâmplei.

Ayah

Totul s-a întâmplat cu atât de multă, multă vreme în urmă, încât e cumplit de dureros să rememorez acele vremuri atât de pline de speranță. Eram un bărbat tânăr pe atunci și nu-mi părea greșit să-mi iau o nevastă folosindu-mă de niște minciuni, dar am plătit scump pentru asta, și totuși nu aș schimba nici un singur moment din viața mea alături de bunica ta. Nicio clipă!

Nu aveam voie să-mi văd mireasa decât în ziua nunții. Când am auzit tobele iuțindu-și bătăile, am știut că se apropia. N-am mai avut răbdare și am ridicat privirea să-mi văd mireasa. Nu mi-a venit să cred ce noroc a dat peste mine când am văzut-o pe bunica ta! Singura mea dorință secretă pe care o avusesem vreodată era să văd o peșteră de gheață. Dar aici, la doar o întindere de mână, aveam ceva mai bun decât cel mai fantezist vis. Era o fată de o frumusețe sălbatică de neînchipuit.

Cum mă uitam fix la ea, își ridică privirea, dar pentru că eram atât de mare și urât, prima emoție ce-i apărui pe chip, atunci când ochii ni s-au întâlnit, a fost groază. Preț de o clipă se uită înjur disperată ca o căprioară înspăimântată, pe care plasa vânătorului o prinsese în noapte.

Părea fără apărare și, dacă ar fi rămas așa, aș fi îngrijit-o cu drag și delicatețe așa cum am făcut cu prima soție, dar cum mă uitam la ea, o transformare minunată a avut loc. Spatele i s-a îndreptat și ochii i-au devenit aprigi și îndrăzneți. Era ca și cum căprioara se transformase într-o tigroaică mare și frumoasă. Și cam fără avertisment, mica mea lume cenușie s-a întors pe dos. Am simțit cum stomacul mi se duce dintr-o parte într-alta și cum se scufundă ușor până în adâncul trupului meu.

„Cine ești?” mi-a șoptit inima șocată în piept. Ca fulgerat, m-am îndrăgostit. Atât de tare, că toate organele din trup mi-au tresărit.

Am știut de îndată că ea nu va fi nicicând doar o persoană care-mi va crește copiii sau cea care să-mi țină de urât la bătrânețe, ci femeia care mă va transforma într-o marionetă. Mi-a adus la viață membrele inerte cu măiestrie. Ah, și ce mișcări desăvârșite făceau membrele mele sub mâna ei îndrăzneță! Am crezut că am prins luna de pe cer în acea zi și abia peste foarte mulți ani mi-am dat seama că ceea ce am atins era doar reflexia de un albastru palid a

lunii. Nu aş putea atinge vreodată luna. Aşa a fost şi aşa va fi mereu. Era timpul să înţeleg şi eu!

Îmi amintesc noaptea nunţii ca pe cel mai frumos vis. Ca pe o pereche de aripi. Deodată să ai ceva atât de preţios în mâini, încât viaţa ta jalnică să se schimbe pe veci. Nu de fericire, ci de teamă. Teama de a-l pierde. Şi pentru că ştiam că nu-l merit. Acele aripi fuseseră obţinute prin înşelăciune. Curând, până şi ceasul de aur, acel lucru mult admirat ca statut şi frumuseţe, avea să nu mai fie. Era doar împrumutat de la acelaşi prieten care îmi împrumutase maşina şi pe Bilal, şoferul. În inima mea plină de vinovăţie, deja o iubeam. Profund. Aş fi făcut orice, m-aş fi dus oriunde pentru ea. Mă durea sufletul gândindu-mă la ziua în care avea să ajungă să mă dispreţuiască. Bătrâna vrăjitoare Pani o înşelase pe mama ei cu poveşti despre bogăţii pe care doar o femeie bună la inimă le-ar crede – şi totuşi, cum aş putea s-o condamna, când plasa ei de minciuni prinsese un asemenea fluture rar? Mă amăgeam că într-o bună zi fluturele meu rar ar putea ajunge să mă iubească. Anii, mă gândeam, aveau să-mi spele ruşinea. Anii au trecut şi nu doar că nu a ajuns să mă iubească, dar mă prefăceam că acel fluture special ţinea la mine în felul ei.

Era atât de mică, încât o puteam cuprinde cu mâinile în jurul şoldurilor. Mireasa mea copil! Nu aveai cum s-o iubeşti pe fata asta fără s-o răneşti. Când a fost sigură că am adormit, în acea noapte întunecată, s-a furişat să se spele la fântâna unui vecin. Când s-a întors, am văzut că plânsese. Prin deschizătura umbrită a genelor am privit-o cum mă privea. Pe chipul ei am văzut speranţa unui copil şi temerile unei femei. Încet, încet, parcă împotriva voinţei ei, dar împinsă totuşi de o curiozitate inocentă, şi-a trecut foarte uşor mâna peste fruntea mea. Mâna îi era rece şi umedă. S-a întors cu spatele la mine şi a adormit repede, ca un copil. Îmi amintesc linia spatelui ei în timp ce dormea. Am privit cum se ridică şi coboară încetişor. Pielea îi era atât de fină de parcă ai fi zis că era ţesută din cel mai delicat fir de mătase, mintea fugindu-mi la poveştile pe care femeile bătrâne din satul meu mi le spuneau pe când eram băiat. Despre bărbatul bătrân şi singuratic de pe lună care intră în camerele femeilor frumoase şi se întinde lângă ele în pat când dorm. Era aşa de frumoasă soţia mea! În acea noapte am văzut lumina lunii strălucind prin ferestrele deschise, aşternându-se pe chipul ei adormit. În lumina palidă arăta ca o zeiţă, frumoasă ca o perlă!

Prima mea soţie a fost cel mai blând suflet din lume. Era atât de blândă şi de bună la inimă, că o ghicitoare i-a prezis că nu avea mult de trăit pe lumea aceasta. Am ţinut mult la ea, dar din clipa în care ochii lui Lakshmi m-au

provocat la ceremonia de nuntă, m-am îndrăgostit profund și pasional de a doua mea consoartă. Ochii ei negri și inteligenți m-au străfulgerat până în adâncul sufletului, dar m-au luat de prost, și presupun că asta și sunt. Și când eram copil, eram mai încet la minte. Acasă îmi spuneau catârul leneș. Voiam mai mult decât orice să o protejez și să o acopăr în bogățiile ce-i fuseseră promise mamei ei, dar eram doar un funcționar. Un funcționar fără niciun viitor, fără economii și fără nimic de valoare. Chiar și banii pe care-i câștigasem înainte de prima mea căsătorie se duseseră ca să asigure zestrea surorilor mele.

După ce am venit în Malaysia, plângea noaptea când credea că dorm. Mă trezeam dimineața devreme și o auzeam plângând încet în bucătărie. Știam că-i era dor de mama ei. Peste zi era ocupată cu grădina de legume și cu treburile casei, dar noaptea singurătatea o copleșea.

Într-o noapte, n-am mai putut să îndur. M-am dat jos din pat și m-am dus în bucătărie. Ca un copil, stătea întinsă pe burtă, cu fruntea sprijinită pe brațele încrucișate. M-am uitat la curbura gâtului ei și brusc m-a copleșit o dorință arzătoare. Voiam s-o iau în brațe și să simt pielea ei netedă lipită de mine. M-am dus la ea și i-am pus mâna pe cap, dar s-a dat înapoi cu un șuierat de groază, ducându-și mâna dreaptă la inimă.

— Vai ce m-ai speriat! m-a acuzat ea.

S-a lăsat din nou pe spate și m-a privat așteptând. Ochii îi luceau umezi, dar chipul i se închisese ca un sertar. O vreme am stat uitându-mă la chipul ei de neînduplecat și la expresia ei rece și tensionată, apoi m-am întors și-am plecat în pat. Nu voia dragostea mea sau pe mine. Pe ambele le considera dezgustătoare.

Visând noaptea, uneori întindeam mâna căutând-o, și chiar și în somn suspina și se întorcea cu spatele. Și-am știut din nou că iubeam fără speranță. Nu mă va iubi vreodată. Am renunțat la copii pentru ea, și totuși, chiar și acum, după tot ce s-a întâmplat și după tot ce am pierdut, știu că n-aș schimba nimic.

Ziua în care mi s-a născut Mohini a fost cea mai grandioasă zi a vieții mele. Când am văzut-o pentru prima dată, am simțit practic o durere, de parcă cineva mi-a intrat în trup și mi-a sfărâmat inima. Mă uitam la ea cu neîncredere. Un singur cuvânt mi-a străfulgerat mintea. „Nefertiti”, am șoptit. Nefertiti cea frumoasă a venit!

Era atât de desăvârșită, încât lacrimi incredibile de fericire mi s-au strâns în ochi, cum de eu, dintre toți oamenii, sunt răspunzător de a fi produs această

minune. I-am privit fețișoara adormită, i-am atins părul negru drept și am știut că este a mea. Ca un cadou pentru tine... o inimă de om... a mea! Bunica ta i-a spus Mohini, dar pentru mine a fost mereu Nefertiti. Așa o vedeam eu. Pentru mine, Mohini era o ilustrație dintr-o carte veche în sanscrită de-a tatălui meu. Subțirică precum zeița-șarpe, cu părul lung și negru, privirea ei piezișă inspirând teamă și plăcere în egală măsură. Picioarele ei cutezătoare dansând vesel pe inimile multor bărbați. Cu încredere, cu mândrie se bucură de perversitatea ei. Nu, nu, Nefertiti a mea era cel mai nevinovat înger! Un boboc de floare.

Aveam treizeci și nouă de ani și îmi priveam viața inutilă, plină de eșecuri, unul după altul, și știam că și dacă nu o să fiu promovat, și dacă n-o să fac niciodată nimic, acel moment prețios în care moașa mi-a pus-o în brațe pe Nefertiti a mea, strâns înfășată într-un sarong vechi, mirosind a mir, îmi va fi de ajuns.

Odată cu trecerea anilor, mi-a venit mai ușor să suport privirile trufașe ale celor mai mici în grad decât mine, care treceau de examene și îmi deveneau superiori. Unul câte unul m-au întrecut, având aceeași privire ușor disprețuitoare, ușor compătimitoare, și totuși eu eram fericit. Copiii începuseră să apară – fiecare special. Mergeam acasă pe bicicletă, vântul fluturându-mi în păr, pedalând cât de repede puteam cu un mănunchi de banane sau un sfert *jackfruit*¹⁴ legat de mănunchiul de banane și, de îndată ce coteam spre ulița noastră care se înfunda, ceva se petrecea în mine. Încetineam ca să pot privi din nou spre casa în care trăia familia mea. Înăuntrul acelei case mici și banale se afla tot ceea ce-mi doream de la viață. Înăuntru se afla o femeie nemaipomenită și copiii care mă făceau fericit. O parte din Lakshmi și, spre bucuria mea fără margini, o parte din mine.

Și apoi, fără niciun avertisment, au venit s-o ia. Pur și simplu, așa au omorât-o pe copila pe care am îngrijit-o cu atâta atenție ani la rând. O, anii ăștia tâmpiți! După atâta timp. Noaptea de neîndurat în care a venit la mine. Uită-te la lacrimile acestea prostești, refuză să se oprească! Sunt ca o babă. Stai, stai să-mi scot batista! Lasă-mi o clipă să mă liniștesc – sunt doar un prostănac bătrân!

Îmi aduc aminte cum stăteam în dormitor cu lumina stinsă și trupul mi-era în flăcări din cauza febrei. Șocul răpirii ei m-a făcut să mă îmbolnăvesc de

¹⁴ Fruct tropical de dimensiuni foarte mari, provenind din Asia (*Artocarpus heterophyllus*), cu consistență dură sau moale, în funcție de soi și maturitate, cu gust combinat de măr, ananas și banană. (n.tr.)

malarie. Vedeam doar o geană de lumină de la semiluna de pe cer. Era o noapte fierbinte și mai devreme o auzisem pe Lakshmi făcând baie. Mă rugam, iar respirația mă ardea. Niciodată nu mă rugasem. Acuzam divinitatea de lăcomie pură.

„Realitatea este, îmi ziceam eu, că ne rugăm pentru mai mult!” Insistam că, până și la cel mai înalt nivel, o rugăminte de înălțare spirituală era tot o dorință egoistă, însă adevărul era că eram prea leneș ca să-mi arăt recunoștința pentru norocul care căzuse pe capul meu. „Zeul este în inimă”, îmi ziceam eu. Am crezut că sunt un om bun, și asta era suficient. După nașterea ei am considerat că mi se cuvine, că m-am născut cu o serie de lucruri bune, dar în acea noapte nu-mi găseam liniștea și aveam o presimțire sumbră. Mi-am ridicat mâinile și am strigat la zei, ca oricare altă ființă umană nevoiașă, vrednică de dispreț, și m-am rugat: „Ajută-mă, dragă zeule! Dă-mi-o înapoi pe Nefertiti!”

În sufletul meu nu era pic de pace. Un milion de gânduri mi se învârteau în cap, hărțuindu-mă cu rânjete grotești și ochi malefici. Toate erau neterminate și brute. Am închis ochii să alung închipuirile febrile și, pe neașteptate, am văzut-o pe Mohini fugind pe ușă cu un aer vinovat. Poate că aveam halucinații, dar am văzut-o alergând de-a lungul unui coridor, picioarele ei desculțe nu scoteau niciun sunet, ci doar pieptul ei astmatic huruia. Alerga icnind, trecând pe lângă ferestre înalte cu obloanele închise. Era un turn în coridorul lung, care se termina cu o ușă lăsată în mod tentant întredeschisă. Am văzut totul, chipul ei chinuit de frică și apoi speranța i se aprindea pe față în timp ce alerga spre ușa deschisă. Apoi am văzut gărzile. Cum mai râdeau!

Îi râdeau în fața palidă și astmatică. Era doar o farsă.

Am înșfăcat pătura și m-am ghemuit sub ea. Mi-era frig. Frig. Atât de frig!

Am văzut o mână groasă și cărnoasă cum o strângea de bărbie și o limbă roșie brutală a apărut de nicăieri și-i lungea pleoapele. Am văzut-o căzând pe pământ, încercând cu greu să respire. Și atunci m-a strigat: „Papa, papa!” Dar n-o puteam ajuta. Tremurând în pat, am privit cum se făcea vânătă în obraji și apoi am văzut cum ei încercau să-i toarne apă pe gât. S-a înecat și-a rămas fără aer. S-au dat înapoi încurcați și neajutorați și o priveau cum moare. Ah, frigul din inima mea!

Am văzut-o într-o gaură cu ochii închiși, dar apoi i-a deschis și s-a uitat direct la mine. Am văzut-o că purta un sari de-al mamei ei și stătea în mijlocul pădurii așteptând să fie măritată, dar părul ei neîmpodobit era răvășit pe umeri, arătând ca o văduvă îndoliată. Parcă trăiam un coșmar.

— Este din cauza febrei. Este doar din cauza febrei, am șoptit înfundat în perna umedă în timp ce dinții îmi clănțăneau sălbatic.

Mi-am prins capul în mâini și mi l-am scuturat ca toate imaginile din mintea mea să se estompeze și să dispară și în locul lor să rămână doar întunericul. L-am scuturat și tot scuturat până când imaginile s-au estompat și-au intrat una într-alta ca sângele.

— Oh, Nefertiti, am șoptit cu vocea spartă. E de vină doar malaria. Efectul șocului. Este doar șocul. Înnebuneam de frig. Propria neajutorare mă înfură. Mă uram. Ea era singură și speriată. Măcar de-aș fi fost acasă în loc să stau în față la Chartered Bank cu bătrânul gardian sikh împărțind un trabuc...

Vina. Nu-ți pot spune cum mă apăsa în acea noapte. De ce, de ce, de ce în acea zi, dintre toate celelalte zile, am plecat de acasă? Fără speranță, mă dădeam cu capul de perete. Voiam să mor.

L-am revăzut pe copilul frumos și alintat al morții din noaptea luminată de lună stând lângă groapa morții de cu ani în urmă. Era enervat că refuzasem să intru în jocul lui.

— Ia-mă pe mine! Hai, ia-mă acum! l-am tot rugat pe copilul răzbunător. Dar s-o aduci pe ea înapoi, pe ea s-o aduci înapoi, pe ea s-o aduci înapoi!

Murmuram rugăciuni pe care mi le aminteam vag din copilărie. Dacă îmi doream suficient de mult... Dacă mă rugam suficient de mult... Dacă mă duceam la templu și făceam un jurământ să postesc timp de treizeci de zile, să mă rad pe cap și să port pe cap *kavadi*¹⁵ de Thaipusam¹⁶, oare se va întoarce Mohini?

Pierdut în deznădejdea cea mai neagră, a durat câteva clipe până să-mi dau seama că mintea mi se limpezise. Nu-mi mai era frig și durerea chinuitoare din inimă dispăruse brusc. Am ridicat capul. Camera încă era plină de lumina albastră a lunii, dar ceva se schimbase. M-am uitat dezorientat în jur și un sentiment de pace și calm m-a învăluit. Toate grijile mele, temerile și nesiguranțele mărunte dispăruseră. Așa frumos era acel sentiment, încât am crezut că muream. Apoi am înțeles, era Mohini. Era în sfârșit liberă. l-am spus să fie fericită. l-am spus că o să am grijă de mama ei și i-am spus că o voi iubi mereu.

¹⁵ O povară fizică oarecare pe care credincioșii o duc pe cap până la templu, dând-o drept ofrandă, prin care cer ajutorul zeului hindus Murugan, al războiului. (n.tr.)

¹⁶ Sărbătoare hindusă caracterizată prin diverse forme de automutilare (ex. piercinguri cu greutate atârnate) ca semn de căință și rugăciune. (n.tr.)

Apoi sentimentul de calm a dispărut la fel de brusc precum apăruse. Toată durerea pierderii ei reveni năprasnic peste mine. Și ce pierdere teribilă era. M-am apucat de piept. Simțeam că pereții încăperii îmi apasă trupul tremurând, ca un sicriu de lemn.

Biata mea viață insipidă și inutilă mi se desfășură dinaintea ochilor. În piept, inima nu-mi mai era întregă, ci doar o masă de zdrențe roșii. Fâșii roșii zburau prin corpul meu și se prindeau de organele dinăuntru. Fluturau acolo neajutate. Și acum sunt tot acolo, prinse printre crengile coastelor mele, sau zăcând zdrobite între ficat și rinichi, sau înfășurate printre intestine. Flutură ca steagurile roșii ale înfrângerii și durerii. Ea fusese doar un vis.

La început vedeam aceeași durere vie și în ochii soției și ai fiului meu mai mare, apoi durerea lor s-a transformat în altceva. Ceva nesănătos. Ceva ce eu nu puteam înțelege. Mă uitam în ochii lui Lakshmi și ceva ce părea ură se târa în adâncurile lor. Soția mea a devenit mândioasă și crudă, iar băiatul s-a făcut cumplit de rău. Ura strălucea pe fața lui atunci când mama îl ruga să-l ajute pe Jeyan la matematică. Își scrâșnea dinții și se uita la fratele lui cu o privire fixă de ucigaș, așteptând ca bietul băiat să facă o greșeală ca să-l poată pocni cu o riglă de lemn sau să-l ciupească până când pielea cafenie i se făcea cenușie. Veninul său rămânea nesatisfăcut. Odată ce începea, îl puteai practic vedea cum se luptă cu sine să se oprească.

Într-o zi am încercat să stau de vorbă cu el. M-am dat într-o parte să-i fac loc să se așeze lângă mine, dar a rămas în picioare în fața mea, înalt și puternic, cu brațele vânjoase și pline de viață. Nu era reflexia mea. Toți fiii mei sunt altfel decât mine. Dacă bietul Jeyan seamănă cu mine, atunci, cu siguranță, nu a fost alegerea lui. În felul meu molcom, am vorbit îndelung. S-a uitat spre mine de la înălțimea lui disprețuitoare și m-a fixat posac. Niciun cuvânt nu i-a ieșit de pe buze. Nicio explicație, nicio scuză. Nicio urmă de regret.

— Fiule, ea nu mai este! i-am spus.

Și brusc, o expresie atât de rușinată și de îndurerată i-a străbătut chipul, încât arăta ca un animal captiv, rănit. A deschis gura ca și cum ar fi vrut să tragă aer în piept, dar a făcut un gest neașteptat. Era o replică furioasă, furtunoasă pe care și-a înghițit-o. A condus la cea mai șocantă transformare. *Era gata să mă lovească, pe mine – tatăl lui.* Umerii i se încordaseră și mâinile se încleștaseră ca niște mingi tari, dar înainte ca animalul să se năpustească asupra mea, Lakshmi a intrat în cameră. A mai avut loc o altă transformare uluitoare, mânia incontrollabilă îi scăpă pe gura deschisă. Lăsă capul jos,

umerii i se încovoară, iar pumnii se deschiseră ca la un om mort. Îi era frică de ea. Îi înțelegea instinctiv puterea. Monstrul de necontrolat avea stăpân. Stăpânul îi era propria mamă.

Trecutul e ca un infirm fără mâini și fără picioare, cu ochi șireți, o limbă ascuțită și memorie bună. Mă trezește dimineața cu o batjocură înfiorătoare: „Uite, șuieră el, uite ce ai făcut din viitorul meu!” Și totuși, o mai aștept să vină. Să mă strige: „Papa”, ținând în mână o pietricică verde fără nicio valoare, „cred că am găsit un malachit verde!”

Inima mea zdrobită face lucrul acesta de douăzeci și trei de ani. Și în fiecare seară când ea nu năvălește pe ușă, apusul îmi pare un pic mai plictisitor, casa un pic mai străină, copiii un pic mai îndepărtați, iar Lakshmi un pic mai furioasă. Era război. A luat atât de multe tuturor. Nu doar mie.

Nu sunt un bărbat viteaz, și toată lumea știe că nu sunt un bărbat isteț. De fapt, nu sunt nici măcar un bărbat interesant. Stau cât e ziua de lungă pe verandă moțâind, visând și uitându-mă în gol, dar mi-s martori zeii cât de mult îi urăsc pe japonezi. Cu fețele lor meschine, gălbejite, cu crăpăturile negre și reci ale ochilor prin care au privit-o cum moare. Până și rezonanța limbii lor mă îngheață într-o turbare ucigătoare. Cum e posibil ca zeii să fi creat un asemenea popor barbar? Cum să-i fi lăsat ei să-mi ia singurul lucru de valoare pe care l-am avut vreodată? Uneori nu pot dormi gândindu-mă la diferite torturi la care i-aș supune. Bucățică cu bucățică, le-aș atârna membrele de copaci sau le-aș da să mănânce o mână de ace sau poate să le pun un foc la tălpile picioarelor, să le simt mirosul degetelor de la picioare arzând. Da, mă țin treaz aceste gânduri diavolești! Mă sucesc și răsucesc, și fluturele meu prețios mormăie în bărbie de enervare. Asta ne-a făcut războiul. Ne-a făcut să ne fie foame de ceea ce nu este al nostru.

Lakshmi

Anna s-a udat în ploaia de vineri seară. Până sâmbătă avea o răceală ușoară. Am băgat-o în pat, am masat-o pe piept cu niște alifie chinezească, i-am dat să bea o cafea fierbinte cu un ou bătut și am înfolit-o în pături, însă duminică pieptul îi era plin de flegmă. Când am auzit începuturile aceluși huruit îngrozitor, m-am umplut de spaimă. Anna arăta primele semne ale bolii care o făcuse pe Mohini să nu poată îndura chinurile la care fusese supusă de brutele japoneze, altfel i-ar fi adus înapoi trupul frânt, așa cum făcuseră și cu Ah Moi. Am dat fuga la casa lui Old Soong.

— Șobolanul cu un ochi roșu! am strigat fără să mai pot respira către bucătăreasă. De unde să-l iau?

Femela gestantă cu un ochi roșu a sosit într-o cușcă. Ayah a refuzat să se uite măcar la ea. A încercat să mă convingă să renunț, dar eram hotărâtă.

— O să înghită animalul acela, am spus ferm, cu privirea dură.

Anna se uita la șobolan cu ochii plini de frică.

— Ama, de fapt cred că sunt mult mai bine azi, m-anunță ea zâmbind luminos.

— Serios? Atunci, vino aici, am spus relaxată. Mi-am pus capul pe pieptul ei și am auzit huruitul îngrozitor. Sevenese, macină niște ghimbir pentru sora ta! am strigat.

Anna merse înapoi în dormitor, cu umerii căzuți. De ce se purtau de parcă făceam ceva ce avea să-i rănească pe toți? Voiam ca fiica mea să fie din nou sănătoasă. Regret din toată inima că nu i-am administrat tratamentul cu puiul de șobolan nou-născut lui Mohini. Dacă nu aș fi ascultat argumentele paranoide ale soțului meu, ar fi putut fi în viață acum. Animalul stătea să fete. Important era ca puiul să fie înghițit în primele câteva momente de viață, imediat după îndepărtarea placentei. Am privit-o pe mama-șobolan de foarte aproape. Adesea mă privea cu ochi inteligenți și strălucitori în timp ce alerga în cușcă. Mă întreb dacă știa că-i vreau puii. Am păstrat podeaua cuștii foarte curată.

Șobolănoaica a fătat. Înainte să apuce să-și lîngă puii cu limba ei purtătoare de molimi, am scos din cușcă un șobolan micuț de un roșu-rozaliu, care nu era mai mare decât degetul meu cel mare. A schițat o mișcare ușoară, ușoară cu labele. Repede, l-am șters cu o cârpă curată. Anna se uita la mine cu o expresie alarmată, neîncrezătoare. A început să dea din cap și să se tragă înapoi. Am urmat-o până când s-a oprit în patul din spatele ei.

— Nu pot, Ama! Te rog, șopti ea.

Am înmuiat capul micului șobolan în miere.

— Deschide gura, i-am ordonat.

— Nu, nu pot!

— Lakshman, adu bastonul!

Bastonul sosi foarte repede.

Fata deschise gura. Chipul îi era palid și ochii îi luceau de groază.

— Ama, mișcă! strigă ea deodată. I se mișcă picioarele! Gura i se închise cu o plesnitură.

— Deschide gura acum, i-am ordonat. Trebuie înghițit imediat!

Fata dădu din cap și începu să plângă.

— Nu pot, suspină ea. E încă viu.

— De ce am astfel de copii neascultători? Toți chinezii se tratează astfel. De ce faci tu atâta tevdură? Asta nu-i decât vina lui taică-tu. Felul în care vă răsfăță pe toți. OK, ia bastonul, Lakshman!

Băiatul veni în față. Ridică mâna dreaptă și sora lui deschise gura pe jumătate cu un scâncet. Am apucat-o de bărbie.

— Mai mare, am poruncit.

Gura i se deschise mai mult și i-am vârât puiul de șobolan în jos pe gât. Mă gândeam că dacă îl apăs cât mai jos posibil pe gât, îi va fi mai ușor la înghițit, dar am văzut că lăbuțele o zgâriau pe limbă și în clipa următoare ochii i s-au închis iar fața pe care i-o țineam cu mâna încleștată a devenit grea ca de mort. Leșinase. Încă mai țineam puiul de coadă când fata s-a prăbușit pe spate, pe perne. Soțul meu, care privise din cadrul ușii, păși înainte, îmi înșfăcă puiul de șobolan din mână și, mergând la fereastră, îl aruncă cât de departe putu. Mă privi cu multă tristețe și apoi o ținu pe Anna în brațe și îi făcu ușor vânt cu un caiet de pe noptieră.

— Lakshmi, te-ai transformat într-un monstru, spuse el încet în timp ce o legăna. Adu niște apă călduță pentru sora ta, ceru el fără să ridice ochii.

Lalita alergă la bucătărie și veni cu apă.

A doua zi am dat înapoi șobolănoaica, și Anna a continuat să sufere de astm.

Poate că v-am șocat, dar ceea ce urmează e și mai rău. Fiara lăuntrică pe care n-o vedeam în oglindă.

Într-o după-amiază, când brutarul veni pe ulița noastră, Lalita mă rugă să-i iau o chiflă cu nucă de cocos. Pe vremea aceea, chifla costa cincisprezece cenți. Am deschis portofelul și dintr-o privire mi-am dat seama că-mi lipseau niște bani. I-am numărat cu atenție și am calculat în minte fiecare lucrușor pe care-l cumpărasem de la piață în dimineața aceea și apoi am numărat din nou. Da, un ringgit lipsea cu siguranță! Aveam 39 346 ringgiți la bancă, 100 ringgiți sub saltea, 50 ringgiți într-un plic legat împreună cu scrisorile mamei și 15 ringgiți și poate 80 sau 90 de cenți în portofel. I-am întrebat pe copii unul câte unul dacă luaseră acel ringgit.

— Nu, spuseră toți scuturând din cap.

Brutarul cu chiflele lui plecă din mahalaua noastră. Nimeni nu mai avea să primească ceva până când nu rezolvam misterul dispariției unui ringgit.

Doar Jeyan nu era încă acasă. Știam că el fusese. Trebuia să fie el. Cum îndrăzneam să se servească din portofelul meu! Și-o închipui că nu observ? Începeam încet să fierb.

— Trebuie să fie Jeyan, zise Lakshman ca un ecou la gândurile mele.

— Este posibil să fi făcut o greșeală, Ama? întrebă Anna.

— Bineînțeles că nu, am răspuns foarte iritată. M-am uitat la ceasul din perete. Era trei după-amiaza. Adu-mi niște ceai!

Am mers afară și m-am așezat să-l aștept. Din verandă vedeam ceasul dinăuntru. Mi s-a adus ceaiul și l-am băut. M-am uitat la ceas. Trecuseră treizeci de minute. Furia creștea. Șarpele monstru care sălășluia în mine s-a trezit într-o căldură înfiorătoare. Mă foiam agitată pe scaun. Propriul meu fiu să fure de la mine! Trebuia să-i dau o lecție s-o țină minte. M-am uitat la ceas. Era ora patru. M-am ridicat și m-am plimbat de colo-colo pe verandă, neliniștită. Cu coada ochiului îi vedeam pe copii stând încordați pe scaune. M-am sprijinit de un stâlp de lemn și l-am văzut pe dragul meu de Jeyan grăbindu-se pe cărare. Parcă i se citea vinovăția pe fața lui pătrată și stupidă. L-am urmărit venind spre casă. Și-a încetinit pasul. Oare nu știa că a prelungi o confruntare inevitabilă mă enerva și mai tare? Prost ca un dobitoc. Se știe că trebuie să încingi un taur cu fierul roșu ca să-l înveți de frică. Aveam să-l încing.

Vocea mea era foarte calmă când l-am întrebat:

— Pe unde ai fost?

— La film! asta ca să arate că nu minte.

— Și cum ai plătit intrarea?

— Am găsit un ringgit pe stradă.

Vocea îi tremura de frică, dar ce efect a avut asupra mea! M-am pierdut cuprinsă de furie. Hăul clocotind și monstrul din mine preluară controlul. Nu știu cum altfel să explic. Ultimul lucru pe care mi-l amintesc e: „Cum ai plătit intrarea?” Aceasta eram eu, mama iubită, dar după aceea a continuat monstrul, a spus și a făcut lucruri pe care eu niciodată nu le-aș fi putut spune sau face. Am stat tăcută și am privit tot ceea ce făcea furia rece a monstrului. Am vrut să-l văd pe băiat suferind și implorând. Am văzut că trage adânc aer în piept, o respirație controlată. Era incredibil cât de calm putea fi monstrul.

— Lakshman! strigă rece monstrul.

— Da, Ama, a răspuns imediat fiul meu cel mare.

— Ia-l pe fratele tău și leagă-l de stâlpul din spatele curții și bate-l până când ne spune de unde a luat banii! am poruncit.

Lakshman s-a mișcat repede. Era un băiat mare, puternic și în câteva minute membrele doar piele și os ale lui Jeyan erau bine legate. Șarpele stătea în ușa bucătăriei și-l urmărea pe Lakshman cum îi scotea cămașa fratelui său. Băiatul acesta al meu mai mare avea o grămadă de inițiative la care nu mă așteptasem. Pielea închisă la culoare strălucea în lumina soarelui. Am stat la fereastra de la bucătărie și l-am văzut pe Lakshman alergând să ia bastonul. Am privit de la distanță cum bastonul lovea răzbunător spatele costeliv. Foarte clar, printre țipetele frenetice, veni confesiunea.

— Am luat banii din portofelul tău, Ama! îmi pare rău! N-o să mai fac niciodată!

Monstrul întoarse spatele. Confesiunea nu era suficientă. Cu un calm teribil, merse la sticla cu dop portocaliu. Scoase niște pudră roșie fină în palmă și apoi merse afară. Stătea în fața corpului contorsionat al lui Jeyan. Chipul său ce privea în sus se răsuci de durere și frică și imploră:

— Îmi pare rău, Ama! îmi pare rău!

Lacrimile îi curgeau pe față în șiroaie.

Monstrul îl fixa impasibil.

— Promit că nu mai fac niciodată, scâncea băiatul frenetic.

Cât mi-am ieșit din fire, monstrul turbat din mine se uită adânc în ochii înspăimântați ai băiatului îndurerat și brusc acesta se făcu din nou palid. Se aplecă și pe neașteptate își suflă tare în palmă. Un nor de pudră roșie se ridică în aer. Băiatul închise ochii, însă nu suficient de repede. Efectul prafului de ardei roșu a fost instantaneu. Îl făcu să urle isteric, tot trupul zvâcnindu-i în convulsii, iar degetele se încleștau inutil în aerul din jurul stâlpului.

Buimac, Lakshman se uita fix la mine ca trăsnet, apoi se întoarse la sarcina lui de a-l bate fără milă pe fratele său care se zvârcolea. Am intrat înapoi în casă și apoi am ieșit pe verandă. Țipetele deveniseră aproape delirante.

— Ama! țipă după mine.

Pe veranda împlânzitorului de șerpi stătea soția lui subțirică uitându-se la mine.

— Ama! strigă Jeyan din nou.

Toate celelalte verande erau goale, însă perdelele se mișcau. Monstrul se așeză. Sufla o briză ușoară.

— Ama, ajută-mă! strigă iar Jeyan și brusc m-am trezit ca dintr-un vis.

Redevenisem eu. Monstrul plecase. Am întors capul și Anna se uita la mine îngrozită, cu ochii plini de lacrimi.

— Spune-i fratelui tău să se oprească, am strigat.

S-a repezit în spate strigând.

— Oprește-te! Ama a zis să te oprești! Oprește-te acum! Nu-l mai bate! O să-l omori!

Lakshman veni cu sudoarea curgând pe el. Mâinile îi tremurau, dar ochii turbați îi erau plini de un freamăt sălbatic. Am văzut urmele pașilor pe care diavolul le lăsase pe fruntea lui.

— Du-te și te spală, i-am zis evitându-i privirea.

Ochii lui strălucitori m-au întristat. Acum, că monstrul plecase, mă simțeam bizar de goală pe dinăuntru.

Apoi Lalita a ieșit de sub masă, ținând în palmă acel ringgit care lipsea. Eu fusesem cea care scăpase banul sub masă. M-a durut inima. Nu luase el banul. M-am lăsat dusă de val. Mersesem prea departe. De unde am învățat o asemenea cruzime? Ce făcusem?

Afară am văzut-o pe Anna spălând ochii fratelui ei și tăind legăturile să-l coboare. Ca o păpușă din cârpe, băiatul căzu. O masă tuciurie pe nisip. Am luat o sticlă de ulei de susan și am mers afară să i-o dau Annei.

— Dă-l pe spate, am spus.

Era ceva în vocea mea. Mâinile Annei tremurau. Mi-am întors privirea către trupul tremurând de pe pământ. Pe alocuri, pielea lui Jeyan se jupuisese și se vedeau fâșii de carne vie. I-am luat bărbia în mână și m-am uitat în ochii lui rău umflați și roșii de jur împrejur. Era ud și avea febră. Vene roșii inflamate înfloriseră peste tot albul ochilor, dar avea să trăiască.

— Îmi pare rău, am spus, și am citit ură evidentă în negrul pupilelor îngustate ale ochilor lui.

Soarele de seară apunea și strălucirea portocalie părea să fie suficient de aproape să o poți atinge. Cerul era de un roz încântător. Ca fundulețul unui bebeluș plesnit bine. Mama spunea că un cer roz înseamnă o captură bună de creveți pentru pescari. Am închis ochii și pe cer mi-au apărut ochii lunguiți și frumoși ai mamei. Erau uzi și triști. „Ce ai făcut?” Am simțit propriile lacrimi pișcându-mă de pleapele închise. I-am auzit vocea de departe, de foarte departe: „Ai uitat tot ce te-am învățat, copilul meu îndărătnic și răzbunător? Ai uitat de frumoasa regină însărcinată cu inimă haină?” Nu, nu uitasem. Îmi aminteam fiecare cuvânt.

„Era atât de rea, încât, după ce a mâncat pe săturate mango dulci ca mierea, a pus nisip în coaja pe care n-o mâncase, astfel încât cățelele vagaboande gestante care o priveau să nu poată mânca din resturile ei. Râdea pe înfundate în palmele făcute căuș, însă cruzimea ei nu a trecut neobservată.

Vezi tu, draga mea Lakshmi, nicio cruzime nu trece neobservată! Zeii văd. Când i-a venit sorocul reginei cu inima neagră, a dat naștere unor căței, cățeaua a adus pe lume un prinț și o prințesă în grădinile palatului. Regele a înțeles imediat ce se întâmplase. A fost atât de supărat, că a alungat-o pe regină de la palat și a adoptat copiii ca fiind ai lui.”

M-am întors în palatul meu de lemn. Soțul meu avea să se întoarcă în curând acasă și m-am pregătit pentru musturarea tăcută din ochii lui mici și triști. Mi-am promis să stăpânesc mai bine monstrul feroce din mine. Și pentru o vreme acesta a stat liniștit, dar amândoi știam că abia aștepta să iasă iar afară, să preia controlul. Uneori îl simt cum îmi pulsează în vine, însetat de sânge.

Anna

Fratele meu Sevenese spunea că uneori animalele îi vorbesc în vis. Odată, în toiul nopții a visat o pisicuță care stătea afară la ușă și i-a spus foarte clar:

— Este atât de frig. Lasă-mă să intru!

Speriat, s-a trezit. Afară, o furtună sufla incontrolabil. Vântul izbea obloanele și urla la ușa din față. Picături imense de ploaie se rostogoleau gălăgioase pe acoperișul din tablă zincată ondulată al magaziei. În casă, aerul era umed și greu.

Fratele meu s-a dat jos din pat, împins de o forță mai mare decât el: curiozitate neînfricată. Săgeți de fulgere umpleau coridorul cu o lumină albă și bubuitul unui tunet l-a făcut să sară și să-și ducă mâinile la urechi. Pe o așa noapte zbuciumată, cine știe ce suflet perfid, ce demoni nebuni așteptau de cealaltă parte a ușii închise, din față, dar era musai s-o deschidă. La celălalt capăt al coridorului, în lumina slabă a lămpii cu ulei, văzu umbra mamei gârbovite pe peretele din bucătărie, cosând ceva. Trase zăvorul de la ușa din față și o deschise fără frică.

Pe prag, așteptând răbdătoare, era o pisică udă learcă și cei cinci pisoi ai ei. Pisica privi în sus și se uită la el fără să clipească, ochii îi erau ca niște safire sclipitoare în noaptea gri și furtunoasă. El se uită înapoi fără să vorbească, dar, ca și când ar fi invitat-o înăuntru, pisica își apucă blând cu dinții puii înfrigurați și îi aduse unul câte unul în căldura din bucătărie. Sevenese și mama făcură un culcuș din cârpe pe podeaua din bucătărie, le turnară niște lapte condensat pe o farfurie întinsă și priviră mulțumiți cum dispărea sub limbile lor mici și roz.

După cum spune fratele meu, aceea a fost singura dată când își amintește să se fi simțit aproape de mama. Uitase de nuiua subțire care atârna în cui pe peretele din bucătărie și era conștient numai de mirosul dulce al gemului de banane din respirația mamei când îl ținea aproape și-l săruta pe creștetul capului. Îi era cald și se simțea iubit și era bucuros să fie înăuntru cu ea în timp ce noaptea se dezlănțuia afară.

Mama l-a lăsat să păstreze pisica. Pisoilor le-a găsit adăpost la alte case.

Pentru o pisică vagaboandă, aceasta era destul de maiestuoasă. Înaltă, cu o față mică triunghiulară și o blană gri, subțire și extrem de bogată, se plimba prin casă cu nasul pe sus. Fratele meu i-a pus numele măreț Kutub Minar și i-a făcut un coșuleț lângă el. În unele nopți, când se trezea transpirat și îngrozit de vreunul dintre coșmarurile lui oribile, se întorcea către coșulețul ei și vedea mereu imaginea liniștitoare a capului ei ridicat, cu două iazuri de lumină privindu-l fără ezitare. Când se uita fix la el cu ochii aceia scâldați de lumina lunii, fratele meu jura că simțea o energie mută trecând prin el până când inima înceta să-i mai bată nebunește în piept. Și doar când era din nou calm, mâța căsca sălbatic, își punea capul jos, închidea ochii și se făcea iar ca o pată de soare într-un câmp minunat de flori.

Kutub Minar avea grijă să nu stea în picioarele mamei. Își sprijinea micuța bărbie ascuțită pe lăbuțe, în timp ce ochii ei vigilenți urmăreau cu atenție fiecare mișcare a mamei. Mama era ca un leu în cușcă. Nu-i de mirare că pisicii îi era teamă de ea. Animalele sunt atrase de oameni liniștiți și blânzi. Oameni ca tata și Lalita. Prima dată când Sevenese a venit acasă de la casa împlânzitorului de șerpi, pisica și-a arcuit spinarea, zbârlindu-se toată, și-a dat urechile pe spate de-o parte și de alta a capului ei frumos și-l scuipă. Coada lungă și-o mișca dintr-o parte într-alta. Sevenese se uita încremenit la ghearele scoase. Cu siguranță, se pregătea să-i sară la beregată. Apoi, brusc își dădu seama că îl scuipase tocmai pe stăpânul ei drag și, cu un mieunat sugrumat, lăsă coada jos și țâșni spre câmpurile din spatele casei, dispărând în pădure. Fie mirosul de șerpi, fie foamea spiritelor malefice cu care se întovărășea împlânzitorul de șerpi o speriaseră în asemenea hal. I-a rămas o însoțitoare bună pe tot parcursul copilăriei fratelui meu, murind pe neașteptate când el avea șaptesprezece ani. Într-o bună dimineață, ne-am trezit și am găsit-o moartă, făcută covrig în coșulețul ei ca într-un somn adânc.

Mulți ani după moartea lui Mohini mă trezeam noaptea și-l vedeam pe Sevenese stând în capul oaselor în dormitorul nostru întunecat, așteptând ca umbra ei să apară. Stătea atât de tăcut și nemișcat, că te îngrozeai privindu-l.

Ultima dată fu luat prin surprindere. De data aceasta avea s-o întrebe și să-i spună lucruri. Nu o visase.

„Ascultă-mi cu atenție vocea, micul meu gardian”, spusese ea. El ascultă foarte atent, însă anii au trecut fără niciun alt cuvânt din partea ei. Zilele de Divali¹⁷ veneau și treceau. În fiecare an împrejmuiam casa cu lămpi de lut în ajun, așa cum făcusem întotdeauna. Treziți de cu zori, îmbrăiați, ne îmbrăcam cu hainele noi și strălucitoare pe care mama le făcuse stând până târziu în noapte și mâncam pe alese. Pe masă erau felurile preferate ale fiecăruia. Eu și Lalita încă mai împărțeam cu scrupulozitate prin vecini tăvi cu prăjituri festive și jeleuri colorate, dar Divali își pierduse ceva. Devenise gol. Sărbătoarea de Divali într-o casă nefericită e ca zâmbetul unui copil mort. Zâmbetul atât de fragil despre care niciunul dintre noi nu îndrăznește să vorbească, deși îl vedeam cu toții. Era prezent în ochii noștri atunci când ne zâmbeam precauți unul altuia și ne uitam cum membrii familiei noastre deveneau tot mai distanți și înstrăinați.

Lakshman, cel mai înstrăinat dintre toți. În ochii noștri confuzi, părea că ne ura pe toți și se bucura vădit de fiecare spectacol al umilirii și durerii noastre. Și erau multe. Cu vicleșug, se izbăvea în ochii mamei prin notele excepționale cu care venea acasă. Era atât de dibaci, încât putea să-și vândă notele de la școală prietenilor, în fiecare săptămână. Lakshman învăța ca un diavol. Se cufunda în muncă. În fiecare zi învăța până târziu în noapte. Avea ideea șireată că e posibil s-o întâlnească pe zeița Avuțiilor în casa zeiței învățăturii. Era într-un labirint, dar la capătul labirintului său se găsea un vas cu aur, splendide bogății și pietre prețioase. Le voia pe acelea pe care le putea atinge cu mândrie și pe care le putea folosi cu nemiluita. Voia mașini lungi și case mari. Voia să numere bani cu mâna stângă. Dacă învățătura era pâinea searbădă la gust pe care trebuia s-o mănânce în schimbul visului lui rece și strălucitor, atunci, fără îndoială, avea s-o mănânce cu îndârjire. Pentru locul din fruntea clasei lui era o luptă crâncenă între el și un alt băiat, pe nume Ramachandran. Dacă Lakshman se întorcea acasă negru la față, asta însemna că Ramachandran îi furase locul întâi la o materie.

Cu toții pierduserăm trei ani de educație adecvată cât am fost sub Ocupația Japoneză, așa că atunci când au plecat, am reluat de unde rămăseserăm când a început războiul. Așa că examenele au început să apară la orizont și apoi să se apropie abia când Lakshman a împlinit nouăsprezece ani. Pe atunci,

¹⁷ Sărbătoare importantă hindusă, denumită și „Festivalul luminilor”, care ține cinci zile, între mijlocul lunii octombrie și prima jumătate a lui noiembrie. (n.tr.)

diplomele de absolvire erau tipărite în afară, în Anglia, și abia după aceea te puteai folosi de certificatele școlare pentru a merge la colegiu sau chiar direct la facultate. Lakshmanan nu făcea nimic altceva decât să învețe. Cu capul creț aplecat pe o carte, sprâncenele încruntate de concentrare, bând nenumărate cești din cafeaua aburindă a mamei, care era foarte mândră de el.

Succesul părea asigurat.

În ziua examenului, Lakshmanan a plecat încrezător, și chiar înainte ca soarele să se ridice de pe vârfurile cocotierilor, mama l-a văzut întorcându-se, însoțit de însuși domnul Vellupilai.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea îngrijorată, mergând pe după o latură a casei, ca să le iasă în cale.

— Nu știu, Ama, dar nici nu puteam vedea lucrarea din cauza durerii din cap, spuse Lakshmanan.

Avea umbre negre sub ochii orbiți chiar și de lumina slabă a soarelui de dimineață, pe care-i strângea uitându-se la mama cu o expresie năucă.

— Profesorul l-a găsit căzut peste lucrare, pe bancă. Cred că e mai bine să-ți duci băiatul la un doctor, o sfătui domnul Vellupilai cu seriozitate.

Imediat, mama l-a dus pe Lakshmanan la spital. Nu i-au putut spune care era problema. Probabil că era încordare sau stres. Totuși, au spus că Lakshmanan avea nevoie de ochelari. Era miop. Mama i-a comandat ochelari la un optician din oraș. Lakshmanan mergea alături de ea amețit, neîncrezător. Ceea ce se întâmplase era o tragedie. Se vedea pe fața mamei când s-a întors de la școală. Amândoi își făcuseră planuri mari în legătură cu reușita la examen. Acum trebuia să aștepte un an întreg să poată să-l dea din nou.

Într-o seară priveam pe geamul de la bucătărie și l-am văzut pe Lakshmanan stând sub arbustul de iasomie și fumând. Fuma trăgând fumuri sacadate, nervoase și mi-am dat seama imediat că voia ca mama să-l vadă. Ceva din el voia s-o ațâțe, s-o pună la încercare. Fratele meu era plictisit.

Când totu-i pierdut, îi mai rămân doar Diavolul și zeul pe care-l venerază, Banul. Lakshmanan a fost mereu mistuit de dorința de a fi bogat, dar acum căuta calea cea mai ușoară. Inima sa lacomă l-a împins într-o gașcă de chinezi. Aceștia aveau mașini, prietene cu niște nume pe care le-ai da doar unui pisoi cu blană pufoasă, o adunătură de obiceiuri proaste de care erau ciudat de mândri și vorbeau de afaceri de mii și mii de ringgiți. Se lăudau nepăsători cu pierderile de la mesele de pariuri.

— Cum vin, așa se duc, se făleau ei.

Fratele meu a recunoscut în pumnii nu prea strânși ai mâinilor lor semintele copacilor misterioși în care creșteau bani. Ce-i mai admira! Nu vedea că în piepturile lor băteau niște inimi reci, de mărimea unui pumn strâns. De la ei a învățat să spună *Sup sup sui* – Nicio problemă, o bagatelă! — și *Mo siong korn* – Nu te agita, nu contează!

N-a venit niciodată acasă cu prietenii aceștia, dar îl vedeam împreună cu ei când mă întorceam de la școală. Nu-mi plăceau ochii lor vicleni și înguști, dar nu i-am pomenit niciodată mamei despre ei. Mi-era mult prea frică să-l pârăsc. Și, în plus, credeam că ei nu-i vâneau decât notele. Nu, nu acelea erau de vânzare, ci acelea care-l făceau să fie primul în clasă. Să mai așteptăm să treacă fix un an și știam că o să dispară, cu capetele lor rase și nasurile acviline adânc înfipte într-o altă carcasă.

Eu și Lakshman am mers împreună la examenele de absolvire. De data aceasta nu mai învățase.

— Încă mai țin mine ce am învățat anul trecut, spunea el cu aroganță încălțându-se și ieșind seara din casă. Când au venit rezultatele, abia obținuse un Calificativ Doi. În anul dinainte, Ramachandran obținuse un Calificativ Unu și acum studia la Sandhurst: colegiul militar din Anglia. Stând pe scaunul unui lustragiu, își făcuse o fotografie și o trimisese acasă însoțită de cuvintele: „Uite unde-am ajuns! Stăpânii coloniali îmi lustruiesc acum pantofii”.

Cu Calificativul Doi, șansa cea mai mare a lui Lakshman era de funcționar la Forțele de Muncă, într-un birou la stat, dar chiar și opțiunea aceasta îi era închisă pentru că la momentul acela nu aveau niciun loc vacant. Eu obținusem un Calificativ Trei și directorul de la școală mi-a oferit un post în învățământ. Mama a fost mulțumită și am devenit profesoară.

Lakshman era nervos și frustrat. Mi-l aduc aminte cum ore întregi se foia nervos de colo-colo prin sufragerie, ca un leu în cușcă. Alte dăți ședea în sufragerie și fuma neconținut, bătând nebunește cu degetele în masa de lemn, privind în gol, cu o grămadă de pachete goale de țigări împrăștiate în dezordine pe masă și o scrumieră plină de chiștoace stinse. Săptămâni la rând turuia și bătea câmpii despre ghinionul lui și, în cele din urmă, scrâșnind din dinți cu furie, mi se alătură în meseria de profesor. Nu acesta era planul. Cât mai ura profesoratul! Mergând pe coridor, am trecut pe lângă clasa lui și l-am văzut predând cu pumnii încleștați.

Pe vremea mea, sistemul de învățământ funcționa făcând practică pe post timp de trei luni. La fiecare sfârșit de săptămână mergeai într-un loc diferit unde avea loc instruirea. Lakshman voia să facă instruirea în Singapore. Ceea

ce el căuta nu era „nivelul superior de instruire”, ci luminile orașului. Era cu adevărat incitat de această idee și, pentru prima dată, a devenit aproape uman în relația cu noi. Casa noastră radia de lumina eului lui schimbat și de fericirea mamei. Fusese atât de dificil și atât de nefericit vreme așa îndelungată, încât mama considerase că era o idee bună să-l trimită în Singapore. O duruse profund să-l vadă stând pe scaun în sufragerie, nerăbdător și agitat, fumând țigări, pachet după pachet. În după-amiaza aceea au stat în sufragerie discutând despre cele trebuincioase pentru a pune ideea în practică.

Fratele meu Sevenese citea o carte cu benzi desenate în dormitor când o voce i-a răsunat în cap. Cartea cu benzi desenate i-a căzut brusc din mâinile înțepenite. Era vocea pe care o așteptase atât de mulți ani, că aproape o uitase. *Mohini* îi vorbea. Sări din pat.

„Nu-l lăsa să plece!” spuse vocea.

Imediat, alergă în sufragerie și anunță că *Mohini* îi spusese că *Lakshman* nu trebuie să plece. La început se văzu șocul pe fața lui *Lakshman*, apoi durerea, durerea monstruoasă. Tot nu voia să vorbească despre moartea ei. De fapt, doar simpla menționare a numelui ei îl făcea să iasă din cameră.

— Ce prostie gogonată! strigă el sărind de pe scaun.

— Ce tot spui acolo? îl întrebă mama pe *Sevenese*, palidă ca o foaie de hârtie.

— Tocmai am auzit vocea lui *Mohini* spunând foarte clar: „Nu-l lăsa să plece”, repetă *Sevenese*.

— Ești sigur? întrebă mama.

O încruntătură de îngrijorare îi brăzda fruntea.

— Nu cred asta. *Mohini* s-a întors din morți să-mi spună mie cum să-mi trăiesc viața! Este absolut ridicol și nu pot să-mi închipui că dai crezare unor asemenea tâmpenii, scrâșni *Lakshman* printre dinți la mama. Apoi explodă ca un copil: Nu pot face niciodată nimic din ceea ce vreau în casa asta de nebuni!

— De ce ești atât de furios? Stai puțin, replică mama, dar *Lakshman* a făcut ceea ce făcea el de obicei.

Ieși valvârtej, izbind cu pumnul într-o grămadă de cărămizi de afară, cu o mânie de necontrolat. Bineînțeles că *Lakshman* a plecat în Singapore. Mama era tristă, dar nu mai suporta să-l vadă agitându-și pumnii și scrâșnind din dinți, când în inima ei îi rezervase un locșor aparte. L-a trimis de-acasă cu o valiză plină de haine noi și de mâncare. La început a scris acasă destul de des,

scrisori vesele, pline de plecări și sosiri și părea că mama luase hotărârea potrivită lăsându-l să plece. Dar în curând s-a dovedit că Mohini avusese dreptate. Fără de veste, scrisorile lui au încetat să mai vină. Am primit o vedere cu titlu informativ după două luni, și apoi nimic. Mama a început să-și facă griji și să se agite. N-ar fi trebuit să-l lase să plece. În furia ei permanentă, totul o supăra. Bietul tata, cred că multe săptămâni nici n-a îndrăznit să vorbească.

Apoi a venit ziua în care mama nu a mai putut aștepta. L-a trimis pe fiul unui prieten să afle ce se întâmplase cu primul ei născut. Acesta s-a întors spunând că Lakshman devenise un împătimit al jocurilor de noroc. Îl puteai găsi în cluburile de mah-jong, în cele mai rău famate mahalale din cartierul chinezesc. În acele săli slinoase și-a cultivat rapid pasiunea pentru jocurile de noroc, care devenise atât de puternică, încât aproape că-l vedeai salivând la azul clinchetului pieselor de mah-jong. Cheltuia tot ce câștiga și uita să mai meargă la ore. Directoarea, cu băgare de seamă la statura lui, ochii sticloși și felul în care împărțea pumni, l-a transferat rapid la o școală mică de pe o insulă de pescari, departe de partea continentală a orașului Singapore, ca să nu aibă de-a face cu jalnica lui foaie de prezentă. Micuțul sat abia dacă avea curent electric.

Gândiți-vă că plecase din Kuantan ca să ajungă aici!

Detesta locul unde fusese detașat și a plecat imediat, dar, fără fonduri, tot ce putea să facă era să doarmă pe jos la un prieten, între timp acumulase datorii mari. În casă, nimeni nu putea da crezare acelor cuvinte venite din gura unui străin politicos, printre sorbituri din ceaiul mamei.

În stilul ei obișnuit și eficient, mama a reglat datoriile lui Lakshman și i-a trimis un bilet de întoarcere. S-a întors, dar, spre surprinderea noastră, a tuturor, nu cu coada între picioare, ci ca un erou triumfător. Mama i-a pregătit felul lui preferat, curry cu linte și *chappati*¹⁸. I-a cumpărat o mașină în schimbul promisiunii că-și va găsi o slujbă și se va potoli. Arăta semeț în spatele volanului noii sale mașini. Și-a găsit o slujbă de profesor, dar avea în sânge înclinația spre jocurile de noroc, care-și spunea cuvântul. Patima l-a convins, l-a chinuit, l-a ferecat, i-a cântat și i-a șoptit „mah-jong!” dulce mătăsos ca satinul în vene, până când n-a mai putut rezista. Era o ușurare să potolească șoaptele fără încetare chiar dacă era să piardă tot. Noi ascultam cum ne explica, ținând arătătorul și degetul mare la câțiva milimetri unul de

¹⁸ Turte cu specific indian, din aluat nedospit, rotund, copt pe plită ca o clătită. (n. tr.)

celălalt, cât de aproape fusese de câștig. Atât de aproape, încât trebuia să încerce din nou!

Și a început cumplita luptă din familia mea. Ceream bani și amenința să spargă cufărul mamei și să-și ia singur banii și bijuteriile dinăuntru. Ochii îi scăpărau cu furie de după lentilele groase ale ochelarilor.

— la să vedem, îl provocă mama cu ochii sclipindu-i periculos. Răcnind, Lakshman ieși din casă ca vijelia, izbind tocul ușii. De îndată ce își primea salariul, dispărea tot weekendul și se întorcea neîngrijit și lefter. Reîncepeau ocările. Într-o zi de salariu am văzut-o pe mama stând în sufragerie și uitându-se la mormanul de chiștoace de țigări. Știu la ce se gândea: „Unde o fi?”

S-a hotărât că o să-l găsească și o să vadă cu ochii ei patima care-i golea buzunarele și-l ținea în strânsoarea ei de fier atât de bine. Mama a luat o ricșă până în oraș, intrând în zona în care până atunci se ferise mereu să pășească. Urcă niște trepte de piatră spre o cafenea, unde un bătrân stătea pe prag ca o cioară la pândă, și îl rugă să o îndrume, iar acesta îi făcu semn cu mâna spre o încăpere din spate. Mama dădu la o parte o perdea murdară, apoi merse pe un coridor îngust. Se auzeau glasuri de copii și râsete de după ușile acoperite cu draperii care se înșirau de-a lungul holului. O chinezoaică micuță, cu un breton gros care aproape că-i acoperea privirea, scoase capul de după perdea și zâmbi timid la mama.

În cele din urmă, mama se pomeni stând în fața unei draperii roșii zdrențuroase, dincolo de care exista parcă o altă lume. Una atât de mizeră și infamă, încât mâinile începură să-i tremure pe când îndepărta faldurile soioase de cârpă și dădu cu ochii de o încăpere surprinzător de mare și foarte murdară. Pereții erau din placaje prinse în cuie, acoperișul, o plasă din foi zincate, iar podeaua, din ciment gri. Un dulap era plin ochi de farfurii nespălate, castroane și bețișoare. Jocul nu putea fi întrerupt nici măcar pentru a mânca.

O femeie bătrână, gheboasă și aproape cheală curăța cu încetineală din mormanul de vase murdare. Erau cinci mese rotunde unde stăteau bărbați și femei cu priviri goale și pătimășe. Mirosul de fum de țigară se amesteca neplăcut cu o aromă dulceagă de porc fript, venit dintr-o bucătărie din apropiere. Și în acea sală mizerabilă, ochii nefericiți ai mamei s-au aprins la vederea fiului ei iubit, cu ochelari, mândru și frumos. Preț de o clipă se lăsă o tăcere mormântală, simțind cuțitul trădării. Se uita fără a-i veni să creadă, îl auzi cum strigă: „Mah-jong!” și râde lacom, cu hohotul unui jucător versat. Observă lumina vulgară din ochii lui. Observă cât de concentrat era.

Șocată, făcu un pas spre el. Atunci, el făcu un gest rapid cu mâinile, aproape malițios, de a o opri, care fu atât de derutant de străin, încât o trecură fiorii și rămase pe loc. Gestul fu înțeles și imitat numaidecât de un alt jucător, iar ea știu atunci că băiatul ei era pierdut. Trăia într-o lume care ei îi era străină. Rămase locului, uitându-se la iadul în care frumosul, minunatul, neascultătorul ei fiu căzuse, și o imagine din trecut, așa de vie încât o duru, îi trecu prin fața ochilor. Ah, ce tânără era pe atunci! Fredona ceva, făcând cercuri cu mâna într-un lighean albastru cu petale de hibiscus care valsau lin în apa fierbinte. Mișcarea aceea transforma apa într-o nuanță ruginie, își lua băiețelul gângurind cu ochii veseli și ușurel îl cobora cu picioarele neastâmpărate în apa pe care i-o pregătise. Cum mai râdea și stropea! Ce-o mai udase! Ce bucle frumoase avea! Dar asta se întâmplase demult și de atunci câte speranțe i se zdrobiseră dureros de stâncile vieții! Se întoarse prin draperia murdară și, în agonie, parcurse drumul înapoi prin coridorul mizerabil.

Nu îi putea uita râsul acela lacom. Îi bântuia noaptea. Văzuse cum zâmbea numai cărților de joc decolorate de pe masa din fața lui. Se simțea deznădăjduită și îi era frică. Dacă înainte se mai înduplecase și îi dăduse bani doar ca să aibă liniște, acum refuza ferm să-i mai împrumute chiar și-un singur ringgit. Își ascunse propriii bani și bijuteriile și îmi confiscă și mie pușculița, ca să nu pot fi convinsă sau păcălită să împart cu el ceva din economiile mele.

Casa a devenit zonă de război. Lucruri mărunte îți explodau în față. Odată, o coajă țepoasă de *durian* era să mă nimerească în obraz. Slavă zeilor că am avut prezența de spirit să mă feresc! Găurile făcute de coaja de *durian* în peretele din bucătărie sunt încă acolo. Apoi, ca prin minune, lucrurile s-au calmat dintr-odată, iar Lakshmanan a început să o ajute pe mama în eforturile ei de a mă mărita. Abia atunci aflase de practicile zestrei.

Idea i-a încolțit în minte. *Căsătoria înseamnă zestre.*

Mama pusese deoparte zece mii de ringgiți pentru mine. Cu siguranță, ca mire se putea bucura măcar de atât. A început să-și facă planuri, însă tradiția spunea că nu avea voie să se căsătorească înaintea mea. Nerăbdarea creștea în el, dar datina trebuia respectată. Fiica cea mare se căsătorea prima. Dându-și silința să ajute, a mers peste tot în căutarea unui soț și încuraja eventualii tineri burlaci. Pe toți îi considera buni, iar mama le vedea doar defectele, până când veni propunerea unui topograf din Klang.

Pretendentul care reușise s-o impresioneze pe mama cu calificările lui stabili o dată să mă „vadă”. Existau reguli pentru o astfel de ocazie. Părinții și

fiul vizitează mireasa și, cât aceștia discută cu părinții ei, fata aduce o tavă cu ceai și prăjituri. Toată conversația politicoasă înceta atunci și ei o examinau, cel mai adesea cu un ochi foarte critic. Biata fată se străduia să toarne ceaiul emoționată și la plecare le oferea sfioasă prăjituri oaspeților, vorbind cât mai puțin posibil. Îi era permis în schimb să le zâmbească timid potențialilor socri.

Nu eram agitată de ideea unei astfel de zile. Mai jucasem acest rol de câteva ori, întrucât mama refuzase câțiva candidați. Îmi plăcuse unul dintre ei, dar implicit am avut încredere în judecata mamei, care este ca un urs. Simte de la kilometri distanță chiar și cel mai mic indiciu de slăbiciune umană sau viciu, chiar dacă este atent ascuns în cele mai profunde cotloane ale sufletului unei persoane. În acel moment nu prea știam cu ce anume se ocupă un topograf, deoarece nu era o profesie nobilă ca aceea de medic sau avocat, dar nici eu nu aveam calificări prea bune și zestrea suficient de mare ca să atrag o astfel de persoană. Totuși, mama mea vizionară credea că Malaysia era o țară în dezvoltare și era doar o chestiune de timp până când topografii buni vor fi la mare căutare. Într-o bună zi spera la o mică avere pentru mine și soțul meu. Mai mult decât orice își dorea pentru mine un bărbat deștept. Spunea că ea cunoștea viața alături de un bărbat prost și pentru noi voia să fie altfel.

Speram ca standardele pretendentului meu să nu fie prea mari. M-am așezat în fața oglinzii și nu vedeam nimic remarcabil. Frumusețea fusese definită de Mohini. Nu trebuia decât să-mi amintesc pielea ei ca magnolia și ochii ei verzi ca sticla, iar propria înfățișare pălea în mediocritate. Pe atunci nu mă fardam niciodată deoarece mama credea că nu se cade, deși atât eu, cât și Lalita ne dădeam cu tone de pudră. Uneori, Lalita își puneă atât de multă pudră pe față, încât ieșea din dormitor arătând mai degrabă ca o maimuță capucin, cu fața albă.

Biata Lalita era expresia tuturor temerilor mamei. Dacă mama s-ar fi pus să facă o listă cu toate lucrurile pe care nu le voia la o fiică, ar fi desenat imaginea Lalitei. Moștenise buzele mari ale tatei, avea fundul plat, picioare de găină de la cine știe ce parte a familiei, o pereche de ochi mici depărtați și un nas cărnos.

— Anna! strigă mama.

— Vin, am răspuns, și am alergat la bucătărie să ajut la tăiatul prăjiturilor din nucă de cocos pe care aveam să le servesc mai târziu oaspeților noștri.

Era o rețetă foarte simplă, dar cu un ingredient secret, care o făcea să aibă gust mai bun decât prăjiturile obișnuite din nucă de cocos. Flori de ghimbir! Era o după-amiază fierbinte și Lalita ședea afară pe piatra de moară, bând

lapte de cocos direct dintr-o nucă verde. Mă gândeam că ar fi fost bine să înceteze să mai stea atât de mult timp la soare. Pielea ei era deja prea închisă la culoare. Am chemat-o și s-a conformat, venind agale.

— Nu mai sta așa mult la soare că nimeni n-o să mai vrea să se însoare cu tine, am dojenit-o eu cu blândețe.

— Mama oricum spune că nimeni nu vrea să se însoare cu mine. Aș vrea să fiu la fel de frumoasă ca tine!

— Nu fi prostituță! Știi prea bine că a spus așa doar pentru că era supărată. Bineînțeles că o să te măriți când ai să fii mai mare! Fiecare își are jumătatea. Acum, taie prăjiturile și eu am să le așez pe tavă!

Am muncit în liniște, încercând să mi-l imaginez pe viitorul meu soț. Speram să aibă pielea deschisă la culoare. Când am terminat, mi-am făcut duș și m-am îmbrăcat cu un sari drăguț, albastru cu verde, care se potrivea cu tenul meu. Mi-am împletit o coadă și mi-am prins în păr câteva flori de iasomie. Apoi m-am dat cu pudră și mi-am desenat pe frunte un punct negru, mic, perfect rotund. Prietena mea Meena m-a asigurat că dacă îmi dau cu puțin ruj pe buze și un pic de negru pe la ochi, voi fi foarte atrăgătoare, dar îmi era prea teamă de ceea ce va spune mama dacă mă va prinde cu buzele roșii și cu ochii creionați. Mă întrebam ce-ar spune dacă ar ști că porecla mea la școală era MM, prescurtat de la Marilyn Monroe. De vină pentru porecla insultătoare era freamățul de pe buzele mele. În orașul nostru de modă veche, fetele cuminți nu se făceau actrițe. În primul rând, pentru o astfel de slujbă trebuia o fată de moravuri ușoare, și încă una precum Marilyn. Care, ei bine, cu siguranță era o târfuliță!

M-am răsucit în fața oglinzii să verific dacă sariul era bine prins la spate, apoi m-am așezat să aștept. A intrat mama. În mână avea un creion negru de ochi. Fără niciun cuvânt, a îngenuncheat în fața mea, mi-a tras ușor în jos pleoapa inferioară și mi-a trasat o dungă neagră. La fel a făcut și cu celălalt ochi. Am stat nemișcată și copleșită. Habar n-aveam că știa să folosească dermatograful. Apoi a scos din palmă un ruj roz pal.

— Deschide gura, ordonă ea.

Ascultătoare, am deschis gura și, ținându-mi bărbia cu mâna ei stângă, mi-a aplicat cu grijă un strat de ruj pe buze. Apoi, cu un ochi critic, și-a examinat capodopera și a dat aprobator din cap.

— Să nu-ți lingi buzele! mă sfătui ea, apoi se ridică și plecă.

Chiar își dorea să mă mărit cu topograful, pentru că nu făcuse așa ceva pentru niciunul dintre ceilalți. M-am întors la oglindă și m-am examinat uluită.

Mama îmi transformase chipul. Ochii îmi păreau mari și frumoși, iar buzele, interesante și moi. Meena avea dreptate.

În curând s-a auzit murmur de voci politicoase în sufragerie. Brusc, am devenit agitată. Să torn ceai sub privirile ca de vultur ale acelor ochi străini era un lucru dificil, dar ceea ce mă făcea să simt fluturi în stomac, zbătându-se nebunește, era s-o văd pe mama atât de încordată. Ea chiar voia să mă căsătorească! Și dacă nu le va plăcea cum arăt? Dacă mă refuză? Cu siguranță, o să se supere pe mine. Apoi, din sufragerie i se auzi vocea.

— Anna, mă strigă ea mios.

M-am ridicat, mi-am netezit sariul cu grijă și am mers în bucătărie.

— Gata, spuse Lalita punându-mi tava în mâni.

O chicoteală se distingea în vocea ei. Am mers în sufragerie, cu capul plecat, așa cum trebuie să faci o fată necăsătorită, și, după ce am lăsat tava pe măsuța de cafea, am turnat ceaiul, oferind ceștile mai întâi părinților și abia apoi potențialului mire. Am făcut toate acestea cu privirea în pământ. Am văzut picioarele a doi bărbați în pantaloni (cu piele închisă la culoare), și un sari somptuos, verde ca limeta, și o pereche de picioare de damă (cu piele deschisă la culoare). Am ridicat capul și am trecut tava cu prăjituri pe la fiecare. Părinții erau tipul obișnuit de oameni din Ceylon. Tatăl, relaxat, iar mama, impunătoare și calculată.

Femeia avea o figură autoritară cu pomeți înalți, ochi foarte mari și nasul drept. Mi-a zâmbit și i-am zâmbit și eu.

— Ești profesoară, comentă ea.

— Da, am confirmat domol.

Ea înclină din cap. Era multă măiestrie în felul în care își prinsese sariul. Chiar și așezată fiind, pliurile rămăseseră nedesfăcute și distincte. Mi-am mutat privirea la mâinile negre care mai înainte luaseră farfuria și ceașca din mâinile mele. El era slab și, judecând după lungimea picioarelor ciudat îndoite, înalt. Avea buzele arcuite ca ale unei persoane care râdea adesea, însă ochii adânciți îi ardeau enigmatic, fixându-mi privirea cu o intensitate care-mi făcu sângele să năvălească în obraji. Îmi aminteau de cât de aprig pot arde ochii mamei. Mi-am mutat rapid privirea. Era atât de negru, că părea albastru. Copiii mei o să fie toți negri, m-am gândit plecând din sufragerie, încercând cu greu să nu-mi tremure buzele, știind că toți ochii sunt ațintiți asupra mea.

Lalita râdea mânzește la mine din bucătăria care-i asigura protecție.

— Ei bine? întrebă ea cu sprâncenele ridicate.

Am ridicat din umeri.

Am stat amândouă în ușa de la bucătărie, ascultând conversația dintre mama și potențialii socri. Speram să nu-l placă pe băiat. Mă făcea să mă simt stingheră. Felul în care mă fixase mă intimidă. Și mai era și mult prea negru.

Oaspeții au plecat și mama a venit în bucătărie.

— Îmi place băiatul acesta, anunță ea cu ochii sclipind. Privirea îi scapără de ambiție, o să ajungă departe, ascultă ce-ți spun eu!

— E un pic cam negru, nu? m-am aventurat eu cu precauție.

— Negru? se miră ea. Și acel cuvânt solitar fu aruncat ca o plasă de dezaprobare. Lupta n-avea niciun sens. Bineînțeles că-i negru! E topograf! Își petrece tot timpul în pădure.

Și așa s-a hotărât. Trebuia să mă mărit cu ochii arzători. Mama și fratele meu au început să facă planuri. Lui Lakshmanan îi veni ideea genială de a organiza o nuntă dublă.

— Se elimină o cheltuială inutilă, spuse el vorbind pe limba mamei.

În cele din urmă au picat de acord. Acum își putea căuta și el mireasă.

Gând veștile că Lakshmanan își caută mireasă au ajuns la urechile viitorilor mei socri, aceștia au trimis imediat vorbă. Ce noroc, comentară ei, aveau o fiică la vârsta măritişului! Au propus o căsătorie mixtă. Deși mama nu era încântată de idee, Lakshmanan a insistat ca măcar să vadă fata. Așa că tata, mama și Lakshmanan au mers până la Klang să o vadă pe potențiala mireasă. Mama a spus că, practic, i-a stat inima când au ajuns la adresă. O casă micuță, dintr-o mahala de la periferie, care din cine știe ce motiv fusese înconjurată cu plasă pentru pui, așa că arăta ca un coteț imens. Mama credea în potențialul de viitor al topografului, dar ideea de a-și da fiul prețios unor oameni care locuiau într-o astfel de casă îi era imposibil de înghițit. De fapt, vru să se întoarcă și să plece imediat, dar Lakshmanan argumentă destul de rezonabil că tot bătuseră atâta drum.

— Ce-o să fie? întrebă el.

Cuvinte pe care avea să le regrete.

Când mama miresei ieși să-i salute, mama văzu cum privirea îi trece pe lângă ei, spre mașina Wolsley, înainte de a se întoarce și a-l evalua pe fratele meu. Mama s-a uitat la Lakshmanan și a văzut ce inspectase mama miresei. Dacă n-ar fi avut ochelarii cu lentile groase, băiatul ar fi fost perfect. Cu umeri lași și o mustață frumoasă, era o partidă pe cinste. Evident, până când aflai de patima jocurilor de noroc. Au intrat în coteț.

Mobila era sărăcăcioasă. Scaunul pe care stătea mama se mișca. O fată intră în cameră cu o tavă cu ceai. Mamei i s-a pus un nod în gât. O prietenă

pețitoare îi lăsase impresia că fata era arătoasă. De fapt era înaltă, colțuroasă, cu umeri lați și un piept disproporționat de mare. Chipul ei nu era dulce și gingaș, ci aprig, cu pomeții înalți ca ai mamei sale, o gură mare și ochi provocatori și senzuali. L-a studiat cu îndrăzneală pe Lakshman înaintea de a-și coborî ochii în fața părinților lui, îndulcindu-se într-o privire timidă, fiecelelnică.

Oh, dar mama nu se lăsa păcălită! Fata era femeie. A intuit imediat că fata îi va face neazuri. Se citea pe fiecare trăsătură de pe chipul ei.

Mama sorbi din ceai și aduse în discuție faptul că fiul ei era de fapt un cartofor înrăit. Le-a spus că nu voia să-și asume răspunderea pentru tănuirea unui astfel de lucru și să strice ambele căsătorii și a admis cu sinceritate că nu credea în căsătoriile duble.

După ce mama și-a lansat bomba, s-a lăsat un moment de tăcere, dar mama miresei văzuse mașina și chipul frumos al lui Lakshman. Fiica ei nu putea găsi ceva mai bun. De fapt, probabil că nici n-o credea pe mama. Probabil s-a gândit că mama minte, pentru că nu voia să-și lase fiul să se însoare cu fiica lor.

— Oh, nu vă temeți de așa ceva, o asigură ea pe mama cu ochii scăpărând. Soțul meu a fost cândva un parior împătimit. Dependent de caii de curse ani de-a rândul, și totuși am avut o viață fericită! Nu mi-a lipsit nimic. Fiica mea este o fată deșteaptă și am încredere în abilitatea de ei de a face față situației.

Erau insistenți și cu obrazul gros. Mama stătea locului fierbând de nervi, dar îi era imposibil să plece pentru că nu voia să periclitizeze căsătoria mea. Și înțelegea prea bine interesul lor atât de puternic față de fiul ei. Fiica lor nu era vreo frumusețe. Privind-o critic, mama o vedea hâdă, cu eczeme ce dispăreau în mânecile bluzei de la sari și se terminau cine știe unde. Prea puțin știa ea că ceea ce pe atunci era colțuros și neaspectuos avea să fie universal considerat în zilele noastre ca atrăgător. Înălțimea fetei, umerii lați și drepti, sânii mari, picioarele lungi, șoldurile înguste și pomeții ascuțiți. Dar, cu siguranță, nu era vreo imagine gingașă de frumusețe tipic indiană, cu față rotundă. Mama n-ar fi putut ghici vreodată că din pântecul acestei mirese avea să se nască nepotul ei preferat. Că într-o zi fiul ei avea să vină într-un suflet acasă și s-o anunțe cu lacrimi în ochi: „Ama, Mohini s-a întors la noi! S-a întors ca nepoată a ta”.

Nu, ea nu se va căsători cu fiul meu, a gândit mama în acea zi.

Părinții erau ingenioși și căminul lor atât de sărman, încât mamei îi venea tare greu să-și închipuie că ar fi putut avea o zestre de zece mii de ringgiți prin vreo bancă. În plus, dacă fata chiar era profesoară calificată, așa cum

susțineau părinții ei, atunci de ce nu muncea? Fie mințeau, fie fata era neînchipuit de leneșă. Oricum, nu se potrivea cu planurile și speranțele mamei. Fata, pur și simplu, nu era bună.

Lakshmanan începu să scrâșnească din dinți în coteț. Își făcuse planuri mari cu banii și mama îi dădea totul peste cap. În imaginația lui înfierbântată, el deja dublase și triplase zestrea la masa de joc. Se hrănise de mult timp cu ideea halucinantă că, dacă ar fi avut la masa de joc destui bani la el, norocul i s-ar schimba. Și-au luat politicos la revedere.

În mașină, Lakshmanan anunță brusc:

— O vreau pe fata aceasta!

— Dar mereu ai dorit să te căsătorești cu o fată muncitoare, cu pielea deschisă la culoare, spuse mama surprinsă.

— Nu, îmi place fata aceasta, insistă el.

— Cum vrei, spuse mama.

Stătea în mașină, plină de furie. Tata se uita tăcut pe geam. Îi făcea plăcere să privească în depărtare la copacii verzi de cauciuc. Îl calmau. Îi era mai ușor să ignore valurile de furie care se revărsau dinspre soția și fiul lui mai mare.

În acea noapte, fratele meu Sevenese a avut un vis. Stătea pe o parcelă de pământ arid. Pe kilometri întregi, cât putea cuprinde cu privirea, totul era uscat, pământul era roșu. În depărtare, o căruță trasă de un bivol se târa spre el într-un nor de praf roșu. În jurul gâtului, bivolul avea un clopoțel care suna încet. Fratele meu mai auzise undeva acel sunet. Căruțașul, care avea o barbă lungă albă, spuse: „Spune-i că banii o să se termine dintr-un foc”. În căruță, în spatele lui era un sicriu lung. Clopoțelul sună la o rafală puternică de vânt. Da, fratele meu mai auzise sunetul acela!

„Privește, spuse bătrânul arătând spre coșciug, el nu mă ascultă niciodată. Acum e mort! Spune-i tu! Banii o să se ducă dintr-o singură mână.” Apoi lovi bietul bivol cu un băț lung și căruța își continuă drumul prin ținutul pustiu.

„Stai”, strigă fratele meu, dar căruța intră într-un nor de praf. Rămase numai amintirea clinchetului. Ca al clopoțelilor pe care-i purta Mohini la glezne. Se trezi și primul gând fu: „Nu trebuie să se însoare cu ea! Căsătoria o să fie nefericită!” Până să aibă acel vis, nimeni nu-și dăduse seama că interesul brusc al fratelui meu de a se însura se datora zestreii. Dar, desigur, asta era. Dorința arzătoare de a se însura cu acea fată neagră, fără slujbă, cu eczeme înfiorătoare însemna lăcomie.

Lakshmanan și mama își văzură de micul dejun. Sevenese se simțea ca o căprioară în bârlogul unor tigri feroși.

— Banii o să se ducă din prima mână, i-a spus el lui Lakshmanan.

În încăperea s-a lăsat o liniște mormântală. Lakshmanan îl fixa pe Sevenese cu o expresie ciudată și șocată.

— Nu te căsători cu ea! E o greșală! adăugă Sevenese. Același gând traversă toată încăperea. Am mai nesocotit o dată avertismentul lui Sevenese și am regretat. Ne mai permitem încă o greșală? Aceasta ar putea fi colosală.

— Am auzit clopoței pe care-i purta Mohini la glezne! insistă Sevenese.

Șocul fu înlocuit de o furie rece, implacabilă. Lakshmanan nu-și mai scrâșni dinții și nici nu-l luă pe Sevenese de guler.

— Vă înșelați cu toții, replică el atât de liniștit și atât de nefiresc lui, că ne-a surprins mai mult decât dacă ar fi urlat și și-ar fi dat în petic la fel ca un nebun.

Apoi a ieșit afară cu un mers țeapăn.

Mama se puse imediat să le scrie părinților fetei o scrisoare. Le explică cum că la întoarcere a găsit stinse candelile cu ulei de la altar. Era semn rău și fusese sfătuită să nu mai continue căsătoria. Sevenese duse scrisoarea la poștă.

Veni o scrisoare adresată lui Lakshmanan. Acesta o desfăcu imediat și o citi în grădina de legume, cu spatele la noi. Apoi o mototoli în pumn și o aruncă într-un pâlcc de bananieri. Făcu stânga împrejur și intră în casă cu o expresie preocupată. Merse să-l caute pe Sevenese. Pe atunci, Sevenese era deja inspector fitosanitar la Căile Ferate Malaysiene, călătorind de-a lungul și de-a latul țării, inspectând curățenia sediilor oferite de firmă. Era abătut în acest sfârșit de săptămână, dar era în dormitor, făcându-și bagajele să plece de dimineață.

Lakshmanan stătea în cadrul ușii.

— Chiar a spus ea că o să pierd totul dintr-o mână? întrebă el brusc.

— Da, răspunse simplu Sevenese.

Timp de aproape o oră, Lakshmanan se foi neliniștit prin casă, căzut pe gânduri. În cele din urmă, păru că tumultul său luă sfârșit. Merse la mama și o anunță că avea să se însoare cu Rani sau nu se va căsători deloc. Gândurile sale cu privire la zestre nu le împărtăși nimănui. Poate că se gândea că nu avea să pună din prima toată zestrea în joc. Poate că avea gânduri mari să facă vreo afacere ca prietenul său chinez. În acea seară, de îndată ce plecă la un joc de cricket pe terenul de sport al școlii, mama s-a dus să ia scrisoarea mototolită din păduricea de bananieri. Cred că acea scrisoare încă se mai află în cufărul ei de lemn.

Dragă, dragă bărbate,

Te rog, nu mă părăsi! Cred că deja sunt profund îndrăgostită de tine. De când ai plecat, nu am mai putut să mănânc sau să dorm. Chipul tău frumos îmi este mereu în minte. Noi nu credem în astfel de gogomării că stingerea candelelor ar fi semn rău. Este firesc să se stingă atunci când se termină fitilul sau uleiul. O simplă neglijență nu poate fi socotită ca un semn rău pentru căsătoria noastră.

Eu sunt o fată simplă dintr-o familie sărmană. Tatăl meu a economisit bani ani în șir pentru zestrea mea și va fi suma perfectă pentru avansul la o casă sau ai putea să folosești banii ca să-ți începi propria afacere. Un bărbat talentat ca tine ar putea face foarte multe cu ei. Tatăl tău mi-a spus că te interesează afacerile.

Am suferit enorm toată viața, dar alături de tine voi fi foarte fericită doar cu orez simplu și apă. Te rog dragostea mea, nu mă părăsi! Îți promit că nu vei regreta niciodată hotărârea de a te căsători cu mine.

A ta pe vecie,

Rani

Mama era neagră de furie. Era atât de furioasă, că-i tremurau mâinile. Îi displicuse fata la prima vedere și avusese dreptate.

Netrebnică flutura banii de zestre ca pe o capă roșie în fața unui taur. Se întoarse către tata.

— Este doar vina ta! urlă ea irațional. Tu i-ai dat ideea când i-ai spus de priceperea pe care Lakshmanan o are la afaceri! De ce n-ai putut să-ți ții gura? Știai că am adus vorba de obiceiul lui Lakshmanan de a juca jocuri de noroc ca să-i sperii.

Tata era tăcut ca de obicei. În ochii lui era o acceptare tâmpă. Oare nu știa că tocmai acea privire o scotea pe mama din minți?

A rămas cum a vrut Lakshmanan. S-a făcut căsătoria dublă. A fost o zi oribilă. Mama era într-o stare cumplită. A refuzat să poarte flori în păr și a îmbrăcat un sari gri tern, aproape fără niciun model. A stat deoparte, țeapănă și nefericită. Nici Lakshmanan nu era fericit că și-a impus punctul de vedere, ci posac și rigid. Părea nerăbdător să se termine mai repede ceremonia. În acea noapte, soacra lui Lakshmanan a venit încetșor la el să-i facă o confesiune, cum că pe moment nu aveau la ei cei zece mii, doar trei. În camera slab luminată, ochii ei negri ca tăciunele străluceau de viclenie. Numeroșii ani petrecuți ca soție a unui parior

împătimit trebuind să se joace de-a v-ați ascunselea cu datoriile la negustorul de pește, măcelar, zarzavagiu și cafegiu îi prinseseră bine.

— Desigur, o să-ți dăm și restul de șapte când o să-i avem. Un văr cu probleme financiare a împrumutat bani de la noi. Nu-l puteam refuza! Nu te superi, nu-i așa?

Intonația și dicția ei erau fără cusur. Probabil că se trăgea dintr-o familie cu educație aleasă.

Desigur că Lakshman a înțeles, că doar era fiul mamei mele. Restul o să-i vadă la Sfântul Așteaptă. Femeia îi întinse plicul burdușit. La modul: „Ia banii și uită de restul!” Fusesse înșelat. Știa. Sângele îi pulsa în cap. Se însurase cu fata lor urâtă. Era vorba să primească zece mii. Toate planurile lui minuțioase de a începe o afacere, toate înțelegerile pe care le putea încheia... se alesese praful de toate. O furie îndreptățită se stârni în el. Își dori să spună: „Nu, ia-ți fata urâtă și vino doar atunci când ai toți banii de zestre!” Dar ițele de mătase ce se prinseseră în el îl strângeau și-l apăsau pe piept. Simțea cum îl așteaptă pe masa de joc fisele reci de alabastru zornăind, șoptindu-i: „Ia-i, ia-i! Ah, grăbește-te!”

Furia de a fi înșelat îl îndreptăți pe Lakshman să iasă ca o furtună din casă și să piardă toți banii într-o singură partidă. Soția sa, află el în curând, nu avea să se mulțumească nici pe departe doar cu orez simplu și apă, așteptându-se să-și poată permite să dea sariurile la curățătoria chimică. O idee care o făcu pe mama să încremenească și chiar și tata se îneacă cu ceaiul înghițit prea repede.

PARTEA A TREIA

O molie care jeleşte

Rani

Mama m-a botezat Rani ca să duc o viață luxoasă, ca de regină, dar, copil fiind, o molie bocitoare s-a așezat pe obrazul meu și, deși mama și-a dat seama imediat ce este și a gonit-o cu mâna urlând speriată, praful aducător de bocete de pe aripile ei ușoare mi se scuturase deja pe piele. Praful respectiv a fost ca o vrajă asupra sufletului meu, păcălind strategic fericirea și făcându-mă să îmbrățișez prin sărmanul meu trup cumplitele rigori ale existenței. Până și căsătoria, singurul lucru care lucea ca un paradis fantezist de dragoste adevărată, fericire eternă, a fost doar o altă dezamăgire a vieții mele. Priviți-mă! Stau într-o casă mică de lemn, cu creditori care îmi bat la ușă zi și noapte. N-am făcut decât să retrăiesc viața năpăstuită a bieteii mele mame.

Blestem ziua în care păianjenul acela, văduvă-neagră, de soacră-mea a venit la noi acasă, țesându-și minciunile din fir de mătase. Ca niște fire argintii îi ieșeau din gura aceea cumplită și m-au prins ca o muscă neputincioasă în plasa lor. Adevărul este că ei toți au hotărât să mă oblighe să mă mărit cu Lakshmanan. Înainte să intre el în viața mea, avusesem pretendenți doctori, avocați, ingineri și chiar un chirurg neurolog bine pregătit, londonez, care mă ceruseră de soție, dar ezitam. Chițibușară la ales, reușeam să le găsesc la toți defecte. Ba un nas coroiat, ba că era prea scund, ba prea slab, ba prea cumva. În paradisul meu închipuit, vedeam un prinț înalt, alb la ten, chipeș și bogat. Credeam că răbdarea era o virtute. În final – uite ce-am căpătat!

Este prea târziu acum să-l mai doresc pe unul dintre ei în schimb.

„Rani, a spus păianjenul, fiul meu este un om bun! Integru, muncitor și blând. Este doar profesor acum, dar într-o zi, cu simțul său de afaceri, cine știe unde o să ajungă.”

Desigur, nu a existat nicio mențiune atunci că are patima jocurilor de noroc.

În cele din urmă, am fost nevoită să mă căsătoresc cu Lakshmanan de dragul fratelui meu, care s-a îndrăgostit brusc și misterios de fiica păianjenului. Dacă

mă întrebi pe mine, a fost foarte suspect că fratele meu s-a hotărât atât de brusc să se însoare cu fata aia! Nici măcar în acele zile nu era ceva cât de cât spectaculos la ea, cu ochi miloși de cățel și o gură comună. Și totuși, fratele meu a fost sedus, ajungând de la indiferență la o determinare de fier după o singură întâlnire.

„O vreau pe ea și numai pe ea!” a declarat el cu ochi predestinați. Este imposibil ca ea să-l fi făcut să se îndrăgostească până peste cap cu privirea aceea tristă și gura ei ca de sfântă. Nu, nu, dat fiind că trăiesc atât de aproape de casa unui împlânzitor de șerpi, sigur s-au folosit de spiritele rele! Împreună, mamă și fiică, i-au făcut farmece fratelui meu. Tatăl meu a spus că prima dată când au mers să vadă mireasa i s-a oferit o farfurie de fursecuri cu nucă de cocos, care aveau un gust deosebit, cum nu mai gustase vreodată la o astfel de prăjitură. Chiar și mama a recunoscut că erau diferite.

„Au gust de flori”, a spus ea. Atât de delicioase erau de fapt, încât fratele meu a mâncat *cinci*.

Știu că bătrâna vrăjitoare a pus ceva în acele fursecuri. O porțiune de dragoste pentru a-l face pe fratele meu să cadă lat după fiica ei banală. A devenit ciudat, începând să parcurgă cu motocicleta tot drumul până la Kuantan ori de câte ori putea. Nu ca să petreacă timp cu fata. O, nu, păianjenul n-ar fi permis asta! Mergea până acolo doar ca să stea într-o cafea vizavi de școala Abdullah Sultan și să se uite cu jind la ea în timp ce-și scotea elevii pe terenul de școală la ora de sport. Acum, spune-mi dacă asta nu sună a cadou dat de un vrăjitor de șerpi!

Mă îndemneau toți în cor: „Căsătorește-te cu el!” Ce puteam face? Să mă opun? Nu, mi-am sacrificat visurile mele strălucitoare pentru fratele meu. Așa că m-am căsătorit cu Lakshman!

Și, dacă am făcut asta, cu ce mă pot lăuda că am acum? Cu o mizerie, asta am! Un frate nerecunoscător, care nici măcar nu mai vorbește cu mine, un jucător de noroc inutil ca soț și copii care sunt lipsiți de respect față de mine. Am suferit foarte mult.

Știi ce a făcut Lakshman cu banii mei de zestre? I-a jucat pe toți în noaptea nunții. Totul! A pierdut zece mii de ringgiți înainte ca noaptea să se termine. Adesea merg cu gândul înapoi în timp, la noaptea aceea. Este ca un loc secret, protejat de ravagiile timpului. Totul este mumificat atât de frumos, încât mă șochează de fiecare dată când îl revăd. Fiecare gând, fiecare emoție păstrată cu grijă ca să mă păcălească să cred că se întâmplă din nou. Văd, simt

și aud totul, absolut totul. Adu-mi niște perne să mi le pun sub bieții mei genunchi umflați și o să-ți spun exact ce mi-a făcut minunatul meu soț!

Parcă mă văd din nou o mireasă de douăzeci și patru de ani, întorcându-mă în dormitorul mic, oribil, al soacrei mele, cu pereții din lemn nevopsiți. Stau pe marginea unui pat argintiu ciudat, cu fața la o ușă cu oglindă a unui dulap din lemn de culoare închisă. În oglindă, fața mea este umbrată, dar fără doar și poate tânără, iar corpul meu ferm și subțire. Văd clar plasa de țânțari îngălbenită, agățată ca un nor moale peste mine din cei patru stâlpi ai patului mare. Luna în creștere este luminoasă pe cer. Razele ei sunt ceva amuzant. Nu reprezintă cu adevărat o lumină, ci mai degrabă un luciul argintiu misterios care pune în valoare și mângâie doar ce este palid și strălucitor. O văd cum ignoră toate culorile bogate dintr-o imagine brodată, mată de pe perete, dar evidențiază un borcan de sticlă scânteietor, cu pătrate portocalii în jurul centrului. Văd că are mare grijă de o colecție de porțelan ieftin, un dar de nuntă abia scos din ambalajul său, dar care ia ochii cu albul său lucios și rozul perlat. O tavă de argint sclipește.

Aerul este umed și greu. Bata din talie în care sunt prinse toate cutele sariului meu elaborat este jilavă și mă jenează pe piele. Un ventilator mic se rotește eroic prin aerul dens, apăsător. Ascult foșnetul scump al sariului meu de mătase. Este ca o conversație în șoaptă pe care n-o pot înțelege. Fereastra este deschisă și zgomotul insectelor de noapte de afară este neașteptat de tare pentru urechile mele de orășeancă. Sunt obișnuită cu zgomotele făcute de oameni.

Îmi ling buzele uscate și gustul de ruj mi se amestecă în cap cu mirosul de lac proaspăt de unghii. Simt între degetele de la mână ținute strâns o transpirație rece și umedă. Și uite și umbra picioarelor lui lungi care se mișcă bete pe perete. Nu s-a schimbat deloc. Arată exact la fel, chiar dacă are cincizeci de ani acum. Aud gălăgia din capul meu ca o înmormântare chinezească, cu zgomot de gong, talgere lovite, plânsete și vaiete și un foșnet inexplicabil de pași târșâiți, după care aud cum toți ceilalți din casă fac liniște. Toată lumea știe că sunt aici. Am fost atentă să nu fac niciun zgomot și totuși mă pot auzi cu toții. Ascultă cu groază și simt mirosul rușinii condiției mele sociale.

Și eu îi simt mirosul acum. Un miros înțepător de rușine personală, care emană de la vasul mic de flori de iasomie pe care i l-am oferit în semn de dragoste. Mi-am plecat fruntea și i-am întins timid vasul de flori cu ambele mâini. El a luat cadoul din mâinile mele, dar cum mi-am ridicat privirea, l-am

văzut aruncându-l neglijent pe masa de lângă pat. Ghiveciul și-a pierdut echilibrul și s-a rostogolit pe o parte, lăsând să cadă destul de multe flori afară, pe masă și pe jos. Nici măcar nu s-a uitat la darul meu în graba lui de a pleca. M-a lăsat singură în patul nostru de nuntă, acoperit cu satin, presărat cu petale de flori, și a zbughit-o în cine știe ce speluncă aglomerată din cartierul chinezesc.

Acum, că a plecat, aud tăcerea din casă, dar știu că noua mea familie pufnește în palme. Râd de mine. Rămasă singură, stau țeapănă în sariul meu măreț și-l aștept. Liniștită. Cu calm. Dar în mine se încinge o furie atât de teribilă, că dă în clocot. Mă roade pe dinăuntru. Soțului meu nu-i pasă de mine. Condiția mea este de nesuportat. Am fost luată de proastă.

Dacă el crede că o s-o fac pe mireasa timidă, prostuță, se înșală amarnic. M-am născut într-un oraș dur și am fost crescută să fiu îndrăzneață. Nu sunt vreo prostănacă de la țară. De multe ori am fost comparată cu un cal de curse cu alură nobilă. Orele trec și în oglindă ochii mei frumos machiați scapără cu înverșunare. Fața mi s-a asprit și aduc la înfățișare cu statuia zeiței Kali, furioasă, iar mâinile mele capătă încet aspect de gheară și se rigidizează de încleștare. Buzele moi, roșii mi-au dispărut de pe față, mai e vizibilă doar o linie subțire, strânsă. Vreau răzbunare. Vreau să zbor la el și să-mi înfig unghiile proaspăt vopsite în ochii lui. Și totuși, întârzie, încă nu s-a întors.

Dar odată întors în zori, dement, ciudat de furios, nu pot decât să mă holbez la el șocată. Fără niciun cuvânt, cade pe mine și mă violează. Nu plâng, nu strig, ci îl îmbrățișez. Îl trag spre mine cu nerăbdare; îl învălui atât de strâns în interiorul membrelor mele, încât ne mișcăm ca un singur animal. Chiar și în toiul acelei furii clocotitoare, știu că acest lucru este puterea mea! Slăbiciunea lui va fi întotdeauna puterea mea. În acest pat, eu voi fi stăpâna. Nevoia lui de această acuplare incredibilă îl va aduce întotdeauna în fugă iar și iar la mine. Amețită de descoperirea propriei mele puteri și senzualități, simt cum furia îmi scapără în ochi, arzându-mi interiorul pleoapelor și iscând lacrimi care mi se rostogolesc pe obraji. Văd ca vrăjită cum corpul său dur se încordează ca un arc și gura i se deschide și se închide cu țipete mute, ca într-o parodie cu o mamă hipopotam care-și jelește puiul pierdut, stând lângă corpul lui rigid și mort. Dar, dintr-odată, Lakshman sare departe de trupul meu care se agață de el.

Se așază gârbovit pe marginea patului, cu capul îngropat în palme și plânge ca o jucărie stricată. Lumina lunii îl avantajează, alungindu-i în penumbră spatele gol, încât pare curbat și fără de sfârșit. Se joacă pe trupul lui. Ici, un pic

de lumină, colo, un pic de umbră. Îl face frumos. Întind mâna și încet, cu respect, ating planurile netede, rafinate ale spatelui lui. Degetele mele sunt de culoare închisă pe pielea lui deschisă la culoare. Îi pare rău. Mă simt umilită de emoțiile pe care le-am provocat să iasă la iveală.

Aceasta cred că a fost noaptea nunții mele. N-a fost deloc cum m-așteptam, dar emoțiile puternice și pasiunea au fost cu mult, mult mai grozave decât prostiile de visuri romantice pe care le nutrisem în copilărie. Este al meu, gândesc cu mândrie, dar tocmai când gândul impetuos îmi umple capul, el scoate un sunet ca o tuse de cerb și suspină:

— N-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu tine! Doamne, n-ar fi trebuit să ne căsătorim! Ce greșeală cumplită am făcut!

Parcă mă văd retrăgându-mi brusc mâinile întunecate de pe curba tare a umărului lui și-l ascult uimită cum suspină și repetă întruna: „N-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu tine!”

Pierduse toți banii noștri, mă umilise și mă rănise profund, și totuși corpul îmi tremurase ca o notă muzicală sub al lui. Disperarea lui îmi dădea o stare de dependență ciudată, iar respingerea lui nemiloasă îmi înfierbânta sângele. Provocarea de a împlânzi un astfel de om era irezistibilă. Într-o zi, eu voi fi cea care va tine în brațe această ființă frumoasă, suferindă și voi face ca toată durerea să-i dispară. Cred că te voi face să mă iubești, mi-am zis. Ți promit că într-o zi ai să te uiți la mine cu ochi luminoși.

Încă mai simt cicatricele din acea noapte. A fost un lucru crud, de neiertat ce mi-a făcut, dar era atât de frumos ca bărbat, încât m-am lăsat orbită de strălucirea lui. Dacă l-ai fi văzut atunci! Obișnuia să-și scoată cămașa și să ridice greutăți în curtea noastră, iar femeile malaysiene care locuiau peste drum se ascundeau pe după perdele și-l urmăreau. Când ne plimbam amândoi pe stradă, lumea se uita mirată la noi și mă invidiau pentru un așa bărbat.

Știi că ar fi ajuns să mă placă dacă n-ar fi fost păianjenul care a stat atârnat deasupra vieții noastre de timpuriu, picurându-și otrava în urechea lui și țesând minciuni despre mine. Soacră-mea mă ura. Credea că nu-s suficient de bună pentru fiul ei – dar cine este ea să vorbească? Chiar și tânără fiind, nu era vreo frumusețe. Am văzut fotografii cu ea și singurul lucru cu care se putea lăuda era pielea albă. A fost geloasă pe tot ce am avut și întotdeauna reușea să-mi găsească vină în tot ce făceam, dar adevărul e că nu a vrut să-și piardă puțină influență pe care o mai avea asupra fiului ei prețios. Îl voia pentru ea și făcea asta cu bani. Căuta să-l controleze prin bani. Ar fi putut să ne ajute

financiar. Avara aia a adunat treptat o grămadă de teancuri de bani la bancă – sumă la care soțul meu a ajutat să se strângă. Ar fi putut să ne ajute, dar în schimb a stat și s-a uitat cum m-am ratat definitiv.

Face mutre și-și dă aere de regină, dar pe mine nu mă prostește. Închipuieți că i-a spus fetei mele că toți strămoșii de sex masculin din familia ei au fost incinerați ca regii pe ruguri funerare construite exclusiv din lemn de santal cu parfum dulceag, când de fapt tatăl ei a fost fiu de slujitor! Mama mea are o descendență cu mult, mult mai pură. Ea provine dintr-o familie de negustori foarte apreciați. De fapt, mama mea era promisă unui negustor foarte bogat din Malaysia. O alesese ca logodnică dintr-o selecție mare de fotografii, iar pregătirile pentru o nuntă în stil grandios erau gata când a plecat ea din Ceylon spre destinația festivă. A plecat la drum însoțită de o mătușă domnișoară pe post de gardian și cu o cutie de fier mare, plină cu bijuterii. Avea șaisprezece ani și era extrem de frumoasă, cu pomeți superbi și ochi mari, umezi. Un prieten de familie primise instrucțiuni să călătorească împreună cu ele, să le protejeze și să se asigure că fetele nevinovate ajung în siguranță. Habar n-aveau rudele mamei că persoana căreia îi încredințaseră siguranța fiicei lor era un trădător. Călăuza mamei mele era un bărbat mare, cu piele neagră, care a obligat-o să se căsătorească în grabă cu el, pe vapor, în timpul călătoriei.

Până au debarcat, odrasla care avea să fie fratele meu cel mai mare creștea deja în burta ei. Uneori, chiar și acum, dacă închid ochii, parcă o aud pe mama plângând încet prin peretele subțire care despărțea dormitorul lor de camera de zi în care noi, copiii, aveam saltele de dormit pe podea. Din locul meu spre coridor o auzeam cum cerea în șoaptă pe întuneric câțiva ringgiți în plus ca să poată cumpăra ceva de mâncare pentru noi. Când o auzeam plângând așa, mă întrebam oare cum ne-ar fi fost viața dacă mama s-ar fi măritat cu mirele bogat care o aștepta. Dar atunci cred că mi-ar fi fost dor de tatăl meu foarte mult, pentru că-l iubesc nespus.

L-am iubit chiar și atunci când i-a smuls mamei toate bijuteriile pe care le purta și chiar și când nu exista deloc mâncare în casă și nu mai puteam cu toții de foame. De fapt, l-am iubit chiar și atunci când ieșea ca o furtună din casă spre curse, ținând strâns în palma întunecată câștigul lui săptămânal. N-am încetat să-l iubesc nici când băcanul m-a umilit, strigându-mi să n-aștept vreo bucată de pâine până când tatăl meu nu achită datoriile din cont. Doamne, l-am iubit chiar și când i-a trimis pe cei trei frați ai mei departe să trăiască la ferma de găini a surorii lui crude, unde bieții de ei trebuiau să curețe în fiecare

zi coșteretele aliniate pe mai multe rânduri și erau bătuți cu nuiua de unchiul lor.

Când mă gândesc la tata, mi-l amintesc mereu în mica prăvălie de alimente pe care o moștenise oarecum în timpul regimului japonez, o structură din lemn cu un etaj, cu pereții din scânduri maro-închis, putrede pe alocuri, dar măcar erau ale noastre. Prăvălia era la stradă, iar noi locuiam în spate după o perdea cu model. Magazinul însemna că am avut orez, zahăr și provizii în timpul Ocupației. Obișnuiam să-l văd pe tata cântărind alimentele pe cântarul lui vechi, folosind diverse bucăți din metal pentru diferite greutateți.

Cataracta l-a făcut orb acum, dar în mintea mea parcă-l văd stând la tejgheaua aglomerată, înghesuit între sacii de pânză desfăcuți la gură, plini cu cereale, fasole, ardei iute, ceapă, zahăr, făină și tot felul de alte lucruri. Când intrai în magazin, te izbea aroma tare de ardei iute uscat, apoi sesizai un iz de chimen și de schinduf și abia apoi mirosul ușor rânced de la saci. La intrare era aliniat un șir interesant de biscuiți în borcane mari, cu capace roșii de plastic.

Adoram magazinul. Era al tatălui meu, dar când se închidea, devenea numai al meu. Când intrarea din lemn era blocată la închidere, obișnuiam să mă joc cu orele umblând la cântar și frunzărind documentele tatei. Citeam cu voce tare registrele de comenzi, acoperite cu scrisul lui mare, dezordonat, prețurile trecute în cifre și petele mari de cerneală albastră de lângă ele. Deschideam sertarul casei de marcat și mă jucam cu banii din interior, pretinzând că vând lucruri și dau rest și, înainte de a ieși, mereu îmi strecuram câteva monede în buzunar. Îmi plăcea zornăitul lor în buzunar la mine, iar tata nu părea să observe vreodată lipsa din sertar.

Cred că astea au fost cele mai fericite zile din viața mea.

Apoi mai era băiatul care ne livra produsele pentru magazin. El mi-a spus că sunt frumoasă și o dată a încercat să mă mângâie pe obraz când stăteam în spatele magazinului, dar am râs la el cu dispreț și i-am spus că nu m-aș putea căsători vreodată cu cineva cu mâini așa de murdare. Aveam doar doisprezece ani pe atunci, dar avusesem un vis. Voiam un soț bogat precum cel promis mamei. Să am într-o zi servitori, lucruri deosebite și haine frumoase și să fac cumpărături numai de la magazinul Robinson. Să-mi petrec vacanțele în Anglia și America. Când m-ar întâlni oamenii, să fie respectuoși și atenți cu vorbele lor. Nici prin gând să nu îndrăznească să-mi vorbească așa cum îi vorbeau mamei. Cândva voi fi bogată. Într-o zi minunată...

După ce au plecat japonezii, tata a pierdut magazinul de lângă hipodrom și ne-am mutat la Klang. Au fost vremuri foarte grele, când tata uita să mai vină

acasă cu săptămânile. Ne era foame zile în șir. Frații mei furau alimente din magazinele din oraș, dar negustorii i-au recunoscut și au venit la casa noastră să-i bată. Biata mama a trebuit să alerge la ușa din față, să le cadă la picioare implorând și rugându-i să-i ierte. Și tot atunci au început să apară indivizi ciudați, care pur și simplu intrau peste noi în casă, cu pași țanțoși, în speranța de a găsi ceva de valoare ca să ia cu ei. Însă plecau cu mâna goală, scuiându-ne de gustări ușa. Cumva am supraviețuit cu toții.

A venit și ziua când am trecut toate cele cinci examene la sfârșitul clasei a cincea și am devenit profesoară calificată, dar am decis că nu vreau să lucrez. De ce? Pentru că era timpul să mă căsătoresc cu omul bogat din visurile mele. Nu voiam să lucrez, așa cum nu voiam nici să cresc copii, ci să supraveghez servitori. Dar datorită soțului meu minunat nu am servitori pe care să-i supraveghez.

Când m-am dus la început să locuiesc în casa soacrei-păianjen, am fost foarte bună și politicoasă cu ea. Am ajutat-o să taie legumele și uneori chiar am măturat prin casă, dar vedeam că era nemulțumită de mine. De fiecare dată când se uita la mine, simțeam dezaprobarea rece din ochii ei fioroși. Tot ce făceam era greșit. Îmi arunca niște căutători scurte, care mă acuzau de parcă eram un hoț în casa ei.

Asta s-a întâmplat mulți ani până mi-am dat seama că îi furasem ce avea mai de preț. I-l furasem pe fiul ei. După un timp au început să mă îngrijoreze privirile ei, pline de atâta invidie. Auzeam gelozia împrôșcându-mă de ciudă de câte ori deschidea gura. Când am fost însărcinată pentru prima dată, cu Nash, cineva mi-a spus că dacă mănânc flori de șofran aduse special din India, o mulțime de portocale și petale de flori de hibiscus, copilul se va naște cu ten deschis. Așa că am ieșit și am cumpărat aceste lucruri în secret și le-am mâncat în camera noastră, cu ușa încuiată, ca să nu mă vadă și să nu-și abată ochii răi asupra mea. După trei luni în casa aceea, m-am simțit de multe ori rău și a trebuit să stau afară, pe verandă, departe de ochii ei invidioși. Sunt sigură că soacră-mea a văzut cojile de portocală și bobocii de flori în coșul de gunoi și le-a privit cu ochi și gând pizmaș, pentru că fiul meu Nash s-a născut cu ten întunecat. Când am fost însărcinată cu cele două fiice, am mâncat exact aceleași lucruri și totuși atât Dimple, cât și Bella sunt albe. Așa se întâmplă când intervin ochii răi.

Am fost întotdeauna precaută cu rudele soțului. Mă gândeam că se ocupă cu lucruri ciudate. Uite cât de puternică le este magia asupra fratelui meu! După atâția ani și chiar și după ce a făcut atâția bani, încât fetele tinere i se

aruncă la picioare, el este în continuare profund devotat soției lui realmente neinteresante. Și apoi mai este și chestia asta stranie pe care o au toți în legătură cu fata aceea moartă, Mohini. Păi, nici nu pot pomeni de ea în prezența lui Lakshman! Iese din încăpere de cum îi pronunț numele. Odată a venit la mine așa de furios când i-am pomenit numele în toiul unei discuții aprinse, că am crezut că vrea să mă omoare. Și-a încleștat mâinile pe gâtul meu și le-am simțit cum îi freacă să se strângă violent. Când m-am învinateț la față aproape sufocată, m-a împins cu o căutătură ca de om bolnav, cu mâinile atârându-i inerte pe lângă corp. Modul în care întreaga familie păstrează vie în viața lor imaginea unei fete moarte este de-a dreptul nesănătos. Când soțului meu i-a fost arătată pentru prima dată fiica noastră, s-a făcut alb ca varul.

— Mohini, șopti el ca un prost nebun.

— Nu, Dimple¹⁹! i-am spus, pentru că hotărâsem să-i dau fiicei mele numele unei celebre vedete indiene de cinema. Nu văd nicio asemănare la ea cu rudele soțului meu. De fapt, Dimple arată exact ca mama mea. Are aceeași structură osoasă. Pomeți superbi pe o față în formă de inimă. Păianjenul a venit s-o vadă pe Dimple și a vrut să-i punem numele de Nisha. Asta înseamnă Lună nouă sau ceva asemănător. A spus că dacă dai copilului un nume fără sens, îi faci și viața copilului lipsită de sens, dar eu nu cred în prostiile astea de modă veche. Am vrut un nume frumos, modern, așa că a rămas Dimple. Nu este Dimple un nume mult mai bun decât Nisha? După ce am adus-o acasă pe Dimple din spital, cumnatul meu Sevenese, care e un ciudat, a venit în vizită. S-a dus la leagăn să se uite la Dimple și s-a albit. Chiar sub ochii mei s-a întors palid, cu fața schimonosită de groază.

— Oh, nu, nu și tu! a strigat el.

— Ce?! Ce este?! am țipat, alergând spre leagăn, gândindu-mă că bebelușului i se oprise respirația sau se întâmplase altceva la fel de îngrozitor, dar, în leagănul cu roz și alb, Dimple dormea dusă. Piepșorul i se ridica ușor și cobora în mișcări foarte mici, iar vârful limbii roz îi ieșea cu drăgălășenie printre buze. I-am atins obrazul și era moale și cald. M-am uitat la Sevenese furioasă pentru sperietura pe care mi-o trăsesese, dar își revenise la față.

— Ce a fost asta? De ce ai spus așa ceva? I-am întrebat iritată.

El zâmbi neglijent și răspunse:

— A, nimic, doar că a călcat cineva pe mormântul meu!

¹⁹ *Gropiță (de obraz)* - un fel de alint pentru bebeluși, dar și nume. (n.tr.)

Îmi venea să-l plesnesc, dar am insistat să-mi dea un răspuns. A continuat să pufnească în răs și să schimbe vorba un timp, dar, cum nu ne simpatizaserăm niciodată, conversația se lega greu. Se ridică și plecă brusc ca și când, dacă ar mai fi întârziat în casa mea, ar fi fost un chin de nesuportat. Uneori cred că-i venit din altă lume. Nu-l înțeleg.

Sevenese nu este singurul individ greu de descifrat pentru mine. Mi-e greu să pricep oamenii în general. De ce este bunătatea mea mereu răsplătită cu invidie și răutate? Chiar și familia mea, când le-a fost la socoteală, au uitat cât bine le făcusem. Uneori, când părinții mei se certau, mama devenea foarte deprimată. Se ducea în dormitorul ei, închidea ferestrele și stătea în pat zile întregi, fără să facă nimic. Când mă strecuram lângă ea, nici măcar pupilele nu i se mișcau. Fața ei nu exprima nimic. Avea ochii goi. În momentele acelea, alternam între panica incredibilă că nu va ieși din tranșă și necesitatea de-a o lovi tare doar ca să văd dacă pot stârni o reacție din partea ei. În acele zile întunecate, eu eram cea care cumpăra mâncare pentru familie din banii primiți, pentru că o învățam pe vecina de alături, doamna Muthu, să scrie și să citească în malaeză. Eu eram cea care ieșea, cumpăra pâine și apoi o împărțeam cu frații mei. Toată lumea venea în bucătărie, mânca în grabă și ieșea iarăși, ca să nu aibă de-a face cu mama care zăcea ca în comă. Acum, ei refuză să admită că îmi datorează ajutor.

Mi-am cheltuit ultimul cent cu ei, chiar dacă eram încă un copil pe atunci, însă acum, bogați fiind, în conacele lor mari, ei îmi întorc spatele.

— Taie din cheltuieli ca să te descurci! urlă ei, de parcă așa aș ține lupii la distanță.

— Alte persoane trăiesc cu mai puțin, îmi strigă rudele disprețuitoare. Apoi se strâmbă dezaprobator și întrebă moralizator: Ce-ai făcut cu banii pe care ți i-am dat ultima oară?

Ca și când două sau cinci mii ar tine o viață. Vor să trăiesc ca păianjenul, dar nu o voi face. De ce să trăiesc ca un avar numărând fiecare bănuț, când am astfel de rude bogate?

La început, când ne-am mutat în casa nouă, eu și Lakshmanan ne zbăteam să plătim facturile, dar, cum sunt descurcăreață din fire, m-am apucat să intermediez căsătorii. Să găsec niște mirese unor miri. Eu am fost cea care i-a găsit lui Jeyan mireasă, cheltuind din banii mei pentru a călători până la Seremban să-i vânez o soție. Da, am primit un comision, dar cu greu mi-a acoperit cheltuielile. Și ce mai floare i-am găsit! Bine, fata nu avea nicio calificare, dar pentru un individ ca el, ea era un premiu absolut. După

căsătoria lor, i-am invitat să vină și să stea cu noi în casa noastră și au rămas timp de trei luni, mâncând și trăind alături de noi ca și când era și casa lor. M-am dus chiar și la un vraci chinez, un *sinseh*, să-i procur rădăcini medicinale și pulberi pentru a-i crește potența. Era un bărbat firav. Crede-mă, doar datorită eforturilor mele le au acum pe cele două fiice. Și ce-am primit în schimb?

Târfulița a început să-i facă ochi dulci soțului meu. Am salvat-o să nu rămână nemăritată și am adus-o în propria mea casă, ca să nu trebuiască să trăiască în umbra lungă a păianjenului – și cum mi-a răsplătit bunătatea? Încercând să-mi seducă soțul! A fost nerecunoscătoare, dar foarte inteligentă. Nerușinata intrigantă zăbovea prin bucătărie, aranjată din cap până în picioare în hainele ei cele mai bune, de duminică, vrând să se dea drept exemplu de model de virtute casnică. Insista să gătească pentru fiecare masă. Suportam în tăcere bucăți fără gust de carne plutind într-o tocăniță apoasă. Apoi, într-o zi, l-am văzut pe soțul meu cum așază o bucată de carne macră pe masă ca s-o gătească. Îndrăznise să-i ceară *soțului meu* să-i cumpere carne! Eu fac singură piața și ea se dă cochetă, se vâra cu șiretenie pe sub pielea bărbatului meu! Am văzut imediat pericolul. Știu cum funcționează mintea unei femei. Femeile sunt mult mai periculoase decât bărbații. Ca om, bărbatul nu-i decât o prelungire neavizată a aceluși sul de carne ce-i atârna între picioare. Iar femeia este animalul de pradă.

Inima unei femei este ca o gură plină de dinți lungi, crescuți în interior. Fiecare ascuțit la vârf, perfect mascat de o față frumos machiată, cu o privire blândă, un picior ușor petrecut peste celălalt, o coapsă mătăsoasă, o încheietură de mână albă sau o ceafă expusă, perfect netedă. Ea își înfige unul după altul dinții în prada ei luată pe nepregătite și, cu cât se zbate mai tare el, cu atât strânsoarea ei devine mai fermă, până când el este complet captiv și paralizat, supus. Soțul meu era foarte frumos și îl dorea pentru ea. El nu era conștient de dinții vreunei fiare, dar eu eram. Apoi, într-o seară mi-a furat cea mai bună rețetă de mâncare și a încercat s-o prezinte ca fiind a ei chiar în fața mea. Câtă neobrăzare pe femeia aia!

Până aici i-a fost!

Femeia visa prosteste, închipuindu-și-l pe soțul meu pe un cal alb. El nu este un erou. Nu are nici măcar un dram de tandrețe. Este ca un leu, prea egoist și prea mare pentru a fi capabil de iubire. Cum ea, ca femeie, era ca un șoarece, ar fi mestecat-o și scuipat-o în câteva minute, încă nesatisfăcut. Văzuse certurile noastre violente și se convinsese că eu și soțul meu eram dușmani.

— Nu, i-am spus femeii care rămăsese cu gura căscată. Eu și soțul meu suntem precum cele două lame ale unei foarfeci de grădină, uniți la mijloc, mereu înfoindu-ne unul la altul, însă tăind în jumătate pe oricine intervine între noi. Vezi unde stai tu chiar în acest moment? am întrebat-o. În mijloc! am țipat. El este în sângele meu și eu sunt în al lui! Uneori mă supără atât de tare, că vreau să-i torn ulei încins în buric în timp ce doarme sau să-l arunc la crocodili, ca ei să-i dizolve totul, oase, păr, coarne, copite, piele și chiar ochelarii. Dar în alte dăți sunt geloasă până și pe aerul pe care-l respiră. Sunt geloasă până în pragul nebuniei chiar și pe femeile la care se uită la televizor!

Nu, ea nu știa despre pasiunea mea! Nu și-ar fi putut-o imagina. A rămas șocată și căsca gura ca un pește pe uscat. Dragostea mea este ca o plantă carnivoră care trăiește consumând insecte ca ea. Chiar și atunci când mă vezi sărind la el într-o furie neagră dând să-i scot ochii sau chiar și când îl împing pe fiul său, Nash, în el, îl iubesc profund și nu-l las să plece. Este al meu! Cu toate astea, atât de secretă este dragostea mea, că nici măcar soțul meu, obiectul pasiunii mele incontrollable, nu știe de ea. Da, am învățat de timpuriu că dragostea mea e ca un bici pe care l-ar putea folosi împotriva mea, dacă ar afla, așa că l-am lăsat să creadă în continuare că îl urăsc. Că detest până și să-l văd!

— Ieșiți afară din casa mea! am țipat la amândoi.

Începuse să mă irite să-l văd pe Jeyan și ochii lui patetici, bolnavi de dragoste. Stătea pe lângă curva intrigantă, uitându-se la ea ca un câine prost. Uneori parcă găfâia chiar ca unul. Le-am dat douăzeci și patru de ore să-și găsească o nouă locuință. Din fericire, au avut nevoie de mai puțin.

După ce am scăpat de cele două lipitori care trăiau pe spinarea mea, au început să se întâmple lucruri bune. Lakshmanan a reușit să încheie o tranzacție pe un teren cu niște oameni de afaceri chinezi. De obicei îl înșelau pe față. Îl foloseau să le facă toată drumurile pentru hârtii și, când era momentul să semneze actele, îl excludeau, împărțind câștigurile între ei. Venea acasă plângând cu amărăciune că singurul lucru drept la un chinez era părul. Îi ascultam mereu nemulțumirile, îi oblojeam rănilor, dar îl trimiteam imediat înapoi pe câmpul de luptă.

— Ești un bărbat ca leul, regele junglei, rage ca unul, i-am spus.

Și, în sfârșit, după mai multe ratări, a încheiat prima sa afacere. *A obținut șase mii de ringgiți*, mi i-a adus și mi i-a dat. Nu vă puteți imagina ce înseamnă suma asta după ce toată viața te-ai străduit să strângi câțiva cenți. Șase mii era o sumă uimitoare de bani pe vremea aceea. Închipuie-ți că salariul unui

profesor era de aproximativ patru sute de ringgiți pe lună, ca să-ți faci o idee cam despre ce avere era vorba. Dar nu am fost zgârcită ca dezgustătorul de păianjen și am refuzat să-i pun deoparte asemenea ei, ca să nu-i îndrăgesc prea mult. Așa că i-am organizat lui Nash o petrecere de ziua lui de toată minunea. O, a fost grozav! Kuantanul nu mai văzuse așa ceva. În primul rând, am ieșit și mi-am cumpărat o rochie uimitoare – negru cu roșu –, cu gulcr înalt și mâneci scurte. Pentru a se potrivi cu ținuta, am aruncat o sumă exorbitantă pe o pereche divină de pantofi roșii. Apoi am mai risipit două mii de ringgiți pe un colier la baza gâtului, unul perfect cum nici nu visasem vreodată să am. Încărcat cu diamante veritabile și rubine cât unghiile de la picioare, era o piesă foarte frumoasă.

După care am planificat petrecerea și am început pregătirile.

Frigiderul pe care l-am comandat de la Kuala Lumpur a ajuns și apoi, în cele din urmă, a venit și ziua petrecerii. Mi-am încălțat noua pereche de pantofi roșii și nu-mi venea să cred că eu eram în oglindă. Coafeza și cosmeticiana făcuseră o treabă fantastică. Erau cele mai scumpe din Kuantan, dar categoric erau artiste în profesia lor. La ora cinci, au început să sosească oaspeții. Copiii erau îmbrăcați ca niște adulți în miniatură, cu volane, panglici și papioane mici.

Am avut tortul obișnuit, din jeleu, și limonadă în grădină, dar adevărata petrecere a fost mai târziu, mult mai târziu, când toți omuleții pleaseră și au rămas numai invitații adulți, eleganți, femeii cu corset în talie și șolduri rapide în mișcări, precum și bărbați cu ochi secretoși, mijiti a pericol. Angajasem o firmă de catering pentru petrecerea în aer liber și o mică formație. Apoi au fost focuri de artificii și șampanie bună. Ne-am scos pantofii și am dansat cu picioarele goale pe iarbă. A fost nemaipomenit! Toată lumea s-a îmbătat.

Când ne-am trezit dimineață, erau unii care adormiseră pe treptele din fața ușii de la intrare. Am găsit chiar și o pereche de chiloți în frigider. Lumea încă pomenește de ziua respectivă. Dar după petrecerea mea, lucrurile iarăși au mers prost. Lakshman a pierdut la joc ultimele două mii și, dintr-odată, am rămas din nou fără bani. Toți oamenii care veniseră la petrecere și ne-au copleșit după cu bilețele de mulțumiri au refuzat să ne ajute. Una dintre femeii chiar s-a prefăcut că nu-i acasă când m-am dus să apelez la ea. Bella a împlinit cinci ani și nu am mai avut bani nici măcar de un tort.

Ca să pot cumpăra alimente pentru copiii mei, am amanetat colierul nou în valoare de două mii de ringgiți pentru un mizilic de 390 de ringgiți. Îmi aduc aminte cum s-au luminat ochii chinezului dindărătul gratiilor de fier de la

ghișeu când i-am întins colierul. Îmi aduc aminte cum s-a prefăcut că-l studiază fără tragere de inimă sub o lupă crăpată. Au trecut șase luni, dar nu am mai avut bani să răscumpăr colierul. Lakshman a dus biletul de amanet la păianjen pentru a vedea dacă nu dorește ea să-l răscumpere și să-l păstreze până când ne vom putea permite să-l cumpărăm din nou de la ea, dar creatura plină de ură a spus:

— Nu vreau să am nimic de-a face cu risipele tale inutile!

Și, astfel, frumosul meu colier a rămas la chinezul cu privire de negustor parșiv. Eu și Lakshman am început să ne certăm urât. O, cum ne mai certam! Puteam ajunge la lovituri de la o neînțelegerere legată de felul cum am pregătit ouăle în dimineața aceea. Foarte repede am ajuns să auzim între noi zgomotul înăbușit de carne lovită de pumni sau palme. N-am mai gătit. De cele mai multe ori obișnuiam să cumpăr din oraș ceva pentru mine și copii și cred că l-am auzit făcându-și iahnie de linte și turte când se întorcea seara. Mânca de unul singur la parter. Până ajungea sus la dormitor, eram deja în pat. Ca să mă irite, obișnuia să mi-o prezinte pe mama lui ca un exemplu deosebit.

— Ea nu și-a luat în viața ei mâncare la pachet din oraș, niciodată!

Începuseră să fie din ce în ce mai puțini bani pentru mine. Mâncarea era foarte scumpă și nu mai aveam de la cine să împrumut.

Apoi, brusc, când Nash a făcut nouă ani, tatăl lui a încheiat o altă afacere. A venit acasă cu nouă mii de ringgiți. În noaptea aceea am început să vorbim din nou și tot atunci i-am spus:

— Ne-a fost de ajuns până acum! Este timpul să ne mutăm la oraș. Să ne încercăm norocul în Kuala Lumpur.

Mă săturasem și obosisem să trăiesc pe malul unei gârle, într-un orașel în care toată lumea știa ce face toată lumea. Oricum nu aveam prieteni de lăsat în urmă în Kuantan. Până și vecinii mă tratau cu răceală. Eram bucuroasă să plec. Singura persoană pe care o agream era socrul meu. El se purta mereu frumos cu mine. Când eram disperată, obișnuiam să-l vizitez la locul lui de muncă și îmi strecura câțiva ringgiți în buzunar pentru mâncare la copii. Când toate lucrurile noastre au fost urcate în camion, m-am întors să mă mai uit o dată la casă și-am gândit: „O, zeu, cât de mult te urăsc!”

Lakshmi

Aah, vrei să știi despre coaja de *durian* aruncată prin aer! Ia loc lângă mine pe pat și vom călători împreună înapoi în trecutul tulbure. Era în perioada

aceea monstruoasă când patima pentru jocurile de noroc a lui Lakshmanan ne făcuse tuturor viața un iad pe pământ.

— Ama! m-a chemat Anna.

Am ignorat chemarea ei. O văzusem venind cu un fruct de *durian*. Tocmai mă certasem cu Ayah pentru că îl surprinsesem dându-i bani lui Lakshmanan pe ascuns. Asta mă făcea să par un monstru și îi dădea fiului nostru impresia că jocurile de noroc erau în regulă. Eram aspră cu copiii mei, pentru că îi iubesc și am vrut ce-i mai bun pentru ei. Dacă am fi avut un trai mai ușor, aș fi vrut și eu să-i pot strecura câteva bancnote din când în când în semn de împăcare, dar voiam să-l îndrept pe Lakshmanan. Voiam să renunțe la acest prost obicei și mi-a displăcut profund poziția slabă a tatălui său.

— Ama! mă strigară Anna și Lalita în cor.

Am pufnit și le-am ignorat strigătele. Zgomotul de pași se apropie de patul meu. M-am întors pe o parte și mi-am fixat privirea pe fereastră spre mahalaua pustie. Era prea cald afară. Toată lumea stătea înăuntru, la răcoarea ventilatoarelor. Am simțit-o pe Anna cum se sprijină de stâlpul patului.

— Ama, ți-am adus *durian*, șopti încet.

În vârstă de douăzeci și ceva de ani, Anna nu avea frumusețea răpitoare a lui Mohini, dar era expresia vie a acelei sintagme incitante malaysiene *tahan tengok*. Cu cât te uitai mai mult la ea, cu atât descopereai mai multe trăsături de apreciat și admirat. În ziua aceea, mă văzu din profil rigidă și irascibilă. I-am sesizat urma de teamă din voce și m-am îmbunat oarecum. Plus că simțeam parfumul de *durian*, fructul meu preferat. Dacă ar mai fi stat o secundă, m-aș fi întors spre ea zâmbind, dar am auzit-o cum se ridică și pleacă. Am fost dezamăgită și rănită că n-a insistat, că nu s-a străduit mai mult să mă convingă. O să-mi aducă fructul pe o farfurie și atunci îl voi accepta, m-am gândit. I-am auzit pașii îndreptându-se spre verandă.

— Papa, o aud strigându-l pe tatăl ei.

Vocea ei era vizibil mai fericită și mai ușoară.

Indiferent ce am făcut sau câte sacrificii am îndurat pentru copiii mei, l-au tratat întotdeauna pe tatăl lor cu o atenție deosebită și blândețe. Cu siguranță, eu meritam aprecierea pentru tot ceea ce erau! Bucuria din vocea ei m-a enervat în acea zi. Au mers la bucătărie râzând fericiți. Fără mine. Parcă îmi imaginam scena. Ziarele răspândite pe podea și întregul ritual interesant de deschidere a fructului cu țepi. Trebuia ținut cu ajutorul unui tampon gros de cârpe și lovit cu un cuțit mare. Coaja se fisura și urma anticiparea... Cât de moale are pulpa? Cât de cremos este miezul? A meritat să fie cumpărat?

Trebuie să fi fost un fruct bun, pentru că am auzit un murmur de aprobare. Cineva râse. Se contura o conversație ușoară. Am așteptat un timp, dar nimeni n-a venit să-mi aducă partea mea pe o farfurie. Oare, pur și simplu, au uitat că îmi plăcea la nebunie, oare chiar uitaseră că exist? Ascultându-le vorbăria relaxată, un nou val de ostilitate îmi cuprinse stomacul, mai violent decât nervii dinainte. Am sărit din pat. Pieptul îmi găjâia de furie. Niciodată nu știu de unde vine furia, dar când apare, șterge totul. Uitam de rațiune, sănătate mintală, totul. Este ca o forță intolerabilă dinăuntru și, pur și simplu, vreau s-o transfer. Să scap de ea. Gâfâind cu furie, m-am repezit în bucătărie. Scena fericită – ei cu gurile pline de pastă cremoasă – se schimbă când se întoarseră cu fețele surprinse, aproape îngrozite spre mine de parcă eram un intrus. Poate că m-am uitat la ei ca un monstru. Eram atât de furioasă, încât mi se încețoșase privirea. Nu gândeam. Ceva fierbinte și urât mi se adună în stomac și-mi explodă la baza craniului. Vedeam negru în jur. Totul devenise negru. Monstrul din interiorul meu preluase controlul. Am ridicat de jos o coajă de durian plină de spini mari și am aruncat-o cu putere drept spre Anna. Slavă Domnului că s-a ferit. Coaja a vâjâit peste capul ei ca un glonț verde-crem și s-a izbit de peretele bucătăriei, spinii duri înfigându-se în el.

Ne-am uitat una la alta, ea incredibil de șocată, iar eu, eliberată de monstrul furios, confuză. Nimeni nu mișca. Nimeni n-a spus vreun cuvânt când m-am întors și m-am dus înapoi în pat. Nu-ți pot descrie ce emoții mă încercau. Nimeni n-a venit la mine să mă îmbrățișeze sau să-mi vorbească. Casa, pur și simplu, amuțise. Apoi i-am auzit mișcându-se, făcând curățenie, deschizând ușile, o mătură care ștergea podeaua, cojile de *durian* aruncate în coșul de gunoi, apa care curgea de la robinet și foșnetul ziarelor din verandă. Nimeni nu a venit să vadă de o femeie abătută, în vârstă, cu umerii gârboviți și cu inima frântă.

Nu intenționasem să-i fac rău. O iubeam pe fiica mea. Revăd deseori momentul când coaja de durian a vâjâit inexorabil prin aer, pe lângă fața ei șocată. Aș fi putut s-o omor sau, cu siguranță, s-o las desfigurată pe viață dacă nu se ferea. M-am simțit obosită și epuizată. Abia puteam îndura. Am plâns pentru femeia care am fost. Am plâns că nu am avut curajul de a face primul pas și am plâns de incapacitatea mea de a-mi strânge la piept fata și să-i spun: „Anna, viața mea, îmi pare rău! Tare, tare rău îmi pare, regret profund”. N-am putut decât să aștept. Dacă cineva venea să vorbească cu mine, mi-aș fi cerut scuze. Aș fi spus că-mi pare așa de rău! Dar nimeni nu a venit și nimeni nu a

mai pomenit vreodată despre acest incident. Nu este ciudat că, după toți acești ani, nimeni nu a mai pomenit nimic despre el, nici măcar în trecere?

Anna s-a căsătorit și a plecat să locuiască împreună cu soțul ei, iar noua mea noră, Rani, a venit să locuiască la noi. Nu mă înșelasem în privința ei. Era o cucoană. În orice mod posibil, voia să ne arate că era „orășeancă”. Impresionată de nimic și blazată de toate. Departe de traiul umil al unei familii care trăia într-o casă ca o coștreață de găini mai mare, ne-a surprins cu așteptările și comportamentul ei care ar fi fost mai nimerit unei fiice răsfățate dintr-o familie extrem de bogată sau chiar unei prințese moștenitoare. Sariurile scumpe erau lăsate neglijent într-un morman și agățate pe sârma de rufe de afară pentru câteva zile înainte de a le trimite la curățătoria chimică.

Când a făcut-o prima dată așa cum a intenționat, am fost șocați. Sariurile frumoase sunt amintiri de familie prețioase, care sunt transmise de la mamă la fiică. Încă le mai am pe cele date de mama, strânse cu grijă, împăturate în hârtie și depozitate în cutia mea de lemn. Lalita a întrebat:

— Să-l aduc? Să-l dau jos de pe sârma de rufe?

— Nu, am spus. Să vedem ce face!

De a doua zi am putut vedea că toate zonele ținute direct în soarele puternic de după-amiază începuseră să se decoloreze. Nici măcar în a treia zi nora mea nu a făcut nimic. Părțile expuse se transformau într-un roșu prăfos. Sariul de un roșu aprins era deja distrus.

— Mamă-soacră, știi o curățatorie bună pe aici prin zonă? m-a întrebat Rani neîncrezătoare în a patra zi.

Abia atunci am înțeles că un sari frumos fusese distrus degeaba, doar ca ea să poată părea sofisticată în ochii noștri. Avea creier bun și vorbea inteligent, dar era leneșă. Leneșă la un nivel neașteptat. Nu voia decât să se laude cu medicii, avocații, oamenii de afaceri și neurochirurgul care au venit s-o ceară în căsătorie. N-am vrut să stric relația noastră la acel moment, întrebând-o ce o făcuse să aleagă în loc un profesor pasionat de jocuri de noroc. M-am prefăcut că nu am văzut scrisoarea pe care i-a trimis-o lui Lakshman implorându-l să se însoare cu ea. O dată s-a oferit să taie legume. Am privit-o cu groază cum spală feliile de ceapă și se uită la cartofi de parcă abia atunci îi vedea prima dată în viața ei.

La ora zece a încuiat ușa, ca să reapară la prânz. După ce-am mâncat, s-a întors în camera ei să *doarmă* până când soțul ei a venit acasă. Acesta a fost cel mai șocant lucru pe care l-am văzut vreodată. Niciodată în viața mea nu mai întâlnisem o persoană atât de leneșă. Când a rămas însărcinată cu Nash, a

refuzat chiar să mai intre în bucătărie, susținând că mirosul de mâncare îi făcea rău. Își legase o cârpă în jurul nasului și se așeza pe un scaun, pălăvrăgind în engleză cu Ayah în camera de zi sau pe verandă. Îl plăcea pe Ayah pentru că mereu îi dădea bani pe ascuns. Rămânea în pat și mâncarea trebuia să-i fie dusă în dormitor. Seara voia să meargă la film sau la cină în oraș. Mai e de mirare că nicio sumă de bani nu o sătura vreodată? Bani îi scăpau printre degete ca nisipul fin. Este singura persoană pe care o știu să fi rugat pe cineva care mergea în vacanță în California să-i cumpere două sariuri de la un butic din Bel Air. Este o extravagantă despre care încă vorbesc doamnele de la templu ori de câte ori îi este menționat numele.

Anii de muls vaci în frigul de la primele ore ale dimineții au avut un impact negativ asupra mea, iar astmul meu s-a înrăutățit de atunci. Noaptea, când nu puteam dormi că n-aveam aer, o auzeam șoptindu-i fioros lui Lakshmanan. Instigându-l. Căutând să-l ațâțe. Apoi, într-o dimineață, Lakshmanan a ieșit din cameră și mi-a spus:

— Din moment ce nu am primit toți banii de zestre, cred că e corect să-mi dai ceva. La urma urmei, ai la bancă o mulțime de care nu ai nevoie și cea mai mare parte din ei ai salvat-o datorită eforturilor mele.

În momentul în care a rostit cuvintele, am știut că-s ale ei. Ea îmi voia banii. Doamna risipitoare voia să-i finanțez o fantezie de trai pe picior mare. Stătea în casa mea, mânca de la mine și-l învenina pe fiul meu împotriva mea până târziu în noapte. M-am făcut lividă, dar chiar dacă mă ucidea asta, am refuzat să mă cert cu fiul meu din cauza ei. Știam că stătea în spatele ușii camerei ei, ascultând efectul veninului administrat.

— Pentru ce vrei banii? l-am întrebat calm.

— Vreau să încep o afacere! Sunt afaceri care merg și așa vrea să investesc.

— Înțeleg! Chiar dacă zestre ar fi trebuit să-ți dea familia soției tale, cum i-am dat eu Annei, sunt pregătită să v-ajut – dar mai întâi trebuie să-mi arătați că tu și soția ta sunteți în stare să economisiți și puteți fi responsabili dacă vi se încredințează o sumă mare de bani. Din moment ce tu și soția ta locuiți aici fără să plătiți nimic, arată-mi că ești capabil să pui deoparte o sumă considerabilă din salariul tău timp de două luni și așa fi bucuroasă să-ți dau atunci banii.

— Nu, strigă el. Dă-mi banii acum! Am nevoie de ei acum, nu peste două luni. Până atunci dispar ofertele.

— În două luni vor fi alte oferte. Mereu apar alte oferte.

— Sunt banii mei! Am ajutat la strângerea lor și îi vreau acum!

— Nu, sunt banii mei în acest moment, dar nu am nici intenția de a-i folosi și nici nu-i pot lua cu mine. Totul este pentru copiii mei și mă bucur pentru tine să ieși partea leului, dar numai dacă-mi arăți că ți-o pot încredința. Nu-i ceva nerezonabil, nu?

Un val de furie îi cuprinse fața. Scoase un sunet sugrumat din gât și se repezi orbește spre mine de frustrare. I-am văzut fața neagră, schimbată, venind furioasă spre mine. M-a izbit tare de perete. M-am lovit la cap și la spate. Lipită de perete, m-am uitat la el fără să-mi vină să cred. Am auzit-o pe Lalita vărsând lacrimi inutile în fundul camerei. Ridicase mâna la femeia care îl născuse. Eu îl învățasem asta. Am creat acest monstru, dar noră-mea a fost cea care i-a insuflat viață bestiei. Nu pot descrie durerea din inima mea când se uită înapoi la mine, uluit și îngrozit de ceea ce făcuse. Fiul meu devenise dușmanul meu. Ieși afară din încăperea și merse în camera ei.

Când m-am uitat în oglindă în acea zi, am văzut o femeie tristă, bătrână. Nu m-am recunoscut. Purta, ca și mine, o bluză albă din bumbac ieftin și un sarong vechi decolorat. Gâtul și mâinile îi erau fără bijuterii. Părul ei era deja gri și prins într-un coc simplu, la ceafă. Arăta atât de bătrână. Cine ar fi crezut că avea doar patruzeci de ani? Imaginea din oglindă se uită la mine cu ochii mari, plini de durere. Așa cum am văzut-o, gura mi se deschise. Niciun sunet nu ieși din adâncul ei negru. Mi-a părut foarte rău pentru femeia aceea, pentru că am știut că gaura neagră nu putea exprima pierderea de neimaginat, chiar dacă fiecare celulă din corpul ei urla sub efectul ei. Înainte să mă întorc, m-am uitat la acea străină învinsă stând în picioare în hainele mele. Când am ajuns la ușă și m-am uitat înapoi, imaginea mea nu mai era.

Au plecat două zile mai târziu. S-au mutat într-o casă cu două niveluri, cu un singur dormitor, în apropiere de piață. Rani nici măcar nu s-a deranjat să spună „La revedere” și am revăzut-o abia când s-a născut Nash. Eu, Ayah și Lalita ne-am dus s-o vedem la spital. Copilul era închis la ten ca ea, dar cu ochii mari, rotunzi și plin de sănătate. I-a pus numele de Nash. Era foarte mândră de el și nu prea încântată când am încercat să-l iau în brațe. Le-am adus, după obicei, inele de aur, brățări de mână și de glezne, cum se oferă unui nepot. Le-am așezat pe toate pe corpul lui mic cu mâinile mele și ea le-a strâns pe toate și le-a dat la casa de amanet de îndată ce a ieșit din spital.

Apoi s-a născut Dimple, iar Lakshman a alergat la mine să m-anunțe:

— S-a întors Mohini ca nepoată a ta, a bâiguit prostește.

Săracul băiat! Nu își revenise. Și totuși, în spital, m-am ridicat și am privit copilul care semăna remarcabil cu Mohini a mea cea pierdută. Am luat-o în

brațe, și brusc anii parcă au căzut de pe mine. Am crezut că o țin în brațe pe Mohini a mea. Am crezut că, dacă întorc capul, i-aș vedea geamănul cu părul ondulat gângurind în celălalt pat. Credeam că am o nouă șansă să fac lucrurile cum trebuie de data asta, dar mi-am înălțat privirea și am întâlnit ochi nurorii mele. Ochii ei negri mă supravegheau îndeaproape.

— Arată exact ca mama mea, comentă ea.

Și am știut atunci că bebelușul nu reprezintă deloc o a doua șansă. Noră-mea refuza orice legătură cu noi și ar fi îndepărtat-o cu totul pe Dimple de noi, așa cum făcuse cu Nash și Bella, dacă Lakshman n-ar fi iubit atât de mult copilul, încât s-o facă geloasă pe ea. De aceea, numai Dimple, fără ceilalți doi nepoți, venea să stea cu noi pe perioada vacanțelor școlare.

Oh, am fost bucuroasă s-o primesc pe Dimple în vizită! Îi risipeam în mod voit toate gândurile otrăvite pe care i le inocula Rani. Ea știa că soțul ei nu o iubește, dar voia să-l creadă incapabil de dragoste. Nu putea suporta ideea că el ar putea iubi pe altcineva, fie chiar și fiica lui. Acea latură de gelozie posesivă din ea refuza să se stingă chiar și în fața legăturii materne. Când Dimple a crescut, a devenit și mai evident că nu semăna deloc cu bunica ei maternă, ci cu Mohini. Îl vedeam pe Lakshman holbându-se la Dimple cu un amestec de uimire și surprindere. Ca și când nu-i venea să creadă cât de mult arăta fiica lui ca Mohini. Iar noi abia așteptam venirea vacanțelor școlare de trei ori pe an. Două săptămâni în luna aprilie, după care trei săptămâni în luna august și apoi, perioada cea mai frumoasă dintre toate, întreaga lună decembrie și parte din ianuarie.

Casa părea mai luminoasă, mai mare și era mai bine când Dimple era aici. Lui Ayah îi aducea zâmbetul pe față, pe Sevenese îl făcea vorbăreț, iar eu, în sfârșit, găseam o țintă spre care puteam merge toți banii mei câștigați cu trudă. Nu se puneau problema că nu-i iubesc pe Nash și Bella, dar cel mai mult o iubeam pe Dimple. Oricum, Nash și Bella au fost învățați să ne urască. Aș fi vrut s-o pot ține pe Dimple cu mine tot timpul, dar nu, Rani nu i-ar fi permis asta. Știa că ar însemna să mă lase să câștig. De fapt, ea credea că așa ne chinuie pe fiul meu și pe mine. De când avea Dimple doar cinci ani, a început să trimită bietul copil înainte și înapoi ca un pachet adresat incorect. Oh, ce ochi mari și triști avea fetița! Număram zilele până când venea să stea cu noi și plângeam când i se apropia plecarea. Și după ce ne luam la revedere de la ea, iar mașina lui Lakshman apărea de după colțul străzii, golul sufletesc resimțit atunci era de nedescris. Apoi scoteam calendarul și însemnam data următoarei ei vizite.

Rani le-a impus copiilor ei educația occidentală. Refuzase să-i învețe limba lor maternă, dar am decis că o voi învăța pe Dimple cultura noastră și să vorbească tamila. Era moștenirea ei spirituală și dreptul ei. Am început să-i spun poveștile noastre de familie, pentru că erau multe lucruri pe care voiam să le las în grija ei. Apoi, într-o zi a intrat în cameră și ne-a anunțat că vrea să salveze toate poveștile mele dragi, precum cea cu aborigenii din deșertul roșu din Australia.

— Am hotărât să fac o călătorie de vis a istoriei familiei noastre și când vei muri, o voi prelua eu și voi fi noul custode al parcursului de vis al familiei noastre! spuse ea dându-și importanță.

De atunci, ca un adevărat custode, mergea peste tot cu un reportofon, imprimând pe bandă audio trecutul memorat pentru copiii copiilor ei. În sfârșit, exista un sens în existența mea!

Anii treceau, dar nu puteam găsi un mire pentru Lalita. Nu reușise să treacă examenul final la Clasa a Treia, în ciuda faptului că l-a dat de trei ori. Neavând nicio calificare, a vrut să devină infirmieră, dar n-am fost de acord nici în ruptul capului. Cum aș putea-o lăsa pe fiica mea să spele bărbați străini în părțile intime? Nu, nu, un astfel de loc de muncă murdar nu era pentru fiica mea. Am trimis-o la școala de dactilografe, dar ori de câte ori mergea la un interviu, era atât de emoționată, că nu se putea opri din făcut greșeli. Eram disperată. Dacă ar fi avut de lucru, puteam să-i găsesc un soț, dar cu înfățișarea ei și șomeră pe deasupra, nici măcar o zestre de douăzeci de mii nu scotea la rampă decât indivizi nepotrivți, cu caracter suspect – divorțați, ciudat de bătrâni sau escroci iresponsabili, în căutare de bani. Și odată, un bărbat atât de gras că m-am speriat închipuindu-mi-o pe biata Lalita sufocată sub el.

Anii treceau repede și sănătatea mea se deteriora. Doza de pastile mici, roz crescuse de la un sfert la una și jumătate. Erau atât de puternice, încât îmi făceau corpul să tremure, dar nu exista nicio altă modalitate de a-mi tine astmul sub control. Îmi vâram ziare îndoite la piept și spate pentru a mă feri de aerul rece al nopții. Oasele care mă dureau îmi spuneau că am îmbătrânit. Zilele zburau ca vântul prin copaci, cenușii, fără să se deosebească între ele.

Sevenese s-a apucat de studiul astrologiei și a început să prezică viitorul. A exersat pe prietenii lui, care veneau în vizită, ducându-și astrogramele la subraț. Înainte de a pleca în excursiile sale, îmi lăsa plicuri pline cu interpretări pentru ca amicii lui să treacă să le ia. S-a dovedit că era atât de bun la ghicit, încât apăreau străini la ușa noastră ținându-și diagramele în mâna dreaptă.

— Te rog! îl implorau. Fiica mea se mărită. Va fi acest băiat o partidă bună?

Teancurile de bani de pe masa lui creșteau treptat, dar mi-am dat seama că cu cât se afunda mai adânc în lumea aceea întunecată, cu atât bea mai mult, iar disperarea lui creștea, era tot mai cinic, iar farmecul lui și mai sălbatic. Nu voia să se căsătorească și să se așeze la casa lui. Femeile pentru el erau jucării cu ochi vicleni, iar copiii perpetuau o specie dezgustătoare.

— Omul este mai rău decât fiara, zicea el. Crocodilii urcă malul să iasă din apă în timpul marilor secete pentru a împărți cu lei hrana, dar omul îl otrăvește pe aproapele său înainte de a împărți din a lui!

Bea prea mult și se întorcea acasă târziu, clătînându-se și mormăind în barbă, cu ochii roșii și părul ciufulit. Uneori, mirosea a parfum persistent. Parfum ieftin. Nu era nevoie să întreb unde a fost. Exista în oraș un loc deocheat numit Barul de Lapte. Sevenese fusese văzut trecând pe lângă doamnele de la templu spre ușile batante ale barului. Femei machiate strident, nu prea tinere, dar încă cu picioare netede fumau în fața localului. Adesea își pierdea cheile și lovea în ușă mult după miezul nopții, cântând în malaeză după Lalita să-i deschidă ușa.

— *Achi, achi Buka Pintu!*

Mi-era teamă că devenise alcoolic.

Jeyan nici măcar nu încercase să dea examenul de Clasa a Treia. Știa că nu-l putea trece. S-a făcut cititor de contoare la Departamentul de Energie Electrică. Când a venit vremea să se căsătorească, Rani, care se apucase de pețit contra unui comision, a trimis vorbă că i-a găsit o soție. Pentru Lalita nu erau pretendenți. Avea deja treizeci de ani. Aproape prea bătrână pentru a se mai putea căsători.

Lalita

Când Rani a găsit o mireasă pentru Jeyan, mama l-a dus să vadă fata. A revenit plină de optimism și bună dispoziție. Fata vizată era albă la piele și plăcută. Mama a spus că, în viața lui anterioară, Jeyan trebuie să fi câștigat o karma excelentă pentru a merita o astfel de fată în viața aceasta. Ratha era orfană, crescută prin grija unei mătuși care a reușit să-i pună deoparte o zestre de cinci mii de ringgiți. A fost o sumă extrem de mică cu care să se negocieze, dar mama era atât de hotărâtă să aibă fata pentru Jeyan, încât ar fi acceptat și dacă nu exista nicio zestre pe masă.

L-am urmărit pe Jeyan cum stătea pe un scaun și se uita la mama mut, placid, după cum îi era felul. Se prea poate să o fi ascultat pe mama atunci, dar îl cunosc prea bine pe fratele meu. Cu preocuparea unui copil, el retrăia în gând amintirea prețioasă a unei priviri ațintite spre el, cu coada ochiului, ca din întâmplare. Nu-i stătea gândul decât la o pereche de picioare desenate cu henna care ieșeau de sub pliurile din față ale unui sari roșu cu verde și la o pereche de mâini mici care îl serviseră cu ceai și împărțiseră cu timiditate prăjituri moi celor din jur.

În spatele expresiei lui neatente ardea un fel de emoție suprimată. Esența însăși a acelei femei era deja în el. Jeyan visa. La parfum de mosc lucind pe sânii umflați, la piele acoperită cu puf mătășos și un corp care se mișca sub el ca o lebădă alunecând pe apă. Visa la o viață dulce cu Ratha.

S-a fixat data nunții. S-au hotărât că va fi o nuntă mică, simplă, într-un templu. De fapt, mama a decis acest lucru. Fata nu avea rude, iar mamei nu-i plăceau manifestările publice spectaculoase de bogăție. Părea logic să fie o nuntă mică. Am încuiat casa și ne-am dus să stăm la vărul mamei din Kuala Lumpur. Locuința lui era mică și plină de copii obraznici. Toată ziua alergau înjur țipând, căzând peste adulți și peste piesele de mobilier. Se luptau unul cu altul, strigau, apoi cântau și se rostogoleau pe scări ca niște bile de cauciuc, de parcă nu erau din carne și oase. Urma să plecăm din casa aceea spre ceremonia simplă programată la templu.

În ziua cea mare, fratele meu arăta strălucitor când ieși în hol într-un *veshti* alb, cu capul împodobit cu un turban de mire. Stătea drept și înalt în fața mamei ca să-i dea binecuvântarea. Pentru prima dată, fața lui pătrată se animase și exprima nerăbdare. În timp ce mama rămăsese pe loc pentru a savura plăcerea de a-i fi asigurat o căsătorie cu o mireasă așa de frumoasă fiului ei banal, unul dintre băieții gazdei, chiuind ca pieile roșii, o zbughi în hol și imediat alunecă pe o pată de ulei. În vreme ce toți eram atenți și-l priveam, băiatul patină ciudat pe podea ca un țipar uriaș. Țiparul se prăbuși drept în ornamentele de sărbătoare pregătite pentru nunta fratelui meu. Un platou de argint mare cu *kumkum* zbură prin aer, din el se înălță praf roșu ca o ceață roșie înainte de a cădea la pământ, rostogolindu-se cu zgomot, împrăștiind pulbere fină peste tot pe podea. Zgomotul platoului care căzuse și se învârtea la nesfârșit pe podeaua de gresie era asurzitor. Zâmbetul mamei dispăru, iar fața ei deveni ca o mască de uimire fără margini.

Pentru câteva secunde, nimeni nu se mișcă. Până și băiețelul care cauzase Big Bangul înghețase de frică. Stătea pe podea și privea cu ochi mari, speriați

expresia teribilă a mamei. Mama se uita la mizeria de pe podea ca și cum nu era praf roșu, ieftin, care se putea cumpăra de la orice băcănie, ci o baltă de sânge strânsă de la trupurile neînsuflețite ale copiilor ei uciși.

— De ce, oh, de ce a trebuit băiatul ăsta prost să-și caute drum tocmai pe aici din toată casa? murmură ea clătinând din cap. Este un semn rău, dar a venit prea târziu! Nu mai este nimic de făcut, decât ce-am planificat deja.

Și acestea fiind zise, chipul ei împietri. Părea că se grăbește în gesturi. Zeii vorbiseră, dar o făcuseră prea târziu: nunta trebuia să continue. Mama îl ajută pe copilul aiurit să se ridice, îl goni cu asprime și instrui o fată care asista în apropiere să curețe mizeria, după care pași în față și-l binecuvântă pe fiul ei, spunând răspicat: „Du-te cu zeii!” Apoi tata înaintă și el ca să-l binecuvânteze pe Jeyan.

Mirele s-a urcat într-o mașină decorată cu panglici albastre și argintii, iar toți ceilalți invitați ne-am înghesuit în celelalte automobile disponibile. Am mers alături de mama, care avea fața ca de granit și pașii hotărâți asemenea unui soldat la marș. În mașină stătea țeapănă, fără să spună nimic și privea în gol pe fereastră. O dată a oftat încet a părere de rău. Nu simțeam ca și cum ne îndreptam spre o casă mortuară în ținute nepotrivite, mama în sariul ei de culoarea fructului de mango, iar eu într-unul albastru regal, cu bordură din cea mai strălucitoare nuanță de fucsia.

În sinea mea consideram că mama exagera în privința superstiției, cu toate că nu am îndrăznit să deschid gura să spun ceva. Fusesse, pur și simplu, un accident. Era o minune că nu se întâmplase mai devreme. În fața templului, mașina a încetinit și s-a oprit. Jeyan s-a dat jos. În soarele amiezii, costumul lui alb nou era orbitor. Cineva îi aranjă turbanul să stea drept. Era rege în ziua aceea. Mirele mulțumi, dând aprobator din cap. Era emoționat.

În interiorul templului, mama le zâmbi femeilor prezente care erau gătite și împodobite din abundență cu bijuterii. Acestea se opriră din comentariile șoptite la adresa miresei ca să-i răspundă mamei la fel. După ce ea trecu printre ele, își reluară bârfa, buzele lor alternând între vorbărie și tăcere, dar ochii lor negri rămânând mereu alerți, cuprinzând sala și mulțimea. Pe mine mă priviră cu compătimire.

Ne-am oprit lângă baldachin și am urmărit-o pe mireasă cum înaintează escortată de mătușa ei în vârstă și o prietenă. Mi s-a părut că arăta foarte frumos într-un sari roz mai cu puncte mici, verzi și aurii și o bordură aurie brodată intens. Era subțire și grațioasă. Într-adevăr, Jeyan era extrem de norocos. Ajunsă lângă lectică, își îndoi picioarele sub ea și alunecă pe perne

alături de fratele meu. Se așezase cu atâta firesc în mișcări, încât m-am întrebat din nou de ce oare o fată atât de drăguță acceptase să se mărite cu fratele meu. Purta o mulțime de bijuterii, dar bănuiam că majoritatea erau de decor. Știam că era săracă. În vreme ce analizam situația, mi-am dat seama că din ochii ei lăsați în jos se rostogoleau nestingherite lacrimi care i se scurgeau pe sariul scump, ales și cumpărat de mama pentru ea. O pată mică, întunecată îi apăru în poală pe locul udat de acestea. Mirată din cale afară de prezența șuvoiului aceluia de lacrimi fierbinți, m-am uitat repede la mama, care le văzuse și ea. Părea la fel de intrigată ca mine.

— De ce plânge mireasa? zumzăiră voci scăzute înjur.

Pentru că era evident că nu erau lacrimi de bucurie. Fata plângea din tot sufletul. Între stâlpii uriași ai templului, mica adunare venită să vadă o nuntă începu să șoptească și să ciripească.

— Uite, mireasa plânge! șopteau între ei.

În timp ce urmăream scena uimiți, cercelul extravagant, clips, pus pe nasul miresei îi alunecă de pe nară și ateriză pe pata de lacrimi din poală. În tăcere, mireasa îl luă și și-l prinse din nou pe nara umedă. Toată lumea văzu momentul. Murmurul din grupul mic de invitați deveni mai strident, iar obrajii mamei se îmbujorară. Era jenată de ceea ce părea a fi o manifestare de împotrivire sau reticență a miresei. Dar nimeni nu o forțase. Mama vorbise direct cu fata, care acceptase. Dăduse afirmativ din cap, apoi lăsase bărbia în piept.

Tobele băteau puternic când Jeyan se întoarse spre soția lui și-i legă în jurul gâtului *thali*-ul ceremonial. L-am văzut cum tresare când a observat lacrimile miresei. Confuz, a ridicat capul să caute ochii mamei. Ea i-a făcut semn din cap să continue. Asigurat astfel că lacrimile miresei erau un alt mister la care el nu avea acces, se întoarse și încheie prinderea aceluia lanț foarte important care îi lega ca soț și soție pentru totdeauna. Ceremonia se încheiase.

La recepție, mama nu a putut mânca sau bea nimic. Numai când vedea mâncare i se făcea rău. Am plecat imediat spre Kuantan. Pe drum nu s-a vorbit deloc. Mama era ursuză și nefericită. De ce plânse mireasa? De ce băiețelul acela apărut de nicăieri dăduse cu piciorul, împrăștiind tocmai lucrul care simboliza un mariaj fericit?

A doua zi, cuplul proaspăt căsătorit a venit la noi acasă. Urmau să stea la noi până când își puteau permite să cumpere o casă a lor. Mama s-a oferit să contribuie cu niște bani pentru viitoarea lor locuință. De la fereastră am văzut-

o pe noua soție a lui Jeyan cum coboară grațios din mașină. Părea liniștită și în largul ei. Nici urmă de lacrimi. Mama a ieșit din casă ca s-o întâmpine cu o tavă cu pastă galbenă de santal, *kumkum*, cenușă sfântă și o moviliță de camfor aprins. Ratha îngenunche la picioarele soacrei, după obicei. Când se ridică, i-am văzut pentru prima oară ochii cumnatei mele. Exprimau o tristețe amară, deși gura ei zâmbi politicos și acceptă binecuvântarea mamei. De îndată ce i-a fost arătată camera lor, ieși numaidecât.

Umblă după detergent și începu să curețe.

Strânse prin bucătărie, spălă în baie, curăță rafturile din bucătărie, șterse praful și dădu cu mopul prin camera de zi, rearanjă conținutul dulapului de condimente, mătură curtea din spate și îndepărtă buruienile crescute în jurul casei. Și când termină, o luă de la capăt. Cum termină treaba, se offeri să spele hainele, să curețe canalele de scurgere sau să gătească.

Fața ei tragic de frumoasă zâmbea refuzând ajutor.

— Oh, nu, nu! ne făcea semn că se descurcă.

Nu trebuia să ne facem griji, îi plăcea să curețe. Era obișnuită cu munca grea. Vorbea numai când era întrebată. În turele ei de făcut curățenie găsi un coș vechi, murdar, sub casă. Cândva, ținusem păpușa mea în el. Triumfătoare și fără să spună cuiva, îl spălă și apăru în camera de zi cu el pe braț.

— Pot face piața, se offeri ea, sperând să fie lăsată.

— Sunt bani în interiorul elefantului de porțelan din vitrină. Ia cincizeci de ringgiți cu tine! îi strigă mama din dormitor.

Vedeți voi, mama o plăcea! Era mulțumită de noua ei noră. Spre deosebire de Rani, mamei îi plăcuse de Ratha de când o cunoscuse.

Ratha a luat banii, a făcut piața și s-a întors cu restul exact. Mama a fost încântată.

— Vezi? Am avut dreptate să am încredere în ea!

În bucătărie, Ratha se apucă să prepare produsele de la piață în mese exotice. Era ca un alchimist. Lua ceva carne, niște condimente și câteva legume și le transforma în mese somptuoase care îți inundau simțurile și te înrobeau să întrebi pofticios: „Mai este?” Geniul ei în ale gătitului era de necontestat. Pregătea borcane de marmeladă de ghimbir și sos chutney din roșii al căror gust te urmărea până a doua zi și în săptămâna următoare. Decapita fără să tresară porumbei sălbatici, adorabili și păsări din pădure, despre care nici nu bănuiau că sunt vâdate, și le marina carnea închisă la culoare în coji de papaya ca să se înmoaie. Apoi se topeau în gură ca untul.

Când ne așezam la masă, ne servea găluște în stil chinezesc, mici, fierte, umplute cu carne de porc dulce sau pește de râu, împănate cu limetă, cardamom și semințe de chimen. Îi plăcea să dea aromă orezului cu esență de *kewra*²⁰ înainte de a-l tine la abur în interiorul tijelor albe de bambus golite și să gătească dovlecei cu tamarind și steluțe de anason, încât aveau gust de zahăr caramelizat. Știa cum să pună la cuptor carnea de pui în interiorul nucilor de cocos verzi și cunoștea gustul secret al florilor de banane picante gătite cu coajă rasă de pomelo. Opărea ore întregi mugurii de bambus până când le cădeau toți perișorii și rămâneau cu ce era mai bun ca garnitură pentru piureul de vinete delicios pe care-l făcea. Afuma ciupercei, sota orhidee și ne oferea pește sărat, garnisit cu pastă cremoasă, picantă de *durian*.

Era o minune de femeie! Părea prea frumos să fie adevărat! Cum făcea totul? Cât de norocos era Jeyan!

Mama nu-și mai încăpea în piele de mândrie că are o astfel de noră la ea acasă.

— Uită-te la ea să înveți! Îmi șopti aspru, privind critic părul meu nepieptănat. Dacă Lakshman ar fi găsit o soție ca ea, ar fi putut ajunge departe, oftă mama melancolic.

La ora cinci în fiecare după-amiază, Ratha apărea aducându-ne un platou plin cu prăjituri Rajastani făcute cu migdale, miere și unt sau bile de lapte suculente din sirop de trandafir și uneori niște fursecuri de culoare violet-închis, care mi se păreau cele mai delicioase, preparate din ingrediente necunoscute, sau, preferatele mele, niște prăjituri ca niște crenguțe, dulci și picante, făcute din nuci.

— Unde ai învățat toate astea? o întrebă mama cu adevărat impresionată.

— De la o vecină dragă, spuse ea.

Copil fiind, se împrietenise cu o femeie în vârstă, care era strănepoata uneia dintre cele șaisprezece bucătărese celebre de la curtea împăratului Dara Shukoh, fiul cel mare al șahului Jehan. Împăratul Dara Shukoh a fost mândru de stilul său somptuos și nu accepta să se prepare la bucătăriile sale decât mâncărurile cele mai luxoase și mai rafinate posibil. Din pagini rupte și foi volante, relicve ale cândva marelui Imperiu Mogul, bătrâna a învățat-o pe Ratha secretele gastronomiei mogulilor.

Odată, Ratha a făcut o rodie pentru mama, preparată pe de-a întregul din zahăr, migdale, suc de fructe și glazurată cu sirop. Mama a rupt fructul-

²⁰ Un extract distilat din flori parfumate de *pandanus fascicularis* (un fel de pin), folosit pentru a da aromă preparatelor din carne, băuturi sau deserturi în India și Asia de Sud-Est. (n.tr.)

prăjitură, l-a deschis și totul era acolo, recreat perfect: miezul, boabele și cojile dintre boabe. Părea atât de real, încât am văzut în ochii ei admirație profundă și respect pentru priceperea fetei. Pentru mine, a creat o franzelă de pâine dulce cu migdale prăjite pe deasupra. Era prea frumoasă s-o mănânc, așa că am pus-o în vitrină. Pentru Anna a făcut un graur din aluat, foarte reușit și drăguț. Bineînțeles că era prea frumos ca să-l mâncăm.

— Vino și stai lângă mine! a chemat-o mama odată.

— Mai fac asta și gata, a răspuns Ratha, vrând să spele sub lada unde țineam cărbunii. Nimeni nu curățase locul acela de douăzeci de ani. Când, în cele din urmă, nu a mai fost realmente nimic de făcut, deși cred că i-ar fi plăcut să curețe din nou soba, mama a spus:

— Lasă-! Odihnește-te un pic lângă mine!

*

Așadar, veni fără tragere de inimă și se așeză lângă mama, trăgându-și rochia de casă până aproape îi acoperi gleznele. Lăsă privirea în jos. Mama îi zâmbi încurajator nurorii ei preferate. În mintea mamei era întrebarea: „De ce plângeai la nuntă?”, dar de pe buzele ei ieșiră întrebări despre trecutul lui Ratha. Fata îi răspunse cuminte, atentă. Nu puteai s-o acuzi că e viclană sau obtuză, pentru că răspundea la toate cu onestitate și fără ezitare, și totuși îți dădea impresia că ești iscoditor. Din aspectul ușor mirat din ochii ei întrezăreai răspunsul: „De ce te interesează?”

Era ușor de văzut neliniștea mamei, starea ei de disconfort. Se uita la Ratha și vedea o fată drăguță, ordonată, curată, zâmbitoare, însă între ea și imaginea frumoasă era o barieră invizibilă, deși extrem de politicoasă. Ascundea ceva îngrijorător și mama era hotărâtă să afle ce era. N-a aflat niciodată.

Ratha avea tabieturi ciudate pentru îngrijirea ei corporală. Dispărea în baie cu o perie montată în lemn, cu peri de oțel și ieșea cu pielea roz și strălucitoare. Ne confirmă că-și exfolia pielea cu ea, surprinsă că ne mirăm.

Jeyan pândeă pe la colțuri, urmărind-o pe ascuns ca și când era a altcuiva. Și din camera lor comună ieșea ca un hoț. Ochii lui o mângâiau, i se plimbau pe tot corpul, se odihneau asupra ei și o alintau. În ei i se citeau toate intențiile lui intime fremătând nerăbdătoare să iasă la iveală. Uneori îl vedeai încercând să-i prindă privirea și erai nevoit să întorci repede capul pur și simplu jenat de cât de cerșetori erau ochii lui. Fratele meu era îndrăgostit de noua lui mireasă. Apoi, în a cincisprezecea zi, a venit o invitație de la Rani. Cuplul proaspăt căsătorit a fost chemat la cină.

— Pe curând, i-au spus mamei ieșind.

— Să vă întoarceți acasă în siguranță, copiii mei! le-a transmis.

Mai târziu în acea noapte, Jeyan s-a întors singur acasă.

— Unde este nevastă-ta? întrebă mama neliniștită.

— E încă la Rani. De fapt, Rani ne-a invitat pe amândoi să locuim la ea o vreme și m-a trimis să-i aduc lucrurile Rathei.

— Unde o să dormiți? se interesă mama surprinsă de întorsătura lucrurilor, și mai ales de faptul că Lakshman și Rani stăteau într-o casă cu un singur dormitor.

— Pe jos în camera de zi, cred! zise Jeyan ridicând din umeri, nerăbdător să ia lucrurile soției sale și să plece.

— Înțeleg! răspuse mama încet. Bine, ia lucrurile!

Jeyan se grăbi în camera curată lună pe care o împărțise cu soția lui timp de cincisprezece zile, vâri toate lucrurile ei într-un sac mic și ieși cu el pe verandă unde mama stătea în tăcere. Rămase acolo stingher până când mama catadicsi să-i spună:

— Ei bine, du-te atunci!

Îmi aruncă în grabă o privire plină de ușurare parcă și o zbughi în jos pe scări, cu sacul acela mic lovindu-i-se de picioarele subțiri. Mama rămase pe verandă, urmărindu-l cum pleacă, având o expresie stranie pe față. Chiar și după ce Jeyan coti ieșind în drumul principal unde nu-l mai putea vedea, mama rămase privind îndelung la orizont.

Peria Rathei cu perii duri din oțel era așezată pe pervazul exterior al băii. În graba lui, Jeyan o uitase. Am luat-o și i-am trecut perii ascuțiți pe piele, fiind șocată să constat cât de ascuțiți și aspri erau de fapt pe pielea goală și minunându-mă că cineva putea folosi de bunăvoie un astfel de obiect pe propriul corp. Ar fi putut fi mai degrabă considerat un instrument de tortură.

Odată am văzut-o în piață, cu un coș petrecut pe braț și ținut cu cotul. Din coș îi atârnavu câteva fire de fasole verde subțire și coada stufoasă, roșie-maronie a unei verigițe. Stătea lângă omul care vinde suc de nucă de cocos, uitându-se întristată la biete maimuțe din cuști. Arăta atât de tragic, încât m-am tras înapoi, ascunzându-mă după stivele înalte de saci plini de orez, așezate lângă o tarabă. Cumnată-mea era cu adevărat o ființă curioasă. Plină de secrete triste. Dintr-odată a întors capul ca și când ar fi conștientizat că o supraveghez. Poate că-mi văzuse umbra, dar s-a făcut că nu mă observă. Am văzut-o îndepărtându-se repede de maimuțele care țipau și se loveau furioase în cușca de sârmă. Mi-am imaginat-o cu buzele ușor încrețite, făcând

curățenie în casa lui Rani de sus până jos, apoi reluând iar peste tot, în timp ce Rani se odihnea, cu picioarele pe care și le imagina umflute ridicate pe un taburet. Poate că și pentru noua ei gazdă Ratha va reproduce în zahăr o vânătă sau o grămadă de castraveți verzi.

Două luni trecuseră de când Ratha și Jeyan au plecat la cină și din cine știe ce motiv nu s-au mai întors. Viața a continuat ca și mai înainte. Jeyan trecea seara pe la noi, dar părea mereu grăbit să i se alăture soției lui. Știu că mama fusese rănită că Ratha plecase fără să-și ia măcar la revedere cum se cuvine, dar nu spunea decât:

— Sunt fericită atât timp cât ei sunt fericiți!

Într-o zi, Jeyan a dat buzna, deschizând ușa într-un acces de panică. Fața îi era schimonosită de o emoție necunoscută. Era aproape ora nouă seara și mama aștepta să înceapă emisiunea de wrestling. Niciodată nu o rata, devenea foarte implicată, îi încuraja cu glas tare pe luptătorii ei preferați și chiar și astăzi încă mai crede că toate acele trânte și lovituri sunt reale. Nu mă îndur să-i spun că-s trucate. O cunosc pe mama; astfel, meciul și-ar pierde cea mai mare parte din atracție. Oricum, în seara aceea când a venit, Jeyan găfâia și era aproape incoerent de panică.

— Rani ne-a dat ultimatum douăzeci și patru de ore ca să plecăm din casa ei! strigă el.

Pe vremea aceea, când funcționarii de stat făceau ceva de neiertat sau efectiv cumplit, gen furt, li se dădea preaviz douăzeci și patru de ore pentru a-și părăsi locuințele. Și chiar dacă pare ridicol, Rani își pusese în cap să emită același tip de somație cu titulatură oficială cumnatului și soției acestuia.

Am auzit șuieratul acela bronhic din pieptul mamei.

— De ce? întrebă ea.

Jeyan ridică nedumerit brațele în aer.

— Nu știi! Cred că s-au certat. Lakshman a ieșit din casă înfuriat, iar Rani a acuzat-o pe Ratha că-i nemulțumită de un singur bărbat. Vă spun eu, cumnată-mea este nebună! Îți vine să crezi că a ieșit afară pe treptele casei ei și striga în gura mare, s-o audă toți, că Ratha încearcă să-i fure soțul? Nu este deloc adevărat! Ratha mă iubește. Rani este nebună. Ea plânge, țipă și spune lucruri urâte, vulgare, cum că Ratha îi dorește pe ambii frați. În bucătărie, Ratha stătea în patru labe și spăla podeaua. Nu știi ce să fac. Ce să fac? S-o aduc pe Ratha aici?

— Nu, nu aici, pentru că Ratha nu vrea să trăiască aici și nu pot s-o primesc înapoi după modul în care a plecat, dar sunt camere disponibile în prăvălia de

peste drum. Du-te și închiriază o cameră repede! Magazinele sunt deschise până la nouă trezeci pe timp de noapte.

— Dar chiria, garanția?...

— Ce s-a întâmplat cu banii de zestre? întrebă mama încruntând din sprâncene.

— Nu mai sunt! Rani avea mare nevoie de bani, așa că i-a cerut Rathei. Însă a promis să ni-i dea înapoi în următoarele câteva luni.

— Când s-a întâmplat asta? se interesă mama pe un ton foarte liniștit.

Jeyan răspunse fără să stea pe gânduri:

— Lunea trecută!

— Deci, mai înainte nevastă-ta nu-l voia pe soțul ei, nu? mârâi mama nervoasă, dar bietul Jeyan nu făcu decât să se holbeze la ea neputincios.

Era un simplu bărbat. Nu-i putea ține piept lui Rani, cu limba ei pricepută și cu planurile ei intrigante.

Mama îl sfătui pe Jeyan:

— Află cât costă camera și vă dau eu banii! Acum, du-te repede! Altfel se închide și parcă văd că ajung să vă plătesc o cameră de hotel.

— Bine, mulțumesc!

Jeyan se întoarse cu o expresie teribil de îngrijorată. Ușa mamei era închisă pentru el și soția lui. Rani delira și urla ca o nebună în pragul casei, iar soția lui stătea pe brânci ca să-i spele ei dușumeaua. Și acum înțelesese că își pierduse zestrea dând-o unei femei intrigante. Nu se mai confruntase niciodată cu atâtea probleme în același timp.

— N-ar fi trebuit să mergem să stăm în casa ei, mormăi el ca pentru sine.

Jeyan era neștiutor în ceea ce privește firea femeilor.

Odată, mama l-a întrebat:

— Jeyan, știi de ce a plâns soția ta în ziua nunții voastre?

El o privi placid, oarecum nedumerit. „Nu toate miresele plâng de bucurie la nunta lor?” Mai târziu, el o întrebă pe Ratha și se întoarse să raporteze.

— Nu vrea să-mi zică, zise el aproape supărat. Zice că nu contează de ce.

— Să spunem că de la emoții, dacă vrei, declară ea obosită, când a revenit insistând.

Prin urmare, Jeyan și mireasa lui s-au mutat într-o cameră înghesuită la primul etaj al unui case-prăvălii. Trebuiau să împartă baia cu alte zece persoane și era o groază de treabă să-i țină în priză instinctele maniacale de curățenie ale Rathei. Probabil că a fost într-adevăr tare ocupată, pentru că n-a

venit în vizită. Mama era sigură că Rani o montase complet pe Ratha împotriva noastră.

Târziu, într-o după-amiază, Rani a venit să ne viziteze. A adus o punguță cu struguri. Varietate importată, explică ea dându-și importanță. Mama îi mulțumi și m-am grăbit s-o scap de pachet. Rani s-a așezat relaxată pe un scaun. Am spălat strugurii și, punându-i pe o farfurie, i-am dus în camera de zi și i-am oferit musafirei.

— Ce mai faci? întrebă mama.

N-aș fi crezut că o să le văd discutând, căci știam că o ura pe Rani și era perfect conștientă că sentimentul era reciproc.

— Mă chinuie articulațiile, comentă nora, cu durere în glas. Își ridică poalele sariului ca să-și arate gleznele cărnoase. Uită-te cât de umflate sunt! strigă ea.

M-am uitat lung la picioarele ei sănătoase. Poate că o supărau noaptea, dar în timpul zilei arătau perfect sănătoase. Lăsa să-i cadă delicat sariul verde înapoi peste picioare, întinse mâna după un pumn de struguri și începu:

— Am venit să vă explic despre toată această mizerie cu bietul Jeyan și cu femeia aceea groaznică. Nu vreau să vă faceți vreo impresie greșită. Am luat fata la mine doar din pură omenie. Sincer, uneori cred că sunt prea bună. Ajut oamenii și ei mă trădează. I-am cumpărat chiar și tonice soțului ei, ca să fie mai viril cu ea. Și ea ce face? Încearcă să-mi seducă soțul de parcă n-aș observa. Am trăit mai multe experiențe neplăcute în viață decât a mâncat ea orez până acum.

Își aruncă câteva boabe de struguri în gură, le mestecă gânditoare, apoi continuă:

— Am știut imediat ce are de gând. Ori de câte ori Lakshman mergea în curte să ridice greutatea, ea era în bucătărie, prefăcându-se că face curat. Nu știa că o pot vedea când stau pe canapeaua din camera de zi. O vedeam cum se uita la el de pe fereastra din bucătărie. Nu sunt oarbă. Voia să-l facă să creadă că e harnică, încercând să mă pună pe mine într-o lumină proastă. Am împrumutat un mizilic de cinci mii de ringgiți de la ei. Un salariu de profesor nu te ajută prea mult. Copiilor le era foame. Nu era nimic de mâncare în casă și facturile trebuiau plătite. Oricum, am auzit de atunci că umblă în jur spunând că eu – îți vine să crezi? —, eu, care i-am oferit fetei nerecunoscătoare un acoperiș deasupra capului, i-aș fi mâncat zestrea! Rani se opri să tragă aer în piept și, arătându-se indignată, reluă: De fapt, ar trebui să-mi dai acei bani, mamă-soacră, ca să am plăcerea să-i arunc în ochi curvuliței suma aceasta infimă și s-o opresc din a ne mai denigra numele familiei!

Mâna mamei tremură mai tare, dar zâmbetul îi îngheță. Rani plecă ceva mai târziu, fără bani la ea.

Preț de jumătate de oră, mama colindă pas cu pas dușumelele casei noastre, mormăind:

— Uimitor, pur și simplu uimitor! Era atât de nervoasă că nu putea sta locului și dintr-odată începu să râdă cu glas tare, revoltată: Ce tupeu pe norămea! Zău așa, mă ia de fraieră! Se așteaptă ca tocmai eu, dintre toți cunoscuții, să-i dau ei pe tavă nu una sau două, ci cinci mii de ringgiți și să sper că vor ajunge la Ratha. Ha, dacă aș vrea ca Ratha să aibă acești bani, i-as da fetei cu mâna mea, nu să treacă mai întâi prin fâlcile ei lacome de crocodil!

Curând, Ratha rămase însărcinată. Avea grețuri matinale. Mama îi trimise biscuiți vanilați Marie, ghimbir marinat și trei rochii de gravidă. De asemenea, se oferă să le cumpere cu banii jos o casă cu etaj și terasă într-un cartier proaspăt construit în afara orașului, dar Ratha era prea mândră să accepte și refuză politicos prin Jeyan. Am văzut-o o dată prin piața de noapte purtând una dintre rochiile de gravidă pe care i le trimisese mama. Își scurtase pletele, ca să aibă o pieptănătură mai ușor de îngrijit. Șuvițele buclate din jurul gâtului subțire o făceau să pară mai tânără, mai vulnerabilă. Era tristă. Chiar și prin aglomerație, cu mulțimea preocupată de oameni care se împingeau, i-am simțit tristețea. De data aceasta sigur m-a văzut, dar s-a prefăcut că nu mă vede, grăbindu-se să se piardă prin gloata peștriță.

Lui Jeyan i s-a născut o fată. Eu și mama ne-am dus la spital să-i vedem pe Ratha și pe copil. Am luat haine frumoase cusute de mână, cu bonete assortate și bijuterii în miniatură pentru fetiță. Copilul era minunat, roz tot și mirosea a talc și a lapte. Mama a comentat că Anna avusese aceeași culoare când se născuse. Când ne-a văzut, Ratha păru că-l strânge la piept și-l lipește mai tare de ea. M-am gândit că, fiind singurul lucru de preț pe care-l avusese vreodată, era normal. Încheieturile degetelor i se albiseră de la strânsoare și copilul se puse zdravăn pe plâns.

Vino la bunica! susură mama aproape de bebelușul cu fața roșie. Ratha se încruntă nefericită, dar în brațele sigure și puternice ale mamei copilul își descleşță pumnișorii și se opri din plânsetul acela subțirel, dar furios. Mama îi așeză din nou copilul adormit în brațele Rathei și am văzut-o atunci cum oftează ușurată că-l ține iarăși ea. Câteva zile mai târziu, Ratha și copilul nou-născut au revenit în cămăruța de deasupra spălătoriei.

Mama încercă să-l sfătuiască pe Jeyan:

— Aburii de la spălătorie sunt răi pentru copil!

— Prostii! respinse remarca Ratha când soțul îi transmise ce părere avea mama.

*

Când am văzut-o din nou, era iarăși însărcinată și purta aceeași rochie de gravidă pe care i-o cumpărase mama cu doi ani în urmă. Culoarea materialului se decolorase. Îi crescuse părul și-l ținea prins în coadă de cal. Arăta mai nefericită ca niciodată.

Sosi și al doilea copil. La spital ne-a zâmbit politicos mie și mamei. Nu era nimic dincolo de acel zâmbet, nici ostilitate și nici căldură. Era un zâmbet de străin. Fata mai mare stătea liniștită pe pat. Se uita la noi curioasă, cu ochii mari, umezi. Când mama a încercat să o mute purtând-o în brațe, copila și-a acoperit ochii cu mâinile și a suspinat amarnic. Era speriată de această femeie feroce pe care nu o mai văzuse niciodată până atunci. Ca arsă, mama întoarse capul de la ea. Se apucă în schimb să dea la o parte pătura ca să se uite la al doilea copil al lui Jeyan. Tot o fată. De data asta, mama nu a mai încercat să ridice bebelușul. Dintr-odată, păru preocupată și cu gândul în altă parte. După câteva minute stinghere, am plecat. Momentul îmi lăsase un gust amar.

Lucrurile se stricaseră și în camera de deasupra prăvăliei. Jeyan nu se mai grăbea să ajungă acasă ca să se uite la nevastă-sa cu ochii aprinși. Venea direct la noi după serviciu. Stătea în camera de zi și se uita la televizor în gol, iar după ce mânca de cină, se plângea cu glas tare oricui era dispus să-l asculte despre soția lui. Era rea. Îi învrăjbi se pe copiii împotriva lui. Refuza să-i mai gătească. Refuza chiar să-i spele hainele. Apoi lucrurile s-au înrăutățit și mai tare. Îi bătea pe copii dacă vorbeau cu el. Golea conținutul fărășului pe hainele lui proaspăt spălate pe care Dhobi i le livra la ușă. O ura în mod deosebit pe prima fiică pentru că semăna prea mult cu tatăl ei. Copilul devenise retras și inabordabil. Vorbea numai când era întrebată și era lentă în gesturi.

— Mai repede, mănâncă mai repede! striga Ratha aproape de urechea fetei și-i împingea mâncarea în gură din ce în ce mai repede, până când săraca se sufoca și tușea. Atunci urmau lacrimi, vorbe și mai furioase și palme. Se pare că Ratha îl ura de moarte pe Jeyan. Dar de ce să ne mirăm? Platoul cu *kumkum* se vărsase înainte de căsătorie. Căsătoria murise atunci. Acesta era doar mirosul de descompunere.

Când fata cea mare a împlinit cinci ani, Ratha i-a cerut lui Jeyan să se mute. El a găsit o cameră într-o altă prăvălie de pe aceeași stradă. Adevărul era că nu știa cum să trăiască fără ea. Se obișnuise cumva cu traiul acela plin de abuz și

ură, dar nu mai știa cum să supraviețuiască în lipsa ei. O simțea contopită în ființa lui la bine și la rău. Voia să-i rămână aproape, să se uite la ea și la copii, dar Ratha refuza până și să privească în direcția lui. Se exprimase clar că nu voia să mai aibă nimic de-a face cu soțul ei. Începuse procedurile de divorț. Jeyan crezu că dacă ar refuza să-i plătească pentru existență, ar aduce-o înapoi. Din camera lui sărăcăcioasă, de la câteva uși distanță de ea, o urmărea, sigur că femeia nu o să se descurce fără el. Fără prieteni, fără un loc de muncă, fără o familie grijulie, neavând bani, cu doi copii de întreținut și toate facturile de plătit. Se gândea că Ratha se va întoarce la el, târându-se în patru labe să se împace. Ochii lui cu privire molatică scăpărau de răzbunare. Voia să-i dea o lecție, spunea el. Dar Ratha a jurat că nu se va întoarce la el. A ignorat ochii scăpărători care o examinau de la distanță de cum a plecat de la ea. Noaptea punea o pătură veche, pe care nu o mai folosea, peste geam, astfel încât lui îi era imposibil să mai vadă chiar și o umbră. Apoi își făcu un plan. Ea nu-i voia banii bărbatului.

La început, Ratha a obținut tot felul de slujbe ciudate și mergea la lucru cu copiii ei sfioși, care-și ascundeau fețele ca niște pisoi mici agățati de fustele ei. Îi era greu. Femeile pentru care lucra erau nemiloase și exigente, dar îi tolerau copiii, pentru că știa să curețe absolut impecabil. Noaptea se apuca să coasă bluze de sari pentru doamnele bogate la care lucra și pentru prietenele lor răsfățate.

Treptat, reuși să pună deoparte suficient pentru a merge să ia lecții de patiserie de la soția unui fost polițist. Într-un apartament din blocul de locuințe văruiat în alb și albastru, rezervat polițiștilor și familiilor lor, a învățat să coacă torturi. Apoi a folosit banii câștigați cu greu de ea pentru a urma cursuri de aplicat glazură. De la fereastra lui, Jeyan o urmărea gelos, invidiindu-i progresul și felul în care-și manifesta libertatea față de el. Jeyan începu să bea în fiecare seară. Îmbrăcat cu uniforma lui albastră de cititor de contoare, stătea în bodegile de prin oraș consumând băutura locală numită *samsoo*.

L-am văzut prefăcându-se vesel în compania altor bărbați. Toți de acolo fie își îneacă amarul, fie își reproșează că au eșuat în mariaj, fie îi bântuie umbrele plânsului copiilor lor abandonati care îi trăgeau de marginile cămășilor cerșind un pic de atenție și ceva mai multă dragoste. Ce mai critică femeile! Cicălitoare, curve, bune de nimic. După care comentează indecent despre prostituatele care merg pe stradă spre apartamentele nou construite. I-a luat

mult timp lui Jeyan să accepte că Ratha era realmente pierdută pentru el, dar deja atunci nu-i mai păsa de nimic.

În cămăruța ei, Ratha a exersat până când literele de „La mulți ani” șprițate cu grijă pe torturi arătau suficient de apetisante. Apoi a început să predea lecții în centrul civic. A supraviețuit fără nici un singur cent de la Jeyan. Lecțiile ei deveniseră faimoase în Kuantan. Nu participau numai doamne indiene, ci chiar și malaysiene, bine cunoscute pentru simțul lor înnăscut de creativitate și răbdarea lor pentru opere de artă complicate; se strângeau toate grațioase, la orele ei. Plecau acasă cu buchete de rambutan și mangustan făcute din zahăr. Ratha s-a mutat din cămăruța de deasupra spălătoriei când fata cea mare a început să tușească noaptea. Cum îl ura pe fostul ei soț! Cum o mai ura pe femeia care îl născuse! Nu mai voia să aibă nimic de a face cu noi. Îi suflasem șansa la a avea un trai bun.

Slăbuțe și speriate, fetițele au urmat-o în noua ei viață.

— Nu aveți tată, le spunea ea. Este mort!

Fetele aprobau din cap, cu ochii mari, creduli, ca niște îngerii prostuți, cu aripile zdrențuite ținute în palmă. Cine știe ce le trecea prin bieteles lor creierașe? Săracii copii, lumea lor era așa de plină cu adulți cruzi! Oare nu-și mai aminteau de bărbatul subțire ca un băț care obișnuia să le ridice uneori deasupra capului? Acel om cu chip simplu pe o față lată și gura lentă, cu doar câteva cuvinte de exprimat! Da, și-l aminteau, la fel cum își aminteau de nasturii pierduți de la bluze. Îmbrăcate cu haine curate, dar uzate, învățaseră să meargă în vârful picioarelor în jurul mamei lor prin odaia îngustă. Temperamentul ei era mereu în clocot și le taxa imediat. Le ducea de mână la școală. Profesoara lor era o prietenă de-a Annei.

— Sunt copii așa de buni, comentă aceasta anunțând-o pe Anna. Dar mi-aș dori să vorbească mai mult!

Ultima dată când am văzut-o pe Ratha, se urca într-un autobuz. Se mutau în partea cealaltă a orașului, cât mai departe posibil de soțul ei bețiv și patetic. Am privit-o cu atenție. Copiii nu erau cu ea. Chiar și din spate, am recunoscut-o imediat. Poate că din cauza periei aspre sau poate a traiului greu, ceva îi schimbase persoana, făcând-o aproape de nerecunoscut. Pielea îi atârna în falduri mici pe lângă oase. Pliurile de piele de la coate îi fluturară în momentul când își potrivea coșul pe braț. Apoi se întoarse să-i plătească șoferului de autobuz și să primească restul și am constatat șocată că jumătate din gură i se lăsase în jos ca la un bolnav semiparalizat după un accident vascular cerebral. Pe cap avea din loc în loc petice cu păr rărit și zone unde i se

vedea scalpul curat. Mi-a amintit de un film de producție tamilă pe care îl văzusem cândva, în care eroina fuge de obiectivul camerei de filmat în pădure. Este iarnă și toți copacii sunt goi și adormiți. Nu vezi decât spatele ei distanțându-se. Spatele Rathei care se îndepărtează îmi aduce aminte de ea. Camera se mișcă tot mai departe și mai departe de ea. Până când se face din ce în ce mai mică, doar un punct la orizont și dispare. Adio, Ratha!

Nu știi când au trecut anii, dar nu mai stau afară printre straturile de bame grăsuțe și răsadurile viu colorate de vinete urmărind insecte sau hrănind găinile din peștera mea magică de sub casă. Terenul de la exterior este pustiu și părăsit. L-au năpădit buruienile. Mă trezesc dimineața și-mi încep treburile casnice, după care este timpul pentru somnul de după-amiază. Apoi stau și mă uit la televizor până se face ora de culcare. Uneori mai prind câte un film la cinema, iar în zilele de vineri merg la rugăciunile de seară de la templu. Într-o dimineață m-am trezit că am patruzeci și cinci de ani, sunt nemăritată și tata are optzeci și doi de ani. Mă uit la el, un bătrân pe o bicicletă șubredă. Ani în șir l-am privit de la fereastră cum urcă pe aceeași bicicletă veche, ruginită și parcurge aceeași cărare, îngrijorată că într-o zi ar putea să cadă și să se rănească. Dar eram la piață când în cele din urmă s-a întâmplat acest lucru. În schimb, mama a fost cea care s-a uitat după el de la fereastră și l-a văzut doborât la pământ după ce s-a împiedicat de rădăcinile bombate ale copacului de rambutan care crescuse uriaș de-a lungul anilor.

A fugit afară din casă desculță pentru a-l ajuta pe bietul tata îmbătrânit, care zăcea pe spate, prea uimit pentru a se mișca. Mama avea șazeci și unu de ani. Membrele ei erau slabe și bătrâne, dar încă mai avea multă putere în ele. Se lăsă pe vine lângă el. Fața lui era ca albia uscată a unui râu. Plină de riduri adânci. De ani de zile îl citea ca pe o carte. Știa că bărbatul are dureri groaznice. Mama a întins mâna și i-a atins obrajii ridați. Deși în agonie, tata se uită surprins la ea. Roata din spate a bicicletei încă se învârtea. Încercă să-l ridice.

— Nu, nu! gemu el. Nu mă pot mișca! Mi-am rupt piciorul. Sună la ambulanță!

Așa că mama a alergat la casa lui Old Soong. Un servitor a lăsat-o să intre. Era prima dată când intra în casă. Recunosc masa din palisandru la care Mui Tsai îi servise tocană de câine stăpânului, când el a mângâiat-o prima dată cu degetele pe interiorul coapsei feciorelnice. Locul unde soldații japonezi au aruncat-o pe spate și au violat-o toți pe rând. Podeaua de mozaic era rece sub tălpile mamei.

— Doamnă Soong! strigă mama cu glas pierit, răgușit.

În cele din urmă, doamna Soong deschise o ușă din lemn închis la culoare și își făcu apariția. Se urâțise într-un mod incredibil. Frumusețea i se evaporase. Era grasă și începea să chelească. În ochii ei mici, înghesuiți de role de grăsime, nu exista nicio bucurie. De fapt, prezența mamei părea că o deranjează. Era cineva care îi știa secretele. Bănuia că baba asta îi cunoștea toate secretele urâte. Baba urâcioasă deschise gura, iar ea îi spune că are nevoie de un telefon. Doamna Soong îi arată cu degetul telefonul din apropierea holului. După ce mama sună la salvare, îi mulțumi doamnei Soong și plecă repede.

Trecu pe lângă casa lui Minah unde, cu mult timp în urmă, ea și Mui Tsai văzuseră un piton uriaș. Minah plecase de mult. Protectorul ei japonez îi lăsase o bucată de pământ și bani, și ea se mutase în altă parte. Mama trecu în fugă și pe lângă casa chinezului unde biata Ah Moi se spânzurase cu ani în urmă. Tata zăcea întins pe spate. Nu se mișcase deloc. Mamei îi veni să plângă și nu știa de ce. Era clar că rana nu era prea gravă. De ce se simțea brusc atât de pierdută, așa de abandonată? De parcă el o părăsise, când de fapt ea plecase să cheme o ambulanță. De ce, după toți acești ani, să simtă brusc o durere în inimă la gândul chinului lui, la gândul că-l pierde? Încercă din greu să-și aducă aminte că o irita și o enerva peste măsură.

Se uită în jos la el și el o privi pe ea.

Nu era nicio expresie pe chipul lui. O privi așa cum o privea în toți anii de când îl cunoscuse. Ca un tip puternic, de încredere și maleabil ca aluatul. Mama intenționează să-i spună ceva din ceea ce simțea. Poate că l-ar fi mângâiat gândurile ei confuze, dorul ei ciudat ca el să fie bine. Apoi am venit eu în fugă și vorbele prea sentimentale i-au murit mamei în gât. Se simți jenată că o femeie în vârstă ca ea gândise niște lucruri prostești. Era recunoscătoare că nu rostise acele cuvinte ridicole, copilărești. Ar fi riscat să-l șocheze și să facă un atac de cord.

M-a lăsat cu tata și s-a dus în casă să se pregătească. Voia să-l însoțească pe bătrân la spital. Să stea lângă el. Cu siguranță ar fi fost prea agitată să rămână acasă singură. Își schimbă rapid sarongul maro cu verde, decolorat și își luă un sari bleu cu o bordură îngustă, de un verde-închis. Ascunse în jupă o tolbă pe care mai întâi o umpluse cu bani. Cine știe cât de mult puteau costa medicamentele în prezent? Se pieptănă și își răsuci părul într-un coc strâns la ceafă. Toate astea durară doar câteva minute.

Casa era foarte liniștită. Parcă știa că avusese loc o tragedie afară, în curte. Parcă știa că oasele bătrâne nu se vindecă. În cele din urmă își văzu ochii în oglindă și se opri în loc surprinsă, îi erau străini. Se uită mai de aproape. Niște emoții speriate înotau în interiorul lor. O făceau să se simtă stingheră, așa că se uită repede în altă direcție și începu să se gândească la lucruri practice. Picioarele ei. Trebuia să facă rapid ceva cu picioarele ei! Își spală sângele de pe tălpi și încălță niște papuci, apoi merse să aștepte lângă bătrân.

Veni lângă noi cu un aer regal, uitându-se la mine cum mă ghemuisem lângă tata, netezindu-i părul alb în jurul capului, în timp ce lacrimi mute îmi șiroiau pe obraji. Dar slăbiciunea mea îi insuflă ei putere. Era bucuroasă că nu cedase în fața acelor emoții ciudate. Este o femeie mândră. Nu vrea să se arate slabă sau să se comporte prosteste. Era bine că nu se ghemuise în mod nedemn pe pământ, vărsând în hohote tot amarul din inima ei. Știa că vecinii se uitau dindărătul perdelelor. Cândva poate că s-ar fi îngămădit toți în jur, încercând să ajute, ca atunci când soldații japonezi l-au luat pe soțul lui Minah și l-au omorât prin împușcare. Dar acum mahalaua era plină de oameni noi. O întregă generație de persoane care zâmbeau și salutau cu mâna de la distanță. Oameni care credeau într-un concept ciudat, occidentalizat, denumit viață privată.

Ambulanța a intrat pe ulița noastră înfundată. Am fluturat din mână sălbatic, strigând:

— Aici, aici! Suntem aici!

Doi bărbați în halate albe îl puseră pe tata pe o targă. El strânse din ochi de durere. Pentru mama era ca un déjà-vu să-l vadă pe targa îngustă, fiind condus de brațe grăbite, îmbrăcate în alb. Își aduse aminte de ultima oară când îl văzuse întins pe un pat îngust. Pe atunci era cenușiu la față și inconștient. Ea însăși era doar un copil. Urcă în ambulanță și stătu în liniște, în timp ce mașina accelera de-a lungul străzilor din Kuantan.

Tata închise ochii obosit. Părea dus cu gândul. În mod ciudat, mama tânjea să-l atingă, să simtă că era încă acolo cu ea. Propriile gânduri o derutau. Poate că ea îmbătrânise sau poate că-i înțelesese oboseala lui. Știa de mult că în timpul zilelor tata visa și tânjea să se facă noapte, când se lasă uitarea peste noi ca o pătură groasă, moale. Poate că mamei îi era teamă de căderea nopții finale, pe care el părea s-o întâmpine cu brațele deschise, s-o invite chiar. Odată, pleoapele i se zbătură și se deschiseră. Ochii lui zăboviră asupra ei fără cuvinte și, parcă mângâiat la vederea feței ei îngrijorate, se închiseră din nou. Mama era încântată că-i fusese sprijin lui. Simți cum regretul se topește și

umple încet toate crăpăturile mici și golurile din interiorul ei. Se purtase oribil cu el. Toată viața lui, el făcuse tot ce-i stătuse în puteri pentru ea, iar ea nu făcuse altceva decât să fie nerăbdătoare, nepoliticoasă și arogantă. Se asigurase că toți copiii știau că ea conducea. Nu-i dăduse ocazia să aibă vreodată autoritate în casă. Fusesse chiar geloasă pe toate micile gesturi de afecțiune pe care reușeau să le strecoare pe furiș copiii în lumea lui sumbră. Fusesse egoistă și meschină.

Rana era doar o fisură cât un fir de păr în femur. I-au înfășurat piciorul în ghips alb. Stătea întins în pat cu ochii închiși. Mama își dădu seama că își pierdea culoarea din obraji. Dintotdeauna avusese tenul aproape negru, dar acum era de un cenușiu-marونی, parcă diluat. I se aduse la pat o tavă cu mâncare. Tata se uită la alimentele palide și clătină din cap nefericit. Mama îi amestecă un pic de orez în supa groasă de pește și-l hrăni cu mâna, cum o făcuse cu noi toți când eram foarte mici. Ca un copil, tata mănca din mâna ei. Din ziua aceea n-a mai mâncat decât hrănit așa de ea.

— Îți aduc mâine mâncare gătită de acasă, promise ea, bucuroasă să poată să contribuie pozitiv cu ceva.

Când ieși din secția spitalului, avea inima grea. Nu se putea înțelege pe sine. La urma urmei, vorbise pe larg cu medicul. Era vorba doar de o fisură în os cât firul de păr. Și doctorul o asigurase că nu exista absolut niciun motiv să-și facă griji. În trei săptămâni se putea scoate ghipsul și avea să fie complet vindecat. Mama luă autobuzul spre casă. Taxiurile erau foarte scumpe. Oricum, ea mereu se bucura să stea pe scaun în autobuz. Când ajunse acasă, era deja ora patru și nu mâncase nimic toată ziua, nici nu-și luase pastilele de astm. Luă rapid câteva cu puțină apă. N-avea deloc poftă de mâncare, dar stomacul îi ghiorăia sonor, așa că înghiți niște orez și curry.

Timp de trei săptămâni, viața noastră a urmat același tipar. Mama se trezea dimineața fără să-i pese de micul dejun, gătea repede ceva și se grăbea să ducă mâncarea la spital. Îl hrănea cu mâna ei. Apoi strângea cutia în care o adusese și se întorcea cu autobuzul. Acasă își lua pastilele de astm și se forța vreo jumătate de oră să mănânce ceva. Desigur, nu știa că înghițitul pastilelor de astm puternice pe stomacul gol îi deteriora pereții stomacului. În fiecare zi, acidul din stomacul ei îi rodea în pereți. Ignora junghiurile și crampele ocazionale. Avea lucruri mai importante de făcut.

În ziua în care ghipsul trebuia scos, mama plecă mai devreme. Așteptă lângă patul lui în timp ce infirmierii tăiau cu dificultate ghipsul dur, îngălbenit.

— Gata, îl anunță vesel doctorul pe tata.

Tata încercă să miște piciorul, dar era ca o piatră atașată de corpul lui.

— Haide! Îl îndemnă doctorul. Mișcă-ți piciorul! Va fi un pic rigid, dar acum e vindecat!

Săracul tata se strădui din răspuțeri să-l miște.

— Nu vrea să se miște, spuse el în cele din urmă, epuizat de efortul de a încerca să-și miște piciorul.

Medicul se încruntă, iar asistenta se strâmbă. Ce ți-e cu bătrânii ăștia! Întotdeauna se agită inutil. Mama se uita la toți. Junghiul din stomac începu să deranjeze. Devenise ca o durere vie.

Medicul îi examinează din nou piciorul lui tata. În cele din urmă declară că probabil fusese legat prea strâns și acum tata va avea nevoie de fizioterapie. Dădea impresia că o scurtă terapie l-ar pune pe picioare pe tata, încât ar putea alerga din nou de colo-colo pe coridoarele spitalului. De fapt, piciorul era mort. Toți nervii din el erau morți. Era rece și rigid. Fără îndoială paralizat.

Timp de trei luni, tata a îndurat tratamentul administrat de niște asistente nemiloase. Îl acuzau că-i leneș. Într-o zi, când s-a trezit, s-a pomenit cu o bucățică de hârtie în gură. Crezu că una dintre asistente își bătuse joc făcând o glumă pe seama lui. Era mai mult singur și ajunsese ținta glumelor lor. Știa că incapacitatea lui de se înzdrăveni le irita. De multe ori se comportau ca și când intenționat el nu încerca să meargă. Ceru să fie externat. Îi spuse doctorului că va face exercițiile la domiciliu. Avea băieți mari, puternici, care îl puteau ajuta. L-a adus acasă o ambulanță. L-au transferat cu atenție pe patul lui mare.

L-am auzit oftând de ușurare.

Dar acum, că era acasă, renunță să mai facă exercițiile și încet, dar sigur și celălalt picior îi înțepeni. Paralizia se instalează pe nesimțite în picioarele lui și începu să se strecoare și în corp. Se transformă într-o siluetă ciudată, ruptă parcă de la genunchi în jos. Când încercam să-i îndreptăm picioarele, se ridica ușor de pe pat până i se îndoiau de tot genunchii. Trecu o lună și mama fu diagnosticată cu gastrită cronică. Nu mai putea mânca nimic fără să nu-i provoace dureri groaznice. Bea toată ziua lapte cald și mânca bile de orez amestecate cu iaurt. Nu mai putea consuma deloc fructe. Dacă risca să înghită un măr sau o portocală, tușea sânge. Dacă, să zicem, mânca o roșie, ajungea să țipe de durere, iar mâncarea cu oricât de puține condimente sau ulei o făceau să azvârle făruria de podea.

În dormitor era evident că tata era pe moarte. Mama stătea la căpătâiul lui, dar nici chiar ea nu putea opri înaintarea morții care puneă stăpânire pe el centimetru cu centimetru. Efectiv, ăsta este modul în care ni l-a răpit moartea,

zi de zi, s-a întins peste trupul lui ușor, senin parcă, fără grabă. Când moartea îl prinsese de tot în ghearele ei, mama i-a pus sticle cu apă caldă pe el încercând să-l încălzească și să-i oprească sfârșitul. Dar adevărul era că acel copil al morții voia ca tata să plătească pentru că-i scăpase cândva, când ieșise din groapa comună din junglă și, râzând, constatase: „Nouă din zece tot e bine!”

Mama l-a pus pe Lakshman și pe ceilalți băieți să vină o dată pe zi, să-l ridice și să-i schimbe poziția în pat. Era plin de escare. Băieții ridicau trupul firav al tatei în mâinile lor și-l spălau ca pe un copil.

În șapte luni, paralizase de la gât în jos. Tot corpul îi era atât de încremenit și de ciudat de rece la atingere, încât părea deja mort. Tata făcea totul lent. Acum murea tot încet, în felul lui, dar dureros. Răsuflarea lui suferindă era neplăcută. Refuza să mai mănânce. Treptat, i se răci și capul. Mama încercă să-i toarne lapte pe gât, dar i se prelingea pe la colțurile gurii și pe bărbie. Și totuși, ea refuza să renunțe. Stătea lângă el toată ziua. Într-o zi, el o privi în ochi și-i șopti:

— Am fost mai norocos decât Thiruvallar!

După care n-a mai vorbit și liniștea oribilă a morții se așternu peste el. Prin pleoapele pe jumătate închise i se vedea numai albul ochilor. Respirația îi scăzu, devenind atât de superficială, încât numai cu o oglindă apropiată de față ne-am dat seama că totuși mai sufla în corpul întepenit. Fața și capul îi erau foarte reci și totuși încă mai respira. Ochii îi ținteau în gol, în față. Timp de patru zile a zăcut rece, dar încă respirând. Apoi, în a cincea dimineață, mama s-a trezit și a văzut că este rece peste tot. Nu-i mai ieșea niciun abur de respirație caldă din nări. Gura îi era pe jumătate deschisă. Toți copiii și nepoții erau strânși lângă patul lui când mama l-a chemat pe doctorul Chew, care a constatat decesul.

Mama nu a plâns. I-a cerut lui Lakshman să-i îndrepte picioarele. De la bucătărie, mama a adus o bucată groasă de lemn, apoi a părăsit odaia. Lakshman a trântit lemnul gros pe genunchii tatălui meu. Am auzit un zgomot ca de crăpătură și fratele meu i-a împins încet picioarele rigide până când erau iarăși drepte. Lakshman a dus băncuța mamei în camera de zi și l-a pus pe tata pe ea. Salteaua patului mare cu cadru argintiu a fost dusă afară în curtea din spate și arsă. A scos un foc mare în seara aceea. Am văzut-o pe mama stând acolo de una singură urmărind flăcările portocalii cum înghit rapid umplutura de bumbac. Arăta ca o văduvă contemplând neînfricată varianta propriului ei sacrificiu pe rug. Mi-o imaginam alergând fără teamă în

focul în care ar fi ars trupul soțului ei. Nu ar fi fost nevoie s-o împingă nimeni pe mama. Nimeni n-ar fi îndrăznit de fapt. Acolo incinerase mai mult decât o saltea. Dădea foc la o parte din viața ei. Toți copiii ei fuseseră concepuți pe salteaua aceea. Ea se odihniase alături de tatăl meu vreme de atâția ani. De-a lungul timpului, umflase de atâtea ori la loc umplutura ca s-o păstreze înaltă.

Acum o privea cum arde și-și dădu seama că își iubise soțul. L-a iubit în toți acei ani și nici măcar n-a știut. Chiar și acele străngeri de inimă necunoscute pe care le-a avut când el a avut primul accident cu bicicleta le ignorase ca fiind din prostie. Poate că a știut de atunci, dar a fost prea mândră să-i spună. Ar fi trebuit să-i fi spus. Își dori cu amărăciune să i se fi destăinuit. L-ar fi făcut fericit. De ce, de ce, se muștra ea în gând, de ce nu i-a spus? Poate că i-ar fi dat chiar voință de a mai trăi. Mama știa că ambiția lui de o viață era ca ea să ajungă să-l iubească. Ultimele cuvinte pe care le-a scăpat atât de dureros din gura lui imobilă îi cântau dulce-amăruie în urechi: „Am fost mai norocos decât Thiruvallar!” Îi înțelesese mesajul. În șirul de povești care compun lanțul de legende hinduse, Thiruvallar a fost unul dintre cei mai mari înțelepți care a trăit vreodată. Pe patul de moarte al soției lui, el i-a oferit un privilegiu.

— Spune, i-a spus el. Cere-mi orice-ți dorește inima!

Femeia i-ar fi putut cere cel mai prețios lucru la care aspiră orice hindus – *moksha* – eliberarea de necesitatea reîncarnărilor ciclice, în schimb ea i-a cerut ceea ce el îi pretinsese la începutul căsătoriei lor, un ac și un pahar de apă la fiecare masă. Din câte își dăduse seama, el nu folosisese obiectele respective.

Explicația fiind: „Ah, draga mea soție, acul era ca să ridic fiecare bob de orez ce mi-ar fi căzut accidental de pe frunzele de banane, iar bolul de apă era ca să le înmoi și să le spăl înainte de a le mânca. Risipa este un păcat care îți neagă intrarea în paradis. Dar pentru că tu niciodată n-ai permis nici măcar unui singur bob de orez să se risipească la marginea cărării noastre, n-a fost nevoie să folosesc acul sau bolul de apă!” Așadar, fiind o așa de bună soție și neavând nimic să-i reproșeze, Thiruvallar i-a acordat binecuvântarea de a primi *moksha*. Cu ultima lui suflare, tata a vrut ca mama să știe că ea a fost chiar mai prețioasă pentru el decât soția perfectă a lui Thiruvallar.

Lacrimile curgeau pe fața mamei. Știa că stricase totul. Îi inspirase pe copii să-l disprețuiască, îi învățase să-l ignore și ridiculizase firea lui blândă ca fiind acceptare nătângă și chiar tembelism pur. Apoi și-a pus în cap sistematic să-l transforme pe bărbatul blând într-un străin prost. Îl trădase tocmai pe el, care

o iubise atât de mult. Se simțea învinsă de propria nerăbdare, de propria minte incredibil de inteligentă. Capul îi distrusese inima.

Sevenese

*În zori, într-o tavernă s-a auzit un glas:
„O, voi nebuni de viață! Voi, tineri veseli! Vinul
Turnați-l iar în cupe înaintea ca destinul
Cu lacrimi să umple paharu-acestui ceas!”²¹*

Toată viața mea am fost de neclintit în refuzul de a recunoaște că există o mare subtilitate în versurile lui Omar Khayyam. Adevăratul sens – cel mistic – al versurilor lui este ca un vin, atât de puternic încât devine periculos pentru ființele care-l consumă. Prin interpretarea occidentală, superficială, părea mai simplu. Dacă aș fi conștientizat vreodată că „glasul din tavernă” nu era sunetul lingușitor, miorlăit, care răzbătea de pe buzele rujate în primele ore ale dimineții într-o cameră de hotel sordidă din Thailanda, aș fi deslușit misterul vieții. Iar eu nu voiam să-l deslușesc. Dezlegat, tâlcul s-ar fi prăvălit undeva în depărtare, abandonat și monoton.

Știa oare Khayyam despre Apsaras, nimfele divine, care pot fi cumpărate pentru câțiva dolari americani pe noapte? O să-i spun marelui poet, dacă va fi vreodată să ne întâlnim în lumea cealaltă, că băutura vieții mele a fost tot un lichid auriu, dar care curgea dintr-o sticlă de Jim Bean. Și al naibii de bun a mai fost whisky-ul! Omar ar înțelege. A fost un om cu percepție foarte adâncă. Ar ghici că, pentru mine, să-mi neg iluzia de ignoranță ar fi însemnat să-mi neg calitatea de oală de lut și chiar să pun la îndoială mâna olarului. Problema era una simplă. Eu eram un vas de o fabricație mai brută. Ar fi trebuit să mă ironizez atunci pentru că mă îndepărtez de modelul de bază?

Cel care mă lucruse în formă îmi imprimase, de asemenea, în esență și frunza de viță-de-vie a depravării. Verde-închis, aceasta înflori devreme în viața mea și îmi acapară tot sufletul. Ce era să fac?

Sunt un depravat obsesivo-compulsiv. Băuturile tari, mâncarea rafinată și viața ușoară mă conduc într-un mod care este, fără îndoială, greșit. Mă uit la mama cu fascinație îngrozită. Pe ea o domină ambiția materială. Stau și mă

²¹ Fragment din „Trăiește-ți clipa! Căci clipa-i viața ta“, de Omar Khayyam, în traducerea lui George Popa, publicată în *Poezii de Omar Khayyam*, Editura Timpul, Iași, 1995. (n.tr.)

Întreb dacă este posibil cumva ca ea să nu știe cât de urâtă este fiara pe care o ține atât de strâns la pieptul ei.

Lăsată să se dezvolte, i-a supt treptat viața din ea. Așa ne-a insuflat-o și nouă, dar aceeași sămânță de obsesie s-a dezvoltat diferit în funcție de vas. Arată diferit, miroase diferit și pretinde un meniu complet diferit. A mea miroase a parfum ieftin și se hrănește cu întinderi nesfârșite de carne netedă, dar a lui Lakshmanan miroase metalic, conduce un Mercedes impresionant de mare și trăiește într-o casă uriașă, în cea mai bună zonă a orașului.

Mama era atât de puternică, încât a zdrobit tot ce a întâlnit în cale. Eu, unul, m-am răzvrătit. Am luat-o spre casă pe drumul ocolit. Nici n-a apucat să-mi interzică bine, că m-am și dus în casa împlânzitorului de șerpi, nu doar ca să vizitez, ci și ca să mă împrietenesc cu fiii lui și să le învăț secretele întunecate și să le deprind abilitățile. Mama avusese dreptate, desigur, se întâmpla ceva foarte ciudat în casa aceea. Chiar copil fiind, am putut simți acea aură invizibilă, în unele locuri mai neagră decât în altele, dar mai ales în camera cu perdele negre unde se afla o statuie mare a lui Kali, zeița morții și a distrugerii. Se uita la mine cu răutate și i-am întors privirea neînfricat. Asta făcuse Creatorul meu. Îi tremurase mâna. Mă făcuse egoist, nemilos și cutezător în fața necunoscutului. Încă îmi testez limita de rezistență. „Du-mă mai departe!”, obișnuiesc să provoc soarta imprudent.

Chiar și acum când mă dor oasele și mușchii mi-au slăbit, încă mă mai îndeamnă din interior. Este de-a dreptul imposibil să ceri doar o bere sau doar o față. Comand patru și le aliniez pe tețgheaua barului, cu mărcile lor pe hârtie lipită, orientate spre mine. Patru fete aliniat într-un șir, aplecate în față sunt tot o priveliște foarte faină. Da, mi-am umplut paharul până a dat pe afară și chiar și atunci tot am mai turnat!

O așteptam pe prima mea prostituată. „Ua, ua, ua”, îmi joacă gemetele în ureche, iar fetele care privesc în jos mă plictisesc. Simpla energie necesară pentru a scoate în oraș o fecioară indiană, reprimată, cu o mamă grasă legată de chiloții ei și lunile întregi de curtat ușurel, fără nicio garanție de a obține ceva, mă îmbolnăveau. Voiam mai puțin tam-tam și mai multă varietate. Obișnuiam să zăbovesc în capul treptelor la intrarea în școală cu colegii mei, stăpâni pe noi, și ne uitam la fete cum urcă. Le întrebam pe toate cu aceeași stăruință dacă le-am putea atinge merele. Invariabil, toate fetele urâte, grase deveneau bățăioase, înjurându-ne cu glas tare, în timp ce cele drăguțe se îmbujorau sau lăsau capul în jos timide. Odată, una s-a îndrăgostit de mine, dar, desigur, i-am frânt inima. Lucrul pe care-l căutam nu se afla în brațele

unei femei bune. Voiam femei experimentate, care știau că ar trebui să fie plătite pentru asta.

Am parcurs tot drumul până în Thailanda pe liniile feroviare malaysiene, pentru o scurtă excursie în cartierul cu felinar roșu, unde fete frumoase și-au lipit palmele între ele și au făcut o reverență adâncă în fața seamănelor lor. Și-au scos accesoriile de cap bogat împopoțonate și mi-au spălat picioarele într-un bazin cu apă parfumată, în vreme ce eu am închis ochii și m-am lăsat pe spate, având un singur gând: „Sunt acasă!”

Știu că sunt în căutarea a ceva. Ceva ce nu am găsit. Am traversat străzile din Chow Kit și am urmărit travestiții, supranumiți și femeile din plastic. Patrulează cu îndrăzneală în sus și în jos pe stradă; scoțându-și în față piepturile plate și împingându-și în afară fundurile lor tari, bosumflându-se la bărbații care trec. Adesea, alunecă pe lângă mine într-un vârtej de autonegare – cu peruci, gene false, sutiene umplute cu pernițe, corsete strânse, unghii vopsite în culori deschise și machiați strident, cu voci pițigăiate în mod artificial.

Cât ceri? am întrebat odată doar în joacă și instantaneu a șerpuit așezându-se jos lângă mine, cu un zâmbet larg și o mână care mângâie, pregătită să facă orice îi cer.

— Depinde ce vrei, mă tachină.

M-am uitat la ea. Avea pielea moale, dar ochii îi erau triști. Mărul lui Adam i se agita proeminent în gât. Era imposibil să dai curs deghizării. Am oftat cu regret. A fost pe fază instantaneu. Reluă, asigurându-mă:

— Dar nu mult!

Știu de ce este inferioară unei prostituate – pentru că ea însăși se dă de gol ca și când ar fi o cutie de viermi. Sexualitatea ei poate fi oferită doar în întineric unor necunoscuți cu gusturi deformatate.

— Poate data viitoare! i-am răspuns.

— O să-ți arăt lucruri ciudate, a insistat ea cu o lipsă ciudată de expresie pe față.

Știam că vorbea serios. Știam că îmi putea arăta ceva ciudat și interesant, dar extrem de detestabil pentru ea. Ideea mă fascina. Oare cât de diform îmi este urciorul? Aah, numai dacă n-ar fi fost bărbat! Dar, Sevenese, băiete, ea este bărbat!

Am clătinat din cap și s-a ridicat ofensat, cu mișcări exagerate. Să-mi dea de înțeles că i-am pierdut din timpul prețios.

L-am urmărit cu privirea cum se îndepărtează, alăturându-se unui seamăn de-al lui. Împreună arătau cu degetul spre mine și mă fixau cu priviri veninoase. Le știam tragedia. Nenorocul lor nu este că nu sunt ce-ar trebui să fie, ci că nu sunt ce-și doresc. Femei!

PARTEA A PATRA

Prima înghițitură de vin interzis

Dimple

Am o amintire cu mine când eram micuță, stând așezată pe un geamantan la ușa din față, cu părul prins în cozi, încălțată cu cea mai bună pereche de pantofi, iar inima bătându-mi puternic în piept, numărând minutele ca un ceas. Așteptam să merg la casa bunicii Lakshmi pe perioada vacanței, dar atingerea destinației era ca o cursă cu obstacole, uneori prea dificilă de gestionat pentru un copil. Cea mai mică abatere de comportament mă putea costa pierderea privilegiului. Cel mai greu dintre toate îmi era însă să afixez un pretins dispreț la perspectiva vacanței apropiate.

Prin urmare, abia după ce tata venea acasă și ne urcam amândoi în mașină, îndreptându-ne spre stația de autobuz, puteam respira ușurată știind sigur că voiajul meu nu va mai suferi modificări de ultim moment.

La ușa autobuzului, îl pupam pe papa de la revedere, iar el rămânea pe peron să-mi facă cu mâna până când ieșeam din câmpul lui vizual. Închideam ochii și lăsam în urmă toate necazurile – amenințările fratelui meu Nash că mă leagă de un scaun în bucătărie și-mi arde tot părul din cap și chipul băgăreț al mamei, rânjind. Curând, foarte curând aveam să dorm lângă bunica mea dragă, așa de lipită de ea, că-i auzeam șuieratul astmatic din piept, care huruia ca un motor obosit. Mai puternic parcă de fiecare dată când reveneam.

Pe drum eram foarte cuminte, uitându-mă pe fereastră, neîndrăznind să ațipesc sau să cobor din autobuz după băuturi răcoritoare la Bentong, la fel ca restul călătorilor. Eram îngrozită de oamenii răi despre care mama mă avertizase că sucesc mințile fetițelor care călătoresc singure. La stația Kuantan, mătușica Lalita avea să mă aștepte cu un tort de la Big Sister în mână și cu fața ei mare, zâmbitoare, acoperită ușor de câteva bucle subțiri, răvășite de curentul de pe debarcader. Coboram din autobuz, o luam de mână și împreună mergeam pe jos până la locuința bunicii, legănându-ne în aer palmele încleștate, ca niște prietene la cataramă ce eram. Revăd în minte cum traversam amândouă pe jos orașul, mătușa ducându-mi bagajul în mână

dreaptă, iar eu abia putând să-mi ascund entuziasmul. De-a lungul anilor, Kuantan era aproape neschimbat. Mi-era întotdeauna drag și familiar. Ca venitul acasă.

Când treceam de colțul casei lui Old Soong, o vedeam pe bunica, ușor gârbovită, stând în picioare lângă ușă. Desprinzându-mă de mătușa Lalita, alergam spre silueta de pe verandă. Când în cele din urmă m-aruncam în brațele ei deschise și-mi îngropam fața în hainele ei, cu mirosul lor drag și familiar, îmi spunea mereu același lucru:

— Aiyoo, ce subțire te-ai făcut!

Și de fiecare dată îmi trecea prin gând: „Dacă există un paradis pe pământ... Este aici! Este aici! Este aici!”

Cât de clară îmi este amintirea acelor ore dis-de-diminează în casa bunicii înainte ca soarele să se ridice la orizont. Parcă mă văd trezindu-mă în întinericul rece din zori, prea încântată de aventura noii zile ca să mai dorm. În living este aprinsă lumina încă de cu seară, iar unchiul Sevenese este beat. Dintotdeauna și-a exprimat preferința pentru nopți albe și s-a declarat „un budist beat”. Când ești tânăr și te afli în prezența cinismului natural, devii complet captivat. Și unchiul meu era maestru în cinism. „Cum să nu venereze cineva un om care a murit pentru că era prea politicos să refuze mâncarea proastă?” spunea el despre Buddha.

Când mă vede pândind din pragul ușii, mă cheamă înăuntru.

— Hai aici, îmi zice în șoaptă, făcând semn la scaunul de alături.

Alerg la el. Ca de fiecare dată, îmi ciufulește părul în joacă.

— Cum de nu dormi? Îl întreb.

— Cât e ceasul? se interesează el cu limba împleticindu-i-se ușor.

Chicotesc în palme. Nu am remarcat niciodată pericolul, ci doar că era un om extrem de sofisticat, cu un mod de viață care ridica la rang înalt idei minunate, scandaloase. Sticla de whisky părea accidentală în decor, iar efectele ei, amuzante și prietenoase. Când era așa, discuta cu mine chestii de adulți pe care și eu, și el știam că n-ar fi trebuit să le pomenim. Îl înghiontesc cu degetul în burta mare și degetul îmi dispare în colacul de grăsime.

— Scutură din burtă, îi comand, și instantaneu toată burta îi vibrează.

Ceea ce mă face să izbucnesc în hohote de râs necontrolate.

— Șștt, mă avertizează el ascunzându-și sticla sub perne. O s-o trezești pe zeița orezului!

— Pe cine?

Cum pe cine, pe Dătătoarea de viață! În Bali, spiritul ei trăiește în efigiile realizate din snopi de orez. Din tronul ei de lemn, instalat în hambarul familiei, protejează recolta bogată în câmpurile de orez. Este așa de sfântă încât păcătoșilor le este interzis să intre în prezența ei sau să consume un singur bob din figurina care o reprezintă!

Unchiul Sevenese dă din deget în semn de avertisment spre mine. Este, fără îndoială, beat. Continuă:

— În casa aceasta, zeița noastră a orezului este bunica ta! Ea este păstrătoarea visurilor! Uită-te cu atenție și ai s-o vezi cum stă pe tronul ei din lemn, ținându-ne toate speranțele și visurile, mari și mici, ale tale și ale mele, în brațele ei puternice. Anii nu-i scad puterea!

Oh, am exclamat, ideea prinzând aripi și proporții în mintea mea.

Mi-o închipui pe bunica nu fragilă și adesea tristă, ci ca pe o zeiță a orezului, puternică și splendidă, cu boabe de orez lipite de corp, purtând în brațele ei cuprinzătoare toate visurile mele. Fermecată de imaginea respectivă, îmi pun capul ca pe pernă pe burta unchiului meu.

— Dragă, dragă Dimple! oftează acesta trist. Ce bine ar fi să nu te faci niciodată mare! Măcar dacă aș putea să te apăr de propriul tău viitor, de tine! Dacă aș putea fi ca șamanii, care pot bate toba să răsunе la zeci de kilometri distanță și să le facă pe căprioare să dănțuiască în timp ce-i așteaptă pe vânători să sosească. În timp ce-și așteaptă propria moarte!

Bietul unchi Sevenese! Eram prea mică să înțeleg că demoni și spaime fantomatice erau pe urmele lui, stând pe aproape cu ochii lor imenși și strălucitori ca ochii de crocodil în întuneric. Vânându-l. Urmărindu-l. Pândindu-l. Stau nevinovată cu capul pe burta lui, gândindu-mă dacă vreun șaman undeva departe a bătut deja în toabă, iar vânătorii sunt pe drum. Oare de asta unchiul ieșea mereu în oraș să danseze rumba, merengue și cha-cha-cha?

Apoi încheie:

— Nașterea este doar moartea amânată! rostește el cu iz de whisky în răsuflarea caldă.

După care se urcă într-un vagon de dormit din trenul care îl duce spre zonele secrete, periculoase din Thailanda, unde riscă să dispară fără urmă. Unde fetele au niște seturi apreciate de mușchi foarte pricepuți și juisează *kamasalila* (fluide de dragoste), parfumate ca fructele de litchi proaspete.

Poftind în continuare la ceva inexplicabil, se îndreaptă spre Port-au-Prince în Haiti, unde apelează la vraci voodoo, care răspândesc din aurele negre

fascicule de artificii subțiri ca acul. Urmărește sedus cum aceștia deschid porțile lumii spiritelor și-i prezintă două entități numite Zede și Adel. Ne trimite o vedere cu o cascadă mare în care „toată lumea se învârte în mod constant în transe, rostind cuvinte ciudate, de nedeslușit, iar corpul li se zbate incontrolabil pe stânci”.

De-a lungul anilor, am salvat scrisori cu poze de-ale lui, postat la baza imenselor piramide egiptene. Pe verso a scris: „în sfârșit, mi-am dat seama cum se simt furnicile când stau în pragul ușii”. Doarme în deșert sub o boltă uimitoare de milioane de stele și pășește printr-o mare de păsări moarte dintre cele care nu-și vor mai încheia niciodată călătoria de migrație prin deșert, cu ochii mici și ciocurile acoperite de falduri de nisip. Bea lapte de cămilă puternică și observă modul zgomotos în care acestea protestează când sunt încărcate. Le vede picioarele mari și moi ca niște turte. Apoi mănâncă pâine tare ca piatra și se uită uimit cum apar din senin șoricei la cea mai mică firmitură căzută pe nisip. Mă informează că termenul pentru femeie, *horman*, vine de la cuvântul arab *haram*, care înseamnă interzis, dar bărbații din zona respectivă le strigă adesea pe fetele frumoase „bellaboooozzzz”.

Îi sunt prezentate la alegere fete frumoase în voaluri sclipitoare și țesături bogate, tolănite pe perne luxoase, lângă piscină, la adăpostul grilajelor de piatră, care le permit să vadă viața dindărătul zidurilor fără să se arate. Fetele privesc în jos, la propria reflexie unduită pe apă sau în oglinda inelelor lor vechi, persane. Cu ochi aprinși, machiați de jur împrejur cu grupuri de stele, se uită îndărăt, adolescentin, dezvelind un punct roșu la colțul interior al pleoapei. Sâniile lor răspândesc iz de mosc, iar buricele, împodobite cu bijuterii prețioase, strălucesc în amurg când se stropesc jucăuș una pe cealaltă cu apă de trandafir. Nepăsător și neincitat, unchiul și-a notat: „Oare am obosit în sfârșit? Care o fi problema?”

Nereușind să-și recapete buna dispoziție, a dispărut în safari o lună. A spus că avea să-i facă bine lipsa companiei.

— O să-și piardă slujba, s-a tânguit bunica.

S-a întors oarecum întremat, bronzat ca abanosul de soarele necruțător și curios de neafectat de impresia pe care și-o făcuse: că în scurt timp leul african avea să se sature de roata vieții și să ajungă ca și leul indian – specie pe cale de dispariție. Am fost teribil de decepționată să aflu asta. Îmi plac leii. Ochii lor arămii, labele în nuanțe gălbui și răgetele superbe ale masculului adult, care răsună de parcă vin dintr-o peșteră subterană. În amurg, felinele mari arată de parcă ar fi cioplite din piatra pe care se tolănesc.

Unchiul a călătorit până în Singapore, acolo a inspectat fără entuziasm standardele de viață și a luat-o în cele din urmă spre nord, spre ținutul miilor de budiști aplecați în rugăciune, cu călugări îmbrăcați în veșminte de culoarea șofranului, care bat gonguri uriașe, și cu turle sculptate delicat strălucind în aburul violet al serii. Acolo a redescoperit lucrurile familiare cu ochii închiși, bâjbâind în jur, învățând din nou să simtă bucuria descoperirii unui piept pronunțat, a unui abdomen curbat și o coapsă mătăsoasă.

La bunica se mânca simplu, dar sănătos. Obișnuia să-mi țină fața în dreptul ferestrei de la bucătărie, în lumina străvezie a soarelui și îmi verifica urechile dacă erau sănătoase și transparente. Mulțumită de rezultat, dădea din cap și se apuca de tocat ceapa, de tăiat vinetele în patru sau de rupt frunzele de spanac. Era curioasă să afle tot: despre papa, școală, sănătatea mea, prietenii mei. Voia să știe totul și părea deosebit de mândră de notele mele bune.

— La fel ca tatăl tău! exclama ea. Înainte să dea ghinionul peste el.

Jucam des dame chinezești, iar bunica trișa mult. Nu-i plăcea să piardă. Ca să-mi distragă atenția, striga brusc: „E sânge în băltoacă!” și iute ca un fulger muta piese pe tablă.

Adesea stăteam cuminte cu bunicul pe verandă, uitându-mă la soarele roșu de la apus. Îi citeam cu glas tare *Upanishadele*. Odată a adormit în șezlong. Când l-am trezit, m-a privit o clipă speriat, mijind ochii confuz și strigându-mă Mohini.

— Nu, bunicule, sunt Dimple! i-am răspuns și s-a uitat la mine dezamăgit.

Îmi aduc aminte că m-am gândit atunci că poate totuși nu mă iubește. Poate că mă iubea doar pentru că arătam un pic ca ea.

Restul vacanței trecea mereu pe negândite, zilele se scurtau din ce în ce mai repede, anunțând că se apropia sfârșitul ei. Întotdeauna plângeam în ultima noapte. Gândul de a mă întoarce la școală, la gelozia dintre Nash și Bella și la furia mamei îndreptată împotriva mea erau aproape de nesuportat. De fiecare dată când mă întorceam de la bunica, părea extrem de mânioasă.

În copilăria mea, mama și papa au fost elementul cel mai imprevizibil din viețile noastre. Erau ca praful de pușcă și chibritul în căutare de amnar sau a unei suprafețe aspre, astfel încât să poată exploda în mod legitim într-o descărcare spectaculoasă de focuri de artificii. De-a lungul vieții lor au găsit mereu cremene și multe suprafețe dure. Bunica spunea că erau dușmani dintr-o viață anterioară, legați împreună de păcatele lor. Ca doi canibali care se hrănesc unul pe altul ca să trăiască. Se putea întâmpla să discute despre

călugărițele din Andaluzia sau despre cum ar trebui să fie fierte ouăle la micul dejun, și să încheie discuția cu un ochi învinețit și un set de vase sparte.

— Ce faci, ne spionezi? îmi striga ea apoi isteric.

— Am o întâlnire într-o oră. Ce-ar fi să te duc la casa lui Amu, hmm? sugera papa cu fața lui frumoasă tristă.

Buna, draga Amu! Cât țin la femeia asta! Nu-mi amintesc un moment în care să n-o am în preajmă pe Amu. Când ieșeam afară dimineața, o vedeam stând pe un taburet înconjurat de găleți de plastic, spălându-ne hainele murdare. Mama n-a putut face niciodată menajul din cauza artritei, așa încât a angajat-o pe Amu să spele, să curețe pe jos și să ștergă. Era prezentă în fiecare dimineață când ne trezeam, ghemuită afară lângă gălețile de haine murdare. Când se uita în sus și mă vedea, fața ei mică triunghiulară se lumina.

— Fii atentă la apă! îmi spunea.

Și-mi aranjam cu grijă rochia în jurul genunchilor ca să m-așez pe treptele de la bucătărie și să mă uit la ea.

— Amu, începeam să mă plâng eu iritată, l-am prins pe Nash ieri încercând să rupă paginile cărții trimise de unchiul Sevenese!

— Vai, vai, dragă! exclama, țâțâind cu limba.

După care, în loc să mă compătimească, se lansa într-o poveste complicată, lungă, despre soția răutăcioasă a fratelui ei sau amintea de un văr rău, mort de mult, care-i păcălise pe părinții săraci și încrezători ai lui Amu. Povești atât de pline de intrigi și oameni oribili, încât uitam repede de necazurile mele mărunte.

Au fost vremuri bune. Așa de deosebite, că știai că nu vor dura mult. Au existat dăți când sărbătoream toată familia un câștig de-al lui papa cu o masă mare la unul dintre cele mai bune hoteluri, mâncând preparate chinezești, cu scoici și homar. Când mama era așa de binedispusă, că mă trezeam noaptea și o auzeam cântându-i lui papa. În acele zile părea ca îmbătată de dragostea ei pentru el, care o consuma, cu o flacăra atât de puternică, încât mi-era teamă să-i ating fața strălucitoare. Atunci părea geloasă chiar și pe dansatoarele malaysiene de la TV dacă papa le privea în treacăt. Dar banii se terminau imediat, iar mama și tata reveneau repejor la cearta lor ritualică, de parcă aș fi visat răgazul fericit.

Odată, mama a luat-o pe Bella cu ea să ceară un împrumut de la un prieten vechi. Bella a spus că acesta a împins foarte încet cu degetul mijlociu un plic cu bani de-a lungul mesei, uitându-se intens la mama tot timpul.

— Data viitoare vino fără copil! a strigat în urma lor la plecare.

Situația noastră materială a devenit atât de precară, încât a trebuit să ne aducă Amu orez și curry de la ea. Îmi aduc aminte cum șiroiau lacrimile pe obrazii mamei când a mâncat o bucată de ou cu curry. Nu i-a păstrat deloc de papa. Când a ajuns el acasă, nu era nimic de mâncare.

Trei zile mai târziu, mama s-a dus din nou la cunoștința respectivă. N-a mai luat-o pe Bella cu ea. S-a întors cu o pereche nouă-nouță de pantofi maro cu auriu pentru ea, o sacoșă mare plină cu alimente, cu ochii lucindu-i ciudat. Când papa a venit, s-au certat tare, iar mama și-a distrus pantofii noi într-o criză de nervi, s-a aruncat pe pat și a urlat ca un lup. Nu și-au mai vorbit un timp, până a venit anotimpul ploios, când mama, neputând să facă nimic, stătea cu picioarele ridicate pe scaun. O supărau genunchii, iar mâinile o dureau și îi erau atât de înțepenite din cauza artritei, că abia putea deschide un borcan. Atunci mi-a trecut prin cap că papa sigur o iubea, pentru că o curăța de fiecare dată când mergea la toaletă.

Într-o zi, când m-am întors de la școală, tata mi-a spus că bunicul a căzut de pe bicicletă. Până am ajuns să-l văd, slăbise așa de mult, că brațele îi erau ca niște ciolane lungi, acoperite cu piele. A plâns când m-a văzut. Am înțeles atunci că era pe moarte. O cutie zbârcită plină de povești. Întâmplări atât de prețioase, că am știut că trebuie să le salvez pe toate pe hârtie sau poate pe bandă. Mi-era teamă că le uit. Într-o zi, fiica fiicei mele va trebui să le cunoască. Data următoare când m-am dus la bunica, am găsit pregătit un casetofon.

— Împlinește-ți visul, a spus ea...

Și exact asta am făcut!

După ce i-am citit din *Upanishade* lui bunicul, am pornit aparatul și l-am lăsat să povestească. Vorbea trist, dar frumos. Undeva în spatele meu, unde își pironise privirea, era Nefertiti a lui. Mai frumoasă decât mi-aș fi putut imagina.

În fiecare zi, bunica îi gătea un pui negru mic, special, cu ierburi medicinale. Era foarte scump, dar bunica intenționa să-i dea un pui pe zi bunicului, până când s-a simțit mai bine. Vreme de aproape un an i-a gătit zilnic un pui. Bunicul a murit pe 11 noiembrie 1975, lăsându-mi în grijă înregistrarea. S-au strâns în jurul trupului lui împruținat toți nepoții cu torțe aprinse. Bunica nu a plâns. A venit și mama la înmormântare. L-a întrebat pe papa dacă se va citi vreun testament. Am văzut cum papa i-a dat o palmă și a ieșit din cameră.

— Nu, bineînțeles că nu va fi! Păianjenul rămâne cu toate, nu-i așa? a țipat ea după el.

Când aveam nouăsprezece ani, un bărbat a ieșit în grabă din ascensorul băncii MTNB și mi-a spus un lucru nebunesc. A glumit că m-a privit printr-un telescop și s-a îndrăgostit de mine, dar ochii lui păreau la fel de surprinși ca ai mei. Am crezut că e un nebun în costum scump, dar l-am lăsat să-mi cumpere o înghețată.

— Spune-mi Luke! m-a anunțat el, cu un zâmbet larg.

Atunci mi s-a părut atrăgător, teribil de sofisticat și deloc de nasul meu. În cofetăria amenajată la subsol l-am ascultat vorbind în timp ce îmi mâncam porția de înghețată de căpșuni și mă gândeam cum voi proceda cu banana din cupă, simțind că nu mă slăbea din ochi. În final n-am mâncat-o. Era prea stânjenitor. S-o las în bol era tot jenant, dar nu la fel de stânjenitor cum ar fi fost s-o mănânc sub privirea lui sticloasă. Avea niște ochi ciudați. În ziua aceea erau plini de o lumină minunată și de întrebări. Mii de întrebări despre mine.

Unde stai? Ce faci? Câți ani ai? Cum te cheamă? Cine ești?

— Dimple!

Îmi pronunț numele de câteva ori ca să-l audă cum sună, apoi îmi zise că frumusețea reală a unui șarpe nu este faptul că otrava lui poate ucide un om în câteva secunde, ci că, și lipsită de membre, reptila a băgat spaima în omenire. Groaza fiind atât de adânc întipărită în genele noastre, n-o putem învinge și ne naștem cu ea. Din instinct!

Preț de o secundă, am fost îngrozită și eu. Instinctiv. Ceva în mine a înlemnit. Ca un bolovan de înghețată de căpșuni. Zeii îmi șoptiseră un avertisment, dar Luke a zâmbit, iar zâmbetul lui era așa de frumos, că-i transforma toată fața. Am uitat de avertizare. Am uitat că atunci când vorbea ochii îi erau reci și opaci. Ca de șarpe.

Cu zâmbetul lui fermecător pe buze, m-anunță:

— Tu, ochi strălucitori, ții o masă întreagă de oameni importanți în așteptare!

Am clipit. Credeam că bărbații remarcau lucruri de genul ăsta doar la adresa sânilor Bellei. Ignorată, înghețata i se topea în bol. Am prins curaj și i-am întors privirea. Nu purta bijuterii. Avea dinți drepți și pomeții ascuțiți. Avea o expresie hămesită. Se uita la mine cu o intensitate extraordinară, care-i închega toate trăsăturile. Da, eram categoric atrasă de el. Ține de firea omului să fie atras de întunericul lunii. Știam că era destinul meu. Era hotărât să mă aibă. Citeam în ochii lui: „Dacă rămâi, te voi topi în mine până când nu mai exist”. Și totuși, n-am fugit. Poate pentru același motiv ciocârlia cântă când se

înalță în zbor, coboară și plutește în timp ce este urmărită de ghearele unui șoim flămând. Poate că am vrut dintotdeauna să fiu a altcuiva.

Am acceptat să-l sun. Nu credeam că papa ar fi de acord, așa că nu i-am dat numărul meu.

— Sună-mă! Îmi ordonă el încet la plecare și am văzut aieva urmele pașilor lui lăsate pe nisipurile aurii din visurile și în inima mea.

Eram atât de absorbită de propriile gânduri, că abia când m-am întors să închid poarta am văzut mașina albastră care m-a însoțit din urmă până acasă.

Două zile mai târziu, eram în holul centrului comercial Kota Raya și i-am telefonat la birou. Cartea de vizită cu numărul lui personal îmi căzuse într-o canalizare când am vrut să plătesc un pahar de suc de soia. Am zărit-o o clipă plutind, de un alb imaculat, apoi luată de zoaiele verzi, tulburi și dusă în străfundurile de sub bordura din beton. Mi-a răspuns o centralistă arogantă care m-a întrebat din partea cărei companii sun.

— E personal! am anunțat.

A urmat o pauză sonoră.

— Vă fac legătura cu secretara lui, mi-a comunicat operatoarea pe un ton atât de plictisit, încât m-a făcut să mă frământ nesigură cu monedele în buzunar.

La rândul ei, secretara mi-a vorbit la fel de rece. M-a făcut să-mi pară rău c-am sunat.

— Da, vă pot ajuta?

— Pot să vorbesc cu Luke, vă rog? am întrebat ezitant.

Mi-a spus că este într-o ședință și nu poate fi deranjat și mi-a sugerat așa de abil să las un mesaj, încât bănuiam că exersase formula de milioane de ori. Începeam să mă îndoiesc că Luke își mai amintea de mine. Mi-l închipuiam ca fiind un crai milionar. Probabil sute de fete îl deranjau la birou. Poate am visat totul. N-aveam nici măcar numărul lui de telefon.

— A, de fapt, el nu mă poate suna! Poate voi încerca mai târziu, i-am bolborosit jenată și cu nicio intenție de a mai reveni.

M-am simțit tânără și proastă. Ce-o fi fost în capul meu?

— Stai puțin! Cum te cheamă? mă întrebă vocea distantă.

— Dimple, i-am șoptit lamentabil.

— Oh! Pe moment, vocea sună indecis. Așteaptă, te rog! Este într-o ședință foarte importantă, dar o să verific dacă vrea să preia apelul.

Am așteptat tăcută în receptor și am mai vârat zece cenți în fanta de fise, simțindu-mi stomacul ghem. Simplul gest de a încerca să dau de el mă copleșise de emoții, că aproape tremuram.

— Bună ziua! salută brusc Luke.

— Bună! i-am răspuns timid, începând să râdă.

— De ce nu m-ai sunat pe numărul meu direct?

— Am scăpat cartea ta de vizită în rigolă, i-am spus, liniștită la auzul râsului lui.

Am știut atunci că o să fie bine.

— Îți mulțumesc c-ai sunat, șopti el. Slavă zeilor că i-am pomenit numele tău Mariei. Vrei să ne întâlnim la cină?

— Nu pot să ies afară seara! Știi, mama, tata...

— Păi, atunci la un ceai, prânz, gustare, mic dejun, oricare?

— Mmm!... Poate că reușesc să vin la o cină mai devreme vineri, dar nu pot sta mai mult de ora nouă.

— Bine! La ce oră vrei să te iau?

— La șase, din fața coaforului lui Toni în Bangsar?

— De acord! Ne vedem la șase și jumătate vineri, dar mă mai suni până atunci doar ca să ne auzim? Și fă-o pe numărul meu personal!

— OK!

Mi-a dat numărul lui direct, după care a trebuit să se întoarcă la întrevvedere importantă, dar deja eram iarăși fericită. Chiar voia să mă vadă, și la fel și eu.

M-am pregătit exagerat de emoționată pentru prima mea întâlnire cu Luke.

— Cum să mă îmbrac? l-am întrebat.

— Cu jeansi! a răspuns categoric. Te duc să guști cel mai bun *satay* pe care l-ai mâncat vreodată!

— Bine, am acceptat bucuroasă.

Vocea lui la telefon mă topea. Mă simțeam neajutorată și stingheră în prezența lui. Blugii mă vor ajuta să mă mai destind, speram.

Nu l-am lăsat să mă ia de acasă. Nu avea culoarea potrivită. Mama ar fi făcut o criză să afle că ieșeam cu un bărbat care nu era din Ceylon. Acesta era principalul criteriu pentru ea.

M-am îmbrăcat cu o cămașă albă și blugi, mi-am prins părul cu o agrafă și m-am machiat strident. Apoi, văzându-mă în oglindă, m-a dezgustat cum arăt, mi-am șters tot machiajul și am luat-o de la capăt. Un strop de rimel, dermatograf maro-închis pe pleoapa superioară și roz pal pe buze. Mi-am scos

agrafa din păr și l-am lăsat liber, continuând să fiu nemulțumită de cum îmi stă și părându-mi-se că sunt grasă în jeansii albaștri. Îmi închipuiam că dacă mă vede așa, o să se întrebe ce i-o fi plăcut la mine la început.

După multe schimbări și reveniri, am plecat de acasă într-o pereche de jeansi negri, strânși pe picior, machiată exagerat și cu o clamă în păr. Am ajuns mai devreme. În timp ce așteptam nervoasă, un grup de tineri s-a oprit să discute cu mine și să flirteze.

Erau insistenți. Simțeam că blugii mulați și machiajul nu fuseseră o idee bună. M-am întors cu spatele la ei și am început să îmi șterg discret rujul și fardul de obraz. Între timp, grupul se foia în spatele meu, încercând să mă tachineze ca să intru în vorbă cu ei. Când i-am văzut mașina lui Luke, am sărit practic în ea. S-a uitat la mine precaut.

— Ești bine? întrebă el observând rujul întins.

Am dat din cap repede, simțindu-mă ca o proastă. Privirea lui s-a mutat la tinerii care se puseseră deja în mișcare. Cum să concureze cu o astfel de mașină? Am tras în jos oglinda retrovizoare și am văzut că eram răvășită. Jenată, am început să-mi aranjez fața. Totul mersese prost. Îmi venea să plâng, gândindu-mă că am stricat totul.

La semafor m-a prins de bărbie și m-a întors să-l privesc în ochi.

— Arăți superb! a comentat.

L-am privit în ochii aceia întunecați. Nu era un bărbat frumos, dar avea ceva convingător în el. Într-o cameră plină de oameni strălucea ca o lumină. Simțeam că-l știu de o mie de ani. Ca și când am fi trăit o mie de vieți împreună. N-am mai scos o vorbă amândoi. N-a mai vrut să știe despre familia mea, prietenii mei, despre ce-mi place sau nu. În afară de noi, restul părea lipsit de importanță. A pus o casetă în aparatul din bord. O femeie cânta ceva trist în japoneză. L-am privit mâinile. Îmi plăcuse cum m-au atins pe bărbie. Puternic și familiar.

În Kajang, a parcat lângă o cârciumă înțesată de oameni, așezați în jurul meselor metalice. Un malaysian stătea afară în fața unui grătar, întetind cu adieri de evantai vâlvătaia care frigea două rânduri de *satay* din care picura grăsime. Ne zâmbi larg, dezvelindu-și dinții.

— Salut, șefu'! strigă bărbatul într-un mod prietenos.

— Te-ai rotunjit! în curând o să fii mai bogat ca mine, glumi Luke aruncând o privire în baraca de lemn aglomerată cu clienții care mâncau.

Proprietarul localului radia de încântare și modestie în același timp.

— Ahmad! strigă el în malaeză unui băiat care servea. Adu afară masa pliantă din spate!

Băiatul fugi sprinten și ieși trăgând o masă uzată. Apoi cără două scaune din lemn. Rânjea la fel ca tatăl său. Imediat ne-am așezat la masa de lemn instabilă, în aerul parfumat de seară.

— Ești hindusă, așa că probabil nu mănânci carne de vită, e adevărat? riscă el o întrebare.

Am scuturat din cap.

— Nu, dar tu poți să-ți iei! i-am spus.

— O să luăm amândoi pui!

Comandă patruzeci de *satay* de pui. Pe masă sosiră, de asemenea, băuturi, sosuri, castraveți și ceapă tăiate felii, precum și un bol de orez, gătit la abur, învelit în frunze de cocotier.

— Ai niște ochi ca de pisică! remarcă pe neașteptate.

— Așa obișnuia să spună bunicul meu. Semăn cu mătușa Mohini.

— Ei, chiar sunt cea mai frumoasă pereche de ochi din lume, spuse el încet, apreciativ, pe tonul pe care l-ar folosi cineva când decide ce culoare alege la amenajarea băii.

În minaretul auriu din josul străzii, muezinul începu să rostească în difuzor rugăciunile de seară. Ascultam zumzetul. Ceva din strigarea respectivă mă liniștea de fiecare dată când o auzeam, îmi venea să închid ochii și să mă las învăluită de sunetele acelea îndepărtate care-mi curățau parcă sufletul.

Frigăruile *satay* au sosit pe platouri mari, ovale, colorate în albastru și roșu.

Luke înmuie un băț în sosul gros de arahide.

— Vreau să începi să te gândești la căsătorie, m-anunță el mușcând din miezul galben.

Când am ajuns acasă, papa se uita la televizor în camera de zi. Ridică privirea când am intrat.

— Ce ați făcut tu și fetele până la ora asta? mă întrebă.

— Mai nimic! Ne-am plimbat prin complexul Pertama.

— Hmm, bine, comentă el, mai atent la emisiune decât la răspunsul meu.

Mama era în bucătărie. Strângea mâncarea.

— Te-ai întors? mi se adresă.

— Da, am răspuns mecanic.

Apoi m-am strecurat repede la etaj și am ridicat receptorul telefonului din dormitorul părinților ca s-o sun pe mătușa Anna.

— Alo! răspunse aceasta.

Simțind că lumea mea se clatină și e pe punctul de a se năruși totul în jurul meu, vocea ei de la distanță era liniștitor de familiară.

— Oh, mătușă Anna! am început să-i spun cu ochii aproape în lacrimi, cred că am dat de necaz!

— Vino pe la mine, Dimple, și vorbim! veni replica în stilul ei drag, imperturbabil.

Bella

Când aveam opt ani, am deschis dulapul vechi al mamei din magazie și am găsit strivită, printre sariurile ei vechi la care renunțase, o pânză pictată făcută sul. Când am întins-o, am descoperit o comoară minunată. Doi păuni splendizi, având cozile desfăcute, făcute din pene adevărate și ochi din sticlă colorată, stăteau țăntoși pe o terasă roz, bogat decorată cu flori de lotus brodate.

Pe fondul unui cer negru ca de furtună, păsările licăreau în nuanțe intense de verde și albastru.

Mi-am trecut degetele peste ochii lor reci de sticlă, de-a lungul cusăturilor albastre fine și al mărgelilor verzi, strălucitoare, care le împodobeau corpurile. Cu respectul unui copil pentru lucrurile în culori strălucitoare, mâinile mele stângace încercară să netezească fiecare ochi lucios din penele răvășite. Unele dintre capetele ca de seceră ale cozilor catifelate se rupseseră și nu mai puteau fi reparate, dar tot consideram că nu mai văzuse în viața mea ceva atât de frumos, până când mi-am amintit că mai văzusem păunii aceia. Imaginea, un cadou de nuntă, stătuse atârnată pe perete într-o ramă cu geam de sticlă până când aveam eu patru sau cinci ani, când mama l-a sfărâmat la o ceartă cumplită și, cu degetele însângerate și fața aprinsă de ură, l-a amenințat pe papa cu un ciob de sticlă.

M-am așezat pe podeaua de piatră din magazia noastră care mirosea ușor a mușgai, convinsă fiind că am găsit ceva foarte special, pentru că păunul este o creatură sfântă, puternică. Chiar și Buddha a trecut printr-una dintre reîncarnări ca păun. Precaută, mi-am făcut un plan.

Într-o după-amiază, pe furtună, în timp ce toată lumea era plecată, iar papa dormea în fața televizorului, am dus pânza aceea minunată în dormitorul meu. Eram hotărâtă să-mi transfer sufletul nefericit în păunul cel mai nobil ca înfățișare dintre cei doi și să ascund pânza sub saltea. Ca orice bun șaman mongol, am întins pânza moale pe patul meu, aranjând cu atenție și netezind

fiecare pană, ca să nu le strivesc sub greutatea saltelei. Ploaia bătea în ferestre. Am ignorat sonorul televizorului din sufragerie și m-am imaginat într-o cocioabă, cu un foc portocaliu în mijlocul ei, folosindu-mă de sunetul hipnotic al ploii exact ca de ritmul unei tobe adevărate de șaman. Am început să cânt încet. Apoi am scandat fraze secrete, magice, acum uitate, și cu o mișcare rapidă mi-am scos sufletul din mine ca o adiere și l-am transferat în păunul ales. Mi-am așezat palmele căuș peste fața lui, pe ochii de sticlă rece și netedă sub palmele mele fierbinți, până când am fost sigură că îmi adăpostisem sufletul în pasărea aceea. Trecuseră multe minute.

Mi-am îndepărtat mâinile încet, deget cu deget. Ochii frumoși din pânză mă priveau. Am expirat ușor. Se împlinise. Realmente o făcusem. Îmi transferasem sufletul în pasărea de pe pânză.

Crezând că astfel mi-am încredințat sufletul pânzei, efectiv aveam convingerea că, dacă păunului i s-ar fi adus vreo atingere oarecare, și eu m-aș fi îmbolnăvit grav sau chiar puteam muri. Era o treabă serioasă, dar eram hotărâtă să nu-mi recapăt sufletul până când puterea păsării alese de mine nu mă făcea la rândul-mi frumoasă. Numai noaptea mă odihneam veghind asupra sufletului meu. Câtă vreme Nash nu dădea de păunul meu, eram în siguranță.

În mintea mea de copil eram sigură că transformarea se va petrece în scurt timp. Ca în cele mai frumoase povești ale șamanilor, ar trebui doar să aștept până când zăpada s-ar topi pe munte. Cât timp îi ia zăpezii să se topească? Sigur nu prea mult, dar în fiecare zi când mă priveam în oglindă, vedeam doar o mască Oni japoneză, bună de speriat copiii mici. Obrajii bucălați și creștetul capului îmi erau acoperite de o claiă neîngrijită de bucle. Îmi fixam cu tristețe ochii banali, tânjind cu disperare să-i văd mari până spre tâmpole. Pur și simplu, niciuna dintre trăsăturile feței mele nu mi se părea remarcabilă.

„Grăbește-te!” îl implora inima mea singuratică pe păunul lucios.

„Poate că mâine își vor face efectul colirul și cinabru!” , ofta obosit păunul, cu penele sale rupte legănând ușor în vânt.

Și atunci nu era de înțeles că îi purtam pică surorii mele Dimple de când mă știam, invidiindu-i părul drept, lucios, ochii neobișnuit de deschiși la culoare, silueta subțire, ușurința cu care lua note bune, de parcă moștenise tot ce era mai bun de la familia din Kuantan?

A, știi că mama spunea că Dimple era exilată la „casa păianjenului mare” în timpul vacanțelor, dar în dormitorul nostru întunecat o spionam numărând în secret zilele și străduindu-se din greu să-și suprime entuziasmul la începutul vacanței. Nu reușeam să m-abțin să resimt acea invidie teribilă ce creștea în

inima mea. Ei i se punea totul la picioare. Mi-o imaginam mergând pe jos cu mătușa să vadă ursul din cușca de lângă atelierul mecanic. Râde și duce borcanul cu miere sălbatică pe care bunica Lakshmi s-a gândit să i-o cumpere de la aborigeni și i-a păstrat-o special pentru asta – ca Dimple să se bucure, ușor speriată, când va hrăni prin cușcă un urs negru cu gheare curbate, cenușii.

Nu m-a simțit strecurându-mă încet în spatele ei când bunica Lakshmi a sunat-o de pe telefonul lui Old Soong. I-am ascultat cu atenție conversația rostită pe furiș, în șoaptă:

– Nu, bunico, sunt bine! Totul este în regulă. Chiar este! Nu-ți face griji, te rog! În curând vin la tine. Te iubesc atât de mult că mă doare inima!

M-am frământat cu tot felul de imagini ce mă nemulțumeau, cu Dimple stând ocrotită în poala bunicii, răsucindu-și o șuviță pe deget în timp ce bunica o hrănea cu mâna ca pe copilul ei preferat.

Nici măcar nu-mi remarcă privirea geloasă când poștașul aduse niște pachete învelite în hârtie maro de la unchiul nostru Sevenese. Nu, era prea ocupată să răsfoiască pagini de cărți precum: *Prințul fericit*, *Poeme alese* de Omar Khayyam, *Viața secretă a unei iasomii* sau vreo carte de știință care îți spune cum femela căluțului-de-mare își depune ouăle într-un buzunar din corpul masculului. Cum el le hrănește cu sângele său și, în cele din urmă, suferă ca să dea naștere puilor de căluț-de-mare. În loc să mă bage în seamă, sora mea chicotea la pasaje scandaloase din faimosul tratat al lui Vatsyayana sau la poemele romantice ale lui Bhanudatta. Și eu aș fi vrut să mă împrietenesc cu unchiul Sevenese.

În inima mea tristă râvneam să-mi fie trimise și mie vederi din locuri ciudate din lume și să stau până târziu în noapte ascultând poveștile ciudate ale unchiului despre magie și ființe supranaturale. Este oare chiar așa de neconceput ca și eu să fi vrut s-ascult despre convingerile daoiste? Să aud despre o floare nemuritoare care crește pe o insulă mitică, unde sunt copaci din perle și corali, iar animalele de un alb strălucitor? Sau că voiam să aflu despre Zhang Guolao, marele necromant, care își plia catârul alb ca pe o foaie de hârtie și îl păstra într-o desagă când nu îi trebuia? Oare nu aveam și eu dreptul să îmi doresc să fiu gădilată atât de tare, că bunica Lakshmi trebuia să vină și să-l apostrofeze pe unchiul Sevenese că îi face rău copilului? Voiam să adorm pe burta lui și la trezire să mă văd desenată haios, dormind pe o burtă mare, cu zzzz! ieșind din gura mea. Ca și ea, aș fi prețuit și salvat desenele, pentru că erau într-adevăr foarte reușite.

Mi-l amintesc pe bunicul când a venit la casa din Kuantan ca să-i dea bani mamei. Când am stat pe verandă cu el și am împărțit o banană. Săracul, îmi dădea mie fructul și el mânca aștele de pe interiorul cojii. Vorbea puțin și părea ca pierdut. Mama credea că nu vorbea de teama bunicii Lakshmi. Și îmi intrase în cap că bunica trebuie să fie o femeie cumplită.

Prin urmare, de-a lungul anilor, m-am consolată că toți acești oameni, care din nu se știe ce motiv o îndrăgeau pe sora mea, iar pe mine și pe fratele meu nu, erau exact cum spunea mama că sunt. Răi și urâți. M-am lăsat convinsă că exista un motiv valabil pentru ura ei feroce. Când mama avea dureri groaznice, iar gleznele i se umflau cât mingea de fotbal, mă puneam să stau lângă ea la marginea patului și să-i ascult amintirile, cu nedreptățile de neconceput care se abătuseră asupra ei. Mi se învârtea capul.

Uneori, din senin, degetele ei albastre se descleștau și, cu o forță surprinzătoare, îmi apuca trupul dolofan între mâinile ei umflate și mă lipea fără împotrivire de pieptul ei greu ca pe o jucărie moale.

— Uită-te la mine! striga ea cu disperare. Uite ce vrăjitoare a făcut din mine! Din cauza ei am devenit așa crudă. Eram o ființă bună până când a intrat ea cu minciuni și promisiuni în viața mea. Îmi îndepărta fața de pieptul ei tare și se uita în ochii mei șocați, ca să întrebe răutăcios: Asta-i viață bună?

Apoi își prindea capul în mâini și se văita ca o bocitoare la o înmormântare chinezească.

Îi ascultam neputincioasă țipetele slabe, lungi și mă simțeam ușurată că nu mă asociaz cu oameni capabili de astfel de nelegiuiri.

Ș-apoi eram sigură că mama avea dreptate. Tenul minunat al unchiului Sevenese ascundea o stricăciune interioară oribilă. Că nu era decât un cinic vulgar, iar bunica Lakshmi un monstru avar, a cărei adevărată gelozie față de mama își avea originea în tendințele incestuoase față de tata. Că trebuia cu orice preț evitată tovarășia mătușii Anna pentru că era o ipocrită ordinară, ale cărei zâmbete timide ascundeau o minte foarte intrigantă. Adesea, Nash era chemat să stea și el lângă mine pe pat și să confirme că ceilalți, mătușa Lalita și unchiul Jeyan, sunt doi oameni slabi, care e mai bine să fie ignorați. De fapt, sunt detestabili.

Cu toate acestea, când Dimple se întorcea odihnită și senină, cu o uniformă nouă-nouță pentru școală, un ghiozdan nou ca o cutie, cărți și un penar echipat complet pe care i-l cumpărase mătușa Lalita cea lipsită de importanță, sentimentul că eu și Nash eram excluși era ca șmirghelul pe piele.

Iar sentimentul de excludere este covârșitor și te domină zi și noapte, la bine și la rău. Ca atunci când Dimple a avut pojar, iar bunica Lakshmi a sunat-o pe mama să-i spună să adune niște crenguțe de *neem* și să i le frece de piele, susținând că îi vor reduce senzația de mâncărime. Însă mama i-a replicat grosolan că vorbește prostii. De fapt, i-a transmis bunicii că nu crede în leacurile băbești și că oricum n-are de unde să facă rost de frunze de *neem*.

Atunci am primit prin poștă frunze de *neem*. Și chiar au avut efect. Dimple și-a frecat pielea cu frunzele acelea și i-a dispărut mâncărimea. După care am făcut și eu, și Nash pojar, dar pentru noi nu s-au trimis frunze de *neem* prin poștă. Ce meschină mi s-a părut atunci bunica!

— Chiar nu ține deloc la noi? l-am întrebat pe papa.

— Oh, Bella, a răspuns papa exasperat. Este un copac mare de *neem* în curtea din spatele casei domnului Kandasamy, la două uși de noi.

I-am ținut partea mamei. Nu conta asta. Mama era atât de furioasă, că aproape a vrut să-i interzică lui Dimple plecarea la bunica în vacanța din decembrie, cea mai lungă și cea mai bună perioadă a anului. Ceea ce a provocat o ceartă teribilă între mama și tata, dar l-am auzit intrând în camera noastră și asigurând-o pe Dimple că va merge la bunica Lakshmi dacă ia note bune la teze.

Da, și pe asta îmi era ciudă! Slăbiciunea lui papa pentru ea. Cu cât încerca să-și mascheze preferința, cu atât era mai evidentă. O trata de parcă era o prințesă din zahăr topit. Așa de blând, de delicat ca pentru a nu-i rupe inimioarele roz de zahăr de pe rochia albă de prințesă.

Apoi a fost episodul cu băiatul chinez care a plăcut-o când era într-a cincea. N-am spus nimănui, dar îl plăceam. Obișnuiam să stau la umbra copacilor de lângă cantina școlii urmărindu-l cum se uită la Dimple care nu-l băga în seamă. Auzisem că tatăl lui era foarte bogat. Trebuie să fi fost, pentru că a trimis un șofer să-i ofere soră-mii o cutie mare cu bomboane de ciocolată. Odată, am desfăcut un bilețel pe care i-l scrisese ei și am citit scrisul dezordonat. Ce repede a început să-mi bată atunci inima geloasă, care tânjea în taină.

După care s-a apucat să facă înregistrările cu povestea ei de vis. Grămada de casete din cutia de sub pat a început să crească treptat și într-o zi m-am așezat și le-am ascultat. Dintr-odată, m-am văzut asemenea broscuței care se uită în sus, din spațiul îngust al adăpostului din coajă de nucă de cocos în care trăiește fără întrebări existențiale, mulțumită fiind că lumea sigur e mică și

întunecată. Am înțeles atunci bogăția vieții persoanelor care o iubeau pe Dimple.

Am înțeles, în sfârșit, motivul trist pentru care bunicul nu vorbea și am auzit cu urechea mea durerea, speranțele spulberate, frustrările, eșecurile și pierderile tragice care colorau privirea feroce a bunicii. Scândurile din dușumeaua trecutului pe care mama le fixase în cuie scârțâiau acum cu putere, sfărâmate și date la o parte, scoțându-i la iveală scornelile. În mijlocul unei pânze uriașe vedeam un păianjen enorm. Avea înfățișarea bunicii Lakshmi, dar când am întins mâna și i-am tras masca, era mama, cu chipul ei mândros și plin de viclenie. Totul fusese un complot blestemat ca să pedepsească o bătrână. Ne costase pe mine și pe Nash pierderea unei alianțe scumpe și prețioase. Dar în ciuda intrigilor și a mașinațiunilor ei, tot îi sesizez aproape palpabil nefericirea totală, nealinată. Era o maestră a caznelor, administrându-și propria nebunie. Șantajându-i pe toți cu suferința ei. Poate că am confundat mereu mila pentru ea cu dragostea. Biata mama!

Îmi fusese milă de ea și copil fiind, urmărind-o în fața magazinului Robinson cum poftea la lucrurile frumoase expuse în vitrină. Chiar și atunci când o duceam ceva mai bine cu banii, am asistat mută în timp ce cumpăra și cumpăra nesătulă lucruri de care nu aveam nevoie și mi-a fost milă de nemulțumirea care-i rodea sufletul. Simte că știu, dar mă privește cu îndrăzneală, fără nici cea mai mică urmă de căință, pentru că este șireată. Știe că nu pot scăpa de ea. Este o cunoștință karmică. Un dar veninos din partea destinului. O mamă.

M-am uitat la sora mea cu perspectiva schimbată, dându-mi seama că înseamnă mult mai mult decât păr drept și cei mai frumoși ochi din lume. Avea tot ce-mi dorisem. Ar fi trebuit s-o urăsc, dar – ce credeți? — o iubeam! O iubisem dintotdeauna și aveam s-o iubesc pe veci. O altă cunoștință karmică. Un alt cadou al sortii. O soră.

Adevărul este că o iubesc pe Dimple pentru că este efectiv fascinată de buclele mele rebele, nu-mi scoate ochii cu notele ei excepționale, dăruiește afecțiune; și, de asemenea, pentru că știu ceva ce nu știe papa, motivul real al tuturor dăților când și-a rupt coastele. Asta nu pot uita vreodată. Prima dată când am văzut-o pe mama dispărând în spatele ușii verzi de la baia de la parter, când tata nu era acasă, ținea în mână furtunul de cauciuc cu care Amu își umplea gălețile cu apă de spălat. Mai întâi am auzit clanța blocându-se în loc, apoi șfichiuirea aceea de carne lovită, urmată de un strigăt mic, înăbușit și vocea fermă a mamei amenințând:

— Să nu îndrăznești să țipi!

Mi-am lipit urechea de ușă. Am auzit de cincisprezece ori plesnitura. Sora mea abia a scâncit. Când am auzit pașii mamei venind spre ușa verde, am fugit să m-ascund în spatele sobei din bucătărie. Broasca ușii s-a descuiat și mama a ieșit din încăperea cu fața senină, lipsită de griji, netulburată, ținând lejer în mână dreaptă furtunul spiralat. În colțul îndepărtat, pe podeaua băii, stătea ghemuită sora mea într-o bluziță verde cu buline roșii și fără chiloți. Am știut atunci că mama nu o iubea.

Sărmana ființă! La ce bun că avea părul lins, primea frunze de *neem* prin poștă și avea un unchi care putea prezice viitorul dacă nu o puteau apăra de mama? Dacă acestea nu-i aduceau dragostea mamei?

În noaptea aceea, după ce a plâns până a adormit într-un somn istovitor, am stat de veghe la căpătâiul ei, urmărindu-i respirația uniformă. I-am dat părul la o parte de pe fața umflată și mi-am trecut ușor degetele de-a lungul urmelor de lovituri zvâcnind de pe pielea ei suferindă. Prea multe accese de furie de îndurat pentru o ființă așa de mică. Și mi-am jurat atunci în gând să o iubesc din tot sufletul.

Anii au trecut, iar buclele care odinioară mă înfuriau sunt acum un detaliu de frumusețe glorioasă. Pânza veche cu păuni uitată sub pat și-a făcut efectul. Cum se schimbă oamenii? Uite-i cum cresc. Cum se trec, Dimple! Mă privesc în oglindă și văd cum mi s-au ascuțit obraji și ochii mi s-au făcut mari că-mi ajung la tâmple.

„Grăbește-te! Timpul fuge sub pașii frumuseții!”

Păunul nu ostenise în zadar. Tata zicea că Dimple este ca primăvara, iar eu ca vara. Știu ce voia să spună. Sora mea are frumusețea liniștită a unui boboc de trandafir nedeschis, încă verde la vârfuri, iar eu par o orhidee exotică de seră, cu petalele cărnoase deschise și voluptuoase. Sunt ca o floare de vară întârziată, având frumusețea elaborată, colorată a păunului fălos. Sunt multe de admirat la mine: o talie mică precum gura strânsă a unei urne, sânii plini ca niște cupe fine și șolduri ce se leagănă ca amforele în timpul mersului. Mama îmi vede machiajul viu, în nuanțe de albastru, remarcă zornăitul indecent al brățărilor, unghiile pe care refuz să mi le colorez în roz pal ca ale surorii mele și cizmele albe, lungi până la genunchi.

— Păunul se împodobește atât de tare, că atrage atenția tigrului, mă avertizează ea, neștiind că păunul este totemul meu, căruia i-am încredințat cândva sufletul.

Însă dincolo de atenționarea mamei, îi sesizez indiferența, plictiseala. Eu sunt copilul ignorat, neimportant. Nu-i displac la modul în care are pică pe Dimple, dar nu-i pasă de mine. Îl iubește doar pe Nash, care, la rândul său, o privește cu ochi plictisiți, superiori, ca să-l servească.

— Voi face ca păunul, i-am replicat senin. La prima picătură de ploaie, o să zbor în copac, știind că tigrul pândește la adăpostul ropotului de ploaie să se strecoare lângă prada neatentă!

Bărbații îmi aruncă priviri lungi, lascive, pline de dorință. Îmi scutur coama de bucle într-o parte. Îmi oferă pe tavă inimile lor insipide, dar nu-mi e de niciun folos inima unui bărbat slab. Vreau un bărbat care ascunde o mie de secrete în priviri, care atunci când îmi vorbește se întrezăresc și apoi dispar ca niște scoici cuprinse de maree.

Iar Dimple se pare că are acum un astfel de bărbat. Un bărbat așa cum mi-aș fi dorit eu, dar văd că și el s-a alăturat cohortei de persoane care o adoră pe sora mea. Și, în acest moment, ea are mai mult ca înainte din tot ce mi-am dorit.

Dimple

— Am o surpriză pentru tine, spuse Luke oprind mașina în dreptul porților din fier forjat ale unei case numite Lara.

Era o vilă nouă foarte mare, așezată pe o colină.

— Vino! zise el luându-mă de braț. O să-ți placă mai mult terenul dacă urcăm dealul pe jos.

La o simplă apăsare a unei telecomenzi, porțile impozante se deschiseră. Am râs. Nu mai văzusem niciodată porțile unei case rezidențiale să funcționeze astfel. Am pășit de-a lungul unui drum de acces străjuit pe fiecare parte de conifere.

L-am auzit comentând ca pentru sine:

— Bun! Au reușit să găsească până la urmă copaci maturi de aceeași mărime.

M-am uitat la copacii tunși perfect și am bănuțit că era locuința lui. Știam că era bogat, dar... nu așa de bogat!

La capătul aleii curbate, pe o bucată mare de teren presărată cu arbori mari, umbroși, se afla un conac alb, frumos decorat cu cornișe și colonade romane care se înălțau impunător. La intrare erau postați doi lei de piatră

uriași. I-am atins în treacăt cu degetele, simțindu-le netezimea rece. Cu o expresie de temut, erau sculptați foarte artistic.

— Sunt frumoși!

— Uită-te acolo, zise el arătându-mi cu degetul o statuie la umbra unui copac de tamarind.

M-am apropiat. Era o statueta mică a unui băiețel cu o expresie de implorare pe fața lui inocentă, care ținea în mâini, ca o jertfă, un picior de om cu sanda, rupt de la gleznă. M-am cutremurat.

Luke îmi șopti la ureche:

— Îți place?

— Nu prea. E un pic macabru, nu-i așa? i-am spus ușor.

— E doar o copie a unei statui celebre. Vino, vreau să vezi interiorul casei! continuă el întorcându-mă și luându-mă de mână.

Scoase o cheie din buzunar și deschise ușa. Uluită, am tras aer în piept. Plafonul înalt era pictat cu heruvimi și personaje înveșmântate în robe din perioada Renașterii. În mijloc, o scară în spirală ducea la primul etaj. Sub picioarele noastre era o întindere neîntreruptă de marmură neagră, iar pe pereți atârnavă picturi somptuoase.

— Bine ai venit în noua ta casă, Dimple Lakshman! exclamă el punându-mi cheile în mână.

M-am rotit în loc, luată prin surprindere.

— A mea? am repetat uimită. Această casa este a mea?

— Îhî! E chiar pe numele tău!

Îmi întinse niște hârtii pe care le luase de pe o măsuță. Eram șocată. Vocea lui se stinse în fundal. Am întors capul fără să spun nimic și pe peretele opus am văzut un tablou foarte mare cu mine. Comandase o pictură care să mă reprezinte. Năucă, am pășit spre ea. Iată-mă! Arătând tristă. Ochii mei. Altceva văzuse în sufletul meu și îmi captase esența cu o pensulă și cu vopsea de ulei. Oare când fusese pictat? Cine mă pictase cu expresia asta?

L-am auzit din spate întrebându-mă:

— Nu e frumos?

— Da! am aprobat încet.

Putea fi oare tristețea frumoasă? M-am analizat tulburată, emoționată și incapabilă să-mi abat privirea.

— Îmi plac ochii, reveni el. Îmi place că au expresia pură, neatinsă.

— Cine l-a pictat?

— Unul dintre cei mai buni falsificatori din Belgia. I-am trimis câteva fotografii, și *voilà!*

— Așa arăt? I-am întrebat în șoaptă, dar era deja întors cu spatele și îmi arăta un alt aspect minunat al casei.

Mi-am desprins cu greutate ochii de la fata care mă privea atât de nefericită.

— Uite, acesta este inspirat de palatul de aur al lui Nero! Apasă butonul ăsta și ai să vezi că pătratele din sidef de pe plafonul glisant se retrag și descoperă...

Mi-am lăsat capul pe spate și am privit uimită cum ornamentele de sidef din diferite părți ale plafonului se desfac și stropesc picături de parfum. Din parfumul meu preferat. Sigur mă iubea cu adevărat! N-am putut să m-abțin să nu zâmbesc de fericire. Nu mai văzusem niciodată în viața mea atâta opulență. O astfel de afișare excesivă a bogăției. Cu chipul însuflețit, Luke mă luă de mână și mă purtă în pas rapid spre o bucătărie elegantă, cu un design bine conceput. Razele de soare din amurg intrau oblic pe geam și tăiau cuburi de lumină pe o masă masivă, ca de vilă de fermă, postată la mijloc. Deschise ușa din spate spre o grădină mare. Zidul înalt, de cărămidă roșie, o făcea să pară izolată, intimă. Exact la modul în care îmi imaginasem întotdeauna că ar fi atmosfera unei grădini împrejmuite cu zid.

— Pe aici! zise el conducându-mă cu grijă pe o potecă mică în grădină.

— Oh, un iaz! am strigat încântată.

În interior, sub plantele verzi de la suprafață, înotau în cercuri neobosite crapii mari, roșii și galbeni. Luke observa mulțumit bucuria mea.

Îmi trecu un gând prin minte atunci.

— Cine e pictorul tău preferat? I-am întrebat.

— Leonardo da Vinci! răspunse fără ezitare.

— De ce? m-am arătat surprinsă.

Nu mă așteptasem la acest răspuns. Leonardo ca artist era reținut în felul în care se exprima, în vreme ce casa și tot conținutul ei erau stridente. Nu, nu de prost gust. Poate un pic ostentativ, un pic prea în stil *nouveau riche*. Probabil în mintea mea naivă tânjeam după o căsuță albă și tot ce-mi aruncase el la picioare părea excesiv.

— Privește! spuse el trăgându-mă de mână mai departe.

La capătul grădinii se afla o casă mică de lemn. Aceasta era ușor înălțată de la sol, avea ferestre mari, cu obloane de lemn și o mică verandă cu un balansoar. Luke mă conduse înăuntru. Inima îmi tresărea de emoție. Toată

căsuța era doar cu puțin mai mare decât camera mea de acasă, dar totul era alb. Există un birou alb cu o veioză albă pe el și un scaun alb. De cealaltă parte a camerei, sub o fereastră era așezat un șezlong alb. Din tavan atârna un ventilator alb. „Oare aceasta să fie casa albă a visurilor mele?” l-am întrebat din priviri.

— Mi-ai pomenit despre casa albă la care visezi, tocmai când încheiam Taj Mahalul de colo, zise el, arătând cu capul în direcția casei. Așa că am construit pavilionul ăsta de vară!

Ochii îmi înotau în lacrimi. Da, categoric mă iubea! Numai cineva îndrăgostit până peste cap ar construi un pavilion de vară într-o țară ca Malaysia. Până la urmă găsisem pe cineva care mă iubea. Mă iubea atât de mult, încât îmi construiseră o reședință de vară.

— Răspunsul este da, i-am spus ștergându-mi lacrimile de bucurie. Da, mă căsătoresc cu tine!

— Bine! exclamă el cu satisfacție imensă.

Într-o zi ne-am dus la Lake Gardens, plimbându-ne de mână pe sub copacii mari, absorbiți unul de altul ca toți îndrăgostiții.

— Ești cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat vreodată, mi-a declarat sub un copac imens.

M-am uitat la chipul convingător al lui Luke ca un copil lacom. Dorind mai mult, dar neîndrăznind să ceară. Uneori cred că este prea dur. Toate colțurile lui dure sunt ca niște foi de aluminiu prost tăiate. Mi-era teamă să nu mă tai, chiar dacă el nu mă refuzase niciodată, nu rostise niciodată vreun cuvânt aspru de față cu mine și nu fusese niciodată sarcastic sau ironic. Cu toate acestea, exista ceva întunecat, de neatins și inexplicabil la el. Un loc în interiorul lui care anunța: „Nu intrați”. Îl vedeam clar. Era scris în majuscule cu negru pe fond alb și subliniat cu roșu. La capetele panoului mi se părea că sunt poze cu câini cu înfățișare feroce, ciobănești germani, pregătiți să mă sfășie în bucăți. Luke scoase un pandantiv din buzunar.

— Pentru tine! mă anunță pur și simplu.

Era un diamant în formă de inimă, mare cât o monedă de cinci cenți. În lumina serii, străluci din cutia lui de catifea bleumarin.

— O să-l pierd! m-am plâns, gândindu-mă la nenumăratele brățări de mână și de gleznă, lanțuri și cercei primite de la bunica, pe care le pierdusem deja în timpul scurt al vieții mele.

— Nu este de neînlocuit, zise el, și nota aceea de duritate se strecură în vocea lui ca un servitor bătrân care nu mai bate înaintea de a intra în camera

stăpânului. Apoi se uită brusc la fața mea speriată și păru că-i poruncește în grabă valetului să părăsească încăperea. Își lipi mâinile blând pe părul meu. Mă consolă în șoaptă: O să asigurăm beleaua de colier! Apoi mă strânse tare în brațe. Ne întâlnim la cină?

Mi-am scuturat capul în tăcere. Nu credeam că mama ar accepta două ieșiri în oraș într-o zi. Deja se uita la mine un pic suspect. Va trebui să ascund cu multă grijă pandantivul. Uneori bănuiam că îmi umbla prin lucruri. Așa spunea și Bella.

Și-a aplecat capul și m-a sărutat foarte ușor pe buze. Fără nicio pasiune în sărut, dar ochii lui strigau ceva care aproape mă sperie. Distanța dintre sărutul pe care-l dăruise și trăirea din ochii lui era distanta dintre mama și tata.

— Luke? am șoptit ezitant.

Mâna lui se strânse în josul taliei mele, iar capul i se lăsă în jos destul de neașteptat. Mai fusesem sărutată în clasa a șasea, dar atunci fusese o formă de umilire. O pereche de buze nedorite și o limbă udă, obraznică încercase să mă forțeze să-mi desfac buzele spre batjocura încântată a unei adunări de gură-cască din anii mai mari. Așa că am fost total nepregătită pentru sărutul lui Luke. Dintr-odată, am simțit un fel de vârtej întunecat ce se rotea în stomacul meu. Am uitat umbrele lungi făcute de soare seara, de briza răcoroasă care sufla de dincolo de lac, de vocile slabe ale copiilor din depărtare și de ochii mirați ai trecătorilor. Pandantivul îmi căzu din palme și totuși continua să mă sărute.

Sângele îmi pulsa în urechi. Degetele de la picioare mi se chirciră în pantofi și totuși sărutul mai continua.

Când în cele din urmă mă eliberă din strânsoare, m-am uitat înlemnită la fața lui. Eram uluită de pasiunea lui bruscă. Venise de nicăieri și dispăruse asemenea. A fost ca și cum o altă persoană trăia în interiorul lui Luke, o persoană violent de pasională, pe care în mod normal o ținea sub control. Preț de o secundă scăpase și mi se dezvăluise. Îmi simțeam gura umflată. El se uita la iaz. Am închis gura și am încercat să mă calmez. A întors capul spre mine și a zâmbit. Își recăpătase rapid stăpânirea de sine. Indiferent ce luptă dusese cu el însuși, o depășise. S-a aplecat și a luat diamantul de jos.

— Da, cu siguranță va trebui să asigur acest mic fleac! comentă el ușor. Hai, te conduc acasă, propuse el luându-mă de braț frățește.

Mâinile îi erau calde. Nu puteam vorbi. L-am urmat, confuză. Cum de se schimbase așa brusc? L-am aruncat o privire piezișă, dar se uita drept înainte.

Când am intrat pe ușa din față, mama mă aștepta. Am văzut imediat că era furioasă. Stătea ca pe ghimpi în scaunul ei, cu mâinile încleștate țeapăn, dar când vorbi păru așa de amabilă, încât m-am gândit că probabil era supărată pe tata.

— Unde ai fost? mă întrebă.

— În parc cu Anita și Pushpa, i-am răspuns intimidată.

Mă speria starea de spirit în care era. O vedeam ca un vulcan gata să erupă și eram așa de aproape, că simțeam parcă explozia de vapori fierbinți și mirosul de fum acru.

— Nu mă minți! urlă mama, apoi țâșni brusc de pe scaun și veni spre mine, cu pași mari, repezi.

Pe moment nu-mi trecu prin cap decât cum de nu o mai supără artrita. Părea miraculos vindecată. Stătea în fața mea gâfâind.

— Unde ai fost? Și nu cred că vrei să mă minți! repetă ea.

Am ezitat, speriată. De mult n-o mai văzusem așa de furioasă.

De când îl suspectase pe papa de flirt cu fetele malaysiene de alături, în timp ce își făcea flotările în spatele curții...

— Ei bine, m-am întâlnit cu un bărbat!

— Da, știu. Un nemernic de chinez! Toată lumea te-a văzut în parc cum l-ai sărutat ziua în amiaza mare ca o curvă.

— Nu a fost așa!

— Cum îndrăznești să faci de rușine numele nostru de familie? Aceasta este ultima dată când te vei mai vedea cu nenorocitul de gălbejit! Ce băiat drăguț din Ceylon o să te mai vrea dacă te porți ca o nerușinată? Așa te-am educat?

— Îl iubesc!

Până să rostesc aceste cuvinte nu eram convinsă de asta, dar atunci am știut la fel de sigur cum sângeram în fiecare lună. Îl iubeam. De când îl întâlnisem îmi crescuseră flori în inimă.

Era atât de supărată, încât voia să-mi facă rău. I se citea pe buzele subțiri, dar, în cele din urmă, s-a hotărât pentru o lovitură care să-i mai domolească furia. M-a palmuit atât de tare, că am zburat cât colo. Puterea din mâinile ei mă uimea de fiecare dată. Se uită cu dezgust la mine, întinsă pe jos.

— Ai doar nouăsprezece ani! Să nu îndrăznești să-mi faci una ca asta! Te voi închide în camera ta, fără hrană, cât timp persisti în această absurditate copilărească. Ce crezi că vrea chinezul cu tine? Iubire, ha! Ești o fată foarte proastă și încăpățânată! El te iubește la fel?

Mă gândisem la asta. E drept că niciodată nu declarase că mă iubește.

— Da, la fel!

— Păi, cine este, atunci, nenorocitul ăsta șmecher?

I-am spus numele lui.

Mama a făcut un pas înapoi, în stare de șoc.

— Cine este? Întrebă ea.

I-am repetat numele lui. S-a întors repede, astfel încât nu i-am văzut expresia feței. Merse la fereastră și, stând cu spatele la mine, a zis:

— Povestește-mi totul de la început!

Așa că i-am spus totul. Am început cu înghețata și am încheiat cu diamantul. Ceru să vadă piatra. Am scos-o din mica mea geantă cu ciucuri și mărgelă și a studiat-o în lumină, uitându-se îndelung la ea.

— Ridică-te! Îmi porunci. Du-te să faci niște ceai! Am dureri groaznice în genunchi când vremea este așa.

Am băut ceai împreună în camera de zi.

— Acest bărbat o să te aibă doar dacă se căsătorește cu tine! N-ai să te mai întâlnești în parc și n-ai să mai ieși cu el neînsoțită! Vreau să-l aduci acasă la cină și vom sta cu toții ca niște oameni maturi să vă decidem viitorul.

În noaptea aceea, mama îi povesti lui papa. El se albi la față și se trase înapoi.

— Știi cine este omul ăsta? o întrebă el neîncrezător pe mama. Și apoi, fără a aștepta un răspuns, strigă: Este unul dintre cei mai bogați oameni din țară!

— Știi, răspunse ea putându-și cu greu ascunde entuziasmul din glas. I-a cumpărat o casă! adăugă ea, cu ochii strălucitori.

— Ești nebună? Este un rechin! Se va folosi de fiica noastră, apoi o va abandona când pofteste.

— Nu și dacă îmi iese cum vreau, replică mama tăios.

— Este corupt și periculos. N-o lăsa pe Dimple să se implice! Și-apoi, trebuie să-și termine studiile. Nu există să nu meargă la facultate! Nu voi permite asta!

— Draga ta Dimple este deja implicată. Mi-a spus că este îndrăgostită de acest bărbat corupt și periculos. Ce pot face? Doar nu eu am fost văzută de tot orașul Kuala Lumpur sărutându-mă în parc, comentă batjocoritor mama.

— O să-i interzic! zise papa. Se va căsători cu omul ăsta doar peste cadavrul meu!

— E prea târziu pentru replici din astea.

— Ce vrei să spui? Întrebă confuz papa.

— Au mers până la capăt, răspunse sec mama.

— CE?

— Da, așa că acum putem vorbi despre viitor ca adulții?

Papa se lăsă pe canapea, învins.

— Fata o să regrete, șopti el, cu brațele mari atârându-i inerte. Apoi gândul că un bărbat îi despuiase fiica îl făcu să-și prindă capul în mâini. Scânci foarte încet: Monștrii ăștia de japonezi! Mai întâi mi-au luat-o pe Mohini, iar acum și pe fiica mea!

Mama oftă.

— Știi, nu trebuie să te porți de parcă fiica noastră e moartă. Ar fi putut da de altul mult mai rău. Și apoi, el e doar pe jumătate japonez!

— Nu, femeie lacomă, n-ar fi putut da de mai rău! O să vă mănânce pe amândouă de vii și o să vă scuipe în șanț, iar eu va trebui să stau aici și să uit tot ce s-a petrecut!

Era atâta suferință în vocea lui papa, că îmi venea să alerg în cameră și să-l mângâi. Să-i spun că nu făcusem nimic rău. Fiica lui era încă nepângărită. Ar fi fost de ajuns doar atât: „Papa, n-am făcut-o!” Nu era prea târziu să-i spun, dar atunci l-aș pierde pe Luke. Și mai mult decât orice altceva în lume, îl voiam pe Luke. Papa se înșela în privința lui. În timp, va vedea cât se înșelase.

Așadar, Luke veni la cină.

Îl aduse o cutie imensă de bomboane de ciocolată mamei. Erau de import, prinse cu fundă. La vederea cutiei groase de bomboane cu cremă și a fundei de catifea, inima hrăpăreață a mamei se topi. Îl așeză pe Luke la capătul opus al mesei față de papa. Niciodată nu o văzusem mai însuflețită, mai sociabilă ca în noaptea aceea. De fapt, nu m-aș fi gândit că poate fi atât de strălucitoare. Juca rolul de gazdă perfectă. Nimic greșit la masă, la așezarea tacâmurilor, subiectele de conversație pe care le-a inițiat subtil ca amfitrionă, rochia elegantă și stăpânirea completă a situației. Luke a fost fermecător și politicos, dar aș putea spune că mama nu l-a impresionat. Mă bucuram în taină că rezista uneltirilor ei.

Urmărea toată scena de parcă era o piesă de teatru pusă în scenă pentru divertismentul lui, mama fiind actrița care juca rolul principal. Ochii lui îndrăzneți nu ratau nimic.

Papa stătu apatic, fără să spună nimic. Îndărătul lentilelor, privea neputincios și trist. Tocmai eram pe punctul de a considera că eram mult prea simpli pentru gustul lui Luke, când îmi prinse privirea.

— Flori frumoase, șopti el.

Am roșit, mulțumită că mi-a observat opera, dar, surprinzând privirea tăioasă a mamei, am lăsat ochii în jos sfioasă. Aveam un rol dejucat. Mireasa timidă.

— Deci, care sunt intențiile tale față de fiica noastră? Întrebă mama după ce Bella aduse desertul.

Oare unde învățase mama să facă mousse de lămâie? Camera încremeni. Papa așeză lingura la loc și se aplecă înainte. Mâna lui Luke se opri.

— Toate onorabile și toate la timpul lor, răspunse el.

Mama zâmbi.

— Desigur, nu m-am îndoit de bunele tale intenții, dar merită să punem sub semnul întrebării motivele pețitorilor fiicei noastre. La urma urmei, este foarte tânără și foarte nevinovată!

M-am rugat în gând ca mama să se oprească aici și a tăcut.

Ochii lui Luke se întunecară.

— Tocmai de asta! Inocența ei mi-a atras prima dată atenția!, confirmă el atât de încet, încât m-am străduit să-i înregistrez cuvintele. Apoi o complimentă pe mama pentru mousse-ul de lămâie: Absolut delicioasă spuma, aprecie el. Trebuie să afle și mama mea rețeta!

Mama zâmbi încântată.

După ce Luke a plecat, ea și papa s-au certat. Mama i-a reproșat că a stat acolo ca un idiot.

— O masă de călcat ar fi spus mai multe, l-a batjocorit.

Papa a acuzat-o că i-a lins cizmele lui Luke.

— Ai grijă, comentă el, cizmele lui Luke sunt pline de bucăți de mațe și carne ale altor persoane!

Mama i-a aruncat, pur și simplu, o privire plină de venin lui papa, a deschis cutia de bomboane de ciocolată, iar expresia ei s-a schimbat într-una de lăcomie, ca și când uitase de papa și de durerea lui. Înfuriat, el s-a repezit spre ea cu chipul schimonosit de furie și i-a zburat cutia din mână. Bomboanele de ciocolată săriră în aer. Peste tot în jurul mamei pluteau bucăți de hârtie aurie.

— Curvă lacomă! Nu vezi ce faci? Îți vinzi fiica pentru o cutie de bomboane de ciocolată, șuieră el.

Fața șocată a mamei începu să zvâcnească. La scurt timp, începu să hohotească tare în râs, pe un ton batjocoritor și superior. Papa lovi în perete de frustrare și ieși afară din casă cu pumnul plin de sânge și cu râsul strident al soției lui sunându-i în urechi. Mama nici măcar nu se uită la urma lăsată în perete, părând să nu ia în seamă furia lui papa și insultele lui. Se desfăta cu

perspectiva de a avea un ginere bogat – de fapt, unul dintre cei mai bogați oameni din Malaysia. Am ajutat-o să adune bomboanele de ciocolată de pe jos. Le șterse de praf și le mâncă pe îndelete, începând mai întâi cu cele cu cremă de căpșuni.

L-am dus pe Luke s-o viziteze pe bunica și s-au înțelese de minune. Am fost ușurată că bunicii i-a plăcut de el. Cu papa era un coșmar. Refuza să se înmoaie chiar și un pic. Când rămâneam singuri, obișnuia să mă avertizeze cu tristețe în glas, zicând:

— O să regreti, Dimple!

Și nimic din ce-aș fi făcut sau zis nu l-ar fi putut convinge să se răzgândească în privința lui. Bunica mi-a transmis că va fi mai bine când vor începe să apară copiii. Zgomotele de pași mici sigur îl vor face să-și schimbe părerea. Bunica a jucat dame chinezești cu Luke. Vedeam că trișa, pentru că îi cunoșteam stilul de joc, dar o făcea cu atâta pricepere, încât nu cred că Luke a observat.

Bunica a câștigat aproape fiecare partidă pe care au jucat-o. Luke a fost însă de treabă. S-a interesat de sănătatea ei, i-a ascultat cu atenție necazurile și a fost de acord să o programeze la niște specialiști de marcă din oraș pentru a încerca să-i mai aline din suferință. Cred că îi plăcea de bunica.

Într-o sâmbătă, Luke ne-a luat pe mine și pe Bella la cumpărături. Mama ne-a condus la ușă cu ochi strălucitori. De fapt, Luke detesta mersul la cumpărături, așa că ne-a dat la fiecare câte 500 de ringgiți și ne-a spus să ne întâlnim cu el într-o oră la cafeneaua de la parter. Îmi atinse ușor vârful nasului.

— Cumpără-ți o rochie! sugeră el făcându-mi cu ochiul, apoi a plecat, a ieșit din complexul comercial și s-a retras în interiorul răcoros al mașinii lui care-l aștepta.

Mi-am cumpărat o rochie albă. Era destul de scurtă, dar Bella a spus că arăta grozav. Avea un mic taior asortat care semăna cu ceva ce părea creat de Chanel. Într-un alt magazin mi-am cumpărat o pereche de pantofi de culoarea coniacului. Bella optă pentru o rochie roșie, destul de îndrăzneță, cu bretele și un tub nou de ruj roșu aprins. Am decis să ne îmbrăcăm cu noile noastre achiziții. Mi s-a părut că Bella arăta pur și simplu minunat și m-am întrebat dacă lui Luke nu o să i se pară mai frumoasă decât mine. Arăta foarte sexy în rochia ei roșie și cu părul ei creț. Bărbații se uitau lung la ea.

Își sprijini coatele pe masă și buclele ei frumoase îi căzură în față. În momentul acela intră Luke, o privi din cap până-n picioare și începu să râdă.

— Când ai să crești de tot, ai de gând să mănânci bărbați, nu-i așa? glumi el. Apoi se întoarse spre mine și remarcă: Arăți nemaipomenit! Îmi place rochia. Puritatea te prinde!

O spuse cu atâta convingere, că de atunci n-am mai căutat să par sexy. Cred că lui Luke nu-i plăceau fetele ostentative. El considera că ar trebui să port alb tot timpul.

— Arăți ca o floare azi! mă complimentă Luke după ce chelnerul ne luă comanda.

Bella pufni dezgustată și dispăru la toaleta damelor. O urmări cum pleacă, iar eu l-am urmărit cum o urmărește din priviri. Părea ușor amuzat de ea.

— Așa e mereu? întrebă el.

— Întotdeauna, i-am răspuns, întrebându-mă cu o nesiguranță patetică dacă nu cumva sora mea i se părea atrăgătoare. Doar bărbații erau așa de imprezibili și o necunoscută pentru mine! Erau atâtea lucruri pe care nu le știam despre Luke.

S-a ales o zi de bun augur pentru nunta mea. Mama a vrut să fie un eveniment mare, tata n-ar fi vrut să aibă loc nicio nuntă, iar Luke părea indiferent față de desfășurarea momentului. Și-ar fi dorit să port un sari alb, dar mama fu la un pas să facă o criză.

— Cum? urlă ea. Fiica mea să poarte culoare de văduvă în ziua nunții ei? Întreaga comunitate ceyloneză din Malaysia ar fi în stare să-și uite toate problemele și să râdă de un astfel de spectacol prostesc!

Prin urmare, mama mi-a comandat sariul de la Benares, unde un băiețel ciocolatiu a stat și l-a țesut noaptea într-o cămăruță fără ferestre, de la cinci dimineața până la miezul nopții. Băiatul a folosit un ac fin și un fir scump de aur pentru a croi cei șase metri de brocart, ținută pe care aveam s-o port o singură dată. De culoare roșie, cu o bluză asortată de nuanța sângelui.

Când a ajuns învelit în hârtie cerată, mama a fost foarte mulțumită de materialul greu. Al ei avea o nuanță de bleumarin, un sari minunat din brocart, iar Bella a hotărât că va arăta cel mai bine în șofran. Mama comandase, de asemenea, două seturi de veșminte bărbătești crem pentru papa și Nash. Pe gulerele înalte ale sacoului erau multe ornamente fine, cusute artistic de mână, continuate pe tivul tunicii lungi și la pantaloni. Au fost trimise în jur invitații imprimare în relief cu litere de mână aurii, iar confirmările au început să sosească. Hotelul Hilton era locul ales pentru desfășurarea recepției. O femeie eurasiatică, cu un ten impecabil, în costum elegant și cu o servietă din piele de crocodil, veni s-o vadă pe mama.

Din servieta din piele de crocodil scoase mostre de materiale, liste de prețuri și etichete de coduri de culoare, precum și o schiță a etajului respectiv care includea o scenă. Femeia avea liste cu cei mai nimeriți cântăreți pentru nuntă, broșuri cu torturi de nuntă, florării specializate pe aranjamente florale. Foarte subtil, respinse opțiunea mamei pentru paleta de rozuri.

— Nuanță de piersică și pere cu puțină limetă, anunță ea, cu un zâmbet cuceritor pe buzele date cu ruj grenă, încât mama lăsă la aprecierea ei, știind că va stabili mai bine.

Luke trimise bijuteriile pe care urma să le port în ziua nunții. Ochii mamei se luminară când șoferul intră purtând cutiile căptușite cu satin, pline de coliere, lanțuri, inele, cercei și brățări. Toate aveau diamante. Am oftat. Va trebui, la un moment dat, să-mi fac curaj să-i spun lui Luke că nu mă prea omor după diamante. Poate că într-o zi am să-i spun că îmi plac mai mult smaraldele și peridotele.

Luke făcu planuri pentru luna de miere. Destinația era secretă.

Cu o zi înainte de nuntă nu am mai putut să fac nimic de agitație. Fiecare colț și firidă a casei erau ocupate cu aranjamente florale, frunze de banane umplute cu orez, vase de tămâie și pocale de argint cu apă sfințită, lămpi de petrol și femei de vârstă mijlocie. Pălăvrăgeala lor era neobosită. În sariuri în culori pastelate, cu cocuri perfecte, fixate jos spre ceafă și pline de sugestii, idei și modalități de a face lucrurile mai bine, femeile respective erau o forță căreia n-ai fi vrut să te opui. Pusese răstăpânire pe bucătărie, living, dormitoare, chiar și băi. Și cu cât erau mai corpolente, cu atât păreau mai autoritare. Sariul meu atârna în dulap pe umeraș, iar valiza mea pentru luna de miere era făcută și gata de plecare.

Luasem haine călduroase, mănuși, o beretă, șosete groase și cizme comode înalte până la gleznă. Restul m-asigurase Luke că se putea cumpăra din străinătate.

Mai cheltuisem, de asemenea, niște bani pe o cămășuță de noapte din mătase. Delicios de răcoroasă și ușoară ca un fulg, îți aluneca printre degete. M-am înroșit în obraji gândindu-mă la reacția lui Luke. Furoul era de un alb pur, dar nu ducea nicidecum cu gândul la ideea de puritate. Știu că îl cumpărasem pentru că voiam să-l revăd pe necunoscutul care sălășluia în Luke. Acela pe care îl zărisem pe fugă în scena de la lac. Luke părea un bărbat interesant și mă făcea să simt lucruri întunecate în adâncul meu. Mărturisesc că voiam să mă lipească aproape de trupul lui dur, până când simțeam că fac parte din el. Până când aș fi simțit că m-am topit la pieptul lui și m-am

contopit cu el. Odată ajunsă înlăuntrul lui, l-aș cunoaște cu adevărat. Și atunci i-aș putea dovedi lui papa o dată pentru totdeauna că se înșală. La urma urmei, știu că papa s-a înșelat în privința multor lucruri în viața lui. Toate tranzacțiile acelea care au mers prost pentru că el n-a știut cum să-și citească partenerii.

După toate acele zile de planificare agitată și de așteptare, nunta mea se desfășură fulgerător dinaintea ochilor mei ca într-un film derulat pe repede-înainte. Îmi aduc aminte că mama arăta splendid și zâmbea cu mândrie în sariul ei bleumarin din brocart, iar rânjetele disprețuitoare ale tuturor acelor femei îmbrăcate colorat privind rasa lui Luke se îmblânziră la vederea bogăției lui enorme. Își înghițiră bolboroselile invidioase, șoptite până atunci cu comentarii malițioase. Bietul papa stătea în ținuta lui crem minunată și plângea. Îi scăpară lacrimi la colțurile ochilor, iar femeile îmbrăcate pastelat au spus că erau lacrimi de fericire. Undeva, lângă un stâlp din spate, stătea mătușa Anna. Purta un sari verde simplu, cu o bordură aurie subțire, avea trandafiri roșii în păr și un zâmbet trist. Știam că era îngrijorată pentru mine. Îngrijorată că voi fi sacrificată fără milă de un monstru numit Luke. Apoi îmi amintesc că am pășit pe platforma ridicată ce părea că nu se mai sfârșește, unde Luke mă aștepta și, când în cele din urmă m-am uitat în ochii lui negri, calmi, plini de dragoste, am știut că luasem decizia corectă.

— Te iubesc! îmi murmură la ureche.

Ah, mă iubește! Voi prețui acel moment pentru totdeauna. Apoi m-am forțat să înghit diverse feluri de mâncare pe care stomacul meu agitat nu le ceruse și am alergat amândoi spre portiera deschisă a unei mașini, trecând în același timp printr-o ploaie de orez colorat.

— Fericită? mă întrebă Luke.

Avea un zâmbet îngăduitor și mă făcea să mă simt ca un copil.

— Foarte, i-am răspuns.

Londra era un oraș frumos, dar foarte friguros. Copacii erau despuiați, iar oamenii, gârboviți în paltoane groase de culoare închisă, mergeau grăbiți pe străzi. Englezii au fețe lungi, palide și sunt cu totul diferiți de turiștii care ajung în Malaysia, bronzăți și frumoși, cu șuvițe blonde în păr. În stațiile de autobuz nu-și pierd vremea cercetându-se unul pe altul la modul iscoditor tipic malaysian. Își vâă imediat nasul în cărțile de citit pe care le au la ei oriunde se duc. Un obicei care mi s-a părut minunat.

Am stat la hotelul Claridge. Uuuuuu, ce lux! Personalul era îmbrăcat în livrea și umbla cu nasul pe sus. În foaier era montat un pom de Crăciun înalt

de trei metri, cu clopoței aurii și argintii și lumini sclipitoare. Îmi era efectiv frică să m-aventurez în sălile lor cu tavan înalt fără Luke. Parcă aș fi pășit într-o pagină dintr-un roman de Henry James. Totul era de modă veche, tipic englezesc și foarte matur.

— Da, doamnă, desigur, doamnă! mi se spunea înjur, cu accentele lor nobile, dar eram sigură că nu erau de acord cu mine pentru că mă priveau cu ochi goi, reci, parcă din turnuri înalte.

Ne-am dus la cină la un local frumos numit La Vie en Rose. Luke a comandat șampanie. Cred că m-am înveselit destul de tare, surprinsă că pot sparge miile de bule în gură, dar am constatat că detest caviarul. Categorie, era un gust care se dobânda în timp. Preferam oricând o farfurie de tăieței Penang sau *laksa* ca acasă. Desertul cu mousse de ciocolată a fost divin. Cuprinsă ca într-o ceață euforică de la șampanie, m-am întrebat în gând de ce nu aveam astfel de lucruri în Malaysia. Eram sigură că aș fi putut mânca așa ceva tot timpul.

După desert, Luke își luă coniac într-un pahar mare, în formă de balon. A fost foarte tăcut în timpul mesei. A zâmbit mult, sprijinit pe spătarul scaunului, a mâncat foarte puțin și m-a privit atât de intens, încât am simțit că mă încălzesc plăcut. Nu-mi dădeam seama niciodată ce gândea. Luke plăti nota.

— Vino! zise el luându-mă de braț ca să mă susțină și făcând semn unui taxi care ne-a dus pe faleză.

Ne-am plimbat în liniște de-a lungul fluviului negru, ascultând sunetul apei lovite de malul de piatră. Era frumos. Un vânt rece îmi pișcă obraji și picioarele îmi înghețaseră, dar nimic nu putea estompa frumusețea blândă a luminilor galbene reflectate de numeroasele felinare stradale. Din când în când, turuia în treacăt o barcă cu motor. Se făcuse atât de frig, încât Luke mă strânse aproape de trupul lui. Îi simțeam parfumul și căldura.

În noaptea aceea îl iubeam atât de mult, că mă durea sufletul.

— Să ne întoarcem la hotel, i-am șoptit.

Abia așteptam să mă întind lângă el. Să fiu a lui!

În camera de hotel am redevenit timidă. M-am gândit o clipă să mă schimb în cămășuța de mătase pe care o aveam în valiză, dar simplul gând la ea mă făcu să mă îmbujorez toată. Am hotărât să o las pentru a doua zi. Pe o masă de sticlă erau o șampanie într-o frapieră cu gheață și un bol mare de căpșuni de un roșu aprins. M-am sprijinit de unul dintre stâlpii baldachinului și m-am uitat la Luke cum ridică sticla. Înălță întrebător o sprânceană.

Am dat din cap. Pierdusem senzația de veselie din timpul plimbării noastre pe faleză și mi-ar fi ajutat puțină îndrăzneală pe care mi-o dăduse în restaurant spuma aceea a primei sticle de șampanie. Se auzi un pocnet moale și un șuierat blând, iar Luke îmi întinse un pahar cu bule.

Îmi aduc aminte că l-am acceptat râzând, chicotind, fericită. Ni s-au întâlnit ochii și râsul mi-a amuțit în gât. Necunoscutul stătea acum în picioare înaintea mea, privindu-mă prin fața lui Luke.

— Pentru noi! toastă în șoaptă străinul, după care dispăru ca într-un flash, iar eu și Luke ne-am băut paharele și am căzut pe pat într-un amestec de brațe, picioare și chipuri.

Preț de o secundă oribilă, mi s-a părut că o văd pe mama stând la marginea patului cu mâinile în șolduri. Ar fi dezaprobat cu siguranță un astfel de comportament.

— Stinge luminile, i-am spus repede.

Camera, scaldată în beculețele de Crăciun de la copacii de afară, se învărti cu mine când am închis ochii. Îmi amintesc buzele, și ochii, și pielea lui ca de mătase brută și uneori o voce groasă de emoție strigându-mă pe nume. A fost un moment de durere, urmat de mâini blânde și apoi ritm susținut. Când s-a încheiat, am închis ochii și am adormit în strânsoarea unor brațe calde, puternice. Afară, vântul rece englezesc foșnea prin copaci, dar eram în siguranță.

La un moment dat, m-am trezit în timpul nopții, fiindu-mi sete și simțind că îmi zvâcnește capul. M-am dat jos din pat și am băut apă. Ooh, capul meu! Ce mă durea! Am găsit aspirină în baie. Am luat două pastile și în oglindă a apărut Luke. S-a uitat la mine și i-am susținut privirea cu îndrăzneală, dezinvoltă în goliciunea mea.

— Dimple a mea, rosti el într-o manieră atât de posesivă, că am simțit un fior pe șira spinării.

În sfârșit, eram a lui. Am făcut dragoste din nou. De data aceasta mi-am amintit totul. Fiecare sărut, fiecare împingere, fiecare suspin, fiecare geamăt și momentul acela incredibil când corpul meu a devenit lichid, când pleoapele mele închise s-au înroșit de parcă un milion de căpșuni fuseseră strivite laolaltă încât alcătuiseră o perdea peste ochii mei.

Două săptămâni mai târziu, am luat avionul înapoi, cu gentile noastre pline de curele Gucci, parfumuri franțuzești, piele italiană, cadouri frumos ambalate din Anglia și un munte de ciocolate din duty-free. Am intrat în interiorul vast al noii mele case și eram destul de intimidată. Nu o simțeam ca fiind a mea. Era

prea grandioasă. În locul unei căsuțe albe aveam acum pardoseli lustruite perfect din marmură neagră, un tavan opulent pictat și mobilier scump pe care mi-era teamă să nu-l stric. Făcând turul casei a doua zi dimineață, mi-a venit ideea să-i cer lui Amu să se mute cu mine. Îmi putea ține de urât și puteam face treburile casnice împreună. Așadar, Amu a venit să locuiască cu noi.

— Asta nu este o casă, e un palat! exclamă ea uimită. Nu mai văzuse niciodată așa ceva în viața ei. Biata Amu dusesse o viață tare mizeră. I-am arătat mașina de spălat și a chicotit ca o fetiță. Se interesă neîncrezătoare: Cutia asta albă vrei să spui că spală hainele?

— Da! i-am răspuns. Le poate chiar și usca.

Se uită cu atenție la butoanele și cadranele de pe ea înainte de a declara că nu-i este de niciun folos.

— Dă-mi o cadă și câteva găleți și vă arăt eu cum se spală hainele! comentă ea.

I-am arătat toate dormitoarele și am rugat-o să-și aleagă unul, dar nu voia decât cămăruța de lângă bucătărie. Îmi spuse că era singurul loc unde s-ar simți mai confortabil. De la fereastră putea vedea pavilionul meu de vară și era mulțumită așa.

M-am așezat pe pat și am privit-o cum își construiește un altar de rugăciune și-l umple cu drag cu fotografii vechi, înrămate ale zeilor Muruga, Ganesha și Lakshmi. Găsise un nou profet, Sai Baba. Purta o robă portocalie, avea un zâmbet blajin și transforma nisipul în dulciuri sau îi învia din morți pe adepții lui credincioși. Amu aprinse o candelă mică în fața imaginii acestuia. Dintr-o pungă de plastic ruptă despachetă cele cinci sariuri ale ei decolorate și câteva bluze albe și le puse în dulap.

Apoi am băut ceai la umbra arborelui mare de mango. Am stat acolo ascultându-i vocea familiară cum deapănă povești despre verii ei răutăcioși, de gradul doi și trei, și treptat m-am simțit iarăși alinată. Ajunsesem de unde plecasem, simțeam că aparțin de locul respectiv alături de femeia pe care o îndrăgeam de atâția ani ca pe o mătușă. Nu, de fapt ca pe o mamă!

Într-o zi, Luke a venit acasă mai devreme de la serviciu și ne-a găsit pe mine și pe Amu sporovăind ca două prietene în timp ce lustruiam balustrada curbată. Efectiv îngheță pe loc.

— Ce faci? întrebă el șoptit, cu o notă de surprindere în glas.

Atât eu, cât și Amu ne-am oprit din lucru și ne-am uitat la el.

Mi-am dat seama imediat că era foarte supărat, dar nu înțelegeam de ce.

— Lustruim balustrada, i-am explicat, gândindu-mă abia atunci dacă exista cumva vreun lac special de lustruit sau altceva. „Doamne, de unde era să știi?”

Veni spre mine. Îmi luă mâinile în palme și le examină.

— Nu vreau să faci munca pe care o fac servitorii, îmi explică el foarte încet.

Am simțit-o pe Amu cum înlemnește lângă mine. A ignorat-o complet. M-am simțit jenată și jignită. Jenată față de Amu și jignită pentru că mă pedepsise în felul acesta în fața ei. Sub privirea lui rece, pielea mi se înfierbântă de rușine. Am confirmat ușor din cap, s-a întors și a mers în biroul lui, fără niciun alt cuvânt. Eram atât de șocată, încât pur și simplu rămăsesem să mă uit la ușa închisă, până când Amu își puse palma ei subțire și aspră pe mâna mea.

— Așa sunt bărbații, zise ea privind-mă adânc în ochii triști. Are dreptate! Uită-te în ce hal sunt mâinile tale! Pot termina singură balustrada. Păi, am îngrijit mult mai mult decât casa asta la viața mea. Hai, du-te! Spală-te și mergi la el!

M-am dus sus, m-am spălat pe mâini și mi-am zărit în oglindă fața surprinsă, derutată. Apoi am coborât și am bătut la ușa biroului lui.

Era așezat în scaunul lui rotativ.

— Vino aici! mă chemă el.

M-am apropiat de el și m-am așezat în brațele lui. Îmi luă mâna și-mi sărută degetele unul câte unul. Apoi spuse:

— Știi că vrei s-o ajuți pe Amu, dar nu vreau să faci gospodărie. Ți-ai strica mâinile tale frumoase! Dacă vrei să-i fie mai ușor lui Amu, cheamă o altă slujnică de trei ori pe săptămână ca să facă treburile mai grele.

Am aprobat din cap.

— OK! am răspuns, dornică să-i treacă furia.

Nerăbdătoare ca acea mică amenințare din tonul lui să dispară de unde a apărut. Eram nerăbdătoare să-l văd că zâmbește și se interesează: „Ce avem la cină?” cu glasul lui obișnuit.

Uneori, mama venea să mă vadă în casa mea mare. De obicei stăteam așezate un timp, apoi îi dădeam bani și pleca, dar într-o zi a venit tulburată și frustrată. Nash intrase iar într-un bucluc. În timp ce vorbeam, nu-mi mai amintesc despre ce, dar trebuie s-o fi nemulțumit cu ceva pentru că a ridicat mâna să mă lovească, însă lovitura n-a mai venit pentru că brusc a apărut Luke și i-a prins mâna de încheietură într-o strânsoare de fier.

— Este soția mea acum! Dacă mai ridici vreodată mâna asupra ei, n-ai s-o mai vezi și nici n-ai să mai fii bunică pentru copiii ei! anunță el pe un ton agreabil.

M-am uitat la el și l-am văzut pe străin. Ochii îi erau reci și duri, iar în obraz îi zvâcnea furios un mic mușchi. Și m-am îndrăgostit din nou de acel străin. Nimeni, în afară de bunica Lakshmi și uneori papa, nu-mi luase vreodată apărarea.

M-am simțit ca zeul care doarme liniștit sub pelerina uriașă a unui șarpe cu multe capete. El era paravanul meu de data asta. M-am uitat la mama. Fața îi era aspră ca a unui bătauș. Parcă-i auzeam gândurile: „Mai întâi a fost fiica mea!” Ar fi putut ceda, pur și simplu, grațios, să îndrepte lucrurile, dar mama este atât de mândră, încât gura i se răsuci într-un rânjet batjocoritor, iar când se întoarse și îmi surprinse dragostea vie de pe chip, expresia i se schimbă imediat în dezgust. Își smulse mâna din prinsoarea lui Luke, scuișă la picioarele mele și plecă.

Luke făcu un pas spre mine și îmi îmbrățișă corpul tremurând. Voiam iarăși să-i pătrund în suflet, să-i aud gândurile, să văd ce vede și să fiu parte din el. Mi-l imaginam luându-și brațele din jurul meu și urmărind cum îmi cade corpul moale la pământ. Oare știa că eram deja parte din el? Cuvintele unui cântec sufit pe care le-am nesocotit cândva, considerându-le ridicole și dramatice, îmi veniră în minte:

Nu-mi vezi sângele cum se preschimbă în henna?

Doar pentru a-ți decora ție tălpile?

Mangotierul din grădină înflorise. Era o prveliște magnifică. Amu instalase un hamac sub el și moțăia acolo în fiecare după-amiază. De la fereastra căsuței mele de vară o vedeam și am invidiat-o pentru cât de liniștită părea.

M-am dus să-l văd pe unchiul Sevenese la garsoniera unde stătea în chirie, cu baia la comun. Era un loc cumplit; urcai patru etaje pe o scară de fier murdară, la capătul unui coridor întunecat, urât mirositor, îndărătul unei uși albastre, decolorate. În timp ce urcam pe scări, atentă să nu ating balustrada unsuroasă, am văzut o femeie ieșind pe ușa albastră. Era oarecum atrăgătoare într-un mod brut, cu părul tuns bob. Purta pantaloni scurți, albi și pantofi albi, cu toc înalt. Tocurile țcăneau tare pe treptele metalice.

N-am vrut să dau nas în nas cu ea. Nu știam ce riscam să disting în fața ei. M-am întors repede pe călcăie și am început să cobor. M-am ascuns într-o

cafenea chinezească de modă veche, unde un ventilator obosit se rotea pe tavanul destul de înalt și unde niște chinezi în vârstă, pe jumătate așezați, pe jumătate ghemuiți, pe taburete de lemn cu trei picioare, își sorbeau cafelele și mâncau pâine prăjită cu *Kaya*. Am comandat o ceașcă de cafea și m-am simțit inexplicabil de tristă, amintindu-mi că unchiul Sevenese povestea cum obișnuia să aștepte lângă brutărie până putea fura niște tartine de *kaya*. Pe vremea aceea nu erau verzi, ci portocalii, și unchiul avea obiceiul să desfacă tartina, să vâre limba în glazură și să lingă până la ultima picătură amestecul dulce de lapte de cocos cu gălbenuș de ou.

Când eram mică, unchiul Sevenese era eroul meu călare pe un elefant alb care nu putea face niciun rău, dar acum locuia de unul singur într-o cămăruță mizeră, cu prostituate cu chipuri dure, îmbrăcate indecent în pantaloni scurți, plecând de la el la ora unsprezece dimineața.

După ce trecu suficient timp, am încercat să urc iar pe scări. Deschise ușa cu ochi cârpiți și mormăi când mă văzu. Plecă înăuntru, lăsând-o deschisă. Am intrat singură.

— Bună dimineața! l-am salutat veselă, evitând să mă uit spre patul nefăcut. Unchiul părea că suferă de o mahmureală groaznică. Am scos din pungă de hârtie maro pachetele de țigări pe care le cumpărasem de la cafeneaua de afară și le-am pus pe noptieră. Băgă în priză un ceainic.

— Cum merge? mormăi el neras, cu ochii încercânați cu niște pete întunecate, urâte.

— Nu prea rău, i-am spus.

— Grozav! Ce face tatăl tău?

— A, e bine! Numai că nu mai are nimic să-mi spună.

Se întoarse să se uite la mine din locul unde își pregătea cafeaua.

— Vrei și tu una?

— Nu, am băut la cafenea, i-am răspuns automat, apoi amintindu-mi motivul, am roșit.

Unchiul îmi aruncă un zâmbet viclean. Știa că o văzusem pe prostituată. Se comporta încă asemenea unui copilandru care se bucură să șocheze lumea. Își aprinse o țigară.

— Și soțul tău ce face?

Distingeam o inflexiune nouă în glasul lui care nu-mi era pe plac.

— Bine! am exclamat bucuroasă.

— Încă nu mi-ai dat data nașterii lui și ora, ca să-i pot face astrograma, îmi reproșă el cu ochii la ceainic printr-un nor de fum.

— Da, tot uit, am mințit, știind foarte bine că nu voiam să-i dau detaliile astrologice. Cred că mă temeam de ce putea descoperi. Am schimbat repede vorba: Ți-am adus niște țigări.

— Mulțumesc! exclamă uitându-se la mine gânditor. De ce nu vrei să-i faci astrograma?

— Nu e vorba că nu vreau să-i faci astrogama lui Luke, doar că...

— Am avut un vis despre tine...

— Oh, despre ce?

— Mergeai pe jos într-un câmp și mi-am dat seama că n-ai umbră. Și apoi am văzut că umbra ta fugea de tine.

— Uau! De ce ai astfel de vise? Ți se face părul măciucă de la ele. Ce înseamnă acest vis? l-am întrebat îngrozită, vrând să par disprețuitoare față de prostiile superstițioase în noua mea viață fericită.

În conacul meu cu candelabre de cristal, figurine grațioase renașcentiste și compartimente cu parfum în tavane, unchiul Sevenese și visele lui nu-și aveau locul. Începeam să regret că venisem să-l văd. De îndată ce am dat cu ochii de prostituată, ar fi trebuit, pur și simplu, să plec. Apoi m-am simțit rea, nutrinđ astfel de gânduri primitive. M-am uitat de jur împrejurul încăperii ponosite. Cândva ținusem la unchiul meu din tot sufletul.

— De ce nu mă lași să te ajut? l-am întrebat.

— Pentru că nu-mi poți da decât lucruri materiale de care nu am nevoie și nu ar ajuta în niciun fel sufletului meu. Crezi că aș fi mai fericit într-o casă mare, cu o podea de marmură neagră?

— Deci, ce vrea să însemne acest vis al tău?

— Nu știi! Nu știi niciodată până nu e prea târziu, dar toate visele mele sunt avertismente de ghinion.

Am oftat.

— Trebuie să plec, dar îți las niște bani pe masă, OK?

— Mersi, dar nu uita să-mi aduci datele iubitului tău data viitoare!

— Bine, am acceptat pe un ton obosit, pierzându-mi deja cu totul buna dispoziție.

Ce se întâmplase cu dățile din trecut când vorbeam la ore târzii din noapte, după ce toată lumea pleca la culcare? Nu mai aveam despre ce să vorbim. Știam că era din cauza mea. Eram prea speriată să-l las să se apropie ca să nu-mi distrugă aripile fragile ale fericirii mele. Nu mai fusesem niciodată atât de fericită în viața mea și știam că unchiul avea puterea s-o distrugă. De fapt, eram sigură că ar fi putut.

Știam că lucrurile erau prea frumoase să fie adevărate, dar trebuia să-mi protejiez cu orice preț iluzia de fericire. Am hotărât să nu-l mai vizitez un timp pe unchiul Sevenese.

Trei luni mai târziu, Luke era în extaz când i-am spus că sunt însărcinată. Voiam să-i pun copilului numele de Nisha, dacă era o fată. Cu mult timp în urmă, bunica Lakshmi ar fi vrut numele acesta pentru mine și voiam să-i fac o bucurie, dându-i numele de Nisha nepoatei ei. Frumoasă ca luna plină. Am atârnat poze cu Elizabeth Taylor peste tot în dormitorul nostru, astfel încât primul lucru pe care puneam ochii dimineața și ultimul lucru pe care îl vedeam înainte de culcare să fie frumusețe.

A început să-mi fie rău toată ziua. Bunica Lakshmi îmi recomandă sucul de ghimbir. Luke mi-a adus flori împachetate în hârtie de staniol și mi-a ordonat să nu fac nicio treabă. În unul dintre aceste momente liniștite, când stăteam întinsă în pat într-o noapte, Luke se așeză lângă mine și începu să-mi povestească despre trecutul lui. Era orfan de la trei ani. Mama lui, o fată tânără, chinezoaică, a fost violată de soldații japonezi și lăsată mai mult moartă decât vie; a supraviețuit cumva și l-a născut, dar în cele din urmă a murit de malnutriție pe treptele unui orfelinat catolic. Maicile au deschis ușa într-o dimineață auzind un bebeluș care plângea lângă corpul ei răcit. Mititelul era acoperit de plăgi și avea burta umflată de viermi.

I-au pus numele călugăriței care l-a găsit, maica Steadman, și a fost crescut ca un creștin, deși a rămas budist în convingere și, în mod ciudat, atașat de toate lucrurile specific japoneze. Datorită puterii voinței lui a rezistat. Am plâns când mi-a spus cum se trezea în toiul nopții, ieșea din așternutul moale al patului și se cuibărea între ultimele două rafturi de jos ale unui dulap. Timp de aproape un an, maicile l-au găsit așa în fiecare dimineață, ghemuit în spațiul acela sigur dintre două suprafețe dure. M-am gândit la Luke mic copil, cu burta umflată și membrele emaciate, și mă întrebam în sinea mea dacă pe atunci ochii îi erau opaci.

Lunile treceau foarte încet. În fiecare zi, mi se schimba corpul. Mă tolăneam pe pardoseala rece din camera de zi și mă uitam la picturile de pe tavan. Adevărul e că nu prea eram sigură dacă îmi plac cum stăteau toți acolo, privindu-mă. Artistul creionase toate acele personaje care nu numai că păreau vii, ci prezente, de parcă era o rasă rezistentă care exista la un alt nivel în interiorul lacului de pe tavanul meu. Când stingeam toate luminile și mergeam la etaj, acestea probabil se dădeau jos și se înfruptau la nimereală cu mâncarea din frigider. De fapt, dacă le fixam îndelung, începeam să cred

că-și schimbau mimica. În mare parte păreau indiferenți, dar uneori, doar uneori, imaginile păreau amuzate de felul nostru de a fi. Cu cât mă uitam mai mult la fețele lor străine, cu nasurile lor mândre, romane și expresia ușor îngâmfată, cu gurile răsfrânte, alintate, cu atât deveneam mai convinsă că îmi doream să iau o pensulă și să dau cu vopsea albă peste toată bolta aia afurisită. Dar lui Luke îi plăceau picturile acolo. Era mândru de tavanul lui. Spunea că este o operă de artă.

Presupun că toate astea mi se întâmplau doar pentru că mă plictiseam. Nu aveam nimic de făcut toată ziua, doar să-l aștept pe Luke să se întoarcă. Îmi lipseau prietenele pe care nu mai apucam să le văd. Făcusem cumpărături cât să-mi ajungă o viață și desigur nu-mi era permis să ies seara singură să mă plimb, de teama de a nu fi răpită, violată sau omorâtă. Îmi era interzis să-mi murdăresc mâinile frumoase cu treburile casnice obișnuite sau cu grădăritul, așa încât eram o soție inutilă. Abia așteptam să nasc!

M-am dus în biroul lui Luke și l-am găsit în picioare, cu ochii pe fereastră, stând cu spatele la mine, țeapăn ca o scândură. Inaccessibil mie. Pierdut cu totul în muzica obsedantă pe care o asculta, o baladă plângăcioasă despre o iubită japoneză, părăsită.

Prepară-mi otrava

Pentru că vreau să m-alătur sufletelor celor morți

Nedorite ca și mine.

Calea spre paradis este extrem de plăcută!

Asta era rugămintea din vocea femeii, amestecată cu sunetele înalte de flaut care parcă îl înlemniseră. Privindu-l cum stă pe loc, am știut că era trist în sinea lui. O parte profundă la care nu puteam ajunge. O simțeam că se întinde asemenea unui tentacul subțire, răzvrătit, care refuza să se supună voinței de fier a stăpânului său. Ușor-ușor, începeam să înțeleg dorința unchiului Sevenese pentru niște buze indiferente, pentru că și eu începusem să tânjesc după buzele reci, distante ale soțului meu.

— Luke! l-am strigat încet.

Și l-am văzut pe sărmanul băiețel sărac cu burta umflată cum se ridică de pe jos, își scutură hainele zdrențuite de la orfelinat și îmbracă un costum bleumarin elegant din bumbac înflorat, pe care Amu i-l călcase ieri. Și astfel îmbrăcat, Luke se întoarse de la fereastră dând cu ochii de mine.

— Te-ai întors, remarcă el cu un zâmbet.

— Da, i-am răspuns, mergând cu brațele întinse să-l îmbrățișez.

Cu copilul între noi. Îl iubeam foarte mult.

— Ce-ai cumpărat? întrebă el cu indulgență, mângâindu-mi burta ușor.

Camera era rece, dar plină de culorile apusului de soare. În spatele lui, soarele asfințea cu nuanțe de roșu-închis.

— Un cadou, l-am anunțat, căutând să mă uit în ochii lui.

În ei și dincolo de aparențe.

Ridică o sprânceană și-și miji privirea, curios.

— Ei bine, ce anume?

Am ieșit afară cu mers greoi de gravidă și m-am întors cu o cutie lungă și îngustă. A rupt ambalajul simplu, verde, a ridicat capacul, s-a uitat în interior și apoi în sus, cu o căutătură veselă, întrebătoare:

— Ei, la ce-mi trebuie un băț de sprijin? întrebă el ridicând bastonul.

— Cu mult timp în urmă, un baston era purtat de domni ca să-și etaleze inelele. Acesta este fabricat din salcâm de Australia și are mânerul de fildeș, i-am explicat cu reproș.

— Mmm, e deosebit, zise el examinând detaliile fine de pe măciulia mică din fildeș. De unde l-ai luat? se interesă trecându-și degetele peste lemnul închis la culoare, atât de întunecat, încât ai fi zis că fusese înmuiat de secole în sânge de șarpe.

— E secret, i-am replicat, sperând că pot părea la fel de misterioasă ca el.

Rămase în loc pe insula lui de gheață și râse.

— Am să-l prețuiesc toată viața!

Și l-am iubit chiar și când am simțit cum crește distanța dintre noi.

În noaptea aceea am visat că domnul Vellapan, medicul nostru de familie, a venit în vizită. A rămas afară, în pavilionul meu de vară, cu mine. Era cald și și-a scos pantofii.

— Este foarte rău? l-am întrebat.

— Mă tem că nu-i o veste bună! spuse el.

— Cât de grav este?

Clătină din cap.

— Nu treci de weekend, răspunse doctorul trist.

— Poftim? am exclamat. Nu o să am ocazia să-mi iau la revedere de la toată lumea?

— Nu, spuse el și m-am trezit.

Luke dormea dus. M-am lipit de trupul lui tare și am stat trează mult timp ascultându-i respirația. Erau atâtea pe care încă nu le știam despre el. Nu era al meu. Oare ce-mi ascunzi, Luke?

Recunosc că am stat în pragul ușii cu scopul expres de a trage cu urechea. Vocea zeului care-mi șoptea mă îndemnase. Poate că nu ar fi trebuit s-o fac, pentru că n-aveam să mai fiu vreodată fericită. Știu acum că fericirea este rezervată exclusiv ignoranților, celor simpli, cei care nu pot vedea sau aleg să nu vadă că viața, toată existența este plină de tristeți. În spatele fiecărui cuvânt blând este un gând rău. Pe patul de dragoste de la etajul nostru iubirea zăcea pe moarte.

— Ce ai mâncat? întrebă el în telefon și am știut instantaneu. „Are o amantă!”

Are o amantă!

Gândul mă lovi atât de repede și cu asemenea forță, încât m-am clătinat pe picioare. Am simțit cum sângele îmi năvălește în cap. Avea pe altcineva. Dar până mai ieri fusese îndrăgostit de mine. E adevărat atunci că iubirea este crudă și trebuie să zboare de la o inimă la alta.

„Proasto! Nebună, proastă, proastă! Te-ai gândit că poți să-l păstrezi? Pe un bărbat ca el!”

— Bine, atunci ne vedem la nouă! l-am auzit spunând, după care a urmat clicul de apel terminat.

Nu vorbise nici pe un ton tandru, nici senzual, așa cum știam că poate când vrea să fie fermecător, dar avea totuși să se întâlnească cu cineva la ora nouă seara. Nouă! Când ar fi trebuit să fie la o întâlnire a directorilor.

Am simțit cum copilul lovește în burtă. Tare!

Genunchii mi-au cedat și m-am prăbușit la pământ. Am îngăimai un geamăt, dar nu m-a auzit. Purta deja o altă convorbire telefonică, cu vocea lui tăioasă și profesională.

— Cumpără-l de tot pe idiot! ordonă el cinic, în vreme ce mă ghemuiam distrusă în fața ușii lui.

Atunci m-a cuprins panica. Trebuia să plec din hol. Am înghețat la gândul paranoic că voi fi prinsă. Eram sigură că va deschide ușa din clipă în clipă. Am început să mă târăsc în patru labe.

Slugile! Nu trebuie să mă vadă așa! Avea o amantă! Îmi tremurau mâinile. Simțeam că-s pe punctul de a leșina. Fusesem avertizată. Un leopard nu-și schimbă niciodată petele. Cine era? Cum arăta? Câți ani avea? De când se întâmpla asta? M-am târât stângaci, cu capul vâjâindu-mi de gânduri. Nu

voiam ca Amu să mă vadă așa. Am urcat pe scări, agățându-mă cu disperare de balustradă. M-am urât și am urât imboldul oribil care mă îndemnase să fac ceva atât de ordinar. Atât de urât! Nu-i de mirare că până și mama mea mă ura cu asemenea ferocitate inexplicabilă. Apoi, un gând mic îmi trecu prin minte, venit cu un tren întârziat. Dar dacă mă înșelasem? Speranța încerca să se strecoare prin venele mele cu niște bule mici, care nuucid. Bolboroseau ca paharul de coca-cola în sângele meu. „Dar dacă m-am înșelat?” M-am lăsat cu greutate pe pat. Împunsătura din abdomen îmi trecu, iar inima își revenea la un ritm încetinit. Am ridicat privirea și l-am văzut în cameră. L-am privit de parcă era o fantomă.

— Scumpo, ești bine? mă întrebă el cu voce îngrijorată.

— Da, așa cred, i-am spus printre buzele amorțite. M-am uitat în ochii lui mați, iar el se uita fix, alarmat de figura mea șocată, lividă.

— Ești sigură? Ești cam palidă.

Am confirmat din cap și am schițat un zâmbet.

— Copilul e bine?

Am dat iarăși din cap, întinzându-mi mai mult colțurile buzelor.

Neliniștea lui se atenuă și-mi răspunse la zâmbet, anunțând:

— Fac un duș scurt înainte de cină!

Intenționez să-l urmăresc a doua zi. Trebuia să știu cu cine se vedea la ora nouă.

Am dormit prost și m-am trezit având convingerea imediată a trădării. Nu existase nicio pauză între somn și veghe. Era încă întuneric afară și mai dura ceva până să apară soarele deasupra pinilor. Aerul era răcoros. Mă întrebam ce mâncase ea ieri. Tort, orez cu carne de pui, tăieței lași, *nasi lemak*, *satay*, *mee goreng* sau carne de porc rumenită în miere. Posibilitățile erau nesfârșite, varietatea de preparate malaysiene fiind înnebunitoare. Putea fi chinezoaică, indiană, malaysiană, de cultură sikh, eurasiatică sau o combinație din oricare dintre cele enumerate mai sus.

Îmi simțeam capul bubuind și începând să mă doară. În oglindă, fața îmi era pătată și umflată. Arătam răvășită. Din motive pe care nu le înțeleg, nu eram furioasă pe el. Eram furioasă pe ea. M-am dus înapoi în pat și am stat așa până când am auzit zgomotele matinale. Muzică, apa trasă la toaletă, apoi la bucătărie vesela folosită.

Aud cum toarce motorul Mercedesului scump al lui Luke și se stinge în depărtare. Urmează un ciocănit ușor la ușă și intră Amu. Duce o tavă mică în mâinile ei osoase.

— Hai să te speli pe dinți, mă instrui autoritară, așezând tava pe măsuta de lângă pat.

Simt aroma de *apam*, preferatul meu la micul dejun. Două biluțe mici de orez alb, cu miez îndulcit cu lapte de cocos și cu crustă subțire, crocantă la exterior. Mă uit la fețele lor rotunde și moi cum mă privesc, strălucind pudibonde în perfecțiunea lor și îmi vine să vomit.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Amu.

Chipul ei ridat devine agitat. Mă studiază cu atenție. Aș fi vrut să-i spun: „Oh, Amu, are o aventură, iar găluștele astea două de *apam* râd de mine!”, dar m-am auzit răspunzând:

— Nimic!

— Ei, atunci mănâncă-le cât sunt încă frumoase și calde! Plec la piață acum, așa că ne vedem mai târziu!

Mă cercetă circumspectă de la distanță când am dat din cap și i-am zâmbit. Un timp mi s-a părut că vrea să mai spună ceva, dar se răzgândește, clătină din cap și pleacă.

Am stat și m-am holbat la porția de *apam* până când l-am auzit pe Kuna, șoferul nostru, cum pleacă cu Amu pe bancheta din spate. Apoi m-am dat jos din pat. Picioarele m-au condus pe podeaua rece. Lumina puternică a soarelui se instalează liniștită în casa tăcută și aștepta să vadă ce am de gând să fac. Am deschis ușa la camera lui și am intrat. Încăperea era ca un congelator. Am oprit aerul condiționat și a amuțit și ea.

Mi se părea că mă privește cu ochi reci, dezaprobatori. Eram un intrus. M-am uitat înjur. Totul arăta diferit. Cămășile pe care i le cumpărasem râdeau de prostia mea; batiste pe care i le călcaseam cu dragoste rânjeau prin colțuri. Am deschis un dulap, un sertar și un scrin, de fiecare dată atingând lucrurile pe care le ținuse, purtase sau pe care și le trăsese pe el. M-am simțit amețită de durerea goală din mine. Ca și când o mână mare scobise în măruntaiele mele și le extrăsese cu totul. Eram golită complet, cu excepția copilului. Acesta atârna în neant. Ca acele ouă de Paște minunate pe care le fac în Anglia, cu o jucărie din plastic în interior.

Patul nefăcut mi s-a părut obraznic, cu cearșaful mototolit. Toată noaptea dormise cu soțul meu. M-am urcat pe pat în picioare și m-am așezat chiar în mijloc. Casa asculta și cei patru pereți ai camerei lui mă priveau când am început să țip. Am țipat până am răgușit.

Afară, vremea se schimbă. Nori sumbri se adunaseră și camera se întunecase. Picături mari de ploaie cădeau pe acoperișul casei. Epuizată, m-

am prăvălit pe pat. Nu i-l puteam da ei. Era prea prețios ca să i-l dau unei prostituate. Îl iubeam prea mult ca să renunț la el. Mi-am îndreptat ținuta dizgrațioasă și m-am lungit pe spate pe cearșaful lui rece. O să-l ademenesc prin farmece să vină înapoi. Existau anumiți oameni, vrăjitori, la care puteai apela dacă voiai să ademenеști pe cineva sub puterea ta. Da, asta aveam să fac! Am hotărât atunci că era singura cale prin care Luke va fi al meu pentru totdeauna.

Dintr-odată, Amu își făcu apariția în prag. Se uita agitată și îngrozită. Oare sunase? Nu auzisem nimic. Când i-am văzut expresia plină de compasiune, au început să-mi tremure buzele, ochii mi s-au umplut de lacrimi, iar durerea vie din inima mea m-a făcut să țip isteric. Am deschis gura și am urlat. Amu s-a așezat pe pat și m-a luat în brațe. Știa fără să-i spun că era ceva în neregulă între stăpân și soția lui. I-am simțit coșul pieptului lipit de frunte. Mă legăna ușor. Nu a scos niciun cuvânt. De data asta nu mai avea nicio poveste despre vreo mătușă sau văr de-al doilea intrigant. M-a legănat până m-am liniștit.

— Peștele și carnea, i-am reamintit, cu voce sugrumată.

Vedeam cu ochii minții pungile de plastic așezate pe masa din bucătărie. M-am gândit la aripile strălucitoare ale muștelor negre care vegheau, ca niște rude îndoliate la locul unde zăcea mortul. Amu a dat din cap și a plecat. Am iubit-o în momentul acela mai mult decât am iubit vreodată pe cineva în toată viața mea.

M-am dat jos din pat și am telefonat la o companie de închirieri auto. Am fost întrebată de operator dacă doream să le las un număr de card de credit sau dacă achit în numerar. Am optat pentru plata în numerar. La ora două după-amiază! Bine!

La două mi-a sosit mașina comandată. Am condus-o până la capătul aleii, unde cărarea noastră dădea în drumul principal și am parcat-o sub un copac.

La șase și jumătate seara s-a întors Luke. Părea vesel.

— Zi bună? l-am întrebat.

— Foarte! A ta?

— Nemaipomenită! Bebelușul e bine.

M-a sărutat pe tâmpla stângă, locul lui preferat. Buzele îi erau reci și familiare. Iuda! Cât de ușor mă mințea! M-am uitat la el și, spre groaza mea, m-au podidit lacrimile, care mi s-au prelins imediat pe obraji.

Arăta speriat.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat? strigă îngrijorat.

— Hormonii, i-am explicat cu un zâmbet apos. Nu te îngrijora!

— Sigur? Întrebă confuz.

— Da, sigur! La ce oră pleci la ședință?

— Întrunirea este la nouă, dar pot s-o contramandez dacă nu te simți prea bine!

M-a uimit stăpânirea lui de sine. Calmul lui absolut. Să stea acolo și să-și manifeste îngrijorarea așa de sincer, fără nici cea mai mică urmă de vinovăție.

— Nu, n-am nimic! Poate doar obosită. Tu du-te!

Oare vocea îmi sunase la fel de afectată pe cât mă simțeam? Însă el reacționă mulțumit. Am continuat:

— O să mă odihnesc un pic, dacă îmi spui la revedere acum...

A înțeles imediat. Veni în față și mă sărută tandru pe buze.

— Da, odihnește-te un pic!

Parcă îi juca un mic zâmbet blajin pe buze.

I-am întors zâmbetul. „Ticălosule! gândeam. Cum poți fi atât de nesimțitor?” M-am ridicat cu grijă din scaun. N-am vrut să par neîndemânică. Fără îndoială, ea era grațioasă și subțire, dar aveam planuri pentru ea. Nimic nu m-ar fi mulțumit mai mult decât capul ei pe o tavă. I-am simțit privirea lui Luke cum mă urmărește îndeapărându-mă cu mers legănat. La etaj, am încuiat ușa și m-am așezat pe pat să aștept. După ce l-am auzit închizând încet ușa de la dormitorul lui, am ieșit din cameră fără zgomot și am coborât pe furiș.

Am luat-o pe alee, simțind cum îmi bubuie inima în piept. Dacă stă la fereastră și mă vede? Aș spune că pur și simplu am vrut să mă plimb ca să-mi limpezesc gândurile. Când am ieșit pe poartă, soarele apusese peste copaci, poleindu-i în nuanțe de roșu și auriu. Nu se vedea nimeni la fereastra lui. Era încă la duș. Am mers pe aleea care ducea la drumul principal. La capătul ei se afla mașina bleumarin pe care o închiriasem. Am urcat în ea tremurând. Se întuneca. Am așteptat.

Nu peste mult timp, mașina lui a trecut pe lângă mine. Preț de o secundă prețioasă, am paralizat de teamă. Apoi mâinile și picioarele mele, ca niște entități separate, au preluat controlul. Am răsucit cheia în contact și am băgat în viteză. Am apăsat pedala de accelerație. Era ușor să țin pasul cu el. L-am urmărit în zona unde centrele comerciale scumpe apăreau din pământ, înalte ca niște uriași treziți. S-a oprit în fața unui magazin de plante medicinale chinezești. La primul etaj deasupra magazinului era un salon de coafură, iar la ultimul etaj, un panou anunța că se oferă „fete de aur” ca escorte. Lângă magazinul de leacuri chinezești era o scară mică, îngustă, protejată de porți

de fier. În timp ce mă uitam, poarta se deschise cu zgomot de zăvor și apăru o tânără, incredibil de frumoasă, într-un *cheongsam* negru, lung, brodat cu muguri de bambus auriu. Picioarele perfecte îi străfulgerară prin șlițurile înalte ale rochiei, iar părul ei negru tăciune, până la umăr, încadra o față ovală, zâmbitoare. Fata atrăgătoare flutură din mână la bărbatul din magazinul naturist, care însă nu-i răspunse la salut. Coborî plutind cele câteva trepte până în stradă și se strecură în scaunul din dreapta al mașinii lui Luke. El plecă fără să se mai uite înapoi.

Am stat pe loc, agățându-mă de volan, o oră sau poate doar zece minute. Timpul nu mai conta. Mașinile treceau pe lângă mine. Alte fete ieșiră din scara îngustă într-o varietate de rochii strâmte, decoltate și se strecurau nonșalante în automobile scumpe, uneori în taxiuri, în vreme ce eu stăteam și mă uitam fix. Până la urmă, un vânzător ambulant pe bicicletă mă depăși. Claxonă foarte aproape de fereastra mea și mă trezi din reverie.

Am pornit mașina și am plecat acasă. O durere surdă începu să-mi chinuie trupul amortit. Începu în partea stângă a stomacului și se răspândi ca o picătură de cerneală albastră, toxică, într-o oală rotundă cu lapte. Crescând și întinzându-se. În curând știam că toată oala va fi contaminată, dar, în sfârșit, coteam în aleea casei. Cum am ajuns înapoi este o taină a puterii subconștientului nostru. El m-a adus înapoi acasă.

Am parcat la marginea aleii și am început să merg pe jos. Durerea creștea și se intensifica. Mi-am prins abdomenul cu mâinile și m-am lăsat la pământ neajutorată. Mai mult decât orice, Luke nu trebuia să știe că ieșisem din casă – că văzusem. Am început să mă târăsc pe brânci spre casă. Delirând, revedeam o față îmbrăcată provocator urcându-se într-o mașină lucioasă. Îmi făcea cu mâna. Bărbatul din prăvălia de leacuri chinezești se uita absent. Evident, nu era de acord.

Am ajuns în patru labe la ușa din față. Am sunat și m-am ghemuit de durere atroce. În mintea mea, fata frumoasă flutura din mână. Ceva încerca să se desprindă, să iasă din abdomenul meu. Ușa se deschise. Amu căzu în genunchi. Nu-i vedeam fața, dar mâinile ei subțiri s-au grăbit să-mi cuprindă obraji. Apoi s-au lăsat stelele și mi-au adus întunericul. Un întuneric frumos.

M-am trezit într-un vehicul în mișcare, dar o zeiță din apropiere avu milă de mine și m-aruncă înapoi în întunericul frumos unde dorm stelele. Îmi amintesc vântul suflând la picioare și luminile de deasupra capului. Și ele se grăbeau. Îmi răsună în urechi un zgomot de pat pe rotile. Sunete urgente! Și îmi amintesc de vocea lui Luke, care își pierduse calmul obișnuit. Așa-i trebuie, m-

am gândit, captivă în lumea mea în roșu și negru. Mi se păru că-l aud furios și ambițios. Părea departe și neclar.

Fata în *cheongsam* negru și auriu îmi făcea cu mâna. Fața ei tânără și frumoasă zâmbea strălucitor. Bărbatul din magazinul naturist rânjea. Nu mă plăcea nici pe mine. Fata chicoti și bărbatul râse. Mă înșelasem. El nu o dezaproba, erau înțeleși. Le aud râsul de departe. În sunetul care se stinge simt iar un val de durere. Alb pur și apoi beznă. Un întuneric binecuvântat...

I-am pus numele Nisha. Mă uit la ea cu uimire absolută.

Scutură din mânuțe și piciorușe și gângurește fericită. Cum poate ceva atât de mic și neajutorat să fie atât de puternic? Ea este cea spre care mă refugiez când durerea devine prea greu de suportat. La vederea unui licăr din zâmbetul ei, durerea dispare.

Luke încă doarme în camera cealaltă. Cred că l-am speriat. Ochii lui reci sunt îngrijorați. Mă privește grijuliu, protector, dar sunt marcată pentru totdeauna de imaginea fetei care flutură din mână. M-am dus în biroul lui ieri și i-am căutat prin sertare. Desigur, n-am găsit nimic. Dar azi am scotocit în torpedou și am găsit o fotografie. Da, am găsit o poză cu ea! Stă în mijlocul unei camere de hotel. Frumusețea ei este de așa natură încât se scurge din fotografie până în mâinile mele curioase, făcându-le să tremure. Ochii ei! Au ceva înspăimântător de atemporal în ei. Sunt ca un lac în amurg. De neuitat, misterioși și plini de vise.

Poate un lac să zâmbească? Poate că în întuneric.

Se agită într-un tricou mare într-un con de lumină. Nu este o simplă fată, ci o ispită irezistibilă. Oare cum arată când doarme pe burtă, cu capul potrivit în curba gâtului lui? Are părul umed. Zâmbește fără nicio grijă. Zâmbetul ei încremenit în poză are ceva al naibii de inocent! Disting o nevoie profundă de a fi iubită. Este îndrăgostită de el. Dorința strălucește pe chipul ei nemachiat ca roua dimineții pe un fir de iarbă tânără.

Aș vrea să-i pot transmite citatul lui Terrence Diggory: „Dorința este definită ca urmărirea a ceva ce este deja pierdut”. Aș vrea să-i spun că ceea ce la început pare atât de clar se estompează, așa cum ne apare astăzi trecutul, și la fel va fi ziua de azi în viitor. Fata nu joacă cinstit, dar eu am răspunsul, ea nu.

„Cine mă va înlocui?”

În urmă cu doi ani, fusesem viziunea cu ochii înrouați din imagine, dar există diferențe magice între noi. Se pare că fumează. Da, văd un pachet de țigări mentolate în fundal! Dar, la urma urmei, detaliile astea sofisticate nu

contează prea mult. Timpul aleargă. Visul ei se va termina. Cine știe când, peste zece ani, cinci ani, doi ani. Și atunci „cine te va înlocui?”

În fundal, pe o noptieră, este portofelul pe care i l-am dat acum doi ani de ziua lui. Un mănunchi de chei, din care una e de la ușa noastră de la intrare, se află lângă portofel. Pe un fotoliu mare se vede o pereche de blugi – a ei – și pantalonii lui. Un prosop zace pe perna fotoliului. A fost folosit. Reprezintă o comuniune de parfumuri și gânduri retrase. În cadrul de mijloc se vede doar marginea unui pat mare. Cearșafurile de pe pat sunt răvășite. Ah! Am văzut cu ochii mei alcovul lor. I-am văzut sutienul negru de dantelă azvârlit peste pantalonii lui. Voi trăi în această parte a camerei lor de hotel pentru mulți ani de acum încolo. Voi avea zile, săptămâni, luni și ani când mă voi uita pe fereastră să văd norii nemișcați la depărtare și-mi va reveni gândul la cuibușorul lor de nebunii. Imaginea asta va fi întotdeauna prezentă în mintea mea, zi și noapte! Sutienul altei femei aruncat peste pantalonii soțului meu!

Din moscheea de peste drum, un muezin cântă tare în difuzor laude lui Allah. Vocea lui groasă are rezonanță și ecou în amurg.

— Allah-o-Akbar, Allah-o-Akbar!

Mi-a plăcut întotdeauna sunetul rugăciunii lor. Copil fiind, obișnuiam să le ascult chemarea, atât de tangibilă încât mă lăsam purtată de ea imaginându-mi o clădire magică ridicată în aer. Puteam să privesc prin ferestrele ei și să-i urc scările făcute din aceste sunete magice până când ajungeam la camera cea mai de sus, unde... Dar nu, zilele acelea s-au dus! Strecor poza înapoi în borseta de piele. O aud pe Amu cântându-i Nishăi. Este un copil așa bun!

M-am dus să-l văd pe unchiul Sevenese. I-am cerut numele unui *bomoh* priceput. Un om care să poată face magie neagră pentru mine. Fotografia mi-a arătat că este periculoasă. O femeie îndrăgostită va dori întotdeauna mai mult. O prostituată vrea doar conținutul din portofelul unui bărbat. Dar o femeie îndrăgostită vrea să știe ce conține inima unui bărbat și dacă imaginea ei este gravată pe pereții acesteia.

Lakshmanan

Plouă mărunț în dimineața asta.

Acum e în capul meu. Pic! Pic! Pic! Ca un deget de copil ciocnind în fereastră. Ahhh, ce obosit sunt! Împlinesc cincizeci de ani în curând, dar mă simt ca și când aș avea o sută. Am dureri în mână, care îmi urcă spre umăr, și în timp ce stau treaz în pat, ascult răsuflarea soției mele lângă mine, și din

când în când inima mai sare câte o bătaie. Și ea a obosit. Tânjește pur și simplu să se oprească.

Visez la Mohini. Ea îmi aduce coșuri cu flori și fructe. Este strălucitoare și are numai paisprezece ani. Cum o invidiez! „la-mă cu tine, Mohini!”, o implor în gând, dar ea își pune mâna rece peste buzele mele și-mi spune să am răbdare. „Câți ani de vinovăție să mai îndur?”, o întreb, dar ea scutură din cap și spune că nu știe.

— A fost un accident, a concluzionat toată lumea, închizându-se la adăpost în coconul lor de tristețe.

Nu și eu! Pentru că eu eram cel care îl provocase. A fost vina mea! Am fost prostul care a alunecat și a căzut în gaura care ar fi trebuit să fie adăpostul ei.

„Pentru că tot omul ucide lucrul pe care îl iubește. Cu toate acestea, nu tot omul moare!”

Da, el nu moare, cum trăiește? O, zei, cum trăiește!

*

Cu mulți ani în urmă am citit despre un mare călător arab, Ibn Battutta, care a trăit în secolul al XIV-lea. El a scris că, la un moment dat, sultanul de Mul-Jawa a văzut un om care ținea un discurs lung într-o limbă necunoscută, având într-o mână un cuțit asemănător instrumentului cu care se leagă cărțile. Apoi, bărbatul a cuprins cuțitul cu ambele mâini și și-a tăiat gâtul atât de sălbatic, încât capul i-a căzut la pământ. Iar sultanul a râs, declarând:

— Sunt sclavii noștri! Fac acest lucru nesiliți, din iubire pentru noi.

Asta este ceea ce-am făcut și eu! M-am omorât din dragoste pentru sora mea.

Am crezut că nu voi mai pomeni niciodată despre ea, însă acum, după toți acești ani de tăcere, simt că trebuie să vorbesc despre ea. Nouă luni am petrecut pierduți undeva în trupul mamei, având grijă unul de altul, împărțind frățeste resurse, spațiu, lichid și veselie. Da, veselie! Sora mea îmi făcea inima să rădă. Ea făcea întreaga lume să fie luminoasă și orbitoare, fără să spună niciun cuvânt. Nu vorbeam niciodată. De ce ar vorbi cineva cu mâna, piciorul sau capul lui? Așa de mult era ea parte din mine! Când au luat-o nenorociții ăia de japonezi, mi-au răpit ceva vital. Când închideam ochii, obișnuiam să-i văd chipul, iar dorul de ea era insuportabil. Chinul acela mă făcea să-mi vină să știp, să urlu și să distrug. N-am țipat! N-am urlat! Doar am distrus!

La început, pur și simplu mă înfuriam și zdrobeam oamenii apropiați mie, scoțând foc pe nări și transformând totul din calea mea în cenușă. Îmi făcea plăcere să provoc zăbanie, să văd teama crescândă din ochii fraților mei, dar

nu mi-era de ajuns. Am strivit inima mamei, călcând-o în picioare, plină de dragoste pentru mine, dar tot nu era suficient. Trebuia să mă distrug. Cum aş mai fi putut fi bogat, plin de succes şi fericit după ce o omorâsem pe sora mea? Uneori stau şi mă întreb ce zeitate m-a lovit cu durerea aceea de cap din timpul examenelor mele finale de ciclu gimnazial. Să fi fost oare însuşi zeul Lakshman la prima încercare de a-şi sabota propria viaţă? Oare cuţitul aceluia legător de carte îşi îndeplinesc deja sarcina înspăimântătoare?

Ştiu că Dimple a fost surprinsă când i-am cerut să participe la povestea ei de vis. La urma urmei, o refuzasem de o mie de ori înainte.

— De ce acum, papa? întrebă ea, speriată.

Acum, pentru că focurile furioase ce ard în mine încep să se domolească. Acum e momentul, pentru că Nisha trebuie să audă şi varianta mea, pentru că am şi eu una, şi acum, pentru că e timpul să-mi recunosc greşelile colosale.

Uneori, capul meu rostogolit pe jos pare că se uită la corpul meu decapitat, şocat de lucrurile stupide, incredibile pe care le-a făcut corpul meu. Cu toate astea, nu mă pot opri! Au fost multe de distrus, dar m-am mutilat de bunăvoie din dragoste pentru ea.

Adevăratul rău a fost făcut în Singapore, unde am deprins repede vicii înrobitoare. O familie cumsecade pe care mama o ştia mi-a oferit găzduire. Aveau un fiu, Ganesh, cu doi ani mai în vârstă decât mine şi o fată de vârsta Annei, pe care o chema Aruna. Din primul moment când m-a văzut, fata părea că mă urăşte. Făcea mutre plictisite şi arunca replici sarcastice care erau într-un mod ocolit îndreptate cu siguranţă spre mine. Mama ei obişnuia să-mi calce cămăşile şi odată a plecat grăbită, strigându-i din uşă fetei să-mi calce cămaşa. Cu o expresie dezgustată pe faţă, Aruna mi-a luat cămaşa s-o calce, dar i-am smuls-o din mână.

— Nu te obosi, i-am zis grosolan, întorcându-i spatele.

În noaptea aceea, uşa mea s-a deschis şi ea a intrat în penumbră. Purta doar un combinezon, materialul măţasos subliniindu-i în mod clar sânii. Uimit, mă uitam la ei. Când a fost destul de aproape de mine, am întins mâna şi i-am atins. Erau mari şi moi în mâinile mele. Până atunci nu mai cunoscusem niciodată un corp de femeie. Fata tăbări pe mine hulpav. Am iubit-o de nenumărate ori în noaptea aceea, ea gemând şi mişcându-se în braţele mele. Aruna n-a vorbit deloc. Înainte de ivirea zorilor a plecat, lăsând în urmă mirosul înţepător de pasiune. Am deschis larg ferestrele şi am fumat o ţigară. Un timp am uitat de Mohini, dar sentimentul de vinovăţie a revenit.

În dimineața următoare, la micul dejun fata a fost tăcută. Nu m-a privit în ochi. Observațiile sarcastice și mutrele ciudate dispăruseră. În noaptea aceea a apărut din nou. Ne-am creat un ritm. Până să plece înainte de revărsatul zorilor, corpul meu se obișnuise cu ea. Am deschis ferestrele și am lăsat parfumul ei să iasă afară.

Ne stabilisem un tipar. Îi căutam privirea din ce în ce mai puțin și începusem să-i aștept tot mai mult silueta dezgolită. În unele nopți nu venea. În zilele acelea fumam până mă lua somnul.

Apoi într-o zi mi-a șoptit în întuneric:

— Sunt însărcinată!

Ce naiv eram atunci! Acest gând realist nu-mi trecuse niciodată prin mintea mea înfierbântată și m-am tras înapoi, brusc îngrozit.

Ea m-a tras mai aproape și s-a agățat de mine cu disperare.

— Căsătorește-te cu mine! m-a implorat.

N-am făcut dragoste în noaptea aceea. A plecat, plângând în hohote. M-am așezat rigid la marginea patului. Nici măcar nu o plăceam, darămite s-o iubesc! Mi-o amintesc ca pe un vis sau o fantomă pe care o întâlnești numai pe timp de noapte. Amintirea ei este întotdeauna vagă și neconturată. Ce-mi amintesc efectiv? O limbă de catifea pe spatele meu, niște buze moi pe pleoapele mele închise, corpul ei care alunecă și se lipește de mine și vârtejul negru în care a dispărut vinovăția mea. Și, desigur, mirosul ei – de turmeric umed. Nu puteam adormi, așa că am ieșit pe fereastră și m-am dus în căutarea unui stand de mâncare deschis toată noaptea, la care mergeam de multe ori în Jalan Serrangon. La lumina galbenă a lămpii cu gaz, chipul negru ca abanosul al lui Vellu se răsfrânse într-un zâmbet larg.

— Bună ziua, domnule profesor! mă salută cu bucurie.

Am zâmbit și m-am prăbușit apatic pe un scaun de lemn. Fără să comand, mi-a pus un pahar de ceai aburind în față. Apoi s-a întors la treaba lui, să răcească restul de ceai, turnându-l dintr-o cană de email într-alta. Un timp m-am uitat la lichidul înspumat întins profesionist între cele două carafe, luând aspectul unei pene de struț, apoi am întors capul și am privit în noapte. O pisică vagaboandă veni mieunând la picioarele mele și un câine râios cutreiera și căuta prin gunoaiile aruncate lângă canalizare. Toată noaptea am stat și m-am uitat la lumea care s-a perindat la standul lui Vellu ca să bea ceai.

Mai întâi cinefilii, zgomotoși și veseli, apoi studenții de la colegiul din apropiere, tineri și fără griji; după ei a venit rândul prostituatelor și jucătorilor de noroc, doi polițiști în patrule și apoi travestiții incredibil de frumoși, care

Îmi aruncau priviri îndrăznețe. Pe măsură ce noaptea înainta, oamenii deveneau din ce în ce mai ciudați și străini până când, în sfârșit, sosiră gunoierii. M-am ridicat și am plecat.

Dimineața la micul dejun i-am dat tatălui ei vestea cea bună. Îmi găsisem cazare la niște prieteni de-ai mei; locuința respectivă era mai aproape de școala unde predam. Nu m-am uitat spre Aruna. Am împachetat și am plecat înainte să se însereze. Am închiriat o cămăruță înghesuită în Chinatown. Îmi spălam șosetele în chiuvetă o săptămână mai târziu, când fratele ei a venit să mă vadă.

— Aruna a murit, m-a anunțat.

Imaginea Arunei mi-a străfulgerat creierul în penumbră: semiîmbrăcată, cu ochii mijiiți de pasiune.

— Ce?! am exclamat.

— Aruna a murit, repetă el.

I-am revăzut gâtul întins la maximum, cu capul lăsat pe spate în timp ce se arcuia deasupra mea ca o sculptură greacă atotputernică. Avea culoarea pământului.

Șoapta lui răgușită reluă pe un ton incredibil:

— S-a sinucis! Pur și simplu, a înaintat în mare până când s-a înecat.

Mi-am imaginat parcă aie avea silueta ei puternică mișcându-se, îndepărtându-se tot mai mult de mal, dar nu a fost dureros. Tragedie! Clitemnestra a murit. N-o să mai danseze niciodată în semiîntuneric.

Am fost la înmormântarea ei. Am privit fără să ezit ochii zguduți de durere ai tatălui ei și chipul trist al mamei, cu amabilitatea unui impostor criminal, dar când m-am uitat în sicriu, am revăzut-o întinsă pe patul meu, cu coapsele rotunjite în jurul pernei mele, cu ochii negri, triști, uitându-se la mine. Ochii aceia nu-i puteam minți.

— Dormi, Clitemnestra! Dormi! Te țin minte cel mai bine ca atunci în penumbră! am murmurat spre chipul ei tragic.

Am stat o vreme nemișcat. Copilul meu murise și nimeni nu plângea pentru el. M-am întors în camera mea și i-am refuzat Arunei un loc de odihnă în mintea mea. Devenise transparentă. Adio, Clitemnestra! Știi că nu te-am iubit niciodată!

Pur și simplu din întâmplare, printr-un amic al unui prieten, am dat peste o nouă iubită. În viață se spune că după faptă și răsplată. Și de data asta, era rândul meu să cad adânc în mrejele înșelătoare ale unei amante nemiloase. Jocul de mah-jong! Numele ei are puterea unei vrăji asupra mea. Mă cheamă

cu un clinchet. Este un limbaj secret. O chemare erotică. N-o să poți înțelege niciodată asta, pentru că buzele ei roșii de vinil nu te-au îmbiat. E suficient un clic, și eu, familia mea, planurile mele grandioase, ședințele mele programate, masa mea pe jumătate nemâncată, soția mea bolnavă, câinele meu care latră sau vecinii mei nesuferiți, toți dispar. Țin piesele ei de joc reci în mână și mă simt rege, dar mai mult decât atât, uit de sora mea moartă. Și zăbovesc alături de această nouă patimă a mea până dimineața.

Îți voi spune secretul real despre noi, cartoforii maniaco-compulsivi fără leac! Nu vrem să câștigăm!

Știi că, atât timp cât pierd, există un motiv pentru a continua. O victorie mare ar presupune intolerabilul: să părăsesc masa tocmai când aș avea bani de risipit pe iubita mea iluzorie.

Da, e adevărat că m-am căsătorit cu Rani ca să-mi servesc patima jocului. Și i-am rămas credincios acesteia din urmă cu cererile ei nerezonabile de posesivitate de-a lungul anilor, chiar și când familia mea era săracă și năpăstuită. Am fost un tată groaznic! Un tată fără cap!

Știam că toate lucrurile scumpe din camera lui Nash erau furate, așa cum am știut că Rani o instiga pe Bella împotriva propriei mele familii. Oricât de greu îmi venea să înghit, deși am făcut-o, știam chiar și că nenorocita de nevastă-mea obișnuia s-o bată pe biata Dimple până o învinețea, dar până la urmă întotdeauna trebuia să mă întorc la stăpâna mea, altfel vina devenea de nesuportat. Ea era opiul meu. Ceva ce-mi promitea uitare. Acum mi se apropie moartea. Îmi dau curaj. Nu mă tem! Tata m-așteaptă pe lumea cealaltă!

Când m-am căsătorit, jalea mea nesfârșită după despărțirea de Mohini o irita pe soția mea.

— Pentru numele zeilor, exclama ea, există familii care au fost complet lichidate în timpul războaielor, cu excepția unui singur membru care a trăit. Pun pariu că ăia nu s-au comportat mai departe în modul ăsta ridicol. E doar o fată moartă, Lakshman! Viața merge mai departe!

Dar pe măsură ce anii treceau, a devenit furioasă și tot mai geloasă că sora mea moartă era mai importantă pentru mine decât ea. Țipa:

— Cum îndrăznești să mă insulti în felul acesta? N-am spus nimănui până acum, dar, vezi tu, văzusem ce le fac japonezii femeilor pe care le plac. Și amintirea odioasă îmi bântuie somnul de atunci.

S-a întâmplat când eram la vânătoare prin pădure cu Udong, prietenul meu aborigen. Soldații japonezi prin pădure sunt ca niște luptători de sumo într-un balet. Ies în evidență ca niște degete mari de la mână, inflamate. Îi auzai de la

kilometri distantă tropăind și lovind prin jur. Într-o sâmbătă am dat peste ei într-un luminiș. Ne-am ghemuit printre tufele din spatele nemernicilor și i-am urmărit cu o chinezoaică. Poate că era vreun mesager comunist care se încumetase să traverseze jungla pentru o cauză. Cum o mai abuzau!

O, zei, nu pot descrie ce i-au făcut!

În final, femeia nu mai era om. Acoperită în propriile excremente și sângerând abundent, femeia găfâia speriată, întinsă la pământ când unul dintre ei i-a spintecat gâtul. Un altul i-a tăiat unul dintre sâni și i l-a vârât în gură de parcă și l-ar fi mâncat. Asta li s-a părut hilar și au început să râdă cu hohote grotești în timp ce-și trăgeau în sus fermoarele pantalonilor stropiți și năclăiți de sânge și resturi de carne și au plecat mai departe în raidurile lor criminale.

Când vocile lor aspre, guturale s-au stins la distanță, am ieșit din ascunzătoare și am rămas încremeniți, uitându-ne fără să ne vină a crede la femeia cu picioarele goale, desfăcute, cu fața desfigurată, având o bucată de carne sângerândă ce-i ieșea din gură. În jur se lăsase o liniște ca de mormânt, de parcă jungla brutală care se autohrănea zi de zi văzuse carnajul îngrozitor și era șocată. O mai văd și astăzi dinaintea ochilor pe femeia aceea chinuită. Disting ura tăcută de pe fața ei.

Am lăsat-o acolo pentru că reprezenta un avertisment, o batjocură la adresa comuniștilor. Fiindu-ne frică de represalii și nedorind să ne implicăm în războiul dintre japonezi și comuniști, am luat cu noi doar amintirea urii ei tăcute. În coșmarurile mele se întâmplă să visez că nu stăm lângă corpul unei femei care era mesagerul comuniștilor, ci lângă Mohini, cu picioarele dezgolite și răsfirate, cu un fragment de carne sângerândă în gură, privindu-mă cu ură nerostită.

I-am făcut o nedreptate de neimaginat lui Dimple, dar probabil mă va ierta, pentru că de acum capul meu se va fi rostogolit de mult timp. Mă uit la ea și văd umbrele nefericite din ochii ei. Am știut dintotdeauna că va fi nefericită cu el: știam că o va distruge. Pentru bărbații de genul ăsta, femeile sunt simple jucării și posesiuni. Luke ar fi trebuit să se însoare cu Bella. Ea este rezistentă. Ea știe ce să facă cu bărbați ca el.

Ar trebui să cer să aflu motivul care i-a umbrat ochii fiicei mele. Ar trebui să-l înfrunt. E dreptul meu, datoria mea ca tată, dar ginerele meu este deștept. De vină este originea galbenă din sângele lui. De-a lungul secolelor au învățat să-i mituiască până și pe zeii lor cu preparate lipicioase, dulci, așa că de ce n-ar face-o și cu un tată-socru decapitat? M-a mituit cu această casă mare în care

trăiesc. Mi-a ferecat buzele și mi-a pecetluit tăcerea cu cimentul dulce care a construit această casă.

Aruna stă visătoare și fantomatică la picioarele patului meu în combinezon, cu ochii goi, dar deschiși și cu gura închisă. Mă privește. Fără îndoială, totul este în mintea mea, dar nu pot scăpa de ideea că ea trăiește la picioarele patului meu.

PARTEA A CINCEA

Inima unui șarpe

Dimple

Unchiul Sevenese mi-a dat adresa. La început a refuzat, dar, când mi-a văzut ochii îndurerați cerșindu-i ajutorul, l-a durut. M-am dus să-l văd pe Ramesh, al doilea fiu al împlânzitorului de șerpi. Învățase meșteșugul periculos al tatălui său, medita în cimitire și se știa sigur că putea alunga spiritele nedorite și vinde farmece puternice oamenilor în schimbul unei recompense bănești. Pe timpul zilei lucra ca infirmier în haine albe la spital, era recăsătorit, fără copii și se zvonea că prima lui soție înnebunise.

Am mers singură cu mașina până la Sepang. Era o zonă foarte săracă. Căsuțe mici, de lemn străjuiau drumul. Un grup de tineri se uită lung la BMW-ul meu, cu un amestec de admirație și invidie. Casa lui Ramesh a fost ușor de găsit. În grădină avea o statuie mare a lui Mariaman, zeul berii și al trabucurilor. Când am strigat la poartă după cineva, și-a făcut apariția o femeie uscățivă ca o sardină marinată, cu obraji supti și omoplați foarte proeminenți. Avea fața strivită ca a unui liliac, doar că la o ființă umană asemenea lucru nu prea era plăcut. Însă era tânără. Mi-am dat seama că rochia și persoana mea o impresionaseră.

— Ați venit să-l consultați? întrebă.

— Da, i-am răspuns.

Mă pofti să intru. Casa micuță era din lemn și avea mobilier puțin și ponosit. În afară de ventilatorul din tavan care se rotea, locul arăta mai degrabă pustiu decât locuit. Gazda îmi arătă un scaun de lână ușă și mă îndemnă să m-așez.

— Vă rog, luați loc! Merg să-l chem pe soțul meu!

I-am mulțumit zâmbind și a dispărut printr-o perdea de șiraguri de mărgele. După câteva minute, un bărbat despărți mărgelele și intră în odaie. Era îmbrăcat cu un tricou alb și pantaloni kaki. Apariția lui îmi transmise o senzație acută de claustrofobie, pentru că avea fața unei pantere care vânează. Hămesită, foarte neagră și emanând un miros bărbătesc periculos. Albul ochilor îi era atât de luminos, că era înfricoșător. Schiță jumătate de

zâmbet și-și apropie palmele în dreptul pieptului conform vechiului gest de salut politicos indian.

— *Namasté*, zise el. Vocea lui părea foarte cultivată.

A fost totul atât de neașteptat, încât am sărit în picioare înainte de a-i răspunde la salut. Îmi făcu semn să stau jos. M-am așezat, iar el păși agale până la scaunul cel mai îndepărtat de mine.

— Ce pot să fac pentru tine? Întrebă el politicos.

Nici nu clipi.

Dezorientată, m-am simțit ca și când vedea prin mine și știa deja pentru ce sunt acolo.

— Păi, sunt nepoata lui Sevenese, cu care ați copilărit și v-ați jucat, am explicat repede.

Pentru o fracțiune de secundă, trupul lui suplu se încordă și mă privi de parcă l-aș fi lovit în moalele capului. Apoi, ca și când fusese doar închipuirea mea, momentul trecu. Poate chiar mi s-a părut.

— Da, mi-l amintesc pe unchiul tău! Obișnuia să se joace cu mine și cu fratele meu.

Deci nu, nu-mi imaginasem. Începeam să cred că-i purta ranchiună pentru ceva anume unchiului meu. N-ar fi trebuit să vin. N-ar fi trebuit să-i spun că suntem rude. Dar dintr-odată zâmbi larg, dezvelind niște dinți stricați. Defectul mă relaxă.

— Soțul meu are pe altcineva. Mă poți ajuta să-l aduc înapoi? am izbucnit pur și simplu.

El aprobă din cap. Iarăși îmi dădea impresia unei pantere care stă la pândă.

— *Vino!* spuse el, dispărând ca un fulger prin perdeaua de mărgel.

Am trecut prin ea într-o încăpere întunecată, fără ferestre. Se întoarse spre dreapta lui, împinse o draperie verde și intră într-o cămăruță sufocantă cu miros de tămâie și camfor. Un altar improvizat se înălța de la nivelul podelei, având în centru o statuie mare a unui zeu sau un semizeu pe care nu l-am recunoscut. De jur împrejurul ei, ca într-un cerc, erau lămpi mici cu ulei aprinse. Zeul avea depuse la picioare ofrande – vase cu pui fiert, fructe, o sticlă de bere și tăvi de flori. Fața zeului era hidoasă, cu o limbă mare mov, ochi bulbucați, care priveau drept înainte, și o gură căscată într-un răcnet teribil de furie. Din gură îi picura vopsea roșie. Pe jos, lângă altar se afla un cuțit curbat și lângă acesta un craniu uman. În lumina slabă a lămpilor, ambele obiecte străluceau amenințător. M-am întrebat dacă era același craniu despre care unchiul Sevenese îmi povestise că era la Raja. Ramesh îmi făcu

semn să mă așez pe podea și m-am conformat. El, unul, așezat cu picioarele încrucișate, părea mult mai confortabil decât pe scaun, în camera de zi.

— Este frumoasă amanta lui. Foarte frumoasă! Începu el. Aprinse încă un bețșor de tămâie și îl înfipse în miezul moale al unei banane. Soțul tău are două linii mai profunde care îi taie vertical fața de la nas la gură?

— Da, am confirmat nerăbdătoare, dorindu-mi să cred în puterea lui extraordinară, dovedită pe loc, așa de natural, fără pompă sau dramatism inutile.

Turnă lapte într-un castron.

— Soțul tău nu este ceea ce crezi, rosti privindu-mă drept în ochi. El are multe secrete. Are chip de om și inimă de șarpe. Să nu-l păstrezi! Are puterea de a te distruge.

— Dar îl iubesc! Ea e de vină. El s-a schimbat de când a cunoscut-o, i-am explicat în disperare. Mi-a construit un pavilion de vară înainte de a apărea ea. Mi-a trimis narcise, știind semnificația lor în limbajul florilor – „al tău pentru totdeauna”.

Se uită lung la mine și adăugă:

— Te înșeli în privința lui, dar voi face ce-mi ceri!

Am simțit un fior de spaimă. Dintr-odată, părea că mă joc cu moartea, neascultând de panteră. Dacă ar fi încercat să mă convingă mai mult... dar capitularea lui rapidă trăda dezamăgirea.

Deziluzia cuiva care știe mai multe decât viața. Reluă:

— O să-i pun boala în lapte, iar zeul o va bea!

— De ce spui că are inimă de șarpe?

Zâmbi la fel de ușor, cu înțelepciune.

— Pentru că eu cunosc șerpii, iar el este unul!

Răspunsul lui mă îngheță până în măduva oaselor. Nu, o să-l păstrez în continuare pe Luke! O să fie altfel când ea va dispărea. Despre mama lui Alexandru cel Mare se spunea că dormea printre șerpi și n-a pățit nimic. O să-l mai țin încă lângă mine.

— Fă-o să dispară, i-am șoptit tremurat vrăjitorului.

— Vrei să-i faci rău? Întrebă el încet.

— Nu, am zis imediat. Nu – fă-o doar să plece! Apoi îmi veni un gând. Dacă ea dispăre, lui o să-i fie dor de ea și nu asta îmi doream. Am strigat: Stai! în fața mea, albul ochilor lui plutea parcă în aer, în odaia fără geamuri. Am cerut: Fă-l să n-o mai iubească! Fă-l să-i fie frică de ea!

El aprobă din cap.

— Așa să fie! Am nevoie de niște ingrediente de la băcănie, zise ridicându-se în picioare. Pantera era rapidă și grațioasă în mișcări. Coborî privirea la mine. Mă întorc în cel mult douăzeci de minute. Poți aștepta aici sau bea o ceașcă de ceai cu soția mea în bucătărie.

De îndată ce draperia se lăsă după silueta lui întunecată, camera căpătă un aspect sinistru. Umbre la colțuri prindeau viață. Craniul părea că rânjește ca viu. Lămpile cu ulei pâl pâiau, iar umbrele lor se mișcau. M-am ridicat și m-am grăbit să trec dincolo prin draperie.

Era întuneric și rece pe coridor. Am înaintat și am ajuns la o bucătărie luminoasă. Totul era curat și ordonat. Stând pe jos, femeia cu fața de liliac rădea o jumătate de nucă de cocos și se răsuci să mă vadă.

— Soțul tău a trebuit să meargă să cumpere niște produse, i-am explicat în grabă. Mi-a cerut să vin la tine să bem o ceașcă de ceai.

Femeia rămase locului zâmbind și-și șterse mâinile de *sarong*. Avea dinții și gingiile roșii de la mestecat nuci de betel. Însă fața ei mică, turtită părea prietenoasă când zâmbea. M-am rezemat de ușă și am urmărit-o cum pune de ceai. Fierse apă într-o oală pe aragaz.

M-am strădui să încropesc o conversație:

— Unchiul meu a copilărit și s-a jucat cu soțul tău când erau mici.

Femeia tocmai pune ceai cu lingurița într-o cană mare de email și se întoarse spre mine cu ochii rotunzi de curiozitate, înviorată cum nu o mai văzusem până atunci.

— Serios? Unde a fost asta? întrebă ea.

— În Kuantan! Au crescut împreună.

Gazda mea se așeză brusc.

— Soțul meu a crescut în Kuantan, repetă ea ca și când i-aș fi spus ceva de necrezut.

Dintr-odată, ochii i se umplură de lacrimi, care începură să-i curgă pe obraji scofâlciți. M-am uitat la ea surprinsă.

Încercă să-mi explice:

— Oh, nu mai rezist! Nici nu știam că a crescut în Kuantan. Nu-mi spune niciodată nimic și tot timpul mi-e frică de el. Nu știu despre el decât că prima lui soție s-a sinucis. A băut erbicid care i-a ars stomacul și a zăcut în agonie timp de cinci zile. Nici cu mine nu înțeleg ce se întâmplă. Sunt atât de speriată și... stai să vezi! suspină ea, grăbindu-se la un sertar și scoțând o poșetă neagră.

O deschise, o întoarse cu susul în jos și o scutură violent. Toate monedele, câteva bancnote, precum și cartea de identitate și două pachete pătrate, albastre căzură din ea. Femeia luă pachetele și mi le vârî în ochi demonstrativ. Mă informă cu voce de om nebun:

— Este otravă de șobolani! O port peste tot. Știu că într-o zi va trebui s-o beau. Doar că nu știu când.

M-am uitat la ea în stare de soc. La venire, când mi-a deschis ușa, îmi păruse ca un șoarece timid, complet alta față de nebuna delirantă pe care o vedeam acum. Intimidată, mi-am umezit buzele. Neliniștea ei mă deranja. Soțul ei mă deranja și mai mult, dar îl voiam pe Luke. Aș fi făcut orice să-l capăt înapoi. Mai puteam aștepta un pic în compania femeii aceleia sărite de pe fix, ca să-mi câștig iarăși soțul.

Am auzit un sunet afară, la intrarea în casă, și gazda și-a adunat repede pachetele albastre, monedele, bancnotele, strângându-le înapoi în geanta uzată. Eram uimită cât de repede s-a mișcat. Într-o singură mișcare fluidă și-a șters ochii, a turnat apa fierbinte peste frunzele de ceai și a acoperit cana cu un capac. Chiar înainte ca pașii lui s-ajungă în bucătărie, a turnat zahăr și lapte condensat cu lingura în două cești. Fără să mai spună ceva, femeia a revenit la rasul jumătății de nucă de cocos pe un platou mare de plastic.

Când Ramesh a apărut la ușă, soția lui i-a aruncat o privire grăbită, ferită și foarte speriată înainte de a se apuca din nou de treabă. M-am întrebat în gând oare ce-i făcuse pentru a-i inspira o astfel de teroare, dar nu simțeam că mie mi-ar face rău, iar dacă încerca, eram pe deplin pregătită să sufăr consecințele acțiunilor mele.

— Bea-ți ceaiul! Am să încep rugăciunile de unul singur. E mai bine așa!

S-a întors și a plecat. Femeia s-a ridicat de la podea, unde dădea pe râzătoare nuca de cocos, a turnat ceaiul printr-o strecurătoare în cele două cești și mi-a oferit una fără să se uite în ochii mei.

— Îl puteți bea în camera de zi dacă doriți, mi-a propus politicos.

Nu mai avea disperarea aceea în glas. Vorbise calm și pe un ton neutru. Redevenise la mutra turtită de liliac. M-am așezat în camera de zi mobilată puțin și mi-am băut ceaiul. Am simțit că lichidul fierbinte mă calmează și-mi alină nervii zdruncinați. Mi-era teamă de ceea ce eram pe cale să fac. La scurt timp, Ramesh dădu la o parte perdeaua de mărgelă și îmi întinse un pachet învelit în pânză roșie. Am pus repede jos cana de ceai și am preluat pachetul bolovănos cu respectul cuvenit. Cu ambele mâini.

— Să ții sarea din pânză într-o sticlă și s-o împrăștii sub patul soțului tău zilnic până o termini! Ori de câte ori iese în oraș seara, să iei un pumn mic de sare și să repeți mantra pe care ți-o voi da, rostind-o cu cât de multă forță poți aduna în tine, după care pe un ton ferm să-i ordoni să vină acasă!

Mi-a luat mâna în palma lui rece și uscată. Mi-a întors-o și mi-a studiat-o câteva minute. Apoi mi-a dat drumul la mână și m-a învățat mantra vrăjii respective.

L-am plătit cu o sumă care mi s-a părut modică. Am încercat să-i dau mai mult, dar a refuzat.

— Uită-te la casa asta! Nu am nevoie de mai mult!

Am luat sarea și m-am pregătit să plec. În timp ce îmi puneam pantofii, am ridicat privirea să-i spun la revedere și l-am văzut uitându-se la mine cu o intensitate aparte. Ochii îi erau întunecați și de neînțeles, cu fața mată și indescifrabilă. Arăta ca o statuie de marmură neagră.

A încheiat cu:

— Fii foarte puternică și ai grijă, altfel va câștiga!

Am încuviințat din cap și, strângând la piept pachetul roșu, am plecat cât de repede cu putință. Întreaga experiență mă sleise de puteri. Simțeam cum îmi clocotește tot sângele prin corp, cuprinsă de panică. M-am gândit să-l sun pe unchiul Sevenese și să-i spun ce s-a întâmplat, după care m-am răzgândit.

M-am oprit la un magazin și am cumpărat un ciorchine de banane. Apoi am aruncat bananele la marginea drumului și am pus pachetul roșu în punga de hârtie maro. Nu voiam ca Amu să vadă bocceluța roșie. I-ar fi bănuțit imediat potențialul nimicitor și știa la ce fel de răzbunări recurg iubiții respinși. Pe de o parte, mi-era rușine. Ce ar spune tata dacă m-ar vedea presărând sare într-un ritual de magie neagră sub patul lui Luke? Ce-ar spune bunica? Nici nu voiam să mă gândesc.

L-am urmărit pe Luke cum se pregătea să iasă. Își pusese cămașa de mătase alb cu gri. Arăta foarte fermecător. Mi-a zâmbit și m-a sărutat tandru pe frunte.

— Nu întârzii! anunță el.

„Știi că nu vei întârzia, șarpe cu inimă ce ești”, mi-a trecut prin minte. Aveam și eu un secret acum. Mă făcea să mă simt puternică în fața trădării lui flagrante. Putea să mă privească în ochi și să mă mintă cu sânge-rece. Ei bine, la fel puteam și eu!

— Să te aștept? am întrebat cu acel zâmbet special al meu abia schițat. Nu mi-l mai văzuse de mult timp, așa că a părut surprins.

— OK! confirmă din cap destul de nerăbdător.

Poate că începusem să-l urăsc de atunci. Nu știi! Dar voiam să mă răzbun, și gândul de a trăi fără el era încă greu de suportat. Am așteptat să se îndepărteze turitul motorului mașinii lui, la capătul aleii, înainte să alerg furioasă în sus pe scări, să presar sare sub pat și să rostesc în ciudată mantra. Îi ceream să vină acasă.

Peste o jumătate de oră am mai făcut o dată lucrul acesta. Lacrimi de furie îmi scaldau obraji. I-am poruncit iarăși să vină acasă. Treizeci de minute mai târziu, am repetat ritualul. De data asta, vocea mea se făcuse aspră și plină de ură. I-am cerut să vină acasă.

— Vino acasă acum! am șuierat veninos.

În mai puțin de douăzeci de minute era acasă. Am ascultat mirată apropierea Mercedesului de curte. Ramesh chiar era priceput în magie. Aceasta era o bătălie pe care aveam de gând s-o câștig. Îmi venea să râd. Vârî cheia în ușa din față.

— Oh, ai venit mai devreme, am observat pe un ton firesc.

Pe moment a înlemnit în mijlocul camerei oarecum derutat. Se uita ciudat la mine.

L-am întrebat:

— Ce s-a întâmplat?

Eram ușor îngrijorată. Nu mi-l doream atât de pierdut. Pur și simplu trebuia să se întoarcă acasă la soția lui și s-o iubească la fel ca înainte. Ne-am privit amândoi un timp.

— Am crezut că s-ar putea să-ți fie rău, spuse el pe un glas ciudat. Am crezut că ar putea fi ceva în neregulă acasă. M-am simțit neliniștit și agitat. E totul în regulă?

— Da! i-am răspuns cu glas slab, ridicându-mă și mergând la el să-l îmbrățișez. Mi se rupea inima să-l văd așa de zdrobit. Până la urmă nu-l uram. Era viața mea. L-am liniștit: Oh, Luke, totul e în ordine! Nu-i nimic rău! Hai să mergem la culcare!

— Mi s-a părut că simt ceva care mi se târăște pe spate pe sub cămașă, mormăi el ca pentru sine.

L-am dus pe scări, moale și fără să înțeleagă ce-i cu el. În pat, n-a vrut să facem dragoste. M-a ținut strâns în brațe ca un copil îngrozit de un coșmar. Puterea sării vrăjite presărate sub pat mă speria. Revedeam întruna dinaintea ochilor fața derutată a lui Luke șoptind: „Mi s-a părut că simt ceva care mi se târăște pe spate pe sub cămașă!”

Luke, fără ochii strălucitori, era un zombie speriat. Nu voiam să fiu răspunzătoare de transformarea minții lui geniale în terci. Am stat trează în pat în noaptea aceea multe ore ascultându-i răsuflarea. La un moment dat țipă prin somn, respirând greu. L-am scuturat să-l trezesc și pentru câteva momente cumplite s-a uitat la mine, hăituit și fără să mă recunoască.

— Totul e în ordine! l-am calmat mângâindu-l pe creștet până când respirația i-a redevenit profundă și regulată și a adormit pe pieptul meu. Oare de ce inima mea proastă dorea acidul mângâierii lui?

În dimineața următoare am strâns sarea cu mătura. Am adunat toate cristalele de sare în ceva și le-am aruncat la toaletă. Imaginea lui Luke de cu o seară în urmă era prea înfricoșătoare pentru mine. Am pus pânza roșie în coșul de gunoi și m-am prefăcut că uit privirea de avertizare a lui Ramesh. N-o să mai încerc niciodată așa ceva. O să-l iubesc pe Luke până când mi s-o stinge dragostea pentru el, după care voi fi liberă. Asta era singura opțiune care-mi mai rămânea.

Ca să mă consolez, am făcut un aranjament mare floral. Se întindea pe mai bine de o treime din masă. Doar din boboci de trandafiri albi, tisă și zambile mov, arăta ca un aranjament funerar, jelind după culoare, dar când Luke a venit acasă, a exclamat văzându-l:

— Vai, Dimple, ce frumos este! Chiar ai talent la aranjat flori!

Nu-și dăduse seama că bobocii de trandafiri albi înseamnă o inimă care nu cunoaște dragostea, tisa, tristețe, iar zambilele violet simbolizau durerea mea. Ah, păi, cum să te aștepți ca un leu ca el să știe emoțiile transmise prin flori? Deci, mai mult ca sigur secretara lui aflase semnificația narciselor pe care mi le-a trimis și a lalelelor roșii pe care mi le-a adus el atunci acasă. După cum bănuisem.

Încă se vedea cu ea. O simțeam pe pielea mea, asemenea zgârieturii unui material aspru. Amanta se materializa în visele mele, fluturând din mână spre mine, de la distanță. Uneori râdea de mine și scutura din cap cu neîncredere.

Îmi spune în vis: „Nu este bărbatul tău! Este al meu!” Mă trezesc și mă uit la soțul meu aproape cu fascinație. El habar n-are că știu, așa că face dragoste cu mine cu o tandrețe dulce ca atingerea mățăsii pe pielea mea inflamată. Îmi cumpără flori extrem de scumpe, cu petale catifelate. Mă uit la el și-i zâmbesc, pentru că nu trebuie să afle niciodată că știu cum arată târfa lui.

Acum trebuie să mă gândesc și la Nisha.

Amu o iubește pe Nisha. După-amiaza adorm amândouă în hamac. Uneori ies afară în vârful picioarelor să le privesc dormind sub copac. Sunt cele două

persoane pe care le iubesc cel mai mult din lume. Broboanele de transpirație de deasupra buzelor lor, respirația tihnită, vinișoarele minuscule de pe pleoapele închise, ca niște ferestre întredeschise, mă consolează. E ciudat ce sentimente a stârnit Amu în mine. Când am văzut-o la templu, în compania altor persoane în vârstă, arăta fragilă și de toată mila. Viața ei părea risipită, încheiată, dar când o văd pe Nisha cuibărită în brațele ei, îmi transmite că viața ei e bogată și plină.

Bella a vrut să cumpere o casă și i-am promis să-i dau banii s-o achite pe loc. Luke nu o să se supere. I-ar dacă l-ar deranja, treaba lui. De ziua mea mi-a cumpărat un diamant uriaș, cel mai mare pe care l-am văzut vreodată. Cred că se descurca bine în afaceri cu economia tot mai înfloritoare. E aproape ireal cum de nu-mi vede deloc durerea și tristețea. Cum e posibil oare să fie cineva atât de orb?

Mama a venit să mă vadă și să-mi ceară bani. Papa nu se simțea prea bine și nu mai lucrase de ceva timp. Avea nevoie de douăzeci de mii de ringgiți.

— Desigur, mamă!

Limba ei este foarte roz și foarte ascuțită. Se mișcă în jurul gurii ei ca un extraterestru energetic, având un program separat parcă de voința ei. Eram de-a dreptul fascinată de asta. Mi-am amintit de momentul când unchiul Sevenese, beat fiind, a comparat-o pe mama cu maimuțele urlătoare cu creier mic pe care le văzuse în Africa. Negre, cu o limbă foarte roz.

— Dacă ai vedea ritualul de împerechere al acestor maimuțe, Dimple, ai fi șocată de cât de mult se aseamănă cu mama ta dragă când vorbește!

Desigur, nu putea spune așa ceva decât un om beat, și totuși.

Câteva zile mai târziu, mama a revenit. De data asta, Nash avea probleme cu rechinii de cămătari de la care împrumutase bani. Îi trebuiau cinci mii. I-am dat zece. Știam că Luke o urăște pe mama și uneori puneă întrebări când venea vorba de retrageri mari de numerar, dar... Dă-l dracului!

Trecuseră două săptămâni și mama își făcu din nou drum la mine. Nash avea iar probleme mari. „Împrumutase” patruzeci de mii de ringgiți din seiful de la biroul lui în noaptea de vineri, în speranța de a dubla suma la mesele de ruletă rusească din Genting Highlands, la sfârșit de săptămână. Inutil să mai precizez că pierduse totul. Angajatorul lui îl reclamase la poliție și a fost reținut. Când mama a mers să-l vadă, brațele lui arămii îi erau acoperite cu arsuri de țigară și privirea cândva arogantă, intimidată de o spaimă sălbatică.

— Polițiștii mi-au făcut asta, șopti el cu disperare printr-o buză spartă.

S-a agățat de mâna mamei și a implorat-o să-i plătească angajatorului lui paguba, ca acesta să-și retragă plângerea. Nici nu mai era nevoie să-mi dea explicații mama. Am luat-o cu mine la bancă și am scos banii în numerar. Începuse să-mi placă să-i dau mamei banii lui Luke. Papa m-a sunat să-mi mulțumească, dar mi s-a părut înfrânt. Știam cum se simte.

Să vă spun o poveste – una stranie, dar care este complet adevărată, vă asigur! Veți hotărî voi dacă eroina a făcut sau nu bine, dar eu, una, mă tem că a făcut o greșală gravă, iar lucrurile nu vor mai fi nicicum ca înainte!

S-a întâmplat nu cu mult timp în urmă, la o petrecere într-o casă minunată. Un bărbat arătos, cu chip nezâmbitor, o urmărea pe eroina noastră tânără printre grupurile de musafiri, gătită în haine de gală, plină de bijuterii și foarte frumoasă. Desigur nu auzea ce vorbeau cei doi, femeia și chelnerul cel chipeș, însă observa cel mai mic gest pe care-l făceau trupurile lor tinere. Flirtau. Chelnerul urmărea ochii femeii cu atenție. Și el îi putea mereu citi gândurile din privire. Ochii femeii erau orientați în sus și umezi sub imperiul unei emoții necunoscute. Oare mai văzuse privirea aceea? Mmmm, poate! Bărbatul încercă să rememoreze umbrele amintirilor. Trecutul i se părea atât de departe acum. Își dorea mai mult decât orice obiectivitate.

Uite! Poftim! O unghie dată cu oă roșie urmărind o dungă de pe cămașa chelnerului. De față cu toată lumea! Rușine! El se gândea la gâtul ei delicat. Se potrivea frumos în cercul degetelor lui împreunate. Știa mărimea exactă pentru că încercase deja. Și era perfect! Și-o imagine pe nerușinată, cu picioarele ei netede și mătăsoase încleștate în jurul trunchiului gol al chelnerului. Scena îl făcu să se înfioare și să inspire adânc.

Brusc, își dori să știe cum ar arăta scena în realitate. Acele mici sunete animalice pe care le scotea când era cu el în pat, voia să le audă de la distanță. Poate că era surprins de perversitatea gândurilor lui, dar se consolă cu ideea că e numai un experiment. S-ar putea să nu-i placă, ceea ce, desigur, îl absolvea de tot caracterul pervers. O văzu cum îi aruncă chelnerului o privire piezișă, cu ochii ei frumoși și acel zâmbet abia schițat care arăta mai mult a bosumflare. Categorie, recunoștea căutătura aceea! Cândva îi înfierbântase sângele și îl făcuse să simtă cum dorința imperioasă de a o poseda îi ardea vintrele. Se foi jenat în pantaloni.

Femeia își aruncă pe spate pletele negre-albastrii și se îndepărtă cu mers senzual. Chelnerul se uită lung după ea.

Bărbatul arătos se ridică în picioare și se îndreptă spre chelner. Femeia alesese actorul, acum, el trebuia să angajeze distribuția. Când ajunse suficient

de aproape, pocni din degete. Era nepoliticos, dar chelnerul se întoarce cu fața, afișând politețe și profesionalism, deși se simțea profund jignit. Tânărul arăta într-adevăr bine într-un mod nătâng sau neșlefuit. Bărbatul îi zâmbi și îi făcu semn să se apropie. Din felul cum își încordă chelnerul umerii, observă reticența. Avea mers de fătălău. Bărbatul îmbrăcat bine se relaxă.

— Vrei să te culci cu soția mea? întrebă el politicos, cu un zâmbet batjocoritor jucându-i în ochii reci.

Chelnerul încremeni șocat. Ochii lui săgetară prin jur. Reacția lui de furie demnă și dezgust era reușită.

— Cred că m-ați confundat cu altcineva, domnule! N-am nicio idee cine ar putea fi soția dumneavoastră. Sunt plătit doar pentru a servi *băuturi!*

„Ticălosul, se simțea plăcere în vocea lui când a zis asta!”

— Este cea cu părul lung și negru! spuse bărbatul cu fața dură când întinse mâna și îndepărtă un fir lung de păr negru de pe un nasture de la sacoul alb al chelnerului indignat.

Chelnerul înghiți în sec.

— Ascultă, nu vreau probleme!

— Hei, relaxează-te! Nici eu nu caut să fac probleme. Vreau doar să mă uit!

— Poftim?

Tânărul căscă ochii mari de uimire.

— Vreau să te văd cu soția mea!

— Ești nebun! se bâlbâi chelnerul dându-se un pas în spate.

Evident, nimeni nu-i mai sugerase până atunci ceva așa de murdar.

— Îți dau cinci sute de ringgiți dacă poți s-o convingi pe soția mea să te însoțească într-unul dintre dormitoarele din acest conac și vreau să lași ușa de legătură de la baie deschisă pentru mine.

— O să-mi pierd slujba dacă sunt prins!

— Îți găsești alta! sugeră nepăsător bărbatul cu chip grav, abătându-și privirea prin încăpere de parcă își pierdea interesul.

Când ochii lui reci reveniră la obiectul atenției soției sale, chelnerul ducea un război pierdut cu propria lăcomie. Da, lăcomie! Cauza tuturor decăderilor omului.

— Cum mă plătești?

— Bani gheață, acum!

— Cum o să se întâmple? întrebă emoționat chelnerul.

De fapt, bărbatul arătos nu se gândise efectiv la detaliile practice. Acum le procesa rapid. Ușa albastră de pe coridorul de la balcon avea un dormitor cu

baie proprie, care dădea din interior în cealaltă cameră de oaspeți. O porni din mulțimea de oameni eleganți spre grădină. Afară, aerul era parfumat și îmbătător. Chelnerul îl urmă supus.

— Du-o la dormitorul cu ușă albastră de pe coridor și asigură-te că lași ușile de legătură de la baia camerei deschise și cel puțin o lumină aprinsă! îl instrui cu voce tare, precisă, umbându-l în portofel. Scoase cei cinci sute de ringgiți în hârtii aspre, abia primite de la bancă și prinse în teanc, le numără și i le dădu chelnerului. Din nu se știe ce motiv, bărbatului nu-i trecu deloc prin minte că chelnerul nu va reuși. E adevărat că avea fată de ratat, dar era atașată unui corp energetic și unor ochi aprinși. Exact ce-și dorea ea în seara asta.

— Ce se întâmplă dacă refuză? întrebă timid chelnerul.

— Atunci intri în dormitorul de lângă ușa albastră și-mi dai banii înapoi!

Bărbatul îl privi rece pe tânărul chelner, care era deja emoționat și ușor excitat, și-i zâmbi. Era un zâmbet încordat, teribil.

Chelnerul încuviință repede din cap.

Apoi, plecând s-o caute pe nevastă-sa, bărbatul mai adăugă așa ca din întâmplare:

— Apropo, îi place dur!

Soția lui ieșea din toaleta de la etajul de jos. Merse aproape de ea până când îi putu simți parfumul de șampon din părul lung și-i spuse:

— A intervenit ceva, trebuie să plec, dar voi trimite șoferul înapoi pentru tine! Stai și distrează-te! Ne vedem acasă mai târziu!

O sărută ușor pe obraz.

— Oh, ce păcat! exclamă ea foarte încet la urechea lui dreaptă.

— Noapte bună, draga mea, și, zău, încercă să te simți bine!

Dintr-odată, era nerăbdător să plece. Să înceapă jocul.

Închise ușa de la intrare după el și merse de-a lungul laturii casei. Un fel de deznădejde rece se așeză pe umerii lui rigizi. Entuziasmul inițial se estompa. Rămase după niște tufe de lângă ușile de sticlă ale salonului și se uită la petrecerea luxoasă din interior. Îi văzu părul lung legănat în cascadă. Era singură și se uita afară pe geamul terasei.

Pe moment, fu înlemnit la vederea ei și blestemă în gând impulsul care îl îndemnase să-i întindă o capcană, s-o urmărească în timp ce ea nu știa ce se întâmplă, pentru a-i testa fidelitatea. În mod neașteptat, arăta mică și singuratică. Apoi, chelnerul apăru lângă ea. Bărbatul rămase în umbră, încercând s-o susțină de la distanță.

Refuză, refuză, refuză! șopti el încet ascuns în gardul viu mare, verde-închis.

Femeia stătea cu ochii pe fereastră, ignorând chelnerul libidinos. Bărbatul vru să oprească aici experimentul. Era nevinovată. Apoi o văzu întorcându-se pe jumătate și zâmbindu-i chelnerului. Nu, trebuia să vadă cum evoluează acest lucru! Să-i expună inima ei trădătoare.

Ușa din spate era deschisă și intră direct printr-o bucătărie ocupată. Era îmbrăcat adecvat și afișa o expresie firesc arogantă, așa încât nimeni nu-l opri. Alunecă rapid în sus pe scări înainte ca vreun cunoscut să-l intercepteze. Trecu de ușa albastră și intră în dormitorul următor. Cele două încăperi aveau baie comună. În cameră era întuneric, dar rece. Ușa de legătură era deschisă, așa că trecu prin baie și intră în arena unde o va prinde pe frumoasa lui soție. Aprinse veioza de pe noptieră care răspândea un cerc de lumină aurie pe cuvertura verde-închis. Gazdele petrecerii apreciau un stil simplu, minimalist. Minteia lui și-o imagina înfiorată de repulsie, strigând: „Oprește-te! Ia-ți mâinile murdare de pe mine!”

Numai de-ar trece testul! Devenise atât de rece și retrasă de la nașterea copilului! Și, cu fiecare an, se răcea mai mult. Ieși din cameră în liniște, să aștepte alături. Se așează pe un pat mare și fumă vreo douăzeci de minute. Apoi auzi deschizându-se ușa de legătură spre cealaltă cameră. Simți cum inima i se zbate în piept. Cineva verifica dacă partea lui de baie era deschisă. În întuneric zâmbi cinic. Mușcase momeala. Stinse țigara și așteptă să vadă dacă ea va folosi mai întâi baia. Apoi împinse ușa să se deschidă de tot și intră în baia întunecată. Chelnerul lăsase ușa de legătură întredeschisă. Vedea direct în cercul de lumină.

— Vrei să...

— Șș... zise ea încet și începu să-l sărute pe chelner.

Bărbatul simți cum încep să-i bubuie tâmplele. Nu era durere, ci o agitație ciudată. O senzație de emoție antrenantă, de nedescris, care îl sperie. Pășise în lumea secretă a soției lui și a chelnerului. Tânărul dădu jos boleroul înzorzonat, iar pielea ei pe care o admira de atât timp sclipea ca fildeșul lustruit în lumina galbenă. Sâniile ei mici se striveau de sacoul chelnerului. Acesta o împinse dur pe pat. Bun băiat! Îi urmase sfatul că *i-ar plăcea dur*. Până acum, bărbatul îl ignorase pe chelner, dar remarcă ceva viu ce se zbătea să-i iasă din pantaloni. Asta, ăsta era efectul soției lui asupra bărbaților!

— Te rog, nu fi dur! Fii tandru, îi șopti ea.

Bărbatul fu uimit. „Fii tandru?” Ce-i cu asta?

Apoi începu coșmarul. Privi în stare de șoc cum o femeie care arăta remarcabil ca soția lui și tânărul pe care îl plătise erau înlănțuiți, mișcându-se

atât de bine încât membrele lor îmbrățișate păreau că aparțin unui aparat bine uns. Din gura ei superbă nu ieșeau ocările, țipetele dure de pasiune și sunetele animalice cu respirația tăiată pe care le scotea când era cu el, ci niște suspine liniștite și șuiere atât de elaborate, încât senzația de plăcere era inconfundabilă. Și când, în cele din urmă, avu orgasm, o făcu lent, elegant. Corpul ei înțepeni și capul i se arcui pe spate, oferindu-și la vedere tot gâtul alb, subțire, ca o lebădă pe moarte.

— Du-te acum! Îl instrui ea pe tânăr încet.

Chelnerul își îmbrăcă iarăși pantalonii și plecă imediat. De îndată ce acesta plecă, femeia se ridică în capul oaselor și se întinse ca o pisică mulțumită. Extrase o țigară din poșetă. Se lăsă pe spate pe pernele din interiorul cercului de lumină aurie și fumă în tăcere, cu fața gânditoare. Bărbatul spectator nu se putea mișca. Rămăsese încremenit. În toți acești ani, îl păcălise. Nu fusese nimic real. Strigătele animalice, acele țipete răgușite: „Mai tare, mai repede, mai adânc!”

Totul era fals.

În tăcerea aceea, îi veni în minte că, mai nou, de ceva timp, ea transfera treptat bani și proprietăți în posesia familiei ei. Bani erau dați aceluia bădăran necinstit de frate al ei, de multe ori avarei de mamă-sa și o dată surorii ei. Probabil că avea chiar și un cont secret al ei. Stătu locului tremurând de furie. Cățeaua! A naibii cățe! Plănuia să-l părăsească.

Uită că el era cel care orchestrase întâlnirea cu chelnerul și că aceasta trebuia să fie o nouă incursiune a lui în experiența depravării. Deci, nu se bucura cu adevărat să i se înroșească pielea albă de durere! Nu-i plăcea dur. Uitase că el îi sugerase, o îndemnase prin gesturi și o instruisese treptat, subtil să gâfâie și să țipe: „Mai tare, mai repede, mai adânc!” Voia s-o pedepsească și, în acel moment, știu cum. O va distruge!

Femeia își stinse țigara. Picioarele lui se dezghețară și, ieșind prin ușa de legătură, o închise ușor. În liniște. Imediat, auzi cum se trage apa la toaletă, foșnet de hârtie și un robinet de apă deschis.

Ușa se închise.

Un gând îi străfulgeră prin cap. Voia să revadă totul. Voia să fie sigur că văzuse corect. Voia s-o vadă albă, oftând după aer, sub chelner. Fusese atât de incredibil, reacția ei, ca un vis. Dar categoric se întâmplase aievea! O, zei, era nevasta lui de șase ani! Părea imposibil că nu-i văzuse niciodată această latură. Da, voia să mai pună o dată în scenă totul. Trebuia să fie sigur că nu-și imaginase.

Asta își spunea în gând, dar știa că, de fapt, voia doar s-o mai vadă din nou cu un alt bărbat. Adevărul realmente șocant era că îi plăcuse. Se sacrificase și trăise o bucurie deosebită. Nu era un om cultivat, dar chiar și așa recunoscuse ce se întâmplase. Omul nu are efectiv nicio apărare în fața durerii. Singurul lucru care poate fi considerat drept defensiv este să transformi tortura în plăcere. Era aluatul de bază care forma prin coacere un masochist. Ochii îi deveniră ca niște amnare pe față. Era vina ei că el apucase pe acest drum spinos. Nu era gata nici măcar să accepte sadicul din el; iar masochistul se putea duce la naiba! Nu voia să continue pe acest drum cumplit. Nu, nu va mai repeta experimentul! Pur și simplu o va desființa, pe ea și toată familia ei! Străbătu repede camera, închizând ușa în urma lui. Fugi în jos pe scări și ieși pe ușa principală.

Știi, cea mai grea parte a fost să stau pe pat fără boleroul meu cu strasuri și să fumez calm o țigară. Asigurându-mă că nu-mi tremură mâinile, știind că el se uita din camera alăturată. Și mă gândeam: „Oh, zeule, dă-te rog să fie atât de dezgustat, încât să divorțeze de mine!”

Îl văzusem revenind spre casă în timp ce mă uitam pe fereastră, dar atunci când chelnerul s-a apropiat de mine tremurând emoționat, am știut. Nici măcar n-a trebuit să-l văd pe Luke alunecând în sus pe scări ca o umbră perversă. L-am lăsat pe chelner să mă aibă, dar restul tot a fost cea mai bună interpretare actricească din viața mea. Mi-am dorit dintotdeauna să fiu actriță. Acum știu că ar fi trebuit să mă fac. L-am păcălit. Îi simțeam ochii cum mă devorau, arzându-mi pielea. Am distrus puritatea pe care o prețuia atât de mult. Lucrurile murdărite îi făceau graț. Cea mai bună proprietate a lui fusese stricată chiar sub ochii lui. Voiam să scap de mine.

După care am vrut să fac un duș, să scap de mirosul chelnerului. Mâinile îmi erau mânjite. Corpul pângărit. Dar nu am putut. Murdăria lui Luke va fi întotdeauna rușinea mea. Am coborât pe scări, iar chelnerul plecase. După un timp, Luke a trimis șoferul după mine.

Mă aștepta în camera mea. Am simțit cum mi se pune un nod în stomac văzându-l tolănit pe pat precum ceva implacabil, întunecat, care mă aștepta pe cearșafurile mele albe, curate. Am încercat să-mi controlez starea de confuzie.

— Bună, draga mea! A fost o petrecere frumoasă? Întrebă prostește, cu voce schimbată. Se juca cu mine. Un fel de joc nou.

— A fost bine! Am crezut că te-ai băgat deja în pat, am îngăimat.

— Sunt în pat!

Am răs nervos și m-am îndreptat spre masa mea de machiaj. Știam că nu trebuie să-i arăt că-s derutată. Să mă port natural. Mi-am scos pantofii și am pășit fără zgomot, cu tălpile goale pe pardoseala de marmură rece. Mi-am pus geanta cu mărgelile pe masa de toaletă și am aprins o lumină mică de lângă oglindă. Se uită fix la boleroul meu strălucitor cu strasuri. Amintindu-și. Probabil arătase ca o cutie secretă de bijuterii în lumina aceea aurie. A lui, cutia lui de bijuterii! Am sesizat o schimbare la el. Realiză dintr-un gând fulgerător că nu mă poate lăsa.

— Vino aici! comandă cu un glas ca un bici.

Era străinul din el. Nu mai era Luke. Am tremurat. Dar mă văzuse cu un alt bărbat! De ce se comporta așa?

Unde era străinul înfuriat, distant, care ar fi trebuit să mă alunge fără milă, cu Nisha ținută strâns în brațele mele frânte? Îmi prinse în palmă mâna tremurândă și o ridică spre buze. Ochii umbriți ai străinului îmi urmăreau privirea. Prinsă, n-aveam ce face decât să-i întorc privirea. Oare cum a putut să vrea să mă vadă pe mine, mama fiicei lui, într-o postură sordidă, arcuindu-mă sub corpul unui alt bărbat? Să ne spioneze, neobservat? Ochii lui care se uitau la mine fără să clipească îmi spuneau că trebuie să mă pedepsească așa cum numai el știa s-o facă. Și acum știa că nu-mi place dur, de fapt.

— Mâna ta miroase diferit, murdar! șopti.

Mi-am smucit-o din a lui și m-am îndepărtat câțiva pași.

— Dansează pentru mine, draga mea! zise.

— Sunt un pic obosită în seara asta! Cred că voi face doar un duș și mă bag direct la culcare, i-am spus.

Vocea mea suna pițigăiată. Mi-am lins buzele uscate și deodată, cu o mișcare rapidă ca de panteră, sări din pat, m-apucă de braț și m-aruncă cu forța pe pat. Am sărit ușor pe saltea. Preț de câteva secunde am fost prea șocată ca să răspund. Pur și simplu mă uitam la el cu ochi mari, înspăimântați.

— Prea obosită să dansezi? Ce zici de ceva un pic diferit atunci, păsărică mea mofturoasă! mârâi răutăcios.

De pe buzele lui aspre mi-am imaginat o creatură întunecată și îngrozitoare plonjând spre mine. Am recunoscut-o. Durere. I-am simțit forma întunecată cum mă cuprinde ca un fior. Am intuit că va roade și mânca din sufletul meu și, abia atunci când mă voi simți pustiită și amărâtă de fiere, va zbura din mine și va lovi direct în persoana cea mai dragă și apropiată mie. Nisha! „O, Doamne, ce am făcut?”

În noaptea aceea, Luke m-a bruscat, simțind durere ca niciodată până atunci. Când am deschis gura să protestez, să țip, și-a încleștat mâna peste buzele mele.

— Nu! O să trezești copilul, m-a avertizat el cu răceală.

Este adevărat că mintea omului poate ieși din corp și pluti peste tine când nu mai poți suporta ce se întâmplă cu corpul tău. Zboară deasupra, privind în jos netulburat, gândindu-se la lucruri banale cum ar fi o picătură de transpirație adunată pe fruntea agresorului tău sau dacă pungile de gunoi au fost scoase la stradă pentru a fi luate de gunoieri. Când a terminat, Luke m-a lăsat cu o expresie de dezgust pe față, experiența fiind la fel de dezagreabilă pentru el cum fusese și pentru mine. Știa că în sângele lui curgea acum o fascinație diferită. Nu să se culce cu mine, ci să se uite la mine când sunt cu un străin plătit. Îl excita să mă vadă umilită. Îl ajutasem să-și descopere o perversiune urâtă. Și acum urma să plătesc pentru murdărirea mea și a lui.

În timpul lunilor care au urmat, a încercat totul ca să-și abată atenția de la această nouă perversiune. Dar nimic n-a funcționat. Nici măcar amanta lui, cu zâmbetul lipsit de griji și toate tehnicile pe care sigur le stăpânește o escortă pricepută, nu putea face nimic pentru a-i lua gândul de la noua pasiune. Așa că a pus să fiu urmărită. Poate că aveam un amant. Poate că putea recrea scena de la petrecere. Am început să fiu abordată de bărbați străini, cu zâmbete curioase și priviri ușor disprețuitoare la petreceri și în holurile hotelurilor. Nu m-am întors să le văd ochii lacomi. În schimb, le-am zâmbit atât de rece, încât au înțeles imediat că niciodată, niciodată, niciodată nu i-aș lăsa de bunăvoie în mine.

Într-o noapte, pășind în dormitorul meu, am văzut toate accesoriile unui fumător de opiu aranjate cu grijă pe masă. Am atins conturul unei pipe din fildeș cu model fantastic, sculptat cu forme complicate de elefanți. Am ridicat paharul și am admirat lampa vopsită în negru și imprimată cu un model de flori de argint și cupru. Era ziua mea. Aveam douăzeci și cinci de ani și acesta era cadoul lui Luke pentru mine. Doar ce-i mai bun pentru Dimple! Știa că aveam idee despre aceste lucruri. Unchiul Sevenese îmi prezentase cândva lumea opiului. Știam exact cum procedează chinezii bătrâni, scheletici, rumenind opiul pe buzele lămpii cu ulei înainte de a-l scutura și a inhala fumul parfumat. Am examinat punga mică de plastic cu opiu, întrebându-mă de unde o fi procurat Luke chestia maronie, aromată. Am înțeles cadoul. Voia să mă distrugă încet. Și de ce nu? Oare nu cumva macii simbolizează eliberarea de toate durerile? Oare șahul Jehan, creatorul Taj Mahalului, nu amestecase

opiu în vin ca să se bucure de extazul divin? M-am îndepărtat de cadoul de ziua mea frumos meșteșugit. Afară, pe cerul negru, luna părea că se strânge într-un zâmbet galben, curbat în sus.

Opiul promitea visuri magnifice. M-am gândit la Nisha și vântul suflă prin livada de bambus. Oftă și șopti:

— Nu, nu! zise vântul.

— Niciodată! am confirmat, dar mâinile mele aprindeau lampa și pregăteau o doză de opiu brut pe pâlnia de sticlă. Fum albastru, parfumat se ridică din pipă și inundă camera. Da, da, știi! Și Thomas de Quincey m-avertizase, dar era imposibil să nu cedez în fața visurilor frumoase. Spune-mi cum aș putea refuza o muzică asemenea unui parfum și să trăiesc o sută de ani într-o noapte – deși știam că totul se va termina cu groaza închipuită a mii de ani într-un sicriu de piatră, târându-mă prin canale și primind săruturi canceroase de la crocodili. La urma urmei, ce mai aveam în afară de vise?

Bunica a murit. Încă nu-mi vine să cred.

Casa ei mică era înțesată de oameni. Stăteau pe jos, se sprijineau de ziduri, vorbeau în șoptă și murmurau rugăciuni cu glasuri bătrânești, sparte. N-am știut că bunica știa atât de mulți oameni. Presupun că erau oameni de la templu. Nimeni nu plângea, cu excepția mătușii Lalita. Nici eu n-am plâns. Toate lacrimile îmi erau zăvorâte undeva de unde nu le puteam scoate la iveală. Știam că îmi transformasem viața într-o mizerie cumplită și voiam să plec cu bunica. Doar Nisha mă reținea. Am simțit-o cum se agață de mine cu unghiuțele ei de copil. Le simțeam ca niște lame mici în carnea mea, dar în fiecare zi afară cerul era ceva mai gri, iar opiul un pic mai dulce. Nu, nu m-am gândit la fumul albastru la înmormântare. Ar fi fost o insultă teribilă să-i cedez tocmai la ultima întâlnire cu bunica. Dacă mi-ar fi auzit gândurile, duhul ei ar fi plâns pentru biata mea viață irosită.

Papa se agita înjur, vrând să ajute cât mai mult, dar când mi-a surprins privirea, a venit să stea lângă mine. Și-a strâns picioarele lungi sub el.

— Am fost preferatul ei, știi! zise el uitându-se pe ușă afară spre locul unde fusese cândva copacul imens de rambutan.

Noii vecini ai bunicii au cerut să fie tăiat când au văzut fisuri în șanțurile de ciment pentru scurgere din jurul caselor lor, temându-se că rădăcinile copacului le șubrezeau fundațiile locuințelor.

— Da, mi-a spus de multe ori.

— Nu am fost un fiu bun, dar am iubit-o! Am suferit împreună în timpul Ocupației Japoneze.

M-am uitat la el cu atenție. Săracul papa, cât de eronată îi era percepția! Nu a fost un fiu bun, a fost un fiu groaznic. L-a frânt inima mamei lui și s-a purtat exact ca dușmanul prezis de ghicitorul din cortul verde. Bunica l-a purtat ca pe o stâncă în fața valurilor furioase ale mării vieții, dar era prea târziu și nu mai avea sens să-i amintesc acum.

Papa continuă:

— Am suferit împreună în timpul războiului! L-am ascuns bijuteriile în cocotier. Eram singurul suficient de îndrăzneț să urc până în vârf. Nimeni altcineva n-o făcea. Am fost bărbatul în casă. Apela la mine s-o ajut la treburile casei și nu o dezamăgeam. Mă trezeam înaintea tuturor să duc laptele la ceainărie. Săpam terenul și duceam meiul la moară. Am făcut totul pentru ea. Mama era îndreptățită să mă iubească cel mai mult!

Își scoase ochelarii și-și șterse ochii. Dragul meu papa, ce suflet chinuit! Amintirile atent selecționate îl răvășiseră. Se ridică brusc și ieși cu pași mari în lumina puternică a soarelui, în curtea din spate. Toate viețile noastre păreau chinuite și urâte. Când papa zâmbea, făcea o gropiță în bărbie. Nu i-o mai văzusem de ani de zile. Papa trecu pe lângă Nash fără să-i spună nimic. Fratele și tatăl meu se disprețuiau în egală măsură. L-am văzut pe papa vorbind afară cu mătușa Lalita. Voia să spele hainele care erau înmuiate într-o cadă roșie mare.

Tanti Lalita scutură din cap.

— Nu, nu, le spăl eu mai târziu. M-am obișnuit de acum cu spălatul tuturor hainelor, protestă ea.

— Pentru ultima oară, vreau să spăl ce-a purtat mama, insistă papa, scoțându-și cămașa și ceasul.

Își lăsă ceasul pe piatra veche de măcinat, unde el și Mohini obișnuiau să zdrobească grăunțele cu mulți ani în urmă. Apoi începu. Mi-am amintit ce mi-a spus mătușa Lalita cu mult timp în urmă despre cum spăla papa haine. El nu doar bate hainele de piatra netedă, ci își arcuiește tot corpul, astfel încât hainele parcă plutesc suspendate mult timp în aer, iar picăturile de aer și de apă zboară în jurul lui, prinzând razele de soare și spuma ca niște diamante prețioase. O vedeam pe mătușa Lalita în picioare stând și privindu-l și am știut că ne gândeam amândouă la același lucru. Papa al meu era un zeu de apă.

În bucătărie, mătușa Anna ajută la pregătirea corpului bunicii, deus pe băncuța ei. Piesa aceea robustă de mobilier, care o încântase în mod deosebit când, copilă nevinovată fiind, venise în Malaysia. Acum o sprijinea moartă fiind. Banca ne va supraviețui tuturor. Știu sigur că va rezista mai mult decât

mine. Timpul meu este scurt. E drept că simt unghiile Nishei în carnea mea, dar strânsoarea ei nu este chiar atât de puternică. Viața mi se destramă. Se ridicase o pânză ca să ascundă cadavrul gol în timp ce mătușa Anna și alte trei femei o spălau pe bunica. Am ținut-o pe Nisha puțin mai aproape de mine. Era liniște. Am sărutat-o pe creștetul capului și, când s-a uitat la mine cu ochii mari întrebători, i-am zâmbit.

Mama ieși încet, șchiopătând, din dormitorul bunicii, unde stătuse culcată din cauza durerilor groaznice de artrită. Cineva îi aduse un scaun pentru că genunchii ei erau prea rigizi pentru a sta cu picioarele încrucișate pe podea ca toți ceilalți. M-am uitat în ochii ei amari. Nu simțea nicio tristețe pentru bunica. O urâse din ziua în care se căsătorise cu papa. Cu toate acestea, era prezentă ca să-i aducă un ultim omagiu și aștepta citirea testamentului.

Îmi aduc aminte că bunica nu și-a dorit niciodată respect, nu avea nici timp pentru el și îl disprețuia când era oferit în loc de sentimente adevărate. Bunica oferea dragoste profundă și loialitate infinită și pretindea același lucru în schimb.

Mi-a spus de multe ori: „Iubirea, Dimple, nu înseamnă cuvinte, ci sacrificiu profund! Este plăcerea de a oferi până când ești infirm!”

Mătușa Anna a intrat în dormitorul bunicii, iar eu m-am dus după ea. Se așeză pe marginea patului cu baldachin al bunicii și, când mă văzu, zâmbi trist și deschise palma dreaptă. Era plină de agrafe de păr, nu genul obișnuit, ci dintre cele pe care le purta bunica. Clame Kee Aa. Nimeni nu le mai purta. Erau ca niște ace de păr, dar în loc să fie lipite între ele, brațele erau în formă de U. Bunica le folosea pentru a-și fixa cocul.

— Trecuseră ani de când mă mutasem din casa asta și ori de câte ori vedeam o agrafă Kee Aa, îmi amintea imediat de mama, comentă mătușa Anna. Îmi voi aminti mereu de ziua de astăzi, când i-am scos pentru ultima dată toate aceste agrafe din păr. Corpul îi este rece, dar părul ei se simte exact ca în trecut, acum mulți ani, când eu și Mohini o pieptănam cu schimbul. Nu e ciudat cum aceste agrafe au făcut dintr-odată moartea ei greu de îndurat? Biata mama! Am fost cu toții o dezamăgire monstruoasă pentru ea.

— Oh, mătușă Anna! N-ai fost deloc o dezamăgire pentru ea! Te-a iubit, și la fel pe toți copiii ei, tu cel puțin i-ai dat satisfacția de a te căsători bine și ai făcut ceva din viața ta!

— Nu, Dimple! Niciunul dintre noi nu s-a ridicat la înălțimea așteptărilor ei. Mama ta o făcea păianjen, fără să aibă nici cea mai mică idee cât de exactă este descrierea ei. Când latina se vorbea curent, cuvântul păianjen însemna

„stau deasupra tuturor”. Și ea asta a făcut! S-a înălțat deasupra noastră a tuturor, prin talent, inteligență și măreție. Putea să ajute la orice meșteșug, izbutea să întrecă în perspicacitate pe cel mai viclan dintre oameni, și totuși noi, copiii ei minunați, am învins-o. Știi ce mi-a spus la spital când am luat-o ultima oară?

Am scuturat din cap a nu.

Reluă:

— Mi-a zis: „Anna, simt mirosul morții în jur!” Iar eu, oarbă, i-am replicat: „Simți mirosul dezinfectantului!” Și mi-a răspuns: „Nu, Anna, tu miroși dezinfectantul, pentru că nu ți-a venit ceasul!”

M-am uitat neîncredătoare la mătușa Anna pentru că era exact ce simțisem eu când m-am dus cu Nisha s-o vizităm pe bunica. Simțisem mirosul morții în aer și îl vedeam peste tot, dar am ținut-o pe Nisha lipită de corpul meu ca o armă și a dat înapoi. Am ținut căpcăunul lacom la distanță cu florica de copil lângă mine. Cât îmi era ea aproape, parfumul lui nu mai era atât de atrăgător, iar zâmbetul lui nu îmi mai făcea așa de mult cu ochiul. Mătușa Anna începu să plângă încet și am îmbrățișat-o. Umerii i se scuturau de tristețe. Prin fereastră l-am văzut pe Nash fumând, cu o expresie plictisită pe fața lui plăcută.

— Îmi dai o agrafă? am întrebat.

Ea deschise palma și am luat una. Aveam de gând s-o păstrez. Mătușa Anna are dreptate, clama îmi va aminti mereu de bunica. Parcă o văd stând în picioare în fața oglinzii în sariul ei alb. Are încă o mulțime de pudră neîntinsă pe față și gura îi este plină de agrafe cu care își ridică părul. Una câte una îi intră în cocul gros, argintiu, până când acesta este prins în siguranță pe ceafa ei, moment în care se întoarce spre mine și mă întreabă cu un zâmbet: „Ești gata să mergem?” Și într-o zi voi spune „Da”.

După înmormântare m-am dus să-l văd pe unchiul Sevenese. Arăta groaznic.

— Când eram copil, am visat înmormântarea mamei. Totul a fost exact la fel! Abia acum am nume pentru fețele adulte pe care nu le recunoscusem atunci. L-am văzut pe Lakshman și mi s-a părut că-i un străin amărât. Singura persoană care arăta vag cunoscut erai tu și am crezut că ești Mohini la maturitate. Dar când te-am văzut azi cu Nisha în poală, am înțeles visul.

M-am uitat tristă la el și mi-a întins o carte veche a lui Sartre, spunând: „Citește-o și nu mai trăi pur și simplu *ca la carte!* Ai libertatea de a alege, să știi! Nu sta cu el, dacă nu vrei asta!”

Cândva aș fi luat cartea. Aș fi citit-o cu nerăbdare. Dar acum...

— Nu mai e nicio speranță – zeița orezului a murit! Nu mai există nimeni să-mi protejeze visele din timpul somnului, cândva luxuriante, cu plante parfumate, mușchi verde de pădure, fructe coapte și flori minunate. Acum însă văd lucruri sărăcicioase, palide și fără suflet, îngropate pe fundul unui lac pierdut!

Auzindu-mi vorbele, unchiul Sevenese se întoarse mut de groază și refuză să afle mai mult. Abia așteptam să-i spun cum simțeam tot mai mult nevoia de fum albastru, care îmi plăcea din ce în ce mai puțin.

Nisha mi-a spus că era un cuib de pasăre în mangotier. Mi-a zis că aude ciripitul puilor chiar și de la fereastra dormitorului ei. M-a luat afară să ascult, dar nu știu din ce cauză ciripitul lor disperat mă neliniști.

— Haide, i-am propus veselă, hai să vedem noua cafenea din oraș!

Ne-am așezat la mesele pliante stacojii, pentru că tot localul era amenajat în noua paletă de nuanță de teracotă. Aveau un aranjament floral neobișnuit, folosind o floare nouă care se numea laba-cangurului²². Nu mai văzusem așa ceva. Era neagră și frumoasă. O floare neagră! Ce ciudat – și totuși cât de frumoasă era, cu mici petale ca niște lopeți de un verde pal. Foarte diferită și foarte elegantă! M-am dus la florărie și am comandat câteva fire.

Au ajuns joi și arătau frumos într-o vază de sticlă transparentă pe mășuța de cafea. Nishei i se părea că sunt ca niște păianjeni strănși, adormiți pe o tulpină. Ce copil este! Dar o s-o învăț să-i placă. Luke evită să stea prin preajma fetei. Poate că acum îi este frică de posibili monștri ascunși în sufletul lui. Ce s-ar întâmpla dacă ar constata că e atras de ea? De asta îi este frică – să nu descopere noi perversități în el. Sunt tristă pentru Nisha. Ea nu înțelege de ce tatăl ei o ține la distanță. Nu știu ce se va alege de noi. Măcar de ne-ar lăsa pe noi două să plecăm, dar știu că n-o va face. N-o să-mi dea drumul niciodată! Se va folosi de ea ca să mă țină aici.

Februarie 1983.

Unchiul Sevenese este mort. Eram în picioare lângă patul lui de spital, când mi-a arătat prin semne că vrea să scrie, cu ochi disperați. M-am grăbit să-i aduc un pix și hârtie. Cu mâna tremurândă a scris: „O văd. Florile îi cresc

²² În original *kangaroo's paw*, plantă cu aspect spectaculos, originară din Australia de Vest (în cazul de față este menționată specia neagră *Macropidia fulliginosa*), are frunze ca niște lănci înguste, bleu, tulpini lungi, ramificate, negre și flori verzui, acestea două din urmă fiind acoperite cu perișori negri. Bine adaptată climatului secetos, florile tubulare în format de șase nu emană miros, iar perișorii rețin apa, în variantele roșu și verde fiind folosită mai ales ornamental. (n.tr.)

sub...” și a murit. Nu pot să nu mă gândesc la propoziția aceea neterminată. Oare ce văzuse de-l îndemnase să ceară pix și hârtie? M-am simțit amortită până am ajuns sus pe scări la garsoniera lui. Eram tulburată de modul în care îl pierdusem.

Reiau în gând: „O văd. Florile îi cresc sub...”

Vâr o cheie unsuroasă în ușă. Acea primă adiere din camera lui închisă fu atât de oribilă, că îmi veni să vomit. Avea o mică fereastră în chicinetă și am deschis-o cât de larg mi-a permis mecanismul înțepenit. Camera era sordidă. Crăpăturile din linoleum erau acoperite de grăsime și mizerie și peste tot era scrum de țigară. Era ultima dată când aveam să-i văd camera, mi-am spus surprinzător de detașată. Apoi am stat pe loc și am memorat totul.

Într-un mod ciudat, spiritul lui se afla încă în încăpere, de parcă ar fi fost plecat până la parter să-și ia cafeaua de dimineață. Cărțile lui de astrologie, graficele și diagramele erau împrăștiate pe pat. Lucra la astrograma cuiva când a fost luat și dus la spital. M-am așezat pe o foaie pătată, când îmi veni în minte imaginea acelei prostituate îmbrăcate în alb, tolănită pe saltea, fumând o țigară mentolată. Nu va afla niciodată că a murit. Am deschis caietul jerpelit de schițe și m-am uitat la desenele lui.

Stai departe / linia vieții scurtă. Rahu / șarpele în casa căsătoriei / impas. Deces, divorț, tristețe, tragedie.

L-am compătimit în gând pe amărâtul la a cărui diagramă lucra, dar când am ridicat notițele, dedesubt erau graficele și detaliile astrologice ale surorii mele și ale mele. Am înghețat, uluită peste măsură. Era vorba de una din noi. Bella sau eu.

Am găsit într-un sertar un plic adresat mie. Nu l-am deschis, dar mi-am dat seama că înăuntru era o casetă audio. Îmi înregistrase un mesaj. O ultimă istorie pentru povestea mea de vis abandonată. Am pliat plicul maro cu atenție și l-am pus în poșetă. Este încă acolo. Nu pot să-l ascult deocamdată. Poate într-o noapte chiar înainte de fumul albastru, când nu mă va afecta atât.

Înmormântarea a fost scurtă. Au trebuit să scoată repede corpul afară, chiar înainte de timpul acordat pentru incinerare. Interiorul lui grav afectat putrezise atât de repede, încât gazele emanate îi umflaseră corpul, făcându-l mare ca un balon. Chiar și de la o oarecare distanță, auzeam cum șuierau și scuipeau parcă gazele, ca și când organele lui conspirau să explodeze. Le-a fost teamă că bucăți din unchiul meu se vor împrăștia peste tot pe pereți, așa că l-au scos afară din casă. Mătușa Lalita, cu sufletul ei bun, s-a aplecat și l-a sărutat pe obraz, chiar dacă mirosul puternic de descompunere care ieșea din

trupul lui mă făcea să leșin. Nu era miros de cadavru, ci miros de gunoi. Chiar și în moarte, unchiul Sevenese refuza să se conformeze. În ciuda celor două sticle de colonie, duhoarea de gunoi în putrefacție și formol era atât de copleșitoare, încât n-a fost posibilă o înmormântare demnă. Izul usturător ne înțepa ochii și două femei chiar au fugit la un moment dat în bucătărie, nemaisuportând duhoarea. O doamnă în vârstă, uscățivă, prea bătrână pentru a se mai deplasa, își acoperi nasul și gura cu capetele sariului. Mi-am închipuit că mătușa Lalita avea să agațe acum o fotografie alb-negru înrămată, încadrată de ghirlande, a unchiului Sevenese alături de cele ale bunicului, bunicii și a lui Mohini. M-a luat cu frig. Îmi fusese frig toată ziua. De la fumul albastru.

Mătușa Lalita a venit în vizită. Petrecea o grămadă de timp cu Nisha în grădină, vorbind cu ea de parcă aveau amândouă șase ani. Urmăreau peștii ore în șir, apoi studiau libelulele nepăsătoare, cu petice emailate de jad și turcoaz pe abdomenele lor lungi, plutind deasupra apei stătătoare. I-a povestit Nishei ce-mi spusese și mie când eram copil. Că libelulele pot să lipească de tot buzele copiilor răi în somn. Ochii Nishei mirați s-au făcut ca niște iazuri opalescente.

— Zău? se înfioră fiica mea.

Privindu-le împreună, parcă mă întorceam în timp. Obişnuiam să stau la umbră cu Lalita uitându-mă la libelule cum flutură înainte și înapoi în curtea din spate a casei bunicii. De obicei întorceam capul și o vedeam pe bunica stând pe băncuță, uitându-se la noi pe geam cum le vedeam eu acum.

Ceva teribil se întâmplă cu papa. A fost dus de urgență la spital cu dureri în piept. I-au dat niște pastile, dar le-a aruncat pe treptele spitalului. Bietul papa, îi cunosc durerea. Caută aceeași uitare ca și mine.

Nisha are probleme cu o bătaușă la școală pe care o cheamă Angela Chan, care îi lasă urme de unghii în formă de semilună pe brațe. Va trebui să merg la mama fetei.

Oare ți-am pomenit despre visele mele oribil de minunate? Sigur sunt de la fumul albastru. Este un bărbat frumos într-o casetă de sticlă groasă. Picioarele și brațele lui lungi sunt bine proporționate și are părul ondulat, care-i atinge ușor umerii puternici. Fața îi este în întuneric, însă îi simt frumusețea. Știi că, dacă ar ieși din caseta de sticlă groasă, ar arăta splendid, peste așteptările mele. Ochii îi sunt la fel de triști ca și ai mei în portretul de la parter, dar sunt sigură că mă iubește. M-a iubit dintotdeauna.

De mulți ani mă privește cu o dorință profundă, dar acum este nerăbdător să mă simtă, să mă umple, să mă facă una cu el. Nu știu exact când, dar cu ceva timp în urmă a început să vrea să iasă din sticlă. Nu are niciun fel de unealtă, așa că folosește unghiile să evadeze. Degetele îi sunt însângerate și sticla este toată roșie, dar este neobosit. Dragostea lui este profundă. Zi și noapte zgârie sticla. Se va elibera astfel într-o zi din casetă și îl voi aștepta. Va fi un moment special când o să-l sărut. Îmi place gura lui. Tânjesc după ziua când o să-mi apăs corpul de acea formă curbată de lamă și gura lui să mi-o acopere pe-a mea. Când îmi voi da viața morții. Este un bărbat frumos.

PARTEA A ȘASEA

Restul sunt minciuni, iulie 2001

Luke

Adus într-o stare deplorabilă, numai piele și os, chinuit de o boală agresivă, nu mai îndrăznesc să închid ochii. Zi și noapte mă uit la ușă febril. În camera rece de spital, unde, din păcate, tot felul de tuburi de culoarea untului îmi ies din brațele bolnave și fac legătura cu diverse aparate cu leduri intermitente, știu că moartea va veni să mă ia. În curând... Respirația îmi este goală și sonoră în camera liniștită. Simt cum mâini invizibile au început să mă împacheteze într-un material galben ca o ceară, pregătite pentru plecarea mea.

Întorc capul să mă uit la fiica mea. Stă lângă patul meu pe un scaun din crom ca un mic șoricel. Dar dacă e ca un șoricel, este cu siguranță opera mea. Am transformat copilul frumos al lui Dimple într-o persoană neimportantă, supusă. Este un lucru crud ceea ce-am făcut, dar în apărarea mea pot spune că nu am avut niciodată intenția să-i fac rău. Nici nu a fost ușor. A fost nevoie de mulți ani și multe minciuni pentru a-l realiza. Neavând habar de oribila mea trădare, fata stă cuminte lângă mine. Dacă ar ști, m-ar urî. Se apleacă să-mi prindă mâna țeapănă, încleștată ca o gheară. Biata copilă are mâna înghețată.

— Nisha! murmură slab gura mea uscată, simțind că mi se împăienjesc ochii.

Grijulie, se apropie. Atât de aproape încât inhalează duhorea de carne în descompunere. Putreziciunea din interiorul fiecăruia îi face semn și ei cu un deget lung și negru, avertizându-l parcă pe șoricelul meu speriat că același sfârșit ne așteaptă pe toți. O aud cum se înfioară.

— Îmi pare rău! șoptesc, luptându-mă să rostesc cuvintele chinuitoare. Abia mai am vlagă.

— De ce? plânge ea, necunoscând nimic din trecut.

De vină sunt un „accident” și un moment de amnezie convenabil survenite în urmă cu șaisprezece ani. Mă tem că am profitat de acel moment și am

hotărât să-i recreez lumea din jur. S-o camuflez cu minciuni reconfortante. Am decis că nu trebuie să știe. Să nu vadă niciodată sângele de pe mâinile mele.

Pe chipul ei văd ochii lui Dimple, dar fata nu are strălucirea mamei. Oh, cât regret, cât de mult regret! Le-am făcut atâta rău la amândouă, dar azi o să îndrept lucrurile. Îi voi da cheia. O s-o las să afle secretul meu teribil, forma aceea cocoșată, deformată care a stat neconținut agățată de gâtul meu. Da, aceea pe care am adăpostit-o atât de atent și am cultivat-o timp de șaisprezece ani. Cheia care a încuiat ușa visurilor dragei mele Dimple.

Trebuie spus că am iubit-o profund pe soția mea.

Simt o ușoară durere în piept și mi se pune un nod în gât. Nisha se uită brusc la mine temându-se că mă sufoc. Iese afară din cameră, lovind tare cu tocurile pardoseala lucioasă, și merge să cheme un medic, o asistentă medicală, un infirmier, pe cineva, oricine care m-ar putea ajuta...

Nisha

Când m-am întors cu o asistentă, gura rămasă deschisă și ochii privind în gol nu exprimau deloc tihnă. A murit așa cum a trăit. M-am uitat uimită, neînțelegând cum de cărbunii ce-i mocneau în fantele înguste ale ochilor puteau să se stingă atât de ușor, devenind ca niște pietricele de marmură fără viață, dese și negre. La fel ca pardoseala de marmură neagră care se întinde la nesfârșit în coșmarurile mele. Atât de bine lustruită, încât reflectă fața întunecată a unui copil. O față mică, schimonosită de groază și șoc. Este fără îndoială un alt fragment dintr-o amintire veche, un episod ratat de șarpele mâncător de memorie care mi-a devorat copilăria. Acesta se învălătuțește și picură ca mercurul în visele mele, șoptindu-mi: „Ai încredere în mine! Amintirile sunt mai în siguranță în bezna din burta mea”.

Mă așez ușor lângă tata care zace mort și mă privesc indiferentă într-o mică oglindă de pe perete. Sângele multor rase se vede pe chipul cu ochi misterioși, pomeți înalți și o gură mică, elegantă, ce pare aproape tristă că împarte același spațiu cu ochii mei exotici. Gura știe ce nu înțeleg bărbații, că provocarea din pleoapele mele întredeschise ascunde o invitație la frânt inimi. Am frânt multe inimi fără să vreau. Fără să știu.

Ținute în poala rochiei mele maro, mâinile mele răsfățate par să mormăie că n-au făcut nici măcar o zi de muncă în douăzeci și patru de ani. Mă uit la cheia pe care am scos-o din pumnul încleștat al tatălui meu. Oare îmi va folosi să eliberez fragmentele de amintiri din acel șarpe lacom? Îmi va reda oare

vocile lor din trecut, astfel încât să-mi explic lucruri mici, stupide, ca de exemplu de ce un robinet care picură mă sperie așa de tare? Sau de ce combinația de roșu și negru îmi stârnește o teamă inexplicabilă? Am plecat de lângă cadavrul tatălui meu fără să mă mai uit în urmă.

Lena, menajera lui tata, mă primește în casa lui. Alerg în sus pe scările spiralate și dau buzna în răcoarea goală a camerei lui întunecate. Pe moment, înlernesc în umbrele de safir. Simt parfumul lui tata. N-a mai fost în camera asta de săptămâni întregi și totuși, ca o fantomă răătăcită, mirosul lui a rămas în urmă, neschimbat. Traversez încăperea, vâr cheia într-o ușă din interiorul dressingului lui și o răsucesc.

Dulăpiorul este acoperit de praf gros, gri-alb, depus de-a lungul anilor. Rafturile sunt goale, cu excepția unui păianjen stacojiu, speriat, și a unei cutii vechi de carton, pe care stă scris cu verde, în majuscule, că a avut cândva douăsprezece sticle de vin Chardonnay franțuzesc.

Săgeata roșie, roasă de pe cutie care îndeamnă „ȚINEȚI ORIENTAT ÎN SUS” arată în jos cine știe de când. Banda veche de scotch cedează ușor și la deschidere isc un nor de praf alb ca un val de ceață plăcută, ridicat de pe un munte.

Toată viața mea! Întreaga mea existență pe care am căutat-o și nu am găsit-o! Deschid cutia. Este plină de casete audio. O cutie plină de secrete.

Pe coperta interioară a unei colecții îngălbenite de poeme ale lui Omar Khayyam, un scris mic de copil proclamă exemplarul drept proprietatea particulară a lui Dimple Lakshmanan. Cine naiba este Dimple Lakshmanan? Speriate, insecte mici argintii mișună năucite, abandonându-și cina de hârtie veche și tuș negru.

Scotocesc printre casete. Fiecare a fost atent numerotată și intitulată: LAKSHMI, ANNA, LALITA, SEVENESE, JEYAN, BELLA. Mă întreb în gând cine sunt oare acești oameni. La parter sună telefonul. O aud pe Lena cum inspiră tare și amuțește de plâns. Evident, e de la spital.

„Îmi pare rău”, a spus tata în pragul morții.

— Să nu-ți pară, tati! murmur încet. Nu mi-am dorit nimic mai mult vreodată decât o dezvăluire a secretelor care pândeau în ochii tăi reci!

Femeia în negru

— Îmi pare atât de rău, Nisha! șopti o femeie la urechile mele, mângâindu-mi mâna compătitor.

Nu o cunosc, dar bănuiesc că a fost prietenă cu tata, dacă a găsit de cuviință să participe la înmormântarea lui. O privesc cum se îndepărtează într-o ținută potrivită de înmormântare, cu rochie neagră cu cenușiu, dar mă simt de-a dreptul amorțită.

Tânjesc să plec. Să mă întorc în apartamentul meu și să eliberez vocile înregistrate pe casete. Dar lumea se așteaptă ca fetele ascultătoare să rămână cel puțin până este scos mortul din casă. Tata cunoștea cu siguranță o mulțime de oameni, pentru că toată locuința este înțesată cu flori fără miros. Exista chiar și un aranjament masiv de la un ministru indonezian important. Ce ciudat că acesta a trimis o coroană pentru tatăl meu. Tata nu îl agrease. Spunea că este prea ostentativ. El prefera corupția subtilă.

Remarc că nu este nici măcar un fir de laba-cangurului înjur. Am avut un sentiment ciudat de déjà-vu când am văzut floarea la un moment dat. Mi s-a părut ciudat de familiară și foarte frumoasă. Subțire și neagră, cu o linie mică de verde blând, de parcă nu ar ști că tocmai nuanța ei întunecată încântă nespun atenția horticultorilor și stârnește mirare.

Ca și mine. Neștiind mulți ani că atracția mea specială constă în linia dulce, inabordabilă a obrazului meu când dorm cu fața întoarsă în întuneric. Întinși lângă mine, bărbații care au fost în viața mea au devenit inexplicabil și fără excepție obsedați de misterul ce părea că-l afixez atât de tentant la îndemână, dar totuși încă nedeslușit. Erau cuprinși de aceeași ardoare că trebuie să mă aibă, să ajungă unde alții n-au putut... Ei bine, cel puțin la început!

Inițial, veneau toți în viața mea plini de speranță și strălucind de așteptări. Copleșiți că prinseseră în laț pe însăși fata lui Luke Steadman! Posibilitățile păreau infinite. Banii, puterea, relațiile, dar în cele din urmă plecau toți exasperați, frustrați să descopere că în spațiul întunecat dintre ei și mine era un hău înspăimântător de profunzimi necunoscute.

Unul dintre ei mi-a strigat la un moment dat cu uluire și amărăciune:

— De ce când te sărut, îți cutreier corpul cu limba și fac dragoste cu tine te porți de parcă tocmai ai lins un timbru?

Desigur, dacă mi-aș fi cerut scuze, aș fi stricat mai rău lucrurile. Poate doar să încerc să-i explic...

— N-am ce face, dacă ochii mei, care au fost cuprinși de disperare cu mulți ani în urmă, au aceeași expresie când ling un timbru, ca și atunci când faci dragoste cu mine. Ai, oricum, o tehnică perfectă! i-am zis. Nu-i din cauza ta! Eu sunt de vină, susuram blând, salvându-le orgoliul. Pentru că orgoliul unui bărbat este un lucru foarte important. E vina mea, insistam ca o boare, cu

ochii mei alungiți, ușor orientali, cerând înțelegere. Vezi tu, m-am pierdut când aveam șapte ani! A fost ca și când ai merge pe o trecere de pietoni și pășind în afara benzii albe pe o porțiune neagră, aparent inofensivă, să te împiedici brusc și să cazi, dispărând într-o gaură neagră, nemărginită, având doar stelele drept tovarăși de drum. Și când am ieșit într-o zi din gaura aceea, m-am trezit pe un pat alb într-o cameră albă, fără amintiri personale!

În momentul acela a trebuit să mă opresc, pentru că se uitau toți la mine de parcă aș fi pus la cale întreaga poveste cu trecerea de pietoni pentru a-i amăgi. Prin urmare, nu apucam să le spun niciodată despre străinul cu ochi înguști și expresie îngrijorată pe care l-am surprins veghindu-mă în camera albă. M-am uitat la el și el m-a privit cu o pâlpâire de neliniște în căutătură. Mi-era teamă de el. Avea ochii reci, distanți.

Mă striga Nisha și pretindea că este tatăl meu, deși nu a încercat să mă țină de mână sau să mă ia vreodată în brațe. Poate că asta se întâmplă doar în filmele de la Hollywood, cu toată frenezia aceea de pupicuri și îmbrățișări între tați și fiice. De fapt, mi s-a părut că tatăl meu nici măcar nu părea prea fericit că îmi revenisem din starea aceea de visare în golul din gaura neagră cu stele în jur. Am rămas cu o impresie supărătoare că arăta liniștit că nu mi-am amintit nimic.

Câteodată cred că ar fi trebuit să le spun bărbaților plini de speranțe cu care am fost că tatăl meu nu m-a mângâiat niciodată. De fapt, nimeni nu avea voie să mă atingă. Am crescut singură în compania servitorilor. Poate că atunci partenerii mei ar fi înțeles prăpastia aceea insurmontabilă pe care o transmitem în pat.

Dacă nu m-aș fi uitat în oglindă în ziua aceea, trezită pe patul alb în rezerva de spital și n-aș fi văzut uitându-se înapoi la mine aceiași ochi înguști pe care îi avea el în fața încordată, n-aș fi crezut că sunt copilul lui. Cum de-a putut oare să-mi dea viață, când răsuflarea lui era atât de rece? Privirea atât de distantă. Cu toate acestea, mi-a spus că mă iubește și mi-a împodobit viața singuratică cu tot ce-a fost mai bun. Pentru că era bogat, foarte bogat, important și puternic ca statut social.

Am rămas în camera albă câteva zile, după care m-a condus blând până la o mașină mare și m-a dus la o reședință uriașă. În casă era foarte frig. Am tremurat și a oprit aparatul de aer condiționat, apoi m-a îndrumat spre o cameră ciudată, roz, pe care eram convinsă că nu o mai văzusem până atunci.

— Asta este camera ta! m-anunță el urmărindu-mă atent prin ochii negri.

M-am uitat prin camera de fetiță unde totul arăta și mirosea a nou. Hainele agățate în șifonier încă mai aveau etichetele pe ele. În partea de jos a dulapului, niște pantofi scumpi cu fundițe în culori pastelate luceau vesel, cu tălpi impecabile, care nu cunoscuseră încă urme de praf sau pământ.

— Îți amintești ceva? Întrebă el grijuliu. Nu sperând, ci precaut.

Am scuturat din cap atât de viguros, că m-a durut. Încă mai aveam o cicatrice roșie la ceafă, unde mă lovisem când am căzut prin gaura de lângă trecerea de pietoni.

— Nu am o mamă? l-am întrebat timid, fiindu-mi teamă de acel străin.

— Nu, răspuse el, cu tristețe mi s-a părut, dar s-ar putea să mă fi înșelat.

Eram doar un copil pe atunci. Nu puteam distinge tăticii care se prefac. Mi-a arătat o poză cu o doamnă cu ochi triști. Ochi care mă făceau să mă simt singură. Apoi mi-a explicat:

— Mama ta a murit la naștere! Biata de ea a sângerat abundant.

Deci, era vina mea că femeia tristă din poză murise. Mi-am dorit atunci să fi avut ochii mamei mele, dar îi aveam pe ai lui, cruzi și distanți. Voiam să plâng, dar nu în fața străinului. De îndată ce-a plecat, m-am lăsat să cad pe patul nou și, ciudat, am plâns.

L-am întrebat pe tata de multe ori despre acei ani pierduți, dar cu cât îmi descria mai multe detalii, cu atât eram mai convinsă că mințea. Exista un secret pe care îl ascundea de mine. Un secret atât de îngrozitor, încât inventase un trecut cu totul nou pentru mine. Acum voiam să recuperez acei ani. Lipsa lor îmi distrusese viața. Știam că vocile de pe casete erau pline de secrete. De aceea tata le ascunsese de atâta timp.

M-am uitat în jur, la toate coroanele frumoase, fără niciun fir de labacangurului în ele. Poate că sunt prea scumpe pentru a fi irosite pe aranjamente funerare. Presupun că se folosesc numai pentru amenajarea interioarelor caselor celor bogați și faimoși. Tatăl meu era foarte bogat, dar detesta floarea respectivă. Pur și simplu, o ura intens. La fel cum mie îmi displace asocierea dintre negru și roșu la un loc. Nu știu din ce motiv, petalele acelea negre, frumoase îl intimidau, făcându-l să transpire emoționat. Era interesant să-l vezi cum pretindea că respectiva floare răsucită, cu aspect de păianjen nu-l afectează. Prima dată când am pus câteva fire într-un buchet, s-a uitat la el de parcă aș fi înfășurat un soi de șerpi șuierători în jurul fiecărei tulpini negre.

— Ești bine, tată?

— Da, da, desigur! Doar un pic obosit de ziua de azi.

După care m-a privit atent, de parcă eu eram cea care ascundea ceva hidos. De parcă eu aș fi cumpărat un dulap cu haine complet noi pentru el, sau aș fi pictat camera într-o nuanță dulce, cu un roz de nerecunoscut și i-aș fi spus o grămadă de minciuni. L-am analizat cu interes. Nu l-am cunoscut niciodată pe tata. Nu m-a mângâiat niciodată. Nici nu a venit suficient de aproape de mine pentru a mă atinge. Nu-i știam secretele. Și avea multe. În adâncul ochilor lui reci, înguști, părea că arde un rug funerar.

Dintr-odată, mă întrebă iar:

— Ți-ai amintit ceva azi?

M-am uitat la el foarte surprinsă.

— Nu! De ce?

— A, nimic! Eram doar curios, miști cu zâmbetul lui de politician.

„Tati prefăcut!”

Ochii mei se mutară spre o femeie care tocmai intrase.

Își poartă durerea cu o splendoare tragică, înfășurată din cap până în picioare în nuanțe de negru, ca un designer japonez talentat. Este uimitor de frumoasă. N-am mai văzut-o niciodată. Buzele îi sunt roșii, date cu ruj prea strident. Mă fac să mi se crispeze degetele instantaneu.

Negru și roșu. Negru și roșu. Tonurile în care-mi sunt colorate coșmarurile care mă chinuie! Femeia se uită din colțul opus al livingului spre locul unde este postat sicriul, la mică înălțime, pe o masă lungă, îngustă. Așezat pe satin răcoros, galben și nemișcat, tata ne așteaptă să-l aruncăm în fălcile flămânde ale fiarei din crematoriu.

Dintr-odată, necunoscuta frumoasă începe să alerge, o fugă feminină cu pași mărunți și deși. Se aruncă dramatic peste cadavrul depus și începe să plângă. Tresar, luată prin surprindere.

Un alt mic secret de-al lui tati venit să ceară socoteală.

Mulțimea sumbră se grăbește să afle statutul celei care a stârnit curiozitate. Pe furiș, lumea se uită la mine, dar o ignor. Preț de o clipă, la vederea siluetei negre întinse peste cadavrul subțire, îngălbenit, îmi vine în minte o femelă de păianjen, neagră, mare, care se lansează asupra partenerului ei firav și-l devorează fără milă. Dar nu conta, chiar dacă scena fusese jucată doar de dragul spectacolului. Nici măcar mort, Luke Steadman n-ar fi fost un iubit înfrânt. Dragul, scumpul meu tată! Autentic până la capăt. Rece și, cu siguranță, neprins în pânze de mătase.

Femeia nu apărea în testament.

Scurtul lui testament nu pomenea pe nimeni în afară de mine. Fiica lui. Cea căreia i-a dat cheia. Cea față de care avea secrete.

Ca și când mi-ar fi auzit gândurile răutăcioase, femeia se uită în sus și-mi întâlni privirea. Era un abandon ciudat în stacojiul rujului ei. Biata ființă! Simt că mi se moaie un pic inima, fără să vreau. Știu ce înseamnă să fii abandonat.

Bietul trup al mamei m-a adus pe lume după care a sângerat până a murit. Așadar, tata i-a dus corpul ei golit complet de sânge fiarei cu salivă înflăcărată de la crematoriu și eu am rămas cu el. Iar el în schimb obișnuia să-mi lase lucruri – jucării, când eram mai mică, și bijuterii, când am crescut – pe o masă din fața camerei mele, chiar înainte să plece la serviciu. Adevărul crud este că mi le lăsa la ușă ca să nu cedez sub impulsul spontan de a-i alerga în brațe sau a-l săruta, cum ar face orice fiică. Și pentru a nega în continuare posibilitatea complicată a temutei îmbrățișări, când venea acasă, șiretul de tata suna înainte ca să întrebe dacă mi-a plăcut noul cadou.

Tata s-a retras în spatele unui zid de expresii politicoase, gen: „Te rog”, „Îmi dai voie” și „Mulțumesc”. Toată lumea credea teatrul acesta al lui minunat, fără cusur. Unii chiar mă invidiau pentru iubirea perfectă și tandrețea pe care și-o imaginau că există între tată și fiică. Îl considerau un părinte ideal. Doar că stăteam în spatele zidului gros pe care el îl ridicase între noi și țipam mută, îngrozită de perfecțiunea teribilă a construcției și de grămada de detalii realmente uimitoare pe care le folosea în a-și impune distanța. Măcar dacă mi-ar fi arătat un pic de dragoste, dar n-a făcut-o. Un pui de maimuță lipsit de căldura mamei moare. Inima lui tristă se oprește, pur și simplu, din sarcina plictisitoare de a mai bate. Să zicem că-i un lucru bun că nu-s pui de maimuță.

Am dat din cap și lumea s-a mișcat asemenea unor marionete ascultătoare. Eram noul stăpân. Unica moștenitoare a unei averi demne de un rege. Au tras-o la o parte pe femeia rujată strident de pe cadavrul îmbibat cu colonie și au condus-o într-un colț, plângând curios în hohote înăbușite. Apoi au luat sicriul pe umeri.

N-a plâns nimeni, cu excepția femeii frumoase îmbrăcate în negru și cu buze sângerii. Oamenii începeau să se răsfire și m-am dus la ea. De aproape nu mai arăta așa de tânără. Avea în jur de treizeci și cinci, dacă nu chiar patruzeci de ani. Însă ochii îi erau surprinzători, mari și umezi, ca suprafața sclipitoare a unui lac liniștit într-o noapte cu lună. Și ea era plină de secrete, iar unele erau, cu siguranță, și ale mele.

Am invitat-o în biroul tatălui meu, departe de ochii indiscreți. Femeia mă urmă în tăcere. Oare mai fusese în casă? În birou m-am întors cu fața spre ea.

— Sunt Rosette și mă bucur să te cunosc în sfârșit, Nisha! spuse ea liniștită. Ciudat, vocea se potrivea cu privirea ei. Cultivată să curgă clar și lichidă, ca mierea.

— Vrei ceva de băut? am întrebat-o automat.

— Un lichior Tia Maria²³ cu gheață, te rog! îmi zâmbi cu buzele prea roșii.

M-am dus spre bar. Ei bine, ca să vezi, tata avea un stoc remarcabil de sticle de Tia Maria. Mi-am imaginat brusc trupurile lor răsucite și contopite pe patul de spital. Un cadavru scobit, îngălbenit de bărbat și această făptură misterioasă, frumoasă. Am scuturat din cap ca să-mi alung închipuirea perversă, de prost gust, a acuplării lor indecente. Ce naiba se întâmpla cu mine?

— L-ai cunoscut bine pe tatăl meu?

O aud inspirând adânc.

— Destul! răspunde cu glas moale, feminin și secretos.

A fost iubita tatălui meu.

— Îl cunoștiai de mult? insist.

— De douăzeci și cinci de ani, șopti.

M-am răsucit pe călcâie, șocată.

— Ai cunoscut-o și pe mama?

Cuvintele mi-au ieșit fără voie de pe buze, înainte să mă controlez.

Ceva păru că iese la iveală din lacurile liniștite, sub razele lunii de pe fața ei machiată cu grijă. Se înălța ceva viu și plin de regret. Creatura urâtă din lac se uită trist la mine câteva secunde, apoi alunecă înapoi în apa strălucitoare. Chipul femeii redeveni lipsit de expresie.

— Nu! zise ea, clătinând din cap.

Mierea din vocea ei se îngroșase pe alocuri cu sedimente sumbre. Tocmai mințise. Loialitatea față de un bărbat care acum era mort – la ce mai folosea? Chiria tot rămânea de plătit și hainele în diferite nuanțe de negru de cumpărat. M-am concentrat să-i pregătesc lichiorul cu gheață. Lângă tâmplă simțeam un ceas cum ticăie.

— Tatăl meu nu te-a pomenit în testament, i-am spus pe un ton nonșalant și am auzit liniștea care a învăluit-o.

Ceasul ticăia cu precizie determinată. Am lăsat să treacă câteva momente înainte de a mă întoarce spre ea zâmbind pe jumătate, oferindu-i băutura.

²³ Marcă de lichior, produsă inițial în Jamaica, din boabe de cafea, cu concentrație alcoolică de 26,5%, consumat ca atare sau în compoziția unor cocteiluri ori deserturi. (n.tr.)

Încă purtând izul de colonie al mortului, Rosette luă paharul rece în mâinile ei palide. Săraca, am remarcat că îl ținea destul de neputincios. Redobândise aspectul de ființă abandonată. Vai, înseamnă că era adevărat, chiria trebuia plătită! În timp ce o urmăream, lacrimile i se adunară în ochii ei minunați, triști și-i alunecară pe obraji livizi.

— Ticălosul! înjură foarte, foarte încet, înainte să se prăbușească pe canapeaua mare din spatele ei.

Pe fondul verde-închis al canapelei lui tata, părea foarte mică și foarte albă. Am plăcut-o un pic atunci.

— Mă tem că sunt singura persoană menționată în testamentul lui. Nici măcar servitorii nu apar, deși unii au fost aici dinainte de a mă naște, deci ar fi meritat măcar să fie enumerați. Le voi da eu ceva în numele lui. M-am oprit pentru o clipă, apoi am reluat: Treaba e că nu-l știam pe tata foarte bine și nu am cunoscut-o deloc pe mama! Dacă m-ai putea ajuta să umpli unele din spațiile goale, aș fi foarte bucuroasă să te ajut financiar.

Creatura din ochi șerpui ușor în lacul liniștit, întunecat. Poate că-și dăduse seama că se uită la noua ei sursă de existență de acum înainte. Oare savuram puterea? Ea cu siguranță mi-o recunoștea și se înclina adânc în fața ei. Izbucni în râs. Un sunet aspru, amar. Era sunetul unei femei care nu avusese niciodată control asupra destinului ei.

— Unele lucruri e mai bine să rămână în întuneric. Nu este genul de amintire pe care o cauți. Te-ar putea distruge. De ce crezi că a ascuns-o de tine? Ești sigură că vrei să știi?

— Da! am răspuns imediat, surprinsă de convingerea din vocea mea.

— Ti-a dat cheia?

M-am uitat fix la ea, uimită. Știa până și de cheie.

— Da, i-am confirmat, încă uluită de cât de aproape fusese această femeie de tata.

Realmente nu-l cunoscușem niciodată. Buzele roșii îmi zâmbiră. Chiar nu suportam rujul acela. Mi se strângea inima văzând culoarea sângerie.

Își bău paharul și rămase în fața mea. Ochii ei păreau să spună că știa că îi mai erau rezervate de acum încolo doar bătrânețea și moartea, precum și grețele tardive ale unor alegeri proaste.

— După ce asculți casetele, vino pe la mine! zise ea mergând până la biroul lui tata să-mi scrie pe un bilețel numărul de telefon. La revedere, Nisha! salută și închise ușa.

Am luat bilețelul. Locuia în Bangsar, nu departe de aici. Avea scrisul feminin și ciudat de atrăgător.

M-am întrebat în gând ce origine are. Părea să aibă pielea subțire și foarte albă a unei anumite clase de femei arabe. Genul care aveau gărzi de corp care le așteptau în fața cabinelor de probă din magazinele Emporio Armani.

Am rupt din carnețel foaia cu adresa și m-am dus spre casă.

În apartamentul meu era înăbușitor de cald. Trandafirii roz de pe măsuța de cafea atârnavu moleșiți. Petalele roz se scuturaseră. Le expirase timpul. Moartea pândește peste tot.

Ignorând apelurile discrete ale telefonului, am deschis aparatul de aer condiționat. Fără să-mi schimb rochia neagră de doliu, am pornit reportofonul și mi-am închis ochii oboseți. Vocea unei femei pe nume Lakshmi umplu camera răcoroasă cu umbre dintr-un trecut necunoscut.

În dimineața următoare m-am trezit tresărind, înconjurată de casete, speriată de un zumzet de sonerie.

— Recomandată cu confirmare de primire! aud plutind o voce de bărbat prin interfon.

Semnez pentru o scrisoare din partea avocaților lui tata. M-anunțau că trebuie să mă vadă urgent în legătură cu o problemă de importanță maximă. Sun și îmi fac o programare pentru o întrevedere cu partenerul senior al Cabinetului De Cruz, Rajan & Rahim.

Domnul De Cruz mă întâmpină, cuprinzându-mi cu totul mâna în palmele lui mari, lucioase. În vinele lui curgea sânge portughez, avea un nas mare pe chipul mândru și o atitudine condescendentă față de „localnici”. Părul îi stătea țepăn ca argintul lustruit. Din orbitele cavernoase, ochii îi străluceau cu lăcomia nemiloasă care îi făcuse celebri pe strămoșii lui. Ceva profund degenerat. Îmi închipuiam că sub aparență se zvârcolea o creatură cu totul diferită.

Îl mai întâlnisem o singură dată, la o cină la Bursă. Zâmbea cu mult farmec, dar nu ne-o prezentase pe fata înaltă, cu ochii goi care stătea lângă el. L-am găsit, ca pe toți avocații pe care-i știam, arogant și prea plin de capacitatea sa de a se folosi de cuvinte după cum îi servea interesul. Îi stăteau pe limbă și le rostea la momentul potrivit, adăugându-le terminația nimerită. Și uite cât de bogat l-au făcut!

— Îmi pare foarte rău pentru tatăl tău, și-a exprimat condoleanțele cu voce de bariton.

N-am putut să nu fiu impresionată. Era categoric un talent să ai această capacitate de a părea atât de sincer pe loc.

— Vă mulțumesc! Și vă mulțumesc și pentru flori, i-am spus.

Aprobă din cap cu un aer înțelept. Cuvintele îi așteptau momentul oportun să fie rostite. Mă pofti să iau loc. Biroul era mare și rece. Într-un colț aveau amenajat un bar bine aprovizionat. Auzisem un zvon că bea mult. La clubul de Selangor.

Se lăsă pe un scaun mare, de piele, îndărătul biroului. Preț de o clipă se opri și mă studie. Îmi închipuiam ce gândește: „Foarte frumoasă, măcar dacă ar realiza ceva în viața ei”. Apoi lansă cuvintele care abia așteptaseră să iasă și să o sperie pe biata fată care nu reușise să facă cine știe ce cu viața ei. Că n-a fost vina lui. Că nu a fost el cel care a făcut toate acele investiții proaste care l-au adus pe tatăl meu la faliment în timp ce zăcea pe patul de spital. Ci era vina întregii economii afurisite care picase cu totul după fiascoul cu George Soros care atacase ringgitul malaysian și făcuse să se prăbușească valoarea acțiunilor ca un castel de cărți de joc.

L-am ascultat indiferentă pe domnul De Cruz în timp ce folosea toate cuvintele potrivite pentru a-mi descrie crahul bursier și pierderile inevitabile pe care pachetul de investiții cu risc ridicat, preferate de tata, le-a avut de suferit. Îmi spunea că nu mai rămăsese practic nimic să-mi lase prin testament, în afară de datorii enorme. De fapt, pierdusem până și apartamentul meu scump.

— Ai bijuterii pe care le-ai putea vinde?

Îngrozită, m-am uitat la el.

— Dar tata era multimilionar! Cum este posibil una ca asta?

Domnul De Cruz ridică din umeri.

— Economia, după cum am spus! Niște investiții necugetate. Câteva tranzacții ratate... Tot felul de cuvinte liniștitoare ieșeau din gura lui mobilă: Poate chiar fraudă, personaje dubioase!...

— Deci, practic, am rămas pe drumuri!

— Nu chiar!

Domnul De Cruz schiță un zâmbet jenat, ciudat de vinovat.

M-am uitat la el, așteptând. Zâmbetul i se lărgi, iar licărul de vinovăție nedorit dispăru. Niciun avocat cumsecade nu trebuie să afișeze prea mult aparența de vinovăție.

— Ei bine, continuă el, mama ta ți-a lăsat o casă! Ar fi trebuit să fii pusă în posesia ei la împlinirea vârstei de douăzeci și unu de ani, dar cum la vremea

aceea erai deja aranjată confortabil în apartament, tatăl tău a decis să nu te încarce cu întreținerea unei case vechi, distruse. Dar întrucât circumstanțele s-au schimbat acum, poate ar trebui să arunci o privire la moștenirea ta.

— Mama mi-a lăsat o casă? am repetat prostește.

— Da, o casă în Ampang! Firește, clădirea este probabil într-o stare de degradare teribilă, dar terenul este o altă problemă... Având în vedere locul unde se află, crede-mă că stai pe un sac de bani! Vânzarea ei ți-ar rezolva toate problemele și, desigur, firma noastră este perfect calificată să se ocupe de înstrăinarea ei pentru tine!

Își țuguie aferat buzele și deschise un dosar în fața lui.

Ar fi trebuit să fiu informată despre acest imobil când am împlinit douăzeci și unu de ani, dar domnul Cruz mi-a ascuns informațiile, deoarece așa i-a cerut tata.

— Cine a plătit impozitul? l-am întrebat.

— A existat o moștenire de la străbunica ta maternă care a acoperit în mod automat suma necesară, dar moștenirea respectivă aproape s-a epuizat. Ar mai fi, de asemenea, chestiunea unei scrisori sigilate pe care tatăl tău a lăsat-o pentru tine în eventualitatea morții sale. Poftim cheile și adresa proprietății tale!

Îmi înmână un set de chei, actul de proprietate și scrisoarea misterioasă.

Eram mută. Mama îmi lăsase o casă, iar tata îmi ascunsese în toți acești ani informații vitale. Avocatul încă mai turuia când m-am ridicat brusc. Atunci s-a oprit.

— Vă mulțumesc, l-am salutat politicos și m-am îndreptat spre ușa lucioasă.

Ieșind din clădire, căldura înăbușitoare a după-amiezii m-a lovit din plin. Ieri pierdusem tot ce aveam. Casa pe care o crezusem a mea, precum și muntele de bani. Cu toate acestea, nimic nu mai conta, decât cheile din mâna mea, scrisoarea și casa. Am mers de-a lungul străzii, până când am văzut barul Cherry Lounge. Tâmpilele au început să-mi zvâcnească ușor. Am izbucnit într-un hohot amar de râs. Eram săracă. Ce destin! După o viață de huzur, eram neajutorată. Diploma mea în științe sociale mă făcea supracalificată pentru o slujbă de secretară și subcalificată pentru orice altceva. Îmi era imposibil să-mi imaginez cum de averea imensă a tatălui meu fusese redusă la o casă dărăpănată din Ampang. M-am gândit la numeroșii politicieni care veneau spre el cu brațele întinse și îl băteau bărbătește pe spate.

— Bine, bine! Știm că putem conta întotdeauna pe Luke! comentau.

Cum a fost oare posibil? Eram convinsă că, în timp ce se afla în spital, tata a fost tras pe sfoară și jefuit mișelește. Era prea subtil și mult prea viclean să-și fi pierdut toate milioanele din proprietățile imobiliare, acțiuni și conturile secrete pe care le deținea. Nu putea fi vorba decât de o înșelătorie, dar gândul că i se destrămasese tot imperiul mă făcea să-mi vină rău. Oamenii care puteau face să dispară astfel de sume colosale ocupau funcții foarte mari și chiar și tatăl meu îi urmărise foarte atent de la o distanță sigură.

Am intrat în barul Cherry Lounge, mi-am luat un coniac dublu de la un barman curios, care încercă să mă complimenteze, și m-am retras într-un colț întunecat ca să stau în tihnă. M-am sprijinit de spătar. Oare era posibil ca viața să mi se schimbe într-o după-amiază? Bineînțeles! Am ridicat draperia grea de la fereastră. Ploua. Evident, nu puteam să mă duc să văd atunci casa și, din nu știu ce motiv, asta m-a făcut să mă simt ușurată. Casa era mai mult decât o locuință. I-am simțit magia de când mi-a vorbit despre ea domnul De Cruz. M-am descălțat, mi-am ghemuit picioarele sub mine și am desigilat scrisoarea.

„Să vedem ce surprize mai ai acum pentru mine, tată dragă!”

Dar scrisul nu era al lui tata. Mi-am desfăcut picioarele de sub mine și m-am așezat drept în scaun. Era un scris de mână, feminin, care nu mi se adresa mie, ci tatălui meu. Nu voiam s-o citesc în locul acela oribil, dar ochii mei curioși nu au rezistat tentației.

Dragă Luke,

Dorința mea în pragul morții este ca Nisha să intre în posesia casetelor. Ele sunt simple amintiri ale oamenilor pe care i-am iubit toată viața. N-au nicio putere să-ți faci rău! Ție îți las jurnalele să faci cu ele ce vei crede de cuviință. Dacă m-ai iubit vreun moment cât de cât, vei da atenție acestei ultime dorințe ale mele! Nu vreau decât ca fiica mea să știe că provine dintr-o familie mândră de oameni uimitori. Niciunul dintre ei așa de slab ca mine. Trebuie să știe că n-are nimic de care să-i fie rușine.

Sub pielea ei sunt strămoși minunați. Sunt prezenți în mâinile, trăsăturile și umbrele ei, fericite și triste, care-i străbat chipul. Când deschide frigiderul în zilele călduroase și stă pe loc să se răcorească, spune-i că sunt în ceața din respirația ei. Ei sunt ea! Vreau să-i cunoască, așa cum i-am cunoscut și eu. Spune-i că atunci când au umblat pe acest pământ au fost oameni extrem de puternici, care au înfruntat mult mai multe decât mine și au supraviețuit.

*Am fost slabă și patetică pentru că am uitat că dragostea vine și trece
ca vopsea ce colorează o haină. Am confundat dragostea cu haina.
Familia este haina. Las-o să-și poarte familia cu mândrie!
Te rog Luke! Dă-i casetele!*

Scrisoarea era semnată Dimple. Deci, mama mea a fost Dimple Lakshman, nu Selina Das cum scria în certificatul de naștere pe care tata mi l-a arătat. Și ea n-a murit la naștere, pentru că mă cunoștea! *Și am cunoscut-o și eu!* Stropii mari de ploaie se izbeau în geamul fumuriu și se prelingeau pe sticlă ca niște viermi grași, transparentți, cumplit de grăbiți. „Ce mincinos ai fost, tati!” Chiar și de la depărtare am ghicit care e casa. Am oprit mașina și am coborât. Numele vilei, Lara, era aproape acoperit de buruienile care năpădiseră porțile și crescuseră pe zidul din cărămidă roșie ce înconjura reședința. Trei băieți își opriră bicicletele lângă mine.

— N-ai de gând să intri în casă, nu? mă întrebă unul dintre ei curios.

— Este bântuită, să știi! adăugă un altul rapid.

— A murit o femeie acolo! strigară toți, cu ochii îngroziți. A fost oribil! Era sânge peste tot. Oricine merge acolo nu se întoarce! au continuat să mă avertizeze, preocupați s-o șocheze pe străina cu înfățișare calmă.

— Aceasta este casa mea! le-am zis uitându-mă prin porțile de fier la o alee șerpuită, flancată de conifere.

Băieții mă priviră cu gura căscată în timp ce răsuceam cheia în poartă. La auzul zgomotului metalic, fugiră cu bicicletele, aruncând ocheade grăbite înapoi.

Porțile se deblocară cu un zăngănit lugubru. Mai fusesem aici. În timp ce parcurgeam încet drumul șerpuit, m-a copleșit un sentiment de pierdere. Pierderea a ce? Coniferele de pe ambele laturi erau ca niște ziduri mute de un verde-închis. Am parcat mașina lângă casă. Plantele agățătoare acoperiseră cea mai mare parte din fațadă și țiglele roșii suprapuse. Din păcate, terenul năpăstuit părea că pierduse de mulți ani în urmă lupta cu iarba sălbatică, înaltă până la brâu. Tufele sălbatice de trandafiri fuseseră năpădite de spini. Una peste alta, cu totul, era o priveliște sumbră și fantomatică.

Cu toate acestea, fiecare fereastră întunecată mă chema, făcându-mi cu ochiul. Sub un copac, parțial vizibilă prin vegetația sălbătică, se afla statuia unui băiețel ce ținea cu amândouă mâinile ceva ce aducea cu o jertfă, dar buruienile lucioase îi acoperiseră ofranda. Am trecut pe lângă doi lei firoși de

piatră care stăteau ca niște paznici tăcuți la intrarea unei uși mari de mahon, care se deschise ușor. Invitându-mă înăuntru.

M-am oprit în mijlocul unui living foarte mare și am zâmbit. Primul zâmbet adevărat de când murise tata. Locuința era acoperită de trei centimetri de praf depus și pânze de păianjen și arăta destul de distrusă, dar eram acasă. Fără să ridic privirea, știam că plafoanele înalte erau pictate cu personaje superbe din trecut, îmbrăcate în robe. M-am uitat în sus și m-am convins că nimerisem, nici măcar spuma groasă de pânze de păianjen nu putea urâți frescele mari. O vrabie mică zbură în casă printr-un geam spart, fluturatul aripilor răsunând cu putere în liniștea casei. Ateriză pe balustradă și mă privi curioasă. Balustrada care strălucise cândva. Știam asta la fel de clar cum știam ce culoare are pardoseala de sub picioarele mele. Am desenat cu pantoful drept un arc mic pe podea, împingând la o parte straturile de frunze uscate, crengi, găinaț și murdărie acumulată de mulți ani și mi-am zărit propria reflexie pe suprafața neagră. Ah, în sfârșit, pardoseala de marmură neagră din coșmarurile mele!

Deranjate de zgomotul neobișnuit, șopârle se furișau pe tavan peste mâinile durdulii, neclintite ale fecioarelor pictate și ale heruvimilor care se zbenguiau pe norișori. Pașii mei răsunară cu un ecou straniu, însă exista un sentiment de bun venit, ca și când imaginile încremenite în piatră sau frescele mă așteptaseră.

În timp ce mă uitam în jur, am avut impresia că locatarii plecaseră cu intenția de a se întoarce în curând. Am văzut o vază robustă cu rămurele uscate, un bol de semințe de fructe acoperite de praf și alcool în decantoarele de cristal puse pe partea de sus a unui mic pian. Mi-am mutat privirea la fotografiile murdare de pe pian și am suflat peste ele. Eram eu cu femeia frumoasă din visele mele. Fața care scăpase de burta șarpelui mâncător de memorie. Cine era ea? Dimple Lakshman? Dacă ea era mama mea moartă, atunci femeia din poza pe care mi-o arătase tata era o altă minciună.

Pe o măsuță de cafea din marmură și piatră, destul de joasă, mică și fabuloasă ca lucrătură, se afla un teanc de reviste. Cea de deasupra era din august 1984. Anul, de fapt luna exactă, în care căzusem în gaura aceea neagră. Măi să fie!

Pe peretele din colțul opus era o imagine înrămată, pictată, acoperită cu praf cenușiu. M-am ridicat în picioare pe un scaun și am curățat mijlocul tabloului cu batista. Apăru bustul unei femei. Ceva mai sus am dat de față. O femeie frumoasă se uita trist la mine și am știut sigur că era mama mea,

Dimple Lakshman. Am curățat imaginea în întregime, m-am dat jos și m-am tras în spate. Dintr-odată, nu m-am mai simțit singură. De parcă toate rudele decedate din partea mamei se strânseseră aproape de mine. Pentru prima dată de când ieșisem din gaura neagră, fără să fi cunoscut absolut pe nimeni, nu mă mai simțeam singură.

Încălzită pe interior și ciudat de mulțumită, m-am îndepărtat de portret și am urcat scările de marmură. Mi-a trecut în fugă prin gând o imagine cu o fetiță care cade. M-am oprit, ducându-mi automat mâna la cap. Acel mic semn argintiu cicatrizat. Căzusem pe scările acelea; știam fără îndoială. Căzusem cu capul înainte, strigând: „Mami, mami!” N-a fost cum a spus tata! Nu se întâmplase deloc pe o trecere de pietoni!

Nu știam din ce motiv oribil tata mă smulsese din casa unde locuisem cu mama mea. Lăsase în urmă absolut tot ce-mi era familiar și mă transplantase într-un mediu cu totul nou. Și pentru că nu luase nimic din casă, părea ca și când cineva ieșise după o sticlă de lapte și nu se mai întorsese. Am înțeles acum de ce tata nu luase nimic. Nu voia nimic din vechea mea viață ca să nu-mi declanșeze amintiri. Îi fusese mereu teamă de amintirile mele.

La etaj, deschid prima ușă pe stânga. Imediat am avut o viziune cu o fetiță întinsă pe pat, desenând. Aceasta era camera mea, nu încăperea roz pe care tata mi-a arătat-o când am plecat de la spital. Am recunoscut perdelele albastre cu floarea-soarelui. Perdelele erau acum gri de vechime, dar le-am revăzut suflate de vânt în mintea mea. Albastre cu niște floarea-soarelui galbene și luminoase pe ele. Mama le alesese.

Am deschis curioasă un dulăpior și m-am tras înapoi simțind un iz neașteptat de puternic de camfor. Înăuntru mai era un dulap mult prea impozant pentru a fi al unui copil de șapte ani. Ce rochii! Și mai erau și în stare perfectă. Atenția mi-a fost atrasă de o pereche de sandale roșii cu funde frumoase, roz pe partea de sus. Am închis ochii și am încercat să-mi forțez memoria. Nimic. „În curând, mi-am promis, în curând îmi voi aminti totul!” Mi-am trecut degetele peste haine, surprinsă de cât de bine se păstrasera în timp. De după pat se auzi zgomot. Șobolani! Asta însemna că ușile șifonierului erau foarte sigure.

M-am văzut în grădina de afară stând în picioare lângă un mic iaz plin cu pești roșii și aurii. La fel de brusc cum îmi venise, imaginea dispăru. M-am grăbit la fereastră. Un iaz murdar, abandonat în mijlocul curții năpădite de iarbă înaltă, zăcea sumbru, ca un ochi circumspect al grădinii. Mi-am imaginat că se uita la mine cu reproș, de parcă ar fi fost vina mea că apele sale se

năclăiseră de neglijență. Am ieșit din camera mea și am mers spre galeria curbată care dădea în livingul de mai jos. Am deschis o altă ușă și m-am înfiorat.

Camera era decorată în același stil ca dormitorul tatălui meu din casa lui, totul identic. Era din ce în ce mai curios. Tata trăise în această casă cu mami și cu mine! Ceva s-a întâmplat aici, care l-a făcut să mă ia și să fugă, lăsând totul în urmă. Văzând camera, mi s-a făcut pielea ca de găină. Traversez camera spartană și deschid o ușă de legătură.

Draperiile din cameră erau întinse de tot, închise. Era o lumină difuză, plăcută, iar aerul așa de neclintit, că-mi auzeam respirația. Treptat, aproape imperceptibil, am avut impresia că nu aș fi singură. Era ca și când adormisem pe o plajă și m-a trezit clipocitul cald, moale, al valurilor lovite de gleznele mele. Mă simțeam protejată și în siguranță, de parcă cineva iubit și foarte drag se așezase lângă mine. Atât de puternic era sentimentul, că m-am dus în jurul patului imens și am verificat în spatele perdelelor. Desigur, nu era nimeni acolo. Dau la o parte draperiile și lumina amurgului pătrunde filtrată într-un mod curios, transformând aerul în spații magice pline de praf, dar alungând prezența ciudată din cameră. Mă încercă un sentiment inexplicabil de pierdere. Trec de patul mare cu baldachin, atent aranjat și ascuns inevitabil sub stratul de praf gros și deschid ușile sculptate pe un rând ale unor rafturi încastrate.

Văd straturi întregi de haine rafinate, aranjate unele peste altele, frumos conservate. Sunt agățate în fața mea haine în stilul opulent al anilor 1970, cu mărgele, porțiuni brodate strălucit și culori intense. Mi se pare că recunosc o rochie albastră cu verde închisă cu un colier, la baza gâtului, din colț de rinocer. Cred că mă amintesc spunând: „Mami, ce drăguță este!” Închid ochii și îmi închipui o siluetă subțire învârtindu-se mult pe loc, în așa fel încât rochia nouă, frumoasă, cu croială îndrăzneță îi zboară în jurul picioarelor ca un fluture orbitor. Ea era. Dimple Lakshmanan, mama mea!

Iau rochia de pe umerăș cu grijă și, stând în fața unei oglinzi din celălalt capăt al camerei, o țin în dreptul meu sub bărbie. Mama avea aproape aceeași mărime ca mine. Îmi scot bluza și jeanșii și trag rochia peste cap. Miroase ușor a bile de molii și o simt rece pe piele. Netezesc cu blândețe satinul în dreptul șoldurilor. Rochia e frumoasă.

Cuprinsă de amețeală, scutur de praf perna căptușită a scaunului din fața măsuței de toaletă și m-așez pe el. Curăț oglinda cu niște șervețele de hârtie și examinez colecția de produse de machiaj de pe suprafața lungă a măsuței de

toaletă. Scot capacul unui ruj albastru. Nuanța roz înghețat. Miroase tare a vaselină veche, dar pare încă foarte hidratant, produs într-o serie limitată de Christian Dior. Îl răsucesc și mi-l aplic pe buze. Apoi îmi dau pe pleoape cu un fard bleu sclipitor, care fusese la modă în anii 1970. Mă duc în fața oglinzii și în lumina care intră pe geam zăresc o femeie ridicolă, cu un fard de ochi albastru sclipitor și buze rujate. Mă întristez. Sunt atât de tristă, încât trag draperiile și mă las nepăsătoare pe patul prăfuit. Abia atunci constat că atmosfera din încăperea s-a schimbat. Devin iarăși conștientă că sunt însoțită de o prezență prietenoasă. Și când ridic privirea în oglindă, o văd pe femeia din tabloul de la parter. Mă privesc lung, fermecată de propria mea imagine, până când nu-mi mai văd propria reflexie, ci a cuiva din trecut.

Mama coborâse la parter îmbrăcată în această rochie. Urma să meargă la o petrecere. Revăd clar livingul în stil romanic, cu aranjamentele lui florale impresionant de grandioase și boluri de cristal mari, pline cu fructe, apoi pardoseala, candelabru de cristal, veiozele, balustradele, divanul de inspirație victoriană în culori crem, masa lungă din mahon, cuibul de canapele masive – totul lustruit și nou, fără praf, murdărie sau excremente de animale ca acum. Și era splendid. În timp ce mama îl aștepta pe tati să se întoarcă acasă de la serviciu, aranja florile de pe masă și plângea în tăcere.

Țac, țac, țac, tăia ea cu foarfeca. Făcea un aranjament pentru masa noastră. Trandafiri roșii-carmin împreună cu fire negre de laba-cangurului.

„De ce plângi, mami?”

Amintirea se stinge și rămân cu privirea la sinele meu subtil modificat în oglindă. Mă duc la parter purtând hainele mamei. Nu numai că arăt altfel, dar mă simt și schimbată. Atmosfera e blândă și liniștită și mă simt ca acasă, dar în curând se va însera și locuința nu are nici electricitate, nici gaz. Zăresc o pereche de statui din abanos înfățișând câte un maur, postate pe fiecare parte a scării, acoperite de praf și pânze de păianjen, care țin câte un rând de sfeșnice fiecare și încep să umblu prin bucătărie după lumânări.

Frigiderul a fost golit, dar dulapurile sunt pline de alimente vechi în conserve. Pachete de tăieței instant, conserve de lapte praf, conserve de sardine, cutii de carton goale de cereale, răsturnate de șobolani, și borcane lângă borcane de compoturi din fructe de mango făcute în casă. Într-un alt dulap e o sticlă de miere sălbatică, care se împărțise într-o bază aurie solidă și deasupra un lichid gros, maroniu închis. Găsesc lumânări. Apoi observ un morman de chei. Una dintre ele se potrivește la ușa din spate. Descui ușa și se deschide. Soarele apusese în spatele zidului înalt din cărămidă roșie care

Înconjoară grădina. Ies în penumbra amurgului și merg pe o cărare scurtă de piatră, acoperită aproape în întregime din ambele părți de plante sălbatice. Grădina e liniștită într-un mod minunat. Zgomotul traficului pare departe, iar noaptea care se lasă încet abia a început să îmbrace copacii și pământul în nuanțe estompate de violet. Starea de degradare și izolare completă din interiorul zidurilor înalte de cărămidă mă face să mă bucur că am lăsat în urmă lumea și am descoperit acest secret fabulos.

La urma urmei, ce este un paradis dacă nu o grădină cu zid?

Trec de un micptic de teren cultivat cu legume, colonizat între timp de ierburi rezistente și buruieni cu frunze mari. Asemenea scheletelor de corturi indiene ale pieilor roșii, araci de culoarea cojii de mesteacăn roase stau înfiți în pământ într-un cerc, legați la vârf. Cândva, pe ele se întindeau cârceii și vrejurile năvălășe ale legumelor. Acum, partea de sus a fiecărui schelet de cort era presărat cu melci mov și cenușii, ghemuiți la un loc în grupuri, mulțumiți să stea nemișcați la înălțime, deasupra vegetației crescute rebel. Ceva mai aproape de zidul de cărămidă, florile unui mangotier se solidificaseră în fructe mici, verzui. Acele grămăjoare mici, ovale, de un verde pal spânzurau în grupuri. Un hamac zdrențuit atârna de niște crengi. Am o amintire cu hamacul, nou-nouț, legănându-se încet în umbra difuză a copacului. Cu cineva în el. În briza moale, îmi închipui cum aud un râs cu o voce de copil: „Ne întrecem?”

Mă răsucesc pe călcâie, dar nu e nimeni. Poteca de piatră se termină brusc și mă pomenesc pășind pe un strat elastic de mușchi. În stânga e un mic iaz sărat din care iese o statuie a zeului Neptun, încărcată de licheni. Lângă ea a înflorit un mic arbust cu o floare singuratică, albă-rozalie, mare cam cât o varză mică, ce se lăsa în jos de pe o crenguță. M-aplec să miros floarea de aproape și am o viziune fulgerătoare a mea întinzându-mă peste iaz și văzând o altă față în apele limpezi. Un chip triumfiular zâmbitor, închis la culoare. Viziunea dispare la fel de repede cum se ivise. Iazul e neclintit acum. O broască râioasă maronie se uită bănuitor la mine. Merg mai departe în grădină.

La capătul acesteia, aproape complet acoperit de liane, e un mic șopron de lemn. Țiglele portocalii de pe acoperiș care nu căzuseră se ascund sub niște frunze mari, lucioase de iederă, în formă de inimă. Iedera cuprinsese aproape întreaga ușă și amenința să tragă în jos tot acoperișul sub greutatea ei. Dau la o parte perdeaua de frunze, mă ghemuiesc în fața ușii de magazie și privesc în interior. Disting în penumbră o masă, un scaun și ceva ce arăta ca un pat mic

sau o bancă de lemn. Pare mult prea periculos pentru a intra, în interior ar putea pândi șerpi. În întuneric mi se pare că văd o sclipire de aur pe un deget și îmi închipui că trece prin umbre aceeași față triunghiulară rășfrântă într-un zâmbet mare, pe care mi-am amintit-o mai devreme în iaz.

Fața este bătrână, iar ochii blânzi. E ceva memorabil pe acel chip, un tatuaj verde-închis de puncte mici și forme de diamante care începeau pe frunte de la mijlocul fiecărei sprâncene și continuau ca o constelație pe tâmple și pe pomeții înalți. O fetiță chicotește incontrolabil. Bătrâna cu tatuajul o gădilă pe stomac. Mă străduiesc să mai zăresc altceva în umbre, dar nu se mișcă nimic. Bătrâna cu inelul de aur și copilul chicotind trebuie să fi fost plăsmuite din biscuiți pentru că s-au topit în întunericul șopronului prăfuit ca firimiturile de biscuiți scufundați într-o cană de ceai. Bezna e completă. Mă ridic și merg înapoi încet, reconstituindu-mi pașii pe lângă iaz. Tatuajul. Cine e ea? Dintr-odată știu. Draga, scumpa de Amu!

Revenită în bucătărie, încui ușa și rămân pe loc până când ochii mi se acomodează cu întunericul adânc din interiorul casei, apoi aprind o lumânare și ținând-o într-o mână, iar în cealaltă cutia de lumânări stinse, mă duc iar în hol. Una câte una, pun lumânările în sfeșnice. Șterg stratul gros de praf și pânzele de păianjen de pe brațele acestora și aprind toate lumânările.

Băieții mauri care reprezintă suporturile de sfeșnic par măreți în lumină, fețele lor frumoase din abanos lucind ca niște pietre negre, netede sub luna plină. Împrăstie mici luminițe galbene pe pereți și aruncă umbre misterioase spre colțuri. Nu-mi aminteam expresiile lor ușor mirate, dar le știam fără îndoială numele: Salib și Rehman. Cândva eram înaltă cât ei. Lumina lumânărilor trezi tavanul. Parcă înviaseră nimfele plinuțe, femeile cu expresii sfioase și bărbații cu păr ondulat, perfect proporționări. Casa și tot ce era în ea mă așteptaseră. Poate că era *realmente* bântuită, dar nu simțeam deloc frică, ci categoric tihnă. Eram acasă și îmi era mult mai confortabil în casa părăsită, cu tencuiala sfărâmicioasă decât în apartamentul meu rece, luxos din Damansara. Dar pe măsură ce colțurile camerei se întunecau, mi-am dat seama că, deși nu voiam să plec, trebuia pentru că hârșăitul delicat de gheare mici pe marmura de pe jos se întetea și se apropia tot mai îndrăzneț. Nu-mi doream să fac cunoștință cu șobolanii care locuiau în casa mea, așa încât am pus deoparte rochia mamei, am suflat în toate lumânările și, încuind bine ușile după mine, am plecat cu inima grea. Ca și cum lăsasem ceva important în urmă.

Când am oprit casetofonul era ora două dimineața. Afară urla dezlănțuit o furtună. Îmi zgâlțâia ușa de la balcon ca un spirit furios, disperat să intre. M-am uitat în jur la obiectele de lux din apartamentul meu și n-am simțit niciun regret. Nu mă afecta pierderea lor. Nu pusesem suflet în ele. Cel mai scump obiect îmi împlinise cea mai mare așteptare. Săptămâna trecută, totul era diferit. Într-o săptămână voi fi ca toți ceilalți. S-ar putea să trebuiască să ies și să m-angajez secretară undeva. Să-mi cumpăr hainele din magazinele universale, să-mi gătesc singură mâncarea, să fac curat după mine. Am ridicat din umeri nepăsător.

Ceea ce conta era descoperirea misterului profund din jurul mamei mele, rezolvarea aceluia puzzle de pardoseală din marmură neagră care se ivea sinistru în visele mele, să aflu de ce un robinet care picură mă îngheța până în măduva oaselor sau de ce combinația de roșu și negru mi se părea atât de respingătoare. Emoții profunde se trezeau în mine. Am crezut că mi-o amintesc pe străbunica Lakshmi, dar mi-era greu să echivalez perspectiva vibrantă, a ei tânără, din casete cu bătrâna încăruntită pe care o rețineam vag. Să fi fost oare aceeași bătrână nefericită dintr-un scaun de ratan, care trișa mereu la jocul de dame chinezești?

Fuseam atât de absorbită s-așcut caseta cu povestea lui Ayah că am sărit peste cină. În bucătărie, menajera mea îmi lăsase câteva feluri de mâncare în caserole acoperite și brusc mi-am dat seama că eram lihnită de foame. M-am așezat și am mâncat repede, deloc în stilul meu.

M-am oprit brusc. De ce mă comportam așa? De unde lăcomia, graba nepotrivite? Îmi vine în minte o imagine cu un băiat tânăr care varsă în propria farfurie. „Simt gustul hranei pe care ea o mănâncă!” strigă sălbatic Lakshmi la bătrâna doamnă cu părul cărunt și cu ochii pierduți. Dar nu, pe atunci, Lakshmi trebuie să fi avut un păr minunat, negru și mândru, cu fir gros și ochii aprigi. Îmi împing farfuria din față.

Neliniștită, intru în sufragerie și mă îndrept spre balcon. Instantaneu, rafale de vânt puternic îmi biciuie părul și trag de haine. Ce mult tânjeam să fiu în casa mamei. A mea de-acum! Vântul îmi suflă ploaie în față și inhalez mirosul ei sălbatic, umed. Undeva foarte aproape bubuie tunetul. Vocile din capul meu protestează, vrând să-și facă loc, pretinzând atenție. Într-un final, fiindu-mi foarte, foarte frig, mă duc înăuntru.

Ies de sub duș caldă și epuizată și îmi usuc părul în fața oglinzii. Este deja aproape patru dimineața. Mâine mă voi întoarce la Lara. O să încep să renovez ca să mă pot muta acolo imediat. Opresc uscătorul de păr și în oglindă mă

surprind ochii mei. Mă uit la stropii verzi din pupilele mele. Nefertiti murise, dar își lăsase ochii în urmă, în mine. Observ că luciul acela absent din ochii mei a dispărut și în locul lui strălucea un entuziasm sălbatic care mă făcea să arăt ca o nebună. Îmi zâmbesc în oglindă și până și zâmbetul îmi este diferit.

„Culcă-te acum, ca să poți pleca la prima oră în noua ta casă!” îi transmit chipului strălucitor din oglindă. Apoi mă întind sub cuvertură și ascult furtuna frenetică de afară. M-am tot foit și pe o parte și pe alta până când, în sfârșit, cobor din pat, aprind lumina și apăs butonul casetofonului pe care scria PLAY.

Ratha

I-am trimis o scrisoare Nishei la adresa tatălui ei, compusă foarte simplu, explicându-i că sunt o rudă prin alianță, din partea mamei ei. Am subliniat că-mi fusese imposibil să iau legătura cu ea înainte de moartea tatălui ei, pentru că el ne interzisese absolut orice contact cu el sau fiica lui. De la apariția necrologului lui în ziar, mi-am dorit să o cunosc. În bilet o rugam, dacă este amabilă, să-mi dea un telefon.

Când a ajuns, fiica mea a poftit-o înăuntru, conducând-o până la locul meu preferat din casă, bucătăria mare. Era frumoasă fata. Mă salută precaută, examinându-mi detaliat trăsăturile, fața paralizată pe o parte și părul argintiu rar. Știu că arătam ca un gargui uman.

— Stai jos, Nisha! o invit, cu zâmbetul meu strâmb. Vrei un ceai?

— Mulțumesc, da! acceptă fata.

Vocea ei era elegantă și cultivată. Se vedea că moștenise de la Luke măcar prestața. Am hotărât că-mi plăcea de ea.

I-am așezat un mic coș de ouă în față și am îndemnat-o:

— Mănâncă!

Pe moment se uită la mine impasibilă, dar parcă îi auzeam gândurile: „Oh, nu, bătrânica are mai multe grăsimi decât proteine în creier”. Cu ochii plini de vioieșie, am luat un ou și l-am crăpat de marginea farfuriei, apoi l-am desfăcut cu degetele. Din el n-a curs gălbenuș sau albuș. Năzdrăvănia era făcută cu blat, migdale și cremă, iar coaja, din zahăr fondant. Începu să râdă și ea. Desigur, era vorba de Ratha, stăpâna deserturilor. Astăzi pregătise ceva simplu. Niște prăjituri în formă de ou.

— Acesta este un cadou, m-anunță, ridicând oul în mână.

Dinții ei mici, albi mușcară din el, iar ea declară că era nemaipomenit. Un cadou genial, delicios! mulțumi Nisha.

M-am așezat vizavi de ea.

— Eu sunt Ratha, mătușa mamei tale și vreau să știi că mama ta, Dimple, mi-a schimbat viața! Am îmbătrânit și în curând nu voi mai fi, dar vreau să știi ce a făcut ea pentru mine cu mulți ani în urmă. A fost persoana cea mai grijulie, mai minunată pe care am cunoscut-o vreodată! Într-o după-amiază, în urmă cu douăzeci și nouă ani, eram singură acasă, ornăm un tort, când am auzit pe cineva sunând la ușă. Era mama ta. Trebuie să fi avut – cât? — vreo cincisprezece ani atunci. Era mititică și drăguță.

— Trebuie să vorbesc urgent cu tine! mi-a spus.

— Intră! am poftit-o surprinsă. Dat fiind că nu voiam să mai am nicio treabă cu rudele fostului meu soț, ar fi trebuit să-i trântesc ușa în nas. Cu toții la un loc erau niște mincinoși, prefăcuți și hoți. Fiecare dintre ei, un vânător crud. Dar copila aceea transmitea mereu ceva nevinovat prin prezență, ceva rănit parcă. Mama ei se purta tare urât cu ea cât am stat la ei. Voiam s-o ajut, dar n-am știut că se afla acolo ca să-mi fie mie de ajutor.

I-am oferit suc, dar m-a refuzat.

— De ce n-o iubești pe bunica? întrebă ea preocupată.

— Ei bine, e o poveste lungă! am început fără nicio intenție de a-i spune ceva, dar dintr-odată m-am trezit că-mi descarc sufletul în fața ei.

Am luat-o cu începutul, când mama ei, Rani, a venit în casa mea din Seremban toată numai zâmbete, căutând o mireasă. Vezi tu, Rani m-a mințit! Mi-a arătat o fotografie a soțului ei, Lakshman, și mi-a spus că viitorul meu soț arăta la fel.

— „Sunt frați, mi-a explicat femeia avară, gândindu-se la comisionul ei. Seamănă atât de bine între ei, că mereu îi confundă lumea!” M-am uitat la fotografie și l-am dorit pe bunicul tău. Da, așa este! Femeia aceea rea a ghicit că soțul ei era bărbatul visurilor mele. Știa. A știut întotdeauna. Știa ce sfori să tragă ca să manipuleze. Apoi mi-a propus: „Dă-mi zestrea ta ca să-l ajut pe Lakshman!” Cum aș fi putut să refuz? Știa, a știut că voi spune da oricând. Dar ceea ce nu luase în calcul era că într-o zi Lakshman s-ar putea schimba și întoarce efectiv capul să se uite la mine. O amuza că eu locuiam în casa ei ca un mic șobolan sărac și nutream o pasiune secretă pentru soțul ei. A crezut că îmi va frige sufletul cu norocul ei. Își lăsa ca din întâmplare mâna pe pieptul lui mare, puternic și-i cerea să-i aducă o pereche de papuci din dormitor, deoarece artrita nu-i permitea să se miște. Credea că mă va necăji ca să se distreze. Dar n-a luat în calcul o simplă privire care i-a arătat cât de fragilă era dominația ei asupra lui.

Oricum, am fost de acord cu căsătoria în principiu și am așteptat ziua primei întâlniri. O săptămână mai târziu l-am întâlnit pe mirele meu în carne și oase. Lakshman și viitorul meu mire erau ca ziua și noaptea. M-am uitat șocată la bărbatul acela respingător din sufrageria mătușii mele. Ar fi trebuit să opresc pe loc pregătirile de nuntă, dar erau deja implicați oameni, rude, flori, sariuri, bijuterii, ceremonii – m-am temut să contramandez și am amuțit. Pășeam ca teleghidată. Nu-l puteam avea pe bunicul tău oricum, așa că m-am cufundat în muncă. Munceam în fiecare zi, de la trezire și până picam frântă. Făceam treabă cât era ziua de lungă, ca să nu trebuiască să mă gândesc la momentul meu cumplit de tăcere. Cu cât se apropia mai mult ziua nunții mele, cu atât simțeam că m-afund mai adânc în hăul disperării.

Plângeam singură în pat. Bărbatul pe care îl doream avea să-mi fie în curând cumnat. Nu trebuia să-mi afle nimeni secretul rușinos. Cum l-aș fi putut spune cuiva? În fiecare noapte îmi alinam dragostea din suflet ce nu îndrăzneam să sufle în timpul zilei și-mi plângeam de milă până adormeam. Am păstrat tăcerea din ce în ce mai apăsătoare, până când a fost prea târziu să mai vorbesc.

Venise ziua nunții și era un dezastru. Nu aveam nimic cu care să-mi ocup mâinile, așa încât au început să-mi curgă lacrimi pe obraji. Parcă se rupseseră un baraj imens și lacrimile refuzau să se rețină. Am plâns cu așa șiroaie, că cercelul-clips de pe nas mi-a alunecat și a căzut. Au existat toate acele lacrimi și nimeni nu m-a întrebat ce se întâmplă. Nici măcar o persoană n-a deschis gura să mă întrebe: „Ce te supără, copilă?” Dacă ar fi fost, aș fi putut explica. Aș fi spus. Aș fi oprit căsătoria. Era din cauză că n-aveam mamă. Nu exista nimeni căruia să-i pese de mine. Este o întrebare pe care numai o mamă ar rosti-o.

Și apoi m-am dus să trăiesc la casa străbunicii tale, Lakshmi. Încerca să fie blândă cu mine, dar consideram că și ea ajutase să fiu păcălită. Simțeam că împreună complotaseră să mă mărite cu fiul ei idiot. Îi sesizam disprețul. Niciodată exprimat în cuvinte cu glas tare, dar exista în vocea, înfățișarea și felul ei de a fi, atât de subtil, încât nici măcar nu se observa, dar îl distingeam. Nu mi-am mai bătut capul cu înșelăciunea lor teribilă, așa că pe parcursul zilei stăteam și curățam neconținut. Era o ușurare să curăț sub sobă, între căpriori și să-mi dau cu peria pe piele până o făceam carne vie aproape, toată exfoliată și roșie. Cum mă mai răneam cu peria pe burtă, zonă oricum acoperită de haine! Făceam uneori bășici care mai și sângerau, dar prin durerea pe care mi-

o provocam, dobândeam o plăcere. În baie îmi examinam cu satisfacție pielea urâtă, distrusă, sfâșiată cu furie.

Apoi a venit invitația la cină din partea lui Rani. Ne-am dus și în timpul cinei a propus să rămânem la ei. Să locuim împreună, simțind nevoia de companie.

M-am uitat la soțul meu și m-a privit cu ochii aceia prostuți și blânzi, așa încât am dat din cap timid. A fost o decizie greșită, dar în acel moment inima mea prostească se bucura la gândul că îl voi vedea pe Lakshman în fiecare zi. „Vreau doar să mă uit la el, șoptea inima mea răătăcită, spre rușinea mea. Nu vezi că ți-ar fi suficient doar atât?”, bătea și ofta în pieptul meu. Era bucuria mea să gătesc și să fac curat pentru el. Când se așeza la masă și zâmbea mulțumit de mâncărurile mele, inima mea înflorește. Așteptam în liniște venirea fiecărei mese ca să-l văd cum se apropie din ce în ce mai nerăbdător de masă. Vai, și mă complimenta adesea!

Știu că e bunica ta, dar Rani are un pumn de praf în loc de inimă. Am văzut-o cum i s-a uscat sufletul și a împrășcat cu ură și venin. Ea mă urmărea îndeaproape, dar nu aveam nimic să ascund sau de care să-mi fie rușine. Eram liniștită, respectuoasă și harnică. Apoi, într-o zi, bunicul tău a adus acasă o bucată de carne. A dus-o în bucătărie și a lăsat-o pe masă, înfășurată într-un ziar vechi. Era ca și când îmi adusesese un buchet de flori parfumat, îmi venea să râd de fericire. Nu mai făcuse așa ceva înainte. Am deschis pachetul și era carne de liliac.

M-am apucat imediat. Mai întâi am pus bucata de carne în suc de lămâiță, apoi am bătut-o până când s-a făcut ca o fâșie de mătase. După aceea am luat o frunză de papaya și am împachetat-o ca să se înmoaie suficient cât să i se topească pe limbă și să-l urmărească plăcerea gustului, încât să mai vrea chiar și după ce s-a ridicat de la masă. Am trudit ore întregi, feliind, dând pe răzătoare, lovind cu ciocănelul, tăind-o în bucăți și făcând vânt ușor la cuptor cu o frunză de palmier, astfel încât oala să fie sub punctul de a da în clocot pe cărbunii strălucitori. Secretul consta desigur în cubulețele de mango acru, tocate fin. În cele din urmă, preparatul meu cu textură de catifea era gata.

L-am așezat pe masă și i-am chemat pe toți să mănânce. Când Lakshman a pus o bucată de carne violet în gură, l-am văzut cum se înfioară inconștient. Ni s-au întâlnit privirile și pe chipul lui s-a strecurat în treacăt dorința. Dar în timp ce-l priveam, l-am văzut cum trăirea îi fuge brusc din ochi la fel ca valurile care se îndepărtează de mal, conștientizând că tot ce urmărea era deja pierdut. Nu, nu se putea! Confuz, a lăsat privirea în jos la mâncare și, ca și când abia atunci și-ar fi amintit de bunica ta, s-a uitat brusc la ea. Rani îl fixa

stăruitor, cu ochii ca două fante întunecate gata să izbucnească înfuriată. Încet, în mod deliberat, gustă din carnea care îl făcuse pe soțul ei să suspine de plăcere.

O declară prea sărată și împinse la o parte farfuria, ridicându-se de la masă. Scaunul căzu în urma ei cu o bufnitură tare și se duse în dormitor. La masă, numai Jeyan mânca. Singurul sunet care se auzea era mestecatul lui. Orb la toate emoțiile puternice care ne presau. Era, efectiv, calmul dinaintea furtunii, pentru că, deodată, Rani năvăli înapoi în camera unde mâncam, țișând din toți răunchii: „Te-am luat la mine și te-am hrănit și asta este recunoștința pe care o primesc? Leși afară din casa mea, curvă! Nu-ți ajunge un frate?” Ce puteam spune? Era adevărat că îl voiam pe soțul ei, dar ea știusese asta dinainte să mă invite să rămân sau să-mi ia banii.

A urlat ca o nebună și a făcut scandal până când Jeyan ne-a găsit un alt loc de cazare, cămăruța de deasupra curățătoriei chimice chinezești. Era ora nouă seara când am urcat treptele acelea șubrede, care scârțâiau, luminate doar de un bec slab, gol, agățat de tavan. Am țișat când un șobolan mare cât o pisică mi-a fugit prin fața picioarelor. Camera era mică. Avea o singură fereastră și pereții de lemn mâncați de cari. În unele locuri, porțiuni mici de vopsea necojite aminteau de o cameră cândva în nuanța de bleu. Într-un colț era un pat de lemn cu o saltea descoperită, pătată, iar în celălalt o masă cu trei taburete. Murdăria se adunase peste tot ca mușegaiul gri-deschis. Idila mea se încheiase. Dispăruse în spatele unui vâl ca rușinată. Și în camera aceea mică, întunecată, unde trebuia să împărțim baia cu cele mai murdare persoane pe care mi le-aș fi putut imagina, am început să-l urăsc pe soțul meu. Sentimentul hidos mi s-a insinuat treptat, încât la început n-am observat. Uram să stau culcată lângă el să-i ascult respirația în timpul nopții. Uram copiii pe care urma să îi port de la el. Ura mea era ca un obiect dur în sufletul meu. O simțeam zi și noapte. Uneori, aproape că nu mai aveam stăpânire de sine, când apucam un cuțit în prezența lui.

Și în felul acesta am uitat de dragostea mea platonică pentru fratele lui. Am început să-mi spun în gând că nu exista nicăieri un câmp unde toate florile să fie deschise. M-am convins că lumea era urâtă – un câmp unde inimile oamenilor cruzi pulsau lacome să trăiască. Anii au trecut și au început să răsară copii din mine. Îi priveam și îl vedeam pe soțul meu în ochii lor. Și disprețuiam inclusiv părțica asta la ei. Acel fel anume de a vorbi sau a mânca, încercam să scot cu forța tot ce moșteniseră de la el și-i pedepseam

fără milă. I-am făcut să le fie rușine de toate aspectele în care îi semănau. Ce rea mă făcuse frustrarea și ura!

În afara camerei noastre, înghesuite pe firele de telegraf și copaci trăiau sute de ciori. Copiii stăteau la fereastră și se uitau la rândurile de păsări, negre de la cioc până la gheare, iar miile de ochi ca mărgelele se uitau înapoi. Atâta negru părea să facă a rău. Uneori aveam coșmaruri cu ciorile dând buzna prin geamuri, împroșcând cu cioburi de sticlă peste tot și aterizând pe copii. Îmi închipuiam că le-ar ciuguli obrazii și ar înghiți bucăți de carne din fețele care țipau în timp ce soțul meu și cu mine am sta și am asista calmi. Înnebuneam în camera aceea.

În fiecare noapte, în timp ce soțul meu și copiii dormeau, auzeam vocea Mamei cum îmi murmura în gând. Maya era strănepoata unui bucătar-șef din timpul epocii de aur a Imperiului Mogul și crescusem în poala ei. Fiecare zi din copilăria mea mi-o petrecusem rugând-o să-mi povestească și sorbind fiecare cuvânt din povești despre excesele și luxul care aveau loc în curțile umbrite și în labirintul de iatacuri private, unde nimeni nu putea intra în afară de familie, eunuci și servitori. Bătrâna îmi șoptea la urechile mele lacome poveștile nescrise, transmise oral din generație în generație. Știa despre intrigile de la curte neconsemnate în cronică, despre pasiuni volatile, gelozii oribile, desfrâul incomparabil, istorii de incest regal și cazuri de cruzime cumplită, teribilă la o scară nemaîntâlnită. Există unele lucruri pe care nimeni nu le vede, doar eunucii și servitorii, mi-a spus odată bătrâna care n-avusese copii. Nu mi-am dat seama, dar în poala ei am deprins arta cruzimii rafinate. Se așternuse în mine în tăcere.

Era ziua soțului meu. M-am trezit devreme. Cerul era auriu și o ceață mai persista în aer. Copiii dormeau și mâna soțului meu era încă pe abdomenul meu. Un gând îmi fulgeră prin minte: „Oare te-ai trezit acum?” Săraca inima mea! De ani de zile nu mă mai gândisem la Lakshmanan; simțind apăsarea grea a mâinii soțului meu și lenjeria de pat răvășită, gândul mă făcu să mi se facă rău imediat.

Tulburată, m-am dat jos din pat, am ieșit din camera mică, pășind cu grija peste șobolanii mari cât o pisică și am zăbovit în aerul rece de dimineață. Mi-am amintit de o altă dată. Când am ridicat cămășile lui Lakshmanan din coșul de rufe și le-am frecat pe obrazul meu, simțindu-i mirosul lui de mosc. Voiam să-i ating fața. Dintr-odată mi se făcu dor de el, așa de tare încât lacrimile îmi fripsă pleoapele și o durere ciudată se cuibări în inima mea. Am hotărât să fac un tort. M-am dus la magazinul de alimente de peste drum și am cheltuit

banii pe care îi economiseam ca să ne mutăm într-o locuință decentă pe zahăr pudră, migdale, colorant alimentar, ouă, unt de ciocolată și faină. Acasă, le-am așezat toate pe masă și m-am pus pe treabă. N-a fost ușor să obțin tortul în forma pe care mi-o doream, ca un ou deformat. În mintea mea știam exact ce fac. Era dis-de-dimineată, iar copiii desenau în liniște într-un colț al camerei.

În timp ce găteam, fredonam. Copiii se uitară la mine surprinși. Fetele nu mă mai auziseră niciodată fredonând. După ce am copt blatul, am decupat porțiunile din afara formei și l-am pus pe o farfurie curată. Când pasta mea de zahăr deveni de un maroniu-închis pe care îl urmăream, am frământat-o până când s-a făcut caldă și moale. Am rulat cu grijă pasta, netezindu-i toate cutele și ridicând-o ca pe o cârpă moale, am agățat-o peste forma de ou a blatului. Din petale de ceapă am tăiat cercuri de dimensiunea unui bănuț de cinci cenți și le-am colorat în negru. Pulpa de ceapă este cea mai bună, pentru că este curbată și lucește exact ca un ochi de om. Apoi am turnat și mai multă pastă de zahăr colorat pe forma de ou acoperit exact așa cum mă învățase bătrâna doamnă, până când am fost și eu surprinsă de asemănarea pe care o obținusem. Ce mult îi semăna!

Deprinsesem bine măiestria în bucătărie. Am picurat colorant alimentar în miere lichidă și am turnat-o în jurul acelei forme. Am potrivit cercurile de ceapă colorate în punctele goale din formele ovale ale ochilor și i-am făcut dinții din zahăr alb, glazurând pe deasupra cu grijă pentru a obține aspectul lucios de dinți. Am presărat în ploaie fire fine de caramel să arate ca sprâncenele, apoi am decupat niște nări ceva mai mari și m-am dat înapoi pentru a-mi admira opera. Îmi luase cinci ore, dar produsul finit era mai surprinzător decât îmi imaginasem.

Încântată, l-am pus în mijlocul mesei și m-am așezat să-l aștept pe soțul meu. A intrat pe ușă și, după cum anticipasem, ochii lui căzură direct pe capodopera mea, încadrată de copii și de mine care stăteam în jurul mesei. Bietul de el! Îl șocă vizibil să-și vadă capul potrivit confortabil într-un sos ca sângele pe un platou mare. Ce moment a fost! Până și fetele l-au recunoscut.

— Tata! au strigat cu glasurile lor de copii.

— Da, tata! am confirmat, extrem de mulțumită că mi-au apreciat munca. După care i-am dat cuțitul să-l taie și împreună cu copiii i-am cântat în cor „La mulți ani!”

Un timp a fost atât de speriat, că n-a putut decât să se holbeze îngrozit la chipul de pe platou, cu ochii mari și bulbucați. Gura deschisă de spaimă. Era o

răzbunare tradițională în cel mai bun stil mogul. A fost prima dată când săracul Jeyan și-a dat seama că-l urăsc. Până atunci ținusem totul în interior și gândul că în sfârșit știa mă elibera. Eliberarea era ca mirosul de cafea proaspătă dimineața. Mă trezise. Creierul meu căscă și se întinse.

Acum îl puteam urî pe față. Pentru că a refuzat să ia cuțitul din mâna mea, am înjunghiat tortul fix prin dreptul nasului. Jeyan nici nu s-a atins de tort, dar mie și copiilor ne-a plăcut, ajungându-ne câteva zile. Copiii își înmuiau degetele în siropul lipicios roșu ca sângele de sub cap și le lingeau cu lăcomie. Degețelele lor împingeau buzele moi, iar cu dinții lor mici de lapte rodeau cu nerăbdare dinții de zahăr dați cu fondant. Scoteau ușor limba roz să prindă tot ce curgea. Soțul meu privea toate acestea cu o expresie neașteptată de uluire și jignire.

Și într-o zi mi-am luat inima în dinți și i-am cerut să ne lase.

Ziua în care a plecat mi-am petrecut-o în patru labe spălând cu clor ca să-i scot mirosul din viața mea. A fost foarte greu la început, dar am reușit. În fiecare an munceam din ce în ce mai mult. Copiii creșteau bine și sănătos, dar amândoi erau înspăimântați de mine. Ne-am mutat într-o casă mai mare, dar în sinea mea eram foarte nefericită.

Soțul meu ajunsese un bătrân bețiv. Uneori îl vedeam cu ochii injectați în zona unde se adunau muncitorii săraci ca să bea tărie ieftină, făcută din orez, palmier de cocos sau chiar buruieni. Odată s-a împiedicat de mine pe stradă, bolborosind ca pentru sine. Nu mă recunoscuse. M-am uitat la creatura jalnică întorcându-se cu mers împleticit spre cămăruța lui murdară și n-am simțit niciun pic de remușcare. Vezi tu, devenisem dură și rece! Nimic nu m-afecta. Nici măcar propria mea nefericire.

Și într-o zi, mama ta, Dimple, a venit să mă vadă. A luat un autobuz, a coborât la o stație greșită și a venit pe jos tot drumul până la micuța mea casă cu terasă, prin soarele torid de după-amiază. M-am uitat la fața ei roșie cum strângea la piept o pungă de plastic cu un mic casetofon în interior.

— Spune-mi partea ta de poveste! m-a îndemnat.

Nimeni nu-mi ceruse vreodată varianta mea. Nimeni nu mă mai întrebese vreodată de ce nu o îndrăgisem pe sfânta de soacră-mea. Așa că i-am spus. I-am povestit că o uram pe bunica ei deoarece, dintre toți, fusese singura care știa cu adevărat cum e să fii căsătorită cu un om care te dezgustă prin prostie, orbire și ignoranța lui încăpățânată. Era singura care ar fi trebuit să înțeleagă, și totuși m-a căsătorit cu el. Asta pentru că nu-i păsa deloc de mine. Totul a

fost o prefăcătorie delicată, jucată frumos. Până la urmă, nu-și iubea decât propriile odrasle.

De îndată ce mi-am destăinuit toate gândurile ținute ascunse până atunci, transmițându-le în casetofonul lui Dimple, au devenit brusc lipsite de importanță. Acumulasem strat peste strat de ură, pentru ce anume?

„Și ce dacă?”, striga inima mea, înălțându-se eliberată în interior. Ce este această ură cumplită pe care am strâns-o în mine atâția ani de zile? Cui i-am făcut rău cu ura mea dacă nu bietilor mei copii nevinovați și mie? Am fost nebună să pierd toți acești ani purtând cu mine o ranchiună atât de inutilă. Am lăsat ura să se disipeze. S-a risipit ura pentru soțul meu, mama lui, soția lui Lakshman și disprețul meu îngrozitor pentru toată lumea.

Dintr-odată, am revăzut iar dragostea mea secretă în fețișoara mamei tale. Lakshman a reapărut în mintea mea. Mă întorceam în timp. Trecutul mă chema, și eu dădusem ceasul înapoi. Încă îl iubeam. Cred că îl voi iubi mereu. Dorința neconsumată nu aduce niciodată sfârșitul dorinței, ci garantează persistența ei. M-am așezat cu Dimple la o ceașcă de ceai și era ca și când vorbeam cu Lakshman. Era tare ciudat. La plecare, după ce ne-am spus la revedere și am închis ușa, m-am lăsat cu spatele pe ea și am râs până am simțit o împunsătură în stomac. Da, trebuie să-i mulțumesc lui Dimple! Mi-am dat seama că fetele mele erau parte din mine. Când au ajuns acasă în ziua aceea, le-am strâns în brațe trupurile rigide, surprinse, și am plâns. Confuze și speriate, au încercat să mă mângâie și le-am redescoperit.

Asta a făcut mama ta pentru mine! M-a ajutat să-mi regăsesc firul vieții. Mi-a permis să mă uit din nou la imaginea lui Lakshman. Stătuse ploaia în lumea mea.

În noaptea aceea am deschis o cutie veche, ținută adânc în camera sufletului meu, și am scos imaginea acelui moment colorat când a gustat prima bucată violet de carne. Clipa aceea când s-a uitat la mine să vadă dacă îi răspund la privire. Acel moment de surpriză și dorință abia stârnită. Secvența când soarele a inundat camera cu lumina argintie a lunii. Acum, imaginea aceea este ca o comoară în inima mea îmbătrânită și acolo va rămâne până când voi muri. Când am aflat că a murit Lakshman, imaginea, departe de a se decolora, a devenit și mai luminoasă. Poate că în altă viață ne vom întâlni din nou și vom avea ocazia ce ne-a fost refuzată în aceasta, de a fi soț și soție.

Acum, Nisha, draga mea, ți-am spus toate astea pentru că mama ta mi-a scris câteva zile mai târziu să-mi spună că banda folosită la înregistrarea poveștii mele se agățase în aparat. M-a asigurat că va reveni să refacem

povestea, dar nu a mai făcut-o. Nu prea putea decide ea în privința a ceea ce avea voie sau nu să facă. Întrucât știam că păstra poveștile pentru tine, am considerat că îi pot împlini dorința. Să-ți spun direct că asta fusese pe banda compromisă!

Nisha

M-am dus în mijlocul camerei și m-am uitat mulțumită în jurul meu. Casa era complet cufundată în tăcere. Nici măcar vechea pendulă a bunicului nu ticăia. Într-o zi am s-o repar, dar acum pur și simplu voiam să mă simt acasă.

O echipă de femei robuste în albastru au alungat pânzele de păianjen groase de pe plafoane, au lustruit pardoseala de marmură neagră până i-au redat luciul și au făcut ca noi balustradele curbate. Când mi s-a întors pictura în ulei a mamei de la restauratori, arăta minunat, o frumusețe misterioasă. Revenise apa la robinete și întrerupătoarele de lumină porneau becurile galbene. Afară, niște lucrători au înlocuit hamacul zdrențuit, au dragat iazul și l-au repopulat cu pești de culoarea flăcărilor. Buruienile au fost scoase cu migață și arse în fundul grădinii. Micul pavilion de vară din grădină a fost consolidat și revopsit în culoarea originală, alb pur.

În bucătărie, majoritatea aparatelor casnice de modă veche au fost aruncate pentru a face loc articolelor mele de menaj mai moderne. Un frigider care funcționa, un cuptor cu microunde și o mașină de spălat bună, care nu era acceptată de Amu. Oh, am uitat să vă spun că am găsit-o pe Amu! N-a fost ușor, dar un bătrân orb dintr-un templu închinat lui Ganesha m-a îndrumat spre un preot dintr-un ashram, care, la rândul lui, m-a condus la un văr perfid, care a încercat să mă abată din drum, dar am refăcut pașii și, în cele din urmă, m-am trezit în fața ei. Cerșea într-o piață de noapte, supraviețuind cu furnici roșii pe care le prindea de pe șopârlele moarte și cu alimentele stricate pe care comercianții din piață le aruncau. Am văzut-o fără dinți, cu mâna întinsă ca o crenguță, picioarele îngroșate cu noroi negru și mirosind a gunoi, și am știut imediat cum era să stau în interiorul cercului iubitor al brațelor ei cafenii.

— Dimple! exclamă ea dezorientată.

— Nu, Nisha! i-am răspuns și a început să plângă incontrolabil. Așa că am adus-o acasă.

Oficial eram falită, dar nu-mi păsa. Nevoile mele erau mici. Nimic nu părea mai important decât renovarea casei. De multe ori mă plimbam prin jur cu uimire și neîncredere, doar atingând lucruri. Trasam cu degetele suprafețele

netede, lucioase, încă uimită că trecusem de nenumărate ori pe drumul principal fără să bănuiesc că un viraj la stânga m-ar fi dus la locuința mea. O casă remarcabilă, cu cele mai minunate comori! Nu-mi venea să cred că era numai a mea. M-am întors încă o dată să mă uit la portretul mamei și la zâmbetul ei trist.

Eram hotărâtă să-mi găsesc rudele. Întâlnirea cu Ratha îmi deschise apetitul pentru asta. Am verificat în cartea de telefon și nu era decât o singură Bella Lakshman în ea. Am format numărul.

— Bună ziua! răspunse o voce stridentă.

— Alo! Numele meu este Nisha Steadman, am spus.

Un moment de reculegere a fost urmat de niște țipete care mi-au străpuns craniul. Am ținut telefonul mai departe până s-a auzit o altă voce, bruscă și puternică:

— Da, ce doriți?

— Alo! Numele meu este Nisha Steadman. Cred că s-ar putea să fim rude.

— Nisha? Tu ești?

— Da, iar tu ești Bella cea cu bucle frumoase, nu-i așa? am întrebat râzând pe jumătate.

— O, zei, nu pot să cred! De ce nu vii pe la noi? Vino acum!

I-am urmat instrucțiunile spre zona Petaling Jaya. Se circula greu și când am ajuns era aproape seară. Am parcat mașina și am văzut o femeie înaltă, stând ca un războinic la ușă, mijind privirea în zarea crepusculară. Când m-am îndreptat spre poarta lor, a ieșit afară și șchiopătând a venit spre mine, plângând cu voce tare:

— Nisha, Nisha, ești într-adevăr tu? După toți acești ani... Dar întotdeauna am știut că îți vei aminti de bătrâna ta bunică Rani. Ia te uită la tine! Ești leită Dimple. A fost o fiică așa de bună cu mine. Am iubit-o foarte mult!

Mă învălui într-o îmbrățișare ca de urs și, apucându-mi mâna dreaptă cu ambele ei palme, mi-o acoperi cu pupici uscați, ca pielea scortșoasă. Printre suspine și sărutări, mă invită:

— Intră, intră!

O femeie senzuală, cu bucle frumoase, ce-i treceau bine de talie, ieși din casă. Avea un corp suplu de dansatoare și purta clopoței la glezne. Ochii ei în întuneric erau enormi și strălucitori. Da, aceasta era floarea exotică a familiei! Când m-am apropiat, i-am văzut ridurile fine din jurul ochilor. Trebuie să fi avut patruzeci de ani de acum.

— Bună, Nisha! O, zei, semeni atât de mult cu Dimple!

— Iar tu ești capodopera păunului! o laud.

— Ahhh, mi-ai ascultat casetele! râse jenată, stând stingheră în stânga mea în timp ce nou descoperita mea bunică monopolizase spațiul din jurul meu și mă conduse într-o casă puțin mobilată.

Chiar în pragul ușii de la intrare erau câteva canapele vechi, bleumarin, iar pe pereți niște picturi ieftine cu viața rurală din Malaysia. În dreptul unui perete era o vitrină plină cu ornamente bizare. Surprinzător, masa lor mare arăta foarte scumpă și părea că nu are ce căuta în casa aceea decorată ciudat.

Bunica Rani își împreună cele două capete ale sariului și-și șterse tristă ochii uscați.

— M-am rugat ani întregi pentru această zi! oftă. Apoi se întoarse către fiica ei și spuse: Du-te și fă un ceai copilei și adu niște prăjituri de import. Îndreptându-și iarăși atenția asupra mea, mă chestionă: Unde locuiești acum?

— La Lara! am răspuns

— O, locuiești acolo de una singură?

— Nu, stau cu Amu.

— Încă n-a murit hodoroaga aia de babă?

— Mama, nu mai spune astfel de lucruri oribile! o certă Bella clătînând din cap cu dezgust.

— Și cum îți merge? o întreb pe bunica.

— Rău, rău, foarte rău!

Îmi stătu pe limbă să observ: „Vai, deci nicio schimbare”. Însă am remarcat doar:

— Oh, îmi pare foarte rău să aud asta!

Bella plecă să facă ceai și să taie prăjitura de import. Bunica Rani se uită cu ochi mijiți, bănuitori după fiica ei cum iese. Când a fost sigură că Bella era suficient de departe să n-audă, se aplecă în față și-mi șopti cu înverșunare:

— Este prostituată, știi! Niciunul dintre vecinii noștri nu mai vorbește cu mine din cauza ei. Ce-ar fi să mă iei să stau cu tine la Lara? Nu mai pot trăi aici. Toată lumea râde de mine!

M-am uitat la ochii ei lacomi, strălucitori și mi-a părut rău pentru Bella. Mi-am amintit ce a spus pe casete despre mama ei: „Este o cunoștință karmică. Un cadou veninos de la soartă. O mamă!” Mi-am imaginat cum femeia josnică din fața mea o agresase pe săraca de mama. Dimple era o floare prea fragilă pentru femeia asta ca un piton. Deja încerca să mă strângă și pe mine. De fiecare dată când expir, m-ar strânge și m-ar sufoca până ar simți că nu mă

mai zbat, că nu mai lupt cu mușchii ei puternici. Atunci și-ar descleșta fălcile ca să înceapă să mă înghită cu totul.

Mătușa Bella se rezemă de ușa de la bucătărie.

— Ibrićul începe să fiarbă! ne informă veselă.

— Hei, țin minte că mâncam împreună înghețată în Damansara, o anunț.

Mereu cereai cu nuci zdrobite deasupra!

— Da, așa este – întotdeauna îmi iau cu nuci! Deci ți-ai recăpătat memoria?

— Nu, doar crâmpeie și fragmente, dar îmi amintesc de tine! Îți rețin părul și hainele superbe, realmente îndrăznețe, pe care le purtai. Toți bărbații obișnuiau să se holbeze după tine!

Bunica Rani pufni.

Deodată strig impulsiv:

— Știi ce? Dă-l încolo de ceai! Hai să mâncăm înghețată. Ca pe vremuri!

— S-a făcut! Atunci mergem în Damansara! fu ea de acord, rânjind.

— Damansara! confirm.

— Fetelor, plănuieți să mă lăsați aici singură, cu picioarele umflate și mâinile mele anchilozate? Dacă se întâmplă să cad cât sunteți în oraș? se arătă indignată bunica.

— Te rog, bunico Rani! Promit că nu întârzii mult cu Bella. Stai și așteaptă-ne un pic, bine?

Bella își dădu pe spate părul greu. Era încă o femeie foarte sexy.

— Să mergem! spuse. În mașină, mă informă: Să știi că nu sunt prostituată!

— Știu! i-am răspuns băgând mașina în viteză.

— Așa e mama! N-a mai fost zdravănă de când l-a băgat în mormânt pe tatăl meu cu răutatea ei!

*

Am ascultat și ultima casetă, dar povestea rămânea neterminată. Am scos dintr-un sertar numărul de telefon al lui Rosette.

— Am terminat de ascultat casetele! îi comunic în receptor.

Am stabilit o întâlnire. Am pus receptorul în furcă și am urcat ușor pe scara în spirală. Amanta cu alura teatral misterioasă a lui tata era aparent disponibilă pentru o consultație la ora șase. Stăteam și mă întrebam ce cadouri s-ar fi convenit să duc la întâlnire? Îi promisesem doamnei câștig financiar în schimbul unor informații, dar, desigur, asta fusese înainte să aflu că sunt falită, însă nu era totul pierdut. În dormitor am deschis un seif din perete și din gaura aceea neagră am extras o cutie mică, încrustată cu scoici. Un cadou de la malul mării pentru un copil.

Am deschis cutia și în interiorul ei am găsit o colecție încurcată de bijuterii – toate piesele pe care tati le lăsase pe măsuța de lângă camera mea de-a lungul anilor. Am răsturnat conținutul prețios pe pat. Părea că fac un lucru destul de neglijent cu asemenea obiecte de o frumusețe sclipitoare. Rostogolite pe pat, bijuteriile scânteiară alb. Diamantele erau preferatele lui tati. Cel mai mult le aprecia strălucirea nemuritoare. Perlele erau subestimate, iar alte pietre arătau prea mult ca mărgelile colorate, însă diamantele dure, reci aveau un farmec special pentru el.

Descurc din amestecul acela un șirag la baza gâtului din aur alb, cu o piatră foarte mare tăiată dreptunghiular. Țin minte că tata l-a asigurat pe douăzeci de mii de ringgiți. Se legăna splendid agățat de degetele mele, iar schimbarea destinatarului lui părea iminentă. Îl ridic la nivelul feței.

— Ți-ar plăcea să mergi și să stai în Bangsar la gâtul frumos al unei curve? i-am șoptit încet.

Arunc nepăsătoare lanțul pe pat și strâng toate celelalte bijuterii în cutia lor cu scoici. O aud pe Amu la parter cum vorbește de una singură în timp ce frământă aluatul pentru cina noastră simplă din turte și iahnie de linte.

Casa lui Rosette a fost ușor de găsit. Era înconjurată de același tip de conifere ca și Lara. Evident, tatălui meu infidel îi plăceau foarte mult acei copaci. Când am sunat, porțile electrice negre s-au deschis fără zgomot. Am intrat cu mașina și am parcat în veranda acoperită, în spatele unui model sport de Mercedes Benz. O servitoare chineză deschise ușa. Privirea mi se plimbă în jurul casei, minunându-mă de amprenta lăsată de tata. Vedeam aceeași marmură, balustradele curbate și același model de candelabru imens de cristal fusesse instalat și în casa curvei. Tata realmente era înnebunit după aspectul de *palazzo* poleit în aur. Rosette zâmbi în timp ce își descolăci picioarele, ridicându-se de pe canapeaua mare din piele neagră, un model ce părea nou și modern. Desigur, nu pe gustul lui tata. Gazda veni spre mine cu mâna întinsă.

— Ce mai faci? mă întâmpină vocea ei prietenoasă, strângându-mi mâna moale și uscată.

— Bine!

Asta era femeia care o distrusese pe mama. Uită-te la ea! Cât de rece și aranjată arăta invitând-o în bârlogul ei tocmai pe fiica persoanei pe care o nimicise.

— Coniac, nu? îmi propuse ea îndepărtându-se deja.

— Mulțumesc!

— Fără gheață, dacă îmi amintesc corect.

Se uită la mine cu o sprânceană ridicată. Nu mai semăna cu tânăra fată fluturând din mână pe care o descria mama, înnebunită de durere. Rosette se rafinase mult de-a lungul vieții.

— Deci, ce ai vrea să știi? Întrebă ea.

— Totul. De la început! subliniez și bag mâna într-un mic săculeț de catifea și scot colierul sclipitor.

Îl pun pe o masă de marmură verde-închis.

Niciun alt fel de decor nu i-ar fi putut da colierului mai multă prestanță ca întunericul lucios al suprafeței de marmură. De asemenea, fără îndoială, comandat de gustul lui tata. Mă uit în sus și o văd pe Rosette privind pietrele strălucitoare cu o emoție greu de descifrat în ochi. Nu era propriu-zis lăcomie, nici măcar fericire, ci un fel de dor întunecat. De parcă se uita în trecut la ceva foarte îndepărtat, care nu mai era realizabil. O privire într-o viață pierdută.

— După cum probabil știi, reiau, tata era falit când a murit. N-a mai rămas nimic, doar bijuteriile mele și casa pe care mama mi-a lăsat-o mie! Mă întrebam dacă ai accepta acest colier în locul cecului pe care ți l-am promis.

Rosette veni spre mine cu băaturile în mâini. Nu mai bea lichior Tia Maria cu gheață. Părea că avea un pahar cu ceai. Îmi prinse privirea și râse.

— Când ești tânăr, alcoolul este permis în toate ocaziile sociale. La vârsta mea, alcoolul este permis numai la ocazii speciale!

— Și înmormântarea tatălui meu a fost o ocazie specială?

— Întâlnirea cu tine a fost.

— Chiar, ce bei? o întreb, mirată de răspunsul femeii ceva mai în vârstă.

— Un amestec indonezian special de ierburi și rădăcini. E groaznic de amar, dar este renumit că-și menține victimele tinere.

Se apropia de cincizeci de ani și totuși, relaxată în mediul ei, nu arăta de mai mult de treizeci. Oare apelase la chirurgia plastică? Dar nu avea totuși aspectul acela de „am ieșit întregă dintr-un tunel de curent”. Observă că o studiez și râse, făcând să-i apară linii fine în jurul gurii și ochilor.

— Tinerețea este ca un prieten capricios. Îți poți da oricât și orice și tot te va lăsa. Vârsta îți este un prieten adevărat! Ea rămâne cu tine, oferindu-ți tot mai mult până când mori. Anul viitor împlinesc cincizeci de ani. Toate secretele mele se află într-un mic sat din Indonezia, unde trăiește un bătrân cu chip scheletic care cunoaște o magie minunată numită *susuk*. El ascute ace din diamant și aur până când se fac fine de abia le observi, apoi strânge floarea tinereții în interiorul acelor fine de diamant și le inserează sub pielea clienților

lui. Odată ajunse sub piele, acele îl înzestrează pe purtător cu un aspect de tinerețe și frumusețe nedefinită. O frumusețe care nu este suma tuturor trăsăturilor, ci ceva care o sfidează. Iluzie pe care o completez cu aceste tonice dezgustătoare. Problema cu aceste ace minuscule sub pielea ta este că trebuie să fie îndepărtate înainte de a muri sau măcar înainte de a fi îngropat, dacă nu, sufletul tău va fi legat de pământ prin *susuk* și va rățăci prin cimitire și pe marginea drumurilor pe veci. Majoritatea cântăreților noștri de top și actrițele din Malaysia au făcut procedura ca pe ceva firesc. Uită-te cu atenție la strălucirea pielii lor și vei observa că în spatele ei se află o față obișnuită. Chiar înainte de a muri, o să mi le scot pe ale mele și voi îmbătrâni deodată pe loc. Macabru, nu-i așa? comentă ea râzând surprinsă. Oricum, n-ai venit să auzi despre complicațiile pe care moartea le va impune sufletului meu.

Își apropie mâinile albe, cu manichiură frumoasă, indicându-mi să iau loc.

M-am așezat pe un fotoliu din piele. Era mare și foarte confortabil, dar am rezistat tentației de a mă prăbuși în el și a mă relaxa. Voiam să mă uit la creatura fascinantă care reușea să-mi inspire când milă, când admirație. Aceasta era femeia care avusese și în prima tinerețe capacitatea de a atrage și prinde în mreje un bărbat ca tata și de a o distruge pe mama.

— Ei bine, de unde să încep? întrebă ea.

— De la început până la sfârșit. Unde l-ai cunoscut pe tata? Ce știi despre mama și despre mine?

— L-am cunoscut pe tatăl tău când lucram la agenția de escorte Golden Girls. De fapt, era cu mama ta și am făcut cunoștință și cu ea, dar nu cred că m-a reținut. Stăteam la o masă foarte mare, cu o mulțime de alte femei frumoase. Luam cina cu un prieten de-al tatălui tău în noaptea aceea, dar el a fost imediat prins în mreje. Ochii lui negri mă devorau. L-am văzut stând acolo și simțeam cum dinții lui îmi mușcă din inimă. Mama ta nu și-a dat seama; nu a observat nimic. Era tânără, nevinovată, fără nicio urmă de perversitate și însărcinată. Îi străluceau ochii de fericire când se uita la el, n-ar fi crezut ce zăcea în el. Era dulce și prea pură ca el să-i arate latura aceea urâtă a lui, nevolnică, pe care o ascundea de restul lumii. La mine remarca pielea albă ca orezul, dar mai mult decât atât a văzut acceptare și recunoaștere. Îl înțelegeam. Urât și deformat, însă totuși ciudat de atrăgător. Nu exista blândețe între noi. Am făcut lucruri neplăcute împreună. Lucruri care ar fi șocat-o pe mama ta. Nu am simțit niciodată că i-am răpit ceva lui Dimple. Ceea ce luam ea n-ar fi vrut oricum!

Chiar dacă deșertul dorește ploaia ca să se îmbroscăteze, deșertul are nevoie de soare pentru a ști că este un deșert. Mama ta era ploaia din viața tatălui tău, iar eu am fost soarele. Ea îl făcea să arate frumos și scotea ce-i mai bun din el, dar avea nevoie de mine. Oricum, știa unde să mă găsească.

M-a sunat a doua zi și matroana noastră, doamna Xu, a aranjat ca noi doi să luăm masa la Shangri-La. La acel moment, era cel mai bun hotel din țară. M-a privit toată noaptea. Nu putea mânca de foamea din interior. Am râs și am tachinat fiara din el până când, în sfârșit, ne-am dus la etaj. Numărul camerei 309 va arde pentru totdeauna în mintea mea. A descuiat-o și am pășit înaintea lui și, când m-am întors, nu mai era om, rămăsese numai fiara.

A scos din buzunarul de la piept o batistă de mătase neagră și, cu fața serioasă, nesurprinsă, am scos o batistă similară din geanta mea. Durerea poate fi un lucru deosebit, dar bărbatul cu care mama ta se căsătorise fusese lăsat în pragul camerei noastre de hotel. Îi rămânea credincios mamei tale, în timp ce fiara și cu mine ne făceam de cap. Nu era ceva drăgăstos, dar era atât de vital, încât gândul de a pierde experiența era imposibil de imaginat. Și a fost un lucru care a ars intens vreme de mai bine de douăzeci și cinci ani, până când a murit Luke. Noi două nu ne-am fi putut întâlni cât era în viață, deși te-am urmărit cum crești. Stăteam în parcuri și te priveam de la distanță cum te joci, pentru că aparțineam unei alte existențe, paralele, și cele două nu se întâlnesc niciodată!

Se opri din vorbit și sorbi din infuzia aceea oribilă indoneziană. Eram ca vrăjită. Lucrurile care se revărsau din gura acelei femei nu puteau fi adevărate, dar cum termina de sorbit din amăreala aceea, iar deschidea gura și turuia vrute și nevrute din ce în ce mai repede. Asemenea unui curs de apă care năvălește dintr-o crăpătură în baraj, pe care îl rupe rapid și sfărâmă în cele din urmă totul. Cu valuri umflate tot mai tare. În curând, cuvintele ei aveau să mă înghită efectiv, m-am gândit speriată. Rosette se uită direct la mine. Părul fin îi înconjură fața și îi cădea ușor pe umeri.

— De ce te uiți așa de surprinsă? Categorie, ce era pe casetele audio trebuie să fi fost aspectul șocant. Asta este, pur și simplu, motivația care a condus toate personajele să facă ceea ce au făcut.

Am scuturat din cap.

— Când am ascultat casetele, a fost ca și când aș fi citit un roman, un trecut pe care nu-l cunoșteam, dar cu tine aici, în fața mea, pare că reînvi totul, îl prezinți prea real. Îl descrii pe tatăl meu ca pe un străin. Un monstru.

— Nu, n-a fost un monstru! A iubit-o foarte mult pe mama ta și te-a iubit și pe tine nespus.

— Da, așa de mult că nu suporta să mă atingă! am început să plâng amarnic.

— Săraca Nisha! Nu știi că tatăl tău și-ar fi umplut cu dragă inimă gura cu pământ și s-ar fi întins ca mortul pentru tine? Tot ce-a făcut a făcut gândindu-se la tine. Nu știi prea multe despre copilăria tatălui tău, dar n-a fost cadrul romantic pe care i l-a prezentat mamei tale. I s-au întâmplat lucruri brutale, barbare, care i-au modelat un gust pervers, dar a refuzat să-l recunoască până când m-a întâlnit. Și atunci am devenit cel mai mare secret al lui, după mine a început să se teamă de el însuși. Teamă de florile de noapte, otrăvitoare care așteptau să se desfacă în ființa lui.

Luke mi-a spus că într-o noapte stătea la parter, bea ceai cu mama ta, iar ușile cu geam de la terasă erau deschise. Sufla o briză plăcută și răcoroasă și toate lămpile de grădină erau aprinse. Ceasul tocmai bătuse ora zece.

Au oprit toate becurile din casă și au aprins numai lumânările din statuile de abanos de pe scări. Și se simțea mulțumit și liniștit în lumina aceea difuză. Așa îl făcea mama ta să se simtă. S-a uitat în sus și coborai pe scări într-un maiou scurt, alb, care nu-ți ajungea până la chiloții albi, cu părul lung, ciufulit, frecându-te cu dosul palmei drepte la ochi. În lumina lumânărilor erai strălucitoare. Și i s-a uscat gura. Preț de o secundă necontrolată te-a dorit. Apoi și-a adus aminte și s-a simțit dezgustat profund. După aceea s-a urât pe sine și s-a temut de tine. Acea fracțiune de secundă necontrolată când floarea hidoasă a nopții din el, densă cu sucuri oribile, a amenințat că se va deschide. De atunci înainte a refuzat să-ți mai atingă pielea moale, tânără. Voia să se comporte ca un tată, și nu cum îi cerea floarea aceea dezgustătoare. Voia să fie pur pentru tine!

M-am uitat la Rosette înlemnită de șoc, dar ea m-a privit impasibilă. Am lăsat jos paharul neatins de coniac și m-am ridicat în picioare. M-am dus spre una din ferestrele din apropiere și am stat așa cu ochii în gol.

— N-ai nimic bun să-mi spui despre tatăl meu? m-am auzit zicându-i.

— Tatăl tău te-a iubit! concluzionă ea pur și simplu.

— Da, a fost un pedofil.

— Ar fi putut fi, dacă n-ai fi fost tu! Fii îngăduitoare cu memoria lui! Ești norocoasă. Nu ai niciun fel de constrângeri întunecate care să ți se agite în interior, zi și noapte murmurând și îndemnându-te la lucruri pe care îți este rușine să le recunoști. Până să moară mama ta, tatăl tău nu a știut că ea aflase

despre mine de câțiva ani deja. Mama ta a procedat greșit în privința asta. Dacă l-ar fi confruntat, lucrurile ar fi stat altfel. Cel mai rău demon la lumina zilei poate arăta ridicol, dar în umbră crește în înălțime și capătă proporții incredibile.

După ce a murit Dimple, tatăl tău a ascultat pentru prima dată casetele ei. În timp ce asculta, vărsa lacrimi. Atunci și-a dat seama care era motivul pentru răceala ei crescândă și de ce îl respingea. Și când a auzit despre chelnerul de la petrecere, a căzut la pământ doborât de remușcări. Vezi tu, atunci când mama ta l-a lăsat pe tânărul chelner să o aibă, a distrus omul bun cu care se căsătorise. Cel care a privit-o culcându-se cu chelnerul era bărbatul pe care eu îl strângeam în brațe. Bărbatul pe care mama ta romantică și naivă a greșit crezând că ar vrea să-l cunoască.

În noaptea aceea a venit la mine supărat și agitat. Măsura cu pași repezi podeaua ca un tigru în cușcă și se uita la mine cu ochi reci. Și când m-a luat în brațe a fost în mod deliberat crud, negându-ne amândurora orice fel de plăcere. După aceea și-a turnat două pahare mari de whisky și le-a băut pe nerăsuflăte. S-a dus acasă și a început s-o urască cu inima împietrită. A început să elaboreze modalități de a o umili și a înjosi, de a o distruge.

Într-o noapte a venit acasă și a văzut rezultatul muncii sale. Nu era încă moartă. L-a privit ca un animal nătâng și Luke a recunoscut în sinea lui că el modelase acea marionetă. Mult timp după ce trupul ei s-a dus, spiritul ei suferind a dăinuit. Nu suporta să vadă nimic din ce purtase, atinsese sau pe care dormise mama ta. Era peste tot unde se uita. O vedea chiar și în ochii slujitorilor lui. Nu mai avea somn. Prin urmare, a închis casa așa cum era. N-a luat nimic, doar documentele din biroul lui, care nu aveau nicio legătură cu ea și casetele ei prețioase.

A închis casetele într-un dulăpior din garderoba din noua lui casă și acolo au stat până când le-ai găsit după ce-a murit. N-a vrut să îți-o amintești întinsă într-o baltă de sânge, cu gura deschisă și căscată ca un pește eșuat la mal. Și cu o întrebare în ochii care parcă spuneau: „Ești mulțumit acum?”

Chiar și ani mai târziu, o simplă sticlă de Chardonnay, un aranjament floral elegant sau o rochie lungă, neagră dintr-o vitrină a unui magazin păreau că-i strigă: „Ești mulțumit acum?” A fost fericit în perioada aceea doar pentru că a reușit să-ți asigure un trecut curat ție, ștergând tot. Când ai zăcut într-un pat de spital, el și-a schimbat ca prin minune toată lumea. Te-a înscris la o școală nouă, a înlocuit toți servitorii, a rupt brutal legătura cu toate rudele ei – lucru care aș putea adăuga că i-a făcut plăcere. O ura pe bunica ta, Rani.

Ți-a cumpărat o casă nouă, ți-a oferit o cameră nouă și o viață schimbată cu totul. E atât de greu să-l ierți că nu a vrut să ți-o amintești așa, Nisha? Este atât de greu să crezi că te-a iubit atât de mult, încât n-a vrut să suferi ca el? Și-a dorit dintotdeauna să-ți spună despre moștenirea ta și despre trecut, dar cu cât a amânat mai mult, cu atât i-a fost mai greu. Își stabilise termene limită. „Când o să împlinescă optsprezece ani”, m-a anunțat. Apoi ai făcut optsprezece ani și momentul a trecut. A reluat: „Categoric îi spun când va avea douăzeci și unu de ani”. Ai împlinit și douăzeci și unu de ani și a lăsat să treacă ocazia, apoi te-ai dus în străinătate la studii și și-a promis: „Când se întoarce”. După care, bineînțeles, s-a îmbolnăvit și atunci a zis: „Cel mai bine e să afle când mor”.

— Îmi doresc să fi știut mai devreme, când era încă în viață. Mereu am crezut că nu mă iubea, i-am șoptit.

— Nimic mai departe de adevăr! replică Rosette cu tristețe în glas.

M-am apropiat de locul unde stătea femeia aceea frumoasă. Pielea îi era uimitor de albă. Uitându-se în sus la mine, ochii îi păreau foarte mari și întunecați. M-am întrebat ce remarcase tatăl meu la ea. Ce anume trezise la viață monstrul amorțit din el? Oare ce simțise femeia asta, când îl văzuse prima dată pe tati. Cât de complicate și ciudate sunt viețile altor oameni. De neînțeles!

Timp de câteva minute, eu și Rosette ne-am uitat pur și simplu una la alta, fiecare pierdută în propriile gânduri ascunse. Apoi m-am aplecat și am îmbrățișat-o.

— Îți mulțumesc că l-ai consolată pe tatăl meu, i-am spus foarte încet.

În adâncul ochilor lui Rosette flutură o umbră, tristă, fantomatică din trecut. Coborî privirea și își înclină capul. Părul ei frumos și mătăsos pe care îl admirasem mai devreme îi căzu în față și-i ascunse chipul. Pe undeva, simțeam impulsul de a mângâia creștetul acela mătăsos care suferea. Am ridicat mâna și i-am lipit-o de tâmplă. Într-adevăr, avea un păr moale. Rosette își frecă ușor capul de mâna mea alintându-se ca o pisică nevinovată. N-aș putea fi prietena ei. Niciodată! Chiar și atunci îmi răsări în minte o imagine murdară cu această femeie în brațele lui tata.

— Mulțumesc, șopti Rosette. Poate că am fost doar o prostituată, dar l-am iubit pe tatăl tău!

— Cel puțin ți-ai trăit viața știind cum ar arăta toate „dar dacă”-urile, i-am spus.

Apoi m-am întors și am plecat. Știam că nu voi mai reveni la cușca aceea aurită oribilă, cu pisica ei albă cu negru și singuratică.

*

În dimineața aceea m-am trezit mult prea devreme, inexplicabil. Pe moment am rămas întinsă, derutată și curios de agitată. Nu avusesem niciun coșmar și nu-mi era sete. Și brusc mi-am amintit de o altă zi când m-am trezit fără motiv.

Mă închipui cum împing pătura, alunec din pat și merg s-o caut pe mami. În momente din acestea, mami știa întotdeauna ce să facă. Ne puteam cuibări una în alta în patul ei mare, iar ea scotea de sub pat aventurile lui Hanuman, zeul-maimuță.

Ca într-un film, mă văd mergând pe jos spre camera mamei. În toată casa este liniște. Apuc balustrada rece și, uitându-mă în jos, cuprind cu privirea livingul plin de umbre și colțuri întunecate. Salonul de la parter este cufundat în întuneric, cu excepția strălucirii ușoare a lămpilor de veghe. Asta înseamnă că tata nu a venit încă acasă. Tălpile mele goale pe podeaua de marmură rece sunt mute. Ușa de la camera lui mami este închisă. Amu și șoferul au adormit în camerele lor de la parter. Mă revăd în fața ochilor mică, cu părul până la umeri, cum răsucesc mânerul. Ușa se deschide și, dintr-odată, sunt foarte trează. Cumva încăperea arată diferit. Veioza de pe noptieră este aprinsă. Camera este în continuare tăcută. Se aude doar un picurat. Un sunet ușor, umed. Pic!... Pic!... Ca un robinet care picură.

Mama a adormit cu capul pe măsuța de lângă pat, cu spatele la mine. Era atât de obosită că a adormit la măsuță.

— Mami! o strig încet.

Camera este rece, tăcută și miroase vag a fum. Un miros dulceag, pe care nu-l recunosc. Se petrece ceva ciudat, nu-mi dau seama ce. Mi se ridică firele de păr de pe brațe și mi se usucă gura. Mă întorc să plec. O să vin la mami a doua zi dimineață. Așa este cel mai bine! Lucrurile întotdeauna arată mai bine la lumina dimineții. Și apoi aud din nou sunetul acela gros de picurat. Pic! Mă răsucesc încet și mă îndrept spre mami care doarme. Poartă furoul ei de noapte frumos, albastru. Pe masa unde mami a adormit sunt niște pipe ciudate și lucruri pe care nu le-am mai văzut până atunci. Vin din ce în ce mai aproape.

Oh, mami! șoptesc pierdută. Sunt tot mai aproape și mai aproape și apoi, în loc să îmi întorc capul să-i văd chipul, mai înaintez doi pași și trec de silueta care doarme adânc. Dacă merg mai departe, dau de patul lui mami, așa că

sunt obligată să mă întorc. Mă întorc foarte încet. Nu știu, nu-mi înțeleg reacția, dar închid ochii. Inspir adânc, apoi deschid încet ochii.

Mă uit drept în privirea mamei. Se uită spre mine, dar în gol. Are ochii sticloși și gura i se deschide și închide ca la pești. Înfiptă adânc în stomacul ei este sabia japoneză frumos stanțată, care de obicei atârnă în biroul lui tata.

Harakiri. Harakiri. Harakiri, îmi răsună în gând vocea Angelei Chan, bătușă din clasa mea, cântând pe un ton enervant.

Mintea începe să mi se învârtă.

Melc, melc, codobelc, cântă glasul ei urât în capul meu. *Fată proastă, n-ar fi trebuit să pâărăști!* șuieră glasul ei răutăcios..

Scutur capul și vocea dispare și mă uit din nou la ochii goi, lucioși ai mamei. Apoi mintea mi se încețoșează brusc cu o confuzie de cântecele rimate de grădiniță, interpretate de voci chinuitoare. Îmi umplu capul ca zumzetul a un milion de albine astfel încât nu mai am răgaz să gândesc cu creierul meu uimit.

„Copilașul Wee Willie Winkie aleargă prin oraș. Sus pe scări și jos pe scări, în pijamalele lui. Bate la fereastră și plânge prin gaura cheii să i se deschidă. Toți copiii s-au băgat în pat? Pentru că e deja opt seara. Bietul copilaș Wee Willie Winkie umblă descălțat.

Guguștiucul spune:

— Guu, guu, ce să fac?

— Unde te duci atât de sus?

— Ca să scutur pânzele de păianjen de pe cer.

— Pot să vin cu tine?

— Da, hai-hai!

Un pitic atât de mic/ Făcea baie într-un ibric. / De săpun s-a-mpiedicat/ Și în apă a picat. / Vai-vai, ce păcat că piticul s-a înecat!

Înger, îngerășul meu, / Ce mi te-a dat Dumnezeu. / Doamne, îngerășii tăi/ Fie păzitorii mei!”

Ca prin farmec, cântecele rimate și rugăciunea se opresc. Liniște!

Mama și-a făcut harakiri. Oare tati va fi mândru? Mereu spunea că numai cei mai viteji samurai au curajul de a comite harakiri la modul corespunzător, să curme ei totul. Mai fac doi pași spre mami. Întind mâna și-i ating părul. Moale. Gura ei se închide și se deschide.

— Mami, șoptesc, o să sângerezi până mori pentru că n-ai avut tăria să termini treaba!

Sângele din rană îi curge rapid în palma deschisă, pe degetul mijlociu și picură într-o baltă roșie pe podeaua neagră.

Roșu pe negru. Roșu pe negru.

Stau încremenită și urmăresc o picătură de sânge adunată în vârful degetului, apoi, parcă cu încetinitorul, picătura cade pe podea. Mă uit la înaintarea ei grațioasă până când atinge balta roșie care se întinde și dispare în lichidul gros, și abia atunci încep să țip.

Îmi smulg părul din cap și, suspinând, alerg la telefonul de pe noptieră. Acolo descopăr că nu-mi amintesc cum să sun la urgențe. Degetele mi se prind în cadran și receptorul îmi scapă din palma umedă și rece. Ies în fugă din cameră, țipând: „Mami, mami, mami!” Strig isteric.

La capătul scării, jos, îl văd pe tata cu piciorul pe prima treaptă. Tocmai a venit acasă. E îmbrăcat cu cămașa lui cea mai bună din mătase, pe care o poartă doar la dineurile cu demnitari, pentru efect. Zâmbetul de pe față îi îngheață când mă vede.

Mă avânt spre el.

— Ajutor, tati, ajutor! plâng sălbatic.

În partea de sus a scării parcă văd un găscan mare, grav, cu papion negru. Ah, îl recunosc! Este Goosey Goosey Gander răătăcit din cântecel, care urcă ba la etaj, ba la parter, în camerele stăpânei sale. Probabil că m-a confundat cu tipul care nu vrea să-și spună rugăciunile la culcare, pentru că m-agață de piciorul stâng și mă aruncă în jos pe scări. Mă împiedic.

Și încep să zbor în jos pe scări spre tatăl meu uimit. La jumătatea lor, mă lovesc de treptele de marmură. Fără durere. Încep să mă rostogolesc. Am frânturi de imagini. Îmi surprind în pardoseala de marmură reflexia îngrozită. Pe tavan văd ochii sticloși ai mamei privind acuzator, râsul ei superb stins și prins în interiorul unui balon pe care îl suflă, iar la capătul scării, fața îngrozită, alertată a lui tata năvălind spre mine, cu zâmbetul lui frânt și șters. Apoi doar întuneric. M-a prins gaura neagră.

Nu mai există amintiri pentru tine! spune o voce moale, liniștitoare. Era un prieten. Îi păsa. Mi-a dat un șarpe mâncător de memorie să-mi țină de urât.

PARTEA A ȘAPTEA

Unii pe care i-am iubit

Nisha

Stau întinsă singură în întuneric, urmărind în liniște amintirile ce-mi trec prin fața ochilor una câte una, asemenea unui diapozitiv de film vechi găsit într-o mansardă abandonată, până când dindărătul ferestrei camerei mele se crapă de ziuă. Pe la cinci jumătate dimineața ajung la convingerea că tatăl meu m-a iubit, încep să-l înțeleg un pic acum. Chinul gândului că nu suntem niște oale perfecte. Unchiul Sevenese o învățase pe mama asta. Îmi îngrop fața în pernă și plâng în tăcere pentru tot ce-ar fi putut fi aievea. Îmi spun în gând: „Te-am iubit cu adevărat. Mi-aș fi dorit să-mi fi spus. Te-aș fi înțeles”.

M-am dus cu mașina la Kuantan. Am parcat pe strada principală și am mers pe jos până la ulița înfundată unde era locuința străbunicii mele Lakshmi. Amintirile m-au năpădit imediat. Am bătut la ușă și în prag a apărut Lalita, mătușa mamei mele. Arăta așa de bătrână, că nici n-am recunoscut-o. M-a strâns în brațele ei firave, cu ochii tulburi înotându-i în lacrimi.

— Intră! Intră! Semeni leit cu mama ta! exclamă ea pe jumătate râzând, pe jumătate suspinând. Mă mai ții minte?

— Un pic, i-am răspuns.

Era ultima supraviețuitoare. Ceilalți muriseră. Ajunseseră un șir lung de fotografii în alb-negru, încadrate cu ghirlande de flori artificiale.

— Nu-i nimic! Erai un copil pe atunci. Mama îmi spunea mereu: „Lalita, într-o bună zi, fata asta o să se facă scriitoare!” Ești scriitoare?

— Nu!

— De ce nu? Doar era visul tău. Obișnuiai să scrii frumos, lucruri drăguțe despre tatăl tău îngrozitor. N-ar trebui să vorbesc rău despre morți. Mama ta era o fată frumoasă. Știi că tatăl tău s-a îndrăgostit de când a văzut-o prima dată?

Am dat din cap.

— Vrei niște bomboane de nucă de cocos? mă întrebă. Sunt caramelle moi. Foarte bune pentru cei fără dinți.

— Da, mulțumesc, i-am răspuns zâmbind.

Era simpatică, exact cum o descriesese mama. Foarte nevinovată.

— A, așteaptă o clipă! Străbunica ta mi-a lăsat ceva pentru tine.

Dispăru după o draperie și reveni cu o brățară pe care mi-o așeză cu grijă în palma întinsă. M-am uitat la bijuterie. Avea un locșor în trecutul meu memorat în grabă. Am închis ochii și, pipăind încet pietrele de pe ea, m-am străduit să recreez în gând amintirea aceea efemeră. Treptat, mi-am reamintit vocea mamei povestind: „Și în ziua aceea bunica Lakshmi i-a zis bunicului: «Ia-o pe Dimple cu tine! Stai acolo și fii sigură că nu dă la schimb pietrele pe ceva mai puțin prețios. Bijutierii sunt toți niște escroci!» Și am plecat în grabă, cu mine țopăind pe cadrul de bicicletă a bunicului, dar ocrotită pe ambele laturi de mânecile lungi, albe ale cămășii lui. Încăperea bijutierului era întunecată. Lucra la o flacăra mică, albastră. Bunicul i-a întins pietrele și a așteptat pe loc, cu brațele încrucișate, până când meșterul i le-a montat la masa aceea de lemn cu niște instrumente ascuțite. Țin minte că am cerut o înghețată, dar bunicul mi-a zis că va trebui să așteptăm până încheie montatul pietrelor”.

Amintirea vocii mamei se stinse și am deschis ochii:

— De unde sunt pietrele? am întrebat.

— Sultanul din Pahang și fratele meu, Lakshman, erau odată la o masă de jocuri de noroc, iar sultanul a pierdut. A oferit pietrele prețioase în locul banilor pierduți. Nimeni nu putea să-l contrazică pe sultan, așa încât fratele meu a acceptat miza în speranța că le va vinde repede, dar mama a apucat să pună mâna pe ele înainte. Și-a dat seama imediat cât de valoroase sunt.

— Prin urmare, aceste opaluri au fost realmente câștigate de bunicul la un joc de noroc? m-am interesat mai departe, examinând luminițele gălbui, frumoase, ce se reflectau în pietrele verzi.

Acum aveam ceva de la bunicul. Am pășit în dreptul fotografiei lui încadrate de ghirlande de flori artificiale. Înfățișa un bărbat chipeș, dar în fața ochilor mei reveni scena capului care se rostogolea pe jos. Am întors privirea de la poză și am rostit:

— Ți mulțumesc! Mulțumesc din suflet pentru brățară. Aș putea vedea statueta Kuan Yin?

— De unde știi de ea?

— Am ascultat toate casetele mamei. Ții minte că tu ai pomenit despre Kuan Yin?

Scoase la iveală statueta din întunericul adânc al raftului bibliotecii, din spatele păsărilor decorative din puf și al superbului coral alb pe care bunicul îl

luase din mare. Statueta era netedă și frumoasă. Am atins-o trasându-i admirativ cu degetul conturul de jad și am observat că nu era de un verde-închis, lucios, cum fusese descrisă pe casete, ci de un verde pal.

— Parcă trebuia să fie de un verde-închis?

— Da, era verde-închis, puternic, cu mulți ani în urmă, când a fost scoasă din cutie la început, dar de atunci în fiecare an nuanța pălea ușor, răspunse sora bunicului meu, zâmbind cu colțurile gurii ridate de bătrânețe.

Jadul își schimba culoarea.

— Știi...? șopti.

— Da, știu! Trebuie s-o returnez.

Am dus statuia la un templu chinezesc din orașul Kuantan. De îndată ce am pășit peste pragul întunecat, o ușă interioară roșie s-a deschis și a apărut o preoteasă îmbrăcată în alb. S-a uitat înjur ca după cineva și, zărindu-mă, se apropie. Privirea i se fixă pe pachetul învelit în pânză pe care îl țineam.

— Ai adus-o înapoi! Am visat azi-noapte că va reveni la templu.

Uimită peste măsură, i-am întins pachetul, iar preoteasa l-a desfăcut cu gesturi reverențioase. Apoi exclamă:

— Oh, uită-te la culoare! Sigur i-a adus mult ghinion femeii care a păstrat-o. E cumva vorba despre mama ta?

— Nu, nu mama mea, ci străbunica!

Și, într-adevăr, jadul a adus multe ghinioane și nenorociri familiei mele.

— Îmi pare rău să aud asta! Astfel de statuete au energii puternice în ele. E nevoie de rugăciuni și de o minte curată, altfel distrug viața celor care le țin. Acum se află unde trebuie, aici și își va recăpăta din nou culoarea.

Se lăsa seara. La orizont, soarele ajunsese ca o minge de sânge lichid și un timp am zăbovit la adăpostul coroanei unui copac mare. Kuantan este un oraș mic. Am găsit locuri pe care le recunoșteam din casete și am zâmbit văzându-le neschimbate după atâția ani. Am intrat într-un complex comercial recent construit. Trebuia să fac ceva. Am cutreierat absentă locul până m-am trezit în fața unui butic mic. Am șovăit puțin. Ce-mi doream cu adevărat se afla expus pe manechinul din vitrină, însă îmi trebuia puțin curaj. Curaj să îi cer vânzătoarei plictisite să dea jos ținuta respectivă ca s-o pot proba. În cele din urmă, mi-am luat inima în dinți.

— Ați putea da jos rochia din vitrină, vă rog?

Expresia de pe fața fetei îi oglindea gândurile: „Dacă dau jos afurisita de ținută, ai face bine s-o cumperi!”

Însă ceru lămuriri politicos:

— Care anume?

— Pe cea cu roșu și negru.

— Este foarte drăguță, dar să știți că este două sute de ringgiți!

N-am spus nimic cât a dezbrăcat manechinul. În cabina micuță de probă, rochia mi s-a părut cam scurtă.

Vânzătoarea își vârî capul indiscretă în cabina mea și comentă pe un ton exagerat:

— Uaaa, ce picioare frumoase, ahh! Ua, foarte sexy, da! aprobă ea din nou.

Se comporta ca și când nu-i venea să mai pună rochia la loc în vitrină.

Eu, una, eram surprinsă să văd că repulsia mea de-o viață față de roșu și negru se transformase într-o simplă dezamăgire că rochia era prea scurtă.

Fata continua să comenteze:

— Tenișii nu se potrivesc! spuse ea și îmi aduse o pereche de sandale negre cu baretă în jurul gleznei.

Mi-am pus jeansii și tricoul într-o pungă de plastic pe care mi-a dat-o fata, am achitat rochia și sandalele și am ieșit din magazin. Trecând pe lângă alte vitrine, m-am mirat zărindu-mi reflexia în geam. Păream înaltă și elegantă. De fapt, eram de nerecunoscut. Deși detestasem culoarea roșie, nuanța îmi venea foarte bine. Îmi scotea în evidență tenul și trăsăturile și, încântată, mi-am promis că de acum voi purta roșu mult și bine.

Roșu și negru era de fapt o combinație superbă.

Văzând-o pe Amu în hamac într-o zi, m-am hotărât să-mi încerc mâna la scris. În unele zile scriam în pavilionul de vară al mamei, alteori în camera ei, dar de fiecare dată îmi veneau în minte spiritele îngrozitoare care trăiau în cutia mamei. Vocile din trecut mă năpădeau ca niște stoluri de flamingo care se adapă în lacurile toxice din Africa de Est. Fiecare cu un glas propriu, sfâșietor. Fiecare pretinzând să fie adăugată o nouă siluetă roz în peisajul povestirii mele.

Îmi șopteau la ureche tot felul de întâmplări, iar eu scriam repede în ritmul relatării lor. Uneori păreau enervate, alteori erau fericite sau pline de regret. Le ascultam tristețea conștientă că mama le adunase suferința pentru că știa că într-o zi o vor face pe fiica ei să își dobândească libertatea. Părea că noaptea vine din ce în ce mai iute. Când apucam să ridic privirea, iarăși se întunecase. Amu aprindea candela la parter, iar flăcările împrăștia vesel lumina.

Atunci, Amu obișnuia să mă cheme:

— Hai să mănânci!

Și a venit ziua când am scris ultima pagină. M-am lăsat pe spătarul scaunului în odaia întunecată și ceva m-a îndemnat să întind mâna după caseta pe care mama o găsisese în camera unchiului ei, Sevenese, după moartea lui. Am pus-o în casetofon și l-am pornit:

*Apoi o alta a șoptit cu un suspin prelung:
Huma mea e demult uscată de atâta uitare;
Dar de m-ai umple iar cu seva veche, cunoscută,
Îmi pare că mi-aș reveni ușor-ușor!*

Șiret cum mă știi, îți șoptesc versurile acestea la ureche, iar astăzi mi-ai adus o sticlă mare de sake japonez. Te tachinez că ai avea un iubit secret și tu te îmbujorezi toată. Nu, n-ascunzi taina unui iubit, ci o poveste care te amărăște. Nu vrei să-mi spui despre ce este vorba. Dragă, dragă Dimple, ești nepoata mea preferată și așa ai fost dintotdeauna, dar este cumplit să iubești o ființă așa de rățăcită și copleșită de amărăciune! Ți-am studiat diagramele horoscopului și în casa căsătoriei la tine se află șarpele Rahu. N-ai fost avertizată în legătură cu bărbatul cu care te-ai căsătorit? Nu am încredere în el! Zâmbetul lui este ca o mască, impersonal și prefăcut. I-am studiat și lui astrograma și nu-mi place ce-am văzut. Va fi ca o viperă pe care o ții la sânul tău.

Oare ți-am povestit vreodată despre vipera din coșul lui Raja? Cam la trei luni după moartea lui Mohini, Raja a murit de la o mușcătură letală de șarpe. Tocmai cobra lui frumoasă îl mușcase. Mi-a rămas în amintire ca un erou grozav dintr-o lume străveche, care credea că va putea ține pe lângă casă o cobră uriașă, strălucitoare, ca să-i prindă șoareci, asemenea unui animal domestic. La lumina lunii, pielea lui ca de bronz lucea în iarba crescută și toate secretele lui prindeau viață. N-am să uit niciodată clipa aceea când mi-a zis: „Uită-te la mine!” și s-a apropiat de amenințarea aceea neagră, unduitoare ca s-o prindă de parcă ar fi fost o jucărie. Ții minte ce mi-a răspuns la întrebarea dacă împlânzitorul de șerpi este mușcat vreodată de șerpilii lui? A zis: „Da, atunci când își dorește asta!”

Adesea cred că înăuntrul meu este o imagine în oglindă a mea. Un tip necugetat, aventuros, care face tot ceea ce mie îmi este teamă să fac. Conviețuim de mulți ani așa, și el îmi spune că fratele lui mai mare și mai cumplit trăiește în soțul tău. Mă întreb dacă oare l-ai văzut cum stă la pândă în sufletul lui. Poate că nu l-ai văzut. Sunt niște ticăloși vicleni. Când strig să mă

opresc: „Nu, nu, nu!”, el îndeamnă: „Hai, hai, hai!” cu o strălucire veselă în privire. Dacă afară se aude cocoșul și eu dau să mă îndrept spre casă, el este cel care face cu ochiul la vederea unui decolteu sculptural de femeie care stă la bar și, bălind, spune pofticios și extrem de necugetat, după părerea mea: „Ai vrea să lași aceste domuri dulci să se ofilească nefolosite?”

Mă trezesc gol în lumina albă a dimineții, cu o pernă îndoită sub mine, cu degetele de la picioare lipicioase de la marmeladă și o amintire confuză, extrem de sordidă, și îmi spun în gând cu recunoștință: „Slavă zeilor că mi-am lăsat portofelul la recepție!” O dată sau de două ori când împing amețit paharul și hotărâsc că am băut destul, el mai aprinde o țigară, ridică mâna și mai comandă un whisky. „Sec”, îi transmite barmanului. Apoi mă conduce în aleea din spate unde până și șoferii de taxi refuză să intre. O fetișcană se desprinde de zidul unde a stat sprijinită până atunci și m-atinge cu degetul arătător pe față. Mă știe. Mă ține minte de data trecută.

În Thailanda poți cumpăra orice. Este simplu, și de-a lungul vieții am cumpărat o mulțime de chestii. Pentru că îmi ești nepoată și eu nu sunt încă beat, nici nu se cade, nici nu e cazul să pomenesc de toate, dar îți pot spune că unul dintre acele lucruri ar fi heroina pură. Nu știu de ce, dar în mintea mea răvășită de acum mi se pare oarecum relevantă experiența asta pentru tine. Stau așezat pe pat, în camera de hotel și privesc gânditor seringă, acul și lichidul maroniu din interior. Mă examinez minuțios. Să fie oare o experiență pe care o voi adăuga în portofoliul meu de ciudățenii sau un tabiet care mă va subjuga? Până atunci n-am mai refuzat nimic, însă heroina este o mașinărie diavolească. Intri sub influența ei și după aceea ieși schimbat pe de-a întregul. Era clar că personalitatea mea compulsivă m-ar aduce în pragul dependenței fără vreo șovăire. Dumnezeu, când o să ies de sub efectul dozei, o să am față pământie, împrășcată cu vomă și privirea sălbatică? Îi văzusem pe dependenți pe lângă gări; cu ochii goi pe fețele nespălate, exprimând numai poftă neostoită pentru încă o doză de drog. Asta avea să fie și soarta mea?

Am ezitat, dar în cele din urmă mi se poate reproșa doar că am fost prea slab. Perspectiva de a ajunge un gunoi uman nu putea învinge tendința de a experimenta ceva nou și totodată apetitul pentru autodistrugere. Mi-am legat la braț sus o curea, după care am căutat și am izolat ușor pe mână o venă groasă, verde. Inspectorii de sănătate se pricep de minune să le caute în cele mai bune locuri. Am lăsat acul să alunece în piele și am închis ochii. Căldura a fost instantanee, urmată imediat de un val de adrenalină împăciuitoare cum nu mai simțisem vreodată. Într-adevăr, problemele vieții păreau

nesemnificative atunci. Am căzut pradă delirului. Cald, întunecat, moale și fabulos, dincolo de cuvinte. Cădeam tot mai mult și așa fi căzut și mai adânc dacă n-ar fi fost chipul care mi-a apărut plutind dinainte. Kutub Minar, pisica mea moartă de mult, se uita fix și inexpressiv în ochii mei. Era singura ființă de sex feminin pe care am iubit-o din tot sufletul. Poate că a fost singura pe care am întâlnit-o cu trupul cald și buze reci din câte am cunoscut. Dacă așa fi găsit o femeie ca ea, m-aș fi abandonat pe de-a întregul ei, asemenea masculului alfa de babuin care se tolănește pe jos dornic, cu membrele paralizate de amintirea senzației de plăcere și stă răbdător ca să-l purice femela dominantă.

Pisica a mieunat sfâșietor de durere. Picioarele grele, ca de plumb sub puterea drogului, mi-au rămas nemișcate. Dintr-odată a apărut Mohini. Uimit, m-am uitat la ea. De când murise, mi se întâmplase doar să-i aud glasul, dar niciodată s-o văd. Stătea în fața mea în carne și oase, reală precum patul în care eram întins. În ochii ei verzi luceau lacrimi. Apoi au început culorile. De jur împrejurul ei au apărut nuanțe dintre cele mai strălucitoare care se contopeau și dispăreau. Culori sclipitoare pe care nu le mai văzusem până atunci, pe care mi le-aș fi închipuit numai pe corpul libelulelor și al peștișorilor de acvariu. Am simțit o durere ciudată, chinul unei pierderi. Nu reușeam să scap de aceste imagini. Se amestecau și deveniră deodată una, astfel încât îmi era greu să o alung din gând. M-am simțit copleșit de rușine.

Când a întins mâna și m-a atins pe frunte, i-am simțit căldura pielii. Oare murisem? M-am gândit că exista posibilitatea asta, așa că am încercat să-mi mișc ușor capul, iar mâna ei ocrotitoare mi-a alunecat pe față, cu palma moale pe obraz. În jur se agitau niște culori superbe care se contopeau. Auzeam cântările religioase pe care bătrânii le îngână la înmormântări. Vocile nu veneau din afară, ci din capul meu. Acele cântări cumplite pe care le-am detestat dintotdeauna, ce sună ca niște stoluri de albatroși tânguitori, croncănind în timp ce ciugulesc ochii cadavrelor de marinari. Am simțit o greutate pe piept. M-am uitat în ochii verzi ai defunctei mele surori. Uitasem cât de verzi erau. Dintr-odată, a zâmbit și am auzit un șuierat cumplit ca de goană, de parcă așa fi stat prea aproape de marginea căii ferate, exact când trecea un expres.

Mi s-a ridicat greutatea de pe piept. Au dispărut culorile și la fel și ea. Afară se întunecase deja. Din stradă am auzit cum se animă tarabele ambulante cu fast-food. Zornăitul de farfurii golite cu cuțitul și vocile aspre, bădărane ale vânzătorilor. Prin fereastra deschisă urcă până la mine aroma brută a ingredientelor ieftine: usturoi, ceapă și bucăți de carne rumenite în untură. Mi

s-a făcut foame. Seringa însângerată era încă în brațul meu. Am scos-o și m-am uitat cu curiozitate la sângele întunecat. N-aș mai repeta vreodată experiența. Mohini avusese grijă să n-o mai fac.

Balzac spunea: „Un unchi este din instinct un tovarăș efeminat”. Sunt un clovn care își ține echilibrul pe marginea prăpastiei și, deși îți spun toate astea acum, ca și mine, nu vei asculta: nu te lăsa prinsă de droguri, pentru că dacă le încerci, te schimbă fără putință de îndreptare! Să n-o faci, Dimple!

Intru în sala de operație a doctorului și acesta se miră: „Cum? Ești încă în viață?” Nu-i vine să creadă că un trup așa de consumat mai trăiește. Dar tu n-ai supraviețui drogului. Părăsește-l! Lasă vipera în jungla ei! Abandonează și copilul în junglă, pentru că vipera nu și-ar răni propriul pui. Astrogramele Nishăi arată bine. O să realizeze lucruri bune în viață. Salvează-ți sinele delicat acum, dragă Dimple! Harta ta îmi arată nenorociri, iar noaptea demonii îmi trimit vise presărate cu picături de sânge. Mă văd cum eram la șapte ani, ascuns în spatele tufelor și urmărind-o pe mama lui Ah Kow cum măcelărește un porc. Panica, urletele de teroare, sângele împrôșcat ca un gheizer și duhoarea aceea pe care n-o pot uita. În vis îmi apari pășind într-o ploaie de sânge. Te strig și întorci fața la mine zâmbind curajoasă, cu dinții mânjiți de sânge. Mă tem pentru viitorul tău. Este scăldat în sânge. Pleacă, Dimple!

Pleacă, te rog, pleacă!

Vocea lui Sevenese se stinge și rămâne numai susurul benzii de casetofon care se răsuțește.

La parter o aud pe Amu cum își încheie rugăciunile de seară sunând clopoțelul. Stau cu ochii închiși. În umbrele roșii ale pleoapelor mi-l închipui pe unchiul mamei, Sevenese, cum stă turcește în mijlocul unui deșert, cu pieptul gol, îmbrăcat ritualic în *veshti* alb. Noaptea din deșert îl învăluie în nuanțe albastre sclipitoare. Nisipul lucește, dar din loc în loc se văd păsări moarte, cu ciocul și gâtul deschis, adăpostind praful suflat de o furtună de nisip în miniatură. Unchiul se uită la mine și zâmbește. Zâmbetul îmi este familiar. Întinde mâinile roată deasupra capului și-mi spune: „Uite! Ceea ce e minunat la deșert sunt miliardele de stele ce-i împodobesc părul ca abanosul. Nu-i așa că este cel mai splendid lucru pe care l-ai văzut?”

Deschid ochii în semiîntunericul din camera mea și conștientizez un lucru. Știu că unchiul Sevenese încercase cu disperare să-i scrie de pe patul de moarte mamei mele. Ca și când mi-ar fi șoptit la ureche acum, știu care era mesajul lui neterminat. Zăcând pe un pat de spital, îngrozitor de buhăit și fără glas în lumea lui pe cale de a se stinge, intenționase să-i spună: „O văd! Îi cresc

sub tălpi flori, dar nu este moartă. Anii nu i-au slăbit puterile zeiței orezului! Este puternică și magică. Nu mai dispera și strig-o și ai să vezi că o să vină aducându-ți un curcubeu de vise!”

Afară, vântul suflă frunzele vineții și în fundul grădinii bătrânul baobab începe să cânte.